

32152

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Sosyal Bilimler Tarih Anabilim Dalı

XVII. YÜZYILIN İKİNCİ YARISINDA KASTAMONU
ŞER'İYYE SİCİLİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

...CİLT 1

Hazırlayan
Pelin İSKENDER

Danışman
Yrd.Doç. Dr. Nedim İPEK

SAMSUN
Şubat-1994

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne

İşbu çalışma jürimiz tarafından Sosyal Bilimler Tarih
Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiş-
tir.

Başkan : Doç. Dr. Mehmet Ali ÜNAL...

M. Ünal

Üye : Doç. Dr. Oursun Ali AKBULUT

O. Akbulut

Üye : Doç. Dr. Nedim İPEK...

N. İpek

O N A Y

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait
olduğunu onaylarım. 22./04./1994

Prof. Dr. Ahmet İPEK ANCI

ÖNSÖZ

Bölgesel ser'i mahkemelerde kronolojik sıra ile tutulan , kadılar tarafından verilen hükümlerin, hüccet ve kararların, herhangi bir olayı, bir şahadeti, bir ikrarı, bir hibeyi, resmiyete kaydolunması istenilen bir hususun, devlet merkezinden gelen bütün fermanların, emirlerin ve tebliğlerin, kadı tarafından tetkik olup doğru oldukları tespit edildikten sonra sonuçlarının kaydedildikleri sicillere ser'iyeye sicilleri denilmektedir(1).

Mahallî tarihler için olduğu kadar, Osmanlı Devletinin sosyal yapısı hakkında da geniş ölçüde bilgi edindiğimiz kaynaklar arasında bulunan ser'iyeye sicilleri, bugün tarihçilerin en çok kullandığı malzemeler arasındadır(2). Devlet merkezi ile yazışmalar, halk dilekleri, fermanlar, ilanlar, hüccetler, beratlar vs. Sicil Defterlerinde bulunmaktadır. Ayrıca, mahallin beledi ve inzibati işleri, devletin çıkarttığı çeşitli yasaklar (tütün ve içki yasağı gibi) hakkında bilgiler bu defterlerde kayıtlıdır. Bölgede yetişen ürünler hakkında malumat temini, şehir ve kasabaların takribî nüfusunun tayini yine siciller sayesinde mümkün olabilmektedir. Tımar teşkilatı ve vakıf müesseseleri için bu defterler belli başlı kaynaklardandır. Hatta bu defterlerde siddetli soğukların dahi kaydedildiği görülmektedir. Anado-

1. Atilla Çetin, Başbakanlık Arsivi Klavuzu, İstanbul 1979, s.146.

2. Yusuf Hallaçoğlu, "Ser'iyeye Sicillerinin Toplu Kataloguna Doğru", İUEF Tarih Dergisi, S.30, İstanbul 1976, s.99.

da meydana gelen isyanlar, eskiyalık olayları ayrıntılarıyla ser'iyeye sicillerinde mevcuttur(3). Dolayısıyla toplumun sosyal, idarî ve malî durumu hakkında bilgi veren bu sicillerin Osmanlı tarihi açısından büyük bir değeri vardır.

Bu çalışmaların asıl kaynağını 1685-1686 (H.1096) tarihli Kastamonu Ser'iyeye Sicili oluşturmaktadır. Sicil dört bölümde incelenmiştir. I.Bölüm, genel olarak Osmanlıların ve dolayısıyla Kastamonu'nun idarî yapısı hakkındadır. Burada sancak ve kazaların hangi devlet memurları tarafından idare edildiğine değinilmiştir. II. Bölüm iktisadî yapıdır. Burada Kastamonu'daki ziraî üretime ve sicilde geçen vergilere yer verilmiştir. Bu vergiler hububat öşrü, sahsa bağlı vergiler, hayvancılıkla ilgili vergiler, maktu' ve mukata'alar ve ârizî vergiler olmak üzere dört alt başlık altında toplanmıştır. III. Bölüm ise, Kastamonu'daki sosyal hayatıdır. Bu bölüm de dört başlık altında toplanmıştır: 1. Sosyal Yapı; Kastamonu'daki etnik ve dinî yapı ile mesleki ve sosyal statüye değinilmiştir. 2. Vakıf Müessesesi. 3. Eskiyalık ve Bunun Kastamonu Halkına Etkileri, 4. Hukukî Olaylar ki, burada miras hukuku, vasi tayinleri, mülk alım satımı ve nafaka konularına ayrı ayrı yer verilmiştir. IV. ve son bölümde ise Kastamonu Ser'iyeye Sicili'ne göre aşağı yukarı tüm olaylarda etkisi hissedilen askerî faaliyetler ve bunların toplum üzerindeki tesirleri üzerinde durulmuştur.

3. Mücteba İlgürel, "Ser'iyeye Sicillerinin Toplu Kataloguna Doğru". İUEF Tarih Dergisi. S.28. İstanbul 1975,s.123.

Ayrıca Ek kısmında hüküm özetleri, metnin neşri konulmuştur. Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için bir de harita ilave edilmiştir.

Çalışmam esnasında benden yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım Yrd.Doç.Dr. Nedim İPEK'e ve ayrıca teşviklerini gördüğüm hocalarım Prof.Dr.Bayram KODAMAN ve Doç.Dr. M.Ali ÜNAL'a teşekkürü bir borç bilirim.

Samsun-1994

Pelin İSKENDER

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ	111
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR	ix
GİRİŞ- OSMANLI HAKİMİYETİNE KADAR KASTAMONU	1-9
1. Kastamonu Adının Menşei	1
2. Türk Hakimiyetinden Önce Kastamonu	2
3. Türk Fethinden Osmanlı Hakimiyetine Kadar Kastamonu	5
a) Danışmendliler Dönemi	5
b) Çobanoğulları Dönemi	6
c) Candaroğulları Dönemi	8
BİRİNCİ BÖLÜM	
İDARİ YAPI	10-21
A. GENEL OLARAK OSMANLILARDA SANCAK VE KAZALAR ...	10
1. İdarî Yapı	10
2. İdareciler	14
a) Kadı	14
b) Kassam	16
c) Naib	16
d) Muhassıl	16
e) Kale Dizdarı	17
f) Şehir Kethüdası	17
g) Şehir Subaşı	18
B. OSMANLI İDARİ YAPISI İÇERİSİNDE KASTAMONU	18
1. Coğrafi Konumu	18
2. Osmanlı Hakimiyetinde Kastamonu Şehrinin Tarihi Gelişimi	20
İKİNCİ BÖLÜM	
İKTİSADİ YAPI	22-42
A. ZİRAİ ÜRETİM	23
1. Hububat Üretimi	24
a) Buğday (Hinta)	24
b) Arpa (Şair)	24
c) Çeltük	24
B. VERGİLER	24
a) Öşür	26
1. Hububat Öşrü	27
a) Buğday Öşrü	27
b) Arpa Öşrü	28
c) Çeltük Öşrü	28
2. Bostan ve Meyve Öşrü	28
3. Bal Öşrü (Öşür-i Kovan)	28
b) Şahsa Bağlı Vergiler	28
1. Çift Resmi (Resm-i Çift)	28
2. Bennâk Resmi (Resm-i Bennak)	29

3. Mücerred Resmî (Resm-i Mücerred)	30
c) Hayvancılıkla İlgili Vergiler	30
1. Adet-i Ağnam	30
2. Yaylak ve Kışlak Resmî	31
d) Maktu' Vergiler ve Mukata'alar	32
1. Maktu' Vergiler	32
2. Mukata'alar	32
a) Boyahane Mukata'ası	33
b) Mumhane (Şem'hane) Mukata'ası	33
e) Arizî Vergiler	35
1. Bad-ı Heva	35
2. Cürm-ü Cinayet Resimleri	35
3. Resm-i Arûs (Gelin Vergisi)	35
4. Tapu	36
5. Resm-i Zemin (Dönüm Resmî)	36
f) Avarız-ı Divaniyye (Tekalif-i Örfiyye)	37
1. Avarız	37
2. Nüzul ve Sürsat Vergileri	38

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KASTAMONU'DA SOSYAL HAYAT	43-47
A. SOSYAL YAPI	43
1. Dinî ve Etnik Yapı	43
2. Meslekî Yapı ve Sosyal Statü	44
a) Çiftçiler	44
b) Esnaf ve Zenaatkârlar	45
c) Tüccarlar	45
d) Göçebeler	46
B. VAKIF MÜESSESESİ	46
C. XVII. ASIRDA KASTAMONU'DA ESKİYALIK	49
1. Avusturya ile Harbin Başlaması ve Bunun Etkileri	50
2. Kastamonu Şer'iyye Sicilinde Adı Geçen Eskiyyalar ve Faaliyetleri	51
3. Aşiretler ve Konar-Göçerlerin Faaliyetleri	53
4. Kastamon Halkı ile Devlet Memurları Arasındaki İlişkiler	55
D. XVII. YÜZYILDA KASTAMONUDA HUKUKİ OLAYLAR	58
1. Miras Hukuku	58
a) Mutfak Eşyaları	61
b) Yatak Odası ve Oturma Odası Takımları	61
c) Zinet Eşyası	61
d) Silahlar	62
2. Vasi Tayinleri	62
3. Mülk Alım-Satımı	63
4. Adam Öldürme Suçu	65
5. Nafaka	66

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KASTAMONU'DA ASKERİ FAALİYETLER	67-76
1. Kara Ordusu ve Kastamonu'da Sefer Hazırlıkları	67
a) Nakil Sistemi	69

b) Ölen Askerlerin Malları	70
2. Donanma ve Kastamonu'ya Etkileri	70
a) Kastamonu'dan Kürekçi Tedariki	71
SONUÇ	74-76
BİBLİYOGRAFYA	77-79
EKLER	
a) Transkripsiyonlu Metin	1-435
b) XVII.yüzyıl Kastamonu Ser'iyeye Sicili Hükümlerinin Kısa Özetleri	436

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
AUDTCF	: Ankara Üniversitesi Dil-Tarih Coğrafya Fakül- tesi
a.y.	: Aynı yer.
B	: Receb
bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
C	: Cemaziyel-ahir
CA	: Cemaziyel-evvel
H	: Hicri
h.	: Hüküm
IA	: İslam Ansiklopedisi
Ist.	: İstanbul
K.Ş.S.	: Kastamonu Şer'iyeye Sicili
L	: Şevval
M	: Muharrem
N	: Ramazan
Nr.	: Numara
OMUEFD	: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
R.	: Rebi'ü'l-ahir
RA	: Rebi'ü'l-evvel
S	: Safer
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
vb.	: ve benzeri
vs.	: ve saire
Z	: zi'lka'de
ZA	: Zi'lhicce

GİRİŞ

OSMANLI HAKİMİYETİNE KADAR KASTAMONU

1. Kastamonu Adının Menşei

Kastamonu yöresi, oldukça eski yerleşim yerlerinden birisidir. Nitekim, yöredeki yerleşme tarihinin Paleolitik Dönem'e değin uzandığını gösteren bulgular ele geçmiştir. Kastamonu ve çevresi, Artık Çağ'da Paflagonya (Paphlogonia) denilen bölgenin sınırları içindeydi, Paflagonya'nın batısında Bitinya, doğusunda da Pontos bölgesi vardı(1).

Bu kadar eski bir yerleşim merkezi olan Kastamonu adının nereden geldiği hakkında çeşitli rivayetler vardır.

Bir rivayete göre; Bizans İmparatorluğunu uzun müddet işgal etmiş olan "Kommen" ailesine mensup bir hükümdar, Türkmenlerin istilasına karşı Kastamonu kalesini yaptırmış ve kaleye "Kommen" adına izafeten "Kastra Kommenus" adı verilmiştir. "Kastra" kelimesi, Yunancada "Kale" manasına gelmektedir. İşte Kastamonu kalesine de "Kommenus Kalesi" demek olan "Kastra Kommenus" adı verilmiştir. Bu kelime gün geçtikçe "Kastamonu" seklini almıştır(2).

Diğer bir rivayete göre ise; M.Ö. XVI. yüzyılda batıda Kastamonu, doğuda Giresun arasındaki bölgede yaşayan, Hititlerin kuzey komşusu Kaşkalar'ın (Gos, Gaşka) yöreye adını verdikleridir. Buna göre yöredeki Tumanna kenti, zamanla "Kaşkalar'ın kenti Tumanna" anlamına gelen Gastumanna diye

1. "Kastamonu", Yurt Ansiklopedisi, C.VII,s.4580.

2. T. Mümtaz Yaman, Kastamonu Tarihi XV.Asır Sonlarına Kadar,İst.1935,s.171; S.Sami, Kamusu'l A'lâm,C.VI.s.3661.

anılır olmuştur. Bu kelime zaman içerisinde değişikliğe uğrayarak "Kastamonu" halini almıştır(3).

2. Türk Hakimiyetinden Önce Kastamonu

Kastamonu'nun ne zaman kurulduğu tam olarak tespit edilememektedir. Fakat Gölköy çevresindeki yüzey araştırmalarından ele geçen buluntulardan Kastamonu tarihinin Orta Paleolitik döneme kadar indiği anlaşılmıştır. Öte yandan Kastamonu iç kalesi çevresinde ve Kastamonu yöresinde yapılan araştırmalarda Bakır çağını temsil eden çanak-çömlek parçalarına rastlanmıştır.

Kastamonu'nun yazılı tarih devirleri ise Hititlerin yerleştiği bölgenin kuzeyinde oturan ve onlarla çağdaş olan Kaşkalarla (Gaşkalar, Gaslar) başlamaktadır. Gerçekte, Kastamonu yöresi, Kaşkaların yerleştiği bölgenin batı sınırını oluşturmaktaydı(4). Gaşkalar, Kızılırmak'ın sol sahilinde Ilgasdağı ile Karadeniz arasındaki yerde büyük bir sahayı işgal etmişlerdi(5). Gaşkalar, Hititleri en çok uğraştıran kavimlerden biridir. Bu kavim, her fırsatta isyan etmiş ve Hitit krallarına zor anlar yaşatmış, hatta devletin yıkılışında da önemli bir rol oynamıştır(6).

M.ö. 1200'lerde başlayan ve "Deniz Kavimleri Göçü" adı verilen kaynaşma, Anadolu'nun toplumsal ve siyasal yapısını tümüyle değiştirmiştir. Bu değişikliklerin en önemlisi Hi-

3. "Kastamonu", Yurt Ansiklopedisi,C.VII,s.4581.

4. a.y.

5. T.Mümtaz Yaman, a.g.e.,s.13.

6. Ekrem Memiş, Eskiçağ Türkiye Tarihi,Konya 1989.s.28-29.

tit İmparatorluğunun yıkılmasıydı. Bu göçle gelen topluluklardan olan Friglerin bir bölümü daha fazla ilerlemeyerek Kastamonu yöresine yerleşti(7). Heredot'un Paflagonya olarak nitelendirdiği bu bölge doğuda Kızılırmak, batıda Sakarya nehri, güneyde Galatı memleketleri ve kuzeyde Karadeniz ile sınırlıdır(8).

M.Ö. 695'te, Kafkaslardaki İskitlerin kovaladığı Kimmer oymaklarının bir bölümü Frigya topraklarına girerek bütün Karadeniz sahilini ve dolayısıyla Kastamonu'yu işgal ettiler. Bu sırada Yunanistan'dan gelen İyonyalılar Sinop, Samsun, Trabzon şehirlerini kurarak kolonilerini oluşturmaya başladılar.

Paflagonya'nın iç kesimlerinde, Kimmer istilasıyla birlikte başgösteren siyasal belirsizlik sürerken Batı Anadolu'da Lidya devletinin temelleri atılıyordu(M.Ö.680). M.Ö. 625 yılında Lidyalılar, Kimmerlerin Paflagonya'daki üstünlüğüne kesin olarak son verdiler. Lidya devleti, en güçlü olduğu dönemde bile Karadeniz ve Ege kıyılarındaki koloni kentlerinin ticari üstünlüğüne dokunmadı. Bunun sebebi Anadolu'da elde edilen tarım ürünlerinin bu limanlar aracılığıyla kolaylıkla pazarlanmasıydı. Ancak bu tutum yüzünden, Lidyalılardan Kastamonu yöresinde hemen hemen hiç bir iz kalmamıştır. Lidya devleti askeri örgütlenmeye önem vermediği için kısa süre sonra İran'dan gelen Perslerin egemenliği altına girerek yıkıldı (M.Ö.546). Persler, bu

7. Yurt Ansiklopedisi, s.4582.

8. T.Mümtaz Yaman, a.g.e.,s.23.

topraklarda bir çok satraplık (eyalet) kurdular(9).

Paflagonya İran istilasından sonra Yunan istilasına uğradı. Hududunu Anadolu sahiline kadar uzatan ve İran devletinin durumunu kendisi için uygun bulmayan Makedonya kralı Büyük Iskender topladığı büyük bir ordu ile Persleri Anadolu'dan kovdu ve Anadolu'yu da topraklarına kattı(10).

Büyük Iskender'in ölümünden sonra meydana gelen karışıklık ortamından yararlanan Kios (Gemlik) Tiranı Mitridates, Kastamonu ve çevresinde Pontos krallığını kurdu (M.Ö. 331). Devletin sınırları kısa sürede Bartın çayından doğuda Kızılırmak kıyısına dek uzandı. M.Ö.91 yılında Pontos kralı Mitridates Evpator, doğudaki Araks kralı Tigran'la işbirliği yaptıysa da Romalılara yenildi. Böylece Kastamonu Roma istilasına uğradı. Romalılar Kastamonu'yu konsül vekilleri veya büyük valiler aracılığıyla idare ettiler. Roma donanması da Karadeniz kıyılarını denetim altına almıştı. Roma'nın 395'te ikiye ayrılmasıyla Kastamonu Bizans'ta kaldı(11)

Bizans yönetimi altına giren yöre, Honorias Pontos ya da Pilaimenes Theması diye anılan yerel bir birim durumuna getirildi. Bu ad, IX yüzyılda Paflagonya Theması olarak değiştirildi. Pompeipolis (Taşköprü) de bu themanın merkezi Türk hakimiyetine kadar bu şekilde geldi.

1071 Malazgirt Savaşından sonra Türkler Anadolu içlerine doğru hızla ilerlemeye başlayıp bellibaşlı Bizans kentlerini birer birer almaya başladılar. Dolayısıyla bir

9. Yurt Ansiklopedisi, s.4583.
10. T.Mümtaz Yaman, a.g.e.,s.25.
11. a.y.

süre sonra Kastamonu ve çevresi de Türk hakimiyetine geçmiştir(12).

3. Türk Fethinden Osmanlı Hakimiyetine Kadar Kastamonu

1071'den sonra Türkler Anadolu'nun içlerine doğru hızla ilerlemeye başladılar. 1075'te Iznik'i ele geçirerek Anadolu Selçuklu Devletini kuran Süleyman Şah'a bağlı Türk beyleri de Anadolu'daki belli başlı Bizans kentlerini birer birer aldılar. Bu komutanlardan Emir Karatekin 1082'de Çankırı'yı fethettikten sonra Kastamonu ve yöresini de ele geçirdi(13). Türk hakimiyetine giren Kastamonu I.Haçlı seferlerinin sonuna kadar Selçuklu devletinin yönetimi altında kaldı(14). 1101'de Çankırı-Kastamonu-Çorum yöresini ele geçirerek ilerleyen Haçlı ordusu, Amasya yakınlarında I.Kılıç Arslan ve Emir Gazi Gümüştekin'in orduları karşısında bozguna uğradılar. Ama Kastamonu yöresi Haçlılara yardım eden Bizanslıların elinde kaldı. Bu bölgede Türkmenlerin çok olması sebebiyle onüçüncü yüzyılın ortalarında İbn Saïd bu kente "Türkmenlerin başkenti" adını vermiştir(15).

a) Danışmentliler Dönemi: 1071'den sonra Kastamonu ve çevresindeki Türk hakimiyeti altına girmesinde bilhassa Danışmentlilerin rolünün bulunması muhtemeldir. 1084'te Sinop'u muhasara edip ele geçiren Karatekin Bey, o sırada Çankırı ve Kastamonu'yu da ihtiva eden bir beyliğe sahip

12. Yurt Ansiklopedisi, s.4584-4585.

13. a.e.,s.4585.

14. Osman Turan,Selçuklular Zamanında Türkiye,İst.1971, s.125.

15. Claude Cahen, Osmanlılardan Önce Anadolu'da Türkler Cev. Yıldız Moran, İst.1988.

bulunuyordu(16). Yalnız muhakkak olan bir şey varsa, o da Kastamonu ve havalisinin Danışmentliler idaresine Danışment Ahmed Fazi'nin oğlu Gümüş Tekin zamanında geçmiş olmasıdır (1105)(17). Ancak bu sırada Türkmenler arasındaki savaştan yararlanan Bizanslılar 1126'da Kastamonu'yu yağmalayıp halkın tümünü tutsak ettiler. I.Kılıç Arslan'ın ölümünden sonra tahta çıkan I.Mesud döneminde (1116-1156), Selçuklularla Danışmentliler arasındaki çekişme sürdü. Bizans 1132'de Kastamonu'yu ele geçirdi ise de 1133'te Gümüştekin şehri geri aldı. Bundan sonra Selçuklularla Danışmentliler arasında anlaşmazlıkların çözümü daha sonraya bırakarak birlikte Kastamonu'yu Bizanslıların elinden kurtardılar(18). Kastamonu 1243 Kösedag savaşından sonraki Moğol istilasına değin Selçukluların elinde kaldı.

b) Çobanoğulları Dönemi: Çobanoğulları Beyliği I.Alaeddin Keykubad zamanında, onun Kastamonu'da uç beyi olarak bulunan büyük emirlerden Hüsameddin Çoban ile başlar. Sultan Alaeddin, Çoban Bey'i deniz aşırı meşhur Suğdak seferine memur edince o, donanma ile ordunun başında bulunmuş ve zafer kazanarak kastamonu Beyliği'ne dönmüştü. Hüsameddin Çoban'dan sonra bu beylik babadan evlada intikal etmek üzere oğlu Alp-Yürük'e, onun oğlu Yavlak Aslan'a ve nihayet onun da oğlu Mahmud bey'in idaresine geçmiştir. Selçuklulara sadık bulunan Çobanoğlu hanedanı üç çevrek asır kadar bu uç bölgelerini elinde tutmuştu.

16. "Kastamonu", İslam Ansiklopedisi, C.VI, s.400.

17. T.Mümtaz Yaman, a.g.e., s.75.

18. Yurt Ansiklopedisi, C.VII, s.4586.

Kastamonu havalisinde büyük bir Türkmen nüfusuna dayanan Çobanoğulları da, diğer Türkmen beyleri gibi, Moğol idaresinde ezilen Anadolu'da bir kurtuluş çaresi arıyor ve bu beylik, ilk defa olarak, merkezî idareye karşı bir istiklâl hareketine girişiyordu. Çobanoğlu beyliği Moğollara karşı mücadeleye başlarken yine halkın bağlandığı Selçuklu hanedanından ve Keykavus'un oğullarından Kılıç Arslan'ın saltanatı davasıyla ortaya atılıyor, Karamanoğullarının Siyavuş (cimri)'un saltanatı için yaptıklarını bu sefer Şimal Uc'u Türkmenleri tekrarlıyor ve bu suretle de mücadeleye meşrulaşıyordu(19).

Hüsameddin Çoban Bey'den sonra yerine geçen oğlu Alp yürük Moğol hakimiyetini kabul etmiş, bu dönemde kayda değer bir hadise cereyan etmemiştir.

Ancak daha sonra beyliğin başına geçen Muzaffereddin Yavlak Aslan (1280-1291) Anadolu Selçuklu Devletindeki taht kavgalarına karışacak ve II.Mesud'un tahta geçmesinde büyük payı olacaktır(20). Moğol tahtında meydana gelen karışıklıktan Anadolu Türkmenleri faydalanma yoluna gireceklerdir. Bu durumun etkileri Kastamonu'da da kendini gösterir. Bunun üzerine Moğol tahtına geçen Geyhatu, Anadolu'ya bir ordu gönderir. Muzafferiddin Yavlak Aslan yenilir(21). Bu savaşta yararlılık gösteren Semseddin Yaman Candar'a, daha önce Yavlak Aslan'a ikta olarak verilen Kastamonu ve havalisi

19. O.Turan, a.g.e.,s.609.

20. Yaşar Yücel, a.g.e.,s.45.

21. İ.H.Uzunçarşılı, Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu Devletleri, Ankara 1984,s.121.

verilir. 1309'da Semseddin Yaman Candar'ın oğlu Süleyman Paşa Kastamonu üzerine baskın yapmış ve burası merkez olmuştur(22).

c) Candarogulları Dönemi: Anadolu Beylerinden ve XIV. asrın ilk yarısındaki kuvvetli siyasi teşekküllerden biri de Candarogulları Beyliğidir. Kastamonu hakimi bulunan bu sülaleye tarihimizde İsfendiyar Oğulları adı da verilir.

Candarogulları, diğer Anadolu Beylikleri gibi İlhanlı devletindeki iç kargaşadan yararlanarak 1335'te bağımsızlıklarını ilan ettiler. Süleyman Paşa, beyliğini yöredeki diğer beyliklere ve Bizans'a karşı korumaya çalıştı(23).

Süleyman Paşa'dan sonra yerine geçen oğlu İbrahim Bey, 1341'de Karadeniz'deki Venedik ve Ceneviz filosunu bozguna uğrattı. Daha sonra beyliğin başına geçen Adil Bey de Venedik ve Cenevizlilerle mücadele etti. Bundan sonra beyliğin başına geçenler Osmanlılarla yakın münasebette bulunmuşlardır. Hatta Osmanlılara askeri açıdan yardım etmişlerdir. Bununla birlikte Osmanlılara karşı diğer beyliklerle ittifaka da girebilmişlerdir.

Yıldırım Bayezid tahta çıktığı zaman Saruhan, Germiyan, Mentese ve Hamidoğulları Beylikleri Karamanoğullarının çevresinde toplanarak, Osmanlılara karşı harekete geçtiklerinde Candarogulları Osmanlıları destekledi. Ancak Yıldırım'ın Anadolu'da birliği sağlama yolundaki kararını öğrenince Osmanlılara yardımdan vazgeçtiler. Osmanlılar 1392'de

22. İ.H.Uzunçarşılı, a.g.e.,s.22.

23. Yurt Ansiklopedisi, C.VII,s.4586.

Kastamonu'ya saldırıya geçtiler ve II.Süleyman Paşa'yı öldürerek beyliğe son verdiler(24).

II.Süleyman Paşa'nın kardeşi İsfendiyar Bey (1392-1439), Yıldırım Bayezid'e elçi göndererek Osmanlı egemenliğini tanıdı. Yıldırım da Sinop'u İsfendiyar Bey'e bıraktı. Bundan sonra Candar ailesi Osmanlı tarihinde İsfendiyoğulları diye meşhur olmuştur. İsfendiyar Bey, Ankara muharebesinden sonra (1402) Timur'un yüksek hakimiyetini tanımıştır. Bunun üzerine Timur Kastamonu, Çankırı, Kalecik ve Tosya'yı yani eski Candaroğulları beyliğini kendisine vermiştir(25).

İsmail Bey'in oğulları daha babalarının sağlığında beyliğin birlik içinde bulunmasını engellediler. Bu durum beyliğin topraklarının Osmanlı devletine katılmasına kadar devam etti. Candaroğulları İstanbul kuşatmasında Fatih'e çok sayıda asker göndererek yardımcı oldular. Bu ilişkiler II.Mehmed'in Anadolu'da birlik sağlamak istemesi üzerine bozuldu. Osmanlılar Bursa-Tebriiz ipek yolunu ellerinde tutan Candaroğullarını bir tehlike olarak görüyordu. Kemaleddin İsmail Bey, Akkoyunlular ve Trabzon Rum İmparatorluğu ile bağlantı kurdu ve 1460'ta Roma'ya elçiler gönderdi. Umduğu yardımlar gelmeden harekete geçen Fatih, 1461'de Candarnoğulları beyliğine son verdi(26).

Bundan sonra Kastamonu Osmanlı hakimiyetinde bir sancak merkezi durumuna gelmiştir.

24. Y.Yücel, a.g.e.,s.80-83.

25. İ.H.Uzunçarşılı, a.g.e.,s.128-129.

26. Yurt Ansiklopedisi, V.VII,s.4586-4587.

BİRİNCİ BÖLÜM İDARİ YAPI

A. GENEL OLARAK OSMANLILARDA SANCAK VE KAZALAR

1. İdarî Yapı:

Osmanlı idaresinin klasik dönemden beri en alt birimleri kentsel alanda mahalle, kırsal alanda ise köy toplulukları idi. Daha sonra sırasıyla nahiye, kaza, sancak ve eyaletlere ayrılmıştı.

Bu idarî taksimat içerisinde eyalet en üst birimdi. En büyük mülki amiri ise Beylerbeyi idi. Devletin kuruluş zamanlarında iki eyalet mevcuttu. Biri merkezi Kütahya olan Anadolu Beylerbeyliği, diğeri ise merkezi Manastır olan Rumeli Beylerbeyliği idi. XV. ve XVI.yüzyıllarda sancak idari teşkilat ve kamu hizmetleri bakımından temel birim olarak devam ederken yeni fethedilip kurulan sancaklar eyalet olarak birleştirilerek başlarına beylerbeyi tayin ediliyordu. Dolayısıyla 1520'de sayıları altı olan eyaletler, 1610'lara gelindiğinde otuz ikiye ulaşmıştır. İmtiyazlı beylik statüsündeki Eflak-Bogdan, Erdel, Kırım Hanlığı bu sayıya dahil değildir(1).

Eyalet yönetiminin başında bulunan beylerbeyi Pasa sancağında oturur ve kapısı halkı ile konağında yaşardı. XV.yüzyılın ortalarından itibaren beylerbeyi bulunduğu bölgede padişahın temsilcisi durumuna gelmiştir. Beylerbeyilik Divanı'nda askerî zümrenin meselelerini halletmek, bölgede

1. İlber Ortaylı, Türkiye İdare Tarihi, Ankara 1979, s.185.

asayisi saqlamak, tımarlı sipahilerin atanmaları, terakkileri ve muayyen miktara kadar tevcih muamelelerini yürütmek beylerbeyinin görev ve yetkileri arasındaydı(2). Eyalette mali işler için tımar defterdarı ve hazine kethüdası vardır. Beylerbeyinin de kethüda ve teskerecisi bulunuyordu.

Eyaletin bir alt birimi olan sancaklar, ülke idaresinin temel birimiydi ve tımar sistemine dahildi(3). İdari bakımdan sancak, devlet teşkilatının çekirdeğini oluşturmaktadır. Sancağın en büyük mülki amiri Sancak Beyi idi. Sancak beyinin iki asli görevi vardır: Askeri ve idari. Sancaktaki tımarlı sipahilerin tabii amiri durumundaki sancak beyi, kendi kapu halkı ve sancağındaki zâim, sipahi ve cebelülerle birlikte sefere katılmak zorundadır. İdari görevi ise reayanın rahat ve huzur içinde yaşamasını temin etmek, sancağın düzenini sağlamaktı(4).

Kaza, ticari ve kültürel üstünlüğü ile çevrenin merkezi olmuş bir kasaba veya şehir ile böyle bir topluluk merkezini çevrelemiş köylerin teşkil ettiği bir birliktir ve idari yönetimin başında kadı bulunmaktadır(5). İncelediğimiz sicilde şu kaza adlarını tespit ediyoruz:

1.Kastamonu	7.Cide	13.Eflani	19.Küre
2.Akyürek	8.Caklı	14.Genbolu	20.Sahil
3.Araç	9.Cekline	15.Göl ^{Hosalay}	21.Sirt
4.Ayandon	10.Daday ^{Aruckan}	16.Hus Alaca	22.Sinop
5.Boyabad	11.Devrenkâni Araç	17.Inebolu	23.Sorkun
6.Boyalı	12.Devrenkâni	18. Küre-i ^{cedid}	24.Taşköprü
- Hadi*

2. M.Ali Ünal, XVI.Yüzyılda Harput Sancağı(1518-1566), Ankara 1989,s.30.

3. Tuncer Baykara, Anadolu'nun tarihi Coğrafyasına Giriş Anadolu'nun İdari Taksimatı,Ankara,1988,s.32.

4. M.A.Ünal, a.g.e.,s.41.

5. M..Ünal, a.g.e.,s.50.

Nahiye Osmanlı İmparatorluğunda coğrafi ve idari anlamda küçük veya büyük bir çevreyi, bazen de çok geniş bir alanı ifade etmektedir(6). Nahiye kavramı, Osmanlı idari sistemi içerisinde çok değişik anlamlarda kullanılmıştır. Cihet, yön, taraf, bölge ve vilayet anlamında kullanıldığı gibi en küçük idari ünite olarak "daimi ve sınırlanmış bir bölge"yi ifade ettiği de olmuştur(7). Nahiye mıntıkası bir kaç köyü ihtiva ederdi. Teşkilatın başındaki mülkiye amirinin ünvanı "Nahiye Müdürü" idi. XVII.yüzyılın ikinci yarısında Kastamonu sancağında şu nahiyeleri tespit ediyoruz:

1. Akkaya
2. Egindün
3. Gökçe Ağaç
4. Kuzyaka
5. Egindün

Aynı şekilde, incelediğimiz sicilde XVII.asrın ikinci yarısında Kastamonu merkez kazaya bağlı şu köyleri tespit etmekteyiz:

1. <i>Agut Oğul</i>	20. Bayındır	39. Depe
2. Gelinviran	21. Ahlat	40. Bayiler <i>Bajir</i>
3. Derbendkavacı	22. Geyüklü	41. Akçakavak
4. Belat <i>Balat</i>	23. Egerciler	42. Gödel
5. Akçatas	24. Bulacık	43. Elbi
6. Gömece <i>Gömece</i>	25. Akdoğan	44. Burmaca
7. Elmayakası	26. Hamid	45. Arablara
8. Burnek <i>Burnek</i>	27. Esin Gazi	46. Havli
9. Ballık	28. Çatakviran	47. Evirialan
10. Inceoğlu	29. Başmakçılar	48. Çorumlu
11. Eytı	30. İsmailler	49. Başviran
12. Darıbükü	31. Eyük Süfla	50. Karacöban <i>Kara Gomal</i>
13. Batak	32. Debbag İshak	51. Eyük oğlu
14. Karacömak	33. Kızılkilise	52. Kuyucak
15. Karaevli	34. Kızıoğlu	53. Ortaca
16. Karakuz	35. Kimene <i>Geyme</i>	54. Ömerseyh
17. Karasu	36. Kovacık	55. Eyükler
18. Kırık	37. Köylüözü <i>Köylü</i>	56. Polatlar
19. Kızılçaviran	38. Kuşkara	57. Sahip

6. Tayyib Gökbilgin, "Nahiye", I.A., C.IX, s.37.

7. a.y., s.38.

58.Sapaca	63.Serti	68.Yörükviran
59.Saraycık	64.Soğanlu	69.zimyatbolat
60.Sarukavak	65.Şa'di Bey	70.Zimyat kara Molla
61.Seraceddin	66.Yıva	71.Halaçlar
62.Serimeddin	67.Yolacak	

Mahallelerde ise, Osmanlı toplumsal sınıflaşmaya göre biçimlenmiş, belirgin bir mekan farklılaşması yoktur. Dinsel farklılık haric, imparatorluğun her sınıf ve her bölgesinden insanlar, belli kurallar çerçevesinde birlikte yaşarlardı. Mahalle mescidi bir toplantı ve tartışma yeri idi. XIX.yüzyılın ilk yarısına kadar mahalleleri yönetenler imamlardı. İmam, padişah beratı ile tayin edilip, aynı zamanda mülki ve beledi bir amir olan kadının mahalle düzeyindeki temsilcilerindendi. İmam, doğum-ölüm gibi nüfus kayıtlarını tutardı. Bundan başka bir kişinin o mahalleye yerleşmesi için mahalle sakinlerinden birinin ve imamın kefaleti şarttı. Ancak, imamın en önemli görevi mahalle sakinlerinin vergilerini toplamaktı(8).

Her mahallenin bir mescidi, vakıf tarafından yönetilen ve çocuklara ilk tahsilin verildiği bir mektebi ve bir çeşmesi bulunurdu. Mahalledeki su yolu, çeşme gibi altyapısal tesislerden mahalleli ortak olarak sorumluydu(9). 1685-1686 (H.1096) Kastamonu şer'iyeye sicilinde altmış dört mahalle tespit edilmiştir:

1.Abdulcabbar	6.Arz	11.Bekir Celebi
2.Akmescid	7.Arızlar	12.Bora Pare
3.Aktekke	8.Atabek	13.Cebrail
4.Alacamescid	9.Atabek müderris	14.Cemal Ağa
5.Alparslan	10.Bedir Gazi	15.Çevgani

8. I.Ortaylı, a.g.e.,s.218.

9. K.S.S. ,s.57, hüküm Nr.126.

16.Civi	32.Hasan Celebi	48.Medrese-i Atabek
17.Deveciler	33.Hidmedciler	49.Köpcügez
18.Dibakpolat	34.Honsalar	50.Musa Fakih
19.Diğer Saraçlar	35.Hüseyin Bey	51.Muzafferiddin
20.Dubacılar	36.Hüseyin Celebi	52.Püre
21.Elbistan	37.Ibn Sa'di	53.Saraçlar
22.Fevgâni	38.Ibn Sulf	54.Zeki Malı
23.Frenksah	39.Ibn Neccar	55.Seydiler
24.Gökdere	40.Ibn Nihad	56.Sofular
25.Hacı Dursun	41.Isfendiyar	57.Sadi Bey
26.Hacı Hamid	42.Isfendiyar Bey	58.Tahir Fakih
27.Hacı Hamza	43.Ismail Bey	59.Topcuoğlu
28.Halaçlar	44.Kayalu	60.Topcuzade
29.Halife	45.Kebkebirler	61.Türbe
30.Hamid	46.Kenare	62.Yeni Celebi
31.Hamza Ağa	47.Kırıkçeşme	63.Yuva
		64.Zimyan Balat

1487 (H.892) tahririne göre Kastamonu kazasına bağlı kırk üç mahalle tespit edilirken(10), incelediğimiz sicilde altmışdört mahalle tespit ediyoruz. Bundan da şehrin iki yüz yıl boyunca genişlemiş olduğunu anlıyoruz.

2. Idareciler:

a) Kadı: Kaza idaresinin başıdır. Şer'i ve hukuki hükümleri tatbik edici demek olan kadı, aynı zamanda hükümetin emirlerini de yerine getiren bir makamdır. Kadılara hakimü's-ser'i ve daha sonra alelittlak hakim denmiştir(11). Kadı olabilmek için yüksek dereceli bir medreseyi bitirmiş ve belli bir müddet Edirne, Konya, Sivas, Bağdat gibi büyük şehirlerde "danışmend"(staj) yapmış olmak gerekiyordu(12). Kadıların tayin ve azilleri kazaskerler tarafından yapıldı. Bunların tutukları defterlere de kadılar defteri de-

10. Zübeyde Güneş, 1487 (H.892) Tahririne Göre Kastamonu Kazası, (Basılmamış Y.Lisans Tezi), Samsun 1993.

11. İ.H.Uzunçarşılı, Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı Ankara 1988,s.83.

12. Mustafa Akdağ, Türkiye'nin İktisadi ve İctimai Tarihi,C.II,s.98.

nirdi. Anadolu yakasındaki kadıları Anadolu kazaskeri; Rumeli yakasındaki kadıları ise Rumeli kazaskeri tayin ediyordu.

Kadılar, kadıların görev yaptıkları kaza bölgesinin durumuna göre; kaza kadıları ve sancak-eyalet kadıları olmak üzere ikiye ayrılmıştı. Kadıların görev ve yetkileri hukukî, askeri, beledi ve örfî olarak gruplara ayrılabilir. Hukukî açıdan kadı, şer'î mahkemenin başındaydı. Her türlü anlaşmazlıklar ve ceza gerektiren suçlar "meclis-i şer'" denilen kadıların başkanlığındaki mahkemelerde çözümlenirdi. Alacak, borç ve miras davaları ile arazi anlaşmazlıkları, ehl-i örf ile reaya arasındaki sorunlar kadılar tarafından halledilirdi(13). Ehl-i örf, kadının denetimi altındaydı. Ayrıca ilmiye sınıfına mensup müderris, mütevellî ve diğer vakıf görevlilerinin tayin ve azilleri kadının arzı ile mümkün olurdu(14).

Osmanlı şehir idaresinde, beledi ve mülki idare fonksiyonları birbirinden ayrılmamıştır. Kadı, şehrin yargı işleri yanı sıra asayişin, beledi hizmet ve beledi kolluk görevlilerinin amiriydi. Kadının bu görevlerini yerine getirebilmesi için kendisine yardımcı olan bazı görevliler, kurumlar ve toplumsal gruplar vardır. Kadının yanındaki subaşı, böcekbaşı, çöplük subaşısı, mimarbaşı gibi yeniçeri ocağına bağlı zabıt ve görevliler genel güvenlik, temizlik ve imar işlerine kadar çeşitli alanlarda görev yapmak-

13. K.Ş.S., s.120, hüküm nr.36; s.117, nr.27; s.37, nr.85.

14. Y.Yücel, "Osmanlı Imp.'da Desantralizyona Dair Genel Gözlemler", Belleten, XXVII/152, 1974, s.667; KŞ.S., s.58, nr.30; s.52, nr.115.

taydılar. Ayrıca büyük merkezlerin çeşitli semtlerindeki "ayak naibi" kadı adına narhın uygulanmasına nezaret ederek esnafı teftiş ederdi(15).

b) Kassam: Vefat etmiş olan bir kimsenin terekesini varisleri arasında taksim eden şer'î memur kassam denilmektedir. Osmanlı devletinin şer'îye teşkilatında miras taksimi, biri kazasker kassamları ve diğeri de bir mahallin kadılığında yani şer'î mahkemelerde bulunan kassamlar olmak üzere iki sınıf kassam vardı(16). Kastamonu şer'îye sicilinde her ikisi de yer almaktadır(17). Kazasker kassamları kazaskere mensup askerî sınıfın terekesini varisleri arasında taksim ederdi.

c) Naib: Kadının mahkeme işlerinde vekili ve en önemli yardımcısıdır. Kadı bulunmadığı zaman duruşmaları idare ederek serbest dirlikler içerisinde yer almayan köylerdeki davaların yerinde görülmesi için olay yerine giderdi. Naibler, gördükleri davalardan kadılar gibi harç alırlar, bu harçlardan kazaskere de hisse verirlerdi(18). Naibler, görevlerine göre kaza naibleri, kadı naibleri, mevali naibleri, bâb naibleri, ayak naibleri, arpalık naibleri olmak üzere altı kısımdır.

d) Muhassıl: Arapça tahsil edici demek olan muhassıl, devlete ait vergi ve resimleri tahsil etmekle görevlendirilen memurlardır. Muhassıllar tayin edildikleri yerlere gi-

15. İ.Ortaylı, a.g.e.,s.197-198.

16. İ.H.Uzunçarşılı, a.g.e.,s.121.

17. K.Ş.S., s.125,hüküm nr.46; s.122,nr.41;s.54,nr.119.

18. M.Z.Pakalın, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, İst.,1993,C.II,s.644.

derek her mahalle ve köyün nüfus ve servetine göre bir vergi tarh ettirirlerdi. Alınan vergiler defterlere yazılır, bunlar da merkeze gönderilerek maliyeye takdim edilirdi(19)

e) Kale Dizdarı: Kale komutanı olan dizdarın görevi, düşman saldırılarına karşı kaleyi savunmaktır. Kastamonu'da temelleri Bizans devrinde atılmış bulunan bir iç kale mevcuttu. Dolayısıyla askeri açıdan da önemli bir yere sahip bulunan Kastamonu'da kale dizdarlarının da önemli bir yeri vardı(20). Çünkü kale dizdarının sorumlulukları, kalenin hudud boylarında bulunması ve bulunduğu yerin önemi ölçüsünde artmaktadır. Kendisine merkezden hüküm gönderilebilir. Emrinde "kale erleri" veya "mustahfızan" ve "ezeban" denilen "ulûfelü" askerler bulunmaktadır(21).

f) Şehir Kethüdası: Selçuklularda İğdişbaşı denilen bu görevli şehir halkını hükümet nezdinde temsil ederek halk ile hükümet arasında iletişimi sağlarlardı. Yapmış olduğu görevler gözönüne alınacak olursa, bugünkü belediye başkanına benzetilebilir. Şehir kethüdasının görevleri arasında şehrin dirlik ve düzenini korumak, devletle halk arasında idari ve mali konularda aracılık etmek, şehre gelen mübaşir ulak vb. resmi görevlilere hizmet etmek, barınma ve beslenme meselelerini halletmek, bir şehirden diğer bir şehre giden üst yöneticilerin yol masraflarını karşılamak gibi işler vardı(22).

19. M.Z.Pakalın, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C.II,İst.1993,s.644.

20. K.S.S., s.1, hüküm nr.2b.

21. M.A.Unal, a.g.e.,s.48.

22. R.Özdemir, XIX.Yüzyılın İlk Yarısında Ankara(1785-1840), Ankara 1986,s.158.

Şehir kethüdasından başka her mahallenin bir kethüdası vardı. Bunlar şehir kethüdasına bağlıydılar.

g) Şehir Subaşısı: Kazalarda idarenin başında bulunan memurdur. XVI. yüzyılın sonlarına kadar merkezden tayin edilmistir. Bu asırdan sonra sancak beyi ve beylerbeyine bağlı bir memur olarak onlar tarafından atanmıştır. Subaşının asayişle ilgili görevleri yalnız şehir içine mahsus değildi. İki önemli görevi bulunuyordu. Birincisi mali görev olup bad-ı heva adı altında toplanan cürm-ü cinayet, niyabet, resm-i arusane gibi vergileri toplardı. İkincisi ise kolluk görevi idi. Kadının hükümlerinin ve merkezden gelen emirlerin uygulanmasını sağlamak, suçları önlemek, suç işleyenleri takip edip yakalamak, koğusturmak ve kadının suçlu görüp hüküm verdiklerini cezalandırmak onun görevidir. Kadının hükmü olmaksızın kimseyi cezalandıramazdı (23):

B. OSMANLI İDARİ YAPISI İÇERİSİNDE KASTAMONU

1. Coğrafi Konumu: Kastamonu vilayeti Batı Karadeniz Bölgesinde yer alır. Kastamonu Kızılırmak'ın başlıca kollarından Gök Irmak vadisinin bulunduğu yerde, Ilgaz Dağı kütlelerinin kuzey yamaçlarına inen Kara Çomak deresi vadisi boyunca uzanmaktadır. Kastamonu'nun iç kalesi de batıdaki yamaçlar üzerinde iki dere arasındaki tepede yükselmektedir. Bugünkü idari yapıya göre, Kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Çankırı ve Çorum, doğusunda Sinop, batısında Zonguldak bu-

lunmaktadır. H.1285 (M.1868) tarihinde yayınlanan Kastamonu Vilayet Salnamesine göre Kastamonu vilayeti Kastamonu, Sinop, Bolu, Kengiri (Çankırı) sancaklarını içine alıyordu. Vilayet merkezi olan Kastamonu'nun Tasköprü, Daday, Cide, Araç, Inebolu, Tosya, İstefan (Ayancık) olmak üzere yedi kazası; Sinop sancağının merkez, Boyabat ve İstefan olmak üzere üç kazası; Bolu sancağının merkez, Göynük, Düzcce, Ereğli, Batın ve Gerede olmak üzere altı kazası; Kengiri (Çankırı) sancağının merkez, Çerkeş, Kalecik olmak üzere üç kazası bulunmaktaydı.

Kastamonu'da geniş ovaların bulunmasına rağmen, il dağınık bir yapıya sahiptir. Kara Çomak Deresi'nin iki yakasında geniş caddeler boyunca mahalleler bulunmaktaydı. Bu caddeler birbirlerine köprülerle bağlanırdı. Ayrıca Kastamonu yöresi orman açısından çok zengindi. Osmanlı donanmasının kereste gereksinimi Kastamonu ve çevresindeki ormanlardan karşılanmaktaydı. Hayvancılık ise Kastamonu ve çevresinin önemli bir geçim kaynağıdır. Bal da yörenin gelir kaynakları arasında yer alır. Tarım ise, yörenin dağlık oluşu, karasal iklimin hüküm sürmesi gibi nedenlerle bazı alanlarda sınırlı kalmıştı(24).

Maden yönünden fazla zengin değildir. Ancak Küre, bakır madeniyle ünlüydü. Osmanlı devletinin son döneminde bakır ihtiyacının büyük bir bölümünü karşılamıştır. Ticaret açısından fazla gelişmiş değildi. Ancak yöre mallarının dışarı gönderilmesine yönelik ticaret özellikle Inebolu is-

24. Yurt Ansiklopedisi, C.VII, s.4588.

kelesinde yoğunlaşmıştı.

2. Osmanlı Hakimiyetinde Kastamonu Şehrinin Tarihi Gelişimi:

Candarogulları Beyliği, İsmail bey'in Sinop'u 1461'de Osmanlılara teslim etmesi ve kardeşi Kızıl Ahmet Bey'in Fatih Sultan Mehmed tarafından azledilmesiyle 1462'de Osmanlılara katılmıştır. Bundan sonra Kastamonu Anadolu Eyaleti'ne bağlı bir sancak merkezi oldu(25).

Osmanlı devletinin önemli sancak merkezlerinden biri olan Kastamonu'ya bir çok seyyah gelmiştir. Bunlardan XIV. asrın ilk yarısında gelen İbn Batuta, Kastamonu'yu büyük ve güzel bir şehir olarak anlatmaktadır. Katip Celebi Cihannüma adlı eserinde ise XVII. yüzyıldaki Kastamonu'yu tasvir etmektedir. Buna göre şehirde bir çok cami ve medrese bulunmaktadır. Ayrıca Katip Celebi burayı "Türkmenlerin kaidesi" olarak belirtmektedir. Küre-i Nuhas'tan çıkan bakır da burada işlenmektedir. Ünlü seyyah Evliya Çelebi de Kastamonu'ya gelmiştir. Fakat şehir hakkında hemen hemen hiç bir malumat vermemektedir.

Bütün bunların yanısıra Kastamonu'nun Osmanlı ekonomisinde önemli bir yeri vardır. XVI. yüzyılda bozulan ekonomik dengede ve meydana gelen kıtlık sırasında Kastamonu'dan buğday alındığı belirtilmektedir(26).

XIX.yüzyılın başlarından itibaren Kastamonu'ya gelen Avrupalı seyyahlar da çeşitli bilgiler vermektedirler. Bun-

25. Besim Darkot, "Kastamonu", I.A.C.VI,s.400.

26. Yurt Ansiklopedisi, C.VII,s.4587.

lardan J.Macdonald Kinneir, 1814 tarihinde dik yamaç ile kaya üzerinde harap bir kalenin bulunduğunu belirtmektedir. Evlerin taştan veya ahşap olarak inşa edildiğini, şehirde otuz kadar minareli cami saydığını, kendisi burada iken pazarların mal ile dolduğunu, kışın uzun sürdüğü zamanlarda da halkın açlıkla karşı karşıya kaldığını anlatmaktadır. E. Bore ise şehrin dar ve kıvrımlı sokaklardan oluştuğunu zikreder. Yine bu yüzyılda Kastamonu'ya gelmiş olan Ainworth, şehirde başlıca ticaret konusunun yün olduğunu, ayrıca bakırcılık, dericilik ve dokumacılık yapıldığını, basma ve boyacılık atölyelerinin de bulunduğunu belirtir(27).

27. Besim Darkot, a.g.m.,s.401.

İKİNCİ BÖLÜM
İKTİSADİ YAPI

Osmanlı devletinin iktisadi ve stratejik bakımdan önemli bir sancağı olan Kastamonu XVII. yüzyılda yapılan seferlerde önemli bir rol oynamıştır. Osmanlı toplumunun genelinde olduğu gibi Kastamonu'da da tarım ve hayvancılığın ön planda olduğu görülür. Tarım alanında özellikle buğday ve arpa büyük ölçüde üreilmektedir. Bunlardan sonra sırasıyla çeltük, soğan ve sarımsak üretimi görülür(1). Sefer sırasında ordunun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla adı geçen ürünlerin belirlenen fiyatlarla alındığı görülmektedir (2).

Aynı zamanda bölgenin coğrafi şartları itibariyle hayvancılık da önemli bir uğraş ve gelire sahiptir. Bu bölgedeki atların arap atlarından üstün olacak şekilde yetiştirildiği belirtilmektedir. Aynı zamanda at ve bargir ihracı ile birlikte koyun ve keçi gibi küçük baş hayvanların da ihrac edildiği kaydedilmektedir(3). Sicilde geçen hükümlerden de ordunun bargir(=katır) ihtiyacını karşılamak için Kastamonu kazasına başvurduğu anlaşılmaktadır(4).

Sicilde geçen, askere alınan kişilerin mesleklerine bakıldığında ise Kastamonu'da çeşitli sanayi kollarının faaliyet kollarının bulunduğu anlaşılmaktadır. Madencilik ve

1. Z.Günes, a.g.e.

2. K.Ş.S., (H.1097), s.55, h.nr.121.

3. Necdet Sevinç, Osmanlılarda Sosyo-Ekonomik Yapı-I, 1978

4. K.Ş.S., s.2, nr.6b; s.4, nr.10.

ticaret de önemli yer tutmaktadır. Kastamonu'ya bağlı Küre kazası bakır madeni yönünden zengindir. Ayrıca Sinop'un önemli liman şehri olması da Kastamonu'ya ayrı bir değer kazandırmaktadır.

Osmanlı devleti, bütün bu faaliyetlerden, tayin görevli aracılığıyla vergi tahsil ederek devamlılığını sağlamıştır. Fakat çeşitli tabiat şartları, eskiyalık ve ordunun sefere çıkması gibi sebeplerden bütün bu faaliyetlerin etkilendiği görülmektedir.

A. ZİRAİ ÜRETİM

Osmanlı, bir yeri fethettiği zaman oraya bir memur göndererek o bölgenin ekonomik ve sosyal durumunu öğrenmek için tahrir yaptırırdı. Bundan sonra toprak üçe ayrılırdı: 1.Mülk toprak, 2. Vakıf toprak, 3.Mirî toprak.

Mülk arazi, rakabesi (çıplak mülkiyeti) şahıslara ait olan arazidir. Tasarruf hakkı ise şahıslara veya devlete aitti. Vakıf arazi, toprağın tasarrufu ve gelirlerinden faydalanma vakfedilen maksada aitti(5). Mirî arazi ise toprağın mülkiyeti devlete ait olmakla beraber taşınma hakkı "tapu bedeli" veya "tapu resmi" denilen peşin bir kira bedeli alındıktan sonra daimî ve irsî bir nevi kiracılık sözleşmesiyle onları işleyecek olan köylülere bırakılmıştır (6).

Bu topraklarda yetistirilen ürünlerin belli başlıları şunlardır:

5. M.A.Ünal, a.g.e.,s.89.

6. Ö.L.Barkan, "Çiftlik", I.A.,C.III,s.392.

1. Hububat Üretimi

a) Buğday (Hinta): Buğday, Osmanlı ekonomisinde tarım ürünlerinin vazgeçilmez bir unsurudur. Bunun sebebi halkın temel gıda maddelerinin buğdaydan yapılması ve her türlü iklim şartlarında yetişmesidir.

b) Arpa (Sa'ir): Osmanlı devletinde buğdaydan sonra en çok üretilen tarım ürünüdür. Bunun sebebi arpanın özellikle hayvan yemi olarak kullanılması ve hemen her iklimde yetişebilmektedir. Ancak Kastamonu kazasında arpa üretimi buğdaydan daha fazladır. Bunun nedeni hayvancılığın kazada önemli bir yer tutması olabilir.

c) Çeltük: Önemli bir hububat üretimidir. Kastamonu'da nehir ve dere kenarlarında belli bir üretime sahiptir. Bugün de bu özelliğini korumaktadır. Ancak arpa ve buğday kadar üretilmemektedir. Bu sebepten sefer sırasında bu hubattan Kastamonu yöresinden istekte bulunulmamıştır(7). Sicilde savaş sırasında nakdi olarak ne kadar alınmış olduğu belirtilmektedir.

Bunların dışında Kastamonu ve çevresinde sarımsak(sir) soğan (piyaz) üretiminin az da olsa yapıldığı bilinmektedir. Ayrıca ~~Ergani~~^{Ürgenç} erigi, misket elması gibi bir çok meyve de yetistirmektedir(8).

B. VERGİLER

Osmanlı devletinin gelir kaynakları içerisinde önemli bir yer tutan vergilerin toplanmasında devletin genelini

7. K.Ş.S., s.139, h.nr.80.

8. Bkz. Z.Güneş. a.g.e.

kapsayan bir politika izlemek mümkün değildir. Genelde her bölgenin kültür, iklim ve diğer iktisadi ve sosyal şartları dikkate alınarak ayrı ayrı vergi kanunnameleri düzenleme yoluna gidilmiştir. Bu şekilde sipahi ile reaya arasındaki münasebetler düzenlenmiştir. Ayrıca bu kanunnamelerde çiftçi sınıfının hak ve sorumlulukları, hangi üründen ne oranda vergi verecekleri gibi hususlarla, sanayi ve ticaret faaliyetlerinin nasıl vergilendirilecekleri ve ehl-i örf denilen devlet memurlarının reaya karşı olan davranışları ele alınmıştır(9).

Devlet, zamanın teskilat ve maliye sisteminin gereğine uyarak, vergi toplama hakkını büyük ölçüde dirlik sahiplerine ve vakıflara bırakmıştır(10). Bunun en önemli nedeni de vergilerin tahsilinde ve maaşların ödenmesinde karşılacak olan güçlüklerdir(11).

Aynı zamanda hububat üzerinden alınan vergilerin eyalet ordularının harp masraflarında oynadığı önemli rolün yanında devletin dış emniyetini sağlamak için girdiği harplerde ve memleket içinde meydana gelen isyanların bastırılması için harekete geçen orduların iaselerinde de önemli bir rolü vardı. Osmanlı devleti daha kuruluş devrinde ser'î ve örfî resimlerin dışında harp gibi fevkalade zamanlara mahsus olmak üzere halktan çeşitli adlar altında nakdi şahsi hizmet ve aynen mal teslimi şeklinde bir çok fedaklık talep ediyordu. Devletin normal ser'î hukuk ve örfî resim-

9. M.A.Ünal, a.g.e..s.117.

10. K.Ş.S..s.50.h.nr.110; s.17.h.nr.37.

11. M.A.Ünal, a.g.e..s.117.

lere ilaveten fevkalade zamanlara ait arizi seklinde başvurduğu bu vergilere Tekalif-i örfiye veya divanın kararları ile toplanmasına karar verildiği için de Avarız-ı Divaniye ismi verilmektedir(12).

Dolayısıyla Osmanlı vergi sistemine göre devletin halktan aldığı vergileri üç bölümde değerlendirebiliriz:

a) Rüşum-u ser'iyeye (Ser'f vergiler): Zekat, ösür, harac.

b) Rüşum-u örfiyye (Ehl-i örflük vergileri): Çift, ben-nak, ispenç vb..

c) Avarız-ı divaniyye (veya Tekalif-i örfiyye): Avarız akçası, nüzul bedeli vs...

XVII.yüzyılda Kastamonu Ser'iyeye Sicilinde şu vergilerin geçtiği görülmektedir:

a) Ösür: Ösür kelimesi onda bir anlamına gelmektedir. Ösür veya aşar adı altında, türlü toprak mahsullerinden devlet adına veya hesabına alınan vergilerdir(13). Miri arazi rejiminin uygulandığı her yerde devlet ziraatle uğraşan çiftçilerden elde ettikleri ürünün ösrünü almaktadır. Fakat uygulamada, devlet tamamıyla kendisine ait bu vergileri sipahi, zaim, has sahibi gibi bazı yükümlülükleri yerine getiren kişilere bırakmıştır(14).

Ösrün senelik ürüne göre nisbeti toprağın verim ve kabiliyetine, sulama şartlarına, ziraat çeşitlerine ve ma-

12. L.Gücer, XVI.-XVII.Asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda Hububat Meselesi ve Hububattan Alınan Vergiler, İst.1964.

13. Ö.L.Barkan, "Ösür", I.A.,C.IX,s.485.

14. K.S.S., s.17,h. nr.37; s.53,h.nr.116.

halli örf ve adetlere göre büyük değişiklikler göstermekte, bazen her kaza ve hatta her köy için ayrı ayrı alınmaktadır(15). Çoğunlukla bu 1/8, 1/6, 1/5 olmak üzere, hatta bazı hallerde ürünün yarısını almak şeklinde tatbik edilmiştir. Öşür, arpa ve buğday gibi uzun süre korunabilen hububat çeşitlerinden aynı olarak alınırdı. Bununla beraber nakdi olarak alındığı da olmuştur(16).

1. Hububat Öşrü:

-Buğday Öşrü: Buğday, Kastamonu kazasında, tarım ürünleri ve hububat üretiminde arpadan sonra gelmektedir. 1686 (H.1097) seferinde, sefere katılmakla görevlendirilen askerlerin buğday ihtiyacının Kastamonu'ya yakın yerlerden aynı olarak, uzak yerlerdeki kazalardan ise nakdi olarak toplanmasına karar verilmiştir. Nakdi olarak toplanan verginin unun her bir kilesinden doksanar akca alınacaktır (17).

-Arpa Öşrü: Ser'iyye sicilinde hububat öşrü içinde en çok arpa öşrü alınmaktaydı(18). Bunun nedeni daha önce de belirtildiği üzere arpa üretiminin Kastamonu kazasında hububat üretimi içinde birinci sırayı almış olmasıdır. Bu ürünün daha çok kara arpa şeklinde geçtiği görülmektedir (19). 1686 (H.1097) seferinde askerin ihtiyacı karşılanmak için Kastamonu'dan istenilen ürünler içerisinde arpa da vardır. Bu ürün aynı ve nakdi olarak istenmektedir. Nakdi

15. Ö.L.Barkan, "Öşür", I.A., C.IX, s.485.

16. K.S.S., s.60, h.nr.135.

17. K.S.S., s.5, h.nr.13; s.55, h.nr.121.

18. K.S.S., s.115, h.nr.21.

19. K.S.S., s.30, h.nr.70; s.57, h.nr.125; s.132, h.nr.64.

olarak toplanan arpa öşrü. kilesi kırkar akça olarak belirlenmiştir(20).

-Çeltük Öşrü: Kastamonu'da çok az bir üretim alanına sahiptir. Bu sebeple sicilde sadece bir hükümde geçmektedir. O da Devregâni kazasından istenmiştir. Ancak ne miktar istendiği belli değildir. Nakit olarak de tespit edemiyoruz. Çünkü resm-i bazar ve resm-i bennak ile birlikte alınmıştır(21).

2. Bostan ve Meyva Öşrü: 1685 (H.1096) tarihli Kastamonu ser'iyeye sicilinde bu verginin halktan alındığı görülmektedir(22). Ancak ne miktarda alındığı belirtilmemiştir.

3. Bal Öşrü (Öşr-ü Kovan): Bu vergi "kovan resmi", "resm-i küvare" şeklinde sicilde geçtiği gibi(23), ayrıca "zenburiye esmi", "öşr-ü asel" ve "öşr-ü petek" diye de geçmektedir. Reayanın elinde bulunan arı kovanları mahsulünden alınırdı. Bazı yerlerde bal olarak, bazı yerlerde ise nakdi olarak tahsil edilirdi. Arıcılık yapan malikane reayaşı ise, resmin yarısını malikane sahibine, yarısını da yani divanı hissesini tımar sahibine verirdi(24).

b) Sahsa Bağlı Vergiler:

1. Çift Resmi (Resm-i Çift): Bu vergi sicilde aynı zamanda "Kulluk akçası" şeklinde de geçmektedir(25). Zaten bir çok kaynakta "kulluk akçası" ve "ra'iyet resmi" olarak

20. K.S.S., s.5,h.nr.13; s.55,h.nr.121.

21. K.S.S., s.139,h.nr.80.

22. K.S.S., s.17,h.nr.37.

23. K.S.S., s.56,h.nr.123; s.50,h.nr.110.

24. N.Çağatay, "Osmanlı İmparatorluğunda Reayadan Alınan Vergi ve Resimler", DTCFD,s.508.

25. K.S.S., s.17, h.nr.37.

da belirtilmektedir. Osmanlı imparatorluğunda müslümanların ziraat ettiği araziden alınan resimdir. Bu köylü ile sipahi arasındaki hizmetlerin Osmanlı devletinde paraya çevrilmiş halidir. Resm-i çift, bir taraftan toprağa bağlı bir vergi, diğer taraftan şahsi bir vergi veya bir hane vergisi olarak görülür(26). Çift resmi, ser'i rüsumdan olup harc-ı muvazafadan addedilir. Osmanlı imparatorluğu sınırları dahilinde bir çiftlik veya bunun yarısı kadar arazi tasarruf eden, vilayet tahrir defterlerinde raiyyet kaydedilmiş bulunan köyde veya şehirde oturan müslüman reayadan senede bir defa ve muhtelif coğrafi bölgelerde az çok birbirinden farklı olmak üzere alınır. Tam veya nim çiftlik miktarı her vilayette ayrı ayrı tayin ve tesbit edildiği gibi aynı vilayet dahilinde hatta aynı köyde, muhtelif mevkilere, verimi âlâ, evsat, gayet edna olmak üzere tefrik edilmek suretiyle de değişmektedir ki, altmış dönümle yüz seksen dönüm arasında değişmektedir(27).

2. Bennak Resmi: Kanunnamelerde bennak resmi, bac-ı bennak, ekili bennak resmi, caba bennak resmi olmak üzere bir kaç şekilde geçmektedir(28). Bennak, evli, fakat çift tasarruf etmeyen veya nim çiftten az yer tasarruf eden raiyyettir. Mücerreden farkı yalnızca evli oluşudur(29). Mücerred evlenir evlenmez derhal bennak adı altında vergi mü-

26. H. Inalcık, "Osmanlılarda Raiyyet Rüsümü", Belleten, C.XXIII/92, Ankara 1959, s.581.

27. N. Çağatay, a.g.m., s.497.

28. N. Çağatay, a.g.m., s.130.

29. M.A. Ünal, a.g.e., s.130.

kellefiyeti bakımından yeni bir durum kazanır(30). Kastamonu Ser'iyeye Sicilinde bennak ve diğer vergilerin her kazanın kaldırabileceği miktarda alınması istenmiştir(31).

3. Mücerred Resmî (Resm-i Mücerred): Resm-i mücerred aynı bennak gibi bir baş vergisidir. Mücerredler, bülûğ çağına ermiş ve bir iş tutabilecek güce sahip reaya oğullarıdır(32). Mücerred resmî, bennak gibi şahsa bağlı bir vergi olup henüz evlenmemiş erkek re'ayadan alınırdı(33). Mücerred resmî, bennak gibi şahsa bağlı bir vergi olup, henüz evlenmemiş erkek re'ayadan alınırdı(33). Mücerred evlenince caba bennak resmî ödemektedir(34).

Kastamonu Ser'iyeye Sicilinde gerek resm-i çift, gerek resm-i bennak, gerekse resm-i mücerred tek başına toplanmamıştır. Bu sebepten her birinden ayrı ayrı ne kadar toplandığını tespit edemiyoruz. Buna göre bu üç vergi birlikte kazalara göre şu miktarlarda toplanmıştır(35):

<u>Kaza</u>	<u>Tahsil Edilen Miktar(guruş)</u>
Araç	735
Sırt	330
Boyalı	280
Küre-i Cedid	55

c) Hayvancılıkla İlgili Vergiler:

1. Adet-i Aqnam: Osmanlı devletinde koyun ve keçiden alınan vergiye verilen isimdir. Bazı kanunnamelerde resm-i

30. H.Inalcık, a.g.m.,s.589.

31. K.S.S., s.115.h.nr.21.

32. İ.Miroğlu, Kemah Sancağı ve Erzincan Kazası(1520-1566), Ankara 1990.s.180.

33. M.A.Unal, a.g.e.,s.131.

34. İ.Miroğlu, a.g.e.,s.130.

35. K.S.S., s.139.h.nr.80.

merai. bazılarında resm-i ganem ve bir kısmında da koyun resmi denmektedir. Ağnam resminin hesaplanmasında kuzulu koyun kuzusu ile, oğlaklı keçi ise oğlağıyla beraber sayılırdı. Yani oğlağından veya kuzusundan ayrıca vergi alınmazdı(36). Ufak tefek bazı farklılıklar dikkate alınmazsa her vilayette ağnam resminin genellikle müslim veya gayri müslim ayırdedilmeksizin 2 veya 3 koyuna 1 akça olarak alındığı görülmektedir(37). Adet-i Ağnam, Kastamonu ser'iyeye sicilinde çok sık geçmektedir(38).

2. Yaylak ve Kışlak Resmi: Bu vergiye "Ağıl Resmi" de denmektedir. Kastamonu ser'iyeye sicilinde her üç ifade de kullanılmıştır. Koyun ve keçiye sahip reaya koyun ve keçiden alınan ağnam resminden başka ayrıca ağıl hakkı da verirdi. Kışlak resmi veya resm-i ağıldan sipahinin toprağına gelip kışlayan sürülerden alınan resim kastedilmektedir (39). Bu vergi yerli halkın koyunlarından alınmamaktadır. Bununla beraber bir de "resm-i köm" ve "resm-i yatak" adları altında da yine sürü sahiplerinden vergi alınmaktadır. Bunlar mahiyet itibariyle aynı vergilerdir(40).

Ağıl resminin zamanı olarak konunnamelerin bazılarında "ebabil ayının ibtidasında", bazılarında da "kuzu kırpımında" alınır, denilmektedir(41).

-
36. N.Çağatay, a.g.m.,s.482.
 37. M.A.Ünal, a.g.e.,s.137.
 38. K.S.S., s.17.h.nr.37; s.26.h.nr.123.
 39. N.Çağatay, a.g.m.,s.484.
 40. M.A.Ünal, a.g.e.,s.137.
 41. N.Çağatay, a.g.e.,s.485.

d) Maktu' Vergiler ve Mukata'alar

1. Maktu' Vergiler:

Maktu' kelimesi kesilmiş, bölünmüş anlamına gelmektedir. Fakat Osmanlı vergi sisteminde ifade ettiği esas mana, "götürü usûl"dür. Ösür gibi ürünün bolluğu veya kıtlığı oranında miktarı değişen vergilerin aksine maktu' vergiler önceden belirlenmiştir. yapılan hizmet veya elde edilen ürün az veya çok olsa bile sabit kalmaktadır(42). Bu vergiler, resm-i asiyab (Degirmen resmi), resm-i bezirhâne, bağ-ce resmi, kıst-ı hamam, dükkân, kapan, bashane, bozahane ve kanaredir. 1685-1686(H.1096) Kastamonu Ser'iyeye Sicilinde yalnızca kapan resmi görülmektedir(43).

2. Mukata'alar:

Mukata'a genel olarak geliri kimseye dirlik olarak verilmeyip doğrudan devlet hazinesine alınan vergi ve gelir kaynaklarına denmektedir. Tımar sisteminin uygulandığı yerlerde hükümet, maden işletmeleri, tuz, şap vs. kaynakları, şehirdeki bedesten, tabakhane, boyahane, kasabhane, şemhane gibi ticarî ve sınıf işletmeler, tamga, mizan, bac gibi gümrük vergileri ile iskeleler gibi gelir kaynaklarını dirlik olarak tevcih etmeyip mukata'a adı altında merkez hazinesine alınmaktadır(44).

mukata'a ile ilgili her türlü işlemi Hazine-i Amire yürütürdü. mukata'a gelirlerinin hazinede toplanması iki

42. M.A.Ünal. a.g.e..s.139.

43. K.S.S., s.19,h.nr.41.

44. M.A.Ünal. "XVII.yüzyılın Başlarında Harput Mukata'a-sına Ait Bir İcmal Muhasebe Defteri". OMUEFD.Samsun.Aralık-1988,S.3.s.93.

yolla gerçekleşiyordu: iltizam ya da emanet(45). iltizam yoluyla her mukata'a başkentte veya bulunduğu kadılıkta müzayedeye konur ve devlet hazinesine en yüksek parayı ödeme- yi kabul eden kişi bir kısmını peşin vererek mukata'ayı iltizama alırdı. Bunu alan kişilere 'amil denirdi. Bunları denetlemekle görevlendirilen kişilere de "emin" denirdi (46).

17.yüzyıl Kastamonu Şer'iyye Sicilinde şu mukata'alar bulunmaktadır:

a) Boyahane Mukata'ası: XVI. ve XVII. yüzyılın en önemli sanayi kolu olan dokuma sanayiinde kullanılan iplerin renklendirilmesi ve kumaşların boyanması için boyahaneler işletilmekteydi. Bunların gelirleri çok defa padişah haslarına dahildi. Sicilde bu verginin Mart başlangıcında alındığı belirtilmiştir. Ancak burada mukata'anın geliri padişah hazinesine dahil edilmemiştir(47).

b) Mumhane (şemhane) mukata'ası: Mum. eski devirlerde en önemli aydınlatma aracıdır. Cami, mescid, türbe ve zaviye gibi cesitli yapılarda ve evlerde kullanılırdı(48). Sicilde şemhane mukata'asının Musli adlı bir kişiye verildiği ve Mart başlangıcında toplandığı anlaşılmaktadır(49). Ayrıca diğer bir hükme göre, Kastamonu şemhanesinden 50 kuruş alınmaktadır(50). 1685(H.1096)'da şehir nahiye ve bütün ka-

45. M.A.Ünal, "Sinop iskele Mukata'asına Ait Bir Temesükat Defteri-XVII.yüzyıl Başları-", OMUEFD, Samsun, Aralık-1989, S.4,s.91.

46. K.S.S., s.50.h.nr.110.; s.113.h.nr.17.

47. K.S.S., s.28.h.nr.62.

48. M.A.Ünal, a.g.e.,s.145.

49. K.S.S., s.128.h.nr.62.

50. K.S.S.,s.136.

zalarından toplanmak üzere şu mukata'a belirlenmiştir(51).

Akkaya Nahiyesine Bağlı Köyler:

	Tahsil Edilen Miktar (guruş)
Aktaş ve Burnek	12
Çatak	3
Çukurviran	16
Geyikli	2
Burma	8
Köylüözü	12
Eyli	13
Kızıoğlu ma' Atabekkavağı	10
Darıbüğü ma'	10
Batak	18
Bük ma' Çavundur	14
Akdoğan	14
Has	17
.....	10

Orta Nahiyeye Bağlı Köyler

	Tahsil Edilen Miktar (guruş)
Karaevli ma' depe	10
Alpı	4
Gödel	4
Evrialan	2
Hamid	6
Karaçomak	8
Seremeddin	3
Saraycık	8
Öyükler	14
Gömece	3
Burmaca	12
<i>Bürmece</i>	

Göl Kasabasına Bağlı Köyler

	Tahsil Edilen Miktar (Guruş)
<i>Esen</i>	
'İsin ma' Kurusaray	16
'Arz	16
Kuyucak	16
Halife	4
Hacı ma' Kuru	6
Acuş	1.5
Sarı Ömer	2
.....	3
Ikisu	11
Orta Bayramcı	14
.....	3

Mirgöne Kazasına Bağlı Köyler
Tahsil Edilen Miktar
(gurus)

Afsar	10
Kalafat	14
Es Esingazi	13
Incigez	2
Ortaca	15
Ikice	2
Beşli	8
Araziye	14

e) Arızî Vergiler:

1. Bad-ı heva: Bu vergi genellikle resm-i arûs, cürm-ü cinayet, niyabet, resm-i tapu, resm-i zemin, resm-i yave, abd-i abık, kenizek, tütün, adet-i destbâni gibi adlar altında anlatılmaktadır. Bu gruba giren vergi ve resimler olaylara bağlı olduklarından miktarı önceden bilinmemekte, deftere tahmini bir rakam yazılmaktadır. Örneğin; bir sipahinin tımarına kayıtlı reayanın kaç kızı veya dul avreti evlenerek resm-i arûs alacağı; başıbos hayvanların yakalanmasıyla elde edilen yave resminin ne tutacağı, varissiz ölen reayanın tasarruf ettiği çiftliğine yeniden resm-i tapu ödeyenin kaç kişi olacağı bilinmemektedir(52).

2. Cürm-ü Cinayet Resimleri: Osmanlı ceza kanunlarına göre, suçlular işledikleri suçun derecesine ve mali kudretlerine göre para cezası ödemeye mahkûm edilirdiler. Kastamonu Ser'iyye Sicilinde cürm-ü cinayet resmi bulunmaktadır (53). Bu verginin ne miktarda alındığı belirtilmemiştir(54).

3. Resm-i Arûs (Gelin Resmi): Serbest tımarlarda sipa-

52. M.A.Ünal, a.g.e., s.148.

53. K.S.S., s.3.h.nr.7; s.56.h.nr.123.

54. K.S.S., s.17.h.nr.37.

hinin nikahlanan genc kız veya dul avretten aldığı resimdir. Evlenen kız ise 60 akça tutarındaki resmi, üzerine kayıtlı olduğu sipahi alırdı. Sayet evlenen dul avret ise nikahlandığı yerdeki sipahiye 30 akça ödemek zorundaydı(55). Ser'iyeye sicilinde bu verginin vakfın geliri için toplandığı görülmektedir(56). Amasya'da bulunan Bayezid Han'ın vakfı için Kuskara ve Kimne arazilerinden alınmıştır.

4. Tapu Resmi: Çiftlik tasarruf eden reayanın sipahisine resm-i tapu adı altında miktarı mahalline göre değişen bir defaya mahsus olarak verdiği resme denir. Tapu resmi ödeyen çiftçi, artık o toprağı ölünceye kadar işler ve evladına da kalır(57).

5. Resm-i Zemin (Dönüm resmi): Tahrirlerde bennak veya mücerred kaydedilen reayanın tasarruf ettiği arazi için ödediği vergiye resm-i zemin veya dönüm resmi denir (58). Ser'iyeye sicilinde zemin tapusu şeklinde geçmektedir ve vakfa tahsil edilmiştir(59).

Kanunnamelerde "zemin resmi" veya "dönüm resmi" olarak belirtilen bu resim tam çiftlik veya nim çiftlikten az veya fazla yer tasarruf eden reayadan fazlasından veya ekşiginden dönüm başına alınırdı. Bu şekilde arazi ziraat eden köylü olsun, şehirli olsun dönüm resmini vermeğe mecburdu.

Dönüm veya zemin resminin miktarı çeşitli bölgelerde

55. M.A.Ünal. a.q.e.,s.150.

56. K.Ş.S.. s.50,h.nr.110: s.56.h.nr.123.

57. M.A.Ünal. a.q.e.,s.151.

58. M.A.Ünal. a.q.e.,s.152.

59. K.Ş.S..s.50. h.nr.110: s.56.h.nr.123.

ve yerine göre değişik miktarlarda alınır. Bazı yerlerde iki dönüme bir akça, bazılarında üç dönüme bir akça, az verimli yerlerde 4-5 dönüme, çok kıraç yerlerden de on dönüme kadar yerden bir akça dönüm resmi alınırdı. Bazı vilayetlerde arazi çift veya nim çift yazılmayıp tamamen zemin resmi yazılmıştır. Bir yörük veya göcebe başka sancaktan gelip bir tımara yerleşirse ve yer ziraat ederse zemin resmi verir(60).

f) Avarız-ı Divaniyye(Tekalif-i Örfiyye):

Toprak ve tarım üretimi Osmanlı maliyesinin en önemli kaynaklarındanı. Köylülerden çeşitli adlarla, değişik zamanlarda devlet vergi alırdı. Bunlar arasında hububat üzerinden her sene düzenli bir şekilde alınan ösür ve salariye vergileri yanı sıra avarız-ı divaniyye vergileri olan nüzul ve sürsat vergileri de vardı. Ayrıca ticaret sonucu alınan baçlar ve resimlerde bulunuyordu.

1. Avarız: Tanzimatın ilanına kadar olağanüstü hallerde ve bilhassa harp masraflarını karşılamak üzere hükümdarın emri ile halkın doğrudan doğruya devlete vermeğe mecbur tutulduğu her türlü hizmet, esya ve para şeklindeki vergiye denilmektedir(61).

Osmanlı imparatorluğu olağanüstü hallerde ortaya çıkacak olan masrafı karşılamak için ülkenin bütün imkan ve kudretini seferber etmiştir. Bu sebeple kendisi için gerekli olan para, hizmet, esya ve mahsul miktarınının genel tuta-

60. N.Çagatay. a.g.m..s.505.

61. Ö.L.Barkan. "Avarız". f.A..C.II.s.7.

rı saptanır ve bu yekun divanın eli altında bulunan bir takım deftere göre, muhtelif yerler arasında paylaştırılırdı. Bu şekilde memleket nüfusu daha önceden tespit edilen vergi birimlerine bölünmüştü ki buna "avarız hane" denilmektedir (62). Özellikle o yerin zenginliğine, halkın şehirli, köylü göçebe ve muhacir olup olmadığına, dükkan, ev ve tarla miktarlarına ve zaman ve içinde bulunulan durumun gereklerine göre vergi alınırdı. Birer vergi birliği halinde bulunan avarız haneleri içinde 3,5,10 veya 15 evli kimse bulunabilirdi(63).

Avarız vergisinden genelde yürüyerek askeri görevleri bulunan çavuşlar, sipahiler, sipahizadeler ile imam, hatip, müezzin, kayyum gibi dinî hizmetleri olanlar, muhassıl, âmil gibi malî görevleri bulunan yani resmî memurlar, zaviyedar, tekkenişin gibi dinî ve ictimai gibi görevleri bulunanlar ile kör, topal, pirifânî, amel mande yani faal nüfus içinde çalışamayacak veya güçlkle hayatını kazanabilecek durumda olan nüfus avarızhane hesapları dışında bırakılmış ve kişiden tekalif-i örfiyye ve avarız-ı divaniyye alınmıştır(64). Ancak 1685-1686 (H.1096) Kastamonu Ser'iyeye Sicilinde her iki verginin de emlak ve arazi sahibi kadı, asker, imam, hatip ve seyidlerden alındığı görülmektedir(65).

2. Nüzül ve Sürsat Vergileri:

Nüzul, un ve arpa: sürsat ise un, ekmek, arpa, koyun.

62. K.S.S., s.7,nr.16.

63. Ö.L.Barkan, "Avarız", I.A.C.II,s.15.

64. L.Güçer, a.g.e.,s.72.

65. K.S.S., s.6,h.nr.14.

yağ, bal, saman olarak alınan vergiye denilmektedir.

Devlet doğu ve batıda devam ettirdiği uzun savaşlar, memleket içinde Celalilere ve asi valilere karşı giriştiği amansız tenkil hareketleri esnasında asker ve hayvanların beslenmesi için hububata daha çok ihtiyaç duymuştur. Bu hububat ise satın alınarak veya nüzul ve sürsat yoluyla temin ediyordu(66).

Nüzül, devletçe hiç bir karşılık ödenmeden alındığından bir fedakarlık olarak görülür. Genellikle mal olarak yani aynı olarak alınması gerekmektedir. Ancak para ekonomisinin yaygınlaştığı dönemde nakdi olarak alındığı da görülmüştür. Ordunun savaşma gücünün idamesi, cephe gerisinden gelen yiyecek maddelerinin önceden tespit edilen yere ulaşmasına bağlı idi. Bu nedenle nüzül vergisinin zamanında ve noksansız olarak toplanıp, ordu gelmeden önce belirtilen yere ulaşması gerekmektedir. XVI. asrın sonundaki tatbikatta nüzül adı altında halktan talep edilen un ve arpa hareket halindeki orduların menzillerine değil, hudut boylarında çarpışan ordulara ulaştırılmak üzere cesitli stratejik yerlere, devletçe yapılmış olan anbarlara konmakta veya hudut boyunda savasan ordu birliklerine teslim edilmektedir (67).

İmparatorluk sınırlarında savasan orduların iasesi için halktan nüzül olarak alınmakta olan un ve arpadan başka memleket içinden cepheye giden orduların yol boyunca iasesi

66. L.Güçer, a.g.e..s.40.

67. L.Güçer, a.g.e..s.69.

vazifesi de halka yüklenmiş bulunmaktaydı. Bu verginin toplanmasındaki önemden dolayı maliyeye bağlı mevkufat kalemindeki defterlerden suretler çıkartılarak mahalli kadılara nüzül emirleri gönderiliyordu. Dolayısıyla Divan-ı Hümayun'dan nüzül ve sürsat için verilen emirler genellikle kadıya hitaben yazılmıştır. Böylece kadılar tarafından emredilen yerlere nakil ve teslim edip kadı bu vergilerden sorumlu tutulmuştur(68).

Kadılar, kazalarından topladıkları hububatı buldukları bölgedeki şehir, kasaba, köy, mezrea ve çiftliklere avarızhanesi üzerinden tevzi ve tahsil, nakil için gerekli hayvanları temin ederek belirtilen yerlerdeki ilgili kişilere teslim ederlerdi(69). Kastamonu Ser'iyye Siciline göre Kastamonu livasından avarızların toplanması ile saray kapıcı başlarından Mehmed görevlendirilmiştir. Hazine defterlerine göre Kastamonu livasındaki dört bin beş yüz kırk iki hanenin her birinden altışar yüz akca alınacaktır(70).

Yürüyüş halinde bulunan orduların yol boyunca iasesini sağlamak üzere halktan alınan sürsat, nüzül kadar eski bir vergiydi. Nüzül gibi askeri maksatlarla Osmanlı tebasına tahmil edilmiş olan sürsat mükellefiyeti, nüzülün tam aksine mutlak bir mükellefiyet olmayıp bedeli yani ivazı bulunan bir mükellefiyettir. Halkın muayyen bir amme hizmeti için devletin tespit ettiği bedeller mukabilinde belirli miktarda mal teslim etme mecburiyeti vardı(71).

68. K.S.S., s.6.h.nr.15; s.50.h.nr.109.

69. L.Güçer, a.g.e.,s.70.

70. K.S.S., s.26.h.nr.58.

71. L.Güçer, a.g.e.,s.93.

Bu amaçla halkın hareketinden önce ordunun takip edeceği askeri yol, bu yol üzerinde konaklayacağı yerler, mevziler, kısa bir süre için dinleneceği noktalar (oturaklar) tayin ediliyordu(72). Bu konaklarda ordunun yiyecek ve yem olarak sarf edeceği zahire, un, ekmek, arpa, koyun, yağ, bal, ot, saman, odun tespit ediliyor ve kadılara emirler gönderilerek bu zahirenin temini görevi veriliyordu. Bunların içinde un, ekmek ve arpa önemli yer tutuyordu. Sicilde askerin geçeceği kazalara yakın yerlerden aynı sürsat olunacağı, uzak yerlerden ise bedellerinin toplanması kadıllıklara bildirilmiştir. Buna göre, arpanın her bir kilesinden kırkar akça, unun her bir kilesinden doksanar akça, her bir koyundan ikişer yüz akça, sade yağın her bir vakiyyesinden otuzar akça, balın her bir vakiyyesinden yirmişer akça, samanın kantarından otuzar akça, odunun her bir arabasından yetmişer akça olmak üzere on iki yük seksen iki bin üç yüz on akça (1.282.310) sürsat bedeli toplanmıştır(73).

Nakden ödenen sürsat bedelleri, merkezce görevlendirilen tahsil memurları tarafından toplanıp genellikle ordu hazinesine, padisah seferde ise hazine, i amireye yatırılıyor ve harbin diğer ihtiyaçları için harcanıyordu(74). Gec toplananlar mahalli hazinelere naklediliyordu(75).

Osmanlı devleti, harp kararlarını bolluk senelerinde veriyor ve hazırlıkları buna göre yapıyordu. Bu şekilde nü-

72. K.S.S.. s.15.hnr.34.

73. K.S.S.. s.55.hnr.121: s.5.h.nr.13.

74. K.S.S.. s.50. h.nr.109: s.54.h.nr.120.

75. L.Gücer. a.g.e..s.98.

zül. sürsat ve ıştırta müesseseleri normal şartlarda işli-
yordu. buna karşılık büyük savaşlarda veya kıtlığın olduğu
senelerde ise bu vergileri toplama görevi kadıların dışında
beylerbeyi ve sancak beylerine bırakılıyordu(76).

76. L.Güçer. a.g.e..s.108.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KASTAMONU'DA SOSYAL HAYAT

A. SOSYAL YAPI

1. Dini ve Etnik Yapı:

Müslüman Türkler tarafından kurulan Osmanlı devleti, zamanla üç kitada büyük topraklara sahip oldu. Devlete hakim unsur Türkler olmakla birlikte ülke içerisinde ayrı ırk ve dinden insanlar bulunuyordu. Dolayısıyla Osmanlı devletinin bir çok şehrinde olduğu gibi Kastamonu'da da XVII. yüzyılda dini bakımdan ikiye ayrılmaktaydı. müslüman halk ve gayr-i müslim tebaa.

Gayr-i müslim tebaya aynı anlama gelen "ehl-i zimmet" ya da "zımmî" gibi adlar verilmiştir(1). Bunlar kendi aralarında çeşitli gruplara ayrılmaktaydı. Büyük çoğunluğu Ortodoks Rum idi. Ayrıca Katolik, Protestan ve Gregorian mezheplerine mensup olarak da bulunmaktaydı. Hıristiyanların dışında Yahudiler de mevcuttu.

Müslümanların büyük çoğunluğunu Türkler oluşturmaktaydı. Ancak sicilde alış-veriş için gelmiş olan çeşitli etnik gruplara mensup müslümanlara da rastlanmaktadır(2).

Gayr-i müslim tebaa, Osmanlı devletinin hukukuna riayet etmek durumundaydılar. Bununla beraber gayri müslimler eğitim, ibadet ve aile hukukuna ilişkin alanlarda özerk bir

1. K.S.S.. s.46.h.nr.102: s.47.h.nr.104.
2. K.S.S.. s.31. h.nr.72: s.32. h.nr.73.

statüye sahiptiler(3). Toplumun ekonomik faaliyetlerinde bir imtiyaz ve farklılık ortaya çıkmaktadır. Çünkü müslüman ve gayr-i müslim tüccar ve zenaatkâr aynı locaya mensup aynı haklardan yararlanmaktaydı ve aynı çarşıda ya da be-destende iş yapmaktaydı(4).

2. Mesleki Yapı ve Sosyal Statü:

Osmanlı toplumu genel olarak askeri ve reaya diye ikiye ayrılırdı. Askeri sınıf yöneticileri kapsamaktaydı. Reaya ise köylüler, şehirliler ve göçebelerden meydana gelmekteydi. Bunlar çeşitli mesleki zümrelere ayrılırlardı. XVII. yüzyılın ünlü seyyahı Evliya Celebi Osmanlılarda bine yakın meslek grubunun olduğunu belirtmiştir(5).

a) Çiftçiler: Osmanlı toplumunun genelinde olduğu gibi Kastamonu'da da halkın büyük bir kısmı tarım ve hayvancılıkla uğraşmaktaydı. İncelediğimiz sicile göre Kastamonu'da çiftçiler genelde arpa, buğday, pirinc üretmekteydiler. Bunun yanısıra hayvancılık da önemli bir yere sahipti. Özellikle koyun ve arı yetiştiriciliği önemlidir. Ancak Kastamonu Ser'iyye Sicili 1686-1687 yıllarını kapsadığı için daha çok askeri konulara yer verilmiştir. Dolayısıyla vermiş olduğumuz bu bilgiler daha çok savaş sırasında istenmiş olan vergilerde geçmektedir. Çiftçilik konusunda fazla bir bilgi mevcut değildir. Fakat savaş sırasında çiftçilerden donanma için asker istendiğine rastlanmaktadır(6).

3. B.Eryılmaz, Osmanlı Devletinde Millet Sistemi, İst. 1992

4. B.Eryılmaz, a.e., s.32.

5. Evliya Celebi, Seyahatname, I-II, Haz. M.Zillioğlu, İst. 1976.

6. K.S.S., s.1.h.nr.1.

b) Esnaf ve Zenaatkârlar: Şehirli halk içinde esnaf ve zenaatkârlar önemli bir yer tutmaktaydılar. Osmanlı devletinde bunların lonca teşkilatları vardı. XVI.yüzyıla kadar müslüman ve hıristiyan halk aynı loncaya üye olabilirdi. Fakat daha sonra loncalar ayrıldı. Esnaf ve zenaatkârların narh oranları devlet ve bu loncalara tarafından belirlenirdi. Belirtilen narhın dışında bir fiyat istenmezdi. İstenecek olursa halk bu durumu kadiya bildirerek önlem alınmasını isterdi(7). Kastamonu'da esnaf gruplarının faaliyetleri hakkında incelediğimiz sicilde geniş bir bilgi yoktur. Ancak sefere alınan kişilerin meslek gruplarına baktığımızda şunların olduğunu görüyoruz: Kassab, kantarcı, demirci, nalband, bakırcı, fırıncı, dellâl vb. (8).

c) Tüccarlar: Osmanlılarda esnaf genellikle imalatçıydı. Büyük ölçüde imalat yapan ve her türlü arz-talep ilişkilerini yürüten mütesebbislerdir. Devletlerarası ticaret yapanlara tacir denilmektedir. Kastamonu Şer'iyye Sicilinde ticaret olayının daha çok çeşitli iller ve ülkeler arasında yapıldığı görülmektedir. Bu olaylar daha çok farklı yerlerden gelip ölen kişilerin miraslarının ne olacağı(9) ya da geldikleri yerlerde kendilerinden haksız vergi alınması(10) gibi sebepler sonucu mahkemelere intikal etmiştir.

Bunların dışında ticaretle ilgili bir bilgi yoktur. Ancak Kastamonu'nun Karadeniz'e açılan limanlarının bulun-

7. K.S.S.. s.37.h.nr.84.

8. Sicildeki muhtelif hükümler. s.63-93.

9. K.S.S.. s.47.h.nr.104.

10. K.S.S.. s.31.h.nr.72; s.32. h.nr.73.

ması hammadde ve küçük sanayi kollarının mevcut olması sebebiyle ticari alanda gelişmiştir. Özellikle limanlar aracılığıyla ihracat yapılmaktadır(11).

d) Göçebeler: Göçebelik eski Türk toplumlarından beri devam eden hayat tarzıydı. Göçebeler. XVII.yüzyılın sonlarından itibaren toprağa yerleştirilmek için çalışılmış, fazla başarılı olunamamıştır(12). Bunlar, hayvancılıkla uğraşırlardı. İncelediğimiz sicilde Kastamonu'da da göçebe Türklerin bulunduğunu görüyoruz. Zaten daha önce de belirttiğimiz gibi Kastamonu "Türkmenlerin baskenti" şeklinde çeşitli kaynaklarda geçmektedir(13). Kastamonu Ser'iyye Sicilinde Türkmenlerin ticaretle uğraştığını ve diğer yerlerden de Kastamonu'ya ticaret amacıyla Türkmenlerin geldiğini görüyoruz(14). Ayrıca Türkmenlerden Mamay cemaatinin ticaretle uğraştığı ve İstanbul'a koyun götürüp sattığı anlaşılmaktadır(15).

B. VAKIF MÜESSESESİ

Arapçada durmak, alıkoymak anlamına olan vakıf, VIII. asır ortalarından XIX.asır sonlarına kadarki dönemde İslam ülkelerinin sosyal ve iktisadî hayatında önemli bir rol oynayan dini-icidimai bir müessesenin adıdır(16).

11. İbrahim Güler, XVII.Yüzyılın İlk Yarısında Sinop (İdari Taksimat ve Ekonomik Tarihi). M.U.Basılmamış Doktora Tezi. İst.,1992.

12. Cengiz Orhonlu, Osmanlı İmparatorluğunda Asiretlerin İskanı. İst.,1987.s.

13. Claude Cahen. a.g.e..s.

14. K.S.S.. s.20. h.nr.44b.

15. K.S.S.. s.19.h.nr.43.

16. B.Yediyıldız. "Vakıf". İ.A..C.XIII.s.170.

Vakfın kurulabilmesi için İslam hukukuna göre bir takım şartların yerine getirilmesi gerekmektedir. Öncelikle vakıf kuracak kişinin vakfedeceği malın mutlak sahibi olması gerekmektedir. Bundan başka vakfın hür, akıl, ergenlik çağına gelmiş bulunması, borcunu ödeyememesi ve israfı yüzünden malını kullanmaktan menedilmemiş olması lazımdır. Ancak özellikle üzerinde durulan mülkiyet sahibi ve hür olması idi.

Bir malın vakıf olabilmesi için de bir takım şartlar aranıyordu. Bunları şu şekilde belirtebiliriz(17): 1.Malın vakfedene ait olması ve ser'an mal kabul edilmesi gerekiyordu. 2. Vakfedilen malın daha sonradan herhangi bir anlaşmazlığa sebebiyet vermemesi için bilinmeli ve belirli olmalıydı. 3. malın hisseli olmaması lazımdır.

Vakıf yapılma sebebi ise, toplum ve insanlığın menfaati için şahıs servetinin mülkiyetinden, sahipliğinden ve tasarruf hakkından vazgeçerek servetini Allah'ın rızasını ve toplumun duasını almak amacıyla hiç bir menfaat beklemezsizin toplum yararına gönüllü olarak kamulaştırmaktır (18). Vakıfları dört ayrı grupta incelemek mümkündür(19): a) Sultan ve vezir vakıfları, b) Evlatlık vakıflar, c) Zaviye vakıflar, d) Faizle işletilmek üzere vakfedilmiş olan paralar.

17. H.Cin-A.Akgündüz. Türk Hukuk Tarihi.C.II.İst.1990. s.44.

18. B.Kodaman."Vakfın Sosyal Yönü". OMUEFD.S.3.Samsun 1988,s.1-4.

19. Ö.L.Barkan. Hüdavendiğar Sancağı Sayım Defteri.TTK. Ank.1988.s.121.

20. K.S.S.. s.59.h.nr.133.

21. K.S.S.. s.111.h.nr.10.

Vakıfların bakım ve işletilmesi için Osmanlı devrinde cesitli adlar altında hizmetçiler tayin edilmiş ve bunlara maaş bağlanmıştır(20). Görevini kötüye kullananlar veya kötü alışkanlıkları olanlar ise görevden alınmışlardır(21).

Diğer taraftan şehirlerarası yolların, köprü, fener ve kalelerin inşası, büyük ticaret yolları üzerindeki konak yerlerine kervansarayların yapılması veya yapılmış olanların onarılması(22) vakıflar sayesinde gerçekleştirilmiş ve bakım masrafları vakıf gelirlerinden sağlanmıştır. Sosyal bakımdan en dikkate değer akıf müesseselerinden biri de imarettir. Vakıfların gelirlerinden imaretlerde çalışan hizmetlilerin ücretleri ödendiği gibi, vakıfların koyduğu şartlara göre, vakıf hizmetlilerine, mektep ve medrese talebesine, tekke ve zaviye dervişlerine, mahallin fakirlerine, yolculara, hapishanede bulunan mahkumlara vs. yemek dağıtabilmesi için gerekli erzakın masrafları karşılanıyordu(23).

Sosyal hizmetler bakımından kadın-erkek, müslim, gayr-i müslim bütün insanlığa tahsis edilmiş ve bunların bedeni ve ruhi hastalıklarını tedavi etmek gayesiyle kurulmuş vakıf hastaneler, darü's-sıfalar ve tımarhaneler de önemli bir yer tutmaktaydı.

Vakıflarda vergi toplama usulüne baktığımızda bunun vakfın devamlılığında önemli bir yere sahip olduğunu görüyoruz. Hayır kurumlarını besleyen gelir kaynakları ikiye

22. K.S.S.. s.128.h.nr.55.

23. B.Yediyıldız. "Vakıf". I.A..C.XIII.s.171.

ayrılmaktaydı. Birincisi han, hamam, dükkân, ev ve benzerleri menkulleri vâkıf, vakfa bağlamıştır. ikincisi ise mülkiyeti aslında devlete ait olup kişilere önceden dirlik ve temlik suretiyle verilmiş ve daha sonra vakf olunması sağlanmış olan topraklardır. Her vakfın zamanında kurucusu tarafından tayin edilmiş ya da şartlara göre, sonradan devlet veya kadıca vakfın başına konmuş bir mütevellisi vardı. Bu kişi kurumun tek sorumlusu ve idarecisidir(24). Mütevellî bütün görevi kendisi yapamayacak durumda ise, yerine bir "mütevellî kaymakamı" koyarak işi yürütüyordu. Büyük vakıflarda mütevelliden hemen sonra "vakıf nazırı" gelmekteydi. Vakfın gelirlerini toplamakla görevli olan "câbiyi -tahsil memurunu-" mütevellî tayin etmekteydi. Vergilerin toplanmasında iltizam usulü uygulanıyordu. Özellikle gelir kaynakları büyük olan vakıflarda bu yola başvuruluyordu(25). İncelediğimiz sicile göre, iltizam olarak verilen vakıftan asar-ı ser'iyye, rüsum-u örfiyye, cürm-ü cinayet, bad-ı heva, tapu-yu zemin, beytü'l mal, hassa ve mal-i gaib, mal-i mefkûd, kul ve cariye hadikânesi, adet-i ağnam, resm-i arûsane ve resm-i küare vergileri vakıf için toplanmıştır(26).

C. XVII. ASIRDA KASTAMONU'DA ESKİYALIK

Kastamonu ser'iyye sicilindeki eskiyalık olayları dışardan gelip Kastamonu'yu soyan eskiyalarla, Kastamonu'da türeyip kasaba, yol ve köyleri soyan eskiyalara aittir.

24. K.Ş.S., s.59. h.nr.133.

25. K.Ş.S., s.50. h.nr.110; s.56.h.nr.123.

26. K.Ş.S., s.50.h.nr.110.

Bundan başka bu konu ile ilgili olduğunu tahmin ettiğimiz diğer bir konuyu da buraya almayı uygun gördük. Bu da, bu yüzyılda Kastamonu'da bulunan katip, subası vb. gibi devlet adamlarının halktan çeşitli adlar altında haksız yere vergi toplamaları ile firar eden askerlerin meydana getirmiş olduğu olaylardır ki bunlar da halkı oldukça rahatsız etmiştir.

1. Avusturya ile Harbin Başlaması ve Bunun Etkisi:

XVI.yüzyılın ortalarından beri ekonomik ve mali sebepler yüzünden harplerin devlet için çok zor, hatta tehlikelerle dolu olduğu anlaşılmıştı. Çünkü bir taraftan devletin halka ağır sefer masrafları yüklediği, eyalet askerlerinin de türlü adlar altında kendi hesaplarına sefer akçaları toplamaktan geri kalmadıkları, ayrıca, dirlik ve düzenin de iyice bozulması sebebiyle seferin açılması, toplumda genel bir korku yaratıyordu. XVII.yüzyılda Avusturya seferi başlarken iç şartlar, diğer yıllara göre daha kötüydü. Ordu, sefere gittiği takdirde genel bir celali isyanının patlak vermesinden ya da medrese öğrencilerinin talana çıkmalarından herkes çekinmekteydi. Seferli askerler ve beyler de böyle bir havadan kendi ev ve barklarının güveni için endişeleniyorlardı. Doğu seferlerine göre çok daha can ve mal kaybına mal olduğu görülen Batı seferlerinden, ayrıca askerler kendi kişilikleri için çekinmekteydiler. Bütün bunlardan dolayı Avusturya'ya harp ilanı hakkındaki karar öyle kolay çıkmadı(27).

27. M.Akdağ. "Genel Çizgileriyle XVII.Yüzyıl Türkiye Tarihi".Tarih Araştırmaları Dergisi.C.IV.Ank.1966.S.6-7.s.202

XVII.yüzyıl gerek hükümet idaresi ve gerekse toplumun dirlik ve düzenini şekillendiren faktörler bakımından devlette klasik-kuralcı idare şeklinin ortadan kalkmış olduğu bir dönemdi. Devlet, bu yüzyılda Avusturya'ya savaş ilan ettiğinde ülke içerisinde durum kısaca şöyle idi. Kanunnameler çerçevesindeki vergilerden elde edilen gelirler önemini kaybetmişti. Bunun için devlet artan ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla tekalif-i divaniyyeyi artırmış, hatta yalnız sefer yıllarında değil, her yıl ödenen vergiler haline getirmişti(28).

Ayrıca vilayet ve sancak valilerinin kapılarında besledikleri "sekban ve sarıcalar", bunların başlarında bulunan kapu ağaları, bölükbaşları ve baş bölükbaşları gibi askerler ahaliden çeşitli adlar altında para alıyorlardı. Bu sebepten idarecilerin bir yere konması orası için adeta bir felaketti(29). Anadolu halkı bunların faaliyetlerinden son derece bunalmıştı. İleride bu konuya temas edilecektir.

Bütün bunlardan başka devlet büyük ümitlerle girdiği harp yüzünden acı kayıplara uğramış, başarı kazanmak şöyle dursun topraklarının önemli bir bölümünü de terk etme tehlikesiyle karşılaşmıştı.

2. Kastamonu Ser'iyye Sicilinde Adı Geçen Eskiyaalar ve Faaliyetleri:

XVII.yüzyılda Kastamonu'da eskiyalık faaliyetleri çoğalmıştı. Bu faaliyetlerin artmasında ülkenin içinde bulun-

28. M.Akdag, a.g.m..s.213.

29. C.Orhonlu, a.g.e..s.8.

duğu ekonomik ve siyasal durumun bozulmasının etkisi büyüktü. Hükümetin dış isleri ile uğraşmasından cesaret alan gerek sipahiler, gerekse bu bölgede bulunan kimi kisiler eskiyalığa başlamışlardı. İncelediğimiz sicilde adı geçen eskiyalar şunlardır: Kara Mustafa(30), Akkas(31), Yedigâr-oğlu, Todori Bölükbaşı(32), Kulaksız(33), Bozoğlan, Midil-ra(34).

Bunlar daha çok yol kesen eskiyalardır. Yoldan geçen kişilerin, özellikle de tüccarların can ve mallarına zarar vermektedirler. Daha çok da Köstebek Hanı ile Te'ali Hanı dolaylarında tüccarlara saldırmaktadırlar(35). Ayrıca bunların gayri müslim tebaaya da saldırdıkları görülmektedir. Hatta gayri müslim tebaa geçmiş oldukları bazı yerlerde kendilerine yapılan saldırıları önlemek amacıyla müslümanlar gibi giyinmek için izin istemiş ve buna müsaade edilmiştir (36).

Ayrıca sefere katılmakla görevlendirildiği halde, gelmeyip firar eden ve evlerinde saklanan askerlerin meydana getirmiş olduğu eskiyalık olaylarını da yaygındı(37). Bunlardan başka şehre gelip iş arayan gençler, çalışacak yer bulamadıkları için hanlarda ve bekar odalarında yerleşerek "levend" kümeleri meydana getiriyor, bu durum da hırsızlık

-
30. K.S.S., s.19.h.nr.43.
 31. K.S.S., s.21.h.nr.45.
 32. K.S.S., s.47.h.nr.103.
 33. K.S.S., s.60.h.nr.136.
 34. K.S.S., s.60.h.nr.137.
 35. K.S.S., s.19.h.nr.43.
 36. K.S.S., s.46.h.nr.102.
 37. K.S.S., s.20.h.nr.44a.

soygun (haramilik) ve eşkiyalığın artmasına. içki(38) ve öteki ahlaksızlıkların alıp yürümesine elverişli bir ortam hazırlamış oluyordu.

Son olarak Kastamonu ser'iyeye sicilinde devlet adamlarının yapmış olduğu kanunsuz olaylara da rastlanmaktadır. Bu konuya ileride temas edilecektir.

3. Asiretler ve Konar-Göçerlerin Faaliyetleri:

Osmanlı imparatorluğunda yaşayan halkı genel olarak yerleşik hayata geçenler ve göçebeler şeklinde ikiye ayırabiliriz. Yerleşik hayata geçenler şehir, kasaba ve köylerde yerleşerek ziraat, ticaret ve zanaat ile uğraşıyorlardı. Göçebe halk ise Yörükler ve Türkmenler idi. Bunlar XVII.yüzyıla kadar varlıklarını korumuşlardı. Konar-Göçerler hayat tarzlarına göre mevsimden mevsime yer değiştiriyorlardı. Yazın yaylaklara, kışın kışlaklara göç ediyorlardı. Konar göçer halk, üzerinde buldukları toprakların ayrıldığı şekle göre yani has, zeamet ve tımar reayası olarak bulunuyordu. Yörükler genellikle tımar ve has reayası, Türkmenler ise has reayası idiler(39).

Bu topluluklar, gerek has şeklinde, gerekse bir sancağın vergi dairesine dahil olarak mukata'aya verilmek üzere idare edildiği zaman başlarında hükümet tarafından tayin edilmiş bir voyvoda bulunuyordu. Asiret mukataalara voyvoda tayin edilen kimseye malikane suretiyle verilmistir. Toplu bir halde yaşayan ve birbirlerinden buldukları yerler

38. K.S.S., s.33.h.nr.75.

39. C.Orhonlu. a.g.e..s.16.

itibariyle ayırt edilen grupların kazai ihtiyaçları için bazen müstakil kadılar tayin edilmektedir. Kadılar tayin edildikleri oymaklarla beraber sehirden sehire gezmekte olup muayyen bir yerleri yoktu. Ayrıca Konar-Göçerler vergi mükellefi olarak raiyyet kısmına tabi idiler. Vergi mükellefleri bennak, mücerred, toprağı ve davarı olan, kendine yeten haneden ibarettir(40).

II.Viyana seferinin senelerce devam etmesi, bir çok cephede muharebelerin daima yeni kuvvetlere ihtiyaç göstermesi yüzünden hükümet tarafından önceden olduğu gibi zaman zaman istifade edilen konar-göçerler halkın yeni bir kuvvet olarak muharebelere katılması düşünüldü. 1686'da meydana gelen sefer için Anadolu'daki cesitli tesekküllere hükümetin tayin ettiği miktar kadar asker gönderilmesi hususunda emirler gönderilmisti(41). 1690 yılında Rumeli ve Anadolu'daki konar-göçer halk da sefere çağrılmıstı(42).

Dolayısıyla Selcuklular zamanında uygulanan politikanın Osmanlılar döneminde de devam ettiği görölüyor. Yani göcebe halktan devlet zaman zaman rahatsızlık duymus, ancak her zaman için savaş zamanında başvuru olan önemli bir askeri güç olarak Türkmenler görölmüştür. Gerçi sicilde Türkmenlerin meydana getirmis olduğu herhangi bir eskiyalık faaliyetine rastlanmamıstır. Tam tersine Türkmenlerden Maimay cemaatinin İstanbul'a koyun getirip sattıktan sonra vilayetlerine dönerlerken Köstebek Hanı ile Teali Hanı ara-

40. C.Orhonlu, a.g.e.,s.23.

41. K.S.G., s.7.h.nr.17; s.12.h.nr.25.

42. C.Orhonlu, a.g.e.,s.27.

sında yol kesen eşkiyaların saldırılarına maruz kaldıkları belirtilmektedir. Türkmenlerin bir kısmı öldürülmüş. bir kısmı yaralanmış. esyaları ise yağmalanmıştır(43).

4. Kastamonu Halkı ile Devlet Memurları Arasındaki İlişkiler:

Kastamonu Şer'iyye Siciline baktığımızda. hükümetin kanunları eskiden olduğu gibi tatbik etmekte olduğu ve bu yolda memurlarına emirler gönderildiği görülmektedir. Dolayısıyla ilk anda halk ile memur ve asker arasındaki konulara devletin büyük bir önemle eğildiği anlaşıyor. Ancak bunlara rağmen sancak. vilayet ve kazalarda bulunan memur ve askerler bu kanunları hiçe sayarak hareket etmişler ve verilen emirlere uymamışlardır(44).

Kastamonu XVII.yüzyılda Anadolu eyaletine bağlı bir sancaktı. Daha sonra burası beylere ve beylerbeyine arpalık şeklinde tevcih edilmiştir(45). Ancak bunlar görevlerinin başında bulunduğu için sancağı başına gelemiyorlardı. Bunun üzerine bu göreve ağalarından brini yolluyorlardı ki buna "mütesellim" veya "kaymakam" deniyordu(46). Paşa ve adamlarının sık sık teftişe çıkmamaları gerekirken. eskiya yakalamak. sefere memur asker sürmek veya başka sebeplerle yanlarına kalabalık bir atlı birliği ile kaza ve köylere gelip köylülerden bedava yem ve yemek alıyorlardı ki bu fakir halk için bir zulümdü. Bu sebeple hükümlerde beylerbeyi

43. K.S.S.. s.19.h.nr.43.

44. K.S.S.. s.27. h.nr.59: s.30.h.nr.70.

45. K.S.S.. s.38.h.nr.87.

46. K.S.S.. s.61.h.nr.138: s.112.h.nr.11.

olsun. diğer devlet görevlileri olsun sık sık uyarılmıştır. Çeşitli bahaneler ile fakir reayadan yem, yiyecek, zahire ve akça alınmaması emredilmiştir(47).

Daha önce de belirtildiği gibi. Paşa'nın sancaktan uzaklaşması üzerine işlere adamları bakıyordu. Dolayısıyla bunlarla halk arasında da çeşitli olaylar meydana gelmiştir. Yine sicile baktığımızda Acem tüccarlarından Kastamonu subaşı tarafından kanuna uymayan vergiler alındığı, bunun düzene konması için Kastamonu kaymakamı Osman Ağa tarafından hüküm gönderildiği görülmektedir(48). Yine Kastamonu kadısına gönderilen bir emirden de, Kastamonu mahkemesi katibi olan Ahmed'in işini yapmadığı ve fakir halktan hüccet(49) akçası adı altında para aldığı anlaşılmaktadır. Bunun üzerine katip görevden alınmıştır(50).

Asağı yukarı her alanda görülen bu olaylar vakıflara da yansımıştır. Kastamonu sancağının bir kısmı vakıfların tasarrufunda bulunuyordu. Bunların başında da nazır veya emirler vardı. Ayrıca vakıf mütevellisi de bulunmaktaydı. Bunların halk ile olan ilişkileri ise vergi veya arzi işlerine aitti. Bunlara ait yolsuzluklar da fazla atlı ile köylere giderek bedava yiyecek ve yemek alarak, emir olmaksızın köylüden saman, odun, çayır, cıra, teftiş akçası, kurban bedeli, na'lbaha adıyla paralar alıp halka eziyet etmeleridir. Bunun sonucu beylerbeyi, liva amiri, subaşıla-

47. K.S.S.. s.38. h.nr.12.

48. K.S.S.. s.112.h.nr.12.

49. Hüccet:Kadının bir hususla ilgili verdiği vesika.

50. K.S.S.. s.59.h.nr.132.

rı ve ulema sınıfının halka karışması yasaklanmıştır. Vakitli vakitsiz köylere gidip köy halkının evlerinde kalmaları konusunda uyarılmışlardır. Ayrıca yiyecek olarak ne gerekiyorsa kendi istekleriyle satanlardan satın alınması belirtilmiştir(51). Aynı zamanda vergi toplarken halk da vergi tahsildarlarına yardım edecek, fakat vergi tahsildarları halktan ağır vergi istemeyip vakıf reayasına kötü davranmayacaktır(52).

Askeriyeye mensup kişilerin de eskiyalık faaliyetlerine karıştıkları görülmektedir. Bunlar da özellikle Saruca ve Sekbanlar idi. Bu askeri grup vilayet ve sancak beylerinin kapularında besledikleri askerlerdi. Bunların eskiyalıkları bilhassa H.1097 yılından itibaren çok artmıştı. Ancak devlet seferlerde bunlara ihtiyaç duyduğundan artık ses çıkaramaz olmuşlardır(53). Anadolu Türk toplumunun köy hayatından kopup gelen çoğu ergen genç erkeklerden oluşan "Sekban ve Sarıca"(herhangi bir paşa kapusu bulamadıkları zamanki adları ile Kapusuz levendat). XVII.yüzyılın ikinci devresinde de Türkiye tarihinde önemli rol oynamışlardır. 1683 yılından sonra "Paşa kapusu halkı" denilen binlerce sekban ve sarıcadan kurulmuş bölükler, paşanın vilayetindeki asayişini korumak üzere durmadan dolayarak sefer ilan edildiğindi paşanın bayrağı altında sefere katılıyorlardı. Bunların başında bölükbaşılar ya da başbölükbaşılar vardı.

51. K.Ş.S., s.27.h.nr.59.

52. K.Ş.S., s.27.h.nr.60.

53. M.Akdağ, a.g.e.,s.214.

Bunlar elleri altındaki bölükler ile yüzyıllardan beri gelenek haline geldiği üzere paşa adına halktan toplanan salmalarla geçiniyorlar, ayrıca çoğu zaman vilayet içinde gezginci hayatı sürdürdüklerinden her konakladıkları yerde gözlerine kestirdikleri kişilere misafir olup(54) masrafsız geçiniyorlardı(55). Dolayısıyla Kastamonu şer'iyeye sicilinde bu kapusuz levendat bölüğünden olup da yakalananların cezalandırılması konusunda hükümler gönderilmiştir(56).

Bütün bunlardan başka bir de deniz kenarında stratejik yönden önemli yerde bulunan kale ve köylere de eşkiyalar saldırmaktaydı. Bu gibi yerlerin korunması için hüküm gönderilmiştir(57). Buna göre seferle görevlendirilmeyen asker ve is erleri deniz kenarında bulunan kale ve köylerin korunmasına dikkat edeceklerdir.

D. XVII.YÜZYILDA KASTAMONU'DA HUKUKİ OLAYLAR

1. Miras Hukuku:

Ölen şahsın terekesinin kimlere nasıl, ve ne şekilde intikal edeceğini tayin ve tespit etmek miras hukukunun konusudur. İslâm hukukunda mirasçı tayin etme müessesesi yoktur. Vasiyet, vasiyetlerde bulunmak ve vasi tayin etmekle sınırlıdır. Terekeden, önce cenaze masrafları, sonra borçlar ödenir. Eğer borçlar terekeye eşit veya ondan fazla ise tereke alacaklılar arasında dağıtılır ve dağıtım lüzumu ha-

54. K.S.S., s.5,h.nr.11.

55. M.Akdağ, a.g.e.,s.234.

56. K.S.S., s.61,h.nr.138.

57. K.S.S., s.22,h.nr.47.

linde alacakları nisbetinde olur. Aslında alacaklar terekenin bir bölümünü teşkil eder(1). Bu konuyla ilgili Kastamonu ser'iyeye sicilinde Cebrail mahallesinde ölen Börekçi El-hâc Mehmed bin Mustafa'nın mirası esi ve çocuklarına kalmıştır. Ancak ölen kişinin borçları olduğundan adı geçen kişilere mirastan hiç bir şey kalmamıştır(2). Aynı şekilde Bakır Küre'sindeki Salgamlı köyünde oturan Ahmed Celebi'nin babası ortak olduğu mukataadan yedi kese akça ve yüz elli gurus almıştır. Ancak beş kese akça ve yüz elli gurus kendisine kalmıştır. Ölümü üzerine bu miktar oğlundan istenmektedir(3). Sadece malî değerler değil aynı zamanda kısas hakkı gibi alacaklar da miras hakkı olarak intikal edebilir(4).

Ancak, ölen kişinin varisi çıkmaz ise o kişinin terekesi Beytü'l-Mal'da emanete alınır. Daha sonra varis veya varisleri çıkarsa mahkemede veraset davası açılır ve karara göre tereke varislere teslim edilir. Ölen kişinin terekesinin sayımı ve tespiti ise ser'î memurlar olan Kassamlar tarafından yapılırdı(5).

Bütün bunların yanı sıra mirascılığı çeşitli sebeplerden dolayı şüpheli olanlar da vardı. Bu gibi durumlarda mahkemenin kararına göre mirastan hak alabilir veya alamazdı. Kastamonu ser'iyeye sicilinde Göl kazasında oturan Hacı Hüseyin ölümünden bes ay önce esinden boşanmıştı. Ancak ka-

1. J.Schacht, İslam Hukukuna Giriş, Cev. M.Dağ-A.Sener, Ankara 1986,s.175.

2. K.S.S., s.126,h.nr.48.

3. K.S.S., s.130,h.nr.60.

4. J.Schacht, a.g.e.,s.175.

5. K.S.S., s.54,h.nr.119.

dın, kendisine miras kalmaması için esinin kendisini bosa-
dığını belirterek mirasta hak iddia etmiştir(6). Yine. Kas-
tamonu'da Cemal Ağa mahallesindemi Havva binti Abdullah.
actığı davada, annesi Kadim'in Derviş'in Cariyesi olduğunu
ve Derviş'ten hamile kaldığını daha sonra da kendisinin
dünyaya geldiğini belirterek Derviş'in ölümünden sonra mi-
rastan hak iddia etmiştir(7). Bu gibi durumlarda adı geçen
yerde sözüne güvenilir kişilerin şahidliğine başvurulurdu.
Bu kişiler büyük ölçüde olayı daha önceden bilen insanlar-
dır. Dolayısıyla bunların vermiş oldukları ifadeye göre bir
karara varılmaktaydı.

Kastamonu ser'iyye sicilinde rastlanan diğer bir miras
olayı da yabancı tüccarlarla ilgilidir. İran'dan ticaret a-
macıyla gelen tüccarlardan ölen İranlıların mirasına devlet
hazinesinin emirleri tarafından el konulduğu ve ayrıca ver-
gi istendiği belirtilmektedir. Bunun üzerine çıkan hükme
göre, ülkeye ticaret amacıyla gelen ancak yerleşenlerin
mallarına devlet hazinesinin emirleri tarafından el konul-
ması. fakat ticaret yapmak veya misafir olarak gelip giden
İranlılardan ölenlerin mallarına İran tarafından gönderilen
memur veya vekilleri tarafından el konulması, devlet hazi-
nesi emirlerinin buna karışmaması istenmiştir. Ayrıca hic
bir ad altında yabancı tüccarlardan vergi alınmaması da be-
lirtilmiştir(8).

6. K.Ş.S., s.56,h.nr.122.

7. K.Ş.S., s.126,h.nr.49.

8. K.Ş.S., s.31., h.nr.72: s.32.h.nr.73.

Yine tereke kayıtlarının ve miras taksim işlerinin di-
ger bir önemi de halkın o devirde kullanmış olduğu esya ve
silahları tespit edebilmemizi mümkün kılmasıdır. Buna göre
sicilde geçen tereke kayıtlarına ve miras taksim işlemleri-
ne göre Kastamonu halkının kullandığı esyalar şöyle belir-
tilebilir:

a) Mutfak Esyaları

Bağdadi cam	kepçe
Bakır evani	Kütahya fincanı
Bakır tava	leğen
cam tas	mertabanî sahan
çaksır	sabun
çubuk	sandık
fincan	sepet
hamam leğeni	saf küreği
havan	şamdan
ibrik	tabe
kahve ibriği	tas
kantar	tencere

b) Yatak ve Oturma Odası Takımları:

alaca entari	dösek	kırmızı kilim
alaca kilim	dülbent	minder
alaca kutu	fanus	peskir
basma yastık	ferace	pestemal
bez	gömlek	saat
boğça	Halep atlası	saç bağı
boyalı bez	hamam gömleği	sansar kürk
cenber	hamam leğeni	sarı seccade
cübbe	havlu	sepet sandık
deri yastık	kadife kavuk	sincap kürk
dizbağı	kadife yastık	tilki ve kedi derisi
don	kadife yorgan	ocak yasmağı
don uçkuru	kapu perdesi	yeşil atlas
düğme	kırmızı ihram	zıbın

c) Ziynet Eşyası

alaca kutu	ayna
alçak altun bilezik	incili altun saç bağı
al diraye	incili kafes
altun bilezik	sim kemer kuşak
altun küpe	sim salkım
altun pazubend	
altun yüzük	

d) Silahlar

boylu tüfenk
çakı
kara kılıç

kara raht
sim bıçak
sim hancer

2. Vasi Tayinleri:

Ölen kişilerin miraslarını bıraktıkları varisler arasında bülüg çağına gelmiş olanlar varsa onların mirastan düşen haklarının korunması için bir vasi tayin edilirdi. Vasinin, vasiyet eden ölmeden önce veya öldükten sonra vazifeyi kabul etmesi gerekirdi(9). Kadı tarafından tayin edilen vasiye "vasiyy-i kadı", hakim tarafından tayin olunana "vasiyy-i mansub", ölen kişi hayatta iken tayin edilmiş ise "vasiyy-i muhtar", denirdi(10). Vasinin ilk görevi, mirasın taksimidir. Vasiyetle tayin edilmiş olan vasi, sadece icracı değil, aynı zamanda küçük veya mefkûd olan mirasçılarının da temsilcisidir ve mirası tayin etme veya vasi ehliyetsiz ya da dürüst değilse onu azletme yetkisine sahip olan kadının denetimi altındadır.

Vasi, her türlü tasarrufu yerine getirebilirdi. Yetim malını ve mal varlığını artırmak gayesiyle ticaret yapabiliirdi. Ancak vasinin eline geçen bu mal emanetti. Kasıtlı olarak ziyan ederse tasminle sorumluydu. Vasi doğru, dürüst ancak yetersiz ise yanına kadı tarafından yardımcı tayin edilebilirdi(12). Dolayısıyla bütün bunlarla küçük yetimle-

9. J.Schocht , a.g.e.,s.179.

10. M.Z.Pakalın, Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü. C.III.Ist.1993.s.584.

11. K.S.S.. s.121.h.nr.40;. s.119.h.nr.34.

12. H.Cin-A.Akgündüz. a.g.e..C.II.s.129.

rin haklarının korunması hukuki teminat altına alınmış oluyordu.

3. Mülk Alım-Satımı:

Mal değişimi olan alım-satım işleri İslam'da borçlar hukukuna girmektedir. Bir malın satımı sırasında üç önemli unsur bulunmaktadır. Birincisi tarafların karşılıklı rıza beyanlarıdır. yani satış akdi, karşılıklı olarak anlaşılıp kabul etmekle tamamlanmasıdır. ikincisi, satılan şeyin ne olduğudur. Örneğin kendisine bitişik olan şeylerin satışın içine alınması gibi. Arazi satıldığında üzerindeki ağaçların da satış işlemine tabi tutulması buna örnektir. Kastamonu şer'iyeye sicilinde Kebkebirler mahallesinden Hatice binti Hasan bahçesinin yarısını üzerindeki meyveli ve meyvesiz ağaçlarıyla birlikte on bes gurusa, İbrahim Efendi'ye satmıştır(13). Yine aynı şekilde Depe adlı köyde Sunullah halife arsası üzerindeki meyveli ve meyvesiz ağaçları, kuyu, havlu ve diğer bütün ekler ile birlikte kırk dört esedi gurusa Hüseyin bin İsmail'e satmıştır(14). Yine buna bağlı olarak satım işlemi sırasında "bütün hakları ile" şeklinde bir ifade kullanılmaktadır. Bu tabir kullanıldığında, satılan şeyin bütün hakları satın alan kişiye aittir. Üçüncü unsur, satılan şeyin bedelidir. Bu da iki şekilde olmaktadır. Semen-i müsemma, tarafların karşılıklı rızaları ile tespit ettikleri miktardır. Semen-i misil ise, bir malın gerçek değeridir ki, kıymet manasını ifade eder. Kastamonu'

13. K.S.S.. s.117.h.nr.25.

14. K.S.S.. s.121.h.nr.38.

da satılan mallar genellikle peşin para ile yapılmaktaydı. Yani mal değişimi ya da hibe şeklinde satışlar bir kaç yerde geçmektedir. Bunların birinde Cemal Ağa mahallesindeki Havva binti Abdullah, açtığı davada babaannesinin hayatta iken kendisine bir tek altın bilezik, bir incili altın saç bağı, bir sim kemer kusak, bir çift altın küpe, bir altın pazubent, bir inci kafes, on iki altın, bir çift altın yüzük, bir mavi diraye, bir sarı diraye, bir al diraye kafftanları, bir sepet ve bazı eşyalarını hibe ettiğini belirtmiştir. Ancak şahidlerin dinlenmesi sonucu yalan söylediği anlaşıl原因 bunlar verilmemiştir(15). Diğer bir hükümde ise Atabek Gazi mahallesindeki samanhaneye, bir kapı ahır, fırın, havlu içindeki bir kapısı aşağıda, bir kapısı yukarıdaki menziline Şaban Beyzade Mustafa Ağa, bir gümüş yaldızlı kusak ve yüz gurus karşılığında Recep'e satmıştır(16).

Diğer alım -satımlar peşin para ile yapılmıştır. Arz mahallesindeki Himmet bin sefer, bir bab tahtanı, bir kuyu, fırın ve havluyu yüzbeş esedi gurusu Hüseyin Celebi'ye satmıştır(17). Yine Araplar köyünde oturan Mehmed bin Musa Fakih, mülkü olan anbar, han, bahçe, tarla ve dağda olan üçte bir hissesini İshak Efendi'ye kırk aded gurusu nakid olarak satmıştır(18). Aynı şekilde Kuzyaka nahiyesindenki Sipahiler adlı köyde oturan Mümine binti İbrahim arazisini üzerindeki ağaçlar ve ekili mahsul ile birlikte üç kişiye otuz

15. K.S.S.. s.127,h.nr.50.

16. K.S.S.. s.119,h.nr.33.

17. K.S.S.. s.131,h.nr.61.

18. K.S.S.. s.112,h.nr.14.

esedi gurusu satmıştır(19).

4. Adam öldürme Suçu:

Buna "katl suçu" da denilmektedir. Adam öldürme suçu Hanefi hukukçuları tarafından beş kısma ayrılmıştır: 1.Kasten adam öldürme, 2. Kasta benzer adam öldürme, 3.Hata sonucu adam öldürme, 4. Hata mecrasına cari katl, 5. Tesebbüsen katl.

Kastamonu ser'iyeye sicilinde bu olaya ilgili fazla bir hüküm yoktur. Bir hüküm kasten adam öldürmeyle ilgilidir. Kasten adam öldürme bir insanı yaralayıcı aletlerden biri ile kasten öldürmektir. Bu aletler kılıç, kama, ok, mızrak, keskin tas, ağaç ve ateş gibi(20). Hükme göre, 1685 yılında Nasuh bin Mehmed, Bayındır adlı köye sürsat akçasını tahsil etmek için gönderildiğinde, köyün kethüdası Şaban bin Mustafa'nın odasında bunu tahsil ederken, aynı köydeki Mehmed bin Receb, Nasuh'u hançerle vurarak yaralamış, daha sonra Nasuh evinde bu yaradan beş gün sonra ölmüştür. Mehmed bin Receb, Nasuh'un kendisinin üzerine doğru gelmesi sonucu onu öldürdüğünü söylemiştir(21).

Diğer bir hüküm ise kasta benzer adam öldürme ile ilgilidir. Tasda benzer adam öldürme, bir insanı yaralayıcı alet sayılmayan bir şeyle öldürmektir. Sopa ve tokatla vurarak veya aniden bağırarak insanı öldürmektir(22). Hükme göre, 1686 tarihinde Es-seyd Mehmed, barış için geldiği

19. K.S.S., s.112, h.nr.14.

20. H.Cin-A.Akgündüz, a.g.e.,s.325.

21. K.S.S., s.134.h.nr.69.

22. H.Cin-A.Akgündüz, a.g.e.,s.327.

Kulvar adlı köyde Bayram adındaki bir kisiyi yumruğu ile vurarak yatalak yapmış, bu olaydan üç ay sonra da Bayram ölmüştür. Es-seyd mehmed suçunu itiraf etmiştir(23).

5. Nafaka:

Nafaka, dar anlamda hak sahibinin yiyeceklerini temin etmek; geniş anlamda ise yiyecek, mesken ve hizmetçi masraflarını temin etme manasına gelir. Kadının normal şekilde hayatını devam ettirebilmesi için bütün ihtiyaç maddelerini kocası sağlamak durumundadır. Yiyecek nafakası aynı ve nakdi olarak verilebilir. Senede en az iki takım elbise almak zorundadır. Mesken olarak da ayrı bir ev veya hiç değilse kapısı kitlenebilecek ayrı bir oda tahsis edilmesi gereklidir. Koca, karısının doktor ve ilaç masraflarını da karşılamak zorundadır(24). Çocukların, ilke olarak babalarından nafaka alma hakları vardır(25).

Kastamonu şer'iyeye sicilinde üç adet nafaka hükmü vardır ve bunlar aynı olarak alınmıştır(26).

23. K.S.S., s.120, h.nr.36.

24. H.Cin-A.Akgündüz, a.g.e.,s.98.

25. J.Schocht, a.g.e.,s.174.

26. K.S.S.. s.131.h.nr.61: s.127.h.nr.51: s.110.h.nr.7.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KASTAMONU'DA ASKERİ FAALİYETLER

Osmanlı devletinin büyümesinin en önemli sebeplerinden biri kuvvetli ve disiplinli bir orduya sahip olmasıdır. Kuruluş döneminde büyük ölçüde aşiret kuvvetlerine dayanan ordu, yükselme döneminde daha da teşkilatlandırılmıştır. Genel olarak ordu kara ve deniz kuvvetlerinden meydana gelmekteydi.

1. Kara Ordusu ve Kastamonu'da Sefer Hazırlıkları:

Osmanlı kara kuvvetleri genel olarak, kapı-kulu ve eyalet askerleri, hükümdara bağlı merkez kuvvetleridir. Doğal olarak hükümdar nerede bulunur ise onunla beraberdirler. Eyalet askerleri ise taşrada bulunan askerlerdir. Bunların büyük çoğunluğunu da tımarlı sipahiler meydana getirmektedirler. XVI.yüzyıla kadar Osmanlı ordusu dünyanın en mükemmel ordusu idi. Ancak XVII.yüzyıla gelindiğinde her alanda görülen bozulmalar, orduda da görülmeye başladı. Bu durum 1683 II.Viyana kuşatması sırasında ve sonucunda daha da su yüzüne çıktı. Hatta devlet seferler sırasında asker toplarken bile güçlüklerle karşılaşmaya başladı. Firar olayları ise oldukça yayıldı(1). Bunun üzerine bir takım tedbirler alınma yoluna gidilmiştir. Buna göre, sefer sırasında firar eden kişilerin mallarına el konularak hazineye alınmıştır. Tımarlarına ise el konulmuş, bu yerler faydası görülen diğer kişilere verilmiştir(2).

1. K.S.S., s.29.h.nr.65.

2. K.S.S., s.10. h.nr.23: s.18.h.nr.39a-39b.

Askeri seferler için asker toplama görevi ise, incelediğimiz sicilden de anlaşılacağı üzere kadı, yeniçeri serdarları, kethüda yerleri, beylerbeyi, mütesellim ve vilayet işlerine verilmiştir. Bir hükümde, H.1096/1685-1686 yılında yapılacak sefer için serdarlar buldukları yerlerdeki kasaba ve köylerden asker toplamakla vazifelendirilmişlerdir. Hatta misafir olarak bulunan yeniçeri ve esamisi çalık olanları dahi evlerinden almaları emredilmiştir(3).

Vezirlerin de asker toplamakla görevlendirildiği görülmektedir. Bunlar Anadolu'dan sefere katılacak olan saray müteferrikaları, çavuşları, katipleri, sakirdleri, cebeci, topçu, top arabacıları ve tasarruf sahiplerinin hepsini sefere dahil etmekle görevliydi. Gelmeyenlerin ve evlerinde kalanların dirlikleri ellerinden alınmaktadır(4).

Sipah ve silahtarlar, sefere katılırken kendilerine ait olan mızrak, bayrak ve diğer harp araçlarını da beraberlerinde getirmek durumundaydılar(5). Zamanında gelmeyenlerin veya firar edenlerin isim ve resimleri merkeze bildirilmekteydi(6). Sefere katılanlara ise devlet gerek nakdi gerekse aynı olarak yardımda bulunuyordu. 1684 yılında Engerus seferine katılan serdengeçti ağalarına 40 akça, bayraktara 20 akça, yeni yazılan serdengeçtilere 3 akça ulufe verilmektedir. Edirne'ye geldiklerinde bunların ihtiyaçlarını karşılamaları için her 100 nefere 500 gurus zam veril-

3. K.S.S., s.52, h.nr.114.

4. K.S.S., s.45, h.nr.100.

5. K.S.S., s.12, h.nr.27.

6. K.S.S., s.14, h.nr.31.

miştir(7). Yine 1685 (H.1097) yılında yapılan seferde Edirne'ye gelen her bir nefere beş kuruş bahşis verip, her beş nefere gündeliği birer kıyye narh verip, her bir nefere ise iki akça verilmesi belirtilmiştir. Bunlardan başka her beş nefere bir yük davarı verilmesi kararlaştırılmıştır(8). Ayrıca ordunun yiyecek ihtiyacını sağlamak amacıyla değişik yollara da başvurmuştur. Örneğin, Cavuşbaşı Ahmed'e bulunduğu yerdeki iyi koyunlar ile Belgrad sahrasında hazır bulunması şartıyla beylerbeylik rütbesi ile Kastamonu sancağı verilmiştir(9).

a) Nakil Sistemi:

Harp masraflarını ve harp levazimatını karşılamak için Osmanlı devleti çok önceleri avarız-ı divaniyye dânilen bir sistem kurmuştu. Bu sistem orduya gerekli erzak ve yem temini ve bunların cepheye nakil gibi önemli hizmetleri de ihtiva etmekteydi. Dolayısıyla devlete yiyecek, cephane, levazım ve çadır malzemesini organize etmek için yük hayvanı ve araba tedariki vazifesi düşüyordu. El koyma ve kira ödeme alışılmış metodlardı(10). Bu amaçla H.1096(1685) senesinde Kastamonu'dan sekiz baş katır alınmıştır(11). Yine aynı sene bu bölgeden kara kerç beygiri de alınmıştır(12). Özellikle yük hayvanı bu devirde önemli bir taşıma aracı

7. K.S.S., s.3.h.nr.8.

8. K.S.S., s.39. h.nr.90; s.40.h.nr.92.

9. K.S.S., s.35. h.nr.78.

10. H.George Maser , "17.Yüzyılın Sonlarında Avusturya ve Osmanlı Ordularının Seferlerdeki Lojistik Sorunları". Osmanlı Araştırmaları-II. İstanbul 1981.s.193.

11. K.S.S., s.4.h.nr.10.

12. K.S.S., s.2.h.nr.6b.

konumundaydı.

b) Ölen Askerlerin Malları:

Varisi belli olmadan ölen askerlerin mirası, bölüğün yeniceri serdari tarafından alınıp bunlar satılarak nakidleri deftere kaydedildikten sonra sultana yollanıyordu. Bu yeniceri serdarının emrinde yeniceri, topçu, acemioğlanı, cebeci neferatı vardı(13). Ölen askerlerin varisi veya varisleri varsa, önce bıraktıkları sayılıp yazılıyor ve varislerine teslim dildikten sonra sultana ait olanlar yollanmaktaydı(14). Mallar taksim edildikten sonra orada adı geçen kassamdan makbuz alınarak sultana yollanırdı(15).

2. Donanma ve Kastamonu'ya Etkileri:

Osmanlı devletinin kuruluşu ile beraber küçük de olsa bir deniz kuvveti meydana getirilmişti. Daha sonra devletin genişlemesine paralel olarak gelişmiş ve XVI.yüzyılın ortalarında en üst seviyeye ulaşmıştı. Devlet donanma için gerekli bütün esya ve levazımatı hazırlayacak ocaklık mahaller kurmuştu(16).

Osmanlı donanmasının her sene ilkbaharda denize çıkması II.Bayezid zamanından beri gelenek olmuş ve bu durum XIX asır ortalarına kadar devam etmiştir. Bunda amaç, yabancıların ve korsanların taarruzlarına karşı sahilleri korumaktı. XVII.yüzyıldan itibaren Kazaklara karşı sahilleri koru-

13. K.S.S., s.41, h.nr.98.

14. K.S.S., s.18, h.nr.40: s.2. h.nr.4a.

15. K.S.S., s.2.h.nr.3a.

16. İ.H.Uzunçarşılı, Osmanlı Devletinde Merkez ve Bahriye Teşkilatı, Ankara 1984.s.492.

mak amacıyla donanma Karadenize gönderiliyordu. Büyük donanmanın Karadenize gönderilmesi ise Rusya'nın büyümesi ile başlamıştır. Ilkbaharda sefere çıkacak olan donanma kışın hazırlanmaya başlardı. ilkbahar geldiğinde sefere hazır olurdu(17).

a) Kastamonu'dan Kürekçi Tedariki:

Osmanlı donanmasında hizmet eden bir çok görevli vardı. Bunlar azablar, levendler, kürekçiler, aylakçılar, kalıyoncular, gabyarlar ve sudagabolar idi. Ancak Kastamonu ser'iyeye sicilinde yalnız kürekçilerden bahsedildiği için burada diğerlerine temas edilmeyecektir.

Osmanlı donanmasında iki türlü kürekçi vardı. Bunlardan biri İtalyanca forsa denilen kürekçiler olup harpte alınan esirlerdi. Bunlardan başka Osmanlı tebasından cürm sahibi olanlardan bazılarında da ceza olarak gemilerde kürek çektirilirdi.

Forsalardan başka devlet, kendi tebasından genellikle yirmi haneden bir kürekçi alırdı. Yani her yirmi haneden biri kürekçi olarak, geri kalan ondokuz hanesi ise bu kürekçilerin altı aylık iâsenini temin için para verirdi(18). Ancak Kastamonu ser'iyeye sicilinde savaş nedeniyle olacak ki her on haneden bir nefer kürekçi alınmıştır(19).

Donanmaya her sene ne kadar kürekçi lazımsa maliye tarafından sancak ve kazalara hükümler gönderilerek miktarı tayin edilen kadar kürekçi istenilirdi. 1685(H.1096) yılın-

17. İ.H.Uzunçarsılı, a.g.e. s.437.

18. İ.H.Uzunçarsılı, a.g.e. s.482.

19. K.S.S., s.7.h.nr.16.

da Kastamonu'dan elli iki aynı neferci istenmiştir(20). Bunların da güçlü, kuvvetli ve sağlam olup, sakat, hasta, çocuk yaşta ve deli olmamasına dikkat edilmesi istenmiştir. Hatta bunun için kefil istenmektedir(21). Bazen kürekçi alınmayan yerlerden, bunun bedeli alınırdı. Devlet aldığı kürekçiye yevmiye verir ve bu parayı tekalif-i örfiyyeden olarak ya da avarız vergisinden ya da on hanede veya yirmi hanede bir hesaba uygun gelecek şekilde kazalara tevzi ederdi(22). Buna bağlı olarak Kastamonu'dan alınan kürekçilerin her bir neferine üç bin akça verilmesi belirtilmiştir. Bunun yüz altmış akçası kanuna göre yol giderleri olarak verilecek, bunlar keselere konup mühürlendikten sonra kadirga reisine teslim edilecektir(23). Ayrıca harp masrafları ve giderleri için kazanın her bir hanesinden seksener akça yardım bedeli, küsür hanenin her birinden beş yüz akça kürekçi avarız bedeli alınmıştır. Yine buna bağlı olarak Azdavay kazasından beş nefer, üç buçuk küsür haneden bin yedi yüz elli akça ve dört bin iki yüz seksen akça yardım bedeli alınmıştır. Toplam altı bin otuz akça olan bu miktar esedi hesaba göre elli dört buçuk ve sülüs esedi gurus olmaktadır(24).

Ancak bunlar toplanırken reayadan fazla para alınmaması için kadılar uyarılmıştır. Hatta bu dönemde kadıların tavırlarını göstermesi açısından devlet tarafından bir ikaz

20. K.S.S., s.26,h.nr.56.

21. K.S.S., s.7,h.nr.16.

22. İ.H.Uzunçarşılı, a.g.e.,s.483.

23. K.S.S., s.7. h.nr.16.

24. K.S.S., s.26.h.nr.57.

niteliğinde hükümler gönderilmiştir. Buna göre kadı kürekçi götürmeyip bunun yerine akçasını aldığı anlaşılmaktadır. Eğer yine bu şekilde davranacak olurlarsa hizmetten alınacakları belirtilmiştir. Firar edenlerin ve ölenlerin yerine yeni kürekçi bulup eksikler tamamlanacaktır. Belirtilen zamanda bu kürekçiler teslim edilecektir(25).

SONUC

"XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Kastamonu" konulu çalışmamızın ana kaynağını teşkil eden 1685-1686(H.1096-1097) tarihli ser'iyye sicili defterinin incelenmesiyle şu sonuçlar elde edilmiştir:

Kastamonu bölgesi oldukça eski yerleşim birimlerinden biridir. Tarih boyunca bir çok devlet ve dinin etkisi altında kalmıştır. Coğrafi konumunun dağlık olması, ikliminin elverişsizliği ve önemli ticaret yollarının dışında bulunması gibi sebeplerden dolayı fazla gelişme kaydedememiştir. Ancak egemenliği altına girmiş olduğu devletler için her zaman önemli bir yerleşim merkezi konumuna gelmiştir. Tarihini Orta Paleolitik devre kadar indirmek mümkündür. Türklerin eline ise 1071'den sonra, 1082 yılında geçmiştir. Bundan sonra Kastamonu yöresinde Türk hakimiyeti başlamıştır.

İdari taksimatta ise Kastamonu, Anadolu Beylerbeyliğine bağlı bir sancak durumundadır. Sancağın alanı geniş bir coğrafi alanı kapsar. Bunda bulunduğu yerin dağlık bir alan olmasının payı büyüktür. İncelediğimiz tarihler arasında Kastamonu sancağına bağlı olarak 24 kaza, 5 nahiye, 72 köy, 62 mahalle tespit ettik. Bu durumda Kastamonu'da şehirleşme oranının yüksek olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca yine incelediğimiz sicilde, Kastamonu sancağının bazen arpalık olarak beylerbeyine verildiği de görülmektedir.

Osmanlı devletinin genelinde olduğu gibi Kastamonu'da da iktisadî yapıyı büyük ölçüde tarım ve hayvancılık meydana

na getirmektedir. En çok üretilen ürün tahıl, tahıllar içinde de arpadır. Bunun sebebi bölgede hayvancılığın önemli bir yer tutmuş olmasından ileri gelse gerektir. Daha sonra sırasıyla buğday ve çeltük üretilmektedir.

İktisadî yapıda vergiler önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu yüzyılda devletin doğuda ve batıda sürekli savaşması sebebiyle vergiler daha çok savaş masraflarını ve ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla toplanmaktadır. 1685-1686 yılları arasında batıda Avusturya ile savaşlar devam etmektedir. Dolayısıyla bu durumun Kastamonu'ya yansıdığını da görmekteyiz. Özellikle bu bölgede nüzül ve sürsat vergileri sıkça toplanmıştır.

Sosyal hayata gelince: Kastamonu'da halkın büyük çoğunluğu müslümandı. Gayrimüslim nüfusa da rastlanmıştır. Ancak bunlar daha çok metropolitliklerde yaşayan din adamlarıdır. Bundan başka halk, mesleki yapı ve sosyal statü bakımından da farklılık göstermektedir. 1685-1686 Kastamonu ser'iyeye sicilinde bir çok esnaf ve zenaatkâr zümresi kaydedilmiştir. Defterde genellikle meslekler şahıs isimlerinin altına yazılmıştır. Aynı zamanda tüccar ve göçebe halk da Kastamonu'da önemli bir yer tutmaktadır. Çeşitli sanayi kuruluşları da mevcuttur. Özellikle semhane önemli bir gelire sahiptir.

Sosyal hayatta önemli bir yer tutan kuruluşlardan biri de vakıflardır. Bunlar, toplum ve insanlığın menfaati için şahsın servetinin mülkiyetinden, sahipliğinden ve tasarruf hakkından vazgeçerek Allah rızası ve toplumun duasını almak

amacıyla kurulmuş olan kuruluslardır. Incelediğimiz ser'iyeye sicilinde genellikle vakfa görevli tayin etme.vakıf için vergi toplama ve görevini kötüye kullanan görevlileri azletme konularının işlenmiş olduğunu görüyoruz.

XVII.yüzyılda Osmanlı topraklarının genelinde olduğu gibi Kastamonu'da da eskiyalık faaliyetleri oldukça fazladır. Tabii bunda savaşların etkisi büyüktür. Kastamonu'daki eskiyalık olaylarını daha çok yol kesen eskiyaları ile sekban ve sarucalar meydana getirmektedir. Ayrıca devlet adamlarının da halktan haksız vergiler alındığı görülmektedir.

XVII.yüzyılda Kastamonu'daki hukukî olaylar genelde miras, mülk alım-satımı ve adam öldürme başlıkları altında toplanabilir. Özellikle miras paylaşımı sırasında belirtilen esyalarından Kastamonu'da halkın bu yüzyılda hangi esyaları kullandığını öğrenmemiz mümkün olmaktadır.

Bu yüzyılda meydana gelen Avusturya-Osmanlı savaşının etkisini aşağı yukarı sicildeki bir çok hükümde görmek mümkündür. Kastamonu'dan gerek kara ordusu, gerekse donanma için asker tedarikine gidilmiştir. Bunlar kimi yerde aynı, kimi yerde namdî olarak toplanmıştır. Savaş masraflarını karşılamak için da avarız vergisi toplanmıştır. Ayrıca nakil işinde kullanılmak üzere Kastamonu ve çevresinden barmgir alınmaktaydı.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, Kastamonu bu yüzyılda meydana gelen savaşlarda üzerine düşen görevi yapmış. ancak Osmanlı toplumunun genelinde olduğu gibi sosyal, ekonomik ve siyasi yönden büyük ölçüde etkilenmiştir.

BİBLİYOGRAFYA

I. Arşiv Kaynakları:

1. Kastamonu Ser'iyeye Sicili: XVII.yüzyıl.

II. Tetkik Eser ve Makaleler:

1. Akdağ. Mustafa: Türkiye'nin İktisadi ve İctimai Tarihi. C.I-II. İstanbul 1979.
2. ———: "Genel Çizgileriyle XVII.Yüzyıl Türkiye Tarihi". Tarih Araştırmaları Dergisi.C.IV.Ankara 1966.
3. Akgündüz. Ahmed; Ser'iyeye Sicilleri (Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Heyeti ile Birlikte),C.I.İstanbul 1988
4. Barkan, Ö.Lütfi; Hüdavendiğar Sayım Defteri . TTK.Ankara 1988.
5. ———; "Avarız". I.A.,C.I.
6. ———; "Çiftlik". I.A.,C.III.
7. ———; "Ösür". I.A.,C.IX.
8. Baykara. Tuncer; Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş. Anadolu'nun İdari Taksimatı. Ankara 1988.
9. Cahen Claude; Osmanlılardan Önce Anadolu'da Türkler.Cev. Yıldız Moran. İstanbul 1988.
- 10.Cin. Halil- Akgündüz. Ahmed: Türk Hukuk Tarihi.C.I-II. İstanbul 1990.
- 11.Çağatay. Neset; "Osmanlı İmparatorluğunda Reayadan Alınan Vergi ve Resimler". AÜDTCFD.C.V/5.1947.
- 12.Cetin. Atila; Başbakanlık Arşiv Klavuzu.İstanbul 1979.
13. Darkot. Besim: "Kastamonu", I.A.,C.VI.
14. Devellioğlu, Ferit; Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat Ankara 1986.
15. Eryılmaz. Bilal; Osmanlı Devletinde Millet Sistemi.İstanbul 1992.
16. Evliya Celebi; Seyahatname I-II. Haz. M.Zillioğlu. İstanbul 1976.
17. Emecen. F.M.; XVI.Yüzyılda Manisa Sancağı.TTK.Ank.1989.

18. Gökbilgin, M. Tayyib: "Nahiye", i.A., C.IX. s.37-38.
19. Gücer, Lütfi: XVI-XVII. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda Hububat ve Hububattan Alınan Vergiler, İstanbul 1964.
20. Güler, İbrahim: XVIII.Yüzyılın İlk Yarısında Sinop (İdari Taksimat ve Ekonomik Tarih), Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul 1992.
21. Hallaçoğlu, Yusuf: "Ser'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", İUEF Tarih Dergisi, S.30, İstanbul 1976.
22. Hinz, W.: İslamda Ölçü Sistemleri, Çev.M.Ali Kılıçbay, İstanbul 1990.
23. İbn-i Batuta Seyahatnamesinden Seçmeler, İsmet Parmaksızoğlu.
24. İlgürel, Mücteba: "Ser'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", İUEF Tarih Dergisi,S.28-29, İst.1975.
25. İnalçık, Halil: "Osmanlılarda Raiyyet Rüsümü", Bellele C.XXIII/92, Ankara 1959.
26. Kodaman, Bayram: "Vakfın Sosyal Yönü", OMUEFD, S.3 Samsun 1988.
27. Maser, H.Geirge: "17.Yüzyılın Sonlarında Avusturya ve Osmanlı Ordularının Seferdeki Lojistik Sorunları", Osmanlı Araştırmaları-II, İstanbul 1981.
28. Memiş, Ekrem: Eski Çağ Türkiye Tarihi,Konya 1989.
29. Miroğlu, İsmet: Kemah Sancağı ve Erzincan Kazası (1520-1526), Ankara 1990.
30. Pakalın, M.Zeki: Osmanlı Tarih Devimleri ve Terimleri Sözlüğü,C.I-II-III, İstanbul 1993.
31. Sami, Semseddin: Kamusu'l-A'lam, C.XI, İstanbul 1336.
32. Schacht, Josept: İslam Hukukuna Giriş, Çev. M.Dağ-A.Sener, Ankara 1986.
33. Sevinç, Necdet:Osmanlılarda Sosyo-Ekonomik Yapı-I,1978.
34. Orhonlu, Cengiz; Osmanlı İmparatorluğunda Aşiretlerin İskanı, İstanbul 1987.
35. Ortaylı, İlber: Türkiye İdare Tarihi, Ankara 1979.
36. Özdemir, Rifat: XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara (Fiziki, Demografik İdari ve Sosyo-Ekonomik Yapısı).

1785-1840. Ankara 1986.

37. Turan, Osman; Selçuklular Zamanında Türkiye. İstanbul 1971.
38. Uzuncarsılı, İ.Hakkı; Osmanlı Tarihi. Ankara 1984.
39. ———; Osmanlı Devleti'nin İlmîye Teşkilatı. Ankara 1988.
40. ———; Osmanlı Devleti'nde Merkez ve Bahriye Teşkilatı. Ankara 1984.
41. ———; Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu ve Karakoyunlu Devletleri. Ankara 1984.
42. Unal, M.Ali; XVI.Yüzyılda Harput Sancağı (1518-1566). Ankara 1989.
43. ———; "Sinop İskele Makata'asına Ait Bir Temessukat Defteri, XVII.Yüzyıl Başları", OMUEFD.S.4. Samsun 1989.
44. ———; "XVII.Başlarında Harput Mukata'asına Ait Bir İcmal Muhasebe Defteri", OMUEFD.S.3. Samsun-Ank.1988.
45. Yaman, T.Mümtaz; Kastamonu Tarihi, XV.Asır Sonlarına Kadar. İstanbul 1935.
46. Yediyıldız, Bahaeddin; "Vakıf". İ.A.,C.XIII,s.170.
47. Yücel, Yaşar; Cobanoğulları Beyliği, Candaroğulları Beyliği. TTK. Ankara 1988.
48. ———; "Osmanlı İmparatorluğunda Desantralizasyona Dair Genel Gözlemler". Bellekten, XXVIII/152. 1974.
49. Yurt Ansiklopedisi. "Kastamonu". C.VII.

s.1.h.1

Dâhil-i tahrîri hurûf budur ki is bu sene-i mübârekede ihrâcî fermân olunan Donanma-yı Hümâyûn kadırgaları için ber mûceb-i emr ve defter nefsi-i Kastamonu kasabasının üzerlerine edâsı lâzım gelen yalnız elli iki nefer kürekçileri gelüb yalnız kürek Hüseyin Bey kadırgasına ta'yîn olunub bedel-i mu'âvenet ve kûsûr hâne bedeli ve harc tersânesi Hacı 'Ömer yediyle tamamen teslim tersane-i 'âmire olub bu hurûf-u lehü't temessük ketb olundu. El vâkî' fi 15 cemâziye'levvel sene 1096

el-fakirü'l-hakir
Ali emîn tersaneyi 'âmire

s.1.h.2a

Kıdvetü'l kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Kastamonu ve Azdavay kadısı-zide fazluhûm-ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bin doksan altı senesine mahsûb olmak üzere Kastamonu sancağının kürekçi 'avâriz bedelleri cem'ine me'mûr olan Sa'bân Reis (?) zidet fezailehu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak (?) ma'lûm ola ki Kastamonu'dan Hacı 'Ömer ve Azdavay'dan Ahmed nâm kimesneler -Edirne'den- Der-sa'âdetime arz idüb Kastamonu kazasının 'aynî nefer kürekçiye ve bedel-i mu'âvenet ve tersane-i 'âmirem ve kûsûr hâne akçeleri ile ma'ân getirüb teslim-i tersane-yi 'âmire idüb ve yine '*' emîni tarafına teslim temessükleri alub mahalline irsal olundukta hâlâ ol kazâda 'avâriz bakayası bedel-i tahsîline me'mûr olan Sa'bân

* Noktalı boşluklar metinde silik olduğu için okunamadı.

Reis (?) temessükle 'amel itmeyüb fermân-ı âlî olmadıkça yine alırum diyü nizâ' etmekle yedlerine teslim-i temessükleri olan kazâlar re'âyasından tekrar bedel-i 'avâriz talep olunmaya deyu emr-i serif rica eyledikleri ecilden hazîne-i 'âmireme mahfûz olan mevkufât defterlerine nazar olundukda Kastamonu kazâsının elli iki aynı nefere beş buçuk kûsûr hânelerinin her bir hânesinden beser yüz akça kırk iki bin bedel-i mu'âvenet akçaları ki kırk dört bin yediyüz doksan akça idüb esedî hesâbı üzere dörtyüz yedi ve bir rub' gurus alınub ve Azdavay kazâsının bes ve üç buçuk kûsûr hânenin bin yedi yüz elli akça idüb esedî hesâbı üzere dörtyüz yedi ve bir rub' ve dört gurus ikiyüz akça bedel-i 'avâriz akçaları ki altı bin otuz akça olub esedî hesâbı üzere elli dört buçuk sülüs esedî gurus idüb tersane-yi 'âmireme âlî zîde mecduhu mezkûr muhâsebe mukayyed ma'lûmu olduğu mastur ve mukayyed bulunmağın idüb tersane-yi 'âmireye aynı nefer teslim olunup yedine tersaneye müte'allik ma'mûlinbih temessük ibrâz ile iş bu senesine mahsûb olmak üzere mukaddemâ virilen emr-ü defter mücebince bedelleri tahsil ittirmek fermânım olunmustur. Buyurdum ki hükm-i serifim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi vech-i mesrûh üzere târihi mezbûrdan aynı kürekçilerin ve bedel-i mu'âvenet akçaların teslim eyleyen kazâlardan tekrâr talep olunmaya ve tersane-i 'âmireye kürekçi teslim eyleyüb yedlerine temessükleri ol babda dahi tahsil idüb temessük olanlardan tekrâr talebiyle te'adî ve rencide ve

remide ittirmeyüb husûs-ı mezbûr için tekrâr emrim varmalu ittirmeyesiz. Söyle bilesiz 'alâmeti serife i'tibâr kılasız. Tahrîren fî evâhir-i şehri Sa'banü'l-mu'azzam sene sitte ve tıs'ın ve elf

s.1.h.2b

ki baş meclis Diz-dâr Ağa müdâhalesine mukaddemâ sed (?) ile ağaya teslim eylediğim beş tebbâh on sahan on iki kapak bir tâbeyi ahd eylediğim dediği

Mustafa Ağa el-merkum efendi

s.2.h.3a

'izzet maabı serî'at-nisâb hâlâ yeni il kadısı Muharrem Efendi hâm-yâbı tehiyyât sâfiyye ve teslimât-ı vâfiye ithâfıyla inhâ olunur ki iş bu sene sitte ve tıs'ın ve elf Şevvâl gurrelerinden nefis-i Kastamonu sancağında vâki' olan kazâların umûr-ı kısmet-i askeriyyesi tarafımızdan sana tefvîz olunmuştur. Gerekdir ki vâki' olan mevtâ-yı askeriyye muhallefâtını tahrîr ve beyne'l-verese taksîminden sonra kassâm-ı sâbıkın makbûzâtını talep ve ahz idüb bu tarafa irsâl eylesin. fî gurre-yi ramazânü'l-hayr sene-yi mezbûre

s.2.h.3b

Hâlâ Medîne-i Kastamonu'dan tâ'ife-yi râcilinin

Hâlâ Medîne-i Kastamonu'dan tâ'ife-yi râcilinin

s.2.h.4a

Seri'at-nisâb-ı Ahmed Efendi kâm-yâb

Tahiyyât-ı safiyye (?) ithâfıyla inhâ olunur ki iş bu sene

sitte ve tis'in ve elf Saferü'l-hayr evâhirinden nefsi-i Kastamonu ve umûmen sancağında vâki' olan kazâların umûr-u kismet-i askeriyyesi tarafımızdan size tefvîz olunmuştur. Gerektir ki vâki' olan mevtâ-yı askeriyye muhallefâtını tahrîr ve beyne'l verese bi'l-farizatü'l (?) şer'îye tev-zî' ve taksîmden sonra tarafıma ait olan rusûm-u mu'adele irsâl idesiz vesselâm fi târihü'l-mezbûr Muharremü'l-merkû-me

Vâsiü'l-Kadiü'l Fakir
el-gazi bi asker-i Anadolu

s.2.h.4b

Kenar derli (?) hatt-ı mûmâ-ileyh zamanımıza düşen dâr-ı askeriyyesi ta'mîr edüb kismet olunmayanları beyne'l-verese taksîm eyleyüb olanları her kim kismet etmiş ise bulub aldığı râyete (?) bi't-tamâm olasin bize gönderdik (?) ya göndeririz deyü vâki' cevâbına ta'yîn iddürülürse ısga it-meyesüz inâd idenleri tarafımıza i'lâm idesiz. kasabadan ise Hilâf-ı Şer'-i Şerif tarafımızdan yüzüne vekil iken umûr-u kismet-i askeriyyeye müdâhale itdügü için mütesab-bır-ı mütehayyiren kasr olunmak mukarrerdir kasabadan olma-dığı sûretde ahar yüzden tedâriği görölüp cezâsı virülür ve's-selâm

s.2.h.5a

Şerif-i nisâb Kastamonu sancağında hâkimü's-şer' efendiler dâme mükerreme

gıbbe't-tehiyye taltif-i inhâ (?) olunur ki nefsi-i Kastamo-nu'da sâkin iken bundan akdem fevt olan Türkçebilmez zâde

ve imâm el-hâc Hüseyin ve Sorgun kazâsında sadakalı dizdâr el-hâc Hasan ve Göl kazâsında Haydar oğlu Mustafa'nın Devrenkani'de Musallî bin zâde ve Halîm Çavuş zâde ve nefsi Sinop'da Sam-ı Şerifden ma'zûl Yûsuf Efendi'nin umûr-u kısmet-i 'askeriyeleri *مغزون مؤلفه* Malatya kazâsı müftü Hâfız 'Osman Efendi'ye tefvîz olunmuşdur gerekdir ki zikr olunan mevâddı tahrîr ve taksîm ve mukaddemâ kısmet-i 'âdile ile taksîm olunmayan mevâddı dahi tekrar Mevlânâ-i mezbûre tahrîr itdirüb ve uğradığı kasabât ve kurâlarda vâki' olan kısmet-i 'askeriyeyi tahrîr ve makbûzunuz olan rusûm mu'tâdeyi defteriniz ile mûmâ-ileyhe teslim idesiz ve's-selâm.

el-hakirü'l-hakir
el-gazî bi-'asker-i Anadolu

s.2, h.5b

Kastamonu kadısı Mehmed Efendi kâm-yâb tahiyât-ı safiyye ve teslimât vâfiyye ithâfıyla emr olunur ki nefsi Kastamonu sancağında vâki' olan kazâların umûr-u kısmet-i 'askeriyesi iş bu sene sitte ve tıs'ın ve elf Cemaziyü'l-âhiri guresinden ne sipâriş olunmustur gerektir ki vâki' olan mevtâ-yı askeriyye muhallefatını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-ser'iyeye tevzî' ve taksîmden sonra tarafımıza 'âid ve râci' olan rûsûm mikdârı irsâl idesiz ve's-selâm harîmü't-tevârihü'l-mezbûr el-sene-i merkûme

el-hakirü'l-hakir
el-gazî bi 'asker-i Anadolu

s.2.h.6a

'izzet-karîn Arac subaşı Ağa

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki benim dercim(?) kazâ-i mezbûre tâb'îi Kara Börücek nâm karyeden iki devre yalnız elli gurus tahsîl idüb ziyâde bir akça dahi almayasın mefhûm-u mektûb ile i'lâm idesün ve's-selâm

el-hakîrû'l fakîr
Edhem kethûda hâlâ

s.2.h.6b

Kazâ-i mezkûreden Sa'di zâde yediyle gelen Karakerc bargiri ya da yevmi on beş akça nafaka ve iki akça ^{موضر} için hâlâ Kastamonu'da teslim olunduğu bu mahalle kayd olundu. fî sehr-i ramazânü'l-mübârek sene sitte ve tis'in ve elf.

'Osman halife Mehmed Ağa Mehmed Bey Receb
Kethüdâ-yı pazar Emin Hasan Bey Kethüdâ-yı subaşı

s.3.h.7

Kıdvetü'l. kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keîâm Mevlânâ Kastamonu kadîsı-zîde fazlühü tevkî'-i refî'-i hü-mâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki nisân-ı hümâyûnum virilen dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarım dan dârende fermân-ı vâ-cibü'l-iz'ân hıdvetü'l emâsil ve'l-ekârim müteferrika Mus-tafâ-zîde mecduhü dergâh-ı mu'allâma 'arz-ı hâl idüb be-rât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu icmâllü serbest ze'âmeti karyelerimin kazâ-yı mezbûra tâbi' vesâir tevâbi'î karyele-rinin defter-i cedide-i hâkânide cürm ve cinâyet ve båd-ı hevâsı müstakilen hâsıl yazılmış iken mirlivâ mütesellimler-i vâki' olan defterde mukayyed râ'ıyyet ve râ'ıyyeti ogul-

larının cürm ve cinâyete ve bâd-ı hevâlarını ben alırım di-
 yu dahl idüb ze'âmeti mahsûlüne küllî gadr eylediklerini
 bildirüb ol bâbda hükm-i hümayûnum ricâ eyledüğü ecden bu-
 yurdum ki hükm-i serifimle vardıkda husûs-ı mezbûre tamâm
 hakk ve 'adl üzere mukayyed olub ve tarafımdan dergâh-ı mu'
 allâmdan ihrâc olunmuş sahîh sûret defter-i cedîd-i hâkanî
 taleb idüb göresiz ze'âmet-i karyelerinin cürm ve cinâyet
 vebâl-i hevâlarının nısf-ı mîrlivâya hâsıl yazılmış olmayub
 fi'l-vâki' müstakilen mûmâ-ileyhe hâsıl yazılmış ise ze'â-
 met karyeleri toprağında vâki' olan cürm ve cinâyet vebâl-i
 hevâyî mûmâ-ileyhe hüküm idüb alıvirüb mîrlivâ mütesellim-
 lerine hilâf-ı defter-i hâkanî dahl ve nizâ' itdirmeyüb
 mûmâ-ileyhin mahsûlüne gadr olmalı eylemeyesin hilâf-ı ka-
 nûn ve defter mugâyir-i emr-i hümayûn kimesneye is itdirme-
 yesiz kazıyyede müdhali olmayanı dahl itdirmeyüb eslemeyan
 vuku' üzere yazub bildirüb tekrâr emrim varmalu eylemeyesiz
 Söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fi
 evâil-i sehr-i zi'l-ka'de-i şerife lisene hamse ve tis'in
 ve elf.

Edirne
 el-mahrûse

s.3.h.8

Sera'i sı'âr fezâ'il-i disâr Anadolunun orta ve sol kolda
 vâki' olan mevâil-i 'izâm dâme 'izdihûm kudât efendileri-
 zîde fazlehum- ve yeniçeri ser-dârları inhâ olunur ki is bu
 sene-i mübârekde Engerus seferine bir kaçı bayrak yeniçeri
 serden-gecdisi göndermek lâzım gelmekle serdengecdi ağala-
 rına kırkar akça tekâ'üdlük ve bayraktarlarına yigirmişer

akça tekâ'üdlük ve müceddeden be-dergâh olub serdengecdi yazılanlara üçer akça 'ulûfe ile be-dergâh ve dörder akça dahi terakki ve esâmîleri çalık (?) olub nush (?) olmak üzere serden gecdi yazılanlara esâmîleri üç akça ile çalık bulunanları üç akça ile nush ve dört akçe dahi terakki dört akçe ile çalık bulunanlar dört akçe ile nush ve üç akçe dahi terakkî ve beş akçe ile çalık olanlar beş akça ile nush ve iki akça dahi terakkî ve altı akça ile çalık bulunanlar altı akça ile nush ve bir akça dahi terakkî ve Edirne'ye geldiklerinde yol levâzımları görmek için her yüz nefere beş yüz gurus in'âm olunmak üzere fermân-ı 'âli-şân olunmanın iş bu mektûb tahrîr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân yigirmi bir bölüğün 'ömer Cavus ta'yîn (ve) irsâl olunmuşdur. İnşallahu te'âlâ vusûlünde taht-ı hükûmetlerinizde cenk-i harbe kâdir yarar ve tuvâna garîb yigitlerden ve kul oğullarından ve esâmîleri çalık olanlardan zikr olunduğu minvâl üzere Cavus-ı merkûm ma'rifetiyle serden gecdi tahrîr ve üzerlerine serden gecdi (s.4) ağalığına müstahak olanlardan birisine birer bayrak acdırub ve her bayrağın altında tamâmen yüz nefer olmak üzere bir gün mukaddem bu tarafa irsâl eylesin ki esâmîleri asıl deftere kayd olunub ve me'mûr oldukları Sefer-i Hümâyûna irsâl olunalar husûs-u mezbûr ehemm-ü mühimmâttan olmağla her birileriniz tekayyüdü tam ve sa'y ihtimâm idüb vücûda getirmesine eylesiniz mûcib-i mektûb ile 'âmil olasız bâkî hemise seccâde-i seri'at dâ'im bâd tahrîren fi sehr-i zilhicce sene hamse ve tis'in ve elf

Zülfikâr Aga
yeniçeriân hâlâ 1095
yeniçeriyân

s.4,h.9

Kıdvetü'l kudât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm
Anadolunun orta ve sol kollarında vâki' olan kadıllar-zîde
fazlühüm- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazâ-
larda vâki' olan yeniçeri ser-darları -zîde kadrehüm- tev-
kî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki bu sene-yi
mübârekede Engerus seferine bir kaç bayrak yeniçeri serden
geçdisi gönderilmek lâzım gelmekle serden geçdi ağalarına
kırkar ve bayraktarlarına yigirmiser akça tekâ'üdlük ve mü-
ceddeden be- dergâh olub serden geçdi yazılanlara üçer akça
yevmiye ve dörder akça terakki ve esâmileri çalık olub nush
olmak üzere serden geçdi yazılanlara esâmileri üç akça ile
çalık bulunanlar üç akça ile nush ve dört akça dahi terakki
ve dört akça ile çalık bulunanlar dört akça ile nush ve üç
akça ile dahi terakki ve bes akça ile çalık bulunanlar bes
akça ile nush ve iki akça dahi terakki ve altı akça ile çalı-
k bulunanlar altı akça ile nush ve bir akça terakki ve
Edirne'ye geldikde levâzımları görmek için her yüz nefere
bes yüz gurus in'âm olunmak fermânım olub dergâh-ı mu'allâm
yeniçerileri çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'ö-
mer Çavuş -zîde kadrehü- ta'yîn ve irsâl olunmağın. İmdi
taht-ı kazânızda cenk ve harbe kâdir tevânâ garîb yiğitler-
den ve kul oğullarından ve esâmileri çalık olanlardan min-
vâl-i mesrûh üzere çavuş-ı merkûm ma'rifetiyle serden geçdi
tahrir ve üzerlerine ağalığa müstahakk olanlardan birisine

bir bayrak acdıru ve her bayrağın altında tamâmen yüz nefer olub esâmîleri asıl deftere kayd ve me'mûr oldukları sefer-i hümâyûnuma gönderilmek için bir gün mukaddem irsâl eylemeye be-gayet dikkat-i tam ve ihtimâm-ı mâla kelâm eyleyesiz diyu bi'l-fi'l vezâretle dergâh-ı mu'allâm yenicerileri ağası olan düstûr-ı mûkerrem müsîr-i müfahham nizâmü'l-'alem vezîrim Zülfikâr Paşa edâm-allahü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb verilmekle mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-sânım sâdır olmusdur.

Buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celülü'l kadrîm ve müsârün-ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince 'amel idüb hilâfına rızâ ve cevâz göstermekden bigayet ihtirâz ve ictinâb üzere olasın. Söyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın. Tahrîren fi evâsıt-ı sehr-i Zil-hicce-i şerife sene hamse ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.4.h.10

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki is bu sene-yi mübârekede livâ-yı Kastamonu'dan istirâsı fermân olunan sekiz kitâ' katır emr-i şerîf-i 'âlî-sân ile cem'ine me'mur olduğumuz Kastamonu kazâsının mevkûfât defter sûretinde yalnız altı re's katır ta'yîn ve tasrîh buyurmağın ber-müceb-i emr-i 'âlî ve mevkûfât defter-i mücebince edâ ve teslim eyledikleri ecîlden yedlerine tezkere virildi. Tahrîren fi'l-yevm-i evâsıt-ı sehr-i Rebi'ü'l-evvel ol sene sitte ve tis'in ve elf.

Süleyman Cavus
Dergâh-ı 'âli
el-mübâsir-i katır

s.5,h.11

Sera'i si'âr Ankara ve Kangırı ve Bolu ve Kastamonu ve Amasya ve Çorum sancaklarında nişin seri'at-ı garrâ olan efendiler zîde fazlehûm ve mefahirü'l emâsil ve'l akrân mütesellimleri ve kethüdâ yerleri ve ser-dâr vekilleri ve voyvodaları zîde kadrehûm ve kal'a diz-dârları zîde hıfzihûm ve sâ'ir a'yânı vilâyetin is erleri inhâ olunan oldur ki bundan akdem taht-ı kazânızda hıfz ve hırâsetleri bâbında her birinize müte'addid ve tenbih ve te'kid olunmuşken fehmi edinmeyüb 'adem-i takayyüdünüz sebebiyle Beypazarı tahrîrcisini kıta'üt-tarîk eskiyâsı katl idüb ve hâlâ tazı (?)hizmetle Erzurum'a gelen 'Osman Ağa nâm kimesnenin mâl ve erzâkı gâret olunduğu der-i devlet medârı mün'akıs olub bi-eyyi vech-kârı ele götürmeleri bâbında fermân-ı şerif-i 'âli-sân sâdır olmağın memâlik-i Anadoluda vâki' olan levendât tâifesine bi'l-cümle kefile verilmesi bâbında buyruldu. Tahrîr olunub ağalarımızdan kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân -zîde kadrehû- mübâseretle irsâl olunmuşdur. Gerekdir ki her birilerinizin taht-ı hükûmeti si'arında olan sarıca ve sekbân ve sâ'ir levendât tâifesinden eğer müselleme kapusunda ve eğer kasaba ve kurâda misâfir ve mücâvir olub mücerred olanları mübâsir merkûm ma'rifetiyle bi'l-cümle birbirine kefile virüb kefil olanları baska ve olmayanları başka ism ve resimleri ile defter eyleyüb keffilsiz olanları kal'a-bend idüb huzûruma 'arz ve i'lâm eyleyesiz ve siz ki

müsellimler ve müsellim kapusunda olan bölük başılırsız. Husûs-ı mezbûrda gereği gibi sa'y-u ihtimâm idüb bayrağınız altında olan levendân tâifesi ve olduğunuz yerde misâfir ve mücâvir olanları mübâsir-i merkûm ma'rifetiyle biribirine kefile virüb kefli olmayanları kal'a-bend idüb bundan sonramürûr ve 'ubûr idenleri tahrîrde halî olmayub yedinde senedi ve kefli olmayanları dahi kal'aya bend idüb mûcibi buyruldu ile 'âmil olasız diyu 10 Muharrem sene 1096

s.5,h.12

Sera'i si'ar Kastamonu kazâsı efendi -zîde fazlehû- bi'l-fi'l kazâ-i mezbûrede yenîçeri ser-dârı i'lâm odur ki kazâ-i mezbûre sâkinlerinde elli altı bölüğün Mahmûd nâm yoldaş tarafımızdan serden geçdi ağası ta'yîn ve irsâl olunmanın iş bu mektûb tahrîr olunub gönderilmiştir. Vardukda olcânibde darb ve harbe kâdir tûvâna yiğitlerden yüz nefer serden geçdi ağa-yı merkûm ma'rifetiyle tahrîr itdirilüb târih-i mektûbdan kırk güne değin ağaları neferâtı ve bayrağı ile bu tarafa Edirne'de mevcûd bulunmak üzere yollayayasız ve sen ki ser-dârsın husûs-u mezbûra ziyâde mukayyedolub neferât-ı mezbûrun husûlüne sa'y ve ikdâm ve neferât-ı mezbûre ahâlî vilâyeti ta'cîz ve mürûr eyledikleri yerlerde re'âyâ fukarâsına rencide eyleme (me) leri üzere muhkem tenbîh ve te'kid eylesiniz. Söyle bilüb mûcibi mektûb ile 'âmel eylesin. Tahrîren fî seyr-i zi'l-hicce sene 95 (1095) vasale ileynâ fî 24 Saferü'l-hayr sene 1096

Zülfikâr
Ağa-yı Yenîçeriyânı Dergâh-ı 'Alî

s.5,h.13

Mefâhirü'l kudât ve'l hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Kastamonu sancağında vâki' olan kadılar -zîde fazlühûm- ve mefahirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yenîçeri ser-dârı ve a'yân vilâyetinin iş erleri -zîde kadrehûm- tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki insal-lahu-te'âlâ iş bu sene-i mübâreke de küffâr duzah-makarr üzerine sefer-i hümâyûnum mukarrer ve muhakkak olmağla sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan kapum kulları ve sa'îr 'asker-i mansûrem (ve) zâd-ı zevâdeleri için menâzil-i karîb olan kazâlarda 'aynî sürsat zâhiresi ihrâc ve mesafe-yi baîd olub nakle müte'assir olan yerlerden bedelleri tahsili re'âyâya evlâ ve enfa' olmağın bin doksan beş senesine mahsûb olmak üzere mübâsirîn yedine virilen mühürlü ve nisanlu mevkûfât defter-i sûretinde her kazâyâ ta'yîn ve tasrîh olunduğu üzere sa'îrin her bir kilesine kırkar akça ve dakikin kilesine doksanar akça ve koyunun her bir re'sine ikiser yüz akça ve revgan-ı sâdenin vakıyyesine otuzar akça ve 'aselin vakıyyesi yegirmişer akça odunun arabasına yetmişer akça ve samanın kantarına otuzar akça hesâbı üzere livâ-yı mezbûrede vâki' kadîliklardan cem'an on iki yük seksan iki bin üç yüz on akça sürsat bedelleri (s.6) mu'acelen cem' ve tahsîl ve dâhil-i hazîne-yi 'âmire itdirmek fermânım olmuştur. Buyurdum ki hükm-ü şerîfimle vardukda bu bâbda sâdir olan emrim üzere livâ-yı mezbûrede vâki' kadîliklardan sefer-i hümâyûn için tahsîl-i fermânım olan ol mikdâr akça bedel-i sürsatları mübâsir-i mezbûrun yedine

virilen mühür ve nişanlı mevkûfat defter-i sûretinde her kazâyı ta'yîn ve tasrîh olunduğu üzere mu'accelen cem' ve tahsîl ve dahl hazîne-yi 'âmireyi ittirmekde her biriniz ziyâde dikkat ve ihtimâm idüb 'avk ve te'hîr ittirmeyesiz ve sürsât bedel-i teklifine mu'âf ve gayr-i mu'âf dahillerdir. Cümleye 'ale's-seviye tevzî' ve edâ ittirdüb biz mu'âfız diyu kimesneye ta'lun ve muhâlefet ittirmeyesiz ve sürsat bedeli için alınan gurusu yüzyigirmişer akçaya ve parayı üçer akçaya virdirüb ziyâde ve noksana aldirmayasız. Cânib-i mirîye garer ve zarar olmakdan ve fermânımdan ziyâde teklif ile zulm ve te'addiden begâyed ihtirâz eylesesiz. Söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü'l-işrin sehr-i Recebü'l-aziz sene hamse ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.6,h.14

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-ke'lâm Kastamonu kadîsı va Kastamonu sancağında vâki' olan kâdîlar -zîde fazlehûm- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Kastamonu mütesellimi ve kethüdâ yeri ve yenicerileri ser-dârı ve a'yân-ı vilâyetin iş erleri -zîde kadrihum- tevkî'-i reff-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ bin doksan bes senesine mahsûb olmak üzere Kastamonu sancağının 'avâriz ve bedel-i nüzülleri tahsiline me'mîr olan dergâh-ı mu'allâm kapucu basılarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed dâme mecduhû varub tahsiline mübâsered eyledikde ba'zıları biz kudât ve 'askerî ve sâdâtlarız diyu her birileri bir

dürlü bahâne ile hisselerine isâbet iden 'avâriz ve bedel-i nüzülleri virmeyüb mâl-ı mîriye gadr eyledikleri i'lâm olunmağla imdi siz ki kâdî ve mütesellim ve a'yân-ı vilâyet livâ-yı mezbûrda teklîf olunmak icâb ider re'âyâ yerleri ve emlâk ve arâzi tasarruf iden gerek kudât ve 'askerî ve imâm ve hatîb ve sâdât her kim olur ise olsun hisselerine isâbet iden 'avâriz ve bedel-i nüzül maliye tevzi' defteri mücebince bi'eyyihî'l-hâl tahsîl itdirüb kat'a bir ferde 'inâd ve muhâlefet itdirilmeye diyu fermânım olmuştur. Buyurdum ki hükm-ü serîfimle 'amel idüb dahi livâ-yı mezbûrda vâki' kudât ve imâm ve hatîb ve sâ'ir 'askerî 'avâriz ve teklîf alınmak icâb ider emlâk ve arâzi tasarruf idenler her kim olur ise olsun hisselerine isâbet iden 'avâriz ve bedel-i nüzülleri ve sâ'ir teklîflerin tevzi' defteri mücebince tahsîl itdirmekde siz ki kâdî ve mütesellim ve kethüdâ yeri ve yenîçeri ser-dârı ve iş erlerisiz her biriniz tahsîl-dâra mu'âvened idüb mâl-i mîrinin ahzında begayet ihtirâz eylesesiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılâsîz tahrîren fi'l-yevmi'l 'ösr sehr-i Ramazân-ı mübârek sene hamse ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.6,h.15

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Kastamonu sancagında vâki' olan kâdîlar -zîde fazlehum-tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hazine-i 'âmirende mahfûz olan mevkûfât defterlerinde livâ-yı mezbûrede vâki' kadîlikların dört bin beş yüz kırk iki be-

del-i nüzül hâneleri olub bin doksan beş senesine mahsûb olmak üzere bedel-i nüzül cem' ve tahsîl olunmak lâzım ve mühim olmağın iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim dergâh-ı mu'alâm kapu (cu) başlarımdan Mehmed dâme mecde tahsiline ta'yîn olunub eline mühürlü ve nisanlu mevkûfât defteri sureti virilüb mücebince vakt ve zamânıyla cem' ve tahsîl itdirmek fermânım olmuşdur. Buyurdum ki hükm-ü şerifim mübâsir-i mezbûr vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahî livâ-yı mezbûr'da vâki' kâdîlikların ol mîkdâr bedel-i nüzül hâneleri olub târih-i mezbûre mahsûb olmak üzere her bir hânelerinden altışar yüz akça bedel-i nüzülleri irsâl olunan mühürlü ve nisanlu mevkûfât defterleri sûret-i mücebince vakt ve zamânıyla cem' ve tahsîl ikdirdüb hilâf-ı emr-i defter kimesneye te'alül ve nizâ' itdirmeyesün ve bundan ma'ada mübâsir-i mezbûrun ciheti teftîş için her bir hânelerinden otuz akça dahî aldurub bundan ziyâde bir akça ve bir habbe almaya ve aldirmayasın ve hîn-i tahsilde alınan kâmil gursa yüz yigirmişer akçaya ve esedî gursa yüz onar akçaya ve hâlis paraya üçer akçaya ziyâde ve noksana virdirmeyesin ammâ hîn-i tahsilde tamâm-ı ihtimâm idüb kesr-i defterden ve nakz-ı hânedan ve fermâmından ziyâde taleble zulm ve te'addîden begâyet ihtirâz eylesin. Söyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın. Tahriren ff'l-yevmi's-sâbi' sehr-i Receb sene hamse ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.7.h.16

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelem

Mevlânâ Kastamonu kâdisı -zîde fazle- tevki'-i refî'-i Hümâyûn vâsıl olunmak ma'lûm ola ki insallahu-te'âlâ iş bu sene-i mübârekede evvel bahâr huçeste-âsârda deryâ yüzüne çıkacak Donanma-yı Hümâyûnum kadırgalarçün mu'tâd-ı kadîm üzre kürekçi ihrâcı lâzım ve mühim olmakla bin doksan altı senesine mahsûb olmak üzere kazâ-i mezbûrun beş yüz yigirmi beş buçuk 'avâriz hâneleri olub her on hânelerinden bir nefer kürekçi ihrâc ve nev-rûzdan on gün mukaddem sen ki kâdisın bizzât kendin götürüb teslim-i tersâne-yi 'âmire eylemek fermânım olmuşdur. Buyurdum ki hükm-ü serifimle vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi kazâ-i mezbûrun ol mikdar 'avâriz hânelerinin her on hânesinde bir nefer kürekçi ihrâc ve nev-rûzdan on gün mukaddem götürüb teslim-i tersaneye idüb itmâm-ı hürmet eylesesin ve ihrâcı fermân olan kürekçiler güçlü ve kuvvetli ve tûvâna olub 'alîl ve marîz ve sabî ve mecnûn olmayub bilâ-kefil olanları yazmayub ve kürekçilerin her bir neferine ta'yîn olunan üçer bir akçadan yüz altmış akçasının kanûn üzre harc-ı râh virüb ma'dasın kiseleyüb ve mühürleyüb üslûb-ı sâbık üzre Tersâne-yi 'Amire'de kadırga reisleri muvâcehesinde teslim eylesesin ve kürekçi götürüb temâmen teslim eyledikten sonra tevakkuf idüb kadırgalar yüklendikte temessük alasın ki ol zamâna degin firâr idenlerin ve fevt olanların yerlerine ahar kürekçi tutup kusur komuyasın diyu sene-i mübârekede Donanma-yı Hümâyûn kadırgaları sâ'ir senelerden mukaddem çıkmada fermânım olmuşdur ona göre mukay-

yed olub kürekçileri ta'yîn olunan zamâna dek götürüb teslim eyleyesiz kürekçileri fermânım üzre vakt ve zamânıyla gelmemekle Donanma-yı Hümâyûnum kadırgalarının te'hirine bâ'is ve zamân-ı merkûma deġin kürekçileri götürmeyüb ve-yâhûd akça alunur mülâhazasıyla 'avk olunur ise bir vechile 'özüñ makbûl-ü hümâyûnum olmayub ziyâde 'itâba müstehak olduğundan mâ'ada mansıbın ahara tevcih olunur bilmiş olasız ve tersâne harcı için beher hânelerinden on beser akça aldırub ziyâde aldirmayasız ve kürekçiler ihrâcına ihmâl iden ve hâne hesâbı üzre hesâbın görmeden giden mudâtın haklarından gelünür 'ilmin olasız ve bundan mâ'ada kazâ-yı mezbûrun her bir hânelerinden seksener akça bedel-i mu'âvenetleri ve kûsûr kalan hânelerinden beser yüz akça kürekçiler bedel-i 'avârizların tersâne-i 'âmirem mühümmâtıçün tahsil olunub ve tersane-i emîn -zîde mecdehû- teslim itdirilmeyüb re'âyâ zimmetlerinde bir akça bâkî kodurmayasız ve bedel-i mu'âvenet ve kesûr hâneler için alınan akçanın her yüz on akçasından bir esedî gurusı aldırub ziyâde ve noksâna aldirmayasız ammâ tam ihtimâm idüb kesûr hâneden ve vakt ve zamânıyla kürekçiler gelüb irişmemekle Donanma-yı Hümâyûnumdan te'hirinden ve fermânımdan ziyâde taleble zulm ve te'adiden begâyede ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâme-i serife i'timâd kılasız. Tahrîren fi el-yevmi's-sâlis-i Safer sene sitte ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.7.h.17

Emîrû'l-ümerâ'il-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zül-kadr

ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtisâm el-muhtass bi-me-
 zid-i 'inâyet-i meliki'l-'allâm Rum ili beylerbeyi pâyesiy-
 le Anadolu'da eşkiya teftisine ve asker sürmeğe me'mûr olan
 'Ali Paşa dâme ikbâlühû tevki'-i refî'-i Hümâyûn vâsıl olı-
 cak ma'lûm ola ki İnşallahu mülkü'l-te'âlâ evvel bahâr-ı
 huciste-âsârda ve vuku'u mukarrer ve muhakkak olan Sefer-i
 Hümâyûn seferde makrûnem vilâyet-i Anadolu'nun dergâh-ı mu'
 allâm müteferrikaları ve çavusları ve Divan-ı Hümâyûnum
 defter-i hâkânî kâtipleri ve sâkirdleri ve sipâh ve silâh-
 dâr neferatı me'mûr ve ta'yîn ve nev-rûz firûzda ortada
 mevcûd bulunmaları fermânım olmakla imdi sen ki mîr-i mîrân
 mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzere mezbûrları vakt u zamâ-
 nıyla evlerinden ihrâc ve bir mahalde meks ve ârâm itdirme-
 yüb bir gün evvel vakt-ı mev'ûdda mahall-i mezbûrda bulun-
 maları için irsâl ve isâl eylemek bâbında fermân-ı 'âlî-sâ-
 nım sâdir olmuşdur. buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda
 sâdir olan fermân-ı celîlü'l-kadîm mûcebinde 'amel idüb
 dahi sen ki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin mezbûrları vakt ve
 zamânıyla evlerinden ihrâc ve bir mahalde meks ve ârâm
 ittirmeyüb bir gün ve bir sa'ât mukaddem vakt-ı mev'ûdda
 Edirne'de mevcûd bulunmalarında takayyüd eylesiniz ve bi'l-
 cümle Sefer-i Hümâyûnum me'mûr olan eğer mezbûrlardır ve
 eğer sâ'ir tevâif askerdir (s.8)cümlesin vakt ve zamânıyla
 me'mûr oldukları irsâl ve mevcûd bulunmak üzere ikdâm ve
 ihtimâm eylesiniz söyle ki, vakt ve zamânıyla gelüb mahall-
 i mezbûrda mevcûd bulunmayalar bu bâbda sen ki 'adem-i ta-

kayyüd ki hâsıl olunduğundan gayri dirlikleri ahara virmekle kana'at olunmayub mes'ûl mu'ateb ve cezâları tertib olunmak mukarrerdir. Ana göre her birine haber ve âgâh eyleyüb emr-i şerifim icrâsında dakika fevt eylemeyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahfîren fî ahâr Muharremü'l-harâm sene sitte ve tis'in ve elf.

Edirneî
Şi'âr

s.8.h.18

Sera'i şî'âr Bolu ve Kastamonu ve Kangırı ve Ankara sancaklarında seccâde-nişîn şeri'at garra olan kudât efendiler-zîde fazlehûm ve mefahirü'l-kudât ve'l-ahkâm-livâ-ı mezbûrunda vâkî' olan kâdîlar -zîde fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve kethüdâ yerleri ve yeniceri ser-dârları -zîde kadrühûm- ve sâ'ir a'yân-ı vilâyetin iş erlerisiz. Inhâ olunan oldur ki bi-amrullahu'l melk-i te'âlâ is bu irsâl meymenet âsârda Engerus keferesi üzerine sefer-i Hümâyûn nusret makrûn muhakkak ve mukarrer olmağla me'mûr olan Ze'âmad erbâbı timâr dört bölük halkı dergâh-ı 'âlî yenicerileri ve cebecileri ve topcuları ve top arabacıları ve sâ'ir tevâbî' 'askeri -insallahu te'âlâ- nev-rûz firûzde Belgrad sahrasında ser-dâr-ı 'asâkir-i islâm olan vezir-i rûşen hamiyet bâbında Ordu'yu Hümâyûna mevkûf olan gedikli Dergâh-ı 'Alî müteferrikleri ve cavuşları ve divanı hümâyûn defter-i hâkanî ve şakirdleri ve sipâh ve silâhdâr neferâtı dahi zikr olunan nevrûz firûzda ortada hâzır ve müheyâyâ bulunmaları için vakt ve zamanıyla evlerinden ihrâc ve me'mûr oldukları sefer-i Hümâyûna sürmeğe me'mûr

olduğumuz ecilden sâdir olan iki kıt'a fermân-ı saâdet-makrûn mücebince buyuruldu tahrîr ve sûretleri ağalarımızdan -kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân -zîde kadruhû- mübâşeretle irsâl olunmuştur. Vusûlünde gerekdir ki sâdir olan fermân-ı zafer makrûnları sicil mahfûz kayd ve mecmâ' nâs olan mahallerde nidâ itdirüb ber-müciib-i fermân taht-ı kazâlarımızdan vâki' olan ze'âmed ve erbâb-ı tîmar ve dört bölük halkı ve dergâh-ı 'âli yeniçerileri ve cebecileri ve topcuları ve top arabacıları ve sâir tavâif 'askeri nev-rûz firûzde Belgrad sahrasında ser-dâr-ı 'asâkir-i Islâm olan vezîr-i rîşen hamid bâbında Ordu-yu Hümâyûnda mevcûd ve Rikâb-ı Hümâyûna müte'allik olan gedüklü dergâh-ı 'âli müteferrikleri ve çavuşları ve Divân-ı Hümâyûn ve defter-i hâkânî kâtibleri ve şakirdleri ve sipâh ve silâh-dâr neferrâtı dahi nev-rûz firûzde mahmiyeyi ortada hâzır ve müheyyâ bulunmaları üzre bir an ve bir sa'at meks-ü karâr-ı ârâm ve ruhsat vermeyüb vakt ve zamânıyla evlerinden ihrâc ve me'mûr oldukları sefer-i Hümâyûna sürmekte takayyüd ve ihtimâm idüb bir ferde te'hîr ve tevkif itdirmekden begayet ihtirâz eylesesiz söyle ki ba'del- yevm tevkif mezbûrdan vakt ve zamânıyla hareket ve me'mûr oldukları mahalle tevcih ve 'azîmet itmeyüb kendimüz ol tarafa vardıkda veyahud tecesüs ve istifsâr olundukda evlerinde bulunanlar vallahu'l-'azîm aslâ emân ve zomân virilmeyüb zulm ve katl olunduğundan gayri ihmâl ve müsâhaleniz için sizin dahi envâ'i 'itâbe mazhar olmanız mukarrerdir. İmdi husûs-ı mezbûru bir

gayri mahalle kıyâs itmeyüb sefer-i Hümâyûna me'mûr olan 'askeri tâ'ifesine vakt ve zamânıyla ihrâc ve sürmeğe müsâ'ade idüb mûcib buyruldu ile 'âmil olasız diyu.

ff 16 S (Safer) 1096

s.8,h.19

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtisâm el-muhtass bî-me-zid-i 'inâyet-i meliki'l-allâm Rum ili Beylerbeyiligi pâyesiyle Anadolu'da eskiyâ teftişine me'mûr olan 'Ali Paşa dâme hâliya tevki'-i refî'-i Hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki insallahu'l melikü'l te'âlâ evvel bahâr huçeste-âsârda Engerus keferesi üzerine mukarrer olan sefer-i hümâyûnuma me'mûr ze'âmâd erbâb-ı tımar dört bölük halkı ve dergâh-ı mu'allâm yenicerileri ve cebecileri ve topçuları ve top arabacıları ve sâ'ir tevâif askeri sefer-i Hümâyûnumun sürmeğe me'mûr ve ta'yin olunmussundur. İmdi sen ki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin vakt ve zamânıyla kalkub münâsib olan yerlere kendün ve mesâfe olan mahallere mukaddem ve mu'temed-ün-aleyh âdemler gönderüb İnşallahu te'âlâ nevrûz firûzde Belgrad sahrâsında destûr mükerrem müsîrû'l fihâm nizâmü'l a'lem Engerus seferinde 'asâkir-i Islâm neferân şî'ârım ser-askerim olan vezîrim Paşa -edâm- allahu te'âlâ -iclâlenin yanında ordu-yu hümâyûnumun dernek ve cem'iyetde mevcûd bulunmak üzre evlerinden ihrâc ve sürüb irsâl ve mevcûd eylemeğe vakt ve ihtimâm eyleyüb ammâ bu bahâne ile hilâf-ı ser'-i serife re'âyâ (s.9) fukarâsı te'addi

addi ve tecâvüzden ihtirâz eylemek bâbında fermân-ı 'âli-sânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki vâsıl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celûlü'l-kadrim mûcebinde 'amel idüb dahi sen ki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin vakt ve zamânıyla kalkub münâsib olan yerlere kendün ve mesâfe olan mahalle-re mukaddem ve mü'temedün aleyh âdemler gönderüb sefer-i Hümâyûnuma me'mûr olan tevâ'if mezbûresi evlerinden ihrâc ve sürüb insallahü'l rahmân nev-rûz firûzde Belgrad sahrâ-sında ser-asker vezîr-i müsârü'l-ileyhin yanında Ordu-yu Hümâyûnumda dernek ve cem'iyette mevcûd bulunmak üzere ir-sâl ve mevcûd eylemeğe ziyâde vakt ve ihtimâm idüb ammâ bu bahâne ile hilâf-ı şer'-i şerife re'âyâ fukarâsına zulm ve te'addi ve tecâvüz begâyet ihtirâz eylemeyesiz. Husûs-u mezbûr ehemmi-i mühimâtdan ve devlet ve ilzâm levâzımât mülk-ü saltanatımdan olmağla bu ze'âmâd sâ'ir kıyâs eyleme-yüb söyle ki vakt ve zamânıyla gelüb mevcûd olunmayub 'asa-kir-i İslamımın intizârıyla 'İyazen billahi te'âlâ sefer-i Hümâyûnumun te'hîrine bâ'is olasın 'adem-i takayyüd ve ih-mâl ve müsâhele ve müsâ'ade ki haml (?) olunub bir vechile 'özü ve cevâbın mesmû'u Hümâyûnum olmayub sen ki bundan sonra müstakîl âdemler ta'yîn olunub evlerinde bulunanların ve vakt-i zamânıyla gelüb irismeyenlerin dirlikleri ahza ve kabza virildüğünden gadrü'l tâ'at-ı emr-i şerife itmedikle-ri için sâ'ire mûcib-i 'ibret ve sebeb-i nasihâtmuh-kem haklarından gelinmek mukarrerdir. Ana göre emr-i şerifimin mazmûn-u münifi mecmu'a nâs olan mahallerde nidâ

ve cümle i'lân ve ^{عسى} itdirüb sen ki habîr ve âgâh olub
 'özü bahâneye sâlik olmayalar. Söyle bilesiz 'alâmet-i
 serife i'timâd kılâsîz. Tahîren fi evâil-i şehri Muharremü'l-ha-râm sene sittin ve tîs'in ve elf.

Be-makâm-ı Edirne
 el-mahrûse

s.9,h.20

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm
 Kastamonu sancağında vâki' olan kadflar -zîde fazlühüm- ve
 mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yenîçeri
 ser-dârı ve a'yân-ı vilâyeti iş erleri -zîde kadrühüm- tev-
 kif'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki İnşallahu
 te'âlâ iş bu sene-i mübârekede deryâ yüzüne çıkacak Donan-
 ma-yı Hümâyûnum kadırgalarçün bundan akdem livâ-yı mezbûrda
 vâki' kadırlıklardan ihrâcî fermânım olan kürekçi neferâtı
 nev-rûzdan on gün mukaddem gelüb tersâne-i 'âmireme teslim
 ve bi't-tamâm hâzır ve âmâde ittirmek bâbında fermân-ı 'âli
 şânım sâdır olmağla imdi mücebince her bir kazâdan ihrâcî
 fermânım olan kürekçi neferâtı iş bu emri şerifim varduğı
 gibi te'accül ve 'ale't-ta'cil ihrâc ve nevrûzdan on gün
 mukaddem tersâne-yi 'âmireme bi't-tamâm hâzır ve âmâde it-
 dirdüb 'avn ve te'hîrden ihmâl ve müsâheleden begayet-i
 ihtirâm eylesiz diyu fermânım olmuşdur. Buyurdum ki hükm-
 ü şerifimle vardukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı ce-
 lülü'l kadrîm mücebince 'amel idüb dahi kî'tan te'hîr ve
 tavakkuf ve ber-vechile 'özü ve bahâne eylemeyüb livâ-yı
 mezbûrdan vâki' kadırlıklardan vech-i meşrûh üzere ihrâcî

fermânım olan kürekçi neferâtı mukaddemâ sâdır olan fermân-ı 'âli-şânım mücebince ta'accül ve 'ale't-ta'cil ihrâcı ve nev-rûzdan on gün mukaddem tersane-yi 'âmireme hâzır ve âmâde itdirmekde ziyâde takayyüd tam ve sa'y-ı ihtimâm idüb ve bu zamânı sâ'ir zamâna kıyas eylemeyüb gerektiği gibi besâret ve intibâh üzere hareket eyleyesiz söyle ki vakt-ı mezbûrda gelüb irişmemekle 'iyâzen billahi te'âlâ 'avn ve te'hîre bâ'is olasız sonradan ber-vechile 'öZR ve cevâsınız ısga olunmayub 'adem-i kaydınız sebebiyle her biriniz eşedd-i 'ukûbet müstahakk olmanız mukadderiyle siz ona göre mecd-ü sa'y olub vech-i meşrûh üzere olan emrimi yerine getüresiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l yevmü'l rabi'-i 'öşr sehr-i rebi'ül evvel sene sittın ve tis'in ve elf.

Kostantiniyye
el-mahrûse

s.9.h.21

Şerâf' şî'âr Kastamonu sancağında vâki' olan kadılar ve -mefâhirü'l emâsil ve'l-akrân- kürekçi mübâşir 'Ali Ağa ve zikr olunan kazâlarda vâki' kethüdâ yerleri ve yeniçeri ser-dârları ve a'yân-ı vilâyet ve sâ'ir iş erleri inhâ olunur ki inşallahu te'âlâ iş bu sene-i mübârekede Donanma-yı Hümâyûn kadırgaları için bundan akdem taht-ı kazânızdan ihrâcı fermân olunan kürekçi neferâtı nev-rûzdan on gün mukaddem gelüb (s.10) tersane-i 'âmireme teslim ve hâzır ve âmâde ittirmek bâbında fermân-ı 'âli-şân sâdır olmağın mü-

cebince ısdâr ve irsâl olunmuşdur. Vusûlünde gerekdir ki vakt-i sâ'ir zamân kıyâs ile ihmâl ve müsâmaha eyleyüb neferât-ı merkûme mukaddemâ ve hâliyâ sâdır olan fermân-ı 'âli mücebince nev-rûzdan on gün mukaddem 'âlîleri hâl-i tersâne-yi 'âmireye isâl idüb her biriniz bezl-i makdûr-ı sa'y nâ-mahsûr eyleyüb ibâden billâhi te'âlâ ihmâl ve müsâmaha ile Donanma-yı Hümâyûn te'hîrine bâ'is olmakdan be-gayet ihtirâz ve ictinâb eyleyüb mukaddemâ ve hâliyâ sâdır olan 'âli-sânın mazmun menbağı ile 'âmil olasız diyu.

fi 16 Rebiü'l-evvel
sene 96

s.10,h.22

Emr-ü serif-i 'âli-sân hükmü oldur ki Kastamonu'da vâki' Ferhâd Paşa binâ eyledüğü câmi'-i şerifde yevmi bir akçe vazife ile mü'ezzin olan Mehmed Halife kendi hüsn-i rızâ-sıyla iş bu dârendeyi fermân-i Hümâyûn diğer Mehmed Halife-ye fâriğ olub buyurduğı her vechile mahall ve müstahakk ol-mağın teveccüh olunub berât-ı Hümâyûn virilmek bâbında 'i-nâ-yet ricâ itmeğın ahar kimesne üzerinde değıl ise sadaka idüb bu berât-ı Hümâyûnu virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr zikr olunan câmi'-i şerifde mü'ezzin olub hizmeti lâzımesin mü'eddî bulundukdan sonra yevmi bir akçe vazife ile müte-ferrik olub vâkıfın arz-ı devâm-ı 'ömr-ü devletimçün du'âya müdâvemet göstere söyle bilüb 'alâmet-i şerife i'timâd kı-lalar tahrîren fi evâhir-i şehri Recebü'l-ferd sene isneyn ve tis'in ve elf.

Bâ-makâm-ı Kostantiniyye

s.10,h.23

Nişân-ı şerif-i 'âli-sân hükmü oldur ki ^{Kavak}
 Kastamonu sancagında ve nâhiyesinde sarıkovan nâm karye ve
 gayriden dört bin akça tımara mutasarrıf olan Mehmed Evsek
 nâm mahalden firâr ve vâki' olan hidemât-ı Hümâyûnumdan
 mevcûd bulunmayub itmâm-ı ol vechile mahlûl olmağla bundan
 akdem yararlığı arz olundukda ibtidâ on üç bin akça tımara
 ve bin akça vakıyye emr-i şerifim virilen orta boylu elâ
 gözlü açık kaşlu vâki' tevkî'-i refî'ü's-sân-ı Hakanı diğer
 Mehmed'e virilmek ricâsına livâ-yı mezbûr alay beyisi Hasan
 zîde kadrehû i'lâmıyla sene hamsîn ve tıs'ın ve elf Zilka'-
 desinin evahirinde Ordu-yu Hümâyûnum tarafından tevcîh o-
 lunub tahvîl-i mektûb virilmekle zikr olunan dört bin akça
 tımar vech-i meşrûh üzere Üsküb'de firâr iden mezkûr Mehmed
 tahvîlihden tımar murâd olunduğu sancakda sâkin olub alay
 beyisi bayrağı altında sefere erişmek şartıyla ibtidâ te-
 rakkisi bedel-i mezkûr diğer Mehmed'e tevcîh olunub ve mes-
 tûr mükerrem müsîrû'l fihâm nizâmü'l 'âlâm (?) 'asâkir-i
 islamiye 'askerim olan vezîrim Mustafa Paşa dâme iclâlühü-
 nun tezkeresi mûcebince buyurdum ki zikr olunur.

Sarıkavak	Virân tâbi'	Mûmâî tâbi' Devrenkânî
tâbi'-i mezbûr	Tasköprü	<u>4000</u>
Yekûn	Yekûn	2000
3000	1600	

Kavacık tâbi'-i	Bayrı tâbi'-i Araç	Saray tâbi'-i Araç
Kastamonu	<u>3000</u>	Yekûn
<u>5000</u>	1000	1000
1000		

Pazar Araç ve Boyalı ve Saray ve Berakle ve Has tâbi'-i

Yekûn	<u>8600</u> 1290	Baylu	tâbi'
		2000	

Örensam	Asıl barla	Inebolu	Tâbi' Kastamonu
Yekûn	Yekûn	<u>7000</u>	
2000	500	3000	

Yekûn
10000
210

(s.11)

ve buyurdum ki ba'del yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub söyle ki vezâyif-i hidemât-ı mezbûre ^{موهوره} ve mesâ'î ^ت nâ meskûn 'asâkir-i mansûreden ber mûceb defter-i hâkânî bî-kusûr mer'i vürûd ve ^{ول} olunan ümerâ ve ^{رافه} hiç ahz-ı mâni' ve râfi' olmayub dahl ve taarruz kılmayalar. Söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar.

Edirne
el-mahrûse

Tahrîren fi 8 Zilhicce sene hamse ve tis'in ve elf.

s.11,h.24a

Nisân-ı serîf-i 'âlî-sân hükmü oldur ki Zümre-i silâhdârândan yüz otuz üçüncü bölükde yevmi bes akçe 'ulûfeye mutasarrîf olan iş bu zât-ı fermân-ı hümâyûn Seyh Hüseyin Kastamonu emekdârlarından olmağla teka'üd olmak bâbında 'inâyet ricâ itmeğın mahal ve müstahak olmağla hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdisânem vücûda getirüb kıdvetü'l emâsil ve'l 'ayân atlu mukabelecisi 'Ali zîde mecduhû teskeresi mûcebince mezbûrun kadîmi mutasarrîf olduğı yev-

mi beş akça 'ulûfesiyle tamâmen Kastamonu tamgası mukata'a malından almak üzere bin doksan beş Recebü'l ferdin on dördüncü gününden müteka'idin zümresine ilhâk idüb bu Berât-ı Hümâyûnu virdüm ve buyurdum ki mezbûr varub vech-i meşrûh üzere mutasarrıf olduğu yevmi beş akça 'ulûfesin fî-mâba'd Kastamonu tamgası mukata'ası malından emîn olanla-rından ber vech-i teka'üd alub devâm-ı 'ömr-ü devletim edi'yyesine müdâvemet göstere ol bâbda hiç ferd mâni' ve mezâhim olmaya söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar Tahrîren fîl yevmi'l 'işrin sehr-i Recebü'l mürecceb sene hamse ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.11,h.24b

Cenâb-ı fazîlet-maâb bi'l fi'l Kastamonu kadısı olan faziletlü efendi hazretleridir fazlehu inhâ i'lâm olunur ki Mehmed mezbûrun ve ona tâbi' nâhiyeleri için her üç ayda bir subası nasb olunmak mu'tâd-ı kadîm olmağa is bu bin doksan altı Rebi'ül-evvelin gurresinde üç ay gayetine değin kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Ağa kadrehu subası nasb ve ta'yîn olunub ve ona binâen mektûb tahrîr olunub yedine virilmiştir. Vusûlünde me'mûldür ki mer'iden ola geldiği minvâl üzere mezbûra zikr olunan subasılığı zabt ve rabt itdirüb ve ait olan rusûmatı cüz'î ve küllî her ne ise mezbûre ahz ve kabz itdirdüb min-ba'd hilâf ve kanûn ve o-lagelmise muhâlif bir ferde rencide ve remide ittirmeyesiz

fetvâ oldur ki subaşı maktû'un beyâz ider. sene 96

Kâ'imm-i makâm Ahmed
hâlâ

Akçatas ma' Yörük Yekûn 14 gurus	Hayat Yekûn 5 gurus	Huru viran ma' Koruri Yekûn 20 gurus
--	---------------------------	--

Geyikli Yekûn 3 gurus	Burma Yekûn 16 gurus	Köylüözü Yekûn 15 gurus	Yeni Yekûn 18 gurus
-----------------------------	----------------------------	-------------------------------	---------------------------

Kanaroğlu Yekûn 11 gurus	Atabek Kavağı Yekûn 4 gurus	Darıbükü Yekûn 13 gurus	Yatak Yekûn 20 gurus
--------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------

Büyük ma' cavindir Yekûn 17 gurus	Akdoğan Yekûn 17 gurus	Has Yekûn 13 gurus Yekûn 14 gurus
---	------------------------------	--------------------------	----------------------------

Karaevli ma Depe Yekûn 13 gurus	Alpu Yekûn 6 gurus	Gödel Yekûn 6 gurus	Eviri alan Yekûn 3 gurus
---------------------------------------	--------------------------	---------------------------	--------------------------------

Hamid Yekûn 8 gurus	Bayındır Yekûn 5 gurus	Seremeddin Yekûn 4 gurus	Saraycık Yekûn 15 gurus
---------------------------	------------------------------	--------------------------------	-------------------------------

Kara Çomak Yekûn 8 gurus	Öyükoğlu ve Safil(?) Yekûn 18 gurus	Gömece Yekûn 4 gurus	Burmaca Yekûn 16 gurus
--------------------------------	---	----------------------------	------------------------------

Kasaba-ı Göl

Aşan ma' murîsaray Yekûn 20 gurus	'Arz Ahmed Bey Yekûn 20 gurus	Kuyucak Yekûn 17 gurus
---	-------------------------------------	------------------------------

Halife Yekûn 5 gurus	Acus Yekûn 12 gurus	Hace ma' Kuru Yekûn 10 gurus
----------------------------	---------------------------	------------------------------------

Sarı 'Ömer Yekûn 2 gurus	Kara Pelut Yekûn 4 gurus	Ilisu Yekûn 13 gurus	Orta Saraycık Yekûn 16 gurus
--------------------------------	--------------------------------	----------------------------	------------------------------------

Kırak
Yekûn
6 gurus

Kaza-i mirgöne

Evşad Yekûn 13 gurus	Kalafat Yekûn 16 gurus	Esingazi Yekûn 15 gurus	Incegez Yekûn 5 gurus
----------------------------	------------------------------	-------------------------------	-----------------------------

Araziye Yekûn 16 gurus	Ortaca Yekûn 17 gurus	Iluce Yekûn 3 gurus	Kaşlu Yekûn 10 gurus
------------------------------	-----------------------------	---------------------------	----------------------------

s.12,h.25

Mefâhirü'l kudât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâil ve'l-keîâm Anadolu'nun sol kolunda vâki' olan kadîlar -zîde fazlehûm- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân- zikr olunan kazâlarda vâki' kethüdâ yerleri -zîde kadrehum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki İnşallahu'l te'âlâ evvel bahâr-ı huçeste-âsârda mukarrer olan sefer-i hümâyûna me'mûr sipâh ve silâhdâr iki bölük halkı Edirne'de rikâb-ı hümâyûnda mevcûd bulunmalarıçün bundan akdem emr-i şerîfim gönderilüb tenbîh-i hümâyûnum olmuş idi. İmdi ol emr-i şerîfim 'alâ mekân mukarrer olmağla nevrûz-ı firûzdan on beser gün mukaddem gelüb Edirne'de Rikâb-ı Hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere vakt ve zamâniyla cümlesin evlerinden ihrâc ve irsâl eyleyüb bir ferde müsâmahâ eylemekden ihtirâz eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-sân sâdır olmuşdur buyurdum

ki vusâl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim üzere 'amel idüb dahi siz ki kâdîları ve kethüdâ yerlerisiz İnşallahü'r-Rahman nev-rûz-u firûzden on beş gün mukaddem Edirne'de Rikâb-ı Hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere her biriniz taht-ı kazânızda olan cümle sipâh ve silâhdâr tâ'ifesin vakt ve zamânıyla gelüb mevcûd bulunmayalar sizin 'adem-i takayyudunuz ve ihmâl ve müsâhde ve müsâmahanıza haml olunup küllî zaarar ve nedâmet çekmeniz mukarrerdir. Ana göre her birin(iz) haber ve âgâh idüb emr-i şerifimin mazmûn-u münfî ile 'âmil olasız söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâsıt-ı sehr-i Seferü'l hayr sene sitte ve tis'in ve elf.

Bî-makâm-ı Edirne
el-mahrûse

s.12,h.26

Sera'î-i şî'âr Anadolu'nun sol kolunda vâkî olan kadîlar ve kethüdâ yerleri inhâ olunur ki İnşallahu te'âlâ evvel bahâr huceste-âsârda mukarrer olan sefer-i hümâyûna me'mûr sipâhi ve silâhdâr iki bölük halkı Edirne'de Rikâb-ı Hümâyûnda mevcûd bulunmalarıçün bundan akdem emr-i şerif gönderilüb tenbîh-i Hümâyûn olmuş idi. Ol emr-i şerif 'alâ makân mukarrer olmağla İnşallahu te'âlâ nev-rûz-u firûzdan on beş gün mukaddem gelüb Edirne'de Rikâb-ı Hümâyûnda mevcûd bulunmak üzere vakt ve zamânıyla cümlesin evlerinden ihrâc ve irsâl eyleyüb bir ferde müsâmaha eylemekden ihtirâz eylemeniz bâbında sâdır olan fermân-ı 'âlî-sân mücebince mektûb tahrîr olunmuşdur gerekdir ki vusûlünde bermüceb-i fermân-ı

'âli-sân 'amel ve hareket eylesiz söyle ki vakt ve zamânıyla gelüb mevcûd bulunmayalar sizin 'adem-i takayyüdünüz ve ihmâle ve müsâhele ve müsâmahanıza haml olunub mazhar-i 'itâb ve 'ikâb olmanız mukarrerdir. Ana göre her biriniz begâyet ve intibâh üzere olasız vesselâm.

Bî-makâm-ı
Kostantiniyye

Ve kıyyide mektûbun kad vasale ileyna hezeyn (?) fi 26 Rebi'ül-ahir senetü'l mezbûre zîde kadrehûm

s.12,h.27

Kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Edirne'den Erzurum'a varınca sol kolda vâki' olan kethüdâ yerleri -zîde kadrehûm- i'lâm olunur ki insallahu te'âlâ evvel bahâr huçeste-âsârda mukarrer olan sefer-i hümâyûna me'mûr sipâh ve silâhdâr iki bölük yoldaşları Edirne'de rikâb-ı hümâyûnda mevcûd bulunmak üzere bundan akdem ocak çavuşları ile emr-i serîf-i 'âli-sân gönderilüb tenbîh olunmuşdu. Ol emr-i serîf 'alâ-mâkân mukarrer olmağla nevrûz-u firûzdan on beş gün mukaddem gelüb Edirne'de rikâb-ı hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere cümle sipâh (s.13) ve silâhdâr yoldaşları kendülerine mahsûs olan mızrak ve bayrak ve sâ'ir esbâb-ı sefer ve âlât-ı harb ve kitâl ile vakt ve zamânıyla cümlesin evlerinden ihrâc ve seri'an ve 'âcilen Edirne'de rikâb-ı hümâyûna gelmelericün ziyâde tenbîh ve ikdâm-ı tâm eylesün deyü hâliyâ bu def'a dahi emr-i serîf-i 'âli-sân sâdir olub mücebince devletlü ve 'inâyetli sahib-i devlet efendimiz hazretle-

rinin mektûb-ı emr-i üslûbları tahrîr buyurmağla ber-mûceb-
i ve 'âli mektûb tahrîr olunub sipâh ve silâhdâr ve cavus-
larından -kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân- dervis 'Ali Cavuş ve
Murâd Cavuş -zîde kadrehûm- ta'yîn ve irsâl olunmuşlardır.
Vusûlünde siz ki kethüdâ yerleri -zîde kadrehümasız- gerek-
dir ki sâdır olan emr-i serif-i 'âli-şân mûcebince kazâla-
rınızda olan sipâh ve silâhdâr yoldaşların mükemmel ve mü-
retteb mızrak ve bayraklarıyla nev-rûzdan on beş gün mukad-
dem Edirne'de rikâb-ı hümâyûnda mevcûd bulunmalarıçün gayet
ikdâm-ı tâm ve tenbîh-i te'kid eyleyesüz söyle ki mugayir-i
emr-i 'âli-şân vakt ve zamânıyla gelüb Edirne'de rikâb-ı
hümâyûnda mevcûd bulunmayanlar mutlak sizin 'adem-i takay-
yüd ve ihmâl ve tekâsülünüzden haml olunub bu husûsusda her
biriniz küllî zarar ve nedâmet çekmeniz muhakkak ve mukar-
rer bilüb ve bu zamân-ı sâ'ire kıyâs eyleyüb sipâh ve si-
lâhdâr yoldaşların nev-rûzdan on bes mukaddem Edirne'de
rikâb-ı hümâyûnda mevcûd bulunmalarına ziyâde mukayyed ve
ihtimâm idüb bu bâbda tekâsül ve ihmâlden begâyet ihtiraz
ve ictinâb üzere olub mazmûn-u 'âli-şân ile ve mûcib-i mek-
tûb ile 'amel eyleyesüz.

Ibrahim Ağa
Silâhdârân-ı
Dergâh-ı 'âli

Hüseyin Ağa
Sipâhiyân-ı
Dergâh-ı 'âli

s.13.h.28

Kıdvetü'l kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm
Kastamonu ve Küre-yi nuhas kadıları -zîde fazlehuma- kıdve-
tü'l-emâsil ve'l-akrân Kastamonu mütesellimi -zîde kadre-

tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki kıdve-tü'l emâcid ve'l-'a'yân Mehmed -zîde mecdehu hâlâ der-sa'a-detime 'arz-ı hâl idüb bin doksan senesine mahsûb olmak üzere 'uhdemde olan kastamonu sancağında vâki' hurde ve te-vâbi'-i mukata'asın tarafımızdan der-'uhte ve iltizâm iden bakır Küresi sakinlerinden Emin Kadîzâde dimekle ma'rûf Hasan ve diğeri Kadîzâde Şeyh Mehmed nâm kimesneler zimmetlerinden memhûr ve ma'mûlün-bih temessükleri mûcebince mukata'a-yı mezbûre malından üç bin altıyüz elli gurus mal-ı mirî bâkî kalub bu ana değın edâ ve teslim eylememeleri ile cânib-i mirîye küllî gadr iylemişlerdir diyü bildirüb mezbûrların zimmetlerinde olan mâl-ı mirî marifet-i ser'le taleb ve tahsîl itdirülüb te'âlîl itdirmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek ricâ eylemegin imdi mühürlü ve ma'mûlün-bih temessükleri mûcebince tahsîl itdirilmek fermânım olmuşdur. Buyurdum ki hükm-ü şerîfim vardukda bu bâbda sâdir olan emrim üzere 'amel idüb dahi göresin fi'l-hakîka kazîye i'lâm olunduğu üzere ise ol bâbde muktezâ-yı emri şer'î kavim ile 'âmil olub dahi târîh-i mezbûre mahsûb olmak üzere mukata'a-yı mezbûre malından mezkûrların zimmetlerinde bâkî kalub bu ana değın edâ eylemedikleri ol mikdâr gurus mâl-ı mirîyi virdikleri memhûr ve ma'mûlün-bih temessükleri mûcebince bi-eyyi vechi kâne mu'accelan ma'rifet-i ser'îyle taleb ve tahsîl itdürdüb mâl-ı mirîyeden zimmetlerin bir akçe ve bir habbe bâkî koydurmayub cânib-i mirîye gadr ve zarar olmağdan ve hilaf-ı şer'-i şerife ve mugâyir temessük

kimesneye iş itdirmekden begayet ihtirâz eylesesiz söyle
bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fi yev-
mi'l-sadis fi şehr-i Rebi'ü'l-evvel li-sene-i sitte ve tis'
în ve elf.

Bi-makâm-ı Kostantiniyye
el-mahrûse

s.14,h.29

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-ekârim ma'denü'l fezâ'il ve'l-keâm
Mevlânâ Kastamonu kadısı -zide fazlehûm- tevkî'-i refî'-i
hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l emâsil ve'l-
akrân Halîl Ağa -zide kadre- dergâh-ı mu'allam 'arz-ı hâl
idüb hâliyâ Kastamonu sancağı mütesellimliği bin doksan
altı senesi martı ibtidâsından sene-i mezbûre Şubatı ahzi-
ne değın zabt üzere bi'l-fi'l livâ-yı mezbûreye ber-vechi
arpalık mutasarrıf olub Uyvar muhafazasında olan emirü'l
ümerâ'il kirâm 'Ali dâme ikbâlehu tarafından bi'l-fi'l kapu
kethüdâsı olan kıdvetü'l emâcid ve'l 'a'yânı Fazlı -zide
meddeden-kendüye deruhde olunub yedine zabtıçün mühürlü te-
messük virülmekle mücebince zabt itdirilüb aharda müdâhale
olunmak bâbında emr-i şerifim ricâ etmeleri elinde olan te-
messüğü mücebince zabt itdirilmek emrim olmuşdur. Buyurdum
ki hükm-ü şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan em-
rim üzere 'amel idüb dahi kapu kethüdâsı mûmâ-ileyh tara-
fından virilen mühürlü ma'mûlün-bih temessük mücebince li-
vâ-yı mezbûre mütesellimliğın sene-i mezbûre Martı ibtidâ-
sından Şubatı gayetine değın mezkûre zabt ve ser'î ve kânûn
mücebince vâki' olan mahsûlât ve rûsûmât teveccüh idenler-

den ahz ve kabz itdirüb ahardan bir ferde dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz minba'd hilâfı ser'i ve kânûn ve defter mugâyir-i emr-i hümâyûn kimesneye is itdirmeyesün söyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fi evâhir-i sehr-i Rebî'ü'l-evvel sene sitte ve tis'in ve elf.

Kad vasale ileynâ ve kuyyide fi hâze's-sicill fi 3 Rebî'i'l âhir li's-seneti'l-mezbûr.

s.14,h.30

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki hâliyâ ber-vech-i arpalık Kastamonu sancağında mutasarrıf olan ve Uyvar muhafazasında olan 'izzetlü sa'âdetlü Nislü 'Ali Paşa hazretlerinin kapu kethüdâsı olduğumuz cihetten livâ-yı mezbûre mütesellimligin bir kimesneye deruhde idesiz diyu taraf-ı şerifinizden mektûb virile bu bendeleri tevkil buyurmalarıyla biz dahi izin ve rızâlarına vekâletimiz hasebiyle iş bu bin doksan altı Martı ibtidâsından sene-i mezbûre Şubatı âhirine varınca zabt ve rabt itmek üzere livâ-yı mezkûre mütesellimligin kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Halîl Ağa -zide kadreyeder'uhde idüb zabtıçün tarafımızdan is bu temessük yedine verilmiştir. İnşallahu te'âlâ mûmâ-ileyh dahi vârid ve sâdır olana fermân-ı 'âli mûcebince ref' olunan ta'âmiyeden mâ'ada alınagelen rûsûm-ı 'âdisin alub âharda kimesne müdâale ve mu'âraza eylemeye tahrîren fi evâhir-i sehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Kad vasale ileynâ hâze'l-mektûb fi 3 sehri'l-mezbûr li's-seneti'l-mezbûr.

s.14,h.31

Serâi' şî'âr nefis-i Kastamonu ve sancağında vâki' olan kudât efendiler -zide fazlehum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi ve kethüdâ yerleri ve serdâr vekilleri -zîde kadrehûm- ve sâ'ir a'yân-ı vilâyetin iş erlerisiz inhâ olunan oldur ki hâlâ memâlik-i Anadolu'da sefer-i hümâyûna me'mûr olan 'asâkir tâifesini me'mûr oldukları Engerus seferine sürmeğe me'mûr olduğumuz ecilden bundan akdem sâdır olan sefer-i fermânları musaddakınca ihrâc ve irsâl olunmaları bâbında buyruldu. Tahrîr olunub fermân-ı 'âlî-şân sûretleri birle irsâl olunmakla te'kid ve isti'câlleri için tekrâr buyruldu. Tahrîr olunub kâdvetü'l emâsil ve'l-akrân -zide kadrehu- mübâşeretle isâl olunmuşdur. Vusûlünde gerekdir ki her birinizin taht-ı kazâsında sefer-i hümâyûna me'mûr olan 'asâkir-i tâifesini mübâşir merkûm ma'rifetiyle tefahuz ve su'âl idüb ber-mûceb-i fermân vakt ve zamânıyla hareket ve me'mûr oldukları mahalle 'azîmet itâ'at-i fermân-ı padişahî idenlerin i'lâm ve itâ'at-ı fermân itmeyüb sefer-i hümâyûndan firâr itmekle bu ana dek hareket etmeyenlerin bilâ-tevakkuf ahz ve kal'a-bend idüb ism ve resimleriyle mu'accelen huzuruma 'arz eylesiz ki haklarında sâdır olan fermân mûcebince cezâları tertîb olunub sâ'ire 'ibret ve mûcib-i nasîhat olunalar husûs-u mezburu bir vechile gayr-i mahalle kıyâs itmeyüb din ve devlette hîdmet ve rızâ-yı pâdisâhane mutabık hareket idüb ihmâl ve müsâhaleniz sebebiyle mazhar-ı 'itâb ve nâ'il-i hitâb

olmakdan be-gâyet ihrâz idüb mûcib-i fermân ve mazmûn buyruldu ile 'amel olmağa bezl-i iktidâr idesiz diyü buyruldu. fi 16 Rebf'ü'l-âhir sene 1096.

Kad vasale ileynâ ve kuyyide fi hâze's-sicill fi'l-yevmi't-tâsi'-i ve'l-'ısrın li-sene sitte ve tis'in ve elf.

s.15,h.32

Serâi'-si'âr Kastamonu sancağında seccâde-nişin-i serî'at-ı garra olan kudât efendiler -zide fazlehûm- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi ve voyvodaları ve kethüdâ yerleri ve serdâr vekilleri ve sâ'ir a'yân-ı vilâyet -zide kadrehûm- ve iş erleri inhâ olunur ki hâliyâ ol taraflarda ba'zı kazâ-i kîtâ'ü't-tarîk eşkiyası gezüb mürûr ve 'ubûr iden ebnâ-yı sebîlin mal ve canına zarar ve ziyân eyledikleri tarafımıza i'lâm olunmakla mezbûr eşkiyalar herkanı mahalde bulunursa ele götürüb ahz olunması için memhûr defter ve buyruldu tahrîr olunub kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân -zide kadre- mübâseretiyle gönderilmiştir. Vusûlünde gerektir ki gönderilen defter mücebince mezbûr eşkiyalar herkanı mahalde bulur ise ata ve dona kâdir olanlarınız cümleniz ittifaken üzerlerine varub bieyyihi vech-i kâne ele götürüb ahz ve bundan ma'adâ kîtâ'ü't-tarîk eşkiyası ol taraflarda herkanı mahalde bulunursa mücerred sâ'i olub ahz itdirüb mübâsir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle kal'a-bend eylemekte her biriniz ziyâde dikkat ve ihtimâm eyleyüb 'avk ile te'hîrden ve ihmâl ve müsâhaleden begâyet ihtirâz üzere olub buyruldu ile 'âmil olasız.

Vasale ileynâ ve kuyyide fî Rebf'ü'l-âhir sene 1096.

s.15,h.33

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Anadolu'nun sol kolunda vâki' olan kadflar -zîde fazlehûm- ve mefâhirü'l emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazalarda vâki' yenîçeri serdârı -zîde kadrehûm- tevki'-i reff'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki İnşallahu te'âlâ evvel bahâr-ı huçeste-âsârda mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümâyûnum içün siz ki serdârlarsız taht-ı hükûmetinizde vâki' kazâ ve kurâda sâkin ve mütemekkin mukin ve misâfir nefer-i yenîçeri ve esâmileri çalık olanları 'umûmen evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve bayrağınızı açub önlerine düşüb nev-rûz-u firûzda Edirne Edirne sahrâsında mevcûd bulunasın diyü bundan akdem emr-i şerîfim gönderilüb tenbîh-i hümâyûnum olmasından bu ana değın hareket eylemediklerinden mes'ûl ve mu'âteb olmuşsunuzdur. İmdi ocakları tarafından sürücü ta'yîn olunan kîdvetü'l emâsil ve'l-akrân Hasan Çavuş -zîde kadrehu- ma'rifetiyle emr-i şerîfim varduğı gibi bir an tevakkuf ve te'hîr eylemeyüb bayrağınızı açub tevâif-i mezbûreyi 'umûmen evlerinden ihrâc ve vakt-ı mev'ûdda Edirne sahrâsında mevcûd eyleyüb ve oturak ve korucu olanları dahi âsitâne-yi sa'âdetim muhâfazasına irsâl ve bir ferdi evlerinde ve yerlerinde alıkomayasız söyle ki bundan sonra bir ferd yerlerinde kalduğı masmû'-i hümâyûnum olur ise sizin 'adem-i takayyüd ve ihmâl ve müsâhale ve mü-sâmahanıza haml olunub

hakkınızdan gelinmek mukarrerdir ve sen ki çavuş-ı merkûm-
sun ba'de't-tenbîh üç güne değin bayrağın acub neferâtıyla
vilâyetinden çıkmayan serdârı kal'a-bend ve hakkından ge-
linmek için 'arz ve i'lâm eylesin diyü bi'l-fi'l vezâre-
tiyle dergâh-ı mu'allâm yenicerileri ağası olan dustûm-u
mükerrem müşîr-i mufahhem nizâmü'l 'âlam vezirim Zülfikar
Paşa adâm allahu'l ti'âlâ iclâlehu tarafından mühürlü mek-
tûb virilmekle mûcebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı
'âli-sânım sâdir olmağın buyurdum ki.

Vasale ileynâ ve kuyyide fî Cemaziye'l-evvel sene 1096.

s.15,h.32

Efâzil-i disâr-ı serâ'i şî'âr Anadolu'nun sol kolunda vâki'
olan mevâili-i 'izâm dâme 'izdihûm ve kudât efendileri -zi-
de fazlehûm- yeniceri serdarları i'lâm olunmak oldur ki iş
bu sene-i mübarekede mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hü-
mâyûna gelmek için bayraklarınızı açub ve taht-ı hükûmetle-
rinizde olan kasabât ve kurâlarda olan yeniceri tâifesin
gerek sahîhü'l esâmî ve gerekse çalıktır 'umûmen bayrağınız
altına alub ve önlerine düşüb nev-rûz-u sultanide Edirne
sahrâsında mevcûd bulunasız diyü bundan akdem ise tarafı-
mızdan mektûb gönderilmiş idi. İhmâl ve müsâhale idüb bu
ana değin yerlerinizden hareket eylemediğiniz ecilden küllî
'itâba müstahak olmuşsunuzdur. Hâliyâ husûs-u mezbûr için
fermân-ı şerif sâdir olmağın mûcebince iş bu mektûb tahrir
ve kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân elli beş bölükde Hasan Çavus
sürücü nasb ve ta'yîn olunub ol tarafa gönderilmiştir. İn-

şallahu'l-rahman kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olursa sâdır olan fermân-ı serif ve mektûbum mucebince aslâ te'hîr ve tavakkuf (s.16) eylemeyüb bayraklarınızı açub taht-ı hükümetinizde olan gerek esâmeli ve gerek çalık yenicileri 'umûmen bayrağınız altına alub Edirne sahrasına getürüb isbât-ı vücûd eylesiniz ki esâmileri olanlar odalarına irsâl olunub ve çalık olanlar dahi tashîh olunub sefer-i hümkâyûna irsâl olunalar ve oturak ve korucu olanları dahi âsitâne-yi sa'âdete irsâl eyleyüb 'askerî tâ'ifesinden bir ferdi vilâyetlerininde alı komuyasın bundan sonra vilâyetlerinden kalanlara eseddî 'ukûbet ile cezâları tertîb olunur kendi vebâlleri kendi boyunlarına ve sen ki sürücü çavuş-ı merkûmsun husûs-u mezbûra tekayyüd idüb herkanı serdâr ki ba'de't-tenbîh üç güne değin bayraklarını açub ve neferâtın önüne katub vilâyetlerinden çıkmazlar ise kendüsün kal'a-bend idüb ve bu tarafa 'arz ve i'lâm eylesin ki ana göre haklarından geline söyle bilesin mûcib-i mektûb ile 'âmil olasin haze'l-mektûb vasele ileynâ fi evâil-i sehr-i Rebî'ü'l-âhir sene 1096.

Hatt-ı Kostantiniyye
Zülfikar Ağa
Yeniceryâne Ağası
hâlâ

s.16,h.35

Seriat-ı şî'âr Kastamonu kadısı efendi huzûrlarına dürer-i tehiyyât-ı sâfiyât ve teslîmât-ı vâfiyyat (?) ilhâkiyle ve bi'l-fi'l kazâ-i mezbûrede vâki' yeniceri serdârı inhâ ve ifhâm olunan budur ki hâliyâ ol cânibde Mehmed Bese nâm

yoldas bi-emrillâhi te'âlâ fevt olub zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamağla metrûkâtı beytû'l mâle 'âid ve râci olmağın müteveffâ-yı mezbûrun dört yüz gurus ve sâ'ir esyası ve yine o cânibde afyoncu kölesi nâm yoldasın metrûkâtını serdâr-ı merkûm zabt ve kabz eylediği ecîlden tahsil ve taraf-ı beytû'l-mâle irsâliçün devletlü sa'âdetlü vezîr-i rûsen zamîr yenîçeri ağası hazerâtından taraf-ı şeriflerinden mektûb vârid olmağın binâen-alâ-zâlik iş bu mektûb tahrîr ve kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Hasan nâm gedikli mübâsir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. Lede'l-vusûl me'mûldür ki zikr olunan dört yüz gurusu ve sâ'ir esyâsını ve afyoncunun kölesi nâm yoldasın metrûkâtını serdâr-ı mezbûrdan bi't-tamâm tahsil ve mübâsir-i merkûma teslim ve bu tarafa irsâl eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı mûmâ-ileyhsin zikr olunan beytû'l mâlî bi't-tamâm edâ ve teslim idüb bir vechile gadr ve 'inâd ve muhâlefet idecek olursan ziyâde 'itâb ve 'ıkâba müstahakk olursun bilmiş olasın bâkî عنه serî'at-ı Muhammedî dâim ve hâim bâd tahrîren fi 16 sehr-i Rebî'ü'l-âhir sene 96 va-sale ileynâ ve kıyyidefi 12 Cemaziye'l-ula sene

Be-makâm-ı Kostantiniyye
Yeniçeriyâne dergâh-ı 'âli

s.16,h.36

'izzetlü ve rif'atlü ve faziletlü efendi hazretlerinin 'arz-ı huzûr-u serî'at-ı şerif ezfâlleri savb-ı evine me-zîd-i i'zâz ve ikrâm ve esnâf tevkîr ve ihtirâm yerlerdir da'vât-ı sâfiye ve garer teslimât-ı vâfiye ithâfıyla mihyanemiz (?) olunan oldur ki taht-ı kazâ-yı 'adâlet şî'ârınız

olan Kastamonu ve sâ'ir kazâların üzerlerine bir vekil nasb olunub fermân-ı şerif-i 'âlf-şân ile sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan yoldaşlarımızın hüddâm ve tevâbi'-i pür-şikâ'ad(?) olan ihtiyarlarımızın umûr-u şer'iyeleri husûsuna ve sâ'ir serden geçdi yoldaşlarımızın huddâm ve tevâbi'-i 'umûruna bundan akdem Çekline(?)kazâsının Mehmed Beği vekil nasb eylemiş idik ref' olunub iş bu doksan altı senesine vâki' mâh-ı cemaziye'l-evvelinin yigirmi ikinci gününden diğer Mehmed Beğin ocağımızın ihtiyâr emek-dârı olduğu cihetden mektûb ve dâd-ı tahrîr ve irsâl 'arz-ı huzûrlarına kılınmıştır. Vusûlüne me'mûlü mercûdur ki tevâif-i mezbûrun tevâbi'-i hüddâmı ve teka'üdünün 'umûr-u külliye ve cüz'iyeye düşen husûslar ne ma'rfet-i şer'iyeye mûmâileyhin ma'rifetiyle görölüb merkûm Mehmed Beğ bu taraf âhardan bir ferdi dahl itdirilmek bâbında mûmâ-ileyh Mehmed Beğin üzerinden hüsn-ü nazarınızı mebzûl ve mibirrih (?) buyrula bâki hemân eyyâm-ı himmet (?) bâd

Muhibbi'l-muhaddis (?) Hüseyin
Kethüdâ yeri Kastamonu hâlâ

s.17,h.37

Vech-i tahrîr-i hurûf Kastamonu sancagında Egindün nâhiyesinde berât-ı pâdişahiyle mutasarrıf olduğumuz ze'âmetimiz karyelerinden Basakpınar ve tevâbi' karyelerinin zabt ve rabtı tarafımızdan fahrü'l-akrân hâssa bostanflerinden Mehmed Ağa'ya senesi bin esedî gurus olmak üzere üzerine der'-uhde ve iltizâm olunub bin doksan altı Martı ibtidâsından tamâm bir sene varınca ze'âmet-i mezbûrda vâki' olan a'sâr-

1 şer'iyeye ve rüsûm-u 'örfiyye ve resm-i bennâk ve resm-i kovan ve kulluk ve cürm-ü cinâyet ve bâd-ı hevâ vovoda kaçkunu ve resm-i bâgat ve 'ösr-ü bostân ve tapû-yu zemîn ve beytü'l-mâl 'amme ve hâssa ve gayri aġnâm ve resm-i aġıl ve bostân ve gayri müteveccihâtın min külli vücûh mazrûrû'l kadem ve maktû'ü'l-kadem serbest olub sene-i sabıkalarda bu vechile zabt ve rabta vâki' olan mahsûlâtın ahz-u kabz ile gelmişlerse mûmâ-ileyh Mehmed Aġa dahi zabt eyleyüb ahardan noksana dahl eylemeye ze'âmet-i mezbûru iltizâm eylediġi bin doksan esedî gurus bi't-tamâm yerinden alub kabz olunub iltizâm-ı mezkûrdan bâkî bir akçe kalmadıġı ecilden iş bu hurûf-u ber-vech-i temessük kendü mûmâ-ileyhin yedlerine vaz' olundu Tahrîren fi Rebi'ü'l-âhir sene sitte ve tis'in ve elf vaslû'l binâ Cemaziyel evvel fi sene 1096.

Hatt-ı Mustafa
hâlâ dergâhı

s.17,h.38

Cenâb-ı şeri'at-ma'ab ma'ârif-i nisâb sa'âdet mukâbil Kastamonu'da olan faziletlü efendi hazretleri -zîde fazlehu-inhâ olunur ki Kastamonu ve tevâbi'f subaşılıġı ba-fermân-ı 'âlf mir-i mirân hasıl kayd olunub mu'tâd üzere her üç ayda bir subaşı nasb oluna gelmekle iş bu bin doksan altı cemaziyel âhirenin gurrelerinden üç ay tamâmına deġin -kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân- Aġa -zîde kadrehu- subaşı nasb ve ona binâen mektûb tahrîr olunub irsâl itmîştir. Vusûlünde me'mûldür ki mûmâ-ileyh subaşılıġı kadimden olduġu minvâl üzere zabt ve rabt itdirdüb 'âid olan rüsûmâtın cüz'f ve

küllî bana ahz-u kabz itdirdüb min ba'd hilâf-ı şer'î ve kanûn-u kadîmden ola geldiği . . . لىر مقر بىر bir ferde dahl ve ta'arruz itdirmeyesin ve mûmâ-ileyh dahi bu pihan ile re'â-yâ fukarasına rencide ve remid itdirmeyesiz cemaziyel-âhir sene 1096.

Hatt-ı
Hasan
Kaymakam
Kastamonu
hâlâ

Defter oldur ki şehr ve nevâhî ve merkeze ve küllî kazâların tenzîl olmak üzere tahrîr olunan mukata'alarıdır ki zikr olunur. Sene 1096.

Nahiye-i Akkaya

Karye-i Aktas ve Burnek
12 gurus
yalnız on iki gurusdur

Karye-i Çatak
3 gurus
Yalnız üç gurusdur

Karye-i Çukurviran
16 gurus

Karye-i Gedikli
2 gurus

Karye-i Burma
8 gurus

Yalnız onaltı gurusdur Yalnız iki gurusdur Yalnız sekiz gurusdur

Karye-i Köylüzü
12 gurus
Yalnız on iki gurusdur

Karye-i Eyti(?)
13 gurus
Yalnız onüç gurusdur

Karye-i Kızıoğlu ma' Atabekkavağı
10 gurus
Yalnız on gurusdur

Karye-i Darıbükü ma' . . .
10 gurus
Yalnız on gurusdur

Karye-i Batak
18 gurus
Yalnız onsekiz gurusdur

Karye-i Bük ma' Çavundur
14 gurus
Yalnız ondört gurusdur

Karye-i Akdoğan
14 gurus
Yalnız ondört gurusdur

Karye-i Has
17 gurus
Yalnız onyeddi gurusdur

Karye-i ..
10 gurus
Yalnız on gurusdur

Nahiye-i Orta

Karye-i Karaevli ma' Depe 10 gurus Yalnız on gurusdur	Karye-i Alpi 4 gurus Yalnız dört gurusdur	Karye-i Gödel 4 gurus Yalnız dört gurusdur
---	---	--

Karye-i Eviri alanı 2 gurus Yalnız iki gurusdur	Karye-i Hamid 6 gurus Yalnız altı gurusdur
---	--

Karye-i karaçomak 8 gurus Yalnız sekiz gurusdur	Karye-i Seremeddin 3 gurus Yalnız üç gurusdur	Karye-i Saraycık 12 gurus Yalnız oniki gurusdur
---	---	---

Karye-i öyükler 14 gurus Yalnız ondört gurusdur	Karye-i Gömece 3 gurus Yalnız üç gurusdur	Karye-i Burmaca 12 gurus Yalnız on iki gurusdur
---	---	---

Kasaba-i Göl

Karye-i İşin ma' Kuru Saray 16 gurus Yalnız onaltı gurusdur	Karye-i 'Arz 16 gurus Yalnız onlatı gurusdur
---	--

Karye-i Kuyucuk 16 gurus Yalnız onaltı gurusdur	Karye-i Halife 4 gurus Yalnız dört gurusdur
---	---

Karye-i Hacı ma' Kuru 6 gurus Yalnız altı gurusdur	Karye-i Acus 1.5 gurus Yalnız birbuçuk gurusdur
--	---

Karye-i Sarı 'ömer 2 gurus Yalnız iki gurusdur	Karye-i قورجور 3 gurus Yalnız üç gurusdur	Karye-i İkişu 11 gurus Yalnız onbir gurusdur
--	---	--

Karye-i Orta Bayramcı 14 gurus Yalnız ondört gurusdur	Karye-i قارک 3 gurus Yalnız üç gurusdur
---	---

Kaza-i Mîrgöne

Karye-i Afsar 10 gurus Yalnız on gurusdur	Karye-i Kalafat 14 gurus Yalnız ondört gurusdur	Karye-i Esingazi 13 gurus Yalnız onüç gurusdur
Karye-i Incegez 2 gurus Yalnız iki gurusdur	Karye-i Ortaca 15 gurus Yalnız onbes gurusdur	Karye-i Iluce 2 gurus Yalnız iki gurusdur
Karye-i Beşli (?) 8 gurus Yalnız sekiz gurusdur		Karye-i Araziye 14 gurus Yalnız on dört gurusdur

s.18,h.39

Nişân-ı şerif-i 'âli-şân

Orta boylu elâ gözlü açuk kaslu râfi' tevki'i ref'i olan hâkanî Mehmed südde-i sa'âdetime gelüb bundan akdem yararlığı 'arz olundukda ibtidâdan üç bin akce tımar emr-i şerifim virilüb Kastamonu sancağının Devrekani nâhiyesinde Belovacık nâm karye ve gayrîden ik bin akce timâra mutasarrıf olan ma'dene iş bu sene-i mübârekede me'mûr olduğu sefer-i hümâyûnuma gelmeyüb dernek cema'atıyla sancağı 'asâkirim mevcûd olmayub tımarı ol vechile mahlûl olmağla kendüye virilmek ricâsına livâ-yı mezbûr alay beğisi Hasan -zîde kadrehu- i'lâmıyla sene tis'in ve elf Ramazânın evâsıtında ordu-yu hümâyûnum tarafından kendüye tevcih olunub tahvil temessükü virilmegin mücebince 'inâyet rica eylemegin timârı olduğu sancakda sâkin olub alay beğisi bayrağı altında sefere eşmek (?) şartıyla târih-i mezbûrdan tevcih olunmağıcün sene sülüs ve tis'in ve elf cemâziye'l-âhirinin evâsıtında hükm-ü şerifim virildikten sonra tezkeresi ihrâc o-

lunmak fermânım olunmağın zikr olunan iki bin akçe tımar vech-i mesrûh üzere sefer-i hümâyûnumda ve dernek cem'iyetiyle mevcûd bulunmağın ma'den tahvîlinden ibtidâsı bedelinde noksanıyla ber-vechi sana tekmil üç bin akçe üzere mezkûr Mehmed'e tevcih olunub lâyük ve evlâ ve sezâ olalı ahzı görüb virdim ki zikr olunur.

Belovacık	tabi' Göl
Tâbi'-i mezbûr	
1775	450
2220	
20000	
Ber-vech-i tekmil	
3000	

ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub mutasarrıf kılub söyle ki vezâ'if-i hidemât ve mebrûre-yi *موقوفه* ve mesâ'f-yi meşkûre-yi 'asâkir-i mansûredir ber mûceb-i defter-i hâkanî bî-kusûr mer'î ve meveddi kıla ol bâbda hic ahd-ı mâni' olmaya söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar.

Kal'a-i sahrâî muhasara
Pec

Kaza-ı tâbi'-i Göl

Şehabeddin Aga

Defter

Latif ve Nasurullah der-yed-i Hızır ve Selîm Sa'id Latif

hâlâ der-yed-i Hızır Çelebi Veled-i Hızır (nîm)

Defter

Arslan der-yed-i Süleymân Dermân Çelebi *سید* Durak hâlâ

der-yed-i Mehmed Çelebi ve İbrâhim Veled-i Nisâ (?) ve Ka-

raman Çelebi ve Halîl Veled-i Receb ve Ebu İlyâs Veled-i

İbrâhim.

s.18,h.40

"Ösr-u aġlat ve rüsûm-u sâ'ire ma'a riştebân naht 'izzet-
 ma'ab-ı serî'at 450 nisâb Kastamonu kadîsı Mehmed Efendi
 kâm-yâb-ı tahıyyât-ı sâfiyât ve teslimât-ı vâfiye
 ithâfiyla inhâ olunur ki nefis-i Kastamonu ve sancaġında vâ-
 ki' olan kazâların 'umûr-u kısmet-i 'askeriyyesi iş bu se-
 ne-i sitte ve tis'in ve elf Cemâziye'l-âhiresi gurrisinden
 size sipâriş olunmuşdur. Gerekdir ki vâki' olan mevtâ-yı
 'askeriyye muhallefâtını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese
 'alamâ-karz Allahu te'âlâ tevzî' ve taksîmden sonra tarafı-
 mıza 'âid ve râci' olan rüsûm-u mu'atadeyi irsâl eylesesiz
 vesselâm fi'l târihi'l-mezbûr li sene-i merkûme

El-hakîrû'l-fakîr hâlâ
 be-'askerî Anadolu

Der-kenâr

Kassâm-ı sâbık zamanında vâki' olub resmi alınan mevâdı te-
 fahhus idüb aldığı mâl-be-mâl defter idüb bu ta-
 rafa irsâl idesiz. (s.19) İş bu bin doksan altı Cemâziye'l-
 âhiresinin yigirmi altıncı yevm-i cihâr-ı şenbih günü hased
 gelüb zicill-i mahfûza kayd olundu ve be-mahallü't-târîh el
 mezbûr kütübü'l-merkûm.

s.19,h.41

Nişân-ı şerîf-i 'âli-şân sultan tuġra-yı garrâ-cihân-sitân
 hükm oldur ki

Kıdvetü'l kudâtü'l-müslimîn Kastamonu kadîsı Mevlânâ el-hâc
 'âli -zîde fazlehu- dersa'âdetime 'arz gönderüb medine-i

Kastamonu'da vâki' üzüm kapanına yevmî iki akçe vazife ile sürûr-u kâinât ve mefâhirü'l-mevcûdât Hazret-i Resûl-i Ekrem ve nebî muhterem sallallahu te'âlâ aleyhivsessem rûh-u seriflericün haber-i hevân olan Hâfız Mustafa pîr ve ihtiyâr olub kasr-i yed eylemeyle ref' olunub dâmadı olan iş bu râfi'-i tevkî'-i refî'üs-sân-ı hâkan-i el-hâc Hasan'a tevcih ve nişân-ı 'âlî-sânım virilmek ricâsına i'lâm eylemeğin mahall ve müstahakk olmağla hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâ-anem vücûda getürüb Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin 'arzıyla virilen sûret-i ruûs-u hümâyûnum mûcebince küçük (?) evkâf muhâsebesine kayd olunub bin doksan dört Rebî'ü'l-âhîrenin yigirmi üçüncü gününde bu berât-ı hümâyûn gayret-i makrûne virdüm diyü dimekle mezbûr varub mahall-i mezkûrda haber-i hevân olub hizmet eyledikten sonra yevmî iki akçe vazifesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden alub mutasarrıf olub ol bâbda ref' olunan Hâfız Mustafa ve âhardan bir ferdi dahl ve ta'arruz kılmayasız söyle bileler 'alâmet-i serifi-me i'lâm-ı i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmü'l-rabî' ve'l 'işrîn sehr-i Rebî'ü'l-âhîr sene erba'a ve tıs'în ve elf.

Mahrûse-i Edirne

s.19,h.42

Nişân-ı serif-i 'âlî-sân sâmi'-i mekân sultan ve tugrâ-yı garrâ-i cihân-sitân hükm oldur ki.

Kıdvetü'l-kudât ve'l hükkâm Kastamonu kadısı Mevlânâ 'Abdurrahman -zîde fazlehu- südde-i sa'âdetime mektûp gönderüb Kastamonu'da vâki' Mütereffi Efendi Medresesinin bir akçe

vazife ile bevâb olan Ahmed edâ-yı hizmet itmeyüb yeri mahlûl olmağla râf'î tevki'-i refî'ü'l şân-ı hâkânî Mehmed için mahall-i müstahak diyü tevcih olunmak bâbında 'inâyet ricâsına itmeğın tevcih idüb bu berât-ı hümâyûn zamîr-i makrûn virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezkûr varub medrese-yi mezbûrda ref' olunan merkûman yerine bevâb olub hizmet-i lâzimesin bî-kusûr mer'î ve mü'eddi kıldıkdan sonra ta'yîn olunan yevmî bir akçe vazifesine mutasarrıf ola ol bâbda ref' olunan mezbûr ve âhardan kimesne mâni' ve râfi' olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya söyle bile 'alâmet-i şerifime i'timâd kılasız. Tahfîren fi evâsıt-ı sehr-i sevvalü'l-mükerrrem sene hamse ve tis'in ve elf makâm-ı Kostantiniyye.

s.19,h.43

Emirü'l-ümera'il-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtisâm el-muhtass bî-mezîd-i 'inâyet-i meliki'l-'âlî Anadolu'da eşkiyâ teftişine me'mûr olan 'Ali dâme ikbâlühü ve mefahirü'l kuzât ve'l hükkâm ma'âdenü'l fezâ'il ve'l-keâm ve ve ka-dılları -zîde fazlehum- ve mefâhirü'l emâsil ve'l akrân Sivas ve Ankara ve Kangırı ve Kastamonu ve Karahisar-ı Sâhib ve Kayseriye ve Bolu ve Çorum ve ve sancakları mütesellimleri -zîde kadrehum- tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Türkmen tâifesinden Mâmây cemâ'ati dergâh-ı mu'allâma 'arz-ı hâl idüb mezkûrlar mukaddemâ bin doksan senesinde âsîtâne-yi sa'âdetime koyun getirüb fûrûht

idüb vilâyetlerine giderler iken Köstebek Hanı Te'alli Hanı beyninde kitâ'ü't-tarıkden otuz nefer şakîyle mezkûrların yoluna inüb dokuz nefer adamların katl ve ba'zıların mecrûh ve cümle emvâl ve erzâkların nehb ve gâret eyledikten sonra mezbûrun şakîlerden Kara Mustafa bölükbaşı ahd ve Kayseriye kadîsı huzûruna ihzâr ve murâfa'a-yı sa'y(?) olduklarında mezbûr Mustafa mezbûrların mende oldukların haber virmekle ma'rifet-i şer'le defter olunub kabl-i şer'iden huccet-i ser'iyeye virildikten sonra mezbûr Mustafa bölükbaşı Kayseriye kal'asına bend olunmağla ve sâ'ir refîkleri dahi şer'le tefahhus ve ahd olunub teveccüh iden hakların alı virüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim ricâ eyledikleri ecılden sen ki Anadolu müfettişi mir-i mirân mûmâ-ileyh ve Sivas ve Ankara ve Bolu ve sâ'ir livâda olan mütesellimler-siz hâlâ Kayseriye'de kal'a-bend olan şakî i mezbûru getürdüb sadvetü'l-ism olan şakîlerin kande oldukların su'âl ve defter olunduğu üzere 'alâ-eyvi-hâlin insallahu te'âlâ cümlesin ele getürüb sâbit ve zâhir olan hakların bi't-tamâm alı virdükten sonra şakî-i mezbûrların cümlesin kayd-ı bend ile ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle dîvân-ı hümâyûna ihzâr eylemek emrim olmuştur buyurdum ki hükm-ü şer'imle mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Ali -zîde kadrehu- (s.20) varub vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahî sen ki mir-i mirân mûmâ-ileyh ve kadîlar ve mütesellimlersiz kal'a-bend olan mezbûru getürdüb ve refîklerin herkangınızın taht-ı hükûmet ve kudât-

da bulunurlar ise su'âl ve defter olunduğu üzere 'alâ-eyvi-hâl ele getirüb gaybed iderler ise ser'le buldurması lâzım olanları buldurub mukaddemâ bir def'a ser'le görölüb fasl olunmayan ahvâllerin tamâm-ı hakk ve 'adl üzere teftiş ve tefahhuz idüb bu bâbda olan hüccet-i ser'iyeye nazar idüb bu bâbda olan hüccet-i ser'iyeye nazar idüb göresiz 'arz olunduğu üzere ise ol bâbda muktezâ-yı ser'-i kadim ve mazmûn-u muvâfık-ı ser' olub 'alâ-vechi'l-hasım sâbit ve zâhir olan hüccet-i ser'iyeye mücebince 'amel idüb dahi sâbit ve zâhir olan hakların bi't-tamâm hükm idüb ashâb-ı hukûka hakkını alı virdikden sonra cümlesin kayd-ı bend ile ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle divân-ı hümâyûnuma ihzâr eylesin ki ahvâlleri vezîr-i a'zâm ve kadî 'askerlerim huzûrunda ser'le görölüb icrâ-yı hakka itdirile şöyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâil-i Muharremü'l harâm sene sitte ve tıs'ın ve elf

Vasele ileynâ fi'l-yevmi'l-sânî ve'l-'isrîn sene 1096.

Edirne
el-mahrûse

s.20,h.44a

Serâi'-i şî'âr Bolu ve Kastamonu kâdîları -zîde fazlehum-
ve ve ve sancaklarında vâki' o-
lan kudât efendiler -zîde fazlehum- ve kîdvetü'l emâsil ve
kethüdâ yerleri kâim-makâmları ve serdâr vekîlleri -zîde
kadrehum ve a'yân-ı vilâyetin iş erlerisiz inhâ olunan ol-
dur ki hâliyâ sefer-i hümâyûnuma me'mûr olup sefer-i

hümâyûna gitmeyüb firâr idüb henüz evlerinde ihtifâ iden 'askeri tâ'ifeleri ahd ve kal'a-bend olub tarafımıza 'arz ve i'lâm taht-ı kazâlarınızda zuhûr iden kîtâü't-tarîk eş-kiyâları bâ-yı vecekân ele getürüb huzûruma ihzâr olunmak bâbında buyruldu tahrîr olunub ağalar gayriden kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân -zîde kadrehu- mübâşere-tiyle emr-i beyân olunmuşdur. Vusûlünde gerekdir ki ol makûle sefer-i hümâyûndan firâr idüb henüz evlerinde ihtifâ iden 'askeri tâ'ifelerinden taht-ı kazâlarınızda vâki' evlerinde bulunanları ahz ve kal'a-bend idüb ism ve resimleri ile tarafımıza 'arz ve i'lâm eylesiz ve taht-ı hükûmetlerinizden zuhûr iden hırsuz ve harâmî ve kîtâ'ü't-tarîk eş-kiyâların mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle bâyi hâl ele getürüb ism ve resimleri ve sûret-i sicilleri ile huzûruma ihzâr itmekde her biriniz takayyüd-ü tâm ve sa'y-ı ihtimâm idüb kendü hâlinde olan fukarâya gadr ve ta'dilâtın begayet ihtirâz eyleyüb mûcib-i buyruldu ile 'amel olasız diyü sene 1096

s.20,h.44b

Serâf' şî'âr Sivas ve Ankara ve Kangırı ve Kastamonu ve Kayseriya ve Bolu ve Çorum ve ve sancaklarında vâki' olan kudât efendiler -zîde fazlehu- ve mefâhîrû'l emâsil ve'l-akrân müsellimleri ve voyvodaları ve ket-hüdâ yerleri kâim-makâmları ve serdârân vekilleri -zîde kadrehum- ve sâ'ir a'yân-ı vilâyetin iş erlerisiz inhâ olunan oldur ki bundan akdem Köstebek Hânı ile Te'allili Hân

dimekli ma'rûf han beyinde bozulan Türkmen tâcirleri der-i devlete 'arz-ı hâl sunub i'lâm-ı hâl eylediklerinden nukûd ve eşyâların nehb ü gâret iden eskiyâlardan mukaddemâ ahz olunub Kara Mustafa nâm sakînin huzûr-u şerifde takrîr eylediği defter mücebince refikleri olan eskiyâlar bi'l-cümle ahz olunub nehb ü gâret olunan nukûd ve eşyâları alıvirdikden sonra kayd-ı mümzâsıyla divân-ı hümâyûn-u pâdisâhiye ihzâr olunmaları bâbında sa'âdetlü sadr a'zâm hazretleri ağalarından kîdvetü'l emâsil ve'l-akrân 'Ali Ağa -zîde kadrehu- mübâşeretiyile fermân-ı şerif-i 'âlî-sân sâdır olmağla mücebince buyuruldu tahrîr olunub ağalarımızdan kîdvetü'l emâsil ve'l-akrân -zîde kadrehu- mübâşeretiyile irsâl ve zîkr olunan defter dahi me'ân irsâl kalınmıştır. Gerekdir ki mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle zîkr olunan defter mücebince eşkiyâ-yı mezbûru tecessüs idüb her kangınızın taht-ı kazâsında bulunur ise ele götürüb ahz ve bi'l-cümle eşyâsını kabz ve mümza defteriyle mübâşir-i merkûme teslim ve sûretiyle irsâl ve ihzâr itdirmekde begâyet takayyüd ve ihtimâm idüb gaybet ve ihtifâ edenleri sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince buldurması lâzım kılanlara buldurub beher hâl ahz ve ele götürmeğe (s.21) bezl-i vakt ve sarf-ı kudret eylesiz ki ber-müceb-i fermân cümlesi ile getirülüb mübâşir-i müsâril-ileyh ile der-i devlet-medâr-ı irsâl olunanlar husûs-u mezbûrda 'avn ve müsâheleden ve eşkiyâya mu'âvenet ve himâyeden begâyet ihtirâz idüb müceb-i fermân ve mazmûn buyuruldu ile 'âmil olasız deyü (?) fi 3 R. sene

1096.

Vasele ileynâ fi'l yevmi'l-sâni ve'l-'ısrın sene 1096.

s.21,h.45

Serâf' şî'âr Çorum ve Kangırı ve Ankara ve Amasya ve Bolu sancaklarında seccâde-nişîn-i şeri'at olan efendiler -zîde fazlehum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvodalar ve Beypazarı voyvodası -zîde kadrehum- ve sâ'ir a'yân ve ahâliyi vilâyetin iş erlerisiz. Inhâ olunun budur ki hâlâ kıtâ'ü't-tarık eşkiyâ tâ'ifesinden Akkaş nâm şakî otuz kadar eşkiyâ ile Iskilib tarafından gelüb Kangırı tarafına doğru revâne olduğu hakikat üzere huzûruma i'lâm olunduğundan gayri ağalarımızdan Hasan Ağa nâm ağamız dahi müsâdif olub bir kaç neferin paralayub lâkin yanında az âdem bulunmağla ele getüremedikleri inhâ olunmağla buyuruldu tahrîr olunub ağalarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân -zîde kadrehu- mübâşeretiyle irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki şakî-yi mezbûru her biriniz taht-ı kazânızda tecessüs idüb hükûmet şî'ârınızda bulunur ise bilâ-tevakkuf ata ve dona kâdir olan ahâliyi vilâyet birle (?) üzerine varub ve hîn-i mu'âhezede mukâbele iderlerse demleri hederdir. Asla el sakunmayub hemân deli baş ele getürüb huzûruma ihzâr itmekde bir ferde tereddüd ve muhâlefet itdürmeyüb bunlardan gayri livâ-yı mezbûrede zuhûr iden kıtâ' u't-tarık eşkiyâların begâyet tecessüs idüb taht-ı kazâlarınızda tüccâr ve ebnâ-yı sebîllik bir ferdin mâl ve cânına zarar ve ziyân eylemekden begâyet ihzâr eyyesiz söyle ki

zıkr olunan Akkas ve gayri eşkiyânın taht-ı hükümetinizde ugrayıp 'adem-i takayyüdünüz sebebiyle ele gelmeyüb âhar yerlere gitdikleri istimâ' olunur ise sonra nedâmet çekmenizi muhakkak bilüb mûcib-i buyuruldu ile 'âmil olasız diyü fi 18 Recebü'l-mürecceb sene 1096.

s.21,h.46

Araç kazâsına tâbi' Karaburçak nâm karye sükkânında bâ'i-sü'l-kitâb Muharrem bin İbrâhim nâm kimesne meclis-i ser'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medine-i Kastamonu mahallâtından Küpçügez mahallesinde sâkin iken bundan akdem zıkr olan Ahmed Çelebi İbn-i Sükrân nâm müteveffânın terekesine vâzı' ü'l-yed olan zevce-i mekrûkesi Fatma binti Ma'den ve Sulbiye Kebire kızı diğêr Fatma mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb benim babam İbrahim'in babası Hızır Koca ile müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Çelebi'nin babası Sükrân ile li-ebeveyn karındaşlardır. Babası ismi Seyfullah ve anaları ismi Meryem ve dedeleri ismi Mustafa'dır ve maskat-ı re'isleri Araç karye-i mezbûre Karaburçak nâm karyedendir bi-müteveffâ-yı mezbûre 'usûbeti mensiyet cihetinden vâris iken hisse-i şer'iyeyi virmekte imtinâ' iderler şer'a su'-âl olunub mûcib-i şer'i ile icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akıbu'l-inkâr medine-i mezbûreden sıdk-ı makâlini musaddak beynine taleb olundukda 'udûl-uricâlden olub karye-i mezkûre sükkânından 'Osman bin Habîb ve diğêr 'Osman bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli's-şahâde meclis-i şer'-i hâzırân olub istishâd olunduklarında fi'l-

hakıka müdde'i-i mezbûrun babası İbrahim'in babası Hızır Koca ile müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Çelebi'nin babası Şük-
rullah li-ebeveyn karındaşlardır babaları ismi Seyfullah ve
anaları ismi Meryem ve dedeleri ismi Mustafa ve hâlâ müte-
veffâ-yı mezbûrun verâseti mezbûrtâne Fatma hatunlar ile
'usûbeti mensiyet cihetinden müdde'i-i mezbûr Muharrem mün-
hasıradır biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz şahâdet
dahi ideriz diyü her biri edâ-yı şahâdet-i şer'iyeye eyle-
diklerinde ba'd-ı ri'âyet şerâitü'l-kabûl şahâdetler makbû-
le olduktan sonra tereke-i müteveffa-yı mezbûrdan edâya
hükm virildi ve vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren
fi'l-yevmi'l hams-i 'ısrın ve şehr-i Şabanü'l mu'azzam li-
sene sitte ve tis'in ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Serdâr zâde-i
Hâmid Ağa İbn-i
Mustafa Ağa

'Ali Halife İbn-i
el-hac Mehmed

Mehmed Ağa
İbn-i 'Ali

Şaban bin
el-hac Mustafa

'Ali Çelebi
El-müezzîn

Ebu'l Kâsım Ağa
İbn-i Mustafa
ve gayrihu.

s.22,h.47(h.1)

Mefâhirü'l kudât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keîâm
Kavak kal'asından Trabzon ve Konya ve Rize'ye varınca leb-i
deryâda vâki' olan kadîlar -zîde fazlehum- ve mefâhirü'l-
emâsil ve'l-akrân zikr olan kazâlarda mîr-i mîrân ve mîr-
livâ mütesellimleri ve kethüdâ yerleri serdârları ve a'yân
vilâyet ve sâ'ir iş erleri -zîde kadrehum- tevkî'-i refî'-i
hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâliyâ der-i deryâda

küffâr-1 bed-girdârın hareket-be-hareketleri istimâ' olun-
 mağla emr-i taht-1 kazânızda vâki' sefere me'mûr olmayan
 'askeri tâ'ifesi vâsıl olduyla leb-i deryâda vâki' kal'a ve
 kuraların muhâfazası lâzım ve mühim olan mahallerin gereği
 gibi mazarrat-1 edâ-yı eyyâmdan hıfz ve hirâseti ile takay-
 yüd ve hidemât-1 hümâyûnumun edâsına bezl ve maktûr ve
 sarf-1 nâ-mahsûr eylemeniz bâbında fermân-1 pâdisahım sâdır
 olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâ-
 dır olan fermân-1 celilü'l-kadrim üzere 'amel idüb dahi
 taht-1 kazânızda vâki' sefere me'mûr olmayan 'askeri tâ'i-
 fesi ve il erleri ile leb-i deryâda vâki' kal'a ve kurala-
 rın muhâfazası lâzım ve mühim olan mahallerin gereği gibi
 mazarrat-1 a'dâ-yı (?) eyyâmdan hıfz ve hirâseti ile takay-
 yüd ve hidemât-1 hümâyûnumun edâsına bezl ve maktûr ve
 sarf-1 nâ-mahsûr eyleyesiz söyle ki 'iyâzen bi-Allahu te'â-
 lâ ol makûle muhafazası ehemm olan mahallih birbirine küf-
 fâr-1 eyyâmdan bi-zarâr tereddüt iderse bir vechile gadr ve
 cevâbınız semûh-1 hümâyûnum olmayub işler . . . 'ukûbete
 müstahak olmanız mukarrer bilüb ana göre her biriniz basî-
 ret ve intibâh üzere olub sâdır olan fermân-1 şerifimin
 mazmûn-1 münfi ile 'amel idüb hilâfından begâget ihtidâr
 eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız.
 Tahrifren fi evâhir-i şehri Recebü'l-mücerreb sene sitte ve
 tis'in ve elf.

Be-makâm-1
 Edirne
 el-mahrûse

s.22,h.48

Nişân-ı şerif-i 'âli-şân oldur ki
 Kastamonu'da vâki' İsmâ'il Bey evkâfından Mehmed ve Mustafa
 ber-vech-i istirâk hayâtda mutasarrıflar iken mezbûr Musta-
 fa fevt olub yeri mahlûl olmağın yerine iş bu dârent-dekân
 fermân-ı hümayûn-ı 'âli ve Mehmed her vechile lâıyk ve ma-
 hall olmağın ber-vech-i istirâk tevcih olub berât-ı şerifim
 virilmek bâbında kadısı nâib-i Mevlânâ Mehmed 'arz eyleme-
 ğin hissesi mahlûl ise sıdk idüb bu berât-ı hümayûnu virdüm
 ve buyurdum ki varub mezbûran Mehmed ve 'Ali ber-vech-i iş-
 tirâk câbi olub hizmet-i lâzımların mer'f ve mü'ezzi kıl-
 dukdan sonra vazife-i müfid ile mutasarrıflar olub ve vâkı-
 fın rûhu devâm-ı 'ömr-ü devletim için re'âyâ müdâvemet gös-
 tere söyle bilüb 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren
 fi evâhir-i cemâziye'l-âhir sene sitte ve tis'in ve elf.

Be-makâm-ı
 Edirne

s.23,h.49

Nişân-ı şerif-i 'âli-şân hakanî hüküm oldur ki
 Ebnâ-yı sipâhiyândan kırk ikinci bölükde bundan akdem yevmi
 elli akça 'ulûfeye mutasarrıf olan iş bu emr-i fermân-ı hü-
 mayûn-u hakanî Şaban Mahmed Kastamonu -zîde kadrehu- emek-
 dâr ve müstahikk-i 'inâyet olmakla tekâ'üd ihtiyâd itmekle
 hakanî(ye)de mezîd-i 'inâyet pâdisâhım zuhûra getürüb kıd-
 vetü'l-emâcid ve'l-a'yân bi'l-fi'l ubbehettü ma'ası hisse
 olan 'Ali *side kadrenin*-terekesi mücebince mezbûrun kadim-
 i mutasarrıf olduğı 'ulûfe seksen üç akçası hazîne mâlında

olub bâkî yevmî üç akça 'ulûfesi Kastamonu tamgâsı mukâta'-
 ası malından olmak üzere müteka'idin zimmet-i senet ilhâk
 idüb bin doksan altı Recebü'l-mürecceb yigirmi birinci gün-
 den bu berât-ı hümâyûna 'izzet-makrûn virdim ve buyurdum ki
 mezbûr Şa'bân Mehmed Kastamou'ya varub vech-i meşrûh üzere
 ta'yîn olunan yevmî üç akça 'ulûfesi fimâba'd ber-vech-i
 ta'ahhüd Kastamonu ma'âş-ı mukâta'ası mâlından emîn olan-
 lardan alub masraf olub devâm-ı 'ömr-u devletim ed'iyesiyle
 müdâvemet ola söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kıla-
 lar tahrîren fi'l yevmî'l râbi'ü'l 'ısrîn ve şehri Receb
 sene sitte ve tıs'în ve elf.

Be-makâm-ı
 mahrûse-i
 Edirne

s.23,h.50

Cenâb-ı şeri'at-ma'ab ma'ârif-nisâb-ı hakâyık-ı Kastamonu
 efendileri olan faziletlü efendi hazretleri -zîde fezâile-
 inhâ olunur ki hâliyâ taraf-ı 'âliyleden sâdır olan fer-
 mân-ı 'âli mücebince Karadeniz'e leb-i deryâda mahûf olan
 mahallerin hıfz ve hirâsete me'mûr olub yerine bir vekîl
 nasb ve ta'yîn olunmak iktizâ itmekle ana binâen mektûp
 tahrîr olunub ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân -zîde kadrehu-
 tarafımızdan vekîl nasb ve ta'yîn olunmuşdur. Vusûlünde
 me'mûldur ki zikr olunan mezbûru vekilimiz bilüb deyü
 reviş-i 'umûr ve vâki' olan hidemât-ı ma'rifetiyle gördürüb
 zabt ve rabt itdiresiz ve ammâ mukayyed olasız ki bu bahâne
 ile hilâf-ı şer' ve kânûn rencide ve remide-nukûl itdirme--

yesiz 23 Sa'ban (s) sene 96.

Hâliyâ
mâ-be-makâm
Kastamonu

s.23,h.51

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki berât-ı serif-i 'âli-şân ile mutasarrîf olduğum Kastamonu ve Kangırı sancaklarında Soğanlu ve Akçakavak ve tevâbi'i nâm karyeleri iş bu bin doksan altı Martı ibtidâsından bin doksan yedi Martı gâyetine gelince 'izzetlü silâhdâr sehr-i yâri ağa hazretlerinin emekdârlarından 'izzetlü 'Ali Ağa'ya der'uhde ve iltizâm idüb 'âmil olan 'ösr-i şer'iyeye ve rüsûm-ı 'örfiyye ve bâd-ı hevâ ve cürm-ü cinâyet ve 'abd-ı âbık cüz'î ve küllî her ne kim hâsıl olur ise tarafımızdan zabt eyleyüb ve re'âyâ dahi mûmâ-ileyh ve voyvoda bilüb umûrlarında mürâca'at eyleyüb bir ferde mâni' ve ferâhim olmaya tahrîren fi'l-tarihü'l-mezbûr

Mustafa
Müsâhib
sehr-i yâri hâlâ

Defter-i pâdişâhdan ıskât olunan ma'de Kastamonu'nun maktu' olan

Kaza-yı Kastamonu
Hane 10
On hanedir

Hane 8
Sekiz hanedir

s.24,h.52

Nişân-ı serif-i 'âli-şân

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân hâlâ Kastamonu mütesellimi Halil -zide kadrehû- Edirne'de divân-ı hümâyûnuma âdem ve

'arz-ı hâl gönderüb Kastamonu sancagında vâki' kırâc ha-
rîr ve mevkûfat dahi ve beytû'l-mâl ve tevâbi'î mukâta'ası
kadîmden ola geldüğü üzere kendüye der'uhde olunub berât-ı
serifim virilmek ricâ eylemeğin hazîne-i 'âmiremden mahfûz
olan mukâta'at defterlerine nazar olundukda dahi mukâta'a-
yı mezbûrun zabtı târih-i mâh-ı Recebin yigirmi ikinci gü-
nüden olub ve senede iltizâmı elli bin akçaya olub bin
doksan beş ve bin doksan altı seneleri henüz kimesneye
der'uhde olunmadığı derkenâr olunub 'arz olundukda bin
doksan altı senesi mezkûr mezîdim der'uhde olunub ve bin
doksan beş senesi emânet tahsîli için hükm-ü şerif dahi
muhâsebede ma'mûl mütemessük ibrâz dahi idüb et-tamamına
cevâb virmek üzere fermânım olmağın hakkında mezîd-i 'inâ-
yet-i pâdisâhım vücûda getirüb iş bu bin doksan altı Rece-
binin yigirmi ikinci gününden zabtı için bu berât-ı hümâyûn
virdüm ve buyurdum ki mezbûr -zîde kadrehu- mukâta'a-yı
merkûmenin bin doksan beş senesi emâneten mirî için tahsîl
ve bin doksan altı senesini iltizâmen kadîmeden olduğu üze-
re minvâl üzere zabt u rabt ve cem' ve tahsîl oluna gelmiş
ise girü (?) mezbûr dahi ol minvâl üzere zabt u rabt u cem'
ve tahsîl ittirülüb kadîmden ola gelmiş muhâlif-i te'addî
ve taraf-ı âhardan bir ferde bir vechile dahl ve ta'arruz
ittirilmeye ve mukâta'a-yı merkûmenin bin doksan beş sene-
sinin zabt ve zamânı mürûr itmekle vaz'iyet idenlerden
ma'rifet-i şer'îyle yerlü yerinde teftîş ve tefahhus olunub
bi-hasbe's-ser' ve'l-kânûn mirî için cem' ve tahsîl

itdürülüb izâ'at emvâl-ı hâssadan begâget ihtirâz olunub ve sene âhîrinde ber-mûceb-i temessüküm sahîh-i mukâta'a-yı mezbûrun hesabını görüb kıta'a 'alâka ile söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l yevmi's-sânî 'ısr fi sehr-i Cemaziye'l-âhir sene sitte ve tıs'in ve elf.

el-mahrûse-i
Edirne

Der-kenâr:

Vasale ileynâ fi evâhir-i Şa'bânü'l-muazzam sene 1096.

s.24.h.53

Nisân-ı 'âli-şân

Ebnâ-yı sipahilerinden kırkdokuzuncu bölükde yevmi on iki akça 'ulûfeden mutasarrıf olan iş bu dârende-yi fermân-ı hümâyûn-ı 'âli Mehmed Tusî -zîde kadrehu- emekdâr ve mahall ve müstahak olmağla tekâ'üd ihtiyâr itmeğın hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâhanem vücûda getürüb kıdvetü'l emâsil ve'l a'yân atlu mukâbelecisi 'Ali -zîde mecdehunun- tezkeresi mûcebince mezbûrun mutasarrıf olduğı 'ulûfesinin yevmi yedi akça hazîne mânde ve bâkî yevmi beş akça 'ulûfesi Kastamonu kirpâsı mukâta'ası mâlından alub bin doksan altı Şa'banının on birinci gününden mütekâ'idin zümresine alub idüb bu berât-ı hümâyûnu virdüm ve buyurdum ki mezbûr varub vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yevmi beş akça 'ulûfesi Kastamonu kirpâsı tamgası mâlından emîn olan alub ber-vech-i tekâ'üd alub mutasarrıf olub devâm-ı 'ömr-ü devletim ed'-iyesine müdâvemet oluna söyle bileler 'alâmet-i serife i'timâd kılalalar tahrîren fi'l-yevmi'l râbi' 'ısr sehr-i Şa'

ban-ı muazzam sene sitte ve tis'in ve elf.

Be-makâm-ı
Edirne

s.24,h.54

Nisân-ı şerif-i 'âli-sân-ı hükm oldur ki Ebnâ-yı sipâhiyândan elli üçüncü bölüğe bundan akdem yevmî sekiz akça 'ulûfe mutasarrıf olan iş bu dârendekân-ı fermân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn-ı hakanî -kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân- Ahmedü'l ma'rûf Tosya -zîde kadrehu- emekdâr müstahakk-ı 'inâyet olmağla tekâ'üd ihtiyâr itmeğın hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdisâhânem zuhûr götürüb -kıdvetü'l emâcid ve'l 'ayân- atlu mukâbelecisi 'Ali -zîde mecdehu- tezkeresi mücebince kadîmî mutasarrıf olduğu yevmî sekiz akça 'ulûfesinin beş akçası hazîne mânde olub bâkî yevmî üç akça 'ulûfesi Kastamonu kirpâsı mukâta'ası mâlından olmak üzere mütekâ'id zümresine idhâl ve ilhâk idüb bin doksan altı Recebü'l müreccebin on dokuzuncu gününden bu berât-ı hümâyûn-ı 'izzet-makrûn virdüm ve buyurdum ki mezbûr Ahmed Hüseyin Tosya -zîde kadrehu- varub vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yevmî üç akça 'ulûfesin fi-mâba'd ber-vech-i tekâ'üd Kastamonu kirpâsı mukâta'ası mâlından emîn olanlardan (s.25) yerinden alub mutasarrıf olub devâm-ı 'ömr-ü devletim için ed'iyesine müdâvemet-i istigâl üzere ola söyle biline 'alâmet-i şerfime i'timâd kılalar. Tahriren fi'l yevmi'l sâni ve'l 'öşr şehr-i Recebü'l mürecceb li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Be-makâm-ı
Edirne

s.25,h.55

Sa'âdetlü ve mürüfetlü sultanım hazretleri sağ olsun Kastamonu sancağında vâki' Akkaya nâhiye Kastamonu kazâsına tâbi' Akkaya nâhiyesinde Bükköy (?) nâm karye ketebelerinden 'Alime binti Mûsâ nâm hatun meclis-i şer'i hatîr lâzîmü's-serif et-tevkîrde iş bu reisü'l-küttâb Mehmed bin el-hâcî Hüseyin mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb babamdan bi-kesbü'l-irs karye-yi mezbûre toprağından kevn dimekle ma'rûf bir göz değirmen bana intikâl idüb hâlâ zabt itmek murâd eylediğimde mezbûr Mehmed mâni' olur su'âl olunub takrîr-i mezbûr ve mûcib-i icrâ olunsa murâdımdır dîdikde gîbbe's-su'âl mezbûr Mehmed maru'z-zikr değirmeni altmış sene mikdârı babam müteveffâ-yı mezbûr el-hacî Hüseyin mülküdür üzere müstakilen zabt-ı tasarruf eylemiş badehu vefâtına bana intikâl idüb otuz sene-i mütecâviz bilâ-nizâ' ben dahi müstakilen zabt-ı tasarruf iderim deyü cevâb virecek müdde'îye-yi mezbûr 'Alime zikr olunan değirmeni altmış sene müteveffâ-yı mezbûrun ve otuz sene mezbûr Mehmed'in bilâ-nizâ' müstakilen zabt-ı tasarruf eylediklerini bi'l-külliye inkâr idecek mezbûr Mehmed'e takrîrine mevâkîf yine taleb olundukda 'udûl-u ricâlden el-hacî Mehmed bin el Hâcî Ahmed ve Ahmed bin Mehmed nâm kimesneler li-eclü's-sahâde hâzırân bi'l-meclis olub isrü'l iştîhâd fi'l-vâki' zikr olunan değirmeni altmış sene mikdârı müteveffâ el-hacî Hüseyin zabt ve tasarruf idüb otuz sene mikdârı dahi mezbûr Mehmed bilâ-nizâ' müstakilen zabt eyledi biz bu husûsa bu

vech üzere şahidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-yı şahâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dil ve'l tezkiye şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olduktan sonra mezbûr Mehmed fetvâ-yı şerife ibrâz idüb nazar olunsun didikde zîr-i 'ömrüsün muvâcehesinde on beş seneden ziyâde zabt eyledüğü değirmende 'amd ve bir nesne da'vâ itmeyüb fevt olsa hâlâ 'ömrün fevtinden sonra kızı ol degirmene istihkâk da'vâsına kâdir olur mu cevâb ya sevâbında olmaz diyü buyurulmağın ber-mûceb-i fetvâ-yı şerife müdde'-i-yi mezbûreyi bi-veche mu'ârizadan ben' birle mâ hüve'l vâki' gıbbe't taleb kütüb olundu fi'l hâsıl fi Cemâziye'l evvel sene seb'a ve tis'in ve elf.

Fahrü'lakrân kethüdâ yerleri
Hüseyin Ağa

Dahrü'l-emâsil
Subhi Ağa

Hasan Bey
el-müderriş

Mehmed bin
Eyyûb

Mustafa bin
Şâmil

Mehmed bin
Mustafa

El-hacı
Hâmi

İbrahim bin

Mustafa bin
Mehmed

s.26,h.56

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki iş bu sene-i mübârekede ihrâcî fermân olunan donanmâ-yı Hümâyûn kadırgaları için bermûceb-i emr-i mukâta'a nefis-i Kastamonu kazâsının üzerlerine lâzım gelen yalnız elli iki nefer kürekçileri gelüb yalnız kürek Hasan bin kadırgasına ta'yîn olunub bedel-i mu'âvenet ve kusûr hâne bedeli ve harc-ı tersâne-yi 'âmire olunmağın bu hurûf-u li eclü't-temessük ketb olundu el-vâki'

fi 10 sene 1096.

Emin-i tersane-yi
'âmire hâlâ

s.26,h.57

Kıdvetü'l kudât ve'l hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-keâm
Kastamonu ve Azdavay kadıları -zıde fazlehu- ve kıdvetü'l-
emâsil ve'l-akrân bin doksan altı senesine mahsûb olmak ü-
zere Kastamonu sancağının kürekçi 'avâriz yerlerine me'mûr
olan -zıde kadrehu- tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl
olacak ma'lûm ola ki Kastamonu'dan Hacı 'Ömer ve Azdavay'
dan Ahmed nâm kimesneler üzerinde der-sa'âdetime 'arz-ı hâl
idüb Kastamonu kazâsının 'aynînefer kürekçisi bedel-i mu'â-
venet ve tersane harcı ve kûsûr hâne akçaları ile ma'a ge-
türüb teslim-i tersane-yi 'âmire idüb ve yedimize tersane
emîni tarafından teslim temessükleri alub mahalline irsâl
olundukda hâlâ ol tarafda bakâyâsı bedel tahsiline me'mûr
olan Şa'bân Mehmed temessüklere 'amel itmeyüb fermân-ı 'âli
olmadıkça yine alurum diyü nizâ' itmekle yedlerine 'avâriz-
ları teslim-i temessükleri olan kazâlar re'âyâsından tekrâr
bedel-i 'avârizı taleb olunmaya diyü emr-i şerîfim ricâ ey-
ledikleri ecilden hazîne-yi 'âmireme mahfûz olan mevkûfât
defterine nazar olundukda Kastamonu kazâsının elli ik 'aynî
nefer ve beş buçuk kûsûr hâne birinin her bir hânelerinden
beşer yüz akça ve kırk iki bin akça bedel-i mu'âvemetleri
net akçaları ki kırk dört bin yedi yüz doksan akça idüb
esedî hâne üzere dört yüz yedi ve bir rub' gurus eyleyüb ve
Azdavay kazâsının beş nefer ve üç buçuk kûsûr hânenin bin

yedi yüz elli akça ve dört bin iki yüz seksen akça bedel-i mu'âvemet akçaları ki altı bin otuz akça olub esedî hesâbı üzere elli dört buçuk ve sülüs esedî gurus idüb tersâne-yi 'âmire emîni 'Ali -zîde mecdehu- gördüğü muhâsebesinde makbûzu olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın imdi tersâne-yi 'âmireye 'aynî nefer teslim olunub yedlerine tersâneye müte'allik ma'mûl bih temessük ibrâz etmeyenlerden sene-i mezbûre mahsûb olmak üzere mukaddemâ virilen emr ve defter mûcebince bedelleri tahsil itdirilmek fermânım olmuştur. Buyurdum ki hükm-ü şerifimle vardıkda bu bâbda sâdir olan emrim üzere 'amel idüb vech-i meşrûh üzere târih-i mezbûrda 'aynî kürekçileri ve bedel-i mu'âvenet akçalarının teslim eyleyen kazâlardan tekrâr taleb olunmayub ve tersâne-i 'âmireye kürekçi teslim eyleyüb yedlerinde temessükleri olmayanlardan tahsil idüb temessüğü olanlardan tekrâr talebiyle te'adî ve rencide ve remide itdirmeyüb husûs-u mezbûr için tekrar emrim varmakı eylemeyesin söyle bilesin 'alâmet-i şerifime i'timâd kılâsın tahrîr fi'l yivmi'l nâs' Şa'bânü'l mu'azzam sene sitte ve tis'in ve elf.

El-mahrûse-i Edirne

s.26,h.58

Mefâhirü'l kudât ve'l hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l kelâm Kastamonu sancağında vâki' olan kadîlar -zîde fazlehum-tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hazîne-i 'âmirem defterleri mûcebince livâ-yı mezbûrede vâki' kadîlıkların dört bin beş yüz kırk iki nüzl hâneleri olub bin

doksan altı senesine mahsûb olmak üzere bedel-i nüzülleri cem' ve tahsil olunmak lâzım ve mühim olmanın iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Mehmed -dâme mecduhu- tahsiline ta'yîn olunub hazine-i 'âmirenden alına virilen mühürlü ve nişanlı mavkûfât defteri sûreti mûcebince cem' ve tahsil itdirilmek emrim olmuştur. Buyurdum ki hükm-ü şerifimle mübâsir-i mezbûr vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahî li-vâ-yı mezbûrda vâki' kazâların ol mikdâr nüzul hânelerinin târih-i mezbûrede mahsûb olmak üzere her bir hânelerinden altışar yüz akça bedel-i müzulleri irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûret-i mûcebince cem' ve tahsil itdirilüb hilâf-ı emr ve defter kimesneye ta'alil ve muhâlefet itdirmeyesin ve bundan mâ'ada mübâsir-i mezbûrun ci-het-i ma'îşetiçün her bir hânelerinden otuzar akçadan aldırub bundan ziyâde bir akça alınmaya ve aldirmayasın ve bedel-i nüzül için alınan esedî gurus yüz yirmişer akçaya ve hâlis-i mısırî pâyeye üçer akçaya aldırub ziyâde ve noksan aldirmayasın kesr defter ve naks-ı hânedan ve hilâf-ı emr ve defter zulm ve te'addiden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerifime i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi'l-'ösr sehrü Saferü'l hayr sene 1096

Be-makâm-ı Edirne

s.27,h.59

Mefâhirü'l kudât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-ke'lâm Kastamonu ve merkeze ve kâdîları -zîde fazlehum-

tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki iftihârü'l havass ve'l-mukarribîn mu'temedü'l mülûk bi'l-mekîn bi'l-fi'l dârü's-sa'âdetim ağası olan Yusuf Ağa dâme 'ulûvv-i dergâh-ı mu'allâma 'arz gönderüb müşârü'l-ileyhin taht-ı nizâmında olan merhûm ve mağfurleyh Siltan Bâyezid Han Veli tâb-ı şirâhının Amasya'da binâ eylediği câmi'-i şerif 'imâret 'âmirleri evkâfı karyeleri makdûrû'l kalem ve maktû'ü'l kadem serbest olub hârice dahl olunmak icâb etmez ki evkâf-ı merkûme karyelerinden taht-ı kazânızda vâki' 'ömer Seyhi ve kimesne-yi sagire ve Kibir nâm karyelerinde Kastamonu sancağı mütesellimi ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi vakütlü ve vakütsüz ziyâde atlu ve âdemler varub müft-i meccânen yem ve yemek ve bilâ-emr-i şerif karyelerden saman ve odun ve çıra ve çayır ve teftîs akçası ve kurbân bahâ na'l bahâ nâmıyla akçaların alub zulm ve te'addi eylediklerin bildirüb hilâf-ı ser' ve kânûn ve bilâ emr-i hümâyûn mîr-i mîrân ve mîr-livâ ve subaşılârin ve sâ'ir ehl-i 'örf tâifesi tarafından müdâhale itdirmeyüb men' ve ref' olunmak bâbında emr-i şerifim ricâsına 'arz itmeğin hilâf-ı ser' ve kânûn rencide olunmamak emrim olmuşdur. Buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi husûs-u mezbûrla mukayyed olub görsün 'arz olunduğu üzerine eyyâm-ı sa'âdetim encâmında fukarâya zulm ve te'addi olunduğu gene (?) rızâ-yı şerifim yokdur ve evkâf-ı selâtin karyeleri min-küllî vücûh serbestdir Kastamonu sancağı mütesellimi ve sâ'ir ehmi-i 'örf tâ'ifesine muhkem ten-

bih ve te'kid eyliye sen ki ziyâde atlu ve âdemler vakütlü ve vakütsüz karyelerine varmayub lâzım gelüb vardıklarında ehl ve 'iyâleriyle sâkin oldukları evlerine kanmayub bir münâsib mahalle konub me'kûlât kısmından her ne lâzım olursa rızâlarıyla satanlardan akçalarıyla alub müft-i meccânen yem ve yemek ve arpa ve saman bilâ-emr-i şerif na'l-ı bahâ ve kurbân bahâ teftiş akçası talebiyle rencide ve remide itmeyeler ve itdirmeyüb men' ve def' eyleyesin ba'de't-tenbih istemeyüb vech-i meşrûh üzere te'addi ve tecâvüz iderlerse yazub 'arz eyleyesin hilâf-ı şer'i ve kânûn ve mugâyir-i emr-i hümâyûn kimesneye iş itdirmeyesin husûs-u mezbûr için tekrâr emrim varmalu eylemeyesin söyle bilesin 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız tahrîren fi evâil-i şehri Sa'banü'l muazzam sene sitte ve tis'in ve elf.

el-mahrûse-i
Edirne

s.27,h.60

Serî'at-ma'ab Kastamonu ve merkez kadıları efendiler hazretleri kâm-yâb ve mevât-ı sâfiye ithâfıyla inhâ olunur taht-ı nezâretimizde olub Amasya'da vâki' merhûm ve mafhur-l-ileyh Sultan Bâyezid Han Veli tâb-ı şirâh hazretlerinin kazâ-yı mezbûra tâbi' evkâfı karyeleri makrûrû'l-kalem ve makdû' serbest olub mîrî mirân ve mîr-livâ ve voyvoda ve mütesellimleri ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifeleri tarafından min külli vücûh dahl olunmak icâb eylemez iken vakf-ı mezbûr karyelerinin taht-ı kazânızda vâki' 'ömer Seyh ve kimesne-i sagîr ve Kibir nâm karyelerine Kastamonu sancağı

Emirü'l ümerâi'l kirâm kebîrü'l küberâi'l fihâm zü'l-kadr
ve'l ihirâm sâhibü'l-'izz ve'l-kirâm el-muhkas bi-mezîd-i

s.28,h.61

Kostantiniyye
Yusuf
darü's-sa'ade
dergâh-ı 'âli
hâla

kayüddier me maldür baki hamse 'ömr ve fazilet bad
ade ve himâye üzere olmanızdan memnûn olunuz bu bâdda te-
meyüb men'â' e ref' eyleyüb rûsen hususlarında ser'le musâ'-
lebilye vakt-i serif re'âyâlarına rencide ve rencide itdir-
gâyir-i emr-i hümayûn ve bilâ-fermân-ı tekalif-i sâkka ta-
nib-i vakte ada itdikden sonra hilâf-ı ser' ve kânûn ve mu-
de itdirmeyle üzerlerine lâzım gelen hükûk ve rûsûmâtın câ-
mirimîrân ve mir-ivâ subâsîları ve mütesellimlerine renci-
mübâsîr-i mekkûm ma'rifetiyile evkâf-ı mezburia re'âyâları
tır lede'l-irâsûlî sâdir olan emr-i serif-ı 'âli mâcebince ve
bevâblarından 'İsâ Bey mübâsîr ta'yin olunub gönderilmiş-
sâdir olmağa tarafımızdan dahi mektûb ve dergâh-ı 'âli
ahâliilerine rencide olunmamak bâbında emr-i serif-ı 'âli
ir ehl-i 'arf tâ'ifesi tarafından vakt-i serif karyeeleri
olmadıkları ecîden mirimîrân ve mir-ivâ subâsîları ve sâ'
ve na'l bahâ nâmıyia akcâların olub zulm ve te'addiden hâli
saman ve ocak ve cira ve çayır ve tefîs akcası ve kurbân
mift meccâren yem ve yemek ve bilâ-emr-i serif kara arpa ve
tâ'ifesi varittü ve vakitsiz ziyâde atıu ve âdemle varub
mütesellimlerî ve voyvoda ve subâsîlar ve sâ'ir ehl-i 'orf

'inâyetü'l-melîkü'l-'âli sâbi'an Sivas beylerbeyi olan Hüseyin -dâme ikbalehu- tevkî'i ref'i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki sen yarar ve tacdar (?) ve müstahakk-ı 'inâyet ve müstevâcib sezâ-var-ı 'âtıfet olduğun ecilden hâliyâ hakanîde mezîd-i 'inâyet-i 'âliyye-yi sâhâne ve kurbet-i rafet-i seniyye-i pâdisâhanem zuhûra getürüb iş bu sene sitte ve tıs'ın ve elf Sa'banü'l mu'azzamın on üçüncü gününde ber-vech-i arpalık Kastamonu sancağını sana tevcih ve 'inâyet idüb i'lâmiçün ta'yfın olunmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bir an ve bir sa'at te'hîr ve tevkif itmeyüb ber-vech-i arpalık Kastamonu sancağına sen mutasarrıf olub hıfz ve Hırâset ve himâyet ve hiyânet-i râ'ıyyet bâbında ve sâ'ir me'mûr olduğun hidemât-ı 'âliyye-nin edâ ve temsiyetinde mecrû sa'f olub ve muhacelen âdemin gönderüb berâtının ihrâcıyla mukayyed olasız söyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâsıt-ı şehri Sa'bân sene sitte ve tıs'ın ve elf.

Tabak-u 'asel-hatîr bî mısırî'l
 Allahu subhanehu Muhammedü'l gazî
 bi-medine-yi Üsküb
 gufirâi 'aliyye (?)

Der kenâr: Vasale ileynâ hasrû'l sûret-i emr-i şerîf
 fi evâhir-i Ramazân-ı şerîf sene 1096

s.28, h.62

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Muslî -zîde kadrehu- Edirne'de divân-ı hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Kastamonu sancağında vâki' tamga-yı hâlet kirpâs ve 'âdet-i ağnâm yerlü koyun ve

zâviye-i Dede Sultan ve Sarıkavak ve tevâbi'i mukâta'asın olageldiği üzere tevârih-i muhtelif ile bin doksan altı senesini kadîmeye olageldüğü üzere kendüye der'uhde olunub berât-ı şerîfim virilmek ricâ itmegin hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan mukâta'at defterlerine nazar olundukda zikr olunan tamga-ı hâlet kirpâs ve boyahâne ve şem' hâne ve tevâbi'i mukâta'asının zabtı târihi mâh-ı Sevvâl guresinden olub ve 'âdet-i aġnâm yerlü koyun ve zâviye-i Dede Sultan ve Sarıkavak ve tevâbi'i mukâta'asının dahi zabt târihi Mart evvelinden olub mukâta'a-i mezbûrlar birleştirilüb birbirinden ayrılmamak üzere bir senede mâlî ve vazâlif ve irsâliyesiyle ma'â iki yük otuz beş bin akçaya olduğu derkenâr olunub 'arz olundukda altmış bin akça peşin ile der'uhde olunub berât-ı şerîfim virilmek fermânım olmağın hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdihâanem vücûda getirüb iş bu bin doksan altı Sevvâli guresinden temgâ-yı hâlet kirpâs ve tevâbi'i mukâta'asının ve bin doksan yedi Rebî'ül-evvelinin on altıncı gününde vâki' olan Mart ibtidâsından 'âdet-i aġnâm ve zâviye-yi Dede Sultan ve Sarıkavak ve tevâbi'i mukâta'alarına ki cem'â dört mukâta'a mukâta'alara tevârih-i muhtelif ile emîn nasb ve ta'yîn idüb zatiçün bu berât-ı hümâyûn virdüm ve buyurdum ki mezbûr varub târih-i merkûmlardan mukâta'a-i mezburların vech-i meşrûh üzere bundan akdem olanlar minvâl üzere zabt u rabt idegelmişler ise rabt eyleyüb kadîmde olagelmisse muhâlif te'addi ve taraf-ı âhardan bir ferde bir vechile dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb

ve mezbûrun tahvîlinden bin doksan altı muharremin onuncu günü tefâvütiyle ma'â altmışbeş bin akça ber-vech-i peşin teslim hazîne-i 'âmirem eylemişdir. Söyle bileler 'alâmet-i serîfime i'timâd kılalar. Tahrîren fi'l-yevmi'l-sâlis ve'l-ısrîn şehri Rebi'ü'l evvel sene sitte ve tıs'ın ve elf.

Be-makâm-ı Edirne

s.28, h.63

'İzzetlü ve sa'âdetlü efendi hazretlerinin mahall-i serîflerine tahiyât-ı sâfiyyât ve teslimât-ı vâfiyyât ithâfından sonra taraf-ı ahvâllerden su'âl olunur ise elhamdülillahî te'âlâ vücûd-u baht üzere olub dostların hayr du'âsı ad'iyyesinnin müdâvemet üzere bilesiz fi-mâba'adenem efendim hâliyâ ol tarafda mütesellim olan ağa vâkıfın ba'zı umûruna dahl idüb bize bundan 'âid olan sey vardur diyu akça alur ol ecilden vâkıf-ı serîfin mukâta'asın kimesine almayub vâkıfın tarafından zabt u rabtıçün câbiler irsâl olunmuşdur vusûlünde vâkıfa 'âid olan rüsûmâtın ve sâ'ir hubûbâtın mezbûr câbilere zabt itdirüb eğer mütesellim ağa muhâlefet-i ba'zı husûsuna 'alâka iderse vukû'u üzere yazub 'arz viresiz bizler dahi vâkıfın nazarı dârü's-sa'âde ağası efendimiz ile yüz mütesellim ağanın âsîtânede kapu kethüdaları vardır hem ne aldılar ise anlardan alınur ve cenâbınız dahi 'arz virmeğe te'allül iderseniz cenâbınızdan sikâyet olunur öyle mu'allak ola

Muhlîs-i muhib
Nasûh Ağa
el-mütevelli ve hâlâ

s.29,h.64

'izzetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i seriflerine da'vât-ı lâyık ithâfından sonra muhabata (?) inhâ olunur ki zir-i hükümet-i si'ârınızda sehr ve nevâhî ve tevâbi'âtlarına beher üç ayda bir subası nasb ve ta'yîn olunmak mu'tâd-ı kadîm olmağla dârende-i mektûb kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Osman Ağa subâsı nasb ve ta'yîn olunmuştur meclis-i serifleri ile şeref-yâb olduğunda me'mûldür ki olageldüğü zabt u rabt itdirdüb mürâca'at eylediği umûruna emr-i imrâr-ı i'ânetinizi dirig buyurmayub hilâf-ı mu'tâd ve hilâf-ı ser'-i te'addi itdirilmeyüb mefhûm mektûbumuz ile 'amel oluna tahrîren fi evâsıt-ı Şa'bânü'l-mu'azzam sene 1096 bâkî 'izz-def'at der-sccade-i nisîn-i seri'at-ı müstahkîm bâd.

Muhlîs-i muhîb
Mustafa
kaymakam
mütesellim
Kastamonu

s.29,h.65

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazâ'il ve'l kelâm memâlik-i Anadolu'da vâki' kudât efendiler -zîde fazlehum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazâlarda vâki' mir-i mirân ve mir-livâ mütesellimleri ve kethüdâ yerleri -zîde kadrehum- tevki'i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki taht-ı kazânızda hükümetinizde fermân-ı hümâyûnumla serden geçdi tahrîrine me'mûr olan sipâh çavuşu ma'rifetiy- le kendü hüsn-u rızâlarıyla ba'zı kimesneler tahrîr ve dâ-

hil-i defter oldukdan sonra firâr idüb hidemât-ı 'âliyyenin te'hirine bâ'is oldukları i'lâm olunmağla imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz o makûle tahrîr olunan serden geçdilerden firâr idenleri bâ-yı vecekân ele getürüb kayd-ı bend ile dîvân-ı hümâyûna ihzâr eylemek bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır fermân-ı celîlü'l-kadîm üzere 'amel idüb dahi siz ki mûmâ-ileyhimsiz o makûle tahrîr olunan serden geçdiden firâr idenleri bâ-yı vecekân ahz-ı ele getürüb kayd-ı bend ile dîvân-ı hümâyûnu- ma ihzâr idüb ammâ bu bahâne ile hilâf-ı ser'-i serîf zulm ve te'addiden begâyet ihtizâr idesiz ve ictinâb üzere olasız söyle bilesiz 'alâmet-i serîfime i'timâd kılâsız tahrîren fî evâil-i sehr-i Rebî'ü'l evvel sene sitte ve tıs'ın ve elf.

Mahrûse-i Edirne

s.29,h.66

Serâi'-i şî'âr memâlik-i Anadolu'da seccâde-nişîn-i şeri'-at-ı garrâ olan kudât efendiler -zîde fazlehum- ve mefâhirü'l emâsil ve'l akrân mütesellimleri ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve serdârân vekilleri -zîde kadrehum- ve sâ'ir a'yân vilâyetin iş erlerisiz inhâ olunan oldur ki hâlâ zeviyü'l-ibtihâcın mürûr u 'ubûr idecek zamân olub taht-ı kazâlarınızda kitâ'ü't-tarîk eşkiyâsı gezmekden hâlî olmaduğu huzûruma i'lâm olunmağla beher hâl-i ahz ve ele getürüb huzûruma ihzâr olunmaları bâbında buyuruldu tahrîr olunub kîdvetü'l emâsil ve'l akrân yanı-

mızda olan sipah ocağı cavuşlarından Mustafa çavuş ne mik-zâra mübâşeretiyle ihzâr olunmuşdur gerekdir ki taht-ı kazâlarınızda zuhûr iden kitâ'ü't-tarîk eskiyâsı mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle bâ-yı vecekân ahz ve ele getürüb huzûr-uma ihzâr itdirmegin bir ferde tereddüt ve muhâlefet itdirmeyüb 'avk ve müsâmaha ve himâyeden begâyet ihtizâr eylesiz ammâ bu bahâne ile celb-i mâl olunmaktan ve kendü halinde olan fukarâya hilâf-ı şer'-i şerîf 'övr ve te'addiden (?) ictinâb eyleyüb müceb buyruldu ile 'âmil olasız diyü fi 21 (?) Receb sene 1096

Der kenâr: Vasala ileynâ fi'l ebtasi-yi 'asere Şevvalü'l mûkerrem 1096 (9)

s.29,h.67

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki hâliyâ ber-vech-i arpalık mutasarrîf olduğumuz Kastamonu sancağının mütesellimlerisiz iş bu bin doksan altı Sa'bânü'l-mu'azzamın on üçüncü gününde zabt ve tasarruf eylemek üzere ağalarımızdan kıdvetü'l-akrân 'Osman Ağa -zîde kadreye- tefvîz ve teklîd ve mütesellim-i sâbıkın muhâsebesini görüb 'ahd sana lâzım gelen mütesellimlek mahsûlüne ahz u kabz için tarafımızdan ta'yîn ve irsâl olunmuşdur merkûm dahi varub târih-i merkûmdan li-vâ-yı mezbûre mütesellimlik olageldiği üzere zabt ve tasarruf ve mu'tâd olan rûsûmât ve mahsûlâtın ahz u kabz ve mütesellim-i sâbıkın muhâsebesini görüb zimmetinde lâzım gelen ahz idüb taraf-ı âhardan mûmâ-ileyh bir kimesneye mu'âzara ve müdâhale eylememek üzere iş bu hurûf li-eclü't-te-

messük tahrîr olunub yedine virildi tahrîren fi'l-yevmi'l
 sâni ve'l 'ısrîn şehri-i Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve
 tis'in ve elf.

Bende-yi
 Hüseyin livâ-i
 Mutasarrıfı
 Kastamonu hâlâ

s.30,h.68

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm
 Mevlânâ Kastamonu kâdısı -zîde fazle- tevkî' ref'i hümayûn
 vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân 'Os-
 man -zîde kadrehu- dergâh-ı mu'allâm 'arz-ı hâl idüb ber-
 vech-i arpalık Kastamonu sancağına mutasarrıf olan emirü'l-
 ümerâ'il-kirâm Hüseyin Hüseyin -dâme ikbâlehu- tarafından
 livâ-yı mezbûrenin kaymakam ve mütesellimliği ber-vech-i
 emânet sene sitte ve tis'in ve elf Sa'bânının on üçüncü gü-
 nünde kendüye tefevvüz ve mütesellim-i sâbık nâm kimesne-
 nin makbûzundan muhâsebesi görülmek için tevkîl olduğuna
 mûmâ-ileyhin tarafından mühürlü mektûb virüldüğün bildirüb
 mücebince ser'iyile zabt itdirilmek emrim olmuşdur buyurdum
 ki hükm-ü şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan
 emrim ve mûmâ-ileyhin tarafından virilen mühürlü mektûb
 mücebince 'amel idüb dahi livâ-yı mezbûre kaymakam ve
 mütesellimliğinin mûmâ-ileyh 'Osman -zîde kadreye- zabt ve
 tasarruf itdirüb ve mütesellim-i sâbık mezbûrun dahi mak-
 bûzâtında ser'iyile muhâsebesi görölüb ber-muktezâ-yı ser'-i
 şerif zimmetinde zuhûr iden sancak mahsûlât ve rûsûmât cüz'
 i ve küllî her ne ise ba'de's-sübût hükm idüb vekîl-i mez-

sehr-i Sa'banü'l-mu'azzam sene sitte ve tis'in ve elf.
met-i serife i'timad kilalar tahriren fi'l-yevmi'l sani
ola ol babda bir ferde manî olmayalar söyle bileler, ala-
malından emin olanlardan ber-vech-i teka'ud olub mutasarrif
yevmi on dört akca, udfesi Kastamonu tamgası mukata'ası
buyurdum ki mebdar varub vech-i mesrûh üzere ta'yin olunan
on altıncı gününde müceddeden bu berât-i hümaydnu virdim ve
mütaka'idin zümresine ilhak idub bin doksan altı Recebinin
, udfesi Kastamonu tamgası mukata'ası malından olmak üzere
dokuz akcası hazine mände olub baha-yı yevmi on dört akca
nin-tezkeresi mücebince mutasarrif olıduğu, udfesinde on
tu'l emacid ve'l-ayan atıu mukabelecisi, Ali-zide mecede-
kinda mezid-i inayet-i padisahanem zuhura gelirub kideve-
zide kadrehu-teka'ud olmak ihtiyar itmegin hak-
li-san-sehriyar-i kidvetü'l eması ve'l-akran-Bayram
, udfeye mutasarrif olan is bu rafi'-i tevki'-i refi'-i a-
Ebna-yı sipahiyyandan yigirminci bölükde yevmi otuz üç akca
Nisan-ı serif-i ali-san hükmü oldur ki

s.30.h.69

hir-i sehr-i Ramazanü'l-mubarek sene sitte ve tis'in ve elf
bilersiz, alamet-i serife i'timad klasın tahriren fi eva-
ve emr-i hümaydnu muhalif kimesneye is itdirmeyesiz söyle
bare bi't-tamam alvirub min ba'd-ı ser'-i serife ve kändna

s.30,h.70

iftihârü'l-emâcidr ve'l ekârim câmi'ül muhâmid ve'l mekâ-
rimü'l muhtass bi-mezîd-i 'inâyetü'l-melik ikdâm dergâh-ı
mu'allâm kapucu başılarından Şa'bân Mehmed -dâme mecdehu-
ve kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l kelâm
kâdî olan Mevlânâ -zîde fazlehu- tevkî' refî'-i hümâyûn
vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Kastamonu sancağı ahâlisinin
mîr-livâya şer' ve kânûn defter mûcebince hukûk ve rûsûm
müte'allik nizâ'ları olmağla kara arpa ve ta'âmiyye ve
kışlak ve teftîs ve subaşılık nâmına ve sâ'ir tekâlif-i
sâkka bi'l-cümle ref' olunub gayri ez-cürm-i galîz ve dem-i
dîn kadîmetü'l livâ-yı mezbûre mutasarrîf olanlara mu'în
olan resm-i çift ve sâ'ir hukûk-ı şer'iyeleri mukâbe-
lesinde ber-vech-i maktu' senede on yedi bin gurusâ (s.31)
bâlig olmaz ise tekmîli içün lâzım gelen akça her kazânın
tahammüllerine göre tevzî' ve taksîm ve ba'de'l-yevm sikâ-
yet olunmamak üzere tarafeynin vekîlleri muvâcehesinde
bi't-terâzî beynlerine nizâm virildükde bi'l-fi'l-vezâretli
baş defterdârım olan düstûr mûkerrem-i müsîr-i mufahham ni-
zamü'l-'âlem vezîrim Mehmed Paşa adamallahu te'âlâ iclâlehu
i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında
fermân-ı 'âli-sânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şer-
rifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celif-
lü'l kadrîm mûcebince 'amel idüb sen ki kapucubaşı mûmâ-
ileyh ve Mevlânâ-yı mezkûresin vech-i meşrûh üzere ahvâlle-
rine nizâm virüb min-ba'd şer'-i şerife ve kânûn ve defter

ve emr-i hümâyûnum muhâlif ahdeyn (?) tarafına gadr olun-
mağla tekrâr şikâyet olunmağla ihtirâz idüb emr-i serîfimin
mazmûn-ı münifi ile 'amel olasin şöyle bilesin 'alâmet-i
serife i'timâd kılasın tahrîren fi evâsıt-ı şehri Sa'bâ-
nü'l-mu'azzam sene sitte ve tis'in ve elf

Edirne
el-mahrûse

s.31,h.71

Serâ'-i şî'âr Kastamonu ve Boyabat ve Ayendon kâdîları
-zîde fazlehum- dürer-i da'vât-ı safiyyât-ı tahıyyât ...^{LSU}
.....inhâ-yı müheyyâ olunan oldur ki taht-ı kazâlarınızda
olan yenîçeri serdârı bundan akdem vârid olan fermân-ı pâ-
dişâhî ve ağa mektûb mücebince Edirne sahrâsına gelüb is-
bât-ı vücûd ve edâ-yı hizmet eylemedüğü ecilden ref' olunub
yedine üslûb-u sâbık üzere kırk dört bölüklük mütekâ'id
Hüsnü nâm yoldaş serdâr nasb ve ta'yîn olunmağın is bu mek-
tûb tahrîr olunub gönderilmişdir vardıkda gerekdir ki mez-
bûrun serdârlık 'umûrumda istihdâm edib ferdi dahl itdirme-
yüb ve ol cânibde yenîçeri ve 'acemi oğlan ve topçu ve ce-
beci-i mezbûre üzerinize serdâr bilüb sözünden taşra ve re-
zinden fâriğ ve ^ط eylemeyüb itâ'at ve inkıyâd üzere ola-
lar ve tevâ'if-i mezbûrdan bilâ-vâris-i ma'rûf fevt olanla-
rın muhalledâf-ı matrukâtın merkûma ahz u kabz ve sevk sul-
tanın fûruht itdürüb hâsıl olan nukûdu müfredât defteriyle
mümzâ ve mahtûm bu cânibe irsâl itdüresin ve lâkin hilâf-ı
ser'-i kânûn kimesneye rencide itdirmeyesin ve sen ki ser-
dârsın taht-ı hükûmetinde ehl-i sefer yenîçeri ve topçu ve

cebeci neferâtı me'mûr oldukları sefer-i hümâyûna ve serhadlerine 'umûmen yollayub yerimizde himâye eyleyüb alı koyub ve re'-âyâ mezbûresinde olunursa hilâf yere kat'â sâhib çıkmayub re'âyâlıklarında olalar şöyle bilüb müceb-i mektûb ile 'â-mil olasız tahrîren fi'l-hâmis ve'l-'ısrın şehri Sevvâlû'l mûkerrem sene sitte ve tıs'in ve elf

Mücebince 'amel oluna

Zülfikâr Ağa

hatt-ı

Yeniçeriyân-ı dergâh-ı

'âlî hâlâ

Tabak-u asle'l mahsum 'aliyye'l gaffar Allahu subhanehu ale'l havli halak . *عمرکے اجی* bi-medine-i el-mahrûse Kostan-tiniyye el-mahrûse

s.31,h.72

Nişân-ı serif-i 'âlî-şân-ı hükm oldur ki,

'Acem şâhının âsitâne-i sa'âdetime gelen elcisi südde-i sa'âdetim 'arz-ı hâl idüb mahmiye-i İstanbul'da olan 'Acem tüccârının muhallefâtına beytü'l-mâl emîni olanlar müdâhale itdirmemek ve mahrûse-i Bursa'da olan 'Acem tüccârından nâmı ile bir nesne talep olunmamak için 'inâyet-i 'aliye-yi pâdisâhanem ricâ eyledikde 'Acem şâhının kendi metâ' ile ticâret idenlerden gayri ticâret ve misâfîret üzere memâlik-i mahrûsem gelüb giden 'Acem tâ'ifesinden fevt olanları muhallefâtlarına beytü'l-mâl emîn olanları dahl itdirilme-yüb şâh tarafından o makûllerin muhallefâtını kabza me'mûr olanlara ve vekîllerine kabz itdirilüb ma'ada bir akçasına memâlik-i mahrûsemde sâkin olub 'alâkası olub ticâret üzere iken fevt olan 'Acem tâ'ifesinin beytü'l mâlların beytü'l

mâl emfni olanlar tarafından kabz olunub ve mahrûse-i Bur-
sa'da olan 'Acem bâzergânlarından mutlaka *yiva (نع)* cizyesi
nâmıyla bir nesne talep olunmamak için mâliye tarafından ol
emr-i 'âliyem virilmekle bu fermân-ı kazâ cezmim te'kil ve
'ahde evvel ol emr-i 'âliyem mücebince 'amel olunmak bâbın-
da iş bu (s.32) nişân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn meymenet-
meşmûn virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm 'Acem tüccârının
vefât eylediklerin beytü'l mâlları husûs ve cizyesi
taleb olmaması bi'l-ifadeniz olunduğu üzere 'amel olunub ol
bâbda efrâd-ı âhireden hiç ferdin *نکاز و کفر* mâni' ve
dâfi' olmaya söyle ki 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar
tahrîren fi evâsıt-ı sehr-i Recebü'l mürecceb sene 1096

Kostantiniyye
el-mahrûse

Mutabık-ı asle'l münâf harrare el-gaffar Allahu te'âlâ Mus-
tafa el-gazi bi-'askeri Rumeli-i

'Ömerler

s.32, h.73

Akzâ kudât-ı el-müslimîn evlâ vilâtü'l-muvahhidîn ma'denü'l
fazl ve'l ya'kin hüccet'l-hakk 'ale'l-hakki'l-ecma'ın vâri-
su'l-ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezîd-i 'i-
nâyetü'l-melikü'l-mu'în Mevlânâ kadısı -zîdet fezâili- ve
mu'âhirü'l kudât ve'l hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l kelâm
memâlik-i mahrûsemde a'cem tâ'ifesi mürûr-u 'ubûr ve 'ubûr
iden yerlerin kâdîları -zîde fazlehum- mefâhirü'l emâsil
ve'l-akrân ve müfridelerin (?) -zîde kadrehu- tevkî'-i re-

fi'-i hümâyûn vâsıl olmak ma'lûm ola ki 'Acem tüccâr tâ'ifesi dergâh-ı mu'allâm 'arz-ı hâl idüb 'Acem tâ'ifesinden olub memâlik-i mahrûsemde ticâret üzere iken mürd olanların metrûkatlarına beytü'l-mâl emînleri tarafından müdâhale olunmamak için hatt-ı hümâyûn-u sa'âdet-makrûn ile maknû' divân-ı hümâyûnum tarafından yedlerine olan be-rât-ı 'âlfî-sânım mûcebince bu ana değin dahl ve ta'arruz olunmuş değil iken bundan akdem Tokat'ta mürd olan Kara Beyt nâm 'Acem zımmînin metrûkâtın Tokat voyvodası ahz u kabz idüb gadr olunduğun bildirüb men' ve def' ve giru red itdirilmek bâbında 'inâyet ricâ eyledikleri ecilden hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan beytü'l mâllarının şurût ve kuyûdun bulunmağ-la tâ'ife-i mezkûrun hatt-ı hümâyûn-u sa'â-det-makrûnumla meftûn bin elli dokuz senesi târihiyle müverrah divân-ı hümâyûnum tarafından yedlerine verilen nişân-ı hümâyûnum mazmûnunda memâlik-i mahrûseye ticâret ile gelüb iskân idüb 'alâkası olub mürd olan 'Acem tâ'ifesinin beytü'l-mâl emîni olanlar ahz u kabz idüb ancak ticâret ve misâfirât üzere memâlik-i mahrûseye gelüb giden 'Acem tâ'ifesinden mürûd olanların metrûkatları kabze me'mûr olanlar ve vekîlleri ahz u kabz eyleyüb beytü'l-mâl emînlerine müdâhale itdir-meye ve ancak mahrûse-i Bursa'da olan 'Acem bâzârgânların-dan yiva (يوا) cizyesi nâmıyla bir nesne talep olunmaya diyü ellerinde olan nişân-ı hümâyûnum tasrîh olunduğun ve hâlâ mesfûrların Tokat voyvodasında ol-duğu bi'l-fi'l vezâretiyle bas defterdârım olan düstûrû'l-mükerremü'l

müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem Mehmed Pasa adâm allahu te'âlâ iclâlehu i'lâmıyla mâliye tarafından emr-i şerifim virilmekle mûcebince divân-ı hümâyûnum tara-fından dahi hükm-ü hümâyûnum ricâ eyledikleri ecilden mâliye tarafından virilen emr-i şerifim mûcebince 'amel olunmak emrim olmuştur. Buyurdum ki dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Bayram Çavuş -zide kadrehu-hükm-ü şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi mâliye tarafından virilen emr-i şerifimin mazmûn-ı münfi ile 'âmil olub hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesin min ba'd ser'-i serife ve mâliye tarafından virilen emr-i şerifime muhâlif kimesneye iş itdirmeyesin söyle bilesin 'alâmet-i serife i'timâd kılasın Tahrîren fi evâsıt-ı şehr-i Seferü'l hayr sene sitte ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.33,h.74

Kasâba-i Kastamonu

Ber-vech-i tekmîl fi'l maktu'
1750 gurus

Resm-i çift
mebla'
22000

Yekûn
Cem'a
1970 gurus

yalnız dokuzyüz seksen beş guruştur.

Defter oldur ki Kastamonu kazâsının kazâlarının resm-i çift ve sâ'ir hukuk-u ser'iiyeleri mukâbelesinin fermân-ı 'âlîsân ile müverrah olunan defterdir ki 'âlî alâ esâmî zikr olunur tahrîren evâil-i zilhicce el-şerif li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Karye-i Debbag Ishak 21 gurus Yalnız yirmi bir gurusdur	Karye-i Gödel ma' Akçakilise 30 gurus Yalnız otuz gurusdur	
Karye-i 34 gurus Yalnız otuz dört gurusdur	Karye-i Başmakçılar 12 gurus Yalnız on iki gurusdur	
Karye-i Serti 25 gurus Yalnız yirmibes gurusdur	Karye-i Yolaçık 11 gurus Yalnız on bir gurusdur	Karye-i Yıva ma' 22 gurus Yalnız yirmi iki gurusdur
Karye-i Türklü 26 gurus Yalnız yirmi altı gurusdur	Karye-i Ballık 10 gurus Yalnız on gurusdur	Karye-i Başlar(?) 10 gurus Yalnız on gurusdur
Karye-i Kuyucak 10 gurus Yalnız on gurusdur	Karye-i Alpu viran ma' 22 gurus Yalnız yirmi iki gurusdur	Atabekkavağı ve Kızıoğlu
Karye-i Gelin viran ma' 10 gurus Yalnız on gurusdur	Avcılar	Karye-i Dana söküsü 40 gurus Yalnız kırk gurusdur
Karye-i Başviran 10 gurus Yalnız on gurusdur	Karye-i Kızılkilise ma' 30 gurus Yalnız otuz gurusdur	Sipah ve Darı Bükü
Karye-i Derbend kavağı 11 gurus Yalnız on bir gurusdur		Karye-i Akçatas 30 gurus Yalnız otuz gurusdur
Karye-i Çatak ma' Burnek 30 gurus Yalnız otuz gurusdur		Karye-i Çukurviran 39 gurus Yalnız otuz dokuz gurusdur
Karye-i Geyikli 10 gurus Yalnız on gurusdur	Karye-i Köylüözü 22 gurus Yalnız yirmi iki gurusdur	Karye-i Eyti(?) 51 gurus Yalnız elli bir gurusdur

Karye-i Bak ma' Çavındır Karye-i Yörükviran Karye-i Akdoğan
 30 gurus 35 gurus 40 gurus
 Yalnız otuz gurusdur Yalnız otuz beş gurusdur Yalnız kırk gurusdur

Karye-i Has ma' Havilli Karye-i Egeraler
 46 gurus 24 gurus
 Yalnız kırk altı gurusdur Yalnız yirmi dört gurusdur

Karye-i Karaevli ma' Depe Karye-i
 20 gurus 10 gurus
 Yalnız yirmi gurusdur Yalnız 10 gurusdur

Karye-i Evirialan Karye-i Hamid Karye-i Bayındır
 15 gurus 30 gurus 15 gurus
 Yalnız on beş gurusdur Yalnız otuz gurusdur Yalnız on beş gurusdur

Karye-i Seremeddin Karye-i Saraycık
 35 gurus 36 gurus
 Yalnız otuz beş gurusdur Yalnız otuz altı gurusdur

Karye-i Öyükler Karye-i Gömeçe Karye-i Burma
 64 gurus 10 gurus 44 gurus
 Yalnız altmışdört gurusdur Yalnız on gurusdur Yalnız kırk dört gurusdur

Karye-i Karaçomak
 15 gurus
 Yalnız on beş gurusdur

Cem'a
 Yekûn
 985 Yalnız dokuzyüz seksen beş gurusdur.

s.33.h.75

Sizler ki hizmetçiler mahallesi imâmı ve ahâlilerisiz i'-
 lâm olunur ki mahalle-i mezbûrda iktizâ iden konak odasın
 kutbu'l-'ârifîn Mahmûd Efendi kaddese sirrahu'l-aziz haz-
 retlerinin hulefâsından Mustafa Efendi Tekyesi kurbında
 vâki' olub lâkin içinde ba'zı müdmin-i hamr ve meşreb-nüzûl

idüb öyle 'azfizin tekyesi kurbında ol makûle şekâvet hâne olmak ber-vech-i câ'iz degildir imdi varaka vusûlünde zikr olunan konak odası bi'l-küllîye kal' ve kam' idüb kereste- sin kaldırub sarây kurbında bir evde ta'mîr idüb binâ eyle- yesiz bu günden sonra tevakkuf idüb müsâmaha idersiz veya- hud mekân-ı mezbûru kal' ve kam' eylemeyüb mücerred def'-i meclis için kapusu hudûd idüb iğmâz idersiz bahssız olunub 'adem-i takayyudunuz vefâda rızâ nemûd olduğunuz sebebiyle ser'iyile 'ukûbet-i mesâ'i de eylemeyesiz mukarrerdür imdi ana göre basîret ve intibâh üzere idüb bilâ tevakkuf ihti- mâm eyleyesiz fi 23 Receb sene 97

Seyidi
Mehmed kaymakâm-ı
Kastamonu
hâlâ

s.34,h.76

Nişân-ı serif-i 'âli-şân-ı sultan tuğra-yı garrâ cihan-si- tân hükm oldur ki,

Kıdvetü'l kudât el-müslimîn Kastamonu kâdîsı Mevlânâ Mehmed -zîde fazlehu- der-sa'âdetime 'arz gönderüb Kastamonu'da vâki' İsfendiyar Bey evkâfının 'ösr mahsûlü ile mütevellisi olan Ahmed fevt oldukça Hidâyet nâm kimesne olub lâkin altı aydan berü mürtezîka-yı vazîfelerin virmeyüb mâl-ı(?) kafi (?) küllü(?) ve ^{el} eylediğinden ma'ada mezbûr kendü hâlinde olmaduğunun bi-garez-i müslimîn ihbâr eylemeleriyle ref' olunub müteveffâ-yı mezbûrun oğlu is bu raf' tevkî'-i refî'-i Sam sehr-i yârı kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Seyyid Mustafa -zîde kadrehu- için tevcih olunub berât-ı 'âli-şâ-

nım virilmek ricâsına i'lâm eylemeğin hakkında mezîd-i 'i-nâyet-i paâdişâhanem vücûda getürüb Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin 'arzı bin doksan altı zi'l-ka'desinin yigirmi birinci gününde virilen rû's-u hümâyûnum mûcebince mütevellî nasb ve ta'yîn idüb bu berât-ı hümâyûn 'izzet-mekrûn virdüm ve buyurdum ki merkûm varub evkâf-ı mezbûreye mütevellî olub hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra bundan evvel mütevellî olanlar 'ösr-ü mahsûlü ile ne minvâl üzere mutasarrıf ola gelmişler ise bu mezbûr dahi minvâl üzere mutasarrıf ola ol bâbda ref' olunan hidâyet ve taraf-ı âhardan ferd mâni' olmaya söyle bileler 'alâmet-i şerîfime i'timâd kılalar. Tahrîren fi'l yevmi'l ve'l-'ısrîn sehr-i zi'l-ka'de-yi şerîfe sene sitte ve tis'in ve elf.

Be-makâm-ı
Edirne

s.34,h.77

'izzetlü ve faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerine dürer-i tahıyyât-ı safıyyât ve 'azîz teslimât ve ikbât ithâfıyla ^{سجيات} inhâ oldur ki hâliyâ taht-ı hükûmet si'ârınızda vâki' nefis-i Kastamonu ve tevâbi' nevâhiyesinde sâkin ve temkîn olan altı bölük yoldaşların üzerlerine zâbit ve kethüdâ yeri nasb ve ta'yîn olunmak resm-i kadîm ve de'b-i dîrin olunub zümre-i silâhdârân dokuzuncu bölükde yevmi on beş akça 'ulûfeye mutasarrıf olan kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Hasan Veliyüddin Kastamonu -zîde kadrehu- ocağın emekdârı olmağla kethüdâ yeri nasb ve ta'yîn olunub mektûbu ^و birle 'izz-i huzûr kılınmışdır. 'inde'l-vusûl

me'mûldur ki mûmâ-ileyhe hizmet-i merkûmede istihdâm idüb âhardan bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve siz ki ol cânibde olan altı bölük yoldaşları siz mûmâ-ileyh üzere-resiz ki zâbit ve kethüdâ yeri bilüb revîş-i da'vâ ve nizâ'nız i2n-î ... ser'iyile ve ma'rifet-i merkûmeyle gör-dürüb hilâf-ı ser'-i şerif bir ferdi rencide eylemeyesin ve sen ki kethüdâ yeri -zîde kadrehu- ol cânibde olan altı bölük yoldaşları hüsn-ü zindegânî üzere zabt u rabt idüb ve sana muhjâlefet üzere olanları ism ve resimleriyle bölükle-riyle yazub 'arz ve i'lâm idesin ve ol tarafda ba'zı leven-dâd tâ'ifesi bayrak ve mızrak götürüb sipahi nâmıyla re'âyâ fukarâsına rencide iderler ise ol makûleleri dikkat birle ele getürüb üzerlerine ser'ile lâzım geleni icrâya ahkâm-ı ser'iyeye idüb sâ'ir mûcib-i 'ibret ve sebab-i nasihat ola re'âyâ fukarâsı devlet-i pâdişâhide asûde-i hâl üzere ola-lar bâkî hamîşe der-sipehân-ı şerî'at dâim bilâ tahrîren fi evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene sitte ve tis'in ve elf.

Mehmed Ağa	Zülfikâr	Hüseyin
Dergâh-ı 'âli	Dergâh-ı 'âli hâlâ	Dergâh-ı 'âli hâlâ

Hüseyin Sipahiyân Dergâh-ı 'âli hâlâ	Receb hâlâ	Mustafa Ağa Dergâh-ı 'âli
---	-------------------	-------------------------------------

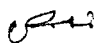
s.35.h.78

Sûret-i fermâ-ı şerîfidir

iftihârü'l emâcid ve'l ekârim rikâb-ı hümâyûnumda çavuş ba-sı olan Ahmed dâme -Mehmed'e tevki'-i refî'-i hümâyûnum vâ-

sıl olıcak ma'lûm ola ki sen emekdâr ve mahal ve müstehak olub 'inâyet-i 'âliyeme sezâ-vâr olduğun ecilden hakkında mezîd-i 'inâyet 'aliyye-i şahane ve mizîd-i râfit sene-i mülûkânem zuhûra getirülüb sene sitte ve tis'in ve elf zil-hiccesinin dokuzuncu gününde inşalla-hu te'âlâ rûz-ı hazârda mükemmel ve müretteb koyun ile Belgrad sahrâsında hâzır ve amâde olub hidemât-ı hümâyûnum-da mevcûd olunmak şartıyla hatt-ı hümâyûn-u sa'âdet-makrûn ile fermân-ı beylerbeyi-liği pâyesiyle ber-vech-i arpalık Kastamonu sancagı sana tevcih ve cinâyet idüb i'lâm için ta'yîn olunmustur buyurdum ki vusûl buldukda hatt-ı hümâ-yûn-u sa'âdet-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celilü'l-kad-rim mûcebince te'hîr ve tevakkuf itmeyüb inşallahu te'âlâ rûz-ı hazârda mükemmel ve müreddeb koyun ile Belgrad sahrâsında hâzır amâde olub hidemât-ı hümâyûnumda mevcûd bulun-mak şartıyla fermân-ı hümâyûnumda mevcûd bulunmak şartıyla fermân-ı beylerbeyi-liği pâyesiyle ber-vech-i arpalık livâ-yı mezbûresin mutasarrıf olub zabt u rabtında re'âyâ ve be-râyânın himâyet ve siyânetinden ve sâ'ir fermânım ibrâyâ hidemât-ı 'aliyyem edâ ve tekemmülünden maksûr eyleyüb ve mu'accelen âdemini gönderüb berâtına ihrâc itdiresin söyle bilesin 'alâmet-i serîfime i'timâd kılasız tahrîren fi evâil-i şehri zi'l-hicce serîf sene sitte ve tis'in ve elf

Be-makâm-ı Edirne
el-mahrûse

Tabak-u asle'l 'âli harare'l gaffar Allahu subhanehu
el Abdu'l gazi bi-askerî Anadolu gu firâi aliyye (?)

s.35,h.79

Şeri'at-ı şî'âr Disâr efendi hazretlerinin meclis-i şerifleri dürer-i davat-ı sâlihâdan teslimât-ı vâfiye ittihâzı siyâkından inhâ-yı muhibbâne üzere haliyâtı Kastamonu sancağı ber-vech-i arpalık tarafımıza 'inâyet ve ihsân buyuruldu ağalarımızdan kıdvetü'l emâsil ve'l akrân -zide kadrehu- mütesellim ta'yîn ve irsâl olunmuştur. Vusûlünde gerekdir ki fermân-ı şerif-i 'âli-sân târihi mûcebince kendüye zabt u rabt itdirüb âhardan kimesneye dahl itdirmeyesin revis 'umûrundan mu'âvenetiniz me'mûldür biz dahi insallahu te'âlâ ankarîb (?) varmak üzereyiz bâkî' der ...^{س.ک.م.ر.} serî'at-ı dâim bâd

el-muhlis-i muhib
...^{س.ک.م.ر.} mutasarrîf
livâ-i Kastamonu hâlâ

s.35,h.80

'izzetlü ve fazîletlü efendi cebeci ...^{ک.و.ب.ر.} hazretlerinin meclis-i şeriflerine dürer-i da'vât-ı sâfiyye ve garer-i tahiyât-ı vâfiye ithâfından sonra muhibbâne inhâ olunur ki hâliyâ taht-ı kazâ ve hükûmet-i şî'ârları nefis-i Kastamonu ve tevâbi' nâniyelerinde sâkin olan dergâh-ı 'âlî cebecileri üzerlerine zâbit ta'yîn olunmak deb-i kadîm olunmağa ol tarafda kethüdâ yerleri olan Hasan kadrehu nasb ve ta'yîn olunub iş bu mektûb ve tahrîr ve irsâl kılınmışdır lede'l-vusûl me'mûldür ki mûmâ-ileyh hizmet-i mezbûre istihdâm itdirirsiniz ve siz ki ol tarafda olan cebeciyan-ı yoldaşlarsız mezbûri üzerinde zâbit bilüb revis-i da'vâ-

nız şer'le ve ma'rifet-i mezbûr ile gördürüb hilâf-ı şer'-i ta'allül ve muhâlefet eylemeyesiz tahrîren fi gurre-yi zi'l hicce-yi şerif sene 96

..ab
..
Dergâh-ı 'âli

s.35,h.81

Seri'at-ı şî'âr fazlın disârKastamonu'da seccâde-nişîn-i seri'at-ı garrâ olan efendi hazretleri huzûrlarına tahiyât-ı sâfiye ithâfıyla inhâ olunur ki nefis-i Kastamonu nun ve tevâbi'-i ihtisâbın iş bu bin doksan yedi Muharrem gurresinde bir sene-i kâmil varınca olageldiği üzere varaka terkîm ta'yîn olundu lede'l vusûl vech-i meşrûh üzere Kastamonu ve tevâbi'-i ihtisâbı olageldiği üzere mezbûre zabt u rabt 'âid ve râci' olan hukûk ve rûsûmâtın yerlü yerinde ahz ve kabz idüb mühm seyyidler deyü gelmesine muhâlefet itdirmeyüb hilâf-ı şer' ve kânûn-u (s.36) itdirmemek dahi hemîşe bâkî fazîlet dâ'im-i bilâ

'Ali
Kaymakâm
Kastamonu
hâlâ

s.36,h.82

Mefâhirü'l kudât ve'l hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-keîâm Kastamonu ve Boyabad ve Ayandon kâdîları -zîde fazlehum-tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki taht-ı kazânızda olan yenîçeri serdârı bundan akdem vârid olan fermân-ı şerîfim mûcebince Edirne sahrâsına gelüb isbât-ı vücûd ve icrâ-yı hizmet eylemedüğü ecilden ref' olunub ye-

rine üslûb-ı sâbık üzere kırk dört bölüğün müttekâ'id Hasan nâm yeniceri serdâr nasb ta'yîn olunmağla mezbûri serdârlık hizmetinde istihdâm idüb âharı dahl ve ta'arruz itdirmeyesin ve ol cânibde yeniceri 'acemi oğlan ve topçu ve cebeci tâ'ifeleri mezbûri üzerlerine serdâr bilüb sözünden tasra vaz' eyleyüb inkıyâd üzere olalar ve tevâ'if-i mezbûreden bilâ vâris ma'rûf fevt hizmet olanların muhallefâtını merkûm ahd u kabz ve sevk-i sultanîde fûruht ve hâsıl olan nükûdî müfredât defteri bu cânibe irsâl itdiresin ve sen ki serdârsın taht-ı hükûmetinde asıl sefer yeniceri ve topçu ve cebeci tâ'ifesi me'mûr oldukları sefer-i hümâyûnuma serhadlerine 'umûma yollayub bir ferde himâye eylemeyüb hilâf-ı şer' ve kanûn kimesneye rencide itdirmeyesin diyü bi'l-fi'l vezâretiyle dergâh-ı mu'allâm yenicerilerim ağası olan düstûr-u mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem Zül-fikâr Paşa adâm allahu te'âlâ iclâlehu tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcebince 'amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim ve müşarül-ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince 'amel idüb ba'd-ı şer'-i şerife ve kânûn-u hümâyûnuma muhâlif cevâz göstermeyesin söyle bilesin 'alâmet-i şerifime i'timâd kılasın tahrîren fi evâhir-i şehri sevvâlü'l-mûkerrem sene sitte ve tis'in ve elf.

Be-makâm
Edirne
el-mahrûse

s.36,h.83

Nişân-ı şerif-i 'âli-şân hükm oldur ki
 Nefs-i Kastamonu'da vâki' merhûm İsmâ'il Bey ve İbrâhim Bey
 Kanâra Mahallesi çeşmesi ve Kabalar çeşmesi ve içme suları
 tâm dört 'aded çeşmelerin ta'mir ve termimi vakf eylediği
 Belât nâm karye ve Karasu nâm karyede Celb Ciftliği ve Ulu
 Ciftliği nâm vakf mezra'aların mütevellisi Hüseyin fevt o-
 lub yeri hâli ve çeşmeler dahi harâbe-müşrif olmağın mahlû-
 lünde iş bu dârendegân-ı fermân-ı hümâyûna Mehmed ve Ahmed
 her vechile lâyük mahaller olmağın tevcih olunub berât-ı
 hümâyûn virilmek bâbında kâdisı nâ'ib Mevlânâ Hâfız Mehmed
 'arz eylemeğın mahlûl ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn
 virdüm ve buyurdum ki varub mezbûrlar mütevellî olub hiz-
 met-i lâzimesin müvahidun kıldıkdan sonra ber-vech-i isti-
 rak üslûb-u sâbık üzere mutasarrıflar olub vâkıfın rûhu ve
 devâm-ı 'ömr-ü devletim için re'âyâ müdâvemet göstere söyle
 bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fi evâil-
 i Cemaziye'l-âhire sene sitte ve tis'in ve elf.

Be-makâm-ı
 Edirne

s.37,h.84

Kıdvetü'l-kudât ve'l hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-keâm
 Mevlânâ Kastamonu kâdisı -zîde fazlehu- kıdvetü'l-emâsil
 ve'l-akrân Kastamonu sancağı mütesellimi -zîde
 kadrehu- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola
 ki kazâ-yı mezbûrede vâki' kassâb tâ'ifesi südde-i sa'âde-
 time 'arz-ı hâl idüb yine kassâb tâ'ifesinden ba'zı kimes-

neler mecrû tamah sebebi ile bâzâr tutub zebûn ve erk koyun ve keci alub zebh itmeleriyle müslümanlara cevr ve sâ'ir kassâb tâ'ifesine narh-ı cârî üzere et fûruht itdirmeyüb gadr ve te'addî itdiklerin bildirüb kadîme muhâlif bâzâr tutulmayub kassâb tâ'ifesine narh bir karar üzere fûruht itdirdüb kimesne mâni' olmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden ser'ine görülmek bâbında emrim olmusdur buyurdum ki hükm-ü şerîfimle vusûl buldukda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi husûs-u mezbûri muvâcehesinde hak üzere ihtimam idüb süresin 'arz olunduğu üzere kazâ-yı mezbûrede olan kassâb tâ'ifesi beynlerinde kadîmden bâzâr tutulugelmış değil ise muhkem tenbîh idüb ve te'kîd eylesin ki kazâ-i mezbûre gelen koyun narh ve cârî üzere fûruht itdirdüb bâzâr tutarız diyü bir vechile te'addi ve tecâvüz itmeyeler ve itdirmeyüb men' ve def' eylesin ba'de't-tenbîh itmeyüb vech-i meşrûh üzere te'addî itdirilirse mûmâ-ileyh yazub âsitâne-i sa'âdetime 'arz idesin hilâf-ı ser' ve kânûn ve mugâyir-i emr-i hümâyûn kimesneye iş itdirmeyesin söyle bilesin 'alâmet-i şerîfime i'timâd kılasın tahrîren fi evâhir-i şehri Zi'l-ka'de-i li-sene

Be-makâm-ı
Kastamonu
el-mahrûse

s.37,h.85

Emirü'l ümerâ'il kirâm kebirü'l küberâ'il-fihâm zü'l-kadr ve'l ihtişâm sâhibü'l-kadr ve'l ahkâm el-muhtass bi-mezîdi 'inâyetü'l melîkü'l a'lâ Anadolu Beylerbeyisi dâme ikbâ-

lehu tevki'-i refi'-i vâsıl olıcak ma'lûm ola ki erbâb-ı istihkâkdan orta boylu elâ gözlü açık kaşlı dârende-yi fermân-ı hümâyûn Hüseyin ordu-yu hümâyûnuma gelüb bundan akdem yararlığı 'arz olundukda ibtidâden üç bin akça tımâra emr-i şerifim virilüb Kastamonu sancağında Göl nâhyesinde nefsi-i Göl ve gayriden üç bin dokuz yüz doksan dokuz akça tımâra mutasarrıf olan Hasan tımârına kanâ'at itmeyüb yine livâ-i mezbûrda ve nâhiyesinde Karasu nâm karye ve gayriden iki bin akça tımârı olan Ahmed'in tımârına dahi berâtına ilhâk olunmak üzere olub tezkere itdirmekle lâkin ilhakan ref' ve erbâb-ı istihkâka teveccüh oluna diyü fermân-ı hümâyûn sâdir olmağla zikr olunan iki bin akça tımâr kendüye virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın ilhâk olunan iki bin akça tımârı tefrîk ve mûcebinde teveccüh olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki göresin mezkûrun elinde ol mikdâr tımâra emri var ise ve tımâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere mahlûl olmağla sancağında sâkin olub alay beyisi bayrağı altında sefere esmek şartıyla ilhâk olunan Karasu nâm karye ve gayriden iki bin akça tımârı tefrîk ve mezkûre teveccüh idüb tezkeresini viresin söyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahrîren fi evâhir-i şehri-i Cemâziye'l-âhire sene sitte ve tis'in ve elf.

sahrâ-yı
Belgrad

s.37.h.86

Kıdvetü'l kudâtü'l islâm -zîde vilâtü'l-enâm nâm Mevlânâ
Kastamonu kadısı -zîde fazlehu- ba'del tahiyeye ve's-selâm

inhâ olunur ki iş bu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûn-ı meymenede makrûre me'mûr olub ber-mûceb-i fermân-ı 'âli nakl ve hareket zamânı gelüb livâ-yı mezbûre tarafımızdan bir mütesellim lâzım ve mühim olmağın mektûb tahrir ve kıdvetü'l emâsil ve'l akrân Mehmed Ağa -zîde kadrehu-mütesellim ta'yîn olunmuşdur gerekdir ki livâ-yı mezbûr mütesellimliğın mûmâ-ileyhe zabt u rabt ve â'id ve râci' olan mahsûlât ve rûsûmât-ı bi-hasbe'l şer' ve'l kânûn olugeldiği üzere ahz u kabz itdirüb hıfz ve hırâset ve re'âyâ ve berâyâda sa'y-i ihtimâm itdirüb ve hilâf-ı şer'-i şerif iş olunmamağa dikkat eyleyesiz. Tahriren fi sehr-i Rebî'ül-âhire fi yevmi'l-hams 'ösr sene seb'a ve tıs'ın ve elf.

Ahmed
Paşa

s.38,h.87

Emîrû'l ümerâi' ve'l-kirâm kebirü'l küberâi'l ve'l ifhâm zü'l-kadr ve'l ihtirâm sâhibu'l 'izz u ve'l en'âm el-muhas mezîd-i 'inâyet-i el-mülkü'l 'alâm ber-vech-i arpalık Kastamonu sancağında mutasarrıf olan Ahmed dâme ikbâlehu tevkî'-i reff'-i hümâyûn olıcak ma'lûm ola ki hâlâ Kastamonu sancağında ba'zı hırsız ve haramî-zâde zuhûru ebnâ-yı sebîlin yollarına inüb katl-i nüfûs ve gârât-ı emvâl eyledikleri istimâ' olunmağla ol ma'kûle eskiyâ tâ'ifesinin bâ-yı vechekân ahz ve ele getirüb şer'le haklarında lâzım geleni icrâ ve fesât-ı şekâvetlerin 'ibadullah üzerinden def' ve ref' eylemeğe ikdâm ve ihtimâm eyleyüb ihmâl ve te-kâliden(?) ve kendi hâlinde olanlara hilâf-ı şer'-i şerif

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

zulm ve te'addi ve tecavüzden ve bu bahâne ile re'âyâ fukarâsından akça veyahud muvakkat ve meccânen yem ve yemek ve zâhire alınmaktan ve bu bâbda ihtirâz ve ictinâb eylemek bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olunmuşdur. Buyurdum ki hükm-u şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-mansûrum mûcebince 'amel idüb dahi sen ki mîri mîrân mûmâ-ileyhsin ol ma'kûle eşkiyâ tâ'ifesin bây-ı vecekân ahz ve ele getürüb şer'le hakkında lâzım geleni icrâ ve fesât-ı şekâvetlerin 'ibadullah üzerinden def' ve ref' eylemeğe ikdâm-ı tâm ve ihtimâm mâlâ kelâm eyleyesiz söyle ki bundan sonra ol ma'kûle hırsız ve harâm-zâde eşkiyâsı zuhûr ve katl-i nüfûs ve gârât-ı emvâl eyledikleri istimâ' olunursa senin 'adem-i takayyüdü ihmâl ve müsâhale ve müsâmaha ki 'amel olunub mes'ûl ve mu'âtab olmak mukarrerdir ana göre ziyâde sa'y ve dikkat eyleyüb 'avk u te'hîr ve ihmâl ve müsâhale ve müsâmahadan ve kendü hallerinde olanlara hilâf-ı şer'i şerif zulm ve te'addi ve bu bahâne ile re'âyâ fukarâsında akça veyahud ma'rifet ve meccânen yem ve yemek ve zâhire alınmaktan necâbet ihtirâz ve ictinâb idüb bu bâbda vârid olan emr-i şerifimin mazmûn-ı münfi icrasında dakika fevt eylemeyesin söyle bilesin 'alâmet-i şerfime i'timâd idesin tahrîren fî evâil-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve tis'in ve elf

Be-makâm-ı Edirne

s.38, h.88

Kıdvetü'l kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-kelâm

MevlânâKastamonu kadısı -zîde fazlehu- tevkî'-i refî'-i hü-
mâyûn vâsıl olıcak ma4lûm ola ki dârende-i fermân-ı hümâyûn
Hacı Mehmed nâm kimesne sütte-i sa'âdetime gelüb kazâ-yı
mezbûr muzâfâtından Akkaya nâhiyesine Bağvirancık nâm kar-
ye-i kebîrde câmi'-i şerif olmayub ahâlibi salât-ı cum'a ve
'ıydî edâsına küllî 'usret çekmeleriyle karye-i mezbûrda
vâki' mescid-i şerifi kendü mâlıyla vaz'-ı bend idüb câmi'
murâd itmekle izn-i şerîfim virilmek bâbında 'inâyet ricâ
itmeğın ol bâbda izn-i hümâyûnum erzânî kılınmışdır. Buyur-
dum ki göresın mescid-i mezbûr câmi' olmağla sâlih ise ve
mezbûr kendi mâlıyla binâ ider itmeye hanifiye Rıdvanullahı
te'âlâ 'aleyhim ecmâ'in tecvîz gördükleri üzere mescid-i
mezbûre vaz'-ı bend(?) ve ikâmet-i salât-ı cum'a ve 'ıydın
itdiresın söyle bilesın 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsın
tahrîren fî evâhir-i şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene erba'a ve
tis'in ve elf

Be-makâm-ı
Kastamonu
el-mahrûse

s.38,h.89

Nisân-ı şerîf-i 'âlî-şân oldur ki
Kıdvetü'l-nevâ ve'l-müş'in bi'l-fi'l Kastamonu kazâsında
nâ'ibü'l ser' olan Mevlânâ Hâfız Mehmed -zîde 'ilmuhu- sütte-
de-i sa'âdetime mektûb gönderüb kazâ-yı mezbûr muzâfâtın-
dan Akkaya nâhiyesinde vâki' Virancık nâm karye-i kebîrde
olan câmi'-i şerifte hatîb olmayub bir hatîb lâzım ve mühim
olmağla râfî'-i tevkî'-i refî'-i nisân-ı hakânî el-hâcî

Mehmed için mahall ve müstahakdır diyü yevmi bir akça vazife ile ^{رؤ}olub berât-ı şerîfim virilmek bâbında 'inâyet ricâsına 'arz itmegin tevcih idüb bu berât-ı sa'âdet âyât ve behçet gâyatı virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr varub câmi'-i merkûmda hatîb olub hizmet-i lâzimesin bî-kusûr mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra ta'yîn olunan yevmi bir akça vazifesine mutasarrıf ola ol bâbda taraf-ı âhirden bir ferd mâni' ve râfi' olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fi evâhir-i Zi'lka'deti's-serife sene sitte ve tis'in ve elf

Be-makâm-ı
mahrse-yi
Kastamonu

s.39,h.89

Mefâhirü'l kudât ve'l hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l kelâm Anadolu'nun sol kolunda vâki' olan kadılar -zîde fazlehum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olan kazâlarda vâki' yeniçeri serdârı -zîde kadrehum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki insallahu te'âlâ evvel bahâr huçeste âsârda düşmen-i dînden ahz-ı intikâm idüb vâki' sefer-i hümâyûn ziyâde 'asker tedârik-i lâzıme-yi din ve devletimden olmağla taht-ı kazânızda kasabât ve kurâlarda sâkin sahîhu'l-esâmî olan yeniçeri, cebeci ve topçu tâ'ifesi evlerinden ihrâc ve me'mûr oldukları sefer ve muhâfazalarda olan adamlarına irsâl ve kuloğlu ve sâ'ir dirliğe tâleb-i garîb yigidler ve esâmîleri çalık olanlar yevmiyeleri ile tashîh olunmak için boylu tüfenk ile mükemmel ve müsellâh

hâzır ve âmâde ve Edirne'ye gelen her bir nefere geldikleri gibi bes gurus in'âm ve yevmiye ikiser akçalık itmek ve her beş nefere bir vakıyye lahm ve odalarına varınca birer mekâri davâr virilmek üzere siz ki serdârlarsız yanınıza cem' ve bayrağınız acub önlerine düşüb İnşa'allahu'r-rahmân bir gün mukaddem Edirne sahrâsına götürmekde mukayyed ve ihtimâm eylesesiz söyle ki müstakilen 'ademler ta'yîn olunub olma'küle sahîhu'l esâmî olanlardan gayri sizler 'adem-i takayyüd ve müsâmahanıza haml olunub mes'ûl ve mu'âtab olmanız mukarrerdir ana göre sa'y ve dikkat eylesesiz diyü yeniceri çavuşlarından kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Hüseyin Çavuş -zîde kadrehu- ta'yîn olunub düstûr-ı mükerrer müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem bi'l-fi'l vezâret ile dergâh-ı mu'allâm yenicerileri ağası olan vezîrim Zülfikâr Paşa adâmallahu te'âlâ iclâlehu tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan fermân-ı celîlü'l-kadîm müşârü'l-ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince 'amel idüb mimba'd hilâfına rıza ve cevâz göstermeyesiz ammâ mukayyed olasız ki bu bahâne ile hilâf,ı şer'-i şerîf kimesneye cebr ve olmaya söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren fi evâsıt-ı Muharremü'l harâm sene 97

Be-makâm-ı
Edirne

s.39.h.90

Efâzıl-ı vesâr şerâî'-i şî'âr Anadolu'nun sol kolunda vâki'

olan mevâil-i 'izâm dâme izdehum ve kudât efendileri -zide fazlehum- ve yenîçeri serdârları i'lâm olunan oldur ki bu sene-i mübârekede insâ-yı rahmân düşmen-i dîn intikâm itmek için ziyâde 'asker lâzım gelmeğın taht-ı hükûmetinizde kasabâ ve kurâlarda sâkin sahîhu'l-esâmî olan yenîçeri ve cebeci ve topçu tâ'ifesi me'mûr oldukları sefer-i hümâyûnda Budin ve Belgrad ve Esek ve sâ'ir muhâfazalarında olan odalarına bir gün evvel irsâl eylemeniz bâbında emr-i şerîfim-i 'âli-şân sâdır olmağın iş bu mektûb tahrîr kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Onuncu Küçük Hüseyin Cavus -zide kadrehu ile irsâl olunmuşdur her birinize varub vâsıl oldukda ihmâl ve müsâmaha eyleyüb taht-ı hükûmetinizde sahîhu'l-esâmî olan yenîçeri ve cebeci ve topçu tâ'ifesi evlerinden ihrâc ve bir gün evvel sefer-i hümâyûna ve zikr olunan muhâfazalarına me'mûr olan kendü odalarına yollayasız ihmâl eylemesiz söyle ki bundan sonra irsâl olunacak sürücüler her kavgınız müsâmaha sebebiyle zikr olunan 'askeri tâ'ifesinden me'mûr oldukları sefer-i hümâyûna iba idüb evlerinde bulunur ise iş bu 'ukûbet ile hakkınızdan gelinmeğı mukarrer bilesiz ve yine siz ki serdârlarsız sefer-i hümâyûnda Budin ve Esek ve Belgrad ve sâ'ir muhâfazalarda yenîçeri odalarına be-dergâh olunmak üzere kul oğullarından ve tüvânâ taleb olan karîb yiğitlerden ve esâmîsi calık olan yenîçerilerinin kendü 'ulûfeleri ile esâmîleri sahîh olunmak üzere mükemmel ve müsellemler boylu tüfenkleri ile cem' ve müheyyâ idüb bayrağınız acub önlerine düşüb mahrûse-i Edirne'ye gö-

türesiz ki be-dergâh olacaklar be-dergâh oluna ve tashih olunacaklar kendü 'ulûfeleri ile (s.40) tashih yenîçeri odalarına irsâl ve insallahu te'âlâ Edirne'ye geldikleri gibi her bir nefere beş gurus atıyye-i padisahım ve yevmiye her bes nefere birer kıyye lahm ve her bir nefere iki akçalık etmek ve odaları irsâl olunduklarında her bes nefere bir davar-ı mekâri virilmek üzere fermâm olunmuşdur. imdi husûs-ı mezbûr için her biriniz takayyüd-i tâm idüb vech-i meşrûh üzere bayrağınız açub ve önlerine düşüb zikr olunan tashih ve be-dergâh olacakları bir gün evvel Edirne sahrâsına götürsüz ve ihmâl üzere olmayasız ve bir vechile 'özüünüz kabul olmayub 'itâb ve 'ikâbe müstahak olmanız mukarrerdir bilesiz söyle bilüb mûcib-i mektûb ile 'amel olasız tahrîren fi evâsıt-ı Muharremü'l-harâm sene 97

dergâh-ı 'âli
yenîçeriyân-ı be der-
gâh-ı 'âli
hâlâ

s.40.h.91

Mefâhirü'l kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l kelâm Kastamonu sancağında vâkı' olan kadılar -zîde fazlehum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l akrân zikr olunan kazâlarda yenîçeri serdârları -zîde kadrehum- tevkî'-i reff'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki insallahu te'âlâ evvel bahâr huçeste-âsârda düşmen cânibinde ahz-ı intikâm için vâkı' sefer-i hümâyûnuma ziyâde 'asker tedârîki lâzım dîn ve devletimde olmağla taht-ı kazânızda kasabât ve kurâda sâkin sahihü'l esâmî olan yenîçeri ve cebeci ve topcu tâ'ifesi evlerinden

ihrac ve me'mur oldukları sefer-i humâyûnda ve muhafazalarda olan odalarına irsâl ve Kuloglu ve sâ'ir dirliği taleb garib yigitler be-dergâh ve esâmi çalık olanlar yevmiyele-riyle musahhah (?) olunmağ için boylu tüfenk ile mükemmel ve müselleme hâzır ve âmâde ve Edirne'ye gelen her bir nefere geldikleri gibi beser gurus in'âm ve yevmiye ikiser akcelik etmek ve her bes nefere birer kıyye lahm ve odalarına varınca bir mekâri davar virilmek üzere siz ki serdârlarsız yanınıza cem' ve bayrağınız acub önlerine düşüb insallahu rahmân bir gün mukaddem Edirne sahrâsına götürmekte takayyüd ve ihtimâm eyleyesiz söyle ki bundan sonra müstakilen âdemler ta'yîn olunub o ma'küle sahîh-i esâmi olanlardan evlerinde bulunanların haklarından gelindikden gayri siz ki 'adem-i takayyüd ve müsâmahanız haml olunub mes'ûl ve mu'ayyen olmanız mukarrerdir ana göre sa'y ve dikkat eyleyesiz diyü yeniceri çavuşlarından kîdvetü'l emâsil ve'l-akrân Mehmed Çavuş -zîde kadrehu- ta'yîn olunub düstûr-ı mükerrrem müsîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem bi'l-fi'l vezâretiyle dergâh-ı mu'allâm yenicerileri ağası Zülfikâr Paşa adâm Allahu te'âlâ iclâlehu tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-sânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan fermân-ı celîlü'l-kadrim ve müsârü'l ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince 'amel idüb min ba'd hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz ammâ mukayyed olasin ki bu bahâne ile hilâf-ı ser'-i serif kimesneye cebr ve ahz-ı ce-

lîl olunmak ihtimâl olmaya söyle bilesiz 'alâmet-i şerife
i'timâd kılasız tahrîren fi evâsıt-ı şehri muharrem sene
sitte ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.40.h.92

Serâî' si'âr Kastamonu sancağında vâki' kudât efendileri -
zîde fazlehum- ve zikr olunan kazâlarda vâki' yeniceri ser-
dârları i'lâm olunan oldur ki bu sene-i mübârekede İnşalla-
hu'r-rahmân düşman-ı zımmininden intikâm almak için ziyâde
'asker lâzım gelmeğin taht-ı hükûmetinizde kasâbât ve kurâ-
larda sâkin sahîhu'l esâmî olan yeniceri ve cebeci ve top-
çu tâ'ifesi me'mûr oldukları sefer-i hümâyûnuma Budin ve
Belgrad ve Ösek ve sâ'ir muhâfazalarında olan odalarına bir
gün evvel irsâl eylemeniz bâbında o şerîf-i 'âlî-şân sâdir
olmağın iş bu mektûb tahrîr olundu kîdvetü'l-emâsil ve'l-
akrân kırk dokuz bölüğe Mehmed Çavuş -zîde kadrehu- ile ir-
sâl olunmuştur her birinize varub vâsıl olduktan ihmâl ve
müsâmahâ itmeyüb taht-ı hükûmetinizden sahîhu'l-esâmî olan
yeniceri ve cebeci ve topçu tâ'ifesini evlerinden ihrâc ve
bir gün evvel sefer-i hümâyûna ve zikr olunan muhâfazaları-
na me'mûr olan kendi odalarına yollayasız ihmâl itmeyesiz
(s.41) söyle ki bundan sonra irsâl olunacak sürücülerden
herkangınızın müsâmahası sebebiyle zikr olunan 'askeri tâ'-
ifesinden me'mûr oldukları sefer-i hümâyûndan ibâ idüb ev-
lerinde bulunurlar ise esedd-i- 'ukûbet ile haklarınızdan
gelinmesi mukarrer bilesiz ve yine siz ki serdâriarsız se-

fer-i hümâyûnda Budin ve Ösek ve Belgrad ve sâ'ir muhâfazalarda olan yeniçeri odalarına be-dergâh olmak üzere kulog-lunuz yarar ve tûvâna tâlib olan garib yigidlerden ve esâmileri çalık olan yeniçerinin kendi 'ulûfeleri ile esâmileri sahîh olmak üzere mukemmel ve müsellâh boylu tüfenkleri ile cem' ve müheyyâ idüb ve bayrağınız açub önlerine düşüb mahrûse-i Edirne'ye götürsüz ki be-dergâh olacaklar be-dergâh oluna ve tashîh olunacaklar kendü 'ulûfeleri ile tashîh olunduktan sonra herkes kendi odalarına irsâl olunalar ve insallahu te'âlâ Edirne'ye geldikleri gibi her bir nefere beser gurus 'atiyye-i pâdisâhî ve yevmiye ve her beş nefere birer kıyye lahm ve her bir nefere iki akçalık etmek ve odalarına irsâl olunduktan her beş nefere bir davar-ı mekârî virilmek üzere fermân olunmuşdur emr-i husûs-ı mezbûr için her birinize takayyüd-i tâm idüb vech-i mesrûh üzere bayrağınız açub ve önlerine düşüb zikr olunan tashîh ve be-dergâh olacakları bir gün evvel Edirne sahrâsına götürsüz ihmâl üzere olmayasız ve taht-ı kazâlarınızda olan oturan ve korucu ne mikdâr var ise nevrûz-u Sultaniden on gün mukaddem bir ferdi evlerinde komayub âsitâneye yollayasız ihmâl üzere olmayasız nevrûz-u sultanide İstanbul'da bulunmayanların esâmileri çalınur sonra pişman olmasunlar ve serden geçdi ağalığı nâmıyla asla kimesneye bayrak açdırmayasız ve serden geçdi nâmıyla asla bir neferi yazmayasız sonra sen bilirsün velâ bir vechile 'özüünüz makbûl olmayub 'itâb ve 'ikâbe müstahak olmanızı mukarrer bile-

siz söyle bilüb mûcib-i mektûb ile 'amel olasız tahrîren fi evâhir-i sehr-i Muharremü'l-harâm sene sitte ve tis'in ve elf

Zülfikâr Aga dergâh-ı 'âli
Yeniceriyân hâlâ

s.41,h.93

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keîâm Kastamonu sancagında vâki' olan kâdîlar -zîde fazlehum-tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Engerus keferesinden bi-'inayetullahu te'âlâ ahz-ı intikâm için ziyâde 'asker tedârîki lâzım ve mühim olmağla İnşallahu te'âlâ evvel bahâr huçeste-âsârda mevcûd bulunmak üzere yevmî sekizer akça ile müceddiden üç bin nefer cebeci be-dergâh olmak fermânım olmağın imdi ocakları tarafından irsâl olunan zâbitleri ma'rifetiyle taht-ı kazânızdan rızâlarıyla taleb ve râğıb cenk ve harbe kâdir yarar ve tûvâna yiğitlerden nefer cebeci tahrîr ve defter be-dergâh olunmak babında fermân-ı 'âli-sânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere 'amel idüb dahi ocakları tarafınıza irsâl olunan zâbitleri ma'rifetiyle taht-ı kazânızda rızâlarıyla taleb ve râğıb cenk ve harbe kâdir yarar ve tûvânâ garîb yiğitlerden yevmî sekizer akça ile nefer cebeci tahrîr ve defter ve be-dergâh itdirüb sâdır olan emr-i serîfin mazmûn-ı münfî ile 'âmil olasız söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılâsız tahrîren fi evâhir-i Zi'lhicce sene sitte ve kis'in ve elf

Edirne
el-mahrûse

s.42,h.94

'izzetlü ve rif'atlü ve faziletlü Efendiler hazretlerinin meclis-i şerif ve mahfil-i şerif ve 'izzet redif müctebâni savb-ı mü'âvileri oluna dürer-i tahiyât-ı sâfiyyât-ı muhabbet-nümûn itmâmıyla hâl-i hâtırlarınız su'âl olunur 'izzet-medâr kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ağalar huzurlarına ve dürer-i selâm mütevâfir ağa bi'l aks inhâ olunan oldur ki inşallahu te'âlâ evvel bahâr huceste-âsâra be-gâyet Allahu te'âlâ küffâr bozuk firârdan ahz-ı intikâm için ziyâde 'asker tedâriki lâzım ve mühim olduğundan hâlâ kazâ-yı 'adâlet-i sa'âdetlerinin olan Kastamonu sancagında vâki' kazâlarda yevmi sekiz akça ile müceddeden cebeci tahrîr ve be-dergâh olunmak üzere fermân-ı şerif-i 'âlî-sân sâdir olmağın inşallahu te'âlâ hâlâ ocağımız taraflarından dahi iş bu bâhis ve dâd on üçüncü ağa bölüğünün çorbacısı -kıdvetü'l emâsil ve'l akrân-ismâ'il corbacı -zîde kadrehu- ta'yîn olunmağın mektûb tahrîr-i defter-i meclis-i şerifleri kılındı inşallahu te'âlâ meclis-i pîrânûrları ile şeref-yâb olunduklarından me'mûldür ki lâzime-i gayret din-i mübîn ve şân-ı sevket-i pâdisâh ve rûy-ı zemîn-i zıllu'llah hilâfına ilâ-yevmi'ddîn tezâüd-kadr-ı saltanatları olduğundan mezbûr İsmâ'il Corbacı -zîde kadrehunun- me'mûr olduğu be-dergâh hizmetinde reviş husûslarında mu'âvenet üzere olub kazâ-yı mezbûrelerde cenk ve harbe kâdir yarar ve tûvâna ve musallâh yigitlerden taleb ve râgıb olanları mu'accelen merkûm kulları ile tahrîr ve

be-dergâh itdirdüb inkiyâd-ı veliü'l-emr-i te'âlâ icrâ-yı fermân-ı serif-i 'âli-sân ve bir kimesneye zulm ve te'addî-ve re'âyâ fukarâsını ta'cîz ve rencide itdirmeyesiz ki rızâ-yı hümâyûn ve vükelâ-yı dîn-ü devlet olmaduğu ma'lûm-u serîfinizdir ve neferât-ı merkûmundan gerek cedîd gerek mezbûr ismâ'il Çorbacı -zîde kadrehunun- sözünden tasra va-ramayub bilâdan vaz' u hareket birle re'âyâ fukarâsına zulm ve te'addî ider bulunur ise ol ma'kûleleri izn-i ser'-i se-rif ve ma'rifet-i merkûm ile muhkem haklarından gelüb 'ib-ret-i âhâr itdiresiz me'mûldür ki sâ'ire dahi sebeb-i nasi-hat ola husûs-u mezbûr umûr-u mühim ve müsâlaha-i dîn-i mübîn olduğundan nâsî bu berâyât-ı **کبری** ve deri'at-ı 'azîmidir ki sizlere sipariş olmuştur husûs-u mezbûrlardan rücû' ve bunu himâye ve bülend-i himmetlerinizden ziyâde makbûl hâss ve 'avâm ve 'ukûbaâde mazhar-ı sefâ'at hazret-i seyyidü'l-enâm ve'l-münkir mukarrerdir bâkî demek lâzımdır ki 'ilm-i serif 'âlimleriniz muhîd ve sâ'm ev'iyeye bâkiü'l-sem herisedir seccâde-i serif dâimî Müstehile.....

Muhlis
Yeniçeri ağası
ol vekîl
dergâh-ı 'âli hâlâ

s.42,h.95

Bi'l-fi'l Kastamonu sancagında olan kazâlarda vâki' yeniçe-ri serdârları i'lâm olunan oldur ki Engerûs keferesinden bi-'inâyet-i Allahu te'âlâ ahz-ı intikâm için ziyâde 'asker lâzım olmağla hâliyâ taht-ı kazâlarınızdan müceddeden cebe-ci tahrîr eylemek için cebeciler ocağı tarafından fermân-ı

'âlî ile olanlar her birinize varub vâsıl olduklarında ye-
niçeri kul oğullarından gayri garîb yiğitlerine kendi rızâ-
larıyla cebeci yazılmak murâd eylediklerinde aslâ mâni' ol-
mayub her vechile mu'âvenet eyleyesiz söyle bilüb mûcib-i
mektûbuyla 'amel olasız tahrîren fi evâhir-i sehr-i Zi'l-
hicce ve'l-serife sene sitte ve tis'in ve elf

Zülfikâr
Ağa-i yeniceriyân
dergâh-ı 'âlî hâlâ

s.43.h.96

'İzzetlü ve faziletlü Efendi hazretlerinin meclis-i şerif-
lerine dürer-i tahıyyât-ı sâfiyyât ithâfıyla mübeyyâne inhâ
olunur ki hâliyâ taht-ı hükûmet-i şî'ârınızda vâki' nefsi-
Kastamonu ve tevâbi'-i nevâhiyesinde sâkin ve mütemekkin o-
lan altı bölük yoldaşların üzerlerine zâbit ve kethüdâ yeri
nasb ve ta'yîn olunmak resm-i kadîm ve de'b-i dîrin
olunmağın zümre-i silâhdârânda doksan sekizinci bölükde
yevmî yigirmi iki akça 'ulûfeye müteferrik olan kıdvetü'l-
emâsil ve'l-akrân Hüseyin Mustafa Kastamonu -zîde kadrehu-
ocağın emekdârı mahall ve müstehakk-ı sezâ-vârı olmağla
kethüdâ yeri nasb ve ta'yîn olunub mektûb-ı muharrer birle
irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki mûmâ-ileyh hademe-i
merkûmede istihdâm idüb ve kethüdâ yerlerin müte'allik
umûrda mürâca'at mûmâ-ileyh itdüresiz ve siz ki ol cânibde
olan altı bölük yoldaşlarısız mûmâ-ileyh üzeresiz zâbit ve
kethüdayı bilüb revis-i da'vâ ve nizâ'mınız 'izn-i
ser'ikle ve ma'rifet-i merkûm gördürüb hilâf-ı ser'i se-

rîf bir ferdi rencide eylemeyesiz ve sen ki kethüdâ yeri - zîde kadrehusun- ol cânibde olan altı bölük yoldasları hüsn-zîde kâfi üzere zabt u rabt idüb ve sana muhâlefet üzere olanları ism ve resm ve bölükleriyle yazub 'arz u i'-lâm idesin ve ba'zı levendân tâ'ifesi bayrak ve mızrak getürüb sipahi nâmıyla re'âyâ fukarâsına rencide iden var ise ol ma'küleleri vakit birle ele getürüb üzerlerine şer'-iyle lâzım gelen icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyeye idüb sâ'irlere mûcib 'ibret ve sebeb-i nasîhat ola re'âyâ fukarâsı devlet-i pâdisâhanemde âsûde-i hâl olalar -bâkî hemise- der-seccâde-i şeri'at dâim bi'l-tahrîr emîrû'l-yevmi'l 'ısrîn Saferü'l-hayr sene seb'a ve tis'in ve elf

Silâhdârân-ı
dergâh-ı 'âli

Silâhdârân-ı
dergâh-ı 'âli

'ulûf-u
sipah

Ahmed
'ulûf-u sipah

Hasan
silâhdârân
dergâh-ı 'âli
hâlâ

İbrahim
sipahiyân
dergâh-ı 'âli
hâlâ

s.43.h.97

'izzetlü ve faziletlü Efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine dürer-i da'vât-ı sâfiyyât 'izz-i teslimât-ı vâfiyyât ithâfından sonra zîde hükûmet-i şî'ârları olan nefis-i Kastamonu ve tevâbi' nevâhiyesinde sâkin ve mütemekkin dergâh-ı 'âli cebecilerinin zabt u rabtı silâhdârândan hâliyâ ol cânibde kethüdâ yeri kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Hüseyin Ağa -zîde kadreye- tefvîz ve sipâris olunmağın mektûb ve dâd-ı(?) tahrîr ve fi'l-su'âl meclis-i şerîflerine kılın-

mısdır vüsûlünde me'mûldür ki tevâ'if-i mezkûre-i mezbûre zabt itdirüb âharı müdâhale etdirmeyesiz ve sizler ki ol taraflarda sâkin dergâh-ı 'âli cebecileri yoldaşları size gerekdir ki şer'le görölmesi lâzım gelen umûr ve musâlaha-larınızı mûmâ-ileyhe kethüdâ yerleri Hüseyin Aga -zide kad-rehû- ma'rifetiyle gördürüb muhâlefât üzere olmayasız ve sen ki kethüdâ yerisin gerekdir ki ol câniblerde sâkin der-gâh-ı 'âli cebecileri yoldaşlarından serhadlü olanları ser-hadlerine ve sefere me'mûr olanları bu tarafa odalarına yollayub ol cânibde dinlendirmeyesiz bâki hemîşe der-i süb-hân-ı müstahkem bi'l-tahrîren fi gurre-i Saferü'l-hayr se-ne seb'a ve tis'in ve elf

Mustafa Aga
der-sipah-ı
dergâh-ı
'âli

s.44,h.98

Seri'at-ı şî'âr Kastamonu kâdi efendi -zide fazlehû- durer-i tahıyyât-ı sâfiyyât ithâfından sonra inhâ-yı müheyyâ olunan oldur ki taht-ı kazânızda vâki' yeniceri serdârı ref' olunub yerine üslûb-u sâbık üzere birinci bölüğün Mehmed nâm yoldas serdâr nasb ve ta'yîn olunmağın is bu mektûb tahrîr olunub irsâl kılındı lede'l vusûl mezbûru serdârlık umûrunda istihdâm idüb âharı dahl itdirmeyesiz ve ol cânib-de yeniceri ve 'acemi oğlanı ve topcu ve cebeci neferâtı mezbûr üzerlerine serdâr bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâric-i vaz' itmeyüb itâ'at ve inkiyâd üzere olalar ve te-vâ'if-i mezbûrede bilâ-vâris ma'rûf fevt olanların muhalle-

fât-ı metrûkâtın merkûm ahz u kabz ve sevk-i sultanıde fûruht itdirdüb hâsıl olan nûkûd-u müfredâd defteriyle mûmza ve mahtûm buraya irsâl itdiresiz velâkin hilâf-i şer' u kânûn kimesneyi rencide itdirmeyesiz ve sen ki serdârsın taht-ı hükûmetinizde ehl-i sefer yenîçeri ve topçu ve cebeci neferâtı me'mûr olundukları sefer-i hümâyûna ve serhadlerine 'umûmen yollayub bir ferde himâye itmeyüb alı komayasın ve re'âyâ zümresinden olanlara hilâf yere aslâ sahip çıkmayub re'âyâlıklarında olalar söyle bilüb mûcib-i mektûb ile 'âmil olasız tahrîren fî evâ'il-i Rebü'l evvel sene 1097

Zülfikâr Aga
dergâh-ı 'âlî
hâlâ

s.44, h.99

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'li's-sâib mûmehhid-i bünyânü'd-devletü ve'l-ikbâl müseyyid-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûf-ı bi-sunûf-ı 'avâtifu'l-melikü'l-âlâ bi'L-fi'l ber-vech-i arpalık Canık sancağına mutasarrıf olan vezîrim Ca'fer Paşa Adamallahu te'âlâ iclâlehu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki vezîr-i müsârül-ileyhsin Anadolu ve Karaman ve sivas ve Maras ve Edirne ve Diyarbekir ve Cebel eyâletlerinde ba'zı mahallerde hırsuz ve harâmî-zâde ve kıtâü't-tarîk eskiyâsı zuhûr idüb ebnâ-yı sebîllik yollarına inüb sükkân mahallinde dahi mâl ve cânlarına zarar

ve gezende itmekle o ma'kûle eskiyâ ve ehl-i fesâdı teftiş ve tefahhus ve ahz ve ele getirüb ser' ile haklarından gelmekle sen me'mûr ve ta'yin olmuştur imdi zikr olunan eyâletlerde zuhûr iden eskiyâ ve ehl-i fesâdı her ne mahalde haber alur isen iktizâ idüb bi-nefsi varmağa muhtâc olan mahalde kendün varub yâhûd ol diyârın kâdîsı ve mütesellim ve havass-ı voyvodaları ve sâ'ir zâbitleri ve iş erleri âdem ve haber gönderüb 'ale'l-'acel ele getirüb muktezâ-yı ser'-i serîf üzerine bilâ-amân haklarından gelüb bir ferde himâye ve müsâmaha ve teftiş bahânesiyle re'âyâ fukarâsına hilâf-ı ser'-i serîf te'addî ve tecâvüz itmeyüb gereği gibi himâye ve siyânet ve ayinde ve revinde ve sâ'ir ebnâ-yı sebillik emn ve selâmet birle mürûr ve 'ubûrlarında ve sâ'ir me'mûr olduğun hidemât-ı 'aliyemin edâ ve tekmiline mecd-i sâ'y olasin ve sen ki zikr olunan eyâletlerde vâki' kâdî ve mütesellim ve havass-ı voyvodaları ve sâ'ir zâbitler ve iş erlerisiz o ma'kûle zuhûr iden eskiyâ ve ehl-i fesâdın ahz ve ele virüb veyâhûd vilâyetinizden çıkarınca be-nefsihu atlanub ve iktizâ eyledikde vezîr-i müsârü'l-ileyhe ve âdemlerine ihdâd ve i'ânet ve mu'âvenet ve müzâhîret eyleyüb ihmâl ve müsâmahadan begâyet ihtirâz eylemeniz bâbında hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı 'âlî-sânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn ile sâdır olan fermân-ı celîlü'l kadrîm mücebince 'amel idüb dahi sen ki vezîr-i müsârü'l-ileyhsin emr-i serîfim vardığı gibi bir an

ve bir sa'at te'hîr u tevakkuf itmeyüb zikr olunan eyâlet-
 lerde zuhûr iden o ma'kûle ebnâ-yı sebîllik ve ahâlî-i
 memleketinin mâl u cânlarına zarar ve gezend iden hırsuz ve
 harâmî-zâde kitâ'u't-tarîk eşkiyâsı ve ehl-i fesâd her ne
 mahalde haber alur isen iktizâ idüb ol tarafa varmağa muh-
 tâc olan mahalde kendün varub veyâhûd ol her bârın kâdî ve
 mütesellim (s.45) ve havass-ı voyvodaları ve sâ'ir zâbitler
 ve iş erleri âdem ve haber gönderüb bâ-yı hâl ele getürüb
 muktezâ-yı şer'-i şerîf üzere haklarında lâzım kalana bilâ
 amân icrâ ve def'-i izâleleri husûsunda gerektiği gibi dik-
 kat ve ihtimâm idüb sükkân-ı memleket ve fukarâ-i ra'iyyeti
 himâye ve siyânet ve ayinde ve revinde ve sâ'ir ebnâ-yı se-
 bilin emn-i selâmet birle mürûr ve 'ubûrları ve sâ'ir me'-
 mûr olduğun hidemât-ı 'aliyyemin edâ ve tekmilinde mecd-i
 sa'y olub teftiş bahânesiyle bir ferde hilâf-ı şer'-i şerîf
 zulm ve te'addî ve tecavüz itmeyüb ve âdemlerinizi dahi it-
 tirmeyesin ve siz ki zikr olunan eyâletlerde vâki' kâdî ve
 mütesellim ve havass-ı voyvodaları ve sâ'ir zâbit ve iş
 erlerisiz müşârü'l-ileyh tarafından size âdem ve haber var-
 dukda o ma'kûle-i eşkiyâ ve harâmî-zâdeleri ahz ve ele vir-
 mekte ve iktizâ eyledikte vilâyetinizden çıkarınca bi-nefsi
 atlanub vezîr-i müşârü'l-ileyh ve adamlarına gereği gibi
 imdâd ve i'ânet idüb ihmâl ve müsâhale eylemeyesiz ve sen
 ki vezîr-i müşârü'l-ileyhsin şöyle ki ol ma'kûle zuhûr iden
 mürşit ve ehl-i fesâdı ahz idüb haklarından gelmeyesin
 sen ki 'adem-i takayyüd ve ihmâl ve müsâmaha ve hi-

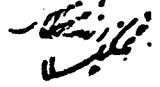
mâye olunub veyâhûd teftîş bahânesiyle re'âyâ fukarâsına ve bir ferde zulm ve te'addî olduğu istimâ' olunur ise be vechile 'özü ve cevâbın mesmû'-u hümâyûnum olmayub mes'ûl ve mu'âteb olmak mukarrerdir ana göre gereği gibi takayyûd ve ihtimâm idüb emr-i şerifimin mazmûn-u münifine muhâlif vaz' ve hâlde zuhûrunda begâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahrîren fi'l-evâil-i Saferü'l-hayr sene seb'a ve tis'in ve elf.

el-mahrûse-i
Edirne

s.45.h.100

Düstûr-i mükerrrem müsîr-i efhâm nizâmü'l-'âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mütehemmim-i mehâmü'l-enâm ber-vech-i arpalık Canik sancağına mutasarrıf olub Anadolu'da eşkiyâ teftîşine me'mûr olan vezîrim Ca'fer Paşa Ademallahu te'âlâ iclâle tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olmak ma'lûm ola ki inşallahu te'âlâ evvel bahâr huçeste-âsârda iktizâ-yı gayret din-i mübeyyen ve muktezâ-yı ser'-i mutahhir seyyidi'l-mürselîn üzere Engerus keferesinden begâyet Allahu te'âlâ ahz-ı intikâm almak için sefer-i hümâyûnum mukarrer ve muhakkak olmağla sen ki vezîr-i müsârü'l-ileyhsin memâlik-i Anadolu'da sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan vezîrü'l-a'zâm ve mîri-mirân-ı tihâm ve ümerâ-yı ikrâm ve dergâh-ı mu'allâm müteferrikaları ve çavuşları ve divân-ı hümâyûn ve defter-i hakanî kâtipleri ve şakirdleri olan beyler ve ze'âmât ve erbâb-ı timâr ve altı bölük halkı ve dergâh-ı mu'allâm yenîçeri ve cebeci ve topçu ve top araba-

cıları ve birden bine ve binden yüz bine varınca virilmek tasarruf idenlerden cümlesin evlerinden ihrâc ve sefer-i hümâyûnuma sürmeğe sen me'mûr ta'yîn olunmussundur imdi simdiden cümlesin haber ve âgâh ve sefer-i hümâyûnuma mahallinde te'hîr ve tavakkuf etmeyüb kendün bi-nefsi varmağa muhtâc olan yerlere kendün varub ve etrafa mu'temed-aleyh ve mukaddem âdemler gönderüb tarif-i (?) mezbûrda bir ferd evlerinden ve yerlerinden alı komayub cümlesin ihrâc ve gedikliler sipah ve silâhdâr halkı nevrûz-ı firûzda Edirne sahrâsında dernek ve cem'iyet ve sâ'irlerin inşallah 'arz-ı rûz-u hazarda me'mûr oldukları sefer-i hümâyûnnumda hidemât-ı 'âliyemde mevcûd bulunmaları husûsunda vakt-ı tâm ve ihtimâm mâla kelâm eylemek bâbında hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnum ile fermân-ı 'âlî-sânım sâdir olmusdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnumla sâdir olan fermân-ı zillu'l-kadrim mücebince 'amel idüb dahi sen ki vezîr-i müsârü'l-ileyhsin emri serifim varduğu gibi bir an te'hîr ve tavakkuf itmeyüb tevâ'if-i 'asker-i mansûremin cümlesin simdiden haber ve âgâh ve vakt u zamâniyla sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan eyâlet sancaklarda kendin başka varmağa muhtâc olan yerlere kendün varub ve etrafa mu'temed-i 'aleyh mu'temedin âdemler gönderüb sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan tevâ'if-i askerden evlerinde ve yerlerinde bir ferdi alıkomayub cümlesin ihrâc ve gedikliler ve sipah ve silâhdâr halkı nevrûz-ı firûzda Edirne sahrâsında dernek ve cem'iyet ve sâ'irlerin

RUZ-u hizada me'-mûr oldukları sefer-i hümâyûnumda hide-
mât-ı 'âliyemde mevcûd bulunmaları husûsunda bezl-i dikkat
ve sarf-ı miknet eylesin ve'l-hâsıl husûs-u mezbûr-u sü-
rûr mühim din-i devlet ve lâzım-ı levâzımât-ı mülk u
saltanatımda olmağla bu zamân-ı sâ'ire kıyâs itmeyüb ve
bu husûs-u mutlak senin vakt-ı himmetine havâle olunub bi'l
cümlesinden mes'ûldür söyle ki 'iyâz-ı ibadullah
ile sefer-i hümâyûnumun 'avk-ı te'hîriyle ba'is olursun ve
bundan sonra müstakilen âdemler gönderilüb bahs olundukda
'askeri tâ'ifesinden evlerinde kaldıkda ve dirlikler âhara
virmele kanâ'at olmayub sâ'ire mûcib-i 'ibret ve sebeb-i
nasihat (s.46) için terebdüb-i cezâ olunur ki mukaddem
takayyüd ve ihmâl ve mes'âmına hamlı ve gadr cevâbın mesmû'
u hümâyûnum olmayub mazhar-şitâb olmak mukarrer ve ana göre
hareket idüb ve bu emr-i şerifimin mazmûn-u münfi mahrem
nâs olan mahallerde nidâ ve cümleye i'lâm ve isâ'at itdir-
sin ki vebâlleri boyunlarına sonra bilmedik ve âgâh olmadık
deyü 'özü bahâne eylemeyeler söyle bilesin 'alâmet-i şe-
rifime i'timâd kılasız tahrîren fi evâil-i seher-i Saferü'l-
hayr sene seb'a ve tis'in ve elf

Be-makâm-ı Edirne

Tabak-u asle'l-'âli harrare'l-Abdu'l-gaffâr Allahu te'âlâ

 . bi medine-yi Sivasü'l-mahmûr

gafira-i 'âliyye

s.46.h.101

Nişân-ı şerif-i 'âli-şân sultanî tuğra-yı garrâ-yı cihan-

sitân-ı hakanî hükmü oldur ki

Kastamonu'da Sofular mahallesinde mescid-i şerifinde yevmî bir akça vazife ile imâm olan Hüseyin fevt olub yeri mahlûl olmağla iş bu rafi'-i tevkî'-i refî'-i hümâyûn Hafız Muhammed Halife her vechile lâıyk ve mahall u müstehak olmağın tevcîh olunub berât-ı şerifim virilmek bâbında kâdısı Mevlânâ Muhammed Efendi 'arz eylemede vâki' ise savm idüb bu berât-ı hümâyûnu virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr imâm olub hizmet-i lâzimesine mer'î ve mi'eddî kılındıktan sonra yevmî bir akça vazifeyle müşerref olub vâkıf-ı rûhî ve devâm-ı 'ömr-ü devletim için re'âyâya müdâvemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan aslâ bir ferd mâni' ve merâhim olmayub aslâ ve halel (?) ve ta'arruz kılmayalar söyle bilüb 'alâ-met-i şerifime i'timâd kılalar tahrîren fi evâhir-i sehr-i Rebü'l-âhir li-sene sitte ve tis'in ve elf.

El-mahrûse-i
Edirne

s.46,h.102

Akzâ'l-kudâtü'l-müslimîn ulâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn hüccetü'l-hak 'ale'l-halk ecma'in el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyetü'l-melikü'l-mu'in Mevlânâ Tokat kâdısı -zîde fezâile-ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Sivas ve Niksar ve Karahisâr-ı Sarkî ve Ünye ve ve ve kâdılarını -zîde fazlehu- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ İstanbul ve tevâbi' keferesi Patrik olan Yavos nâm dahil-i sa'âdetime

'arz-ı hâl idüb bi'l-fi'l patrikliğine dahil Niksar ve te-
vâbi'-i kazâlıklarda sâkin papasların ve keşişlerin ve sâ-
'ir zımmilerin üzerlerine edâsı lâzım gelen mirî rüsûm ve
zarâr-ı kasabaya (?) ve tasarruf akçaları ve binâ yerleri
ve manastırları ve nikâhları rüsûmun ve her zımmî evinden
on ikişer akça ve her papasdan birer altun patriklik rüsû-
mun ve yine her zımmî evinden on ikişer akça ve her papas-
dan birer altun metropolidlik mahsûlünde ve sâ'ir küllî ve
cüz'î patriklik ve metropolidlik mahsûlün tarafından ve si-
cill eylemesi için Kirenos nâm metropolidliğin olunduğun
bildirüb metropolid-i mezbûre veyâhûd vekîline cem' ve tah-
sîl ve ahz u kabz itdirdüb kimesneye müdâhale itdirmeyüb ve
mürd olan papasların ve keşişlerin ve kâlugaryaların(?) mu-
kayyed-i kadîm üzere takdîm-i 'âlî-yi metrûkâtları metropo-
lid-i mezbûre veyâhûd vekîle patrik için ahz u kabz eyle-
dikde beytü'l-mâl ve kassâm âdemlerin hilâf-ı mu'tâd müdâ-
hale eylemeyüb papasları ihtiyas(?) üzere te'dîl ve kilisa-
ları ahakk(?) virdikde kimesne mâni' olunmayub ve mezbûr ve
ehl veyâhûd vekîl mirî rüsûm cem'iyet iken bi-'arz mahuf
yerlerden ahsen vechile geçmek için tebdîl-i câme ve kesb
eyledikde mücerred celb-i mâl için mir-i mirân ve mir livâ
voyvodalarına ve subâşılarına ve kurâ zâbitlerine ve voyvo-
dalara(?)ve sâ'ir ehl-i 'arab tâ'ifesine tebdîl-i câme ey-
lemisiz deyü ehl-i mezbûri ve âdemleri hilâf-i ser'-i se-
rif renci-de ve remîde itdirmeyüb ve bindikleri bârgîr ve
katırları emirü'l-Ağa ve sipahi ve yeniceri ve sâ'ir kapum

kulları dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerifim virilmek ricâ itmeğin imdi kânûn üzere 'amel olunmak fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle ve ehl-i mezbûr var-dıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi bi'l-fi'l İstanbul patrikliğine dahil-i zikr olunan kazâlarda sâkin papasların ve keşislerin ve sâ'ir zimmlerin üzerlerine edâsı lâzım gelen mîr-i rüsûm ve zarar-ı kasabaya ve tasarruf akçaları ve binâ yerleri ve nikâhları ve manastırları ve ayazmaları(?) rüsûmat ve senevî her kefere evinden on ikişer akça ve her papasdan birer altun patriklik rüsûmu ve yine her kefere evinden ikişer akça ve her papasdan birer altun metropolidlik rüsûmu ve sâ'ir külli ve cüz'î (?) patriklik ve metropolidlik mahsûlünün patrik-i mezbûrun ta'yîn (s.47) eylediği Kirenus nâm metropildde veyâhûd vekiline olagelen 'aded ve kânûn üzere cem' ve tahsil itdirdüb âhârı dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve mürd olan papasların ve keşislerin ve kalugaryaların mu'tâd-ı kadîm üzere patrik-i 'âid (?) metrûkatları vekil-i mezbûr patrik için ahz u kabz eyledikde beytü'l-mâl ve kassâm ve âdemleri ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi hilâf-ı mu'tâd müdâhale eylemeyüb ve mîr-i rüsûm-u virmekde muhâlefet üzere olan papasları intiyâzı (?) üzere te'dîl eyledikde kimesne mâni' olmayub ve vekil-i mezbûr mukarrer-i rüsûm cem'inde iken ba'zı mahûf yerlerde ahsen vechile geçmek için tebdil-i câme ve kesb eyledikde mücerred-i celb-i mâl için mîr-i mirân ve mîr-livâ voyvodalarına ve subasılarına ve kurâ zâ-

bitlerine ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesine tebdil-i câme eylemissiniz diyü ehl-i mezbûri ve âdemleri hilâf-ı şer'-i şerif rencide ve remide itdirmeyüb ve bindikleri bârgir ve katırları emirü'l-Ağa ve sipahi ve yeniceri ve sâ'ir kapum kulları aldirmayub husûs-u mezbûr için şikâyet olunmalu eylemeyesüz söyle bilesüz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahrîren fi el-yevmi'l-hams 'ısr Cemâziye'l-evvel sene 96

Be-makâm-ı
Edirne
el-mahrûse

s.47,h.103

Fazilet-şi'âr Kastamonu kadısı -zide fazlehu- ve mefâhirü'l kudât ve'l-hükkâm sancak-ı mezbûrede vâki' olan efendiler -zide fazlehum- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniceri serdârları ve a'yân vilâyetinin iş erleri -zide kadrehu- inhâ olunan budur ki bundan akdem yâdigâr oğlunun refiklerinden olub hakkında fermân-ı 'âlî-şân sâdır olan Todori (?) bölükbaşı nâm sakî ol tarafda 'alâka idüb mütemek-kin olub hâliyâ anda olduğu sıhhati üzere haberin olduğumuz ecilden buyruldu tahrîr olunub ağalarımızdan kıdvetü'l emâ-sil ve'l akrân müselleme ağası Bâyezid Ağa -zide kadrehu-mübâsir ta'yîn ve irsâl olunmusdur vusûlünde gerekdir ki cümleiniz ittifak ile biribirinize imdâd eyleyüb bây-i vechekân ele getürüb mübâsir-i merkûma teslim ve tarafımıza irsâl eyleyesiz ve dahî yâdigâr oğlunun olmak üzere bir öküzü yine cuka ve yigirmi Sam alacası ve on bes Bağdad salı ve on vakıyye civid lahuri (?) Sarı

Mustafa yediyle emânet-i def' olunmuştur ana dahi tamâmiyle zikr olunan esyâları yatağı mezbûr ma'â mübâsir-i mezbûre koşub tarafımıza irsâl eyleyesiz ve yâdigâroğlunun yanından ahz eylediğimiz âdemi mübâsir ile ma'â göndermişimdir sakî mezbûrların refiklerinden ol tarafa her kim bulunur ise idüb ahz u kabz-ı bend eyleyüb mübâsir-i merkûm ile tarafımıza irsâl eylemeği her biriniz takayyüd-u tâm eyleyesiz eğer müsâmaha olunub mezkûr sakileri ele getürmeyüb firâr iderlerse o tarafa vardığında bir türlü cevâba kâdir olmayub nidâmeti müşâhade eyleyesiz ana göre basîret üzere olub kusûr itmeyesiz ve hilâf-ı şer' bir ferde zulm ve te'-addî olunmaktan ihtirâz üzere olub mûcib-i buyruldu ile 'âmil olasız diyü tahrî fî Rebî'ü'l-evvel sene 1097

Buyruldu
Müfettiş Ca'fer Paşa

s.47.h.104

Fi'l-ecl Tokat'dan olub medine-i Kastamonu'da ticâret târikiyle Kursunlu handa sâkin iken târih-i kitabdan elli gün mukaddem diyâr-i âhire giden Kasır (?) nâm zımmînin odasında mevcûd esyâdır ki zikr olunur tahrîren fî evâsıl-i şehri Rebî'ü'l-âhir li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

En'âm-ı şerif 1	Merdâne mür hâre 1	Bogça 1	Boylu cevher-dâr Tüfenk 2
Boylu tüfenk 1	Kanar(?) 1	Cam tas 2	Mertabanî sahan 4
tabe 1	Tencere 1	Kefkir(?) 1	ve kepce 1
			İbrik 1

Dösek 2	Yasdık 1	باربنز 1	Kantarım 1
At çuka 1	Tas 1	دلہ 1	Köhne 1
Köhne kıyam 1	Köhne gömlek 1	Köhne don 1	Köhne zıbın 1
Köhne safire 1	Köhne kilim 1	Tabak 1	Çubuk

s.48,h.105

Serâî'-i şî'âr Kastamonu ve Boyabad ve İstefan kâdılarını e-fendiler -zîde fazlehum dürer-i tahıyyât-ı sâfiyyât ithâfından sonra inhâ-i mûcibâne olan oldur ki taht-ı kazânızda vâki' yeniceri serdârı ref' olunub yerine üslûb-u sâbık üzere doksan sekiz cemâ'atın ve ta'yîn olunmağın iş bu mektûb tahrîr ve irsâl kılındı el-vüsûl mezbûri serdârlık umûrunda istihdâm kılındı el-vusûl mezbûru serdârlık umûrunda istihdâm olub ahz-ı dahl itdirmeyesiz ve ol cânibde yenice-ri ve 'acemi oğlanı topçu ve cebeci mezburu üzerlerine serdâr bilüb sözünden tasra ve re'yinden hâric-i vaz' eylemeye yüb itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve tevâik-i mezbûreden bilâ-vâris ma'rûf fevt olanların muhallefât-ı metrûkatı mezbûreye ahz u kabz u sevk sultanında fûrûht itdirdüb hâsıl olan nukûd-u müfredât defteriyle mûmza ve mahtûm bu cânibe irsâl itdiresiz ve lâkin hilâf-ı şer' u kânûn kimesneye rencide itdirmeyesiz ve sen ki serdârsın taht-ı hükûmetinizde ehl-i sefer yeniceri ve topçu ve cebeci neferâtı me'mûr oldukları Sefer-i Hümâyûna ve serhadlerine 'umûmen yollayub bır ferde himâye eylemeyüb ve alıkoymayasız ve re'

âyâ zümresinden olanları hilâf yere sâhib çıkmayub ve dir-
lik iddi'âsını itdirmeyüb re'âyâlıklarında olanlar söyle
bilüb mûcib-i mektûb ile 'amel olasız tahrîren fi el-yevm
ve'l-'ısrın fi sehr-i Rebî'ü'l-evvel sene seb'a ve tis'in
ve elf.

Halîl
Aga yeniceriyân-ı
dergâh-ı
'âli

s.48,h.106

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-keâm
Kastamonu ve Boyabad ve İstefan kâdîları -zîde fazlehum-
tevkî'-i refî'-i Hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki taht-ı
kazânızda vâki' yeniceri serdârı ref' olunub yerine üslûb-u
sâbık üzere doksan sekizinci cemâ'atin mütekâ'id Yahya nâm
yoldaş serdâr nasb ve ta'yîn olunub mezbûru serdârlık 'umû-
runda istihdâm idüb ahz-ı dalh itdirmeyesiz ve ol cânibde
yeniceri ve 'acemi oğlan ve topçu ve cebeci mezbûri üzerle-
rine serdâr bilüb sözünden dışarı ve re'yinden hâric vaz'
eylemeyüb itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve tevâif-i mezbû-
reden bilâ-vâris fevt olanların muhalefât ve metrûkât-ı
merkûm ahz u kabz u sevk-i sultanîde fûruht itdirdüb ve
hâsıl olan nûkûd-u müfredat defteriyle mûmza ve mahtûm bu
cânibe irsâl itdiresiz ve lâkin hilâf-ı şer' u kânûn kimes-
neye rencide itdirmeyesiz ve sen ki serdârsın taht-ı hükû-
metinde ehl-i sefer yeniceri ve topçu ve cebeci neferâtın-
dan bir ferdi vilâyetinde tutmayub me'mûr oldukları sefer-i
hümâyûnum serhadlerine 'umûmen yollayub bir ferde himâye

eylemeyüb alı koymayasız ve re'âyâ zümresinde olanlara hi-
lâf yere sâhib çıkmayub re'âyâlıklarında olalar diyü bi'l-
fi'l vezâretiyle dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan
düstûr-u mükerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem Zülfikâr
Paşa Adâmallahu te'âlâ iclâle tarafından mühürlü mektûb vi-
rilmekle mûcebince hükm-u hümâyûnum ricâ itmekte mûcebince
'amel olurmak emrim olmuştur. Buyurdum ki hükm-ü şerifimle
vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim ve ağa-yı müşârül-
ileyh tarafından virilen mühürlü mektûba ve emr-i hümâyûnum
muhâlif kimesneye iş itdirmeyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i
serife i'timâd kılasız tahrîren fi evâsıt-ı Rebî'ü'l evvel
sene seb'a ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.48,h.107

Serâi'-i si'âr Edirne'den Diyarbekir'e ve 'arz-ı Rûm'a va-
rınca Anadolu'nun sol kolunda vâki' olan kadılar -zîde
fazlehum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazâ-
larda kethüdâ yerleri -zîde kadrehum- inhâ olunur ki İnşal-
lahu te'âlâ iş bu sene-i mübârekede Engerus keferesi üzeri-
ne sefer-i hümâyûnum mukarrer ve muhakkak olmağla taht-ı
kazânızda sâkin ve mütemekkin sipah ve silâhdâr halkının
vakt u zamânında Edirne sahrâsında hâzır ve mevcûd bulunma-
ları için hâliyâ silâhdâr ocağı baş çavuşu olan Hasan Çavuş
ta'yîn ve irsâl olunmağın imdi siz ki kâdîlarsız emr-i şer-
rif vardığı gibi taht-ı kazânızda vâki' mecma'ü'l-nâs olan
mahallerde nidâ ve tevâif-i mezbûreye (s.49) i'lân ve isâ'-

ad itdürüb mahsûs-u bayrak ve mızrakları ile ber-vech-i ta'cîl cümlesin evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve siz ki kethüda yerlerisiz yanınıza cem' ve kalkub önlerine düşüb İnşallahu te'âlâ serî'an ve 'âcilen gelüb nevrûz-ı firûzda mükemmel ve müretteb Edirne sahrâsında ve sefer-i hümâyûnumda hizmet-i 'âliyyede mevcûd bulunub 'avk u te'hîrden ihmâl ve müsâmahadan begâyet ictinâb eyleyüb şöyle ki vakt u zamânında gelüb mevcûd bulunmayub intizâre bâ'is olasız ki kethüdâ yerleri siz 'adem-i takayyüd ve ihmâl ve müsâmahanıza 'amel olunub ve siz ki tevâif-i mezbûrede ber vechile 'arz ve cevâbınız istimâ' olunmayub esâminiz kat' olduğundan gayri zarar ve nedâmet cekmeniz mukarrerdir ana göre haber ve âgâh olunub bu zamâna sebep kıyâs eylemeyüb hilâf-ı vaz' ve hareketden karar eyleyesiz diyü bi'l-fi'l sipah ve silâhdâr ağaları olan Hüseyin Ağa ve sipahi ağa taraflarından mektûb virilmekle mûcebince 'amel olunmak bâbında sâdir olan emr-i şerîf-i 'âli-şân mûcebince mektûb irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki mûcib-i fermân-ı 'âli üzere 'amel idüb hilâfından begâyet ihtirâz eyleyesiz vesselâm

Süleymân Paşa

Tabak-u asle'l-mümzi'l-muhteremü'l mu'teber harrare'l gaf-fer Allahu te'âlâ Hüseyin bin Ahmed el ma'mûr ba-şima'i'l umûr-u şer'iyel 'asker
gıferu'l lehuma

s.49,h.108

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-keîâm Edirne'den Diyarbekir'e ve 'arz-ı Ruma varınca Anadolu'nun sol kolunda vâki' olan kadılar -zîde fazlehum- ve mefâhirü'l emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazâlarda kethüdâ yerleri -zîde kadrehum- tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki İnşallahu te'âlâ is bu sene-i mübârekede Engerus keferesi üzerine sefer-i hümâyûnum mukarrer ve muhakkak olmağla taht-ı kazânızda sâkin ve mütemekkin sipahi ve silâhdâr halkının vakt u zamânıyla Edirne sahrâsında hâzır ve mevcûd bulunmaları için hâlâ silâhdâr ocağı baş çavuşu olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hasan Çavus -zîde kadrehuta'-yın ve irsâl olunmağın imdi siz ki kadılarsız emr-i şerifim vardığı gibi taht-ı kazânızda vâki' mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ ve tevâif-i mezbûreye i'lân ve isâ'ad itdürdüb mahsûs bayrak ve mızrak ile ber-vech-i ta'cil cümlesin ol cânibden ve yerlerinden ihrâc ve siz ki kethüdâ yerlerisiz yanınıza cem' ve kalku. önlerine düşüb İnşallahu te'âlâ serî'an ve 'âcilen gelüb nevrûz-ı firûzda mükemmel ve müret-teb Edirne sahrâsında seferi hümâyûnda hidemât-ı 'âliyyemde mevcûd bulunub 'avk u te'hîr ve ihmâl ve müsamahanadan begâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyüb söyle ki vakt u zamânında gelüb mevcûd bulunmayub intizâra bâ'is olasız siz ki kethüda yerlerisiz 'adem-i takayyüd ve ihmâl u müsamahanıza haml olunub ve siz ki tevâif-i mezbûresiz ber vechile 'özer ve cevâbınız masmû'-u hümâyûnum olmayub esâminiz kat'

olduğundan gayri zarar ve nedâmet çekmeniz mukarrerdir ana göre haber ve âgâh olub bu zamânı sâ'ire kıyâs eylemeyüb hilâfına vaz' ve hareketden hazır eyleyesiz diyü bi'l-fi'l sipahi ve silâhdâr ağaları olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Hüseyin ve Şa'bân dâme mecdehu taraflarından mühürlü mektûb virilmekle mûccebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âli-sânım sâdir olmuşdur Buyurdum ki hükm-ü şerifimle vü-sûl buldukda bu bâbda sâdir olan fermân-ı celîlü'l-kadrim ve ağaları tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince 'amel idüb hilâfına cevâzdan begâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılasız tahriren fi evâil-i Rebî'ü'l-âhire sene seb'a ve tis'in ve elf.

Edirne

Taübak-u asle'l 'âli harrere'l gaffar mısırî'l ....medine-i Edirne.

s.50,h.109

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-keîâm Kastamonu sancağında vâki' olan kadılar -zîde fazlehum-tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hazîne-i 'âmirem defterleri mûcebince livâ-yı mezbûrede vâki' kadılıkların dört bin bes yüz kırk iki nüzul hâneleri olub bin doksan altı senesine mahsûb olmak üzere bedel-i nüzul-leri cem' ve tahsil olunmak lâzım ve mühim olmağın iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Mehmed dâme mecdehu tahsiline ta'yîn olunub hazîne-i 'âmirenden eline virilen mühürlü ve nisanli mevkûfât defte-

ri sûreti virilmegin mücebinçe cem' ve tahsil itdirilmek emrim olmusdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle mübaşir-i mezbûr vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi livâ-yı mezbûrda vâki' kadılıkların ol mikdâr nüzûl hânelerinin tahrîr-i mezbûre mahsûb olmak üzere her bir hânelerinden altısar yüz akça bedel-i nüzulleri irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûreti mücebinçe cem' ve tahsil itdirilüb hilâf-ı emr-i defter kimesneye te'alil ve muhallefât itdirmeyesiz ve bundan ma'ada mübaşir-i mezbûrun cihet-i ma'îsetiçün her bir hânelerinden otuzar akça dahi aldırub bundan ziyâde bir akça bir habbe aldirmayasız ve bedel-i nüzul için alınan esedî gurusâ yüz yigirmişer akçaya ve hâlis mukarrer pâreye üçer akçaya aldırub ziyâdeye ve noksana aldirmayasız kûsûr defterden ve noksan hâneden ve hilâf-ı emr-i defter ve zulm ve te'addiden begâyet ihtirâz eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi'l 'ösr Saferü'l-hayr sene sitte ve tis'in ve elf.

Edirne

s.50,h.110

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki medîne-i Amasya'da vâki' merhûm ve mağfur(ün)-leh Sultan Bâyezid Han Veli tâbi'-i sarây hazretlerinin evkâf-ı mukâtâ'atlarından Kastamonu sancağında vâki' Kuşkara ve Kimne mukâta'atları fûruht itmek lâzım olub is bu bâ'is-i tezkere safiyyât-zâde Receb Eendiye ve Dervis Bey nâmân kimesneler ber-vech-i istirâk

tâleb oldukları ecilden is bu doksan yedi senesinde vâki' Mart ibtidâsından bir sene tamâmına deġin mukâta'a-yı mezbûran yalnız yedi yüz guruşa merkûmân Receb Efendi'ye ve Derviş Bey'e ber-vech-i iltizâm maktû'an virüb yedine temessük virildi gerekdir ki târih-i mezbûrdan bir sene tamâmına deġin mukâta'a-yı mezbûrândan vakf-ı şerife 'âid ve râci' 'âşâr-ı şer'iiyye ve rûsûm-u 'örfiyye ve cürm-ü cinâyet ve bâd-ı hevâ ve tapû-yu zemîn ve beytü'l-mâl 'âmm ve hâssa ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd ve kul ve câriyemiz hadikânesi (?) ve 'âdet-i aġnâm ve resm-i 'arûsâne ve resm-i küvvâre ve kadimden vakf-ı şerif için zabt olunan cüz'î ve küllî her ne olur ise mezbûran zabt idüb taraf-ı âhardan kimesne müdâhale eylemeye zâbit bilüb bihasbü's-ser' ve'l kânûn düş 'umûruna mutâba'at(?) üzere olasız fi sene seb'a ve tis'in ve elf.

Nasûh
Mütevell-i Sultan
Bâyezid Han

s.50,h.111

Nisân-ı şerîf-i 'âli-sâ-ı hükm oldur ki Kıdvetü'l-kudât el-müslimîn Kastamonu kadısı Mevlânâ Mehmed -zîde fazlehu- der-sa'âdetime 'arz gönderüb medine-i mezbûrede vâki' *İb* mescid-i şerifde imâm olan hâfız Süleymân âhâr diyârdan olub yerine kaymakam ta'yîn eylediġi İbrâhim dahi fevt olmaġla yeri hâlî kalduġun ahâli mahalle ihbâr eylemeleriyle ref' olunub cihet-i mezbûr erbâb-ı istihâkdan is bu râfi'-i tevkî-i refi'-i 'âli-sân Mevlânâ Hâfız Mehmed -zîde- hâfızaya tevcih olunub berât-ı 'âli-sân

virilmek ricâsına 'arz ve i'lâm eylemeğin hakkında mezd-i 'inâyet-i pâdişâhanem vücûda getürüb cihet-i mezbûre hâli olduğu vâki' ise mûmâ-ileyhin 'arz ile virilen ru'us-u hü-mâyûnum sûreti mûcebince bin doksan yedi Rebî'ü'l-âhirinin on dokuzuncu gününden yevmî bir akça vazife ile mescid-i mezbûrede imâm nasb ve ta'yîn idüb bu berât-ı hümayûnu vir-düm ve buyurdum ki mezbûr varub edâ-yı hizmet eyledikten sonra ta'yîn olunan yevmî bir akça vazifesin evkâf-ı mezbû-re mahsûlünden mütevellisi olanlar yerinden alub mutasarrıf ola ol bâbda hiç ferd mâni' olmaya söyle bileler 'alâmet-i serife i'timâd kılalar

s.51,h.112

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-keâm Anadolu'nun sol kolunda vâki' olan kadılar -zide fazlehum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr kazâlarda vâki' yeni-çeri serdârları -zide fazlehum- tevkî'-i reffî'-i hümayûn vâsil olunmak ma'lûm ola ki insallahu te'âlâ iş bu sene-i mübâreke de mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümayûnum için sen ki serdârlarsız taht-ı hükûmetinizde vâki' kasabât ve kurâda sâkin ve mütemekkin mukîn ve misâfir yeniçerileri ve esâmesî sâbite olanları 'umûm üzere evlerinden ihrâc ve bayrağınızı açub önlerine düşüb nevrûz-u firûzda Edirne sahrâsında mevcûd bulunasız diyü bundan akdem emr-i şerî-fimle sürücü çavuşlar irsâl olunub tenbîh-i hümayûnum olmus idi ihmâl ve müsâhele idüb bu ana değin yerlerinizden hare- ket eylemediğiniz istimâ' olunmağla münhak (?) 'itâb ve 'u-

kûbet olmuşuzdur hâliyâ husûs-u mezbûr için emr-i serîfîmle irsâl olunan on sekizinci bölüğün küçük cavuş olan 'Ali Cavuş İnşallahu rahman herkangınız taht-ı hükûmetiniz dahil olur ise te'hîr ve tevkîf itmeyüb bayrağınızı açub gerek sahîhu'l esâmî ve gerek çalık yeniçerileri 'umûmen bayrağınız altına cem' ve mah-ı cemâziye'l-âhire'nin on beşinci gününde Edirne sahrâsında götürüb isbât-ı vücûd eylesesiz ki sahîh-i esâmî olanlar odalarına irsâl çalık olanlar tas-hîh olunub korucu ve mütekâ'id olanları dahi âsitâne-i sa-'âdetim muhâfazasına irsâl eyleyüb 'askerî tâ'ifesinden bir ferdi evlerinde ve yerlerinde alikomayasız ve siz ki kâdî-larsız tevâif-i mezbûreden taht-ı kazâ ve hükûmetinizde mukîm olub mâh-ı cemaziye'l-âhirenin gurre-i hulûlünde inhâ bulunanlar ve misâfir olanlara tenbih ve te'kîdinizden bir gün sonra kalur ise itâ'at-ı fermânım eylemediğiniz için dirliği 'alâkaları olmamağla o ma'kûleleri bilâ-amân sulb ve muhallefâtı ma'rîfet-i şer'îyle mûmza ve mahtûm defter ve defterlerin bu tarafa irsâl eylesesiz ki şöyle ki bu bâbda bir ferde himâye ve 'illet-i bahâne ile vakf-ı mezbûrede bir ferd mahfî eşkâre evinde ve yerinde kaldığı mes-mû'-u hümâyûnum olursa aslâ cevâba kâdir olmayub 'ukûbete mazhar olmanız mukarrerdir husûs-u mezbûrede mu'âriz ve mâni' olur kimesne olur ise sefer-i hümâyûnumdan âbâ idenlerin haklarından gelmek için ism ve resmleri ile yazub Anadolu'da eskiyâ teftîşine 'askerî sürmege me'mûr olan düstûr-u mûkerrem müsîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezîrim

Ca'fer Pasa Ademallahu te'âlâ iclâleye i'lâm eylesiz ve sen ki sürücü mûmâ-ileyhsin ba'de't-tenbiye bayrağın acub neferât ile vilâyetlerinden cıkmlayan serdârların sâ'ire mûcib-i 'ibret için bilâ-hayr haklarından gelesin diyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yenicerileri ağası olan ifti-hârü'l-ümerâi'l-ve'l-ekârim El-hâc Hasan Ağa dâme iclâlehu tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim ve ağa-yı mûmâ-ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince 'amel idüb fi ma'ba'd hilâfına rıza ve cevâz göstermeyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahrîren fi evâsıt-ı şehri Rebî'ü'l-evvel sene sitte ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.51,h.113

'İzzetlü ve fazîletlü Kastamonu'da hâkimü'l-şer'-i mazhar olan Efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerine ba'de't-tahiyyât ve'l-tekrîm inhâ olunur ki be-hayrû'l iktizâ sâhil taraflarına 'azîmet eylemeğın lâzım gelüb ve yerimize bir mütesellim nasb olunmak mühim olmağın mektûb tahrîr iş bu bin doksan yedi cemaziye'l-âhirinin yirmi birinci gününde dârende-i varaka Mehmed Efendi mütesellim nasb eylemişindir lede'l vusûl mütesellimlik mûmâ-ileyh zabt u rabt ve tarafımıza 'âid olan husûsları bi-hasbü's-şer ve'l-kanûn ahz u kabz itdirdüb hilâf-ı şer'-i şerif iş itdirmemek ihti-

mâm buyurula bâki fazilet dâim-i yâd

Muhlis-i muhib
Mehmed
Kâimmâkâm
Kastamonu

s.52,h.114

..... disâr-ı fezâ'il-i şî'âr Anadolu'nun sol kolunda olan mevâil-i 'izâm tamm-ı 'izz mühim ve kudât efendileri -zide fazlehum ve diger olunan kazâlarda vâki' iki yeniceri serdârları inhâ ve i'lâm olunan oldur ki İnşallahu te'âlâ iş bu sene-i mübârekede mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümâyûn için siz ki serdârlarsız taht-ı hükûmetinizde vâki' kasabât ve kurâlarda sâkin ve mütemekkin ve misâfir yeniceriler ve esâmisi çalık olanlar o dem üzere evlerinden ihrâc ve bayrağınız acub önlerine düşüb nevrûzda sultandan Edirne sahrasında mevcûd bulunmağın bâbında bundan akdem fermân-ı 'âlî-sân ile sürücü çavuşlar irsâl olunub tenbih olunmuş idi ihmâl ve müsâhale idüb bu ana değin yerlerinizde hareket eylemediğiniz ecilden 'itâb ve 'ikâb-ı müstehak olmussuzdur hâliyâ husûs-u mezbûr için fermân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn sâdir olmağın iş bu mektûb tahrir olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l akrân on sekiz bölüğün küçük çavuş olan 'Ali Çavuş -zide kadrehu- nasb ve ta'yîn olunub gönderilmişdir. İnşallahu te'âlâ herkangınız ki taht-ı hükûmetinizde dâhil olursa sâdir olan fermân-ı hümâyûn mûcebince aslâ te'hir ve tevkif eylemeyüb bayrağınız acub gerek esâmî ve gerek çalık yenicerileri 'umûmen bayrağınız altına alub mâh-ı Cemaziye'l-âhîrinin on besinci gününde Edirne

sahrâsına götürüb isbât-ı vüdûd eyleyesiz ki esâmî olanlar odalarına irsâl ve çalık olanlardan tashîh olunurlar kurub ve oturak olanlardan âsitâne-i sa'âdete irsâl eyleyüb 'as-kerî tâ'ifesinden bir ferdi vilâyetlerinde alıkomayasız imdi siz ki kadılersiz bâlâda mastûr olan tevâ'if-i hilâfet-i taht-ı hükûmetinizde mükîm olub mâh-ı Cemâziye'l-âhirin gurre-i hulûlünde yine anda bulunanlar misâfirâd olanlar dahi tenbîh ve te'kîrinizden bir gün sonra yine taht-ı hükûmetinizde bulunurlarsa fermân-ı hümâyûna 'itâ'at itmemiş olurlar bu ma'kûleleriniz dirlikde 'alâkaları yoktur bilâ-amân celb eyleyüb muhallefâtların ma'rife-i ser'-iyle memfî ve mahtûm defter ve defterlerin bu tarafa irsâl eyleyesiz söyle ki bu bâbda bir ferde himâye ve bir gün 'aleyhte ve bahâne ile vakt-ı mezbûrda bir kimesne gizlü ve âşikâr evinde ve yerinde kaldığı mesmû' olur ise aslâ cevâba kâdir olmayub derhal mazhar-ı 'ukûbet olursuz bu bâbda sizlere mu'âriz ve mâni' olur ba'zı kimesneler olur ise ism ve resmleriyle yazub Anadolu'da teftîş ve sürücü olan vezîr-i mükerrem 'izzetlü ve sa'âdetlü Ca'fer Paşa hazretlerine yazub i'lâm eyleyesiz ki sefer-i hümâyûna gelmeyenlerin ve onlar hakkında sâdır olan fermân-ı hümâyûna icrâ ve celb olunur mâni' olanların haklarından gelür ve sen ki sürücü küçük çavuş -zîde kadrehusun- ba'det-tenbîh bayrağın acub neferâtıyla vilâyetlerinden çıkmayan serdârların bilâ te'hîr hakkından gelesin ki sâ'irelere dahi mûcib-i 'ibret ola söyle bilüb mûcib-i mektûb ile 'amel olasin tahrîren fi

evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhire sene sitte ve tis'in ve elf.

Hacı Hüseyin
Ağa yeniçeri
Dergâh-ı 'âli

s.52.h.115

Nişân-ı serif-i 'âli-şân kâmi sultan-ı tugra-yı garrâ-i ci-
hân-sitân-ı hakarî hükmü oldur ki

Kastamonu mahallâtından Honsalar mahallesinde vâki' Bâ-
yezid binâ eylediğin mu'Allem hânenin mu'allimi olan
Hüseyin fevt olub yeri mahlûl olmağın iş bu rafi'-i tevkî'-
i reff'-i hümâyûn hâfız Mehmed halife her vechile lâyük ve
mahall-i müstehak olmağın tevcih olunub berât-ı serifim vi-
rilmeğın bâbında kadısı Mevlânâ Mehmed 'arz cylemeğın mah-
lûl ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn virdüm ve buyurdum
ki varub mezbûr mu'allim olub hizmet-i lâzimesin mer'î ve
mü'eddi kılındıktan sonra ve halife-i mu'inesiyle mutasar-
rif olub vâkıfın ruhu ve devâm-ı 'ömr-ü devlet için müdâve-
met göstere söyle bilüb 'alâmet-i serife i'timâd kılalar
tahrîren fî evâhir-i seyr-i Saferü'l-hayr sene sitte ve
tis'in ve elf.

Be-makâm-ı
Edirne

s.53.h.116

Akzâ kudâtü'l-müslimîn evlâ vârisü'l-muvahhidin el-
vusûl ve'l-ta'yîfın hucetü'l 'ale'l-hak ecma'ın 'u-
lûmü'l ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezîd-i 'i-
nâyetü'l-meliki'l mu'în Mevlânâ Sinop kadısı -zîde fezâ'ile
ve mefâhirü'l kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-ke-

lâm Akkaya ve Ayandon ve sâhil ve Hoşalay ve Çağla ve Cide ve Inebolu ve Geynelü kadıları -zide fazlehum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki ber-vech-i arpalık Kastamonu sancağında mutasarrıf olan emîrû'l-ümerâ'il kirâm Ahmed dâme ikbâlehu dergâh-ı mu'allâma defter gönderüb Sinop kazâsında bin ve Akkaya kazâsında dört yüz ve Ayandon kazâsında üç yüz ve Sâhil kazâsında dört yüz ve Hoşalay kazâsında üç yüz ve Çağla kazâsında dört yüz ik ve Cide kazâsında üç yüz elli ve Geynelü kazâsında üç yüz elli ve Inebolu kazâsında altı yüz on gurus makâta'aları taleb eyledikte virmekte 'te'hir eylediklerin bildirüb ol bâbda hükm-ü hümâyûnum ricâ itmeğın tasrîh olunan maktû' akçasını Sinop kazâsına bu sene edâ eylemek üzere ellerine emr-i şerîfim virilmeğın virilen emr-i şerîfim mücebince Sinop kazâsından tahsîl ve sâ'ir kazâlar ahâlisinden dahl ve defter mücebince mâl-ı maktû'aları bi't-tamâm tahsîl itdirilüb muhalefet itdirilmemek emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahl-i defterde tasrîh olunan maktû'a akçasın Sinop kazâsı ahâlisine virilmek emr-i şerîfim mücebince ancak bu sene ve sâ'ir kazâlar ahâlisinden dahl-ı defter mücebince mâl-ı şerîfime mugâyir muhâlefet itdirmeyesiz söyle bilersiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren fi evâhir-i şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene seb'a ve tis'in ve elf.

El-mahrûse
Edirne

s.53.h.117

Mefâhirü'l kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-keâm
 Kastamonu sancagında vâki' olan kadılar -zîde fazlehum-
 tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hazîne-
 yi 'âmirende mahfûz olan mevkûfât defterlerinde livâ-yı
 mezbûrede vâki' Eflani ve Sorgun kazâların sülûsân halî
 üzere yüz kırk dört ve sâ'ir kazâların dört bin yetmiş 'a-
 vâriz hâneleri olub bin doksan yedi senesine mahsûb olmak
 üzere kürekçi bedel-i 'avârizları ve bedel-i mu'âvenet ak-
 caları cem' ve tahsil olunmak lâzım ve mühim olmağın ifti-
 hârü'l-emâcid ve'l-ekârim dergâh-ı mu'allâm kapucu basıla-
 rından Mehmed Ağa'ya der'uhde olunub eline mühürlü ve ni-
 sânlı mevkûfât defteri sûreti virilmeğın mücebince cem' ve
 tahsil itdirilmek emr idüb buyurdum ki hükm-ü şerîfimle mü-
 bâsir-i mezbûr vardukda bu bâbda sâdir olan emrim üzere
 'amel idüb dahi Eflani ve Sorgun kazâlarının sülûsân hâlî
 üzere yüz kırk dört hânelerinden ve sâ'ir kazâların dört
 bin yetmiş hânelerinin târih-i mezbûre mahsûb olmak üzere
 her bir hânelerinden bes yüz akça kürekçi bedel-i 'avâriz-
 ları ve 'avâriz zamm olunan beher hânelerinde seksener akça
 bedel-i mu'âvenetleri irsâl olunan mühürlü ve nisânlı mev-
 kûfât defteri sûreti mücebinde cem' ve tahsil itdirdüb ki-
 mesneye te'alil ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan ma'ada
 mübâsirin cihet-i ma'îseti için her bir hânelerinden elli-
 ser akça dahi aldırub bundan ziyâde bir akça ve bir habbe

almaya ve aldırmayasız ve hîn-i tahsilde alınan kâmil gurus
 yüzyirmiser akçeye ve esedî gurusâ yüz on akçeye ve hâli-
 su'l 'ayar (s.54) paraya üçer akça aldırub ziyâde ve nok-
 sana aldırmayasız kesr-i defterden ve naks hânedan ve fer-
 mânımdan ziyâde talebiyle zulm ve te'addîden begâyet ihti-
 râz eylesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kıla-
 sız tahrîren Cemâziye'l-evvel sene seb'a ve tis'in ve elf.

Edirne
 el-mahrûse

s.54,h.118

Emirü'l-ümerâi'l kirâm kebirü'l-küberâi'l fihâm zü'l-kadr
 ve'l-ikrâm sâhibü'l-'izz ve'l balam el-muhattıs mezîd-i
 'inâyetü'l-melikü'l 'âlî Anadolu beyler beyisi dâme ikbâle
 tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olmak ma'lûm ola ki müdde-
 tü'l emâsil ve'l-akrân Kastamonu sancağı alay beyisi Hüse-
 yin -zîde kadrehu- Ordu-yu hümâyûnuma mektûb gönderüb livâ-
 yı mezbûrede ve nâhiyesinde Sahib nâm karye ve gayriden iki
 bin akça timara kıdvetü'l-akrân Mustafa is bu sene-i mübâ-
 rekede me'mûr olduğu sefer-i hümâyûnuma bu ana değin gelme-
 yüb timarı ol vechile mahlûl olmağın bundan akdem yararlığı
 'arz olundukda ibtidâdan on üç bin akça timâra emr-i seri-
 fim virilen orta boylu ela gözlü acuk kaşlı dârende-i fer-
 mân-ı hümâyûn Mehmed virilmek bâbında 'inâyet ricâsına 'arz
 itmeğın ma'da ordu-yu hümâyûnuma virilen rûz nâmcelerde ti-
 mar-ı mezbûrun kaydı çıkmadığı 'arz olmağla gereklü kaydın-
 da değil ise mücebince tevcih olunmak emrim olmuşdur buyur-
 dum ki göresin mezbûrum mâlında ol mikdâr timar emri var

ise ve tımar-ı mezbûr vech-i mesrûh üzere hulûl ise tımarı
olduğu sancakda dahi olub alay beyisi bayrağı altında sefer
itmek şartıyla tevcih idüb tezkeresi viresin söyle bilesin
'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahrîren fi evâsıt-ı sehr-
i Rebî'ü'l-âhire eL-şerife sene hams ve tis'in ve elf.

Sahrâ-yı
Edirne

s.54.h.119

Seri'at-nisâb ve 'izzet-ma'ab ve rif'at-ı iktisâb-ı bezm
Ahmed Efendi dâme mu'azzez tahıyyât-ı sâfiyye ve teslimât-ı
vâfiyye ithâfıyla inhâ olunur ki târih-i mektûbdan Anadolu'
nun sol kolunda kassâm-ı süvari nasb ve ta'yîn olunmussuz-
dur gerekdir ki herhangi kazâya dahil olursanız ol kazâda
kassâm -ı 'askerî olan gerek kâdı ve gerek kassâm ve nevâb-
dır zamanımızda makbûzu olan mahsûl-ü kısmet teftiş ve te-
fahhus idüb bundan ahz u kabz idesiz ve üzerine masârif
olduğunuz mevâdd-ı 'askeriyeyi resm-i kısmetini ahz ve kabz
idesiz eğer rûsûm-u kısmet bulu virmek te'alil ve 'inâd
iden kassâm ise kısmetden 'azl idüb yerine bir ma'kûl 'ade-
mi kassâm nasb idesiz ve eğer kudât-ı tevâbiden ise ba'de't
-tefahhus makbûzâtını defteriyle tarafımıza i'lâm eylesiniz
bu taraftan tedarûkü görülür mâ-husûs kassâmlarınız 'azl ve
nasbınıza tefeyyüz olunub her vechile şükr ve şikâyetiniz
makbûlümüzdür bu husûsda kimesneye himâye ve siyânet-i sem-
tinde olmayub vech-i mesrûh üzere sa'y ve ikdâm ve itmâm-ı
müsâlaha ihtimâm idesiz vesselâm tahrîren fi'l-yevmi'l 'ösr
fi Rebî'ü'l-âhir sene 97

s.54.h.120

Mefâhirü'l kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Kastamonu sancağında vâki' olan kâdılar -zide fazlehum-tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hazîne-i 'âmirende mahfûz olan mevkûfât defterlerinde Kastamonu sancağında vâki' Eflani kazâsının sülûsân hâli üzere doksan beş ve Sorgun kazâsının kırk dokuz nüzul hânesi ve sâ'ir kazâların dört bin üç yüz yirmi yedi bedel-i nüzûl hâneleri olup bin doksan yedi senesine mahsûb olmak üzere üzerlerine lâzım gelen bedel-i nüzulleri cem' u tahsîl olunmak lâzım ve mühim olmağın iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim dergâh-ı mu'allâm kapucu basılarından Mehmed Ağa'ya der'uhde olunub eline mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûreti virilmeğın mücebince vakt u zamâniyla cem' u tahsîl itdirilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle (s.55) mübâsir-i mezbûr vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi mühârebe-i mezbûre mahsûb olmak üzere Kastamonu sancağında vâki' Eflani ve sorgun kazâlarının sülûsât hali üzere yüz kırk dört hânelerinin ve livâ-yı mezbûrede vâki' sâ'ir kazâların dört bin üç yüz yirmi yedi hânelerinin her bir hânelerinden altısar yüz akça bedel-i nüzulleri irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûreti mücebince vakt u zamâniyla cem' u tahsîl ve bir gün evvel âhir hazîne-i 'âmire itdirdüb hilâf-ı emr-i defter kimesneye te'alül ve muhâlefât itdirmeyesiz ve bundan ma'adâ mübâsir-i

mezbûrun cihet-i ma'îseticün her bir hânelerinde otuzar akça dahi aldırub bundan ziyâde bir akça ve bir habbe alınmaya ve aldirmayasız ve hîn-i tahsilde alınan kâmil-i riyâl (?) gurusâ yüz yirmişer akça ve esedi gurusâ yüz onar akçaya ve hâlisu'l-'ayar para mısri üçer akçaya aldırub ziyâdeye ve noksâna aldirmayasız kesr-i defterden ve nâkıs hâne ve hilâf-ı emr-i defter kimesneye zulm ve te'addiden begâyet ihtirâz eylesesiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılâsız tahrîren fi el-yevmi'l-sâni sehr-i Cemâziye'l-evvel sene seb'a ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.55.h.121

Mefâhirü'l kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-ke'lâm Kastamonu sancağında vâki' olan kâdılar -zîde fazlehum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniceri serdârları ve a'yân-ı vilâyetin iş erleri -zîde kadrehum tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki inşa-lahu te'âlâ evvel bahârda sefer-i hümâyûnum me'mûr olan altı bölük halkı ve dergâh-ı mu'allâm yenicerileri ve cebeci ve topçu ve sâ'ir 'asâkir-i islâmın zâd ve zevâdları içün menâzil-i karîb olan mahallerden ayn-ı sürsâd ve menâzili ba'îd olan kazâlardan bedelleri tahsîli re'âyâyâ imlâ ve enfa' olmağla bin doksan yedi senesine mahsûb olmak üzere livâ-yı mezbûrda vâki' kadılıklardan mübâşirin yedine virilen mühürlü ve nişanlı mevkûfât defterinde ta'yîn olunduğu üzere sâ'irin her bir kilesi kırkar akça ve dakîkin

her bir kilesi doksanar akça ve aġnâmin her bir re'si iki-
ser yüz akça verdiġin sâdenin her bir vakiyyesi otuzar ak-
çaya ve 'aselin her bir vakiyyesi yirmiser akçe ve samanın
kantarı otuzar akça ve odunun her bir 'arabası yetmiser ak-
çaya hesâbı üzere on iki yük seksen iki bin üç yüz on akça
sürsât bedelleri bir gün evvel tahsil ve dâhil-i hazîne-i
'âmire itdirmekde ziyâde ihtimâm eyleyesiz diyü fermân-ı
'âli-sânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle if-
tihârü'l-emâcid ve'l-ekârim dergâh-ı mu'allâm kuyucu başı-
larından Mehmed Aġa vardıkda bu bâbda sâdir olan emrim ü-
zere 'amel idüb dahi kat'a te'hir ve tevkîf eylemeyüb zikr
olunan kadılıklardan târih-i mezbûra mahsûb olmak üzere ol
mikdâr sürsât bedelleri irsâl olunan mühürlü ve nişanlı
mevkûfât defteri sûreti mücebince cem' u tahsil itdirüb hi-
lâf-ı emr ve kimesneye te'allül ve nizâ' itdirmeyesiz ve
zikr olunan sürsât bedeli tekâlifinde me'âf ve gayr-i mu'âf
fi'l-cümle dâhil olmaġla 'ales-seviyye tevzi' ve edâ itdir-
düb biz mu'âfız diyü kimesneye ta'allül ve 'inâd itdirmeye-
siz ve sürsât için alınan kâfi gurus yüz yirmiser akça ve
esedî yüz onar akçaya ve hâlisu'l-'ayar paraya üçer akçaya
aldırılıub ziyâdeye ve noksâna alınmaya ve aldirmayasız ve
sürsât bedeli sefer-i hümayûnumun ehm-i elzeminde olub bir
gün evvel tahsili mühim olmaġla bir gün evvel tahsil itdi-
rilüb 'avk-ı te'hirden ve ihmâl-i müsâmahadan begâyet ih-
tirâz idüb vech-i meşrûh üzere olan emr-i şerifimi yerine
getüresiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız

tahrîren fi'l-yevmi'l-sâmi' sehr-i Cemâziye'l-evvel sene seb'a ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.56.h.122

Göl kazâsına tâbi' Sıddıka nâm karyede 'Ali Bey nâm kaydının fermân-ı serîfden kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-kalem Kastamonu kadıları -zîde fazlehumâ- kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bi'l-fi'l Kastamonu sancağı mütesellimi -zîde kadrehu- tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki ebnâ-yı sipahiyândan darendekân fermân-ı hümâyûn 'Ali nâm sipahi nâm yenice-ri ile karındaş Mustafa ve kız karındaşları Fatma ve Kezban nâm hatunlar dergâh-ı mu'allâm 'arz-ı hâl idüb bundan akdem Göl kazâsı sâkinlerinden bunların babaları Hâcî Hüseyin nâm yenice-ri hâl-i huyununda menkûhası nâm hatun tatlık idüb beş mâh sonra babaları mezbûr Hâcî Hüseyin fevt olmağla mezbûre hatun sirrete sülûk idüb hevâsına tâbi'ehl-i 'örf tâ'ifesi ile yekdil ve buna ahz u habs itdirdüb rencide itdirmeyeler ma'ada hevâsına tâbi' kâdiya istinâd itmekle mücerred celb-i mâl için beni tatlık idüb metrûkâtından benim dahi hissem vardır diyü hilâf-ı ser'-i serîf bunların iki yüz gurus almada gadr ve te'addi eylediğın bildirüb yedlerinde olan fetvâ-yı serîfeleri mücebince 'amel olunub ser'ıyla görölüb gerü kendülere alivirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i serîfim ricâ eylediği ecilden buyurdum ki hükm-ü serîfimle vardıklarında ihzâr-ı hüsemâ

kılub mukaddemâ bir def'a ser'iyle görölüb fasl olunmkayub on bes sene mürûr eylemeyen da'vâları tamâm hak ve 'adl üzere tefahhus ve fetvâ-yı şerifeye nazar idüb göresin i'-lâm olunduğu üzere ise ol bâbda muktezâ-yı ser'-i kavim ve fetvâ-yı şerif mücebince 'amel idüb dahi ba'del-sübût mezbûre hatunun hilâf-ı ser'i olduğu ol mikdâr gurus haklarında hükm idüb alıvirüb icrâ-yı hak idesin fi ma'd-ı ser'-i serife ve fetvâ-yı münife ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye is itdirmeyesiz hak üzere olub kaziyede müdhâli olmayanı dahl itdirmeyüb eslimyanı vukû'u üzere ism ve resmiyle yazub bildirüb husûs-u mezbûr için tekrâr emr-i şerifim varmalu eylemeyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'-timâd kılâsız tahrîren fi evâsıt-ı sehr-i Sa'bânü'l-mu'azzam sene sitte ve tis'in ve elf.

Edirne
el-mahrûse

s.56.h.123

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki Amasya'da vâki' merhûm ve mağfurun-leh Sultan Bâyezid Han tâbî'-i sarây hazretlerinin evkâf-ı mukâta'asından Kastamonu sancağında vâki' Kuskara ve Kimene nâmâtı mukâta'aları bundan akdem Receb Efendi'ye Derviş Bey nâm kimesnelere yalnız yedi yüz gurus maktû'en fûruht itmişler iken hâlâ âhardan elhac Hasan nâm kimesne vakf-ı şerif için elli gurus dahi zam idüb vakfa nef'i olduğu ecluden mezbûrlar ref' olunub merkûm el-hâc Hasan nâm kimesneye yedi yüz elli gurus maktû'en virüb ve meblağ-ı mezbûrun yalnız bes yüz gurusun vakf için peşin teslim idüb

bâki zimmetinde iki yüz elli gurus kalmağla mukâta'a-yı mezbûrların zabt u rabtı için yedine temessük virildi gerkdir ki is bu bin doksan yedi senesi Martı ibtidâsından bir sene tamâmına değın mukâta'a-yı mezbûrlardan vakf-ı ser'iyeye 'âid ve râci' a'sâr-ı ser'iyeye ve rûsûm-u 'örfiyye ve cürm-ü cinâyet ve bâd-ı hevâ ve tapu-yu zemîn ve beytü'l m l ve has mâl gâib mâl-ı mevkûf ve kül câriye mezbûrda kâim 'adet-i ağnâm ve resm-i 'arûsane ve resm-i küvâre ve kadimden defter-i şerif için zabt olunan cüz'i ve küllî ne alınur ise mezbûr el-hâc Hasan zabt idüb tarafımızdan ve taraf-ı âhardan kimesneye müdâhale eylemeye ve mezbûr re'âyâların mezbûran kendülügünuze zabt bilüb hasbü's-ser'i olunandan revis umûruna mutâba'at üzere olasız fi et-târihu'l mezbûr sene 1097

Nasuh Ağa
el.....Sultan
Bayezid Han

s.56,h.124

Nişân-ı şerif-i 'âli-sân hükmü oldur ki Kastamonu'da vâki' İbrâhim Bey vakıf Aktekye vakfından yevmî üç akça vazife ile nâzır olan Hüseyin fevt olub yeri mahlûl olmağın yerine is bu râfi'-i tevki'-i reff'ü's-sân hakanî Ahmed her vechile lâyıq ve mahall ve müstehak olmağın tevcih olunub berât-ı şerifim virilmek bâbında 'inâyet eylemeyin mâni' yok ise mahlûlünden sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr nâzır olub hizmet-i lâzimesin mer'i ve mu'di kıldıkdan sonra yevmî üç ak-

ca vazifesiyle mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve devâm-ı
 'ömr-ü devletim için du'âya müdâvemet göstere ol bâbda ta-
 raf-ı âhardan aslâ ve dahl ve ta'arruz kılmayalar söyle
 bilüb 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fi evâhir-i
 Rebi'ü'l-evvel sene seb'a ve tis'in ve elf.

Makâm-ı
 Edirne

s.57.h.125

Fahrü'l-ümerân Kastamonu kâim-makâm 'Osman Ağa el-mükerrem
 ba'de'l yevm i'lâm olunur ki kazâsına tâbi'
 Almayakası ma' ince oğlu nâm karye ahâlisi hâtib-i ser'-i
 mazhariyet gelüb takrîr-i kelâm ve izhâr tzallum idüb biz
 medine-i Kastamonu garbında vâki' cesmenin ta'mir ve termi-
 mini kendü mâlımızdan etmek mukâbelesinde hatt-ı hümâyûn-u
 sa'âdet-makrûn ile sürsât olub min-küllü vücûh mefrûzü'l-
 kalem ve maktû'ü'l kadîm mu'âf ve müsellâh iken tarafınız-
 dan kara arpa ve ta'âmiyye ve subası ve kıslak ve çayır
 akçası ve fermân-ı bahâ ve ziyâde talebi ile rencide olduk-
 larını i'lâm itdiklerinde iş bu mirâs ile kütb-i irsâl o-
 lundu vüsûlünde gerekdir ki meriye-i mezbûre ihmâlinin ye-
 dinde olan hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn mahsûbiyle (?)
 'amel idüb min ba'd ahâlisi kadîm ma'-fermân-ı 'âli ref' o-
 lunan tekâlîf-i şakka talebiyle bir ferde rencide itdirmey-
 üb mefhûm-ı hatt-ı hümâyûn ile 'amel ve hilâfından hazır
 idesiz vesselâm.

El-fakir Muharrem Ağa.....
 umûr-ıkabûl

s.57,h.126

Şeri'at-ı si'âr Kastamonu kâdısı -zîde fazlehum- inhâ olunur ki kazâ-yı mezbûrda kazâ-i kâ'im Elmayakası ve İnce Oğlu nâm karye ahâlisi Medine-i Kastamonu karibinde vâki' çeşmesi ta'mir ve termimini kendü mâllarından itmek mukabelesinde hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn ile sürsât olub min külli vücûh mefrûzu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem mu'âf müselağ ve üzeri kimesneye emr-i şerif ile vâki' olan tekliflerin edâ idüb hilâf-ı şer' ve bilâ emr-i hümâyûn tekâlif-i sâkka talebiyle rencide itmemeleriyle buyruldu tahrîr ve asdâr (?) olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki mezbûrları yedlerinde olan hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn mûcebince 'amel idüb hilâf-ı şer' ve bilâ emir-i hümâyûn ve maktî' ve tekâlif-i sâkka talebiyle rencide ve remide itdirmeyesiz diyü fi sene 1097.

s.57,h.127

Kıdvetü'l-kudât ve'l hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l kelâm Mevlânâ Kastamonu kâdısı -zîde fazlehu- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Seyyid Mehmed -zîde kadrehu- ordu-yu hümâyûnuma 'arız hâl idüb livâ-yı mezbûrun mütesellimliği livâ-yı mezbûra ber-vech-i arpalık mutasarrıf olan emîrü'l-ümerâ'il-kirâm Ahmed dâme ikbâlehu tarafından kendüye der'uhide olunub mühürlü temessük virilmekle mûcebince zabt itdirilmek bâbında hükm-ü hümâyûnum ricâ eylediği ecilden mûcebince şer' u kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-ü

serifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi livâ-yı mezbûrun mütesellimliğın elinde olan mühürlü temessük mücebince buna zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmât ser' u kânûn ve defter mücebince ahz u kabz itdirdüb min ba'd ser'-i şerif ve emr-i hümâyûnum muhâlif kimesneye iş itdirmeyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren fi evâhir-i sehr-i Cemâziye'l âhire sene seb'a ve tis'in ve elf.

Buyurdu sahrâ-yı
Edirne

Mutabıku'l asle'l hatır bî-me'âl
gaffa Allahu te'âlâ Hüseyin bin Ahmed el-
ma'mûr bâ-şimai'l-'umûr-u ser'ıye'l-'askeriyye
mimm-memr guferu'l-lehuma

s.57.h.128

Kıdvetü'l-kudâtü'l-İslâm -zıde kıdvetü'l-enâm- nâm Mevlânâ Kastamonu kadısı -zıde fazlehum- ba'de't-temiye (?) ve'l teslim inhâ olunur ki hâliyâ iş bu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûn meymenet-i makrûne revâne olub livâ-yı mezbûre tarafımızdan bir müsellemlâzım ve mühim olmağın mektûb tahrîr ve kıdvetü'l- emâsil ve'l-akrân Seyyid Mehmed Ağa -zıde kadrehu- mütesellim ta'yîn olunmuşdur gerekdir ki livâ-yı mezbûr mütesellimliğın mûmâ-ileyh zabt u rabt ve 'âid ve râci' olan mahsûlât ve rüsûmât bi-hasbü's-ser' ve'l kânûn olu geldiği üzere ahz u kabz itdirdüb hafız ve himâyet-i re'âyâ ve berâyâda sa'y ve ihtimâm idüb hilâf-ı ser'-i şerif iş olunmağa bezl ve vakt eyleyesiz tahrîren fi 7 Cemâziye'l-âhir sene 1097.

Ahmed

Paşa

el-mutasarrıf-ı livâ-i
mezbûr hâlâ

Mutâbıku'l asle'l hatır bi-me'âl
gaffar Allahu te'âlâ Hüseyin
bin Ahmed el-ma'mûr ba-
simai'l-'umûrû's-şer'iyeye-yi
'askeriyeye mimm-menr
lehu'l-emr guferu'l-lehuma

s.58.h.128

Seri'at-ı şî'âr hakikat-ı disâr Kastamonu'ya hâkimü's-ser' olan efendi -zîde fazlehu- ba'de't-tehiyye ve'l teslim inhâ olunur ki nefis-i şehri gece ile muhâfazaya ve ba'z-ı mültehem olalı ser'a ihzâr itmeğe bir âdem ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın ve'l-tamâm-ı tahrir ve kıdvetü'l emâsil ve'l akrân Mehmed Ağa ta'yîn olundu oldu el-vusûl mu'tâd-ı kadim üzere nefis-i şehrin kethüdâ ile dahi hıfza ve hirâsete ve nefis-i müttehim-i ser'-i serife ihzâr olunması lâzım gelenleri ser'a ihzâr mûmâ-ileyh istihdâm buyurub hilâf-ı ser'-i şerif te'addi olunmaktan begâyet ictinâb buyrula 10 sene 1097

Kastamonu
Halil Ağa
Kâim-makâm

s.58.h.129

'izzet-me'ab-ı fazilet-iktisâb Kastamonu kâdisı Mevlânâ Ahmed Efendi -dâme mûkerremâ- ba'de't-tehiyye ve'l-tesellüm inhâ olunur ki iş bu sene sitte ve tis'in ve elf Recebü'l-ferr'uhdesinden livâ-yı mezkûrun umûr-u kısmet-i 'askeriyeyesi sana tefvîz olunmusdur gerekdir ki vâki' olan Mevlânâ mevtâ-yı 'askeriyeye muhallefâtını tahrir ve beyne'l-verese

bi'l-farz-ı es-ser'iyye tevzi' ve taksimâtdan sonra rûsûm-u
mu'tâdaya irsâl idesiz vesselâm.

El-fakir İbrâhim el-âzı (?)
Be-'asker-i Anadolu

Tabak-u asle'l mes'ûlü'l
'aliyye harrare el-gaffar
Allahu subhanehu Muhammed
bin Mustafa el-mevâli hâlâ
bi-medine-yi Kostantiniyye-yi
guferü'l-lehuma

s.58.h.130

Nişân-ı şerif-i 'âlî-şân hükmü oldur ki
Kastamonu kâzâsında vâki' mahkemede kâtib olan Ahmed nâm
kimesne câhil olub ve hiyâneti zâhir olmağla ref' olunub
yerine erbâb-ı istihkâkında iş bu râfi'-i tevki'-i refi'-i
hümâyûn Ebubekir her vechile lâyük ve mahall ve müstehakk
olmağın tevcih olunub berât-ı şerifim virilmek bâbında
kâdisı nâ'ib Mevlânâ Mehmed 'arz itmeğın Ahmed'in ceqli
muhakkak olmağla sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdüm ve
buyurdum ki varub mezbûr mahkemede kâtib olub hizmet-i lâ-
zimesin mer'î ve mu'dî kıldıkdan sonra üslûb-u sâbık üzere
mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve devâm-ı 'ömr-ü devletim
içün du'âya müdâvemet göstere söyle bilüb 'alâmet-i serife
i'timâd kılalar tahrifen fi evâsıt-ı şehr-i cemâziye'l-âhir
sene seb'a ve tis'in ve elf.

Be-makâm-ı
Konstantiniyye

s.58.h.131

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-keâm

Mevlânâ Kastamonu kâdisı -zide fazlehu- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Kastamonu sancağı mütesellimi -zide kadrehu-tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki 'ulemâ-dan dârende-i fermân ve eclü'l iz'âm Ebubekir zide 'aleme südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb medine-i Kastamonu mahkemesinin kâtibi olan Ahmed nâm kimesnenin hiyâneti zâhir olmağla ref'inden kitâbet-i merkûm buna tevcih olunub yedine berât-ı şerifin virilüb üzerinde olub edâ-yı hizmet idüb âhardan dahi olunmak icâb itmez iken âhardan nâm kimesnenin bu vech ve bilâ-sebebi dahl eylediğın bildirüb elinde olan berât mücebince 'amel olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum ricâ etmeğın buyurdum ki hükm-ü şerifimle vardıkda husûs-u mezbûre mukayyed ve berâtına nazır idüb göresin 'arz olunduğı üzere bu bi'l-fi'l berât-ı şerifimle mahkemeyi merkûmenin kâti. olub edâ-yı hizmet idüb üzerinde ise min-ba'd-ı mezbûri ve âhiri bu veche ve bilâ-sebebi ve bilâ berât dahl ve ta'arruz itdirmeyüb men' ve def' eylesesin ser'-i şerife ve berâtına ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyesiz kazıyyede müdâhale olmayanları dahl itdirmeyüb işlemeyüb i'âde-i muhâlefet üzere olanları ism ve resmiyle vukû'u üzere yazub âsitâne-i sa'âdetim 'arz eylemeyüb husûs-u mezbûr için bir dahi emrim varmakı eylemeyin söyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahrîren fi evhir-i sehr-i Cemâziye'l-âhir sene seb'a ve tis'in ve elf.

Konstantiniyye
el-mahrûse

s.59,h.132

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Mevlânâ Kastamonu kadısı -zîde fazlehu- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki medine-i Kastamonu'da sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve mesâyih ve eimme ve hutebâ ve 'ayân ve sâ'ir ahâlisi südde-i sa'âdetime mahzar gönderüb hâliyâ Kastamonu mahkemesinde kâtib olan Ahmed nâm kimesne kitâbet 'umûrunda bi-haber olduğundan ma'adâ kendi hâlinde olmayub fukarâya da'imâ ta'cîz ve hüccet akçası nâmına kânûndan ziyâde kendüsü için üçer dörder gurus alub ve nice bunun emsâli zulm ve te'addîsinin nihâyet olmadığın bildirüb mezbûr mahkeme-i merkûm kitâbetinden ref' olunmak bâbindan hükm-ü hümâyûnum ricâ eyledikleri ecilden kitâbet-i mezbûre muhâsebe defterlerinde dahi Mehmed üzerinde bulunub mezkûr Ahmed kitâbetden ref' olunub kitâbette istihdâm olunmamak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi mezkûr Ahmed'i fimâba'd mahkeme-i mezkûrda kitâbet hizmetinde istihdâm eylemeyüb sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrimin mafmûnu ile 'âmil olasız söyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâhir-i şehri-i Cemâziye'l âhire sene seb'a ve tis'in ve elf.

Konstantiniyye
el-mahrûse

s.59,h.133

Nişân-ı şerîf-i 'âlî-şân hükmü oldur ki
Kastamonu'da vâki' Honsalar vâkıfın bundan akdem vezife-yi

mu'ayyene ile mütevellisi olan Mehmed fevt oldukda tevliyet-i mezbûri âhardan Mustafa nâm kimesne alub berât itdürüb âhar kazâda sâkin olmağla edâ-yı hizmet ve câmi'-i mezbûrun vakfını ta'mir etmeyüb mürtezikası dahi kendünden rızâ ve sükrân üzere olmamalarıyla her vechile ref'i lâzım geldüğü sebebden ref' olunub müteveffâ-yı mezbûrun oğlu is bu rafi'-i tevkî'-i refi'-ü'l-sân-ı hâkânî Ebubekir için mahall ve müstehak ve hizmet-i tevliyete kâdir ve müstekimdir diyü tevcih olunub berât-ı 'âli-sânım virilmek ricâsına kıdvetü'l-kudâtu'l-müslimîn Kastamonu kadısı Mevlânâ Mehmed-zîde fazlehu- 'arz itmeğın hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdisâhanem zuhûra getürüb Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin 'arzi ile virilen ru'us-u hümâyûnum sûreti mûcebince tevcih idüb bin doksan yedi Cemâziye'l-âhîrinin on dokuzuncu gününden bu berât-ı hümâyûn-u 'izzet-makrûn virdüm ve buyurdum ki mezbûr Ebubekir varub müteveffâ-yı merkûm babası Mehmed yedine vakf-ı mezbûre müteveli olub hizmet-i lâzimesin kemâyenbagi mer'i ve mu'dî kıldıkdan sonra vazife-i mu'ayyenesi evkâf-ı mezbûre mahsûlünden alub mutasarrıf ola ol bâbda ref' olunan merkûm Mustafa ve taraf-ı âhardan hiç ferd mâni' ve mezâhim olmayub dahl ve ta'arruz kilmaya söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fi yevmi'l-sânî 'işr sehr-i Cemâziye'l-âhîre sene sitte ve tis'in ve elf.

Konstantiniyye
el-mahrûse

s.59.h.134

Nisân-ı şerif-i 'âli-sân hükmü oldur ki
 is bu dârende-i fermân-ı hümâyûn-u meserret-makrûn-u haka-
 nî 'âli hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdisâhanem zuhûra götür-
 rüb Kastamonu kazâsında müteveffâ İbrâhim Bey vakfına baba-
 sı olub fevt olan Hüseyin yerine kıdvetü'l-kudât ve'l-hük-
 kâm Kastamonu kadısı Mevlânâ Mehmed -zîde fazlehu- bin dok-
 san yedi senesi Rebi'ü'l-âhiresinin yirmi birinci gününden
 vezife-i mu'ayyene ile tevcih olunub virilen sûret-i ru'us-
 u hümâyûnum mücebince nâzır-ı nasb idüb bu berât-ı hümâyûn-
 u 'izzet-makrûn virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezkûr
 'Ali varub babası müteveffâ merkûmun yerine nâzır olub söy-
 le ki vezâif-i hidemat nazarıdır bi-kusûr mer'i ve mu'dî
 kıldıkdan sonra vazife-i mu'ayyenesin evkâf-ı mezbûr mahsû-
 lünden mütevellisi yedinden alub mutasarrıf ola ol bâbda
 hiç ahd-ı mâni' ve râfi' olmayub dahl ve ta'arruz kalmaya
 söyle bileler 'alâmet-i serife i'timâd kılalar tahfren
 fi'l-yevmi'l sâbi' ve'l-'ısrîn sehr-i Rebi'ü'l-âhir sene
 seb'a ve tis'in ve elf.

Be-makâm-ı
 Edirne
 el-mahrûse

Tabak-u asle'l hatır harrare'l
 Abdu'l gaffar Allahu te'âlâ
 Mustafa bin es-seyh bin 'Osman el
 mevlâ hâlâ bi dedine-i Üsküdar
 gufire'l-anhüma

s.60.h.135

Seri'at-ı si'âr fazilet-i disâr Kastamonu sancağında nişin-

i seri'at-ı mazhar olan efendi ba'de'T-tehiyye ve't-teslîm inhâ olunur ki nefis-i Kastamonu ve tevâbi'-isinde vâki' ihtisâb-ı is bu bin doksan yedi Sa'banü'l mu'azzam gurrelerinden bir sene kâmile den varaka terkîm ve Hâcî Sa'bân (?) ve sehr kethüdâsı Mehmed Celebi'ye der'uhde ve iltizâm olunmuşdur gerekdir ki kadîmden olageldiği üzere ihtisâbı merkûmane zabt u rabt ve 'âid ve râci' olan mahsûlât ve rûsûmât ve mu'tâd-ı kadîm üzere ahz u kabz itdirüb min-ba'd olagelmis muhâlefât itdirmeyüb hilâf-ı ser' u kânûn is olunmamağa ihtimâm oluna fi et-tarihu'l-mezbûr

Silahdâr(?) Mehmed
Kâymakam
Kastamonu

s.60,h.136

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Bolu ve Kastamonu sancaklarında vâki' olan kadılar -zîde fazlehum- ve kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Bolu ve Kastamonu sancakları mütesellimleri -zîde kadrehum- tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Mustafâ nâm südde-i sa'âdetim 'arz-ı hâl idüb Küre-i cedîde tâbi' Kapan nâm kar-ye sâkinlerinden Kulaksız dimekle ma'rûf sakî Yâd-gâr oğlu nâm harâmî-zâde ile yekdil olmağla bunun degirmende ve çiftlik ve iki çift su sığırı fuzûlen zabt ve dahî yüz degnek urub zulm ve gadr eylediğın bildirüb hükm-ü himâyûnum ricâ itmeğın sakî-yi mezbrûrun bu veche üzere şakîsi olduğundan gayri kitâ'ü't-tarîk eşkiyâsından olmağla zikr olunan sancaklarda ele getürülüb kayd-ı bend ile vârid mübâsi-

re teslim ve âsitâne-yi sa'âdetim izhâr eylemeniz bâbında fermân-ı 'âli-sânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki dergâh-ı mu'allam çavuşlarından -kıdvetü'l emâsil ve'l akrân Mustafa vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan emrim üzere merkûm Kulaksız nâm şakîyi zikr olunan sancaklarda hangi kazâda bulunur ise ba'y-ı vechekân ele getirüb kayd-ı bend ile mübâşir-i merkûm teslim ve âsitâne-yi sa'âdetim izhâr idüb emr-i şerîfim muhâlif-i 'adem-i takayyüd ile gaybet ve firâriden begâyet-i hazır eyleyesin söyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahrîren fi evâsit-i Recebü'l-mürecceb sene seb'a ve tis'in ve elf.

Konstantiniyye
el-mahrûse

s.60.h.137

Seri'at-ı 'alî Bolu kadısı efendi -zîde fazlehu- ve kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân bi'l-fi'l Bolu mütesellimi ve sâ'ir a'yân vilâyetin iş erleri -zîde kadrehum- inhâ olunur ki Haymana (?) kıta'u't-tarîk eskiyelerinden haklarında hatt-ı hümayûn sâdir olan Yâd-gâr oğlu ve yegen bölükbaşı virdiği ve Bozoğlan ve midiliç ve sâ'ir refikleri olan şakiler ile cem'an iki yüz yirmi mikdârı atluları ile kasaba-yı Kangırıyı muhâsara eyledikleri tarafımıza ihbâr olunmağın sür'at isti'câl birle kusluk vakti Alagöz çayırı nâm mahalle dahil olub şakî-yi mezbûrların üzerlerine ilkâbirle 'avn-ı hakk ile ele götürülüb cezâları virilmek niyeti ile nezlerine olunmuşdur. İmdi buyruldu vusûlünde gerekdir ki bir an te'hîr ve tevkîf itmeyüb kazâ-i mezbûr ve livâ-yı mezkûrda

bi'l-cümle ^{عز} .ve huduse ve silaha kâdir olan her kim varsa müretteb ve mükemmel silahlarıyla atlandırub sakî-yi mezbûrlar firâr ve güzâr eyleyecek ve derbentleri ve mahal-leri muhkem setr u bend eyleyüb bâ-yı vechekân ele getirmek takayyüd-ü tām vâsi'-i ihtimâm eylesesiz söyle ki hîn-i muvâhazede mukâbele iderlerse demleri heder ve mâlları dahi kimesneden matûb (?) olunmaz ber vechile sakunmayub heman gereği gibi delibas ele getüresiz bu husûsa ihmâl ve müsâ-sâmaha eylemeyüb ziyâde dikkat ve eskiyâ-yı mezbûrları ahz eylemege muhâl-i basfret eyleyüb mûcib-i buyruldu 'âmil olasız fi Sa'bân (5) sene 1097.

s.61.h.138

Kıdvetü'l emâsil ve'l akrân bi'l-fi'l Kastamonu mütesellimi -zîde kadrehu- inhâ olunur ki dört tarafı tecessüs iderek Tosya'dan gelüb bizi bulasın diyü bundan akdem buyruldu gönderilmiş idi ol eskiyâlarına gerü Keskin tarafına dergarîb-i murâd itmekle izlerince avcılar ta'yîn olunub kendimiz dahi izlerince sür'at ile varmak üzereyiz lâkin mezbûr şakîlerden üçer beşer refikleri ayrılıub ol tarafa firâr eyledikleri muhakkak olmakla buyruldu isdâr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki sancak-ı mezbûrde olan kasaba ve kurâlarda âdem ta'yîn ve haberdâr eyleyüb kendün dahi binüb ol ma'kûle haram-zâde ve kapusuz levandâd tâ'ifesinden gezer her kimi bulursanız bey'i vechekân ele getürüb cezâlarını veresiz ol ma'kûlelerin demleri heder ve mâlları dahi kimesnelerden talep olunmaz hemân dili ve başları ta-

rafımıza irsâl eylemek takayyüd-ü tâm eyleyesiz biz dahi keskin tarafına firâr iden eskiyâların izlerini elimizden koymayub ihmâldir ki ba'de'l-yevm dönerek yine ol taraflara doğru geleler imdi bundan akdem sizlere irsâl eylediğimiz nefer-i 'âmm buyuruldu mu'cebince herkesi hâzır-ı âmâde eyleyüb tekrâr tarafımızdan haber varmağa bakmayub ele götürmeyi takayyüd oluna husus-u mezbûr için sâ'ir zamâna kıyâs itmeyüb ihmâl ve müsâmahadan begâyet ihtirâz üzere ol mûcib buyruldu ile 'âmil olasiz diyü fi 17 Ş sene 97.

s.61,h.139

Nisân-ı serîf-i 'âlî-sân hükmü oldur ki Kıdvetü'l-nevâb ve'l-müteser'in Kastamonu kazâsında nâibu'l ser' olan Mevlânâ Mustafa -zîde 'ilme- südde-i sa'âdetim mektûb gönderüb medine-i Kastamonu'da vâki' Tavukçular mes-cid-i şerifinde imâm olan 'Ali edâ-yı hizmet itmeyüb ve dâ'imâ methin hâmir ve fîsk u fücûr üzere olduğun mahalle-i mezbûr ahâlisi meclis-i seri'at ihbâr itmeleriyle ref' olunub sâlihâdan râfi'-i tevkî'-i rafi'ü'l şân-ı hakanî Sa'-bân Halife için mahall u müstehakdır deyü tevcih olunub be-rât-ı şerifim virilmek bâbında 'inâyet ricâsına 'arz itme-ğin tevcih idüb bu berât-ı sa'âdet ve behçet-i gâyatı vir-düm ve buyurdum ki ba'de'l yevm mezbûr varub mes-cid-i mez-kûrda imâm olub hizmet-i lâzimesin bi-kusûr-u mer'î mü'eddi kıldıkdan sonra ta'yîn olunan yevmî bir akca vazife ile mutasarrıf ola ol bâbda ref' olunan merkûmu ve âhirden hic ahd-ı mâni' ve dafi' olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya söyle

bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fi evâ-
hir-i Recebü'l-mürecceb sene 97

Be-makâm-ı
el-mahrûse

s.61,h.140

Serâi'-i si'âr Kastamonu sancağında vâki' olan kadılar ve kıldvetü'l emâsil ve'l-akrân vilâyet-i mezbûr mütesellimi ağa -zîde kadrehu- inhâ olunur ki tevâ'if-i 'askeriyeden sefer-i hümâyûna gitmeyüb bu ana değın evlerinde ve yerlerinde kalanlar her kim olur ise kapuları önlerine salb ve emvâl erzakları kadı defteriyle mîr için ahz u kabz olunması bâbında hatt-ı hümâyûn ve sa'âdet-makrûn ile fermân-ı şerif-i 'âli-şân vârid olmağla buyuruldu ısdâr ve hatt-ı hümâyûnun sûretiyle ağalarından kıldvetü'l emâsil ve'l-akrân-zîde kadrehu- ta'yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vârid olan hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn mûcebince ol ma'kûle evinde ve yerinde bulunub sefer-i hümâyûna gitmeyen tevâ'if-i mezkûru mübâşir-i mezbûr ma'rife tiyle kapuları önlerine salb ve emvâl ve erzâkları her ne olunur ise mîr için kadı defterleriyle ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı şer'-i şerif bir ferde zulm ve ta'addîden ihtirâz ve ictinâb üzere olub mûcib buyruldu ile 'âmil olasız deyü fi 14 S sene 97.

s.62,h.141

Serâ'i-i si'âr Kastamonu sancağında vâki' olan kadılar -zî-
de fazlehum- ve kıldvetü'l emâsil ve'l akrân livâ-yı mezbûre

mütesellimi ve zikr olunan kazâlarda vâki' olan 'ulemâ ve sülehâ ve a'yân ve esrâf ve sâ'ir iş erleri kurâ zâbitleri ve subaşları ve kethüdâları ve ahâlileri -zide kadrehum-inhâ olunur ki hâliyâ kitâu't-tarîk eskiyelerinden haklarında def'ât ile hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn ile fermân-ı şerif-i 'âlî-şân sâdir olan Yâd-gâr oğlu ve yegen bölükbaşı ve Deli Oğlan Pehlivan ve sâ'ir refikleri olan şakiler gün-be-gün zulm-u fesâdları ve şekâvet-i te'addileri ziyâde olmağla nefer-i 'amm olmak için silahşör Şehriyârı Murtaza Ağa yediyle tekrâr müceddeden tarafımıza hitâben hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn vârid olmağla ber-müceb-i iddi'a ele götürülmek niyetli mübârek perşembe günü Egdır(?) nâm mahalle dahl olunduğumuzda şakî-yi mezbûrlar derhal min-kârdan Çorak nâm karyeye doğru firâr eylemeleriyle kendümüz dahi izleri elden komayub sür'at birle üzerlerine varmak üzereyiz imdi buyruldu vusûlünde gerekdir ki cümle nâhiye ve kurâ ahâlileri ikna (?) ve haberdâr eylesiz ki mezbûr şakiler herhangi nâhiye ve karyeye varırlar ise yerlerin önlerine vararsız buyurdum ki dahi virmeyüb etrafı **الكتف** olan re'âyâ ve berâyanın dahi ata ve dona kâdir olanlar atlanub ve piyâde olanları müretteb ve mükemmel silahlanub silahları olmayanlar değnekleriyle bir yere cem' olunub ele getürmek dikkat-i tâm eyleyeler hîn-i mu'âhezede mukâbele itdirirler ise demleri hederdir ve mâlları bir kimesneden bir habbe taleb olunmaz ana göre 'ikâb olub birbirlerinize ittifâk-i i'timâd (?) birle imdâd ve i'ânet

eyleyüb gereği gibi ele getürmeğe gecede gündüzde sa'y eyleyesiz söyle ki ba'de'l-yevm teftiş ve tefahhus olundukda sakı-yi mezbûrlara yem ve yemek virdiğiniz veyâhûd ahz eylemeğin müsâmaha eylediğiniz istimâgımız olur ise cevâba kâdir olmayub cümle gerek muhkem haklarından gelinür ve kavim ve gayri dahi kapusuz gezen levândâd tâ'ifesini muhkem ahz olunub kayd eyleyüb isim ve resimleriyle tarafımıza 'arz ve i'lâm eyleyüb mücib buyruldu ile 'amel olası diyü fi 13 (١٣) sene 97

s.62.h.142

Seri'at-i şî'âr Kastamonu ve Boyabad ve Ayandon kâdîları - zîde fazlehum- dürer-i tahıyyât-ı sâfiyyât ithâfından sonra inhâ muhibbâne olunan oldur ki taht-ı kazânızda hâliyâ yenîçeri serdârı olan doksan sekiz cemâ'atının el-hâc Yahyâ nâm yoldaş bundan akdem vârid olan fermân-ı 'âli mücebince kazâ-yı mezbûrelerde olan neferâtı ile Edirne sahrâsına gelüb isbât-ı vücûd ve edâ-yı hidmet idüb taht-ı hükûmetinde neferânda ihtifâ idenleri dahi mu'accelen sefer-i hümâyûna irsâl eylemek için gönderilmekle is bu mektûb tahrîr ve irsâl kılınmışdur vusûlünde gerekdir ki ol ma'kûle sefer-i hümâyûndan firâr idüb ihtifâ iden eger yenîçeri ve topçu ve cebecidir bir ferdi kat'â mütemekkin ve irâm (?) itdirmeyüb cümlesin me'mûr oldukları sefer-i hümâyûna ve serhadlerine irsâl eyleye ve sen ki serdârsın söyle ki bundan sonra tevâ'if-i mezbûre dahi bir ferdi ol cânibde mektûb ikdirüb müsâmaha ve tam'-ı hâm ile alıkoyacak olur-

sanız sonra bir vechile cevâba kâdir olmayub mu'âtab olmanız mukarrerdir ana göre 'âkıbet-i endişe olub mûcib-i mektûb ile 'âmil olasız tahrîren fi evâsıt-i şehri Recebû'l-mürecces sene sitte ve tis'in ve elf.

Hasan Ağa
Yeniçeriyân
dergâh-ı 'âlî
hâlâ

Mahalle-i
Hüseyin Bey

Hasan bin 'Ali şer'e inkıyâd itmeyüb firâr itmişdür şartıyla mahallinde yoklandı.

s.63.h

Kasaba

Kasâb Hasan Bey sığır kassâbları el-hâc Yusuf el-hâc
Mahmûd

Receb bin Sefer Mustafa bin 'Abdullah

Mehmed bin Rceb Mehmed bin Receb Dirimli Veli Çelebi

Hüseyin bin 'Abdullah

Aktekye mahallesinde Hüseyin bin Mustafa nâm kimesne diğeri Hâcı Hasan'a olan yirmi dokuz gurus hakkını İsmâ'il Bey mahallesinde el-hâc Ahmed bin Mahmûd târih-i kitâbdan bir ay tamâmına değin kefil mal-be-mal olduğu kayd-ı mahall olundu fi yevmi'l-Rebî'ü'l 'ısrîn fi Zi'l-ka'de sene 97

Ahmed Çelebi Mahsar Receb el-muhâfız

ve ...

Mahkeme-i şerifeye odun ve saman viren divânlardır.

Karye-i
Egerciler

Karye-i
Köylüözü

Karye-i
Sapaca ma' Darı

Karye-i
Kızılcaviran ma'
Çotakviran

Karye-i
Eyük-ü Süfle

Karye-i
Eyük-ü Oglu

Karye-i
Serimeddin

Karye-i
Depe ma' Karaoglu

Karye-i
Hamid

Karye-i
Kara Çoban
Çomak

Karye-i
Sahib
Karakuz

Karye-i
Gödel

Yekûn
Divan
12

s.64

Kıdvetü'l-kudât ve'l hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l-keîâm
Mevlânâ Kastamonu kadısı -zîde fazlehu- tevkî'-i refî'-i
hümâyûna vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kazâ-yı mezbûr sâkine-
lerinden Kerime nâm hatun südde-i sa'âdetim 'arz-ı hâl idüb
zevci mezbûr Türkçebilmez-zâde Mehmed Ağa fevt olundukda
muhallefât oğlu nâm kimesne bu kere imti-sâl
idüb kable'l kaseme oğlu mezbûrun fevt olunub zevci
muhallefâtından oğlu mezbûrun hissesinden isâbet iden hakk-
ı ser'â olmak murâd eylegin Kastamonu nâzırı olan Mehmed
oğlu müteveffâ-yı mezbûrun mümessili olmak kastıyla bunun
hakkına mâni' olduğundan ma'âda oğlu mezbûrun metrûkâtından
yüz elli gurusluk yağ ve hîn-i kısmetinde tahrîr olduğü
üzere elli gurus kıymetiyle bir sedefkârî çekmece ve otuz
gurus kıymetiyle bir çift ban kecesi ve sekiz gurus kıyme-
tiyle bir seccâde ve on beş gurus kıymetiyle bir Selanik
kecesi ve bunun emsâli nice esyası olub ve ba'zı kimesneler
ile varub ve bunun üzerine sulh olduğü ehl-i 'örfe havâle
idüb taleb ve ta'diline bildirüb âsitâne-yi sa'âdetim iz-

hâr olunmak bâbında bi'l-fi'l sulhu'l islâm olan ilmü'l 'ulemâü't-tahrîr Mevlânâ 'Ali adâmallah mukâbele işâret itmekle mûcebince ihzâr olunmak fermânım olmuşdur. Buyurdum ki hükm-ü şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb mezbûrî âsitâne-yi sa'âdetim ihzâr eylesin ki gelüb ahvâlleri dîvân-ı hümâyûnumda dürerât-ı 'azâmîden kazaskeri huzûrunda sür'atle görölüb icrâ-yı hakk oluna söyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsın tahrîren fi evâsıt-ı sehr-i Ramazanü'l-mübârek li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Be-makâm-ı
Konstantiniyye-yi
mahrûse

s.66

İş bu bin yüz senesine vâki' sefer-i Hümâyûn nefer-i 'amm tarîkıyle me'mûr olanların tahrîr-i fermân olunmağla bi'l-cümle mahallât ve kurâda ehl-i sefer ve muhâfızının defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur evâil-i Cemâziye'l-evvel sene miye elf.

Mahalle-i 'Arz

Seferli 3

Üstâd Bayram Beşe Mehmed
Pîr Damad.....

Çakır oğlu Mehmed

'Osman Beşe Eyyub
Sefer-i Sa'bân

Bezci Mehmed

Mahmûd Sa'bân
Dede

Mecheli Ahmed

Semerci Mehmed

İbrikci 'Ali

Göncü Oğlu Mehmed
İhtiyâr

Yanık Yusuf
Pîr ihtiyâr

Kassâb Kara Ahmed
nefer

Sâhil Oğlu Hüseyn Beşe	Orducu(?) Receb Beşe
Mehmed Beşe Hüseyn	Bayram Beşe
Mehmed Beşe Ser Receb	Mehmed Beşe
Mehter Hüseyn	Dürer Beşe Mustafa.
Mahalle-i Alparslan	Seferli 1
İmâm Mustafa Halife Pir	Mü'ezzin 'Ömer Beşe Mehmed
Mehmed Beşe 'Abdullah	Mehmed Dede Beşe Mustafa ser
Mehmed Beşe 'Abdullah	Mehmed Beşe İbrâhim Kapancı
'Ömer Beşe Şa'bân	
'Askerî	
Hâcî Beşe	Mehmed Beşe Ser Piri Mehmed Beşe Ser Hasan
Hüseyn Bey Limide muhâfazada	
<u>s.67</u>	
Mahalle-i İbn Neccâr	Seferli 1
el-hâc 'Ömer Beşe İbrâhim gözleri 'alîl	İbrâhim Bin Faiz
Veli Beşe Mustafa 'alîl	Mehmed Beşe Mustafa
'Askerî	
Veli-zâde Efendi ser olmağla cümle rafi ile muhâfaza-i sehr-i yâr	Mehmed Çelebi hatîb
Es-seyd 'Ali Çelebi Beşe Mehmed	Birâder-i Es-seyd Mustafa
el-hâc Ahmed Hisarî oğlu Ahmed oğlu Ahmed	Es-seyd Mehmed Hisârî

Mahalle-i Bedirgazi Seferli 2

Bostancı Usta 'Ali Oglu Ahmed Dellâl Ahmed

Börekçi 'Ali ser Süleymân Bapuccu Köse 'Abdurrahman

Oglu 'Ali Kürd Oglu Hüseyin 'Ömer Oglu Mehmed

Türkmen Mehmed Mevcûd Semerci Ya'kûb.
degildir Mahalle bekcisi

el-hâc Hasan Kazgancı Mehmed Dede Hâcı Hâfız
ser

Tuzcu Mehmed Yapucu Mustafa Mustafa ser Musli
 sahib-i mirâs a'mâ

Ekmekçi Muhmed Yanık Hasan Veli Mehmed Oglu Mustafa
bekçi

'Askeri

Pederi Hasan Efendi Mustafa Efendi
mariz 'alîl bakûc hisâr

Mü'ezzin Mehmed Mü'ezzin 'Osman Ahmed Halife
 ve birâder-i 'Ali Halife

Birâder-i 'Ali ser Mehmed Sâbit Atabek Mü'ezzini
 Maras 'Ömer Halife

Cezâyirli İbrahim Bese Mehmed Sûfi Oglu Mehmed Birâder-i
 Mustafa Bese Yenicerilerdir

Mahalle-i Muzafferiddîn

Yârân Dele Oglu Mustafa Kayık Oglu Birâder-i Mustafa
Ehl-i bâlâdır Ahmed

Uzun Mustafâ Halîl Pîri Mutyab Pîri
 Mahalle bekcisi

Ustacı na'lband Dellâl 'Abdulkadir Dellâl Usta Ahmed
 ser mahalle bekcisi

Terzi Hüseyin Terzi Mûsâ Çarıkcı Mehmed Dede
 Hüseyin Mahalle bekcisi

Börekçi Süleymân Kuru Mehmed
 fakr u hâl

'Askeri

Hatib Ahmed Efendi Mü'ezzin 'Ömer Halife Mü'ezzin Hasan
Dede

Oglu Abbas 'Ali Beşe ser Sa'bân Mustafa Beşe ser Amedci

Kul Oglu Süleymân Bey

Mahalle-i Sâdî Bey

'Ali Dede Beşe Islâm
Mahalle bekcisi

Ustâd Islâm Beşe 'Isâ
muhâfaza-yı mahalle

Fazlu'llah Dede Beşe Ahmed Mustafa bin Muslî 'Ali ser
ser Mehmed

Ustâd Muslî Beşe Idris Murâd Beşe Süleymân

'Askeri

Hasan Efendi imâm Mü'ezzin Ahmed Halife Mehmed Beşe Ser
Ma'den

Sa'bân Beşe Ser Muslî Ahmed Beşe Ser Mehmed

'Ömer Beşe bin el-hâc 'Abdulkadir Es-seyd Ahmed Celebi
el-cündî

s.68

Mahalle-i Hamza Ağa

Hüseyin Beşe 'Isâ Ahmed Beşe Mahmûd Mustafa Beşe Nasûh
ser mahalle bekcisi

Hüseyin Dede Beşe Sa'bân Receb Beşe Hasan Meram Beşe Ahmed

Mustafa Beşe Mehmed Hâfız Sa'bân Beşe Ismâ'il
'amel mände

Mehmed Beşe Hüseyin Receb Beşe Celebi Muslî

Cadırcılar Yigitbaşısı Murazacı Topal Hasan
Usta Hasan Oglu Mustafa 'amel mände

Cadırcı Mustafa Celebi Hamid Comoglu Süleymân
marizi ser

Topal Mehmed Mehmed Yigidbası Ahmed ser Mahmûd
sefere tahrir

Cadırcılar Yığıtbaşısı
Hasan ser
seferli tahrir olundu.

'Askeri

Halil Halife K im-makâm Mü'ezzin Mehmed Celebi
Imâm

Mahalle-i Kırıkcesme

Keçeci 'Abdi Deli Hasan Taşcı Sa'bân Bekir Celebi

'Abdu'l-celil el-hâc Receb âsitânededir el-hâc Muharrem
ser seferli tahrir olundu ser

Bascı 'Ali Samil Hâmid İsmâ'il Mûsâ Bese 'Abdulhâmid
a'mâ

Melikoglu Hâcı 'Ali 'Asım el-hâc Muharrem oğlu Hâcı Ahmed
olmağla cümle ma'as(?) ile seferli tahrir olundu.
mahalle bekcisi ma'ada

Süleymân Bese Bünyâd
Seferli tahrir olundu

'Askeri

Hami' Seyh Kâim Hâcı Dede Mü'ezzin Mustafa 'amel mande
'mel mande fakir oğlu Hüseyin dervis

Ramazan Efendi Muslihi'ddin Efendi
nâib-i merkez

Kara Kadı Oğlu Mustafa Efendi 'Abdullah Celebi âsitânededir

Receb Bese Sipahî Receb Bey Molla Ahmed Bese

Süleymân Beşe Kal'alı Nihad Oğlu

Mahalle-i Bora Seferli 3

el-hâc Ma'den Oğlu Ahmed 'Osman Celebi ser

Oğlu Hâfız Nâil hisâr-ı Veli Mehmed ser
sarkî diğer oğlu 'ömer Hâfız

Ramazan bese Sa'bân Mehmed Bese Sa'bân
bunda

- Ahmed bin Hâcî Bekir Birâder-i Mehmed
- Mustafa Halîl Hâcî Receb Karındaşı Mehmed
fakrû hâl fakir
- Üstâd 'Ali Fakru hâl Oglu 'Ali Kazgancılar Bekir başısı
'Abdî hastadır
- Oglu Mehmed ve diğeri oğlu El-hâc 'Abdullah Oglu
Feyzullah seferlidir ser
- Üstâd İbrâhim Oglu Hâcî Muhtar birâder-i Mehmed Celebi
Ahmed
- El-hâc Mehmed ser olmağla Mustafa Bese
'Ali Celebi mahallesinde 'Abdullah seferli
Mahmûd Bese Bekir hânesinde tahrîr olundu.
hıfza kaldı.
- Mehmed bin Mustafa
seferli tahrîr olundu.
- 'Askerî
- Mehmed el-müderriş Topal 'İsâ oğlu Ramazan Bese Hasan Bese
- Mustafa Bese Süleymân Bey Mustafa Ağa âmâmze ferah
el-cündî Kırâç ve birâder-i dahi
mukadir
- El-hâc Mustafa Hâcî Çerkes Oglu Mustafa Sa'bân
hisârî hisârî hisârî
- İmâm Ahmed Efendi mu'allim-i sıbyândır Gubar-zâde Mehmed
ser olmağla yerine oğlu İbrâhim Celebi Köprücü(?)
ma'dencileri ma'da
Üstâd Şem birâder-
i 'Osman Celebi
İstanbul'dadır.

s.69

Mahalle-i Atabek seferli 3

Mehmed Dede 'Ali Muslî ser ve ihtiyâr oğulları
ser

El-hâc Veli ser Halîl Hâcî Hüseyin ser Receb

El-hâc Ahmed ser 'Ömer Oğulları 'Ömer ve Receb

Sa'bân Bese Süleymân Ahmed Bese Süleymân

fıtık-ı mübtelâdır
marızıdır

fakrû'l-hâl

Hâcı 'Abdullah Dede Dellâl 'Abdurrahman Terzi Beşe Hüseyin
ser

'Ali Beşe 'İsmet kam (?) Na'linci Oğlu Ma'den Oğlu Ahmed
Ahmed

Diğer Terzi Hüseyin Semerci Oğlu Mehmed Çobancı Mustafa
Oğulları Sa'bân

'Askerî

İmâm Mehmed Efendi Kal'a Kethüdâsı Hâcı Mustafa

Topcu Hâcı Hasan Topcu Hasan Timur Bey hisârî
ser

Yusuf Bey Ahmed Bey hisârî Receb Bey
hisârî hisârî

İki hisardârî Es-seyd 'Ali Efendi Oğlu Es-seyd Hâcı Mehmed
Mustafa Efendi

Es-seyd Mûsâ Efendi 'Abdullah Beşe Birâder-i 'Ali Beşe
el-müderris

Mustafa Beşe İsmâ'il Beşe 'Ali Dede-zâde Şeyh Mustafa
Efendi ser manidir. Oğlu
Ya'kûb Ağa müderris Mehmed
Efendi.

Mahalle-i Türbe seferli

Hâcı Ahmed Oğulları Mehmed ve diğeri Kal'a-i Müstahkem
mü'ezzin 'Osman

Oğlu Mehmed gözleri Burunsuz Oğlu Mustafa ser 'Ömer Beşe
'alîdir tobcu

Receb Beşe Pahali (?) Pazu-bend Mehmed Seydi Hasan Oğlu
ser nefer Mehmed Bey el-
cündî

Mahalle-i Çevgâni Seferli 3

Bahrî Hasan Beşe Mustafa Kara Mustafa Demirci Mahmûd

Ahmed Beşe 'Abdulcabbar Çamesûr Mûsâ Oğlu 'Ali
ser

Sükrullah Dede Haddâd Süleymân Bese Mustafa
topal gözleri 'alîl

Birâder-i Receb Penbeci El-hâc Mehmed Bese Muslihiddin
Hamid ser seferli tahrîr olundu.

Mehmed Bese Süleymân
seferli tahrîr olundu.

'Askerî

Hâfız Ahmed Halife Mü'ezzin Ahmed Bese 'Ömer

Ahmed Bese ser Sükrullah

Mahalle-i Alaca Mescid Seferli 3

Mehmed Bese Hâcî Mehmed Mehmed Bese Pîrî
ser

Hâce Oglu Mehmed Bese Mehmed Oglu 'Ali

Nihâd Oglu 'Osman Üstâd 'Abdullatif Hüseyin Bese
sefere tahrîr olundu sefere tahrîr olundu El-hâc Mehmed
seferli

'Askerî

İmâm El-hâc mehmed Bese Hâcî sefer Mehmed Celebi
Tam'a
kirpas Behram
5

Oglu Mustafa Nasurullah imâmına Semerci El-hâc Receb
değîn tobcu

Es.seyd Resûl Efendi Oglu Hüseyin Bese 'Ali Bese Semerci
'Abdurrahman

Mustafa Efendi Kuloğlu Hasan bese
nâib-i Göl (?) semerci

Mustafa Bese Hamâmî-zâde Muslî muhafazadadır.

s.70

Mahalle-i Yenicelebi seferli 3

Receb Bese Yusuf Hasan bese 'Ali 'Ömer Bin Mehmed
marazına mahalle bekcisi sefer

Sa'bân Beşe 'isâ Mehmed Beşe 'Ömer gözleri
mahalle bekcisi 'alîl

Colak Veli Beşe Muslî Mustafa bin Mehmed
sefer mahalle bekcisi
fakîrdir.

Kırmızıoğlu Süleymân Beşe terzi Rasim.

'Askerî

Seyh Mehmed Efendi Fakih Sinan bey Mü'ezzin
sâdık Mehmed

Atabek Hatîbi Dervîş Mehmed Efendi Mimâr başı 'Abdî Celebi
muhâfaza

Mehmed Bey ve yârân hakkı Mehmed Beşe Cavus
el-cündî serdâr

Diğer Mehmed Beşe Cebeci Bektas Oğlu Halîl ser 'Osman Beşe

Kul Oğlu Mustafa Beşe 'Ali Beşe Hüseyin Beşe

Memdî-zâde Mehmed Efendi Alay Beyi Ahmed Ağa
el- . . .

Sinan Bey Hüseyin Celebi imâm
imâm İbrâhim Halife
'Abdullah

Mahalle-i Kayalu Seferli 1

El-hâc Ahmed Beşe Dervîş Ustâd Hüseyin Beşe
el-cündî

Sa'bân Beşe Mehmed Hüseyin Beşe Mûsâ Yahyâ
'alîl colak ağa

Arab Süleymân Ekmekci 'Osman
cezzâr

'Askerî

Hasan Efendi Hâcî Oğlu Mehmed Beşe Erbâb-ı timardan Hüseyin
Bey

Mahalle-i Frenksah Seferli 1

El-hâc Mustafa Beşe Eskici Dervîş Beşe Hüseyin
İbrâhim ser mahalle bekcisi

32152

ONDOKUZ MAYIS UNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Sosyal Bilimler Tarih Anabilim Dalı

XVII. YÜZYILIN İKİNCİ YARISINDA KASTAMONU
ŞER'İYYE SİCİLİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

CİLT 11

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Hazırlayan
Pelin İSKENDER

Danışman
Yrd.Doç. Dr. Nedim İPEK

SAMSUN
Şubat-1994

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne

İsbu çalışma jürimiz tarafından Sosyal Bilimler Tarih
Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiş-
tir.

Başkan : Doç.Dr. Mehmet Ali ÜNAL

M. Ünal

Üye : Doç.Dr. Dursun Ali AKBULUT

Akbulut

Üye : Yrd.Doç.Dr. Nedim İPEK...

İpek

O N A Y

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait
olduğunu onaylarım. 22/04/1994

Prof.Dr. Ahmet SANCİ

Enst.

Mustafa bin Hasan Hâcî Sa'bân Beşe Mehmed
fakrî'1-hâl

'Askerî

'Abdullah muhâfaza-yı Ahmed Bey muhâfaza Çerkez Oglu
kal'a hisârî

Mahalle-i İbn Suli Seferli 1

Hâcî Re'is Beşe Receb Korgancı Mehmed Mahmûd 'Ömer
'amel mande Tunal (?)

Receb Beşe Mehmed Mehmed Meddah Hâcî Re'is Oglu Mehmed
cezzâr sefer-i Sa'bân sefer
olunmusdur.

'Askerî

İmâm Mehmed Halife Muslihiddin Efendi Mü'ezzin Mehmed

Baltacı Hüseyin Ağa Tamgacı 'Ali Ağa Mustafa Beşe

'Osman Beşe Mehmed Beşe Kul Oglu Mehmed Beşe

'Ali Beyzâde 'Ali Ağa Receb muhâfaza 'Ali muhâfaza
Kuduz Oglu muhâfaza.

s.71

Mahalle-i Köycegiz Seferli 4

Hâcî Hüseyin Beşe Satılmış Hamâncı Ahmed Beşe Mehmed
ser

Oglu Mehmed İbrâhim Beşe Hâcî Hasan İbrâhim Beşe El-hâc
mim gözleri 'alîl Mehmed Asım ve
'Abdullah

Mustafa Beşe Muslî Mehmed Beşe Mehmed Müstecir
Pazubend Hüseyin Beşe
Mehmed

Ahmed Beşe Mehmed gözleri Sa'bân Beşe İshâk
'alîl ser

Hâcî 'Ömer Oglu Ahmed Veli Mehmed müstecir
seferlidir seferlidir

Mehmed Usta olan (?) El-hâc İsmâ'il Beşe
seferlidir

- El-hac Mehmed el-mü'ezzin 'Ali Beşe El-hâc Ahmed
mahalle-yi mezbûre minkârî seferlidir
- 'Askeri
- İmâm Hasan Efendi Azdavay kadısı evine
ser bekci konmuşdur
- Sûzân 'Ali Halife El-hâc İsmâ'il Halife Hasan Halife
Oğulları Mehmed Bey serden(?) İmam-ı İsfendiyyar
ve Mustafa Bey
sipahi olmağla
babaları mezbûri evine
bekci konmuşdur
- Saraczâde Ahmed Efendi 'Abdullah Efendi
el-müderriş bâzârdârı
- Yahyâ Efendi hatîb Sinan Bey Ebubekîr Efendi müderriş
Nasurullah nâzır çiftliğı
üzerine kethüdâsı sayanıdır
- El-seyh İshâk Efendi Nasurullah imâmü'l-seyd 'Ali Efendi
Seyh Kadri
- Kayyum Ahmed Sa'bân Celebi Beşe Muslihiddin Ocak Ağası
imam
- İsmâ'il Bey mütevellişi Mehmed Ağa Ahmed Kâtib
İsmâ'il Bey
- Kâtib El-hâc Ahmed Mustafa Ağa za'im
Kâim-makâm mütevelli Dokurd-zâde . . .
- Hâfız Mustafa Efendi imam Oğlu Monla Ahmed menziline
cebra'il hıfza kalmışdır ve derminkâr
Kara Mehmed ve İbrâhim kalmış-
dır.
- Mustafa Beşe Hasan Beşe Ken'an Beşe Mehmed Beşe
Hınçalar sınırı(?) el-cündî
- 'Ali Bey el-cündî Kâdi Oğlu Ahmed Bey Gömeç hisârî
- Hasan Bey hisârî Halil Bey Oğlu Veli Efendi imâm
hisârî Câmî'-i Ya'kûb
Ağa
- 'Ali Cavuş erbâb-ı Hüseyin Dede kâim Nasuh Ağa
tımâr mütekâ'id fakrû hâl olmağla 'af olmuşdur (?)

Câmi'-i mezbûrun imâmı iki
olmağla şöyle ki hâfız
Mehmed gidüb mezbûr yerine yazıldı

Mahalle-i Hüseyin Cealebi seferli 11

Hâcî Müstecâb Beşe Mehmed Ahmed Beşe Mehmed
ser

'Ali Beşe Hâcî 'Abdulkadir Muharrem Beşe 'Ali
mü'ezzin

'Askeri

İmâm İbrâhim Halife Yeni Câmi'i imâmı Ahmed Efendi
İbn Hasan

Mustafa Ağa Kıbrıs Oğlu Yusuf Beşe
erbâb-ı tımar

Mahalle-i Akmescid seferli 44

El-hâc Ahmed Beşe Mehmed İbrâhim Celebi Mustafa
ser

El-hâc 'Ali Beşe Seyyid.i Bahâ Oğulları Hasan ve Seram
serdir mim

Hüseyin Beşe Bahri El-hâc Ahmed Dede Hâcî İbrâhim Beşe
vekîl-i imâm ihtiyâr 'İsâ mahalle bek-
cisi

Ahmed Beşe Mehmed Sa'bân Beşe 'Ali Mahmûd
ser mim

Kazgancı Üstad 'Ali Beşe avcı

'Askerî

Şeyh-zâde Mustafa Kethüdâ yeri İsmâ'il Hüseyin Beşe
mu'allim hâne Hansalar

Karındaşı 'Ali Beşe Suri Kuloğlu
Hüseyin Beşe

s.72

Mahalle-i Cebra'il seferli 8

Mehmed Beşe Yusuf Ahmed beşe Mustafa 'Ömer bin Mehmed
ser ser gözleri 'alil

İbrâhim Beşe Sa'bân ser	Receb dede Beşe İbrâhim ser	Hüseyn Dede Yusuf ser
Üstâd Mehmed Beşe Mehmed ser	Mustafa Beşe Ahmed ser	
Mustafa Beşe Halîl fakîr	Mehmed Beşe 'Alî 'alîl	Yusuf Beşe 'Abdullah ihtiyâr
Receb Beşe Mustafa 'amel mânde	Kara 'Alî	Üstâd Mehmed
Mehmed Beşe Mustafa Dâvûd	Üstâd Mehmed terzi	
Fazlı Oglu Hâcî Mehmed Akkaya'dan sefere maid olundu.	Mustafa Beşe Mehmed	
Hâcî 'Alî	Berber Hasan	Boyacı Hâcî Receb
Hâcî Receb kaynı Mustafa Celebi	Hâcî Sefer Oglu Mehmed sefer maid mü'ezzin	Urgancı 'Ömer mahalle bekcisi
Terzi Mehmed Yigitbaşı fakrû'l-hal	Mahalle Kethüdâsı Mustafa	
Külâhçı Mahmûd Beşe Mehmed	Külâhçı Oglu dâmâdî Ahmed	
Kuzgazan Receb 'alîl	Hâcî Dâvûd ser	Mü'ezzin El-hâc 'Alî sefer mande
Seyis Hasan Beşe 'Alî sefer mande	Kanlıcı Oglu 'Osman sefer mande	
Mustafa Beşe Taşyatak sefer mande	Börek 'Osman karındaşı Mustafa sefer mande	
'Askeri		
Mü'ezzin Halîl	El-hâc Mustafa Efendi imâm mescid-i Muharrem halife	Menzil-i hifza Mehmed Beşe Mustafa kalmışdır.
Ahmed Beşe Softazâde	Seyyid 'Abdulbaki	Mehmed Beşe muhâfazada
Mehmed Ağa el-cündî	Dâmâd-ı Hasan Ağa erbâb-ı tîmar	Hâcî Satılmış Oglu Mehmed Beşe

'Ömer Beşe karındaşı 'Osman Beşe Babası El-hâc Himmet 'alîl
olmağla menzil-i hıfza kal
mıştır.

Sıvacı Mûsâ Oglu Gürcü Oglu 'Abdurrahman Sercezâde Mehmed
El-hâc Mustafa hıfza halife imam-ı
Akdoğan

Ebubekir Halife Sükrullah civan Mehmed Efendi el
Mehmed fakrû hâl Mûsâ Beyrût-ı
olmağla 'afv(?) sâbıka
olunmuşdur.

Birâderi Hacı 'Ali Sîr olmağla 'Arabacı olmağla 'Osman Beşe
menzil-i hıfza kalmışdır

Birâder-i Mehmed Beşe Esezâde Hasan Ağa Davulcu Oglu Sü-
el-cündi el- leyman Beşe Ekmek-
mütekâ'id ci Oglu

Helvazâde Mustafa Efendi Mehmed Bey el-cündi
sipehdâr(?) Mehmed Beşe el-mütekâ'id
Divân efendisi sâbıka pîr
ve ihtiyâr 'alîl

Oglu Ahmed menzil-i hıfza El-hâc Mehmed Beşe

Birâder-i İsmâ'il Beşe Hidayetullah (?) Celebi
el-hatib

Mü'minzâde Mehmed Halife Cavuş Oglu İbrâhim Bey
iki gözü 'alîl el-cündi

Yazıcızâde El-hâc Ahmed Bey Hâfız İbrâhim
el-cündi el-mütekâ'id fakîrû'l-hâl
Kölesi 'Abdullah menzil-i hıfza mahalle bekçisi
kalmışdır

Bakkal 'Osman Halife El-hâc Mehmed Bey ser Mehmed
el-cündi el-mütekâ'id oğlu
Mustafa Menisli hıfza kalmışdır.

Mahalle-i Honsalar seferli 4

El-hâc Receb Beşe Ahmed Receb Beşe Mehmed Mustafa Beşe
seferli tahrir olundu Muharrem fakir

'Ali Beşe Veli Ahmed Beşe 'Osman 'Ali Beşe Hasan

'Ali Beşe İshâk İbrâhim Beşe Mustafa Ahmed Beşe Mehmed
ihrâc

İsmâ'il bin Hasan Mehmed beşe 'Abdulnebi Mehmed 'Acem
oğlu

Hasan Beşe 'Abdullah Mehmed Beşe Muslihiddin
mahalle bekcisi

Eskici Oğlu İsmâ'il Hisâr ..
sefere ta'yîn olundu El-hâc Hasan Beşe satılmış

'Askeri

İmâm 'Abdurrezzâkzâde Ahmed Halîfe Beşe Hasan
Mehmed Efendi ser

Mu'allim-i Sıbyân olmağla tezkere Kundakcı Oğlu
virildi Hüseyin Beşe

Bekir Beşe serden geçdi ağası

s.73

Mahalle-i 'Abdulcabbar

Hâcı Mustafa Beşe Mehmed Pîr Beşe bin Mehmed Mustafa bin
mahalle bekcisi Mehmed
mahalle bek-
cisi

Mehmed Beşe Mehmed 'Osman Beşe Hüseyin Ahmed Beşe 'Ali
mahalle bekcisi fakrû hâl

'Askerî

İmâm Hasan Efendi Mustafa Beşe Hasan beşe Mustafa Beşe
ser seferde

'İsâ Beşe Bıyıklı Ahmed Beşe Receb Beşe Bağdatlı Mehmed
seferde Beşe

Halîl Bey Oğlu
erbâb-ı timâr

Mahalle-i Hâcı Dursun seferli 2

'Ali Beşe Halîl İsmâ'il Beşe Dâvûd Ahmed Beşe 'Ömer
ser

Kara Mehmed Hasan Beşe Mehmed 'Osman Beşe Ya'kûb
ser ser

Ma'den Beşe Hasan Mustafa Beşe Receb Mûsâ Beşe Ma'den

'Ali Beşe Oruç 'Osman Beşe İsmâ'il Hasan Beşe 'Abdulkerim

Ahmed Beşe Hâcî Ahmed İbrâhim Beşe Sefer El-hâc 'Osman
Beşe Himmet

Çakır Mehmed Ma'den Beşe Oruç
seferlüdür seferlüdür.

'Askeri

İmâm Muharrem Halife El-hâc Mustafa Bey Mustafa Beşe
el-cündî

'Abdulkadir Beşe Mehmed Beşe

Mahalle-i Medrese Atabek

Müftü Hasan Efendi Muharrem zâde Mehmed Efendi

Mustafa Ağa Aynahanzâde Oğulları Ahmed Çelebi ve
ser ve 'alîl-i mecrûhdur İbrâhim seferlidir birâderi
Halîl ve İsmâ'il menzilleri
hıfza kalmıştır

Muharremzâde Mustafa Çelebi Mustafa Beşe Mustafa
ser

Berke 'Ali Beşe Hasan Ekmekçi Boşnak bin Mehmed
'alîl fakrû'l-hâl

Hüseyin beşe Rıdvân Receb hasta Es-seyd Receb Halîl pîr
fakrû hâl ihtiyâr müderris Mûsâ
Efendinin menzil-i ayâli
hıfza kalmıştır.

Mustafa Bey mustahfız

Mahalle-i İbn Sa'dî seferli 1

Mehmed Bey ser el-hisârî Mü'ezzin Mustafa Halife
fakirü'l-hâl ser mehmed

Mehmed Beşe Mehmed İsmâ'il Bin Hüseyin 'Abdu bin Hâcî Receb
mahalle bekcisi

Yusuf 'Ali Efendi el-imâm Boşnakzâde Mehmed Bey
Mahalle-i Akneccar el-cündî el-mütekâ'id

s.74

Mahalle-i Hâcî Hâmid seferli

Seyh Ağa 'alîl ve marîz . Hasan Bey el-müte-
esidikden gelen birâder kâ'id yazıldı (?)

zâdesi Ahmed Oğlu Mehmed muhâfaza

Karındaşı İbrâhim menzil-i hifza kalmışdır. Bektas Beşe

'Amid Oğlu Receb Beşe Birâderi 'Osman menzil-i
 hifza kalmıştır.

Es-seyd İbrâhim Beşe 'Abdulkerim

Mahalle-i Kenare

'Ömer bin Mehmed Hasan Hasan Beşe Hâcî dervîş
 mü'ezzin

Mustafa Beşe Ahmed Yanık Oğlu Hâcî
 sâhib-i mirâs 'Osman cümle en'amı ile
 tahrîr olundu.

Üstâd Halîl Mustafa
 Oğulları Mahmûd ve İbrâhim seferlidir.

'Askeri

İmâm Ahmed Halife Beşe Mehmed Serdâr Mehmed Beşe

Birâder-i Mustafa Sogulmalı Hâcî Halîl Beşe Ahmed
 menzil-i hifza kalmışdır.

Sardâr-ı El-hâc Ahmed Beşe Celeb Oğlu 'Ali Ağa
 bi-ilac 'amel mande

Birâder-i Mehmed Ağa Kul Oğlu Yanık Oğlu El-hâc Mustafa
 Oğlu Süleymân seferde mütekâ'id

Oğlu Hafız Mehmed Beşe Sa'bân Beşe Mustafa Beşe Yanık
 zâde

Mü'ezzin Hasan Mescid
 tahrîrdir.

s.75

Mahalle-i İsfendiyar Bey seferli 3

Hüseyin Beşe Ebubekir mahalle bekcisi

Mustafa Beşe 'Abdullah Oğlu Ahmed 'Osman Beşe 'Ömer
 mahalle bekcisi 'Osman Beşe Ahmed

Mehmed Beşe Receb Müstecâb Beşe Mustafa Halil bin Şa'ban
 bekci

Demirci 'Ali Beşe Hasan Hâcı Ken'an Bekli Mustafa
 'amel mande

Bosnak Mustafa Berber Receb Yapucu Veli Mehmed
 seferli tahrir

Ahmed Beşe Hüseyin Boşnak Mustafa
 seferli tahrir oldu seferli tahrir olundu.

'Askeri

Mü'ezzin Mustafa Es-seyyid Mehmed Beşe Mustafa
 Halife

Birâder-i Hüseyin Kasnak Ahmed Beşe Softa
 menzil-i hifza kalmıştır Mustafa Beşe

Kundakçı Oğlu 'Ali Beşe Veli Hasan zâde Mustafa Aga
 el-mütekâ'id Oğlu 'Abdülbaki Ce-
 lebi menzil-i hifza mezbûr
 'Abdülbaki Celebi kalmıştır.

Mahalle-i Mûsâ Fakih

'Ali Beşe Veli Veli Beşe Ma'den Halil bin Mehmed
 mahalle bekcisi

Hâcı Mehmed Beşe Mustafa İsmâ'il bin Hasan

Halil bin İbrâhim Piri bin Müstecâb Halil bin Mehmed
 mahalle bekcisi

'Ali Beşe 'Osman Receb Beşe Hüseyin mahferdir.
 seferli tahrir

Diger Receb Beşe 'Abdullah Ramazân Beşe Mehmed
 Aydınli İbrâhim Bey menzil-i
 hifza

'Osman Tuşalı Oğlu Halil Beşe Mehmed
 seferli tahrir olundu sefere tahrir olundu

'Askeri

İmâm Ahmed Halife Beşe Hüseyin Aga Börekzâde
 Mustafa Birâder-i Receb hânesi hifza
 kalmıştır.

Ve hizmetkârı Mûsâ cerrah hizmetindedir.

- Muhsin İbrâhim Beşe Veli Hüseyin Beşe Süleyman Beşe
- Legimci Oğlu Ahmed Beşe Karındaşı Hüseyin Beşe
- Mahalle-i Saraçlar Seferli 2
- El-hâc İsmâ'il Oğlu Penbeci Halil Çarıkçı Oğlu Ahmed
- Çarıkçı Mustafa Dede Müftü Hasan Efendi'nin menzil-i hıfza
cümle râmi (?) ile kalmışdır.
- Neyzen Oğlu Ahmed Kazgancı Usta Hüseyin 'Abdulkadir
ihsâr sefer mande
- Kazgancı Usta Hasan Kuduzoğlu Börekci El-hâc Hüseyin
mahalle bekcisi Hafız mecrûh seferli tahrir olundu.
- Sâdi Oğlu Ahmed Birâder-i Ahmed
Beşe sâdırla
olmağla şehirde kalmışdır.
- Hâcı Mestan Kaygusuz oğlu Üstâd İbrâhim
- Tosyalı Oğlu Sâdi Oğlu
- Ahmed Ahmed seferlü olmuşdur.
- 'Askeri
- İmâm Mustafa Halife Muzafferiddin imâm
ve dâmâdı olmağla menzil-i hıfza Ahmed Halife
- Hasan Efendi Börekci El-hâc Hüseyin
nasb günü taşındı
- Peşgir Oğlu Mustafa Hafız Ahmed Halife el-imâm
hatib
- Mezbûr imâmın
'âriye imâm tahrir
vekifli
- s.76
- Mahalle-i Sofular seferli 1
- Kürekci Mustafa Akış Mustafa Oğulları Mehmed
..... zâde ser ihtiyâr ve Hasan seferli
- Menbur (?) İsmâ'il
sâhib-i ras (?)
- 'Askeri

İmâm Mehmed Halife Mü'ezzin Mümine Çolakoğlu Mehmed Beşe

Sa'bân Efendi
imâm 'arz

Mahalle-i Seydiler Seferli 2

Üstâd Receb Üstâd 'Ali Veli Hâcı Mehmed
'alîl

'Abdullah Sa'bân
'alîl

'Askerî

İmâm Mehmed Çolak Kâmil-zâde Mustafa Efendi
Kâtib Mehmed Efendi el-mütekâ'id

Hasan Kadı Oğlu Mustafa Ağa Şehr Oğlanı Vücûd
el-mütekâ'id

İkiz Mehmed Beşe Muhâfaza Mehmed ve Mustafa

Mahalle-i İsmâ'il Bey

Sereşci (?) El-hâc Hasan Demirci Mehmed Çadırcı Mustafa
ihtiyâr

Topal Hüseyin Saraç Mehmed Çadırcı Ramazan
'alîl ser

Basmacı Çömlekci Receb Bıyıklı Mehmed

Topal Halîl fakîr Zevrak (?) Hasan El-hâc terzi
'amel mande

Muhiddin ser Çadırcı Ahmed Üstâd Satılmış Üstâd Receb

Hâcı 'Abdi Oğlu Bezci Mehmed Üstâd Mustafa Çorumlu
fakîr

Çamurcu Halîl Eskici Halîl El-hâc Ahmed Cizreli Mustafa

Dellâl Hâcı Bekir Nazır Mehmed marız Mahmûd Halîl
seferli fakîr

Kassâb 'Ali Göle Üstâd Mehmed Kiremidci Mehmed
fakîr fakîr

Yigıdbaşu Üstâd Hasan Marız İbrâhim El-hâc Mehmed Beşe
fakrû'l-hâl 'alîl 'Abdullah seferli

El-hâc Sa'bân Bese El-hâc 'Osman Kassâb Kör Hasan
seferli seferli

'Askerî

Imâm El-hâc Ishâk Mü'ezzin Hâcî Mehmed Eskici Oglu
Mustafa Bese

Halîl Bese Hasan Bese Çalık 'Ali Bese Ahmed Bese

Deli göz Oglu Ahmed Bese Melez Mehmed Bese Receb Bese

Tuna Halîl Bese Ahmed bese 'Osman Bese İbrâhim Bese

Hisarcıklı Mustafa Bese Terseci (?) Oglu Ahmed Bese

Kassâb Kör Hasan Bey
Oglu Ahmed sipahizâde

s.77

Mahalle-i Deveciler seferli 4

Hâcî Mahmûd Oglu Hasan Oglu Hasan Diğer Hâcî Mahmûd
serdir

Oglu Mehmed Kör Hasan Tarakcı Durmuş Oglu Ahmed
ser

Urgancı İslâm Oglu Ahmed bese Mehmed Boyacı Hâcî 'Ali
seferli

Eskici Hüseyin Receb Bese Hüseyin Satılmış Bese Bayram

Mehmed Bese Ishâk 'Ali Bese Hâcî Pîri Kel hüseyin

Çoban Hüseyin Hâcî Mehmed Yusuf Birâder-i Yûsuf

Tekeoğlu Hasan Boyacı Hâcî Ahmed Bekli Receb
ser
iki oğlu seferli

Hâcî Hasan Hâcî Ahmed Bese Durmuş Maras Oglu Dâmâdı
sefer mande Mehmed Sefer

Hâcî Receb Bekli Hâfız Sa'bân
ikisine Hâcî Ahmed kefieldir.

'Askerî

Imâm zâde Hasan Efendi 'Abdul'azîz Halîfe Sa'bân Halîfe
el-mütekâ'id imâm mü'ezzin salâ(?)

- Hüseyin Halife mü'ezzin Ra'im İbrâhim Ağa Mehmed Ağa
erbâb-ı timâr
- Hâcî Hüseyin Ağa Çalı Hamid Hüseyin Bey İbrâhim Bey
Mehmed Ağa el-cündî el-cündî
- Mehmed Bey el-cündî Helvazâde tevâbi'i Mehmed Bey Beşe
Mehmed Ağa Hüseyin
- Ali Beşe Mustafa Beşe Hasan Beşe Mehmed Beşe ser Sa'bân
Mehmed Beşe Diğer Mehmed Beşe Sa'bân Beşe
- Mahalle-i Halife seferli 8
- 'Ali Beşe El-hâc Muhmed Hamâmî Mehmed Beşe El-hâc 'Ali
- Topal El-hâc Mehmed Muslî Ahmed Beşe İbli El-hâc Mustafa
'alîl
- Boyacı Hâcî Ahmed Oğlu Mustafa Cezmeci El-hâc Hüseyin
Oğlu Mehmed 'Osman Beşe Mehmed El-hâc Mehmed Beşe Mehmed
- Neccâr Receb Na'l-band İbrâhim Kenarcı Oğlu Mehmed
İstanbul'da sefere Sakiz canân
tahrîr
- Bezci Mehmed Nâzır Ahmed Hâcî Mustafa İkbâl-i Hasan
ser ser
- Kazgancı İbrâhim Yapucu Topal Mehmed Halife-zâde Ahmed
Halife sefere tah-
rîr olundu.
- Kapan Yazıcı Hâcî Abacı Hâcî Halîl Oğlu Mustafa
Mustafa sefere ta'yîn olundu ihtiyâr
- Kara Sofuzâde Hâcî Mehmed Keçeci Mehmed
- 'Abdülbaki Hâcî Süleyman El-Hac Mehmed Beşe Mehmed
Cümle ittîfak(?) ile
kassâb-ı şehirdir.
- El-hâc Mehmed mübâşir Dede Kadıoğlu Hüseyin
sefere tahrîr olundu
- Hâcî Mehmed Çavuş Oğlu Leblebici Hâcî Mustafa
kapucu başı tevâbi'dir İstanbul'dadır
sefere tahrîr
- Cezmeci Mehmed Şehir kethüdâsı Mehmed

Oglu 'Abdullatif

El-hâc Pîri Bey Hamâmcı
sefere ta'yîn olundu

Kıbrıs El-hâc Mehmed
sefere ta'yîn

Abacı Mustafa bin
sefere ta'yîn olundu

Bakkâl Hasan Beşe Murâd
sefere ta'yîn

Sa'bân Beşe Hâcı Mehmed

Semerci küçük Mustafa
seferli tahrîr olundu.

Çakır Oglu dâmâdı
Hüseyin Çelebi
sefere ta'yîn

s.78.h

'Askerî

Mahalle-i Mezbûre

İmâm 'Osman Halife
marîz

Mustafa Bey
el-cündî

İbrâhim Kuloğlu

Semerci Mehmed Bey el-cündî

Mehmed Beşe

Mustafa Beşe

Mehmed Beşe

ser Mehmed Beşe

Hâcı Hüseyin Beşe

Ahmed Bey el-cündî

Mustafa Beşe

El-hâc Mehmed Beşe

'Osman Beşe

Mehmed Ağa 'Ali Bey-zâde
ol mütekâ'id

hânesi hıfza Oglu
Dervîş kalmışdır

Haydar Beşe Mehmed Bey

Oglu Mustafa

Es-seyyid İsmâ'il
Çelebi

Oglu Es-seyyid Mehmed

Diğer Oglu Ahmed menzil-i
hıfza kalmışdır.

Seyd Hasan Hüseyin Beşe

Mustafa Beşe

Oruç Beşe

Mehmed beşe

Ser Mehmed Beşe

El-hâc Mahmûd Beşe

Ahmed Efendi el-müderris

Birâder-i Mehmed Efendi el-fakîr

Müftü-zâde Mehmed Efendi menzil-i
el-müderris hizmetkârı menzil-i
hıfza kalmışdır

Birâder-i Mustafa Efendi
es-Seyd

Oglu Ahmed Çelebi
menzil-i hıfza
kalmışdır

Mustafa Efendi es-seferli
sâbık

Mustafa Beşe Dâvûdzâde Ahmed Efendi El-hâc 'Osman
el-imâm el-mü'ezzin

İbrâhim Beşe Derk (?) Mehmed mü'ezzin Receb Beşe

Mustafa Efendi Mütyâr İsmâ'il Keskerzâde El-hâc Mehmed
el-hatîbu'l-cami'i leventden Oğlu Mustafa Celebi
Fu'at *etc.*
'alîl

El-hâc Hasan Beşe tahtızâde Hamâmcı Oğlu Ahmed kûl
Oğlu ... *Çare*
ihtiyârdır hâlâ tahsîldâr
'Ömer Ağa basdır

Mahalle-i Gökdere seferli 3

El-hâc Mehmed Dede Basmacı Hâcî Mehmed Ma'den
sefere tahrîr olundu

Ogulları İbrâhim ve Mehmed Beşe Şa'bân Celebi Beşe Halîl

Üstâd Ahmed Mehmed Celebi Çadırcı Şa'bân

Feth Oğlu Şa'bân Çadırcı Receb Katırcı Receb

Berber Hasan Dökmeci Mehmed 'Ali

Kara Mehmed fakîru'l-hâl Köle Oğlu fakîru'l-hâl

Terzi Mehmed Halîl Ahmed Beşe Satılmış Mustafa

Hâcî Mehmed Beşe Mehmed Çadırcı Mustafa Kara 'Ali

Yazıcı Hasan Terzi Şa'bân Çadırcı Hasan
fakîr ser

'Askerî

İmâm Mehmed Halife Mü'ezzin Hasan Mehmed Bey el-cündî

Mustafa Beşe el-cündî Mehmed Bey el-cündî Mustafa Beşe

'Ali Beşe ser 'Ali Beşe Mehmed Beşe 'Osman Beşe

s.79

Mahalle-i Tahir Fakîh seferli 2

Mehmed Beşe Mahmûd Mehmed Beşe 'Ali
mahalle bekcisi fakîr ser

Oglu Mehmed	Imâm Mahmûd Beşe Mehmed	
El-hâc Receb Beşe Mehmed seferli ta'yîn	Sakat Oglu 'Ali	Hâcî 'Osman sâhib-i maraz
ishâk Beşe Mhmed fakir		
'Askerî		
Imâm Mustafa Halife	Mü'ezzin Mustafa	
Medrese müezzini Mehmed	Mustafa Beşe	
Zile Kadısı Seyhzâde Mehmed Efendi	Şa'bânzâde Receb Efendi Nâib-i Zile	
Yeniçeri Hâcî Halil Oglu Hasan Beşe	Saçak Mustafa Beşe	
Cederfil Mustafa Bey el-cündî	Hâcî Hüseyin erbâb-ı tîmar	Hamâmcı Oglu Sa'bân Bey el- cündî
Mehmed Bey Beşe Sa'bân el-cündî	Yazıcı Oglu İsmâ'il Ağa el-cündî	
Hâcî 'Abdullah Oglu Mehmed muhâfız	El-hâc Receb Beşe marîz ser	
Mahalle-i Kebkebirler	seferli 1	
Pîri Dede imâm cümle ittifâk ile sefere ta'yîn	Mehmed Beşe Mehmed diğeri imâm	
İbrâhim Beşe Hasan mahalle bekçisi	Süleymân Beşe Mehmed 'alîl	
Pîri Beşe İbrâhim ser mahalle bekçisi	Çolak 'Ali Beşe 'Osman 'amel mânde	
Mehmed Beşe Mustafa sâhib-i maraz	Mehmed sâhib-i marâz	Mehmed Beşe El-hâc Ahmed bî-'akl
Dâmâdı Hüseyin	'Abdulkadir Beşe Mustafa fakîrû'l-hâl olmağla diğeri el-hatîb-i câmi'i El-hâc 'Abdullah	
Mustafa Beşe 'Ali cümle ittifâk ile seferli	seferi Dede Beşe Kâsım seferli tahrîr olundu.	

'Askeri

Mü'ezzin Mustafa Kara Bacaklı zâde Mehmed Beşe

İmâm Ahmed Bey el-cündî Hasan Beşe 'Abdi Beşe

Celeb zâde Ahmed Bey Bozacı zâde Kadri Beşe
Sinan Beşe Kul Oğlu Ahmed Beşe

Mustafa Beşe Yine Mustafa Beşe 'Osman Beşe

Boşnak zâde Serçe zâda El-hâc
'Ali ve Ahmed Kul Oğulları Halîl
fakirlerdir

İbrâhim Bey el-cündî Elâ gözlü Mehmed Ağa

Ekmekeci zâde Ahmed Bey 'Ali Efendi el-müderriş
el-cündî

'Abdülbaki Efendi İmâm 'Osman Efendi Mehmed Beşe zâde
el-fazl eimme-i mahalle-i kubelû Mustafa Halife
imâm-ı türbe

Muhâfız El-hâc Es-seyyid Mustafa Celebi Birâder Oğulları
Ahmed muhâfız Seyd 'Ali ve Ahmed
İstanbuldadır mu-
hâfızlardır.

Sa'at Mehmed Efendi Cânân zâde El-hâc Seker Oğlu
ser Oğlu 'Ali Muhâfız
Muhiddin ser muhâfız
seferlidir

s.80

Mahalle-i Diğer Saraçlar

Mahalle-i Akkaya

Karye-i Akdoğan

Mehmed Beşe Mehmed Mehmed Beşe Mehmed Sa'bân Beşe Hasan

Sa'bân Beşe Mustafa ser Beşe Yusuf Sa'bân Beşe Mustafa
karye bekcisi

'Abdülbaki ser Hasan Mustafa Beşe Mehmed

Mehmed Beşe Mehmed Mustafa Beşe Mehmed

İbrâhim Beşe Hasan Hüseyin Beşe Mehmed

Mehmed Beşe İshâk Sa'bân Beşe Mehmed Hasan Beşe Hasan

Hasan beşe Ahmed

'Askerî seferli 1

Mehmed Beşe Hasan 'Abdulkâdir Beşe Mezbûr-ı mecrûh
el-imâm mütekâ'id ve pîrî olmağla
tezkere virildi

Mehmed Beşe ser Mustafa 'Osman Beşe ser Mustafa

Mehmed beşe ser Mehmed Mehmed Beşe ser Hasan

Diğer Mehmed Beşe ser Hasan Ahmed Bey el-cündî

'Osman Bey ser Mehmed Seyfeddin Beşe ser Emir Oğulları
el-cündî el-mütekâ'id Sa'bân

Divân-ı El-Yakut Seyh Kara Çeşme Seferli 1

Hasan Beşe Ramazân Hasan Beşe Mehmed Hüseyin Beşe Mehmed
ser ihtiyâr âdem-i ihtiyâr

Mehmed Beşe Mehmed Hüseyin beşe El.Hac Ahmed
ihtiyâr fakîru'l-hâl

Mehmed Beşe Ahmed Sa'bân Beşe Mehmed Mehmed Beşe Sa'bân

Receb Beşe Hasan Hüseyin Beşe ser Mehmed İsmâ'il bin Serâm
Zile'de imiş ihtiyâr karye bekcisi

İbrâhim ser 'Ali Hüseyin Beşe Yusuf Mehmed Beşe
ihtiyâr verrâr ihtiyâr Hasîb 'alîl

'Askerî

Es-seyyid Mustafa el-imâm 'Ali Bey Hüseyin Beşe
fakîrû'l-hâl el-cündî

Mahalle-i Kabalar

Serâm Beşe Hüseyin Hâcî bin Süleyman Mehmed Beşe Receb
fakîr marîz

Mehmed Beşe Receb Çeke Oğlu Mehmed Topçu
ser

Mustafa Oğulları ve Bekir Efendi'nin
Kadri ve Ahmed
ve Ken'an Göle

s.81

Mahalle-i Has

Seferli 3

Mahmûd Beşe Mehmed Halil bin Mahmûd Hüseyin Beşe Mustafa

Mustafa Beşe Mustafa Hasan Dede 'Ali Dede Beşe İsmâ'il
'amel mânde 'amel mândeMehmed Dede Beşe Mustafa Mehmed Beşe Mustafa
'amel mândeEl-hâc Mustafa Beşe 'Ali 'Ömer bin Karar Halil
serMustafa Beşe Mehmed Halil Oglu Süleymân Ogulları Süleymân
fakir ve HüseyinKesir Oglu Ahmed Beşe Hüseyin Şa'bân Beşe 'Abdulkerim
fakir seferli tahrir seferli tahrirMolla Piri
Mehmed Beşe Mehmed ser el-cündi

'Askeri

Mehmed Halife el-imâm Hasan Bey el-cündi Mustafa Beşe

Mehmed Beşe Şa'bân Beşe 'Ömer Beşe 'Osman Beşe

Hüseyin Beşe Mehmed Beşe Şa'bân
el-cündi

Karye-i Kuşkara

İshâk Beşe 'Abdulkâdir Receb Beşe Süleymân El-hâc İbrâhim
Beşe Ahmedİsmâ'il bin El-hâc Mustafa
ihtiyâr

'Askeri

'Ali Halife Beşe Mehmed Mehmed Beşe ser Dervis

Hüseyin Beşe ser Süleymân Halife Beşe ser Mustafa

'Abdulkâdir Beşe İbrâhim Beşe ser Süleymân

Şa'bân Beşe ser Mustafa 'Ali Beşe ser Halil

Ibrâhim Beş ser Ibrâhim
el-cündî

Ibrâhim Bey ser Ahmed
el-cündî

Mehmed Bey ser 'Osman
el-cündî

Süleymân Bey ser Mustafa
el-cündî

Mehmed Bey ser Hasan
el-cündî

Karye-i Boğaz

El-hâc 'Osman Beşe Mûsâ

Hasan ser İlyâs

Süleymân Beşe 'Abdullah

İlyâs Beşe Hüseyin

'Askerî

Seyh Mehmed Halife
el-cündî

Zülfikâr Bey
el-cündî

Karye-i Alpagud

seferli 3

Mustafa Beşe 'Ali

Mehmed Beşe Mustafa

Mustafa Beşe Hüseyin

Mustafa Beşe 'Ali

Karye-i Köylü Özü

'Osman Halife
el-imâm

Hasan Bey el-cündî

Mehmed Bey el-cündî

Süleymân Bey el-cündî

Mehmed Bey ser Yusuf
el-cündî

Ahmed Bey
muhâfaza

Ibrâhim Bey ser Mehmed
muhâfaza

Hasan Beşe ser Satı

Re'âyâ

Receb Beşe 'Osman Mustafa Beşe Receb Mehmed Beşe Hasan

Receb Beşe Hasan Mustafa Beşe Mehmed Resûl Beşe Hâcî

Yûsuf Beşe Hüseyin Receb Beşe Hasib Receb Beşe Hüseyin

Ahmed Beşe kılındı.

Mahalle-i Atabekkavağı

seferli 1

Mehmed Anadolu seferli tahrir olundu.

s.82

Karye-i Halaçlar

Börekci Beşe El-hâc Halîl 'Abbus Beşe 'Ömer Halîl Beşe
İslâm

Bünyâd Beşe Himmet 'Ömer Beşe Sa'bân Mustafa Beşe Tayyib

Mustafa Beşe Hüseyin Satı Beşe Veysel

'Askerî

Mehmed Halife Beşe Mustafa Hamid Halife Beşe 'Ömer
il-imâm el-müderris

Hasan Bey Beşe Veli Mustafa Beşe ser İsmâ'il Hasan Beşe
el-cüнді

'Ömer Dede Beşe Bünyâd
Tekye-nisîn

Karye-i Çavundur seferli

Mehmed Beşe Hüseyin Mehmed Beşe Kâbil Hasan Beşe Yusuf

Ahmed Beşe Mustafa Mehmed Beşe 'Osman

'Askerî

Mahmûd Halife Beşe Şeker zâde El-hâc Mustafa Mustafa Beşe
el-imâm muhâfız Hüseyin mu-
hâfız

Karye-i Yörükviran

Resûl Dede İlyâs Beşe Ahmed Oruç Beşe Mehmed
fakir fakir

Mustafa Beşe 'Ömer Mehmed Beşe Ahmed
fakir

Mehmed Beşe Mustafa İsmâ'il Beşe İbrâhim

'Ali Beşe Mehmed Mehmed Beşe Mehmed Sa'bân Beşe Mehmed

Nasurullah Müderris Ebubekir Efendi'nin Hâcı 'Ali Hâcı
hidmetkârıdır 'Ömer

Hâcı Yusuf Mustafa Hak İsmâ'il Beşe Dâvûd Mehmed Beşe
Hasan imâm

'Askerî

Mehmed Halife Beşe İbrâhim El-seyh Mehmed Halife Beşe
el-muhâfız Mehmed el-imâm

Ahmed Halife Hasan Beşe Ahmed Beşe Mustafa Beşe
el-cündî

'Ali ve 'Osman 'Ali Ağa
kul oğulları

Karye-i Bozoglak

Hasan Beşe Ahmed Hüseyin Beşe Mehmed Şa'bân Beşe Hüseyin

Pîr Mehmed Beşe Ebubekir Hüseyin Beşe 'Ali Şa'bân Beşe
El-hâc Mehmed

Mehmed Beşe İbrâhim Mehmed beşe Şa'bân 'Ali Beşe Mehmed

Şa'bân Beşe Bey hizmetkârıdır.

'Askerî

'Ali Halife 'Ali Halife Hüseyin Beşe Ahmed Beşe 'Ömer Beşe
el-hatîb el-imâm

Karye-i Çavundurdiva

Mustafa Beşe Muslî Receb Beşe Uzuh(?) Hüseyin Beşe Mehmed

Mehmed Beşe Bekâr Mehmed Beşe El-hâc Hüseyin

'Askerî

'Ali Halife Mehmed Beşe İbrâhim Beşe Mustafa Beşe
el-imâm

s.83

Karye-i Egerciler

Hasan Beşe Mehmed Mustafa Beşe Mehmed 'Abdulkâdir Beşe
'Ali

İsmâ'il Beşe Halîl 'Abdulkerim Beşe 'Abdulkadir İsmâ'il
Beşe Hasan

'Askerî

Ahmed Halife Hasan Bey Cavuş
el-imâm el-cüнді Mûsâ oğlu

Karye-i Akçatas

Şa'bân Beşe İbrâhim Mustafa Beşe Hasan

Hâcî Sâlih Beşe El-hâc 'Ali Mustafa Bin 'Ömer Hüseyin Bey
ser

Halîl bin Mehmed beşe Akçe Mustafa Beşe Mehmed
sekran(?)

Hüseyin Beşe Semet Bali Beşe Hasan Mehmed Beşe Mehmed

Mehmed beşe Süleymân Yusuf Şa'bân Beşe Ma'den
ser ser sefer

'Ali Bey el-cüнді

Karye-i Fâtrî

'İsâ Beşe Hüseyin Mehmed Beşe imâm Şa'bân Beşe Cuci
el-imâm

Serâm Beşe Hâmid Mahmûd Beşe Mehmed İbrâhim Beşe Ahmed

İbrâhim Beşe Halîl Ramazân Beşe Mehmed 'Abdulkerim Beşe
Himmet

'Ali Beşe Receb 'Ali Beşe Veli Yusuf Beşe Himmet
ser

'Ali Beşe Receb 'Ali Beşe Veli
ser

'Askerî

Mahmûd Beşe Halîl Beşe Bayram Bey Ahmed Beşe ser
el-cüнді 'İsâ

Karye-i Darıbükü ma'

Receb beşe Taşan Birâder-i Beşe Receb Sükrullah

Mehmed Beşe Sükrullah İbrâhim Ahmed Beşe Gömec

Receb Beşe Yiğit Mehmed Beşe Mustafa Mustafa Beşe Mur-
taza Bekir Efendi
hidmetkârıdır.

Himmet Beşe 'Abdulkadir Hâcî Bayram
Bekir Efendi hizmetkârıdır

Mehmed el-imâm Sa'bân Beşe İbrâhim Karındaşı Sâdî
çaparda(?)

Hüseyin Coban(?) Mehmed Beşe Mehmed Sa'bân Beşe
Halîl

Kıyâs Hüseyin Beşe Minâ(?) 'Osman Ahmed Beşe
ser Mehmed

Mustafa 'Ömer halife Ramazan Beşe 'Ömer
ser el-imâm

Ahmed Beşe Hâcî Mustafa Beşe İsmâ'il Beşe İbrâhim
İbrâhim

Sa'bân Beşe İbrâhim Mehmed Beşe Muslî Veli Beşe 'Ali

Yeniçeri Beşe Mehmed Beşe Ahmed beşe Mustafa ark(?) Oğlu
seferli tahrîr olundu

Karye-i Eceoğlu

Mehmed Beşe 'Osman Hüseyin beşe Sa'bân 'Ali Beşe 'Osman
a'mid

Mustafa Beşe Veli Cellâd Beşe 'Abdullah Mustafa Beşe
ser Mehmed Çolak

Halîl Beşe Mustafa 'Abdulkerim Beşe El-hâc Yusuf Beşe
Mustafa Hasan ser
ser

Sâlih Beşe Ahmed 'Ömer bin Ya'kûb Mehmed Beşe
a'mid el-müderriş Mehmed sagîr

Kul Yusuf Halîl bin Mehmed Sa'bân Beşe Ramazân
sagîr

s.84

'Askerî

Hüseyin bey Yusuf Bey Mehmed Beşe ser Mehmed
el-cündî sipahizâde

Mustafa Bey Mustafa Beşe Mustafa Bey
el-cündî sipâhizâde

'Osman Bey Beşe Mustafa
sipahizâde Halil Bey el-cündî İbrâhim Bey el-cündî

Mehmed Ağa Beşe Mustafa el-cündî Veli Efendi el-müderris ser

Mustafa Halife el-imâm hasta

Karye-i Elmayakası

Hâcî Mustafa Halife imâm El-hâc Hâmid Beşe Mehmed

Mehmed Beşe Semet Mehmed Beşe Mehmed

Mehmed Beşe 'Abdulkerim Mustafa Beşe Mehmed

Şa'bân Beşe Hâmid Ahmed Beşe Semet İsmâ'il Beşe Semet sagîr

'Askerî

Mehmed Beşe ser El-hâc Halil Mustafa Beşe ser Mehmed

Ahmed Bey Beşe Mehmed cündî

Karye-i Kökler

Hasan Beşe 'Ali Beşe Ahmed Semet Beşe Mustafa Mehmed

Hüseyin Halife hatîb El-hâc Mehmed müderris Hâmid Hâcî Oglu Mustafa Efendi nâ'ib

El-hâc Mehmed Beşe Asûde Mehmed bese ser 'Ali Diğer Mehmed Beşe ser 'Ali

Karye-i Gelinviran

Yusuf Beşe Sa'bân Hasan Beşe ser Ahmed Mehmed Beşe ser Hasan

El-hâc Ahmed Beşe Mehmed Beşe Şa'bân Sa'bân Hüseyin Mehmed

Muhtâr Beşe Hâcî Mehmed Beşe Mehmed Yusuf Beşe Sa'bân

Hasan Beşe ser Ahmed Mehmed Beşe ser Hasan

Karye-i Karandi

Mehmed Beşe Sefer Durmuş Beşe Hüdaverdi Mâhir Birâderad
 'Abdulkerim Beşe Süleymân 'Ömer Beşe Mehmed Sipahizâde

Karye-i Catak

Receb Beşe Mahmûd Mustafa Bey Beşe Mahmûd
 cündî

Mehmed Bey Beşe Veli Mehmed Beşe Musli Mustafa Beşe 'Ali
 cündî

Süleymân Beşe Mustafa Veli Beşe ser Receb Receb Beşe ser
 Ahmed

Receb Beşe ser Hüseyin Mehmed Halife imâm Bekir Beşe ser
 Receb

'Ali Bey cündî 'Ömer Beşe ser 'Ali Mehmed Beşe Mehmed

Derviş Beşe Receb İsmâ'il Beşe Mustafa Receb Bey

Bekir imâmdir Sa'bân Beşe Süleymân Hüseyin Bey ser 'Osman

s.85

Karye-i Çukurviran

Sa'bân Mehmed 'Abdullah Beşe 'Ali Durak Beşe 'Ömer

Mustafa Beşe 'Ali Mehmed Enbiyâ Mehmed Beşe Mehmed

Mûsâ Halife Hızır Resim bin Ahmed
 sefere ser

'Askerî

'Osman Beşe ser 'Abdullah Beşe ser Beşe ser Enbiyâ
 Ebubekir Ebubekir

Hüseyin Beşe ser Mehmed Beşe ser Mehmed Beşe ser
 Sa'bân Yusuf Enbiyâ

Mehmed Bey Beşe Hüseyin Mehmed Efendi Hâcî
 cündî Bedri Sami

Mehmed Bey cündî Zülfikâr Ahmed Beşe ser Mehmed
 Birâderâd 'Osman Beşe ser

Karye-i itâbi

Ismâ'il Mustafa Beşe İbrahim Beşe İsmâ'il 'Osman Beşe
ser İsmâ'il Ebubekir ser

Şa'bân Beşe 'Ömer İbrâhim Beşe müstecâb Mehmed El-hâc
ser

Mehmed Beşe 'Abdulkerim Şa'bân Beşe 'Abdulhalim Mü'ezzin
Hüseyin

Muharrem Beşe Mustafa Mehmed Beşe Halîl İbrâhim Beşe
Mustafa

Mehmed Beşe Kadir Süleymân Beşe Mehmed Ebubekir dizdâr

Mustafa bin Dizdâr 'Ali Beşe Mehmed Mahmûd Beşe Mehmed

Mehmed bin Nesimî 'Ali Beşe Nesimî Himmet Beşe Mehmed

Ahmed Beşe Himmet Halîl bin 'Osman Halîl Beşe Veli

Beşe Mehmed Beşe Veli Hüseyin Beşe Mustafa
Veli

'Ali Beşe Mustafa Mustafa bin Mehmed Bayram Beşe Sefer

Mûsâ Beşe Bayram Mehmed Beşe Oğuz Mehmed Beşe Mahmûd

Batak Oğlu

'Askeri

Batak Receb Beşe

Karye-i Danasöküsü

İbrâhim Beşe Mustafa Mehmed Beşe Şâkir Ahmed Beşe Ca'fer

Beşe Hasan Beşe Süleymân Menzili Beşe
'Abdulcabbar Bünyâd

Şa'bân Beşe Mustafa İbrâhim Beşe Mustafa Mahmûd Halife
el-hatîb

Mehmed Beşe Satılmış Mehmed Kethüdâ Beşe İbrâhim

Kara Hasan Receb Beşe Hasan
ser

Karye-i Burma

Süleymân Beşe İbrâhim Receb Beşe Mehmed Mustafa Beşe Mehmed
 Hüseyin Beşe Receb Mehmed Beşe Ahmed Mehmed Beşe Mustafa
 'Askerî

Mehmed bey Mehmed Ağa 'Abdu Bey Ahmed Ağa Beşe Mehmed
 el-cündî zâde mütekâ'id el-cündî

Satılmış Beşe Mehmed Beşe Mustafa Beşe Mehmed Halife
 cebeci el-hatîb

s.86

Karye-i Kızıoğlu

'İzzet Beşe Hasan Ahmed Beşe Mehmed Kâsım Beşe Kâsım

İbrâhim Bey Mustafa Beşe Ahmed Mehmed Beşe Himmet
 el-cündî

'Ali Beşe Ahmed Ahmed Bey Beşe 'Osman Hüseyin Halife
 el-cündî el-imâm

Mehmed Beşe ser Mûsâ Sa'bân Beşe Ahmed Beşe

Mehmed Beşe ser Receb Bey Beşe İbrâhim Bey
 İbrâhim il-cündî el-cündî

Mehmed Beşe Mustafa Ebubekir Beşe Mehmed Mustafa Beşe Hasan
 sagır

İbrâhim Bey
 el-cündî

Karye-i Kınık

Karye-i Çatakviran

'Abdî bin Kara Mehmed bin İshâk Mehmed Beşe Hasan
 Hasan ihtiyâr ser 'Asım ser

Derviş Beşe Hüseyin Çelebi Beşe İbrâhim Mehmed Beşe Halil
 ihtiyâr ser ser

Mehmed beşe Ma'den Mustafa Beşe El-hâc Sa'bân
 ser ihtiyâr

'Askerî

'Osman Beşe Ekmekcioğlu Ahmed Bey Ahmed Ağa Beşe Ahmed Bey mezbûr Ahmed Bey mütekâ'id olmağla sefere revâne olundu oğlu mezbûr Beşe menzili ve çiftliği hıfza kalmıştır.

Karye-i Bulacık

Mehmed Beşe Ebubekir 'Ali Beşe Mehmed Ahmed Beşe Mahmûd

Bosnakzâde sipahi mütekâ'id Mehmed Bey'in çiftliği olup hizmetkâr Beşe Mahmûd ve kölesi Şahin kalmıştır.

Karye-i Gödel

İmâm İsmâ'il Halife Mustafa Beşe İsmâ'il Mehmed Beşe İsmâ'il Birâderi ser olmağla olurdu.

Receb Beşe 'Ali Mehmed Beşe Mehmed Mehmed Beşe Sa'bân
'Askerî

Receb Beşe Mehmed Ahmed Müderris vusûmat

Karye-i Sâhib-i Karagöz

Murâd Beşe Mustafa Hasan Beşe Hüseyin Mehmed Beşe Mehmed
ihtiyâr ser

İbrâhim Beşe 'Ali Ahmed Beşe Murtaza Hasan Beşe Ahmed
ser

Mehmed Beşe Veli Satılmış Beşe 'Abdulhalil Bayram Beşe
ihtiyâr Sefer ser

Serâm Beşe Mehmed Hasan Beşe 'Ali
ser

'Askerî

Mehmed Bey 'Abdî Diğer Mehmed Bey Ahmed Bey Diğer Mehmed
el-cündî el-cündî Bey el-cündî

Ahmed Bey Ekmekcizâde el-cündî Mustafa Kuloğlu
ser ve ihtiyâr
mevlûc

İmâm Ebu'l-kâsım

s.87

Karye-i Hâmid

Imâm Ahmed Halife Eyyub Beşe 'Ali Beşe Mustafa Beşe Kul
Oglu

'Ali Dede ser Himmet Beşe Fazlullah Ramazan Beşe Mehmed
ser

Himmet Beşe 'Abdulkadîm

Karye-i Bâyiler

Derviş Beşe Ahmed İbrâhim Beşe Seydi İbrâhim Beşe Mustafa
imrec

Mehmed Beşe Murâd Mehmed Beşe Himmet Receb Beşe 'Ali

İsmâ'il İbrâhim 'Ali Beşe Himmet ser Mustafa Beşe Halil
ihtiyâr

'Askerî

Imâm Mûsâ Receb Beşe
ser

Karye-i Karaevli

Mustafa beşe Sa'bân Sa'bân Beşe Süleymân 'Ali Beşe Receb
ihtiyâr

Culha Mustafa Mehmed Beşe El-hâc Mehmed

'Askerî

Mehmed Beşe Bedri Mehmed Beşe Hüseyin Bey 'Ali Bey
el-cündî el-cündî

Mustafa Beşe

Karye-i Depe

Veli 'Abdî Himmet Beşe Mustafa Veli Sofu
ihtiyâr

Mustafa Beşe Hasan Nasûh Beşe Mehmed Hâcî Veli
ihtiyâr ihtiyâr

Oglu Ahmed Mehmed beşe İbrâhim Mehmed Beşe Mustafa
seferli ihtiyâr

'Askerî

Na'iband Mustafa Bey Kadri Bey Mehmed Bey
el-cüнді el-cüнді el-cüнді

Çakır 'Ali Beşe Mehmed Beşe zâde çiftlik hizmetkârları
'Ali ve Kadir Beşe hizmetindedir

Karye-i Corumlu

El-hâc Ahmed Beşe El-hâc Himmet El-hâc Mehmed Beşe Yusuf
ser

'Ali Beşe Mehmed Mustafa Beşe Selim Budak Oğlu Mehmed
ser

'Arab Oğlu Mehmed Hasan ser Kocaoğlu Mehmed
ihtiyâr

Mustafa Beşe Çapacı 'Ömer Beşe Kayabalı Yusuf Dede
ser

El-hâc 'Ali Beşe Mehmed Dedeoğlu Mustafa
'amel mânde meflûc

Hüseyin Pehlivân Ahmed Beşe Mustafa

'Askerî

Hatib Ahmed Halife Mü'ezzin Receb Halife Mehmed Beşe mü-
ser ve ihtiyâr tekâ'id

Sipahizâde Mehmed Bey

Karye-i İsmâ'iller

İsmâ'il bin 'Abdulhalim 'Osman Beşe Mehmed Katırcı Topal-
oğlu Mehmed

Terzioğlu Mehmed Ramazan beşe Mehmed Halil bin El-hâc
Mehmed ser

Ahmed Beşe Mustafa Seyyid Beşe bin Bekir İhtiyâr Dervis
ser

İhtiyâr Himmet Receb ser Kör Müftü Mustafa
'amel mânde

Oğlu Mehmed ve Mustafa 'Araboğlu Mustafa
seferli

'Askerî

'Osman Halife Sa'bân bese

Karye-i Seraceddin

Uzun 'Abdulkadir Mehmed Bese Halil Mahmûd Bese Mestân
ser

Ekdis Mahmûd Hammâloğlu Mehmed Veli Mehmed meflûc

Müderriş Mûsâ Efendi'nin İbrâhim bin Ahmed
hidâmadları Süleymân ve
Mehmed ve Hüseyin

'Askerî

Mustafa Bese Eğiroğlu Göleoğlu Mustafa Bese

Karındaşı Ahmed Sa'bân Bese Hidâmi Ahmed ve 'Osman

Bakkâl Ramazân Bese Hidâmeler Mehmed ve Mustafa ve Receb

Mehmed Bese ser Mûsâ

s.89

Karye-i Bey

Kecer(?) gözlü Mustafa Oğlu Mahmûd 'Ömer Bese çaycı

Hamdi Oğlu Mehmed Mûsâ Mehmed Bese Karahan

Mehmed Bese Ma'den Mehmed Bese İsmâ'il Sofu

Mehmed Dede 'amel Süleymân Bese Orhan Mustafa Bese
mânde Mehmed

Hasan bese Ramazân Ethem Oğlu 'Abdullah

'Askerî

Es-seyyid Mehmed Halife el-hatib Birâder-i 'Abdullah
Yahyâ ma' tahrîr(?) Celebi

Ahmed Halife el-müderriş Mustafa Efendi Celâl-zâde

Karye-i Başmakcılar

Hâcı Mehmed 'Abdi bin 'Abdulfettâh 'Ömer Beşe Ahmed
ma'a hidmetkârı
karyesi bekcisi

Kadir Beşe Oğlu Mehmed Mustafa Beşe Mehmed
mevlûc

'Askerî

'Osman Bey erbâb-ı Mustafa Halife
tîmar el-imâm

Karye-i Zimyât Kara Molla

Güllü Oğlu Mehmed Mehmed Beşe Mehmed Terzi Mustafa
imrec(?)

Dâmâdı Hüseyin Bey Resûl Bey Oğlu Mehmed Bey
erbâb-ı tîmar erbâb-ı tîmar

Karye-i Serti

Hâcı Budakoglu Mehmed Hâcı İbrâhim Bıyıklı Hasan

Yavaş Receb Hasır Sufî Oğlu Mehmed Geniş Sofu
ser ser

Veli Durmuş Çentiroğlu 'Ali Süleymânoglu Mehmed
hidmetkârı Bayram Çelebi

Hasan bin Ahmed

'Askerî

'Abdurrahman Halife
ser

Karye-i Saraycık

Süleymân Beşe Mehmed El-hâc İbrâhim bin Mustafa

Halîl bin Hasan Mûsâ Beşe, Mehmed ser Ahmed
ser

Mehmed Beşe El-hâc 'Abdulhâlim Süleymân Beşe Sâib

Balta Mustafa ser Receb Kankal Mehmed Beşe Ahmed

Merci Seyyid 'Ali Bekir Oğlu Ma'den
mevlûc

'Askerî

Süleymân Halife Ahmed Halife el-hatib Mü'ezzin Mehmed
el-imâm ser ihtiyâr

Hâcı Beşe ser Mehmed Sipahizâde Seyyid Mehmed Halil

Karye-i Burmaca

Ahmed Beşe Receb Kavazak Oglu Mehmed Halil Beşe İbrâhim

Müstecâb Oglu Mustafa Oglu Mehmed Mustafa bin Tıkıs
ser

Hüseyin Beşe Mehmed Müdar Ahmed Hâcı 'Abdi Oglu

'Ali Beşe Bayram
sefere tahrir olundu.

'Askeri

Mehmed Bey el-cündî 'Ali Halife el-imâm Mehmed Halife
ser el-hatib

Babası ihtiyâr olmağla Hüseyin Bey Hasan Beşe
bekci-yi karyedir el-cündî

s.90

Karye-i Ahlat

..... Mehmed Ya'kûb Beşe Mûsâ Hasan Oglu Mehmed

İsmâ'il Oglu Mehmed Ahmed Beşe Sâlih İskender Oglu Mah-
mûd karye bekcisi

'Abad Oglu Mehmed Süleymân Beşe Seydi Yahyâ Oglu Mehmed
'amel mânde

'Askeri

Mehmed Bey el-cündî 'Abdullah Bey el-cündî Hüseyin Beşe

Seyh 'Ali Efendi Hatib Hasan Efendi Mehmed el-cündî
zer olmağla seferlidir daim makâm hatib
ve imâm

Ahmed Bey erbâb-ı Hidmetkârları Mehmed Oglu Es-seyyid
timar ve Ahmed Mustafa Çelebi
tarafından sefer
mânde

Karye-i Eyükoğlu

Kimesne(?) oğlu Hasan Sükrullah Beşe Ahmed 'Ali Beşe Veli

Ahmed Beşe Câbî Cil Oglu Hasan Babası Receb Bekçi
 Mustafa Beşe El-hâc Ahmed Ahmed Beşe Nasuh Kavgacı Muharrem ser
 Receb Beşe Sa'bân Hasan Beşe 'Abdullah Muharrem Beşe Receb ser
 Hidmetkâr Muharrem hidmetkâr Muharrem zâde
 zâde zâde

'Ali Beşe Receb 'Ali Halife 'amel mânde Ahmed Beşe Ridvan
 Birâderi Kâsım Karye bekcisi sefer için cümle-
 'Abdullah Efen- sinden tahrir o-
 di'nin hidmetkâr- lundu.
 rıdır

'Askerî

Mustafa Halife Hidmetkârı Mehmed Ahmed Beşe
 el-hatîb
 Muharrem Beşe Ramazân Beşe Mü'ezzin Mehmed
 Mü'ezzin Ahmed Hasan Beşe Bekdaşoğlu Hamit Beşe
 hidmetkârı Ahmed
 Diğer Hasan Beşe Karındaşı Ahmed hidmetkârıdır Derviş Beşe
 hidmetkârı
 Hüseyin
 Mûsâ Beşe Mehmed Bey el-cündî Sa'bân Bey ser Ramazân
 Oglu Ahmed menzil-i hıfza

Karye-i Eyük Süfla

Kırmacı Oglu 'Abdulkerim Hâcî Hüseyin İbrâhim El-hâc
 ser Ma'den ser
 Pucu(?) Oglu Mehmed Mehmed Beşe Semseddin
 a'mâ
 Ahmed Beşe Mehmed Çakır Oglu İbrâhim
 karye bekcisi
 'Askerî Oglu Mustafa Beşe Kays(?) oğlu Mahmûd Beşe
 hidmetkârı Ramazân hidmetkârı Mûsâ
 Receb Beşe Pehlivân 'Ali Beşe Süleymân Beşe
 hidmetkârı Mehmed hidmetkârı Kadri ve Hasan hidmetkârı Ah-
 med

Mustafa Beşe Sa'bân Beşe Ahmed Beşe
 hidmetkârı Hasan ve Mustafa hidmetkârı Hüseyin

'Abdulkerîm Beşe 'Abdulkâdir Beşe Hasan beşe
 hidmetkârı Hüseyin hidmetkârı Hasan hidmetkârı Kadri

Ibrâhim Beşe Hüseyin beşe
 Hidmetkârı 'Ali ve Ahmed hidmetkârı Ramazân ve Mehmed

Karye-i Gömece

Hüseyin bin Seydî Sa'bân Beşe Himmet Müstecâb Beşe Muslî

Receb Beşe Ibrâhim Oglu Mehmed Mehmed Beşe Mahmûd

Nedâmet Mehmed Ibrâhim Beşe Serâm
 karye bekcisi

'Askerî

Mehmed Beşe Kellecioglu Hâcî Hekimoglu Mehmed Beşe
 hidmetkârı Satılmış ve
 Mustafa ve Mehmed cüce

Mehmed Beşe Boynu Karaoglu Mûsâ Beşe ser Hasan

s.91

Karye-i Kızılcaviran

Himmet Beşe Mehmed Mûsâ Beşe Halîl ishâk Beşe Ahmed

Mehmed Beşe Hıdır Ibrâhim Beşe Hüseyin Seyyiddir

Satılmış Beşe Hamza Mehmed Beşe El-hâc Hasan

'Askerî

Mustafa Halife Es-seyyid ser Mehmed Halîl Mustafa Bey
 el-imâm el-cündî

Karye-i Çatakviran

Bayram Beşe Receb Mustafa Beşe Hasan Mahmûd Beşe Receb
 fakîr fakirü'l-hâl
 karye bekcisi

Mehmed Beşe Receb Mü'ezzin Mustafa Mehmed Halife
 'amel mände ihtiyâr

Tabak Oglu Mehmed 'Ali fakir 'Abdulkerim
ser ser

'Askeri

Mehmed Bey el-cüнді El-hâc Süleyman Bey el-cüнді
hidmetkârı Serâm ve 'Ali el-mütekâ'id hidmetkârı

Babası El-hâc Hasan Mehmed Halife el-imâm
karye bekcisi babası Mustafa Halife
'amel mânde

Ramazân Halife 'Abdulkadir Beşe Bünyâd Beşe
ser hidmetkârı Mahmûd hidmetkârı Veli

'Ali Bey el-cüнді 'Osman Bey el-cüнді
hidmetkârı Mehmed ve Hüseyin

ibn tüccâr müderris-i Atabek ibn Sa'dîu's-selâm
sefer
1

Hüseyin Çelebi Çatakviran üç nefer
'Osman Beşe 'Osman

s.92

Yemeni ve döşek 11 Yorgan 10 Zibun köhne 11 Alaca entari(?) 2

Çuka ferâce .. ve basma Yastık Seker ve gömlek
12 12 12

Kavuk vöe dastar 11 ferâce 1 Şalı Cübbe 2 Soğan 1

Ahmed Cünûd
2

Kastamonu muhallâtından Sa'dî Bey mahallesi sükkânından i-
ken bundan akdem 'Ali, Ziyâ Beşe, İsmâ'il Beşe, 'Ali Beşe,
Hasan Beşe, Ahmed Beşe.

s.108,h.1

Livâ-i Kastamonu mütesellimi olan fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Es-seyyid Mehmed Ağa tarafından vekil olub bi-mahunehc el-sübût şer'a vekâleti sâbite olan iş bu râf'u'l kitâb Hüseyin Çelebi bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i şerif-i enverde livâ-yı Kastamonu'da Boyabad kazâsı müdâfâtından Gökceâğac nâhiyesine tâbi' Özneçay karye sükkânından Uzun Süleymân bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkelem Es-seyyid Mehmed Ağa'nın bin seksen sekiz ve seksen dokuz senelerinde sürsâd ve menkûfât tahsiline mesfûr Es-seyyid Mehmed Ağa'nın der'uhde ve iltizâmında olub nâhiye-yi mezbûreye tâbi' Özneçay nâm karyenin ahâlisinden mâl-ı pâdisâhı taleb eyledikte mezbûr Uzun Süleymân seksen sekiz ve dokuz senelerinin sürsâd ve menkûfât mâlının birse ikiyüz seksen kıt'a esedî gurus idüb cümlenin vekil olub edâ-yı mâl-ı pâdisâh ta'ahhüd ve iltizâm idüb yedine dürer-i şer'i olunmuş iken şimdi virmek ta'allül ider su'âl olunub mâl-ı pâdisâhı muktezâ-yı şer'-i kavm üzere tahsîl olunması matlûbumdur didikte gıbbe's-su'âl merkûm Uzun Süleymân cevâbında fi'l-hakika seksen sekiz ve dokuz senelerinde sürsâd ve menkûfât mâlını merkûm Es-seyyid Mehmed Ağa taleb eyledikte karye-i mezbûrenin iki yüz seksen gurusâ mirisi idüb cümlenin vekili olub meblağ-ı merkûm iki yüz seksen gurusâ edâya ta'ahhüd ve iltizâm idüb ve yedime dürer-i şer'i olunmuşdur vâcibu'l edâ dimezüz diyü bi't-tav' el-sâf ikrâr ve i'tirâf

itmeğin mûcibiyle meblağ-ı merkûm iki yüz seksen guruşa ve-
kîl-i merkûm Hüseyin Çelebi'ye edâ-yı tesellüm kabl-ı şer'-
iden tenbiye olunub mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu
fî evâil-i Şa'bân li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Mustafa Ağa bin Şa'bân Bey	Receb Çelebi bin 'Ömer	Ahmed Çelebi bin mehmed
-------------------------------	---------------------------	----------------------------

Receb Bey
El-mahzar

ve gayrihum

s.108.h.2

Medine-i Kastamonu mahallâtından Aktekye mahallesi sâkinle-
rinden iş bu râfi'u'l kitâb Hüseyin bin Mustafa nâm kimesne
medine-i mezbûreye tâbi' Darıbükü nâm karye sükkânından Yû-
suf bin Mahmûd nâm kimesne mahzarında bi'l-asl üzerine da'-
vâ ve takrîr-i kelâm idüb satr-ı merâm eylediği târih-i ki-
tâbdan altı gün mukaddem otuz sekiz kît'a esedî gurusum zâ-
yi' olmuş idi. mezbûr Yûsuf Çakı ile meblağ-ı merkûmu ahz
eylemiş su'âl olunub ihkâk-ı hak olunmasını matlûbumdur di-
dikde gıbbe's-su'âl merkûm Yûsuf cevâbında fi'l-hakîka tâ-
rih-i kitâbdan altı gün mukaddem merkûm Hüseyin dükkânı
önünde giderken bir biz Çakı ile otuz otuz sekiz esedî gu-
rus buldum diyu bi't-tav' el-sâfı ikrâr ve i'tirâf itmeğin
mûcebiyle meblağ-ı merkûm otuz sekiz gurus merkûm Yûsufun
ikrâr ile mesfûr Hüseyine edâya tesellüm kabl-i şer'iden
tenbih birle mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu fî e-
vâhir-i Recebü'l ferd li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l,Hâl

Sa'bân Dede el-fem	Ahmed Bey bin Receb	İbrâhim Bey bin Mustafa
Receb Bey el-mahsar	ve gayrihum	

s.108,h.3

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kayalu mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Tobcu Mustafa nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkası Cânâne nâm hatuna ve li-ebeveyn kız karındaşı Emine'ye ve Kezbân ve 'Ömer oğlu Mahmûd'a münhasır olduğu şer'a zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûreten Emine ve Kezbân taraflarından husûs-u atfu'l-be-yâna vekil olub vekâleti nehc-i şer'-i mu'teber mer'î üzere sâbite olan Hasan ve Mustafa nâm kimesneler bi'l-vekâle ve mezbûr Mahmûd Beşe bi'l-asl her biri meclis-i şer'-i şerif lâzımü'l-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb Ken'an bin 'Abdullah mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki' mûrisimiz mezbûr Mustafa'nın mahallefâtından olub mahalle-yi merkûmede vâki' bir tarafı Canâne kadın mülkü ve bir tarafı na'linci-zâde mülkü ve bir tarafı el-hac Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-i 'amm ile mahdûd ve mümtâz olan menzil ve yine menzil-i mezbûre mülâsaka bir tarafı Mukayyedzâde Hasan Halife mülkü ve bir tarafı merkûm Ken'âne mülkü ve tarafeyn tarîk-i 'amm ile mahdûd mümtâz olan menzil zikr olunan iki menzilini merkûm Ken'âne be-gâ-yet vech-i ser'î tasarruf ider su'âl olunub kasr-ı yedine tenbiye olunması matlûbumdur didiklerinde gıbbe's-su'âl merkûm Ken'âne cevâbında müteveffâ-yı mezbûr Tobcu Mustafa

hâl-i hayâtında ve kemâl-ı 'akl u semtimde Canâne kadın mülküne muttasıl olan menzile bana ba'de't-tahliye eş-ser'iyye hibe-i sahîha-yı ser'iyye ile hibe ve temlik ve tesellüm idüb dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl-u tesellüm eyledim ol ecilden mülk-ü mevhûbumdur ve yine zikr olunan menzile mülâhık mâru'z-zikr bir bâb menzile dahi yirmi beş kît'a esedî gurusu bana bey'-i kat'î ile bey' idüb ben dahi meblağ-ı merkûm yirmi beş gurusu iştirâ ve tesellüm ve kabûl idüb mukaddemâ zikr olunan menzil-i mülk-u mevhûbum ve sâniyen zikr olunan menzil-i mülk-ü müsterâmdır diyu def'ale cevâ virecek gıbbe'l-istintâk mezbûrlar hibe-yi merkûmeye ve bey'-i mezkûru bi'l-külliye inkâr itmeğın merkûm Ken'âne'den savk-ı makâlini mübâyene beyne taleb olundukda 'udûl-u ricâlden 'Osman Efendi bin El-hâc Mehmed Efendi ve Hasan halife bin Hüseyin nâm kimesneler li-eclü's sahâde meclis-i ser'a hâzirân olub istirhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı merkûm Tobcu Mustafa hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akl u sıhhatinde Canâne kadın mülküne muttasıl olub hudûd-u mezkûr ile mahdûd olan menzili ba'de't tahliye eş-ser'iyye merkûm Ken'âne hibe-i sahîha-yı ser'iyye ile hibe ve temlik ve tesellüm ol dahi meclis-i hibede ithâb ve kabz ve kabûl eyledikder sonra sâniyen (s.109) zikr olunub ma'lûke el-hudûd olan menzili dahi merkûm Ken'âne yirmi beş kît'a esedî gurusu bey'-i kat'î ile bey' idüb sümün olan yirmi beş gurusu bi't-tamâm ahz u kabz eyledi biz bu husûsa bu veche üzere sâhidleriz şahâdet dahi

ideriz diyu her biri edâ-yı sahâdet-i ser'iyye eyledikle-
 lerinde ba'de't-ta'dil ve'l-tezkiye sahâdetleri makbûle
 olmağın mezbûrları bu veche ma'arızadan men' birle mâ vâki'
 bi't-taleb ketb olundu evâsıt-ı Sa'bân sene 1096

Şuhûdu'l-hâl

Hâcî Ahmed bin	Hüseyin bin	Sa'bân bin	Halîl bin
Hâcî Derviş	Hâcî 'Abdu	Mehmed	Mehmed

Ahmed Celebi bin	Receb el	ve gayrihum
Mehmed	mahzar.	

s.109,h.4

Medine-i Kastamonu mahallâtından Gökdere mahallesi sâkinle-
 rinden iş bu râfi'tau'l kitâb Emine binti Receb'nâm hatun
 tarafından husâs-u âtiû'z-zikr be-mâhû tarîku's-subût ser'a
 vekâleti sâbite olan Sırrı oğlu El-hâc Mustafa bin Sa'bân
 nâm kimesne meclis-i ser'-i hatir lâzımü't-tevkirde yine
 mahalle-i mezbûre sâkinlerinden 'Ali bin Hüseyin nâm ki-
 mesne mahzarında bi'l-vekâle tahrîr-ı da'vâ idüb târih-i
 kitâbdan dokuz ay mukaddem mahmiye-yi Kostantiniyye'de müf-
 tû 'Ali Celebi mahallesinde sâkin iken vefât iden El-hâc
 Ahmed müvekkelem mezbûre vâlidem Emine'nin lâb(?) ve ümmü
 birâderi ve vârisesidir babalarının ismi Receb ve anaları-
 nın ismi Fatma'dır müteveffâ-yı mezbûrun mahallefâtının
 nisfı bi hasbu'l-irsu's-ser'i vâlidem mezbûre Emine'ye mün-
 hasra iken mezbûr 'Ali müvekkilem mezbûrenin gıyâbında mez-
 bûre Emine müteveffâ-yı mezbûr El-hâc Ahmed ile lâm(?) bi-
 râderidir diyu nakl-i hüccet itdirüb külli mahallefâtı ahz
 u kabz eylemişdir ser'iyle su'âl olunub kabz eylediği ma-

hallelâtdan müteveffâ-yımezbûr müvekkilemin lâb ve ümmü birâderi olması hasebiyle nisf hissesi taleb iderim didikde gibbe's-su'âl ve'l-inkâr ve eserü'l istişahâd-ı 'udûl-ı müsliminden olub mahalle-yi Gökdere sâkinlerinden Mü'ezzin Mustafa Halife bin Musli ve Hasan bin Mehmed nâm kimesneler li-eclü's-sahâde meclis-i ser'a hâzırân olub fi'l-vâki' müvekkile-yi mezbûre Emine hatunun mahmiye-i mezbûrede ve fât iden El-hâc Ahmed lâb ve ümmü birâderi ve vârisidir babalarının ismi Receb ve analarının ismi Fatma'dır müteveffâ-yı mezbûr El-hâc Ahmed'in muhallelâtının nisfı mezbûre Emine'ye münhasırdır biz bu husûsa bu minvâl üzere şahidlerimiz şahâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şahâdet-i ser'iyye idüb gayri (?) re'âyâta serâ'itu'l-kabûl şahâdetleri hayr-ı kabûlde vâki' olmağın mezbûre Emine'nin müteveffâ-yı mezbûr El-hâc Ahmed lâb ve ümmü birâderi muhallelâtından nisfı hisseye müstahaka vârisesi olduğunu ve muhallelâtının nisfı mezbûre Emine'ye teslim olunmağa hükm olunub ma'-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâhir-i Recebü'l ferd li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Hasan bin Mehmed	Hâfız Mehmed bin Mehmed	Süleymân bin Mehmed	Ibrâhim bin Mehmed
Receb bin Mehmed	Mehmed bin Hasan	Sa'bân bin Halîl	Hüseyin bin Seyhi

s.110,h.5

Livâ-i Kastamonu'da Daday kazâsına tâbi' Karabaldır nâm kârîye sâkinlerinden is bu bâ'isu'l-kitâb Mehmed Bey bin ve

Hasan Bey bin Ahmed nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerif enverde kazâ-yı mezbûre tâbi' Karaağaç nâm karye sükkânından Sa'bân Bey bin Ahmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mahmiye-yi İstanbul'da 'Acem Ağa mahallesinde sâkin iken fevt olan Muslî Efendi bin Hasan nâm müteveffânın verâseti safîre kızı İsmihan ve Ümmühan sagîrelere ve kebîre kızı Havva'ya ve lâb ve lâm kızkarındaşı Ümmühan ve zevce-i metrûkası Hatice nâm hatuna müncer olub bundan akdem müteveffâ-yı mezbûr Muslî Efendi'nin Mezbûr Sa'bân bey'de karz-ı şer'i hal-i huyûtunda viridiği iki yüz altmış gurusdan yüz kırk gurus deyni kızları İsmihan ve Ümmühan ve Havva'nın ve zevce-i metrûkası Hatice nâm hatunun hisseleri için yirmi bes 'aded ganem otuz gurusu, bir katır yirmi gurusu ve bir kılıç yigirmi gurusu ve nakd gurus kırk gurus ve def'a nakd otuz gurus fi cihetü'l mecmû' yüz kırk gurus hissesi için virilüb ve yüz yirmi gurus lâb-ı lâm kızkarındaşı merkûm yüz yirmi gurus edâya Ümmühan'a ta'ahhüt ve iltizâm idüb vâlidem Ümmühan nâm hatuna yüz yirmi gurus kablu'l-kabz fevt olmağla verâseti şer'iyede intikâl eylemişdir taleb da'vâ eylediğimizde Sa'bân Bey virmek te'allü'l ider su'âl olunub mücib-i şer'iyeye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl inkâr idecek mübeyyen beyne taleb olundukda 'udûl-ü ricâlden 'Ali Bey bin Mustafa ve Muslî Bey bin Süleymân nâm kimesneler Meclis-i Şer' hâzirân olub istisâd olunduklarında müteveffâ-yı mezbûr Muslî Efendi'nin hüccet-i kabz-ı şer'iyeden

iki yüz altmış gurus hakkı Sa'bân Bey bende vardır diyu ikrâr eyledi ve yüz kırk gurusâ sâ'ir vereseye virüb ve yüz yirmi gurusunu Ümmühan nâm hatuna edâ ve teslim-i ta'ahhüt eyledi biz bu husûsa bu veche üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şahâdet-i ser'iyye eyledikten sonra Sa'bân Bey nâm kimesneye edâya tenbiye birle ma'-vâki' bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i Recebü'l-ferd li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

İbrâhim Çelebi Bereket	Hasan Bey el-cüdfî	Receb Bey	Ahmed Çelebi el-mü'ezzin
---------------------------	-----------------------	-----------	-----------------------------

Receb Beşe
'Abidîn ve gayrihum

s.110,h.6

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kenare mahallesi sâkinlerinden Hasan Dede bin El-hâc Derviş nâm kimesne meclis-i ser'-i şerif enverde mahalle-i mezbûre sükkânından iş bu râfi'u'l kitâb El-hâc Mustafa Ağa bin El-hâc Ahmed nâm kimesne mahzârında bi't-tav'u'l sâf ikrâr ve i'tirâf idüb medine-i mezbûre sevkinde vâki' olan mülk Börekci dükkânını bir tarafı El-hâc Mustafa mülkü ve tarafeyn yine kendü mülküm ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı 'amm ile mahdûd ve mümtâz olan Börekci dükkânını ve mülk-ü menzilimden birer 'arsa tûl'an binâ arşunu ile on beş arşun ve 'arza üç buçuk arşun yerimi menzilimden ifrâz idüb Demirciler sevkinde vâki' merkûm El-hâc Mustafa'nın mülk-ü Ekmekci dükkânı ile tarafını El-hâc 'Ömer mülkü ve bir tarafı yine kendi mülküm ve

taraf-ı râbi'i tarîk-i 'amm ile mahdûd ve mümtâz olan mülk dükkânım ve 'arsamı merkûm El-hâc Mustafa'nın Ekmekci dükkânı ile ikiyüz on kit'a esedî gurusunu dahi alub zikr olunan Börekci dükkânı ve menzilden 'arsa ki be-hesâb binâ tûlan on beş arşun ve 'arza üç buçuk arşun yerimi zikr olunan dükkân ve meblağ-ı merkûm iki yüz on kit'a esedî gurusu ile mübâdele-yi sahîha-yı ser'iyeye ile mübâdele idüb ol dahi mübâdele-yi mezkûru kabûl eyledi ba'de'l yevm zikr olunan Börekci dükkânı ve 'arsa-yı hâliye merkûm El-hâc Mustafa'nın mülk-ü mahz-ı müsterâsıdır kendi mayesa ve bihtâr mutasarrıf olsun didikde mukarrer-i merkûm Hasan Dede'nin lisânından cari olan kelâm-ı mukarrerle El-hâc Mustafa vicâhen tasdik şifâhen tahkîk itmeğın gibbe't-tasdikü'l-mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Receb sene 1097.

Suhûdu'l-hâl

Mehmed Ağa Sehrî	El-hâc Mehmed bin kesik	Mustafa Efendi bin Hâfız 'Ali
El-hâc Hasan bin Satılmış	El-hâc Hüseyin bin satılmış	'Ali Çelebi 'Abdullah düreri hancı

s.110,h.7

Medine-i Kastamonu mahallâtından Sâdî Bey Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin El-hâc Satılmış nâm kimesne meclis-i ser'-i serîf-enverde medine-i mezbûrede Kenâre mahallesi sükkânından is bu râfi'u'l kitâb Usta Halîl bin Mustafa Beşe nâm kimesne mahzarında bi't-tav'u'l sâf ikrâr ve i'tirâf idüb medine-i mezbûrede vâki' silk-i mülk-ü sarîhimde

münselik Kazgancılar sevkinde bir tarafı Hâfız Receb mülkü ve bir tarafı El-hâc 'Abdullah mülkü ve bir tarafı mescid ve taraf-ı râbi' tarîk-i 'amm ile mahdûd ve ve mümtâz örsü ve körüğü ile mülk Kazgancı dükkânımı tarafından icâb ve kabûl hâvi bey' bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Usta Halîl yetmiş dört kit'a esedî gurusâ bey' ve teslim idüb ol dahi istirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yetmiş dört kit'a esedî gurusâ bi't-tamâm ve'l-kemâl merkûm Usta Halîl yedinden ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm mezkûr ile mevkûf olan Kazgancı dükkânı merkûm Usta Halîl mülk mahz müsterâsıdır keyf-i mâişâ ve bihtâr mutasarrîf olsun didikde mukırr-ı merkûm Mehmed Bey lisânından cârî olan kelâmını mukırla Usta Halîl vicâhen tasdik ve şifâhen hakik itmegin mahve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîr-i fi evâhir-i Recebü'l-ferd li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Ahmed Celebi bin Sa'bân Celebi bin Es-seyyid İsmâ'il
Mustafa 'Abdullah Celebi bin Bereket

Halîl bin Usta İbrâhim bin 'Ömer bin 'Ali ve gayrihum
Mehmed Bey Sa'bân

s.111,h.8

Medine-i Kastamonu mahallâtından Cebrâ'il mahallesi sâkin-
lerinden iş bu râfi'u'l-kitâb Halîl bin İbrâhim nâm kimesne
meclis-i şer'î şerîf-enverde takrîr-i kelâm idüb medine-i
mezbûrede mahalle-i merkûmede sâkine 'Aîşe binti El-hâc
'Abdulkerim nâm hatunun nafaka ve kesedeye(?) ziyâde ihti-
yâcı olmağla emvâl ve erzâkından nafaka karz ve takrîr o-

lunması matlûbumdur didikde hâkim-i mevki' sadr-ı kitâb tavi'-leyh ve hüsn-me'ab hazretleri mezbûre 'Aîşe'ye nafaka ve kesede(?) ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyesi için târih-i kitâbdan cem'-i gafir ve cem'-i kesir tahrîri ile kendi mâ-lından yevmî yirmi beser akça nafaka farz takdîr idüb mezbûre 'Aîşe'nin oğlu Halîl nâm kimesneye meblağ-ı mezbûru harc ve sarfa vakt-i zarûretde istidâneye (?) izn virilmekte mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâ-hir-i Recebü'l ferd li-sene 97.

Suhûdu'l-hâl

Hatîb İbrâhîm Efendi	'Osman Efendi bin Mustafa	Hatîb Yahyâ Celebi bin mehmed
Hâcî Mehmed bin Hâcî Mehmed	Hamâmçı Usta Ahmed	Şa'bân Efendi bin 'Abdullah

s.111,h.9

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kenâre mahallesi sâkinle-rinden El-hâc Mustafa bin El-hâc Ahmed nâm kimesne meclis-i ser'-i şerif-enverde mahalle-i mezbûre sükkânından iş bu râfi'u'l kitâb Hasan Dede bin El-hâc Derviş nâm kimesne mahzarında bi't-tav'u'l sâf ikrâr ve i'tirâf idüb medine-i mezbûrede Demirciler sevkinde merhûm Hâce Hayreddin Sitti Hatun evkâfından mülk ekmekçi dükkânımı tarafeyn El-hâc 'Ömer mülkü ve bir tarafı yine Hasan Dede mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-i 'amm ile mahdûd ve mümtâz olan mülkümü Hasan Dede'nin mülk Börekçi dükkânı ile bir tarafı yine kendi mülküm ve tarafeyn Hasan Dede mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-i 'amm ile mahdûd ve mümtâz olan Börekçi dükkânı ile

menzilinden 'arsa-yı ki tûlâ binâ arşunu ile on beş arşun ve 'arzen üç buçuk arşun yeri ile iki yüz on kıt'a esedi gurus dahi virüb zikr olunan ekmekci dükkânımı mübâdele-i sahîha-yı ser'iyeye ile mübâdele eyledim ba'de'l-yevm hudûdu mezkûr ile zikri mürûr iden ekmekci dükkânı merkûm Hasan Dede'nin mülk-ü müsterâsıdır keyf-i maisâ-yı ve bihtar mutasarrıf olsun didikte mukırr-ı merkûm El-hâc Mustafa'nun lisânından cârif olan kelâmını mukırla Hasan Dede vicâhen ve sıfâhen tahkik itmegin mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâhir-i Recebü'l ferd li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Mehmed Celebi Sehri	El-hâc Mehmed bin Kesik(?)	Hâcî Mehmed bin 'Abdullah
El-hâc Hüseyin bin Satılmış	Birâder Hâcî Hasan	El-hâc 'Ömer 'Ali Celebi Dürzi

s.111,h.10

Medine-i Kastamonu mahallâtından Topcuzâde mahallesi sâkin-
lerinden fahru'l-kudât Mustafa Efendi bin El-hâc nâm kimes-
ne meclis-i ser'-i şerif-enverde mahalle-i mezbûre ahâli-
sinden Tavukçular mescid-i şerifinin imâmı olan kassâbzâde
'Ali Halife bin Hüseyin nâm kimesnenin fışkını şürb-ü ham-
rını 'amd Ramazân-ı şerifin nihâdında savm-ı ekl eylediğini
ihbâr için meclis-i ser'ide takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm
eylediği mezbûr 'Ali kendi hevâsında olub şürb ve hamr ve
levât(?) ve sâ'ir fışkdan gayri Ramazân-ı şerifin nihâdında
'amd-ı savm-ı ekl eyledi mahalle-i mezbûre ihtiyârlarına

su'âl olunub su'-i hâline ve fîsk u fesâdına itlâğı olan müslümandan istihbâr olunub vâki'-i hâl tahrîr olunması taleb iderim didikde fahru'l-kudât Hasan Efendi ve El-hâc Halîl bin El-hâc 'Osman ve İsmâ'il bin El-hâc 'Osman ve sâ'ir cemm-i gafîr ve cem'-i kesr(?) meclis-i ser' hazır olub söyle ihbâr ve bast-ı merâm eylediler ki mezbûr 'Ali kendi hevâsındadır ve fîsk u fesâdının nihâyeti yokdur sürb-u hamr ve levât(?)dan gayri Ramazân-ı şerifin nihâdında 'amda (?) savm-ı ekl eyledi diyu ihbâr ve şahâdet-i ser'iyeye eylediklerinden sonra vâki'-i hâl bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî evâhir-i Cemâziye'l-âhire li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

El-hâc 'Ali bin Hâcî Mustafa	Veli Efendi bin Hâcî Mustafa	Sa'bân Dede bin Hâcî Mustafa	Ahmed Bey bin Hâcî Sa'bân
---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

Ahmed Efendi bin 'Abdulkadir	Mehmed Aga bin Halîl
---------------------------------	-------------------------

s.111,h.11

Medine-i Kastamonu mahallâtından Köpcügez mahallesi sâkinlerinden Ebubekir Efendi bin Mehmed Efendi kendi tarafından asâleten ve kız karındaşı Havva nâm hatun tarafından husûsu âtîu'l-beyân bey' ve sümenna ahza vekîl olub be-mâhû nehcu'l-subût şer'a vekâleti sâbite olan Ebubekir Efendi mahfe'l-müzâde iş bu râfi'u'l-kitâb Hasan Dede bin El-hâc Dervîş nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medine-i mezbûre sevkinde vâki' babam müteveffâ-yı mezbûreden müntekale bir tarafı

müşteri-i mezbûr mülk ve bir tarafı El-hâc 'Ömer mülkü ve bir tarafı yine Hasan dede mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-i 'amm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb bakkâl dükkânımı mezbûr Hasan Dede'ye kırk altı esedî guruşa tarafından icâb ve kabûl-u hâvî bey'-bât ahîh-i şer'i ile bey' ve teslim ol dahi istirâ ve tesellüm kabûl itdikten sonra meblağ-ı mezbûr kırk altı guruş Hasan Dede yedinden ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm hudûd-u mezkûr ile mevsûf olan mülk bakkâl dükkânı mezbûr Hasan Dede'nin mülk-ü müşterâsıdır keyf-i mâisâ-yı ve bihtâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı merkûm Ebubekir Efendi'nin vech-i muharrir üzere sâdır olan kelâmını mukırla Hasan Dede vicâhen ve şifâhen tahkik it- megin mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâ'il-i Sa'bânu'l mu'azzam li-sene seb'a ve tis'in ve elf. Suhûdu'l-hâl

Sa'bân Çelebi bin Hâcî Muslî	Hasan Efendi bin 'Abdullah	El-hâc 'Abdullah bin Mustafa
'Osmân bin Ahmed	Mehmed Çelebi bin 'Ali	Hâcî İsmâ'il el-Mü'ezzin

s.112.h.12

Fahru'l emâsil ve'l akrân hâlâ Kastamonu Kaymakâmı olan 'Osmân Ağa dâme mükerremân gibbe's-selâm hülâsa-yı merâm budur ki medine-i Kastamonu'da olan 'Acem tüccârına Kasta- monu'ya subası olanlar tarafında her üç ayda yirmişer 'Acem boğası virek diyu rencide olduklarında mezbûr 'Acemler ge- lüb cânib-i şer' mutahhire izhâr-ı tazallum eyledikleri e- cilden iş bu mürâsele ketb olundu vusûlunde gerekdir ki

fermân-ı 'âli-şân ile nefis-i Kastamonu'dan ve sancagında subaşı ber'atları ve sâ'ir zâllemen(?) ahz olan tekâlif-i sâkka ref' olunub ahvâllerine nizâm virilmek için hükm-ü hümâyûn sâdir olmağın mûcibiyle siz dahi 'âmil olub gerek tarafınızdan gerek subaşı tarafından tâ'ife-yi mezbûreye bağası talebiyle rencide itmeyüb mevhum fermân-ı şerif ile 'âmil olub hilâf-ı fermân-ı hareket itmeden hazır idesiz vesselâm.

El-fakîr Muharrem
el-me'mûr

s.112,h.13

Göl kazâsına tâbi' Sıddıka nâm karye sâkinelerinden 'Alem binti Ahmed Ağa nâm hatun tarafından husûs-u âtfu'l bey' vekîl olub zât-ı mezbûreye ma'rifet-i ser'iyye ile 'ârifân Ahmed Halîfe bin Mehmed ve 'Ali Çelebi bin Receb nâm kimesneler şahâdetleriyle şer'â vekâleti sâbite olan zevci 'Ali Çelebi bin El-hâc Hasan nâm kimesne kendi tarafından asâlete ve müvekkele-i mezbûre 'Alem tarafından vekâlete meclis-i ser' kavim lâzımü't-ta'azümde iş bu sâhibu'l-kitâb Mustafa Çelebi bin Hâcî Mehmed nâm kimesne mahzarında asâlete ve vekâlete takrîr-i kelâm idüb medine-i Kastamonu mahallâtından Topcuoğlu mahallesinden vâki' bir tarafı ba'zen müsteri mezbûr menzili ve ba'zen kayyum Ahmed Halîfe menzili ve ba'zen Gazaz Ahmed menzili ve tarafeyn tarîk-i 'amm ile mahdûd ve mümtâz işcârı ve kınığı(?) ve havlû-yu müstemel bir bâb tahtânî oda ve üç bâb fevkânî odalarımızı cümleten et-tevâbi' ve'l-livâhık tarafından icâb ve kabûl hâvî bay'-bât sa-

hîh-i ser'i ile iki yüz yirmlî gurus nakd ve bir tonluk cuka üzerine mezbûr Mustafa Celebi bey' ve teslim ol dahi istirâ ve tesellüm ve kabûl itdikden sonra meblağ-ı mezbûr ikiyüz yirmi gurus ve çukayı yedinden tamâmen asâlete ve vekâlete vech-i muharrer üzere kelâminı Mustafa Celebi bi'l muvâcehe tasdik ve tahkik-ı gibbe't-tasdiku'l-ser'i mavâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i Recebü'l ferd li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Hâcî Mehmed Efendi
Somuncuzâde

Yanıkzâde Hâcî
Mustafa Bey

'Ali Beyzâde
Mehmed Aga

'Abdurrezzak zâde
Mehmed Halife

Ahmed Celebi bin
İbrâhim

Ahmed Halife
el-mü'ezzin

s.112,h.14

Medine-i Kastamonu muzâfâtından Kuzyaka nâhiyesinde Sipahiler nâm karye sâkinelerinden Mü'mine binti İbrâhim nâm hatun meclis-i ser' hatir lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb El-hâc 'Ali ve El-hâc Ahmed ve Hüseyin ve Receb Faka nâm kimesneler mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l cirân ma'lûm el-hudûd mülkümü ve 'arâzimi ve eşcârımı cümleten et-tevâbi' ve'l levâhık-ı mezbûrun El-hâc 'Ali'ye ve El-hâc Ahmed'e ve Hüseyin ve Receb nâm kimesnelere içinde zer' olunan mahsûlü ile ber-vech-i istirâk mezbûrelere otuz kit'a esedi gurusı bey'-bât sahîh-i ser'i ile bey' idüb mezbûrlar dahi istirâ ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûm otuz esedi gurus mezbûrdan yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm

karye-i mezbûrede vâki' olan emlâk ve 'arâzi ve escâr bi'l cümle mezbûrunun mülk mahz-ı müsterâsıdır keyf-i mâişâ-yı ve bihtâr mutasarrıf olsunlar didikde mukırr-ı mezbûre Mü'mine nâm hatunun lisânından cârî olan kelâmı merkûmun cârî 'Ali ve Hâcî Ahmed ve Hüseyin ve Receb Faka vicâhen tasdik ve şifâhen tahakkûk itmeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Recebü'l ferd li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Mehmed Efendi tabanzâde	Receb bey bin 'Ömer	Es-seyyid İsmâ'il Çelebi	Ahmed Efendi bin Hasan
----------------------------	------------------------	-----------------------------	---------------------------

ve gayrihum

s.112.h.15

Medine-i Kastamonu muhallafâtından İbn Sa'dî mahallesi sükkânından olub bundan akdem fevt olan nizan Mehmed Ağa'nın tamga-yı kirpas ve tevâbi'i der'uhdesinde olmağın doksan iki senesine mahsûb olmak üzere mâl yedinde nizan Mehmed Ağa'nın zimmetinde yetmiş bir bin akça bâkî kabul tahsiline fermân-ı 'âlî-şân ile defterdâr 'Ali Efendi taraf-ı bâhirü't tesriflerinden me'mûr olan fahru'l emâsil ve'l akrân Mehmed Ağa nâm kimesne meclis-i şer'-enverde iş bu râfi'u'l kitâb müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa'nın vârisleri tarafından vekil olub be-mâ-hû nehcü'l-sübût vekâleti sâbite olan Mustafa Efendi bin Ebubekir Çelebi nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm itdikde tamga-yı kirpâs ve Dede zâviyesi müteveffâ-yı mezbûrun 'uhdesinde olub doksan iki senesinin mâl-ı mirîsinden mezbûr Mehmed Ağa'nın zimme-

tinde yetmiş bir bin akça mâl-i mirî bâkî kalmağla vekîle
 mezbûr Mustafa Efendi'den taleb da'vâ itdigimizde virmek
 te'alil ider su'âl olunub mâl-ı mirî tahsil olunması matlû-
 bundur gibbe's-su'âl merkûm Mustafa Efendi cevâbında fi'l
 hakîka müteveffâ-yı mezbûrun muhallelâtı fûrûht olunub ber
 mûceb-i defter-i tâm iki yüz dokuz bin yüz akçanın Aga'ya
 teslim olunmağla mal-ı mirî bi't-tamâm edâ olunub yüz otuz
 dokuz bin yüz akçası sâ'ir duyûna müsbetesine teslim olun-
 mağla vârislere hâl-i itlâk olunur bir şey kalmamışdır ve-
 lâkin beher sene elliser bin mirîsi olan Dede zâviyesinde
 re'âyâsı zimmetinde bin doksan üç ve doksan dört senesinin
 (s.113) mâl-ı mirîsi bi'l-külliye re'âyâ zimmetinde bâkî
 kalub yetim mezbûrun malı itlâk olunur bir şey kalmamışdır
 didikde takrîr-i meşrûhuna mübeyyen biline taleb olundukda
 'udûl-u ricâlden Hasan Aga bin Mehmed Aga ve El-hâc 'Ali
 bin Ahmed ve Mehmed Aga bin Aga ve Ahmed Bey bin Hâcî Sa'-
 bân Veli Bey bin Mehmed ve Hasan Bey bin Mehmed ve Mehmed
 bin Derviş ve Mehmed Bey bin 'Osmân ve sâ'ir cem'i gafir ve
 cem'i kesîr minvâl muharrir üzere mukaddemâ Hasan Aga'ya
 zikri mürûr iden meblağ-ı merkûme teslim itdiklerinde ve
 yetim mâl-ı itlâk olunur bir şey kalmadığını ve re'âyâ zim-
 metinde iki senelik zâviye-i mezbûrun mahsûlû kalub vaz'ı
 yed itmediklerini haber virmeleriyle ve zâviye-i mezbûr
 re'âyâsı dahi iki senelik mahsûl zimmetlerinde olduğunu
 mübâşir-i merkûm Mehmed Aga muvâcehesinde ikrâr itmeğın mâ-
 vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâhir-i Recebû'l-

ferd li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Es-seyd Ismâ'il Çelebi Birâder Seyd Ahmed Efendi
bin Bereket Mehmed Halife bin Dâvûd

Şehri Mehmed ve gayrihum
Aga

s.113,h.16

Medine-i Kastamonu mahallâtından İbn Sa'dî mahallesi sâkin-
lerinden bundan akdem fevt olan Nizan Mehmed Aga nâm kimes-
nenin verâseti şer'a sagîr oğlu Mehmed'e ve sagîre kızı
'Aîşe'ye ve zevce-i metrûkası Havva'ya münhasıra olduğu
ser'a zâhir ve mütehakkık olunduktan sonra kabl-i şer'-ser'
enverde mensûbe sagîr ve sagîrelerin ve hâmisî ve zevce-i
metrûkası Havva tarafından vekîl-i şer'îyye olan Mustafa E-
fendi bin Ebubekir nâm kimesne medine-i mezbûre mahallâtın-
dan şeyh Şeca mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin El-hâc Sa'
bân nâm kimesne üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idûb bundan
akdem fevt olan Sa'bân Çelebi'nin zimmetinde sagîr ve sagî-
relerin çivid akçası olub merkûm Sa'bân Çelebi Zara kazâ-
sında sâkin Yahyâ Efendi Oğlu Mehmed nâm kimesneye cihet-i
karz-i şer'îyyeden otuz kî't'a esedî gurus karz virüb ben
kefil bi'l-mâl olduğum hesâbıyla sagîr ve sagîrelerin Çivid
akçası hesâbına meblağ-ı merkûm otuz esedî gurus meblağı
zamm idûb edâ olunmuş iken merkûm Mehmed bin El-hâc Sa'bân
nâm kimesne meblağ-ı merkûmeden yirmi altı kî't'a esedî gu-
rus Yahya Efendi oğlu Mehmed nâm kimesneden ahz u kabz ey-
lemiş su'âl olunub mûcib-i şer'îyyesi icrâ olunmak matlû-

bumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında fi'l-hakika Yahyâ Efendi oğlundan meblağ-ı merkûm yirmi altı gurus aldım.

s.113.h.17

Şeri'at-ma'ab Kastamonu kadısı Efendi -zide fazlehu- inhâ olunur ki hâliyâ mutasarrıf olduğumuz livâ-yı mezbûrun mütesellimliğiniz bin doksan yedi senesi Cemâziye'l-âhiresinin dördüncü gününden bir sene tamâmına değin iltizâm kıldvetü'l emâsil ve'l-akrân Seyyid Mehmed Aga -zide kadrehu- sipâris olunmusdur olmağı buyuruldu tahrîr ve ihdâr olunmusdur usûlünde gerekdir ki livâ-yı mezbûr mütesellimliğiniz ağası mûmâ-ileyh târih-i merkûmeden zabt u rabt ve 'âid râci' olan mahsûlâtın ve mersûmât ve maktû'atın ahz u kabz itdirilüb mu'tâd ve kadîm ve ola geldiği üzere hıfz u hırâset re'âyâ ve berâyâdan haml idesiz vesselâm sene 1097.

s.113.h.18

Velâkin vech-i mezbûr Mustafa Efendi'ye hâl-i huyûtunda merkûm Sa'bûn Celebi yüz on bes gurus tamâmen teslim idüb Civid akçasına otuz altı gurus kefil-i bi'l-mâl olunduğu akceden hesâb olunmamısdır deyu def'le cevâb virecek def'-i mezkûreyi mübeyyen beyne taleb olundukda ityân-ı beynedan izhâr 'ömer ile firâr itmeğin karârıyla meblağ-ı merkûmi Mustafa Efendi'ye edâ ve tezslim-i mezbûr Mehmed'e tenbiye birle mâ vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâhir-i Recebü'l-ferd li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Es-seyd İsmâ'il Celebi
bin bereket

Mehmed Ağa bin
Ahmed

'Ali Ağa bin
Ahmed

Mustafa Ağa bin
Sa'bân

Hüseyin ve gayrihum
Ağa

s.114,h.19

Medine-i Kastamonu mahallâtından Honsalar mahallesi vâki' mekteb-i şerifin mu'allimi olan bâ'isu'l-kitâb Şehzâde Mustafa Efendi'ye mahmiye-yi İstanbul'da müftü 'Ali Celebi hamâmı karibinde sâkin iken bundan akdem fevt olan sâhibu'l-hayrât ve'l-hasenât talebü'l-sadâkat(?) ve'l-hayrât El-hâc Ahmed bin nâm kimesnenin atyeb malından ve ahsen malının ihrâc ve ifrâz idüb ma'lûm mezbûr Şeyh Mustafa Efendi'ye vakf ve şart eylediği iki yüz elli esedi gurusun savb-ı ser'den mensûb mütevellisi olan Hâcî Mehmed nâm kimesneye mezbûr Mustafa Efendi meclis-i ser'a ihzâr ve mahzarında takrir-i kelâm ve ta'biyei'l merâm idüb vâkıf-ı mezbûr Hâcî Ahmed târih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem iki yüz elli kıt'a esedi gurus mektebe vakf idüb 'ale'l-vechü's ser'î istirbâh ve istiglâl olunub ve bifazlullahi te'âlâ ribh ve nemâsından hâsıl olan bana şart itmışken mütevelliyi mezbûr Hâcî Mehmed târih-i mezbûrdan bu güne gelince sart-ı vâkıf tabir olan akçanın ribhinden bir akça virmemişdir su'âl olunub el virilmesi matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mütevellî-yi mezbûrda meblağ-ı merkûm iki yüz elli kıt'a esedi gurus vakf idüb ve mâlından ihrâc ve ifrâz idüb mekteb-i mezbûrda mu'allim el-sıbyân olan mesfur Mustafa Efendi'ye ribhunden hâsıl olan şart ve ta'yîn eylemiş-

dir lâkin henüz dahi istirbâh olunmamıştır diyu cevap virecek mütevellî merkûm Hâcî Mehmed meblağ-ı merkûme devr-i ser'i üzere istirbâh ve istiglâl idüb yüz doksan gurusun senede hâsıl olan ribhin merkûm Mustafa Efendi'ye virüb ve yirmi gurusun ribhini vakf-ı mezbûre nazar olan Hâcî Hüseyin virüb ve kırk gurusun ribhini dahi tevellüliyet(?) kendi olmak üzere istirbâh ve istiglâl idüb senede hâsıl olan ribhunu vâkıf-ı mezbûr Hâcî Ahmed'in şart ve ta'yin üzere edâya tenbîh birle mâ vâki' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l 'ısrîn sene Cemâziye'l âhire li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

'Umdetu'l 'ulemâyu'l muhakkikîn(?) Mehmed Efendi müftü	Fahru'l-kudât Hasan Efendi		
'Umdetü'l müderrisün Mûsâ Efendi	Muharremzâde Mehmed Efendi	Seyh Ağa	Ahmed Bey bin El-hâc Şa'bân
Hâfız Mustafa Efendi	Sa'bân Dede el-kâim	ismâ'il ibn El-hâc 'Osmân	
Şa'bân Çelebi ibn El-hâc 'Abdullah	Şehr Kethüdâsı Mehmed Çelebi	Dede zâde Hâcî Mehmed	
El-hâc 'Ali	Hasan bin el-cündî	Receb Efendi ismâ'il	Receb Efendi el-Mukayyid

s.114,h.20

Medine-i Kastamonu mahallâtından Topcuzâde mahallesi sükkânından El-hâc Mustafa bin bin Mustafa nâm kimesne meclis-i ser'i kavim lâzımu't-tekrîmde is bu hâfizu'l-kitâb ismâ'il Çelebi bin El-hâc Mustafa Ağa mahzarında takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' silk-i mülk-i sahîhimde

münselik bir tarafı Hüseyin Beşe menzili ve bir tarafı Yusuf zâde menzili ve bir tarafı Mehmed Ağa menzili ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd mümtâz ile Lüleli çeşmeden cereyân iden maslak suyunu ve işcâr-ı müsemmereyi ve safâyı ve havluyu müstemel bir bâb fevkânî ve bir bâb tahtânî menzili cümle tevâbi' ve levâhikı ile tarafından icâb ve kabûl hâvî ve şurût-u müfredât-ı 'ârî bey' bât sahîh-i ser'i ile iki yüz on kît'a esedî gurus bey' ve teslim olduğu iş bu ve tesellüm ve kabûl ikdikden sonra meblağ-ı mezbûr iki yüz on kît'a esedî gurus yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr İsmâ'il Çelebi'nin mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâişâ ve bihtâr mutasarrîf olsun didikde mukarrer-i merkûmun vech-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan İsmâ'il Çelebi vicâhen ve sifâhen tahkîk itmegin gıbbe's-sâdiku's-ser'i mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu fî gurre-yi Recebü'l-ferd li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

'Abdulbâkî Efendi bin 'Abdurrahman	Mehmed Efendi bin Bâyezid	Mehmed Efendi bin Hâcî Ahmed
Sa'bân Çelebi bin Hâcî 'Abdullah	İsmâ'il Çelebi Hâcî (Osmân	Hâcî bin

s.115.h.21

Husûs-u âtîu'l-beyânı mahallinde istimâ' ve fasl için taraf-ı Sultan'da 'âliyeden dergâh-ı 'âlî kapucu başlarından iftihâru'l-emâcid Sa'bân Mehmed ile bu fıkra hitâben fer-mân-ı şerîf sâdır olub mefhûm-ı münîfi livâ-yı Kastamonu

ahâlisinin mîr-livâ ile hukûk-u rûsûm müte'allik nizâ'ları olub ahvâllerine nizâm virilmek için livâ-yı mezbûreden kara arpa ve ta'âmiye tarafından maktû'u ve kıslak ve zâhire ve çayırdan mîr livâ tarafından hilâf-ı emr u kânûn-u tekâlif-i şakka bi'l-külliye ref' olunub ve mîr-livâ-yı kadîm hâsıl kayd olunan resm-i çift ve bennâk ve 'ösr -ü rûsûm on yedi bin gurus maktû'u hisse vaz' olunsun diyu fermân olunmağla kazâ-yı Kastamonu'ya defterde ta'yîn olunan hukûk ve rûsûmları iki yüz yirmi gurus olub ber-vech-i tekmîl bin yedi yüz elli gurus dahi zamm olunub ve bundan ma'adâ zikr-i mürûr iden kara arpa ve ta'âmiye ve kıslak ve berâyâda zâhire ve subaşî maktû'u ve çayır ve sâ'ir ber'atlar alınmamak üzere cümle a'yân-ı vilâyet ve kurâ ahâlîleri ve sâ'irleri meclis-i şer'-i hatîr lâzîmu'l-şer'de livâ-yı mezbûre mütesellim olan Muharremü'l-akrân 'Osmân Ağa bin Ahmed mahzarında zikr-i mürûr iden iki yüz yirmi gurus hukûk ve rusûma ve bin yedi yüz elli gurus dahi ber-vech-i tekmîl edâya rızâ virüb mûmâ-ileyh mütesellim 'Osman Ağa dahi minvâl muharrir üzere cem' ve hasıl ve ref' olunan beratları ba'de'l-yevm kazâ-yı mezbûr re'âyâsından taleb itmek üzere mâ fermân-ı 'âlî rızâ virmekle kara arpa ve ta'âmiye ve kıslak ve berâyâda zâhire ve subaşî maktû'u ve çayır ve sâ'ir berat talebiyle rencide itmek üzere mahüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî gurre-yi zi'l-ka'deu's-serife sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

'Umdetu'l-'ulemâi'l-muhakkikîn Muharremü'l-kudât Hasan
Seyh Mehmed Efendi Efendi el-hacı mutasarrıf-ı
el-müftü sabıka

Dâvûd zâde Hüseyin Ağa Mehmed Ağa serdâr
'Ali Efendi kal'a dizdârı zâde

Ahmed Ağa sehzâde Receb Ağa bin ma'den Veli Ağa bin
el-cündî Mehmed Ağa

Mehmed Halîl silâhdâr 'Ali Ağa ve gayrihum el-
sehr el-cündî الحیناب

El-emr... harir me'al 'Abdu'l gaffar
ileyh Muharremu'l ma'mûr bâ-simâ'
el-umûr min kabûl min el-emr

s.115,h.22

Husûs-ı âtfu'z-zikri hak ve 'adl üzere istimâ' ve fasl için taraf-ı saltanat-ı 'âliyyeden dergâh-ı 'âli kapucu başlarından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Sa'bân Mehmed Ağa zâde mecdehu ile bu fikre hitâben fermân-ı cihân mutâ' vâcibu'l imtisâl ve'l itbâ' vârid olub mazmûn-u münifi Kastamonu sancığı ahâlisinden mir livâ ile hukûk ve rûsûm müte'allik nizâ'ları olub ahvâllerine nizâm virilmek için sancâk-ı mezbûrede kara arpa ve ta'âmiye ve subası ve kışlak ve çayır ve sâ'ir mir-livâ tarafından hilâf ve emr-i kânûn sâdir olan tekâlif-i şakka bi'l-külliyeye ref' ve mir-livâyaya kadîm-den hasıl(?) kayd olunan resm-i çift ve bennâk ve 'ösr-u rusûmu on yedi bin gurus maktû' olmak üzere her kazâya tahmülüne göre bi'l-ikrâz hisse vaz' olunsun diyu fermâm olunmağla medine-i Kastamonu'da müsâferât tarîkı ile 'Acem tüccarından Sefer ve Bekir ve Dâvûd nâm zimmiler ve sâ'irleri meclis-i şer'i kavim lazimu't-tekrimde livâ-yı mezbûr

mütesellimi fahru'l akrân 'Osman Ağa bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve ihzâr-ı tezellüm idüb hâlâ fermân-ı şerif ile ref' olunan subaşı ber'atlarından üç ayda bir yirmi bes boğası verin deyu mütesellim-i mezbûr bizi rencide itmeden hâlf degildir men' ve def' olunmasın taleb ideriz dediklerinde mütesellim-i mezbûr 'Osmân Ağa husûs-u mezbûre bi'l-küllîye münkir olmağla mezbûr 'Osmân Ağa'ya mezkûr 'Acem tâ'ifesine subaşı 'avâidi nâmıyla boğası talebinden men' birle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî gurre-yi Zi'l-ka'de-yi serife li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Seyh Mehmed Efendi el-müftü	Imâmzâde Hasan efendi	Dizdâr Hüseyin Ağa	Mehmed Ağa Serdârzâde
--------------------------------	--------------------------	-----------------------	--------------------------

'Ali Ağa kulaksız	Mehmed kethüdâ bin sehr	Mehmed Çelebi sehrî
----------------------	----------------------------	------------------------

El emr. ^{حاضر} harîr me'al 'Abdu'l gaffar
ileyh. ^{سید}... muharremü'l-ma'mûr bâ-simâ'
. ^{هجر} el-umûr min kabûl min } el-emr.

s.116,h.23

Medine-i Kastamonu mahallâtından Hâcî Hamza mahallesi sükânından iken bundan akdem fevt olan El-hâc Eyyûb nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkası Cennet binti Veli ve Sulbiyye kızı 'Aîşe nâm hatunlara münhasır olduğu ser'an mütebeyyin ve mütehakkık oldukdan sonra Sorgun kazâsına tâbi' Yarviran nâm karye sâkinlerinden 'Abdulkadir bin Mehmed nâm kimesne mahfil kazâda mezbûre Cennet tarafından husûs-u âtiu'l-beyân vekil olub mezbûrenin zâtını ma'rifet-i ser'iyye ile 'ârifân Ahmed bin Mahmûd ve Hüseyin bin Ahmed

nâm kimesneler şahâdetleriyle ser'a vekâleti sâbite olan El-hâc Mehmed bin İbrâhim ve merkûm 'Aîşe tarafından kezâlik vekîl olub sâhidân-ı mezbûran şahâdetleriyle vekâlet-i sâbite olan Ahmed Bey bin El-hâc Şa'bân nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûr El-hâc Ebubekir bir 'İsâ oğlunun oğlu olub fi hüccetü'l 'usûbetü'l(?) nesbiye (?) vâris olduğum hasebiyle hisse-i ser'ıyyemi taleb eylediğimde imtinâ' ider su'âl olunub takrîr-i tahrîr alıvirilmesi matlûbundur didikde gibbe's-su'âl vekîlât-ı mezbûrân müdde'-i mezbûrun min cihetü'l 'usûbetü'l nesbiye(?) vâris olduğunu bi'l-külliye inkâr idecek müdde'î mezbûreden takrîr-i meşrûhane mübeyyen beyne taleb olundukda isbât-ı beyni için istimhâ(?) idüb mehîl-i ser'î tamâmında intibâh beyneden 'âciz-i kâsır olub müvekkelenin(?) mezbûran Cennet ve 'Aîşe'ye ser'a yemîn lâzım geldiği ecilden savb-ı ser'den Mevlânâ Mustafa Efendi müteveffâ-yı mezbûr El-hâc Ebubekir müdde'î mezbûr el-kâdîrsin(?) cihetü'l usûbetü'l nesbiye 'İsâ oğlunun oğlu olub vâris olduğunu bilmeyüb ve müteveffâ-yı mezbûrun lisânından isidmediklerine mezbûratân(?) Cennet ve 'Aîşe'ye firâd ve ifrâd yemîn teklîf olundukda her biri 'alâ mine'l mes'ûl half billahu'l 'aliyyu'l-a'lâ eylediklerini Mevlânâ mezbûr mahallinde tahrîr-i ba'de meclis-i ser'a gelüb 'alâ vukû''a inhâ ve takrîr itmeğın müdde'î mezbûrî be-vech-i ma'rızeden men' bir 'akde akdu'l vesika gibbe't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire li-sene seb'a ve tis'in

ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Kethüdâ yeri	Seyh Aga	Hasan Bey	'Osmân bin
Hüseyin Aga		el-cündî	'Ali

Ahmed Halife	Mehmed Bey bin	Şa'bân Bey
bin Mustafa	'Osmân	bin Derviş

s.116,h.24

Medine-i Kastamonu mahallâtından İsmâ'il Bey mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Bayram Dedezâda Mehmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkası 'Aîşe binti Mehmed Bey nâm hatun ile sulbiye kızları Rabi'a ve Sahibân ve sakine ve Zâhîde ve Fatma hatunlara ve sulbiye oğulları 'Ali ve Mehmed nâm sagîrelere münhasıra olduğu ser'a mütebeyyen ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûretan Rabi'a ve Sahibân mahfil kazâda takrîr-i kelâm idüb müteveffâ baba-mızdan müntakile hudûd-u râbi'ası beynimizde ma'lûm bağçeye taksîm murâd idüb kadı-yı sâbık 'Abdurrahman Efendi'nin nâ'ibi Ahmed Efendi zikr olunan bağçeye varub 'akd-ı meclis-i ser'i eyledikte mukaddemâ fevt olan vâlidemiz nâm müteveffâyâ mihri mukâbelesinde zikr-i mülk ve hizmetin üzerine bir mikdâr escâr ile kıt'a bağçe virilüb ve çay tarafında escâr-ı müstemel bir kıt'a bağçeden sümün hisseyi sâyi'ası ve mihri mukâbelesinden mezbûre 'Aîşe'ye virilüb yalnız bağçe beynimizde tevzi' ve taksîm olunub hudûd her birimizin hissesi ta'yîn ve hüccet-i ser'iyeye olunmuş iken her birimizin hissesi ta'yîn ve hüccet-i ser'iyeye olunmuş iken mezbûrelere kanâ'at itmeyüb zabtımdan mâni'

âtî'u'l-asl râfi'u'l kitâb Dilâver bin 'Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb atîk-i terakkiyât a'zâm kirbât (?)ve sebep-i derecât ve duhûl-u cenân-ı 'âliyân olduğundan ma'adâ mu'takkık cemi' 'uzvî nârdan âzâd olunduğunu nâtık-ı hadîs-i şerîfin mefhûm lâtifine kemâl-ı itlâ'im(?) olmağın evsâf-ı mezkûr ile mevsûf olan mezbûr Dilâver'i hesâbına Allahu te'âlâ ve hüsnü Resûlullahu'l-mu'allâ mâlından tahrîr ve i'tâk ve zıyyık-ı ra'de itlâk ve zümre-yi ihrâr-ı asliyyeye idrâc ve ilhâk eyledim mevsûf-u mezbûr Dilâver .. asliyât gibi sır olunub fi ba'd üzerinde hakkı valâdan gayri hakkım kalmadı didikde gıbbe't-tasdik şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-sâlis ve'l-'ısrîn fi cemâziye'l âhire li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Helvâzâde Mustafa Ağa	Camcı El-hâc Mehmed	Es-seyd Mustafa Çelebi vekil-i nâkib
Ahmed Bey bin Hâcı Şa'bân	Hâcı Hüseyin Ağa el-mütevelli	Mahmûd Çelebi bin Halîl

s.117,h.26

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kebkebirler mahallesi sâkinelerinden Hatice binti Hasan nâm hatun tarafından husûsu âti'u'l-beya' vekil olub mezbûrenin zâtını ma'rifet-i ser'iyeye ile 'ârifân Somuncu zâde El-hâc Ahmed ve Mustafa Bey bin Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer'a vekâleti sâbite olan zevci Es-seyd mustafa Çelebi mahfil kazâda ref'i heze'l kitâb İbrâhim Efendi bin Mustafa Halife mahzarında

bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkelenin Can-
kal dibi dimekle ma'rûf mevzide vâki' selk-i mülk-i sahiha-
sında münselik bir taraf-ı Ma'denzâde bağçesi ve bir tarafı
tarîk-i 'âmm ile ve tarafeyn müsteri-yi mezbûr bağçesiyle
mahdûd işcâr-ı zât müsmir ve gayri müsmiresiyle bağçesinin
nısfını tarafeynden icâb ve kabûl hâvi ve şurût-ı müfsidden
'ârî bey'-bât sahih-i şer'î ile on beş guruşa mezbûr İbrâ-
him Efendi'ye bey' ve teslim ol dahi istirâ ve tesellüm ve
kabûl ikdikden sonra meblağ-ı mezbûr on beş guruşa yedinden
tamâmen ahz u kabz eyledi ba'de'l-yevm sâlifü'l-zikr bağçe-
nin nısfı mezbûr İbrâhim Efendi'nin silk-i müsterâsıdır
keyf-i mâisâyı ve bihtâr mutasarrıf olsun didikde mu-
kır-ı merkûmun minvâl-i muharrer üzere bi'l-vekâle cârî
olan ikrârını el-mukırla el-merkûm İbrâhim Efendi vicâhen
ve sıfâhen tasdik ve tahkik itmeğın mâ-vâki' bi't-taleb
ketb olundu fı evâhir-i Cemâziye'l-âhir li-sene seb'a ve
tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Mustafa Efendi bin 'Abdulkâdir	Mehmed bin Hâcı	Hüseyin
Hüseyin Halife	bin Mustafa	Mustafa bin Mehmed

Ahmed bin ve gayrihum
sefer

s.117,h.27

Husûs-u âtiü'z-zikr hakk-ı 'adl üzere istimâ' ve fasl için
taraf-ı Saltanat-ı 'âliyyeden dergâh-ı 'âli kapucu başıla-
rından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Sa'bân Mehmed Aga zide
mecdehu ile bu 'abd-i fakire hitâben fermân-ı cihâna muta'

vâcibu'l-ımtisâl ve'l etba vârid olub mefhûm-ı münîfi Kas-
tamonu sancagı ahâlisinin mîr-livâ ile hukûk ve rûsûm müte-
'allik nizâ'ları olub ahvâllerine nizâm virilmek için san-
cak-ı mezbûrdan kara arpa ve ta'amiye ve subası ve kıslak
ve çayır ve sâ'ir mîr livâ tarafından hilâf-ı emr-i kânûn
sâdir olan tekâlîf-i şakka bi'l-külliye ref' ve mîr livâyâ
kadîmden hâsıl olunan ve resm-i çift ve bennâk ve 'ösr-ü
rûsûmî on yedi bin gurus ve dil-i maktû' olmak üzere her
kazâya tahammülüne göre bi't-terâzi hisse-yi vaz' olsun di-
yu olunmağla medine-i Kastamonu'ya varılıb livâ-yı mezbûre
ber-vech-i arpalık olsun emîru'l-ümerâ'il-kirâm Sa'adetlü
Hüseyin Paşa hazretleri tarafından mütesellim olan mefâhi-
ru'l emâsil ve'l-akrân 'Osman Ağa bin Ahmed muvâcehesinde
zeyl-i kitâbda mestûru'l-esâmî müslimîn mahzarında medine-i
mezbûrede sâkin Helvacıyân tâ'ifesinden El-hâc Ahmed ve el-
hac Mustafa ve El-hâc Yusuf ve İbrâhim nâmun kimesneler
tahrîr-i kelâm ve izhâr-ı tazallüm idüb sancak-ı mezbûrun
mâ-fermân-ı 'âli ref' olunan subasılık 'avâiden üç ayda bir
bir.....koyun ati bizden zulmen ele gelmişler iken hâlâ
mütesellim-i mezbûr tarafından bâlâda zikr olunan müdde'î
taleb ile rencide olunmaktan hâli değildir didiklerinde
bi'l muvâcehe mütesellim-i mezbûr 'Osmân Ağa'ya tâ'ife-i
mezbûreye hilâf-ı ser' ve kânûn ve mugayır- emr-i hümâyûn
üç ayda bir men' olan subası 'avâidi talebinden men' bir-
le mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi gurre-yi
Zi'l ka'de es-serife li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Dizdâr Hüseyin Serdâr Hasan Serdârzâde Kulaksız
Ağa Ağa Mehmed Ağa 'Ali Ağa

Ahmed Ağazâde Receb Ağa bin Mustafa
Seyh ma'den Ağa

بعدهما عالم الطهراني
'Abdu'l gafferü'l-leyh te'âlâ Mehmedü'l-kadı
meine-i Kastamonu gufira-i 'aliyye

el-emr ... harir 'Abdu'l gaffar ileyh
te'âlâ Muharremu'l-ma'mûr ...
el-ma'mûr min kabul min ... emr

بروت من
من

s.118.h.28

Medine-i Kastamonu mahallâtından Topcuoğlu mahallesi sükkâ-
nından El-hâc Mustafa bin El-hâc Yûsuf nâm kimesne mahfil
kazâda sulbiye kızları Rabi'a ve Kerîme nâm hatunlar taraf-
larından husûs-u âtfu'l-beyânı tasdîka ve ahz u kabza vekil
olub nehc-i ser'î mu'teber üzere vekâletleri sâbite olan o-
lan zevcleri İsmâ'il bin Hâcî 'Osmân ve Hüseyin Bese bin
Mehmed nâm kimesneler mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm
idüb mahalle-i mezbûrede silk-i mülk-i sahihimde münselik
bir tarafı Hasan menzili ve bir tarafı ba'zen Mehmed Bese
menzili ve ba'zen Hâcî Mustafa menzili ve bir tarafı Tatar-
oğlu menzili ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve müm-
tâz işcâr zât müsmir ve gayri müsmir ve fırını ve ber'-
mâ'î ve havluya müstemel bir bâb tahtânî oda ve bir bâb
fevkânî ve tahtânî menzilimi ve yine mahalle-i mezbûrede
na'l-band sevkinde vâki' bir tarafı Hâcî Mehmed hanı ve bir
tarafı ba'zen eskici dükkânı ve ba'zen mescid-i şerif ve
bir tarafı 'arsa-yı hâliyâ ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile

mahdûd ve mümtâz 'arsası Topcuoğlu evkâfına mesrûta fev-
kinde olan odaları müstemel hanın nisfı benim olub ve nisf-
ı âharı karıdasım Mehmed'in olmağla hân-ı mezkûrde olan
nisf-ı hisse-yi ser'iyemi mütevellî izniyle kızların mez-
bûrân Rabi'a ve Kerime'ye hisse-yi sahiha-yı ser'iyeye ile
ba'de'l-tahliye hibe ve teslim onlar dahi istihâd ve kabz u
kabûl eylediler ba'de'l yevm fi marû'z-zikr menzil ile
sâliku'l-zikr hanın nisfı mülk mevhibeleridir keyf-i
mâişâ-yı bihtâr mutasarrıf olsunlar didikde mukırr-ı
mermûmun minvâl-i muharrir üzere câri olan ikrârına vekilen
mezbûrân bi'l-muvâcehe tasdik ve kabûl itmeleriyle gibbe't-
tasdik es-ser'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb-i terki' olundu
tahrîren fi evâil-i Cemâziye'l-âhir li-sene seb'a ve tis'in
ve elf.

Suhûdu'l-hâl

'Abdullah Efendi bin	Hüseyin zâde	El-hâc Hüseyin
Hüseyin Efendi	El-hâc Mehmed	El-hâc Satılmış

Kardesi	El-hâc Halîl	'Abdî Halîl ve Mehmed Halîl
Mehmed Halîl		Mi'mâr Sinan Halîl

s.118.h.29

Medine-i Kastamonu mahallâtından Mûsâ Fakih mahallesi sâki-
nelerinden Kezbân binti nâm hatun mahfil ser'-i se-
rif lâzımü't-tesriğide(?) râfi' heze'l-kitâb İbrâhim bin
Pîri nâm kimesne mahferinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm
idûb mezbûr İbrâhim bundan akdem zevcim olub beynimizde mü-
fârikât vâki' olmağla zimmetinde mütekarrir ve ma'kûd-ı 'a-
liyye üç bin akça mehrim kalmağla hâlâ taleb eylediğimde

imtinâ' ider su'âl olunub takrîr-i tahrîr ve el virilmesi murâdıdır didikde gibbe's-su'âl mezbûr İbrâhim cevâbında fi'l vâki' mezbûre Kezbân yegirmi sene mukaddem zevcem olub hîn-i müfârikâtda mühründen ve nafaka-yı 'âdet ve zevciyete müte'allik cemi' esyâdan fâriğ olmak üzere bir tay-ı dakik yedine teslim idüb huzûr-u müselliminde zimmetimi ibrâ-yı 'âmm kat'u'l-nizâmıyla ibrâ ve iskât eyledi diyü def'ale mukâbele idecek gibbe'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr İbrâhim-den takrîr-i meşrûhuna mübeyyen biline taleb olundukda 'u-dûl-ü ricâlden Mustafa Dede bin Ahmed ve Hasan bin Dûvûd nâm kimesneler li-eclü's-sahâde meclis-i ser'i hâzırân olub istisâhâd(?) olunduklarında fi'l-hakîka mezbûr İbrâhim yigirmi sene mukaddem mezbûre Kezbân hîn-i müfârikâtda mührü ve nafaka-yı 'iddet ve zevciyete müate'allik cemi' esyâdan fâriğ olmak üzere mezbûr İbrâhim'in yedinden bir tay dakik olub zimmetini ibrâ ve 'âmm kat'u'l-nizâmıyla ibrâ ve iskât eyledi biz bu husûsa bu veche üzere şahidleriz sahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-yı sahâdet-i ser'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve'l tezkiye sahâdetleri hîn-i kabûlde vâki' olmağın müdde'atiyye-yi mezbûreye bu veche mu'ârizadan men' birle mâ-vâki' gibbe't-taleb ketb olundu tahrîren fi tahrîren fi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire sene 97.

Suhûdu'l-hâl

'Aşkî Uzun
Mehmed Ağa

Hâcî Mustafa bin
Sa'bân

Ahmed Bey bin
Hâcî Sa'bân

'Abdulkâdir zâde
Ahmed Efendi

Sa'bân Dede ve gayrihum
bin Hâcî Mustafa

s.118.h.30

Kastamonu kazâsına tâbi' Hamid nâm karye sükkânından 'Ali bin Mustafa nâm kimesne mahfel kazâda Batak nâm karye sâki-nelerinden râfi'u'l haze'l-kitâb El-hâc 'Osmân bin El-hâc Ahmed ve Sa'bân bin mehmed bin 'Ali nâm kimesne ve sâ'irleri mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bin yetmiş altı senesinde taraf-ı saltanat-ı 'aliyyeden emr-i 'âlî ile güherçile fermân olundukda karyelerinin güherçilesine teslim babamı vekil idüb babam dahi târih-i mezbûrede mezbûrların emriyle mahmiye-yi İstanbul'da seksen dört gurus miriye teslim itmeğin babam fevt olub kesbü'l(?) irs bana intikâl idüb ve vâris olduğum hasebiyla meblağ-ı mezbûri taleb eylediğimde (s.119) imtinâ' ider su'âl olunub tahrîr-i takrîrleri alıvirmesi matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûrlar cevâblarında sene-i mezbûrede mezbûrun babası müteveffâ-yı mezbûr Mustafa'ya güherçileye teslim tarafımızdan vekil itmedik ve yedinde teslim-i temessük dahi yokdur diyû bi'l-küllîye inkâr itmeleriyle mer'î mezbûr-dan takrîrine mutâbık biline taleb olundukda ityân-ı beyne-den izhâr-ı 'arz idüb istihlâf-ı murâd eyledikde beynimize müslimîn ve mütesellehûn tavassut idüb fedâ-yı yemin otuz iki sümün üzerine beynimizi ıslâh eylediklerinde ben dahi sulh-u mezbûri kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru yedinden tamâmen ahz u kabz idüb husûs-u mezbûre müte'allik cemi' davâ ve mutâlebât-dan ve imân-ı muhâsemâldan zimmetlerine ibrâ-yı 'amm kat' iltizâmıyla ibrâ ve iskât eyledim

ba'de'l-yevm husûs-u mezbûre müte'allik benden asâlete ve vekâlete da'vâ ve nizâ' sâdır olur iselerdi el-hükkâm el-mesmû'a ve makbûle olmasın didikde gibbe't-tasdiku's-ser'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire sene 97.

Şuhûdu'l-hâl

Muharremzâde	Mehmed beşe	Receb Beşe bin	Hâcî Hüseyin
Mehmed Efendi	Serdâr	Hâcî 'Abidin	bin mehmed
ismâ'il bin	Şa'bân Dede	Şehir kethüdâsı	
Hâcî 'Osmân		Mehmed Çelebi	

s.119.h.31

Göl kazâsına tâbi' Siddîka nâm karye sükkânından bâ'isu'l ('uhdetu'l) kitâb 'Ali İbn El-hâc Hasan nâm kimesne hâlâ livâ-i Kastamonu mütesellimi olan iftihâru'l-emâcid ve'l ekârim Mehmed Ağa tarafından husûs-ı âtiu'l-beyâna ba-fermân mübâsir ta'yîn buyurulan Mustafa Ağa ma'rifetiyle medine-i Kastamonu mahallâtından Topcuoğlu mahallesi sâkinlerinden Ahmed Beşe İbn İbrâhim nâm kimesneyi meclis-i ser'i hatır lâzımu't-tevkîrde ihzâr ve mahzarında üzerlerine takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ahmed Beşe'nin gâ'ibet 'ani'l-meclis vâlidesi Sâhsede nâm hatun bundan akdem babam müteveffâ-yı mezbûrum taht-ı nikâhında olub fevtinden altı ay mukaddem taraf-ı şer'idem muhfer başı Receb Bey ve zeyl ve vesikada muharrir el-esâmî olan müslimîn ile müvekkile-i mezbûre Sâhsede'nin menziline varıldıkda babam müteveffâ-yı mezbûr huzûr-u müsliminde talak-ı bâin ile mezbûre Sâhsede fi tatlık idüb dikkatinde mütekarrir ve ma'kûdu'n-'aleyhe

mihr-i mü'eccel nafaka-i 'iddet mukâbelesinde altı 'aded gurus müvekkele-i mezbûre Şâhsede'nin yedine teslim ol dahi tesellüm ve kabûl idüb mihr-i mü'eccel nafaka-i 'iddet ve zevceye müte'allika cemi' davâ ve mutâlebâtdan zimmetini ibrâ itmiş iken mezbûr Ahmed Bese 'isrete sülûk idüb müteveffâ-yı mezbûr El-hâc Hasan müvekkile-i mezbûre Şâhsede'ye tatlık itmedi diyu otuz re'is ganem ve dört re'is inek ve on kile hinta ve on kile sâ'ir ve on kile **كرتیک** ve yetmiş gurus alub bana külli hayfı gadr eylemişdir su'âl olunub takrîr-i tahrîr ve mûcib-i ser'isi icrâ(?) olunması matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Ahmed Bese esyâ-yı mezkûreyi aldığını inkâr ve müteveffâ-yı mezbûr El-hâc Hüseyin'in tatlığını bi'l-küllîye inkâr idecek müdde'i-i mezbûrdan takrîr-i meşrûhunu mübeyyen biline taleb olundukda 'udûl-u ricâlden olub Kenâre mahallesinden Ahmed Halife bin Mehmed ve **البر** kasabasından Es-seyd Fazlullah (?) Çelebi bin Mustafa nâm kimesneler li-eclû's-şahâde meclis-i ser'a hâzirân olub istisâhâd olunduklarında fi'l-hakika fevtinden altı ay mukaddem taraf-ı şer'iden merkûm Şâhsede'nin menziline varıldıkda mezbûr El-hâc Hasan mezbûre Şâhsede'ye talâk-ı baîn ile bizim huzûrumuzda tatlık idüb mezbûre Şâhsede dahi mihr-i mü'eccel ve nafaka-i 'iddet mukâbelesinde altı gurus alub zevce-i müte'allika cemi' da'vâ mutâlebâtdan mezbûr El-hâc Hasan'ın zimmetini ibrâ-yı 'âmm ile ibrâ ve iskât eyledi biz bu husûsa bu veche şahidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-yı şahâdet-i şer'iyye

eylediklerinde ba'de't ta'dil ve'l-tezkiye ve'l-tahlif-i sahadetleri hin-i kabûlde zikr olunan esyâyı müdde'f-i mezbûre edâya mezbûr Ahmed Bese'ye tenbiye birle bi't-taleb ketb olundu fi evâsit-i Cemâziye'l âhire li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

فتى 'Ali Celebi Sa'bân Dede Ahmed Celebi bin
bin Receb Mahmûd Efendi

Ahmed Halife Mustafa Celebi bin Hüseyin kethüdâ
el-mü'ezzin anbardâr Refâkzâde

s.119.h.32

Medine-i Kastamonu mahallâtından Aktekye mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan 'Abdurrahman bn Mustafa nâm müteveffânın sulbî oğulları Bayram ve Sa'bân sagirlerin müteveffâ-yı mezbûrdan intikâl iden emvâllerini hıfz ve ahvâllerini zabt bir vâsi lâzım olmağın hâkim-i mevki'-kitâb tavbiyla ve Hasan me'b dahi sagirân-ı mezbûrânın babaları müteveffâ-yı mezbûreden müntakile emvâllerini hıfz ve ahvâllerini zabt müteveffa-yı mezbûrun karındaşı Sa'bân nâm kimesneye vasi nasb ve ta'vin eyledikde ol dahimez-bûreye kabûl ve hizmet-i lâzimesin edâya te'hîr ve iltizâm itmeğın gibbe't-taleb ketb olundu fi evâsit-ı Cemâziye'l-âhire sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Ibrâhim Celebi Halil bin Hasan bin Ibrâhim bin
bin Tayyib Ibrâhim Receb Mehmed

'Abdulkadir bin 'Ali bin
Mustafa 'Osmân

s.119,h.33

Medine-i Kastamonu mahallâtından Çivi mahallesi sükkânından Sa'bân Beyzâde Mustafa Ağa meclis-i ser'-hatır lâmu'l-tev-kirde iş bu râfiu'l-rakam Receb bin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Atabek Gazi mahallesinde vâki' silk-i mülk-i sahihimde münselik bir tarafı Dervis Efendizâde Sunullah Çelebi menzili ve etrâf-ı sülüsesi tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb samanhaneyi ve bir bâb ahırî ve firunu ve havluyu müstemel bir bâb fevkâni ve bir bâb tahtâni menzilimi tarafeynden icâb (s.116) ve kabûl hâvi ve şürût-ı müfsidden 'ârî bey'-bât sahih-i ser'i ile bir sîm yaldızlı kemer kuşak ve yüz gurus mezbûr Receb bey' ve teslîm ol dahi tesellüm ve kabûl eyledikten sonra sâlifü'z-zikr kusak ile meblag-ı mezbûr yüz gurus yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm menzili mahdûd ve mezkûr Receb'in mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâi-sâ-yı ve bihtâr ile mutasarrıf olsun didikte mukırr-ı merkûmun minvâli muharrer üzere câri olan kelâmını müsteri-i mezbûr Receb bil mevâcihe-i tasdik ve kabûl itmeğin mâvâki' gıbbe't-taleb ketb olundu tahrîren fî evâsıt-ı Cemâziye'l âhire li-sene 97

Suhûdu'l-hâl

İmâmzâde	'Ali Çelebi bin	Mustafa bin	Sa'bân Bey
Hasan Efendi	Hâcî Ahmed	Mustafa	bin hasan

Es-seyd Mehmed bin	Mehmed bin	İbrâhim bin
Hâcî Mustafa	Mehmed	Halîl

s.120,h.35

Medine-i Kastamonu mahallâtından Köpcügez mahallesi sükkâ-nından Ebubekir Efendi bin Mehmed Efendi kendi tarafından asâlete ve kızkarındaşı Havva nâm hatun tarafından husûs-ı âtiu'l-beyâna bey' ve sümününü ahza vekîl olub be-mâhû nehcu'l sübût ser'a vekâleti sâbite olan mezbûr Ebubekir Efendi mahfel kazâda râfi' heze'l-kitâb Hasan Dede bin el-hac Dervis nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medine-i mezbûre sevkinde vâ-ki' babam müteveffâ-yı mezbûrdan müntakile bir tarafı müs-teri-i mezbûr dükkânı ve bir tarafı El-hâc 'Ömer dükkânı ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb bakkâl dükkânında olan nisf-ı hisse-i ser'iyemizi mezbûr Hasan Dede'ye yigirmi üç esedî gurusu tarafından icâb ve kabûl hâvî bey'-bât sahîh-i ser'i ile bey' ve teslim ol dahi iş-tirâ ve tesellüm ve kabûl itdikden sonra meblağ-ı mezbûr yigirmi üç esedî gurusu asâlete ve vekâlete yedinden ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm sâlifuz-zikr dükkânda olan nisf-ı hisse-yi ser'iyemiz mezbûr Hasan Dede'nin mülk-ü müste-râsıdır keyf-i mâişâ-yı ve bihtâr mutasarrif olsun didikde mukırr-ı merkûmun vechi muharrir üzere bi'l-asâle ve bi'l-vekâle câri olan ikrârını el-mukırrla el-merkûm Hasan dede bi'l-mevâcihe tasdik ve kabûl itmegin evvel li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Sa'bân Çelebi bin
Hacı Muslî

Hasan Efendi bin
'Abdullah

Hacı 'Abdullah
bin Mustafa

'Osmân bin
Ahmed

Mehmed Çelebi bin
'Ali

Şa'bân Dede
bin Mustafa Dede

s.120,h.36

Eflâki kazâsına tâbi' Kulvar nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Es-seyid Bayram Çelebi'nin verâseti zevce-i metrûkası 'Alime binti Mehmed ile kabîr oğulları Es-seyid Süleymân Çelebi ve Es-seyid Mustafa Çelebi ve sağır kızları 'Adile ve Rüyâ ve Sultan'lara münhasıra olduğu ser'a zâhir ve mübeyyen(?) olduktan sonra mezkûr Süleymân Çelebi asâlete ve er karındaşı Es-seyid Mustafa Çelebi tarafından vekâle ve sağıreden mezbûruna kabî-i şer'den mensûbe vâsisi olan mezbûre 'Alime asâlete ve vesâyete medine-i Kastamonu mahallâtından Halife mahallesi sâkinelerinden iş bu râfi'u'l-kitâb Es-seyid Mehmed Çelebi bin İsmâ'il Çelebi nâm kimesne muvâcehesinde her biri meclis-i şer'ide ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan dört ay mukaddem mezbûr Es-seyid Mehmed bir musâlih için karye-i mezbûreye geldikde müteveffâ babamız Bayram mezbûr Es-seyid Mehmed yumruğu ile vurub sâhib-i firâs olmağla üç buçuk aydan sonra fevt olmağın diyet-i da'vâ için murâfa'a-yı ser'i se-rîf olduğumuzda yumruk ile vurduğunu inkâr idüb beyneden 'âciz olmağla diyet-i müte'allik olan da'vâdan her birilerimize asâlete ve vekâlete ve vesâyete mezbûr Es-seyid Mehmed kesb-i zimmetini ibrâ-yı 'âmm ve kâtı' iltizamıyla ibrâ ve iskât eyledik ba'de'l-yevm bizlerden veya vekillerden diyet-i da'vâsı sâdır olan kelimâtlarını el-mukırla el-mezbûr Es-seyid Mehmed Çelebi bi'l-muvâcehe tasdik

ve bi'l müşafehe tahkik itmeğin mâ-hüvel vâki' bi't-taleb
ketb o-lundu fi'l-yevmi'l tâbi' 'ösr vemâziye'l-evvel li-
sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

El-şeyh Ishâk
Efendî

'Azîz Çelebi bin
el-seyh Fettâh

Dervîş
Mehmed Dede

Mustafa Dede
Zâkir bas(?)

Receb Bey
Eflâniden

Ahmed Beşe bin ve gayrihum
Hasan

s.120,h.37

Fi'l-asl Kastamonu kazâsına tâbi' Darı bükü nâm karyeden
olub bundan akdem medine-i Kastamonu'da sâkin iken fevt o-
lan Receb nâm müteveffânın verâseti emmi oğulları Pîri ve
e'âcim Mehmed ve Pîr Mehmed nâm kimsnelere münhasıra olduğu
ser'a mübeyyen ve muhakkak olduğdan sonra mezbûr e'acim
Mehmed mahfel kazâda müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtına
vâziu'l-yed olan iş bu sâhibu'l-kitâb mezbûr Pîri mahzarın-
da ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûrun met-
rûkâtı techiz ve tekfineden mâ'ada bir re'is kara sagîr i-
neği ve 'avâni(?) nahhasiyeden dört tebsi ve bir bakrac ve
nükûd altı 'aded gurus bâliğ olmağla hisse-i sâifen
iden bir tebsi ve bir bakrac ve üç gurus hisse-i ser'iyemi
mezbûr Pîri'nin yedinden ahz u kabz idüb mirasa müte'allik
cemi' da'vâ mutâlebâtından ve iman-ı muhâsamâtdan zimmetini
ibrâ-yı 'âmm kat'iu'l nizâmıyla ibrâ ve iskât eyledim ba'-
de'l yevm husûs-u mezbûre müte'allik benden asâlete ve
vekâlete ve vekâlete da'vâ ve nizâ' sâdır olur iselerdi el-
hükkâm mesmû' ve makbûle olmasın didikde gibbe't-tasdîku's-

ser'î mavâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Cemâziye'l
âhir li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Ahmed Bey bin	Şa'bân Dede bin	Hâfız Mustafa bin
Hâcı Şa'bân	Hâcı Mustafa	Hüseyin Halife

Boşnakzâde ve gayrihum
'Ali Ağa

s.121,h.38

Medine-i Kastamonu mahallâtından Seydiler mahallesi sâkine-
lerinden Râbi'a binti nâm validesi Kâmile binti
nâm hatunlar tarafından bey' âti'uz-zikre vekil olub mezbû-
re tanık zâtlarını ma'rifet-i ser'îye ile 'ârifân Hüseyin
ve 'İsâ ve Mustafa bin nâm kimesneler şahâdetleriyle
le ser'â vekâleti sâbite olan mezbûre Rabi'a'nın zevci Meh-
med bin Ahmed nâm kimesne meclis-i ser'-hatir lâzimu't-tev-
kırde is bu bâ'isu'l kitâb Şa'bân bin Mehmed mahzarında
bi'l-vekîle takrîr-i kelâm idüb müvekkillerimin silk-i
mülk-ü sahihelerinde münselik mahalle-i mezbûrede vâki' bir
tarafı Çilingir Mustafa menzili ve iki tarafı 'Ali menzili
ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz havluyu ve
firuncu müstemel hâvî ve şürût-u müfsededen 'ârî bey'-bât
sahîh-i ser'î ile mezbûr Şa'bân'a yigirmi üç gurus bey' ve
teslim ol dahi istirâ ve tesellüm ve kabûl itdikden sonra
meblağ-ı mezbûr yigirmi üç gurus yedinden tamâmen ahz u
kabz eyledim ba'de'l yevm mülk-ü müsterasıdır keyf-i mâişâ-
Yı ve bihtâr mutasarrıf olsun didikte mukırr-ı merkûmun
vech-i muharrer üzere bi'l vekâle câri ve sâdir olan kelâ-

minı el-mukırarla el-merkûm Sa'bân bi'l muvâcehe tasdik ve bi'l müsâfehe tahkik itmeğın isbu sath-ı sahife 'Ali mâ-hüve'l hakıka bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâ'il-i Cemâziye'l-âhire li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Mustafa Bey bin 'Ali	Sa'bân Dede bin Hâcı Mustafa	Dedezâde Hâcı Mehmed	Sa'bân bin Mehmed
----------------------	------------------------------	----------------------	-------------------

Mehmed bin 'Ali ve gayrihum

Hâlâ serdâr olan 'ömer Beşe ve 'İsâ vilâyet bununla Mehmed Celebi nâm mütekâ'idi serdârlık 'umûrunda vekil nasb ve tayin idüb ol dahi vekâleti(?) kabûl eyledi....

Suhûdu'l-hâl

Sa'bân Beşe Hâcı Mustafa	Mehmed Çavus	Es-seyd Mehmed Beşe Mustafa Ağa
--------------------------	--------------	---------------------------------

...
s.121.h.39

Kastamonu kazâsına tâbi' Depe nâm karye sükkânından Sunullah Halife bin Mahmûd nâm kimesne meclis-i şer'î hatır lâzimu't-tevkîrde iş bu râfi'u'l kitâb Hüseyin bin İsmâ'il mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb yine medine-i mezbûrede Bekir Celebi mahallesinde vâki' silk-i mülk-ü sahimde münselik bir tarafı Sinan Bey câmi'i şerifi odalarına muttasıl ve bir tarafı Sûfioğlu Mehmed menzili ve bir tarafı Kuyucu İbrâhim menzili ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz eşcâr zât-ı müsmire ve gayri müsmireye ve be-mâ'i ve havluya müstemil bir bâb tahtânî menzilizimiz cümle tevâbi' ve levâhıkı ile tarafından icâb ve kabûl hâvi ve sürûtu-ı müfsideden 'ârî bey'-bât sahih-i şer'î ile mezbûr Hüseyin'e kırk dört esedi gurusâ bey' ve teslim ol dahi iş-

tirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûri yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm menzili mahdûd mezkûr mülk-ü müşterâsıdır keyf-i mâisâyı ve bihtâr mutasarrıf olsun didikte mukırr-ı merkûmun minvâl-i muharrer üzere câri olan kelâmını el-mukırrla el-merkûm Hüseyin bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-müsâfehe tahkik itmeğin gibbe't-tasdik-i ser'î ma-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâ'il-i Cemâziye'l-âhire li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Sa'bân Dede bin
Hâcî Mustafa

Mustafa Efendi bin
Hüseyin Halife

Ahmed Efendi bin
'Abdulkadir

Mustafa Efendi bir ve gayrihum
Kasâmzâde

s.121.h.40

Medine-i Kastamonu mahallâtından Topcuoğlu mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan ^{دور محمد} Mehmed Celebi'nin Celebi oğulları Ahmed ve Mehmed nâm sagfirelerin babaları müteveffâ-yı mezbûrdan intikâl idüb emvâlleri hıfz ve ahvâlleri zabt ber-vech-i lâzım ve mühim olmağın hâkim-i mevki'-i kitâb 'ulûfeti ve hüsnü me'ab dahi ^{صواب} mezbûranın babaları müteveffâ-yı mezbûrdan mütevellî emvâllerine hıfz ve ahvâllerine zabt için müteveffâ-yı mezbûranın enamleri vâki'u'l kitâb Ahmed Celebi vâsi nasb ve ta'yîn eyledikte ol dahi vasf-ı ma (?) mezbûreye kabûl ve hizmetkârına sen edâya bi-ahd-i iltizâm itmeğin ma-vâki' gibbe't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâ'il-i Cemâziye'l-âhire li-

sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Ahmed Bey bin Dedezâde Sa'dî Dede İbn
El-hâc Sa'dî El-hâc Mehmed El-hâc Mustafa

بیت
کتاب

. صوت ismâ'il ve gayrihum

s.122,h.41

Medine-i Kastamonu'da Ayandon kazâsına tâbi' Karalar nâm karye sâkinlerinden râfi'an heze'l-kitâb Mehmed bin Sa'bân bin 'Ali bin Pirhâne diğer Mehmed bin Pîrî bin 'Ali bin Pirhân nâm kimesneler mahfil kazâda medine-i Kastamonu mahallâtından Atabek Gazi mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem tarîk-i hacc-ı serîfide fevt olan Emine binti Mûsâ bin 'Ali bin Pirhân nâm hatunun vârisiyuz diyu muhallefâtına vâzu'l-yed olan Mehmed bin Ahmed ve Receb bin İlyâs nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan on ay mukaddem tarîk-i haccdan gelür iken fevt olan mezbûre Emine binti Mûsâ bin 'Ali bir Pirhân nâ müteveffâya babalarımız müteveffâ-yı mezbûr Sa'bân ve Pîrî ve müteveffâ-yı mezbûre Emine'nin babası Mûsâ li-ebeveyn karındaşları olub babaları ismi 'Ali ve anaları ismi 'Aise ve cedleri ismi Pirhân'dır müteveffâ-yı mezbûre Emine ile bizler li-ebeveyn 'ömer oğulları olub fi cihetü'l-'usûbetü'l nisbiyye verâseti için bizlere münhasıra olmağla bi'l-cümle muhallefâtına taleb eylediğimizde virmeden imtinâ' iderler ser'iyle su'âl olunub takrîrleri tahfîren ve el virilmesi matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûrân Mehmed ve Receb cevâblarında muhal-

fât-ı mezkûreye vâz'u'l-yed olduklarına ikrâr velâkin müdde'iyân-ı mezbûranın müteveffâ-yı mezbûre Emine ile li-ebeveyn 'Ömer oğulları olduklarını bi'l-külliye inkâr edecek müdde'iyân-ı mezbûrândan iddi'âlarına mübeyyen biline taleb olundukda 'udûl-u ricâlden Hasan bin Resûl ve Receb bin Mustafa nâm kimesneler li-eclü's-sahâde meclis-i şer'a hâzirân olub istişahâd olunduklarında fi'l-vâki' müdde'iyân-ı mezbûrân Mehmed ve diğer Mehmed'in babaları Sa'bân bin Pîri müteveffâ-yı mezbûre Emine'nin babası Mûsâ ile li-ebeveyn karındaşlar olub babaları ismi 'Ali ve anaları ismi 'Aise ve cedleri ismi Pirhâne'dir müteveffâ-yı mezbûre Emine ile müdde'iyân Mehmed ve diğer Mehmed ile li-ebeveyn 'Ömer oğullarıdır müteveffâ-yı mezbûre Emine'nin fi cihetü'l 'u-sûbetü'l nisbiyye verâseti ancak bunlara münhasırdır bunlardan gayri verâset-i âhiri olduğu ma'lûmumuz degildir bizler bu husûsa bu veche üzere şahidleriz şahâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şahâdet-i şer'iyeye itdiklerinden sonra ba'de't-ta'dîl ve'l-tezkiye şahâdetleri hayr-ı kabûlde vaka' olmağın müdde'iyân-ı mezbûrân Mehmed ve diğer Mehmed'in verâsetlerinde hükm birle mâ evvel sene 97

Suhûdu'l-hâl

Ahmed Bey bin
Hâcı Sa'bân

Ahmed Celebi bin
Siyavus

El-hâc Mehmed bin
'Ali

bin
'Abdullah

Mustafa bin ve gayrihum
'Abdullah

s.122,h.42

Arac kazâsına tâbi' Bağdam nâm karye sâkinelerinden 'Aise

binti İlyâs nâm hatun mahfil kazâda iş bu sâhibu'l kitâb li-ebeveyn karındaşı Mehmed nâm kimesneye ihzâr ve mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan bir sene mukaddem karındaşım mezbûr Mehmed ile müteveffâ babamızın bi'l-cümle muhallefâtından bi-hasbu'l-irs bana intikâl iden hisse-yi şer'ıyyem mukâbelesinde on esedî gurus üzerine sulh olub muhallefâta müte'allika da'vâdan zimmetini ibrâ ve iskât eylemiş idim velâkin sulh-u mezbûr mukâbelesinde olan on gurus bana virmedi hâlâ taleb iderim virmeden imtinâ' ider ser'ıyle su'âl olunub meblağ-ı mezbûru alıvirilmesi murâdımdır didikde gibbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında târih-i mezbûrede müdde'ıye-yi mezbûre ile on gurus sulh olub ve on gurus yedine def' ve teslim eyledim diyu def'ale mukâbele idecek gibbe'l-istindâk ve'l inkâr mezbûr Mehmed'den takrîr-i meşrûhu mübeyyen biline taleb olundukda 'udûl-u ricâlden El-hâc Mehmed bin El-hâc Mustafa ve Ahmed bin Ma'den nâm kimesneler li-eclü's-sahâde meclis-i şer'-a hâzirân olub istisahâd olunduklarında fi'l vâki' târih-i mezbûrede müdde'ıyye-yi mezbûre ile mezbûr Mehmed on gurus sulh olunub ve bedel-i sulh olan on gurus müdde'ıyye-yi mezbûre 'Aıseye bizim huzûrumuzda yedine def' ve teslim idüb zimmetini 'amme-yi da'vâdan ibrâ ve iskât eyledin biz bu husûsa bu veche sâhidleriz sahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-yı sahâdet-i şer'ıyye eyledikten sonra ba'de'l ta'dil ve'l-tezkiye sahâdetleri hayr-i kabûlde vâki' olmağın müdde'ıyye-yi mezbûre 'Aıseye bu veche

mu'arızadan men' birle mavâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel li-sene 97.

Suhûdu'l-hâl

Ahmed Celebi	Mehmed Celebi	sehr Mehmed Celebi	Hasan Efendi
gubarî	kethüdâsı	bin Ahmed	bin Hâcı
			Ahmed

Ali bin	Mustafa bin	Mehmed bin	ve gayrihum
İbrâhim	İbrâhim Efendi	İbrâhim	

s.123.h.43

Medine-i Kastamonu kazâsına tâbi' 'Arablar nâm karye sâ-kinlerinden Mehmed bin Mustafa Fakih nâm kimesne mahfil kazâda iş bu sâhibu'l-kitâb mefâhirü'l-meşâyihu'l-kirâm İshâk Efendi Hazretlerinin tarafından husûs-u âtiü'l-beyân tasdi-ka vekîl olub Es-seyid 'Ali Efendi ve Ahmed Efendi nâm ki-mesneler şahâdetlerine şer'â vekâleti sâbite olan Mahmûd Celebi bin Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb bey' âti zikri 'akîdin sudûruna değil silk-i mülkümden münselik olan karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmu'l-hudûd-u mülk üzere ve anbardan ve diğer handan ve bağçede olan sülüs hisse-i sâ'yiamı ve tarlalarda ve dağda olan sülüs hisse-yi sâ'yiamı sâhib-i rıza (?) ma'rifetiyle müvekkil-i mûmâileyh İsnâk Efendi'ye kırk 'aded esedî gurus nukûd ve bir kelâmullah tarafından icâb ve kabûl hâvi şurût-ı müfsidden 'ârî bey'-bât sahihu'l-meriyye ile bey' ve tefvîz idüb ol dahi istirâ ve tefvîz idüb sümün olan meblağ-ğ mezbûr kırk 'aded esedî gurus ve kelâmullah müvekkil-i mûmâ-ileyh İshâk Efendi yedinden bi't-tamâm ve'l-ke-mâl ahz u kabz eyledim ba'del-yevm sâlifuz-zikr mülk evde.

ve anbarda ve samanhanede zikr-i hande ve bağçede olan sülüs hisse-yi sâ'yiamı ^س müsteri mûmâileyh Ishâk Efendi'nin mülk-ü müsterâsı ve tarla ve ahz köylerde ve dağlarda olan sülüs hisse-yi mülk-ü husûsudur keyf-i mâişâyı ve bihtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîku's-ser'i ma-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâsıt-ı Cemâziye'l evvel li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Mehmed Efendi bin Mehmed Mustafa dede bin Hüseyin bin
Efendi el-imâm 'Osmân Ahmed

Es-seyd 'Ali Ahmed Çelebi Şehir kethüdâsı Mehmed Efendi
Efendi bin Halîl bin Mehmed Mehmed Çelebi el-imâm

s.123.h.44

Medine-i Kastamonu'da vâki' sahibu'l-hayrât ve'l-hasenât merkûm İsmâ'il Bey'in ve İbrâhim Bey'in evkâfında olup medine-i Kastamonu'da vâki' Kenare ve Baçesu ve Kayalu nâm çeşmelerde ve Depelüce nâm cebelden cereyân iden Yemüne suyu demekle ma'rûf suyun bi'l-fi'l berât-ı ^س ile mütevellisi olan Ahmed bin nâm kimesne mahfil kazâda ^س kelâm idüb zikr olunan suyun yolları mürûr-ı enâm ile harâbe-yi müsrîf olup ziyâde ta'mîr ve termîme muhtâc olmanın kabl-i şer'den üzerine varılıb harâbe olan mevzu'ları keşf ve tahrîr olunması ma'lûmumdur didikde savb-ı şer'iden Mevlânâ Hasan Efendi ve su termimine ve vakf ^س olan hatîb İbrâhim Halife ve Sâdî oğlu Ahmed Çelebi ve usta Mustafa bin Ahmed ve Receb bin Mehmed ve diğer ^س mestûru'l esâmî olan müslimîn ile diğer ^س celebi varılıb

müşâhid itdiklerinde suyun ve فندق medine-i mezbûreye gelinmeye deĝin tahminen bir sa'at ساعة olub harâb olan bu suları ta'mîr ve termîmiz ancak dört yüz gurus ile olur noksana olmaz deyu tahmîn-i sahîh ile tahmîn eyledikleri Mevlânâ-yı mezbûr meclisde س ve tahrîr-i vakfa irsâl olunan مردم ile meclis-i ser'a gelüb 'Ali ve مورع her biri inhâ ve takrîr itmeleri ile meblaĝ-ı mezbûr dört yüz guruşa zikr olunan احد harâbe olan yerlerine ta'mîrleri ve termîmine harc ve sarfa taraf-ı ser'iden minvâl-i mezbûre از birle ma-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî evâsıt-ı Cemâzieye'l-evvel li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Mehmed Aĝa ibn Mustafa Aĝa	Sa'dî bin ibn Hasan	El-hâc Halîl bin cetinzâde
serdâryânî(?)		
Hasan bin Ahmed	Mehmed bin İbrâhim	ve güyrihum

s.124,h.45

Medine-i Kastamonu'da vâki' sâhibu'l-hayrât ve'l-hasenât Topcuzâde binâ eylediĝi câmi'-i serîfde iş bu râfi'vetu'l-kitâb yevmî altı akçe vazîfe ile imâm olan Mehmed Efendi ve beş akça vazîfe ile hatîb ve vazîfe-i mu'îne ile olan Esseyid 'ömer Efendi ve üç akça vazîfe ile mü'ezzin olan Ahmed Halife ve iki akça vazîfe ile kâim olan diĝer Ahmed Halife nâm kimesneler meclis-i ser'a gelüb hâlâ câmi'-i mezkûr evkâfının bi'l-fi'l mütevellîsi olan Hâfız Mehmed Efendi nâm kadı mahzarında her biri da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bun-dan akdem sâhib-i hayrun her birimize şart ve ta'-

yin eylediği vezifelerimizi icârâtdan virilüb kifâyet itmez
 ise tapudan virile deyü sart eylediğinden ma'da sâhib-i
 hayrâtdan El-hâc Sancakdâr nâm kimesne beher cem'a bir cüz-
 'i şerif ve bir dürer-i şerif tilâvet ve ser muhiklik olmak
 üzere yüz gurus vakf-ı sahîh ile vakf idüb tevellisi hatîb
 olanlara sart ve ta'yîn eyleyüb ve vakf-ı mezbûrun sâbika
 mütevellisi olan a'rac(?) Mustafa Efendi meblağ-ı mezbûr
 yüz gurusdan kırk gurusunu mûmâileyh 'Ömer Efendi'ye zim-
 metten gösterib ma'dası zimmetinde kalub ve El-hâc Mustafa'
 'nın va'z-ı şerif için ta'yîn eylediği kırk gurusun tevli-
 yetine câmi'-i şerifte va'z olanlara sart eyleyüb meblağ-ı
 mezkûr kırk gurus dahi mütevellî-sâbık zimmetinde kalub ve
 masraf olanlara ta'yîn olunan on gurus ve salâhûn ve durer-
 i hân ve mü-ezzin olanlara ta'yîn olunan yigirmi bes gurus
 ve imâm olanlara **صلوة** hamse tilâvet olunan Kur'an-ı 'a-
 zâm-ı el-sân için ta'yîn olunan yüz elli gurusdan ma'da Ha-
 tice nâm hatun on bin cedîd akça vakf idüb murâbahasından
 yevmî ikiser akça olmak üzere imâm ve mü'ezzin olanlar be-
 her yevm bir cüz'i şerif tilâvet idüb sende murâbahadan mü-
 tevelli olanlara yüz akça sart ve ta'yîn idüb bunlardan zi-
 yâde her ne kadar murâbaha fazla kalan mahalle-yi mezbûr a-
 hâlilerine ta'âm oluna diyu vakfiyesinde tasrîh idüb ve on
 gurus dahi iki çirak bakmağa ta'yîn idüb ve sâhib-i hayr
 dahi mütevel-lî olanlara otuz gurusun murâbihesi de ta'yîn
 idüb ve bâlâ-da zikr olunan meblâ-ı mezbûrdan fi haysu'l-
 mechû' sekiz yüz yigirmi üç gurus mütevellî-i sâbık a'rac

Mustafa Efendi zimmetinde kalmağla ba'd vefâta hâlâ mütevellî olan mezbûr Mehmed Efendi meblağ-ı mezbûr sekiz yüz yirmi üç gurus kefil Yanık oğlu El-hâc Mustafa'dan bundan akdem hükm-ü hâkim ile vakf için hükm olunan sekiz yüz yirmi üç gurusdan dört yüz on üç gurus mukâbelesinde dört bâb eskici dükkânı ve na'lband hanına mukaddemâ vakf-ı akceden binâ olunmuş ve dört yüz gurus nukûd mütevellî-yi mezbûr Mehmed Efendi alub sâhib-i hayrın mezbûrların sart ve ta'yîn eylediği üzere zimem virüb vazîfelerimizi elevirilmek matlûbumuzdur didiklerinde gibbe's-su'âl mütevellî-i mezbûr Mehmed Efendi meblağ-ı mezbûr sekiz yüz yirmi üç gurus ser'i-yeyle ahz u kabz eylediğini mukırr olub lakin sâhib-i hayr minvâl-i meşrûh üzere her birine ta'yîne münker oluncak müdde'iyun mezbûrun takrîr-i meşrûhlarına mübeyyen beyne taleb olundukda 'udûl-u ricâlden El-hâc Mehmed bin Satılmış ve Ahmed Sofu bin Mehmed Dede ve Ahmed Celebi Efendi ve kara Sofuzâde El-hâc Mehmed ve El-hâc 'ömer bin El-hâc Hüseyin ve Şanlı Ahmed nâm kimesne li-eclü's-şahâde meclis-i şer'î hâzırûn olub istişahâd olunduklarında fi'l-vâki' müdde'î mezbûrunun zikr eyledikleri vech-i meşrûh üzerine sâhib-i hayrın ta'yîn eylediği ve düreri(?) bundan akdem olan mütevellîler dahi mürtezikalara bu minvâl üzere vazîfeler virirler idi bizler bu minvâl üzere şahidlerimiz şahâdet dahi ideriz diyu edâ-yı şahâdet-i ser'îye eylediklerinden sonra ba'de'l ta'dil heze'l-tezkiye şahâdetleri makûl olmağın mütevellî-yi mezbûr Mehmed Efendi zimmetinde

olan dört yüz gurusun yüz seksen (s.125) gurusdan kırk gurusun ribhi ve **عظية** ve on gurusun ribhi ma'rûf ve yigirmi bes gurusun ribhi salâhun ve dürer-hâna (?) virilüb ve Hatice hatunun vakf eylediği on bin cedfd akça mukâbelesinde alınan dükkândan imâm ve mü'ezzin şart ve ta'yîn eylediği yevmi birer cüz'-i serif ikiser akça mukâbelesinde bir bâb eskici dükkânı ta'yîn olunub ve kıyem-i mezbûre yevmi iki akça icârâtdan bir akça nizâ' mukâbelesinde bir bâb eskici dükkânının bir akçası kıyemine ve bir akçası imâm ta'yîn olunub ve yigirmi gurusun dahi mahalle ahâlîlerine ta'âmiye ta'yîn olunub ve on gurusun dahi ribhi mütevellî olanlara ta'yîn olunub ve kırk gurus imam ta'yîn olunub ve El-hâc sancakdâr akçasından bâkî kalan altmış gurus mukâbelesinden ser mahfil beher cum'a günü bir cüz'i serif tilâvet itmek üzere eskici dükkânının biri ta'yîn olunub ve han-i mezbûrun icâresi mürtezika beyinde ba'de's-sihâm tevzi' eyleyüb **مرتا** muhtâc oldukda rakîbe (?) olunmak üzere mütevellî-yi mezbûr Mehmed Efendi'ye tenbiye birle ma-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i seferü'l hayr li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Yûsuf	Ahmed Çelebi bin Hüseyin Efendi	El-hâc Mehmed bin Kara Sofu
El-hâc Mehmed bin Hüseyin Dede	Ahmed dede bin Mehmed Dede	Hâcî Mehmed bin Satılmış
Hasan Beşe bin Hâcî Süleyman	Mehmed Beşe bin Mûsâ Çelebi	'Ali Bey bin Hasan bese
		'Ali Beyzâde Mehmed Ağa

'Osmân Efendi Mehmed efendi bin
 İmâm Halife 'Abdurrezzak

s.125,h.46

Medine-i Kastamonu mahallâtından Aktekye mahallesi sükkâ-
 nından Kapucu zâde Mehmed Çelebi meclis-i ser' hatir lâzı-
 mu't-tevkîrde is bu bâ'isu'l-rakam Yûnus bin Hamza mahza-
 rında ikrâr-ı tâm takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan yi-
 girmi sene mukaddem mahalle-yi mezbûrede vâki' mülk-ü men-
 zilimin nısfını mezbûr Yûnusa ve nısf-ı âharı sulbiye kızım
 Saliha'ya hibe-i sahîh-i ser'iyeye ile hibe itdikden sonra
 ba'de mezbûre Saliha fevt olundukda bana hasbu'l-irs inti-
 kâl iden menzilden on iki sehinden iki sehîm isâbet iden
 hisse-si ser'iyemin nısfı sulbiye kızım mezbûr Yunus'un
 hatunu Fatma'ya ve nısf-ı âharı sulbiye kızım Havva'ya hab-
 ba-i sahîha-yı ser'iyeye ile hibe idüb onlar dahi hîn-i hî-
 bede ithâb (?) ve kabûl u kabz itdikden sonra beyt içinde
 olan bi'l-cümle esâsdan benim mâl-i itlâf olunur bir şeyim
 yokdur mezbûr Yûnusundur ba'de'l yevm menzil-i mezbûrdan
 bana isâbet iden on iki sehinden iki sehîm hisse-i ser'iy-
 yemin nısfı mezbûr Yûnus'un hatunu Fatma'nın olub ve nısfı
 ahzı mezbûre Havva'nın mülk-ü mevcûblarıdır keyf-i mâişâyı
 ve bihtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîk es-ser'î
 mâ vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâsıt-ı Cemâ-
 ziye'l-evvel li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Es-seyd Mustafa Çelebi İbrâhim Halife Halîl bin Hâcı
 bin 'Ali Efendi bin Mustafa Mehmed

El-hâc Ahmed bin
Mustafa

Mehmed bin
Mahmûd

Mehmed bin Hâcî
Mustafa

s.125.h.47

Tasköprü kazâsına tâbi' Akçakavak nâm karye sâkinlerinden is bu bâ'isu'l-kitâb Hüseyin bin Mehmed nâm kimesne mahfil kazâda Sadaklı nam karye sükkânından 'Ali Bey bin El-hâc Hasan nâm kimesneye hâlâ kethüda yeri olan fahru'l akrân Hüseyin Aga tarafından Şa'bân Bey ma'rifetiyle ihzâr ve mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan üç sene mukaddem Pec kal'ası altında babam Mehmed nâm sipahi yaralanub mezbûr 'Ali Bey'in çadırında vefât idüb gusl için esbâbına nez' itdiklerinde mahzar-ı müsliminde otuz altun Engerus ve kırk üç altun serifi cem'â yetmiş üç altun bulunan sipahiler yetmiş üç altun müteveffâ-yı mezbûrun vârisine götürür deyü mezbûr 'Ali Bey'in yedine be-târîku'l-emânet def' ve teslim eylemişler hâlâ taleb eylediğinde virmede te'allil ider bi-hasbu's-ser' su'âl olunub takrîr-i tahrîr ve zikr olunan yetmiş üç altun alivirülmesi matlûbundur didikde gibbe's-su'âl ve 'akibu'l-inkâr mer'i mezbûr Hüseyin'den da'vasına mevâkîf-ı taleb olundukda 'udûl-u ricâlden olub medine-i Kastamonu sâkinlerinden Ahmed Bey bin El-hâc Şa'bân ve Tasköprü kazâsına tâbi' Beke Bey nâm karyeden Hüseyin Bey bin Hasan nâm kimesneler li-eclû's-sahâde meclis-i ser'a hâzirân olub istişâhâd olunduklarında fi'l-hakîka târih-i mezbûrda mer'i mezbûr Hüseyin'in babası Mehmed nâm sipahi Pec kal'ası altında yaralanub mezbûr 'Ali Bey'in çadırında vefât idüb gusl için

esbâbını nez' eylediklerinde bizim huzûrumuzda müteveffâ-yı mezbûrun koynundan otuz altun Engerus ve kırk üç altun seriffi cem'â yetmiş üç altun .ۛ... ile cıkub mezbûr 'Ali Bey be-tarıkkı'l emânet müteveffânın vâriseti götürü vir diyu yedine def' ve teslîm eylediler biz bu husûsa bu veche üzere şahidleriz şahâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şahâdet itdikden sonra ba'de't-ta'dil ve'l tezkiye şahâdetleri hayr-ı kabûlde vâki' olmağın bâlâda zikr olunan yetmiş üç altun mezbûr 'Ali Bey'e mer'î mezbûr Mehmed'e edâ ve teslîm tenbiye birle ma-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâil-i Cemâziye'l evvel li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

'Abdulkâdir Efendi
Tasköprü

Sihzâde
Mehmed Efendi

Mehmed Efendi
Müftüzâde

'Ali Bey bin Hâcî Mehmed Celebi
Ahmed Bey bin Hâcî Hüseyin

ve gayrihum

s.126.h.48

Medine-i Kastamonu mahallâtından Cebra'il mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Börekci El-hâc Mehmed bin Mustafa nâm müteveffânın verâseti zevce-yi metrûkası 'Alime binti Süleyman ve sulbî Kebir oğlu Halil ve sulbiye kebire kızları Emine ve Fatma ve sulbî sagır oğlu Hasan ve sagire kızları Ümmühan ve Aîşe'ye münhasıra olduğu ser'a mütebeyyen ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Halil ve mezbûretâne Emine ve Fatma taraflarından bey' âtiu'z-zikri ikrâre vekil olub mezbûrelerin zâtını ma'rifet-i ser'iyeye ile 'ârifân Mehmed bin Mentese ve Pîri bin Şa'bân nâm ki-

mesneler şahâdetleriyle şera vekâleti sâbite olan Ha-
 lil nâm kimesne ve sagır sagirelerin kabl-i şer'den mensûbe
 vâsileri olan mezbûre 'Alime mahfil kazâda iş bu sâhibu'l-
 kitâb Mustafa Çelebi bin Hasan nâm kimesne mahzarında bi'l-
 asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye her biri ikrâr-ı tâm ve
 takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-u müsbetesi
 olub sagır ve sagirelerin dahi zarûret-i nafakaları için
 muhalledâtından bir sey almayub ancak mahalle.i mezbûrede
 vâki' bir tarafı Hâcı Mehmed Bey mülkü ve bir tarafı Hâcı
 'Ali mülkü ve bir tarafı cennet ve kebeci mülkü ve bir ta-
 rafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî ve bir bâb
 tahtânî ve çardak ve bir bâb ahur ve bir mal ve dâhilinde
 mevcûd olan eşcâr müsmire ve gayri müsmire ve havluya müs-
 temel mülk-ü menzilizimizin bey'i lâzım gelmeğın mezbûr Mus-
 tafa Çelebi'ye iki yüz yetmiş gurusun tarafından icâb ve
 kabûl hâvî ve şurût-u müfsideden 'ârî bey' bât sahîh-i
 ser'i ile bey' eyledik ol dahi istirâ ve tesellüm ve kabûl
 itdikden sonra sümün olan meblâğ-ı mezbûr iki yüz yetmiş
 bir esedî gurus hissesine isâbet iden meblağı bi't-tamâm
 ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik ba'de'l yevm menzil-i mahdûd
 mezkûr müsteri-i mezbûr Mustafa Çelebi'nin mülk-ü müstera-
 sıdır keyf-i mâyesâyı ve bahtiyar mutasarrıf olsun didikle-
 rinde gıb.be't-tasdîku's-ser'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb
 olundu tahrîren fi evâsıt-ı Rebiu'l âhire li-sene seb'a ve
 tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Imâmzâde Hasan Efendi	Mehmed Ağa bin mehmed	Mustafa Ağa bin Mehmed	Hüseyin Halife bin Ahmed
El-hâc Mehmed bin Mehmed	'Abdulbâkî Çelebi bin Mustafa Ağa	ve gayrihum	

s.126,h.49

Medine-i Kastamonu mahallâtından Cemâl Ağa mahallesi sâki-
nelerinden Havva binti 'Abdullah nâm hatun mahfil kazâda
Frenkşâh mahallesi sükkânından iş bu bâ'isu'l kitâb Mustafa
bin Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i
kelâm idüb târih-i kitâbdan on beş sene mukaddem fevt olan
babam Derviş nâm müteveffânın vâlidem Kadim nâm câriye
'Abdî memlûkesi ve babam müteveffâ-yı mezbûreden hamile
olub babam hâl-i hayâtında huzûr-u müsellimde mezbûre kadî-
menin hamile bendendir diyu kirâren ve mirâren ikrâr ve
i'tirâf idüb ba'de vefâtına altı aydan sonra ben vücûda
gelmekte fi cihetü'l nesb-i(?) vâris olduğum hasbiyle mu-
hallelâtından be-hasbu'l-irs intikâl iden hisse-i şer'iyemi
taleb eylediğimde virmeden imtinâ' ider şer'iyile su'âl olu-
nub takrîr-i kelâm ve mûcib-i icrâ olunması murâdımdır di-
dikde gibbe's-su'âl mezbûr Mustafa cevâbında müdde'ie-yi
mezbûrenin vâlidesi merkûm Kadîm câriyemiz olub oğlum müte-
veffâ-yı Derviş'den hâmile olduğunu ve huzûr-u müsellimde
hâmile bendendir diyu ikrâr itdiğini inkâr idecek müdde'i-
ye-yi mezbûreden takrîr-i meşrûhasına mevâkîf beyne taleb
olundukda ityân-ı beyneden izhâr-ı 'acz idüb istihlâf murâd
eyledikde müdde'ie-yi mezbûrenin vâlidesi merkûm Kadîm'in
müteveffâ-yı mezbûr Derviş'den hâmile olub hal-i sıhhatinde

huzûr-u müselliminde hamile bendendir diyu ikrâr itdiğini istimâ' itmediğine ve ma'lûm dahi olunmadığını mezbûr Mustafa yemin teklif olundukda ol dahi 'Ali vakf ol-mes'ûl halef bi'l-lahu'l aliu'l-'ala itmeğin müdde'iyeye-yi mezbûre Havva'ya bu veche mu'ârizadan men' birle mâ hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâhir-i Rebî'u'l-âhire li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-Hâl

Yanıkzâde Hâcî Mustafa	'Abdulkâdir oğlu Ahmed Efendi	Mehmed Halife el-mü'ezzin
---------------------------	----------------------------------	------------------------------

Hâcî Mustafa bin Hâcî İbrâhim	Şa'bân Dede bin Hâcî Mustafa
----------------------------------	---------------------------------

127.h.50

Medine-i Kastamonu mahallâtından Cemâl Ağa mahallesi sâkinelerinden Havva binti 'Abdullah nâm hatun meclis-i şer'hatîr lâzımu't-tevkîrde Frenksâh mahallesi sükkânından ra'heze'l-kitâb Mustafa bin Hasan kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan on dört sene mukaddem müteveffâ babamın vâlidesi cedde-i sahiham 'Aîşe binti Mehmed nâm hatun hâl-i huyûtunda benim dahi sagîrem hâlinde bir tek altun bilezik ve bir incili altun saç bağı ve bir sim kemer kuşak ve bir çift altun küpe ve bir çift altun yüzük ve bir mâ'i dirâye ve bir sarı dirâye bir al dıray kaftanlarını ve bir sebep ve ba'zı esyâsını bana hibe eylemiş hâlâ esyâ-yı mezbûrami talep eylediğimde virmeden imtinâ' idüb şer'iyile su'âl olunub takrîr-i tahrîr ve alıvirilmesi murâdımdır didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Mustafa

cevâbında târih-i mezbûrede 'Aise esyâ-yı mezkûreye mezbû-
 rede mezbûre 'Aise esyâ-yı mezkûreye mezbûre Havva'ya hibe
 idüb ve cedd-i sahîhası olduğunu bi'l-küllîye münkir oluna-
 cak müdde'îye-yi mezbûreden takrîr-i mesrûhasına mübeyyen
 biline taleb olundukda ityân-ı beyne için mal-ı mu-
 râd idüb mehl-i şer'i tamâmında ityân beyneden izhâr-ı 'aciz
 idüb istihlâf murâd eyledikde müteveffâ-yı 'Aise esyâ-yı
 mezkûreye müdde'îye-yi mezbûre Havva'ya hibe itmedigine ve
 cedd-i sahîhası olduğu ma'lûmu olmadığına mezbûr Mustafa'ya
 yemîn teklif olundukda ol dahi 'Ali vakfu'l su'âl halef
 billahu'l ala el-'azm itmeğın müdde'îye-yi mezbûreye bu
 veche mu'ârizadan men' birle ma-vâki' bi't-taleb olundu fi
 evâsıt-ı Rebî'u'l-âhire li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Yanıkzâde 'Abdulkâdirzâde Mehmed Halife Hâcî Mustafa bin
 Hâcî mustafa Ahmed Efendi el-mü'ezzin Hâcî İbrâhim

Kaimzâde Es-seyd Mehmed bin ve gayrihum
 Sa'bân Dede

s.127,h.51

Kastamonu kazâsına tâbi' Gömece nâm karye ahâlisinden Sa'-
 bân bin Himmet ve Mahmûd bin Muslî ve Mûsâ bin Durak ve
 Ramazan bin Müstecâb ve Mehmed bin Himmet nâm kimesneler ve
 sâ'irleri mahfil kazâdan mefahirü'l mezâ'il iş bu râfi'u'l-
 rakam El-hâc Hasan Efendi İbn 'Abdurrahman Efendi mahzarın-
 da her biri takrîr-i kelâm kimesnenin karyemizin hane-i
 'avârizına gurus deyni olub mezbûr Mûsâ diyâr-ı
 âharda olub karyemizde vâki' bir bâb hanıma mütevellî müte-

heddim olmağla mütevellî-yi mezkûru mûmâ-ileyh El-hâc Hasan Efendi'ye dört 'aded esedi gurusâ bey' ve teslim ol dahi istirâ ve teslim ve kabûl idüb meblağ-ı mezbûru yedinden tamâmen ahz u kabz eyledik ba'de'l yevm mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâyeşâyı ve bahtiyâr mutasarrıf olsun didiklerine gıbbe't-tasdîku's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâ'il-i şehr-i Rebiu'l âhire li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Hasan Efendi ibn	Yûsuf zâde	Çelebizâde
Ahmed	Hâcî Mehmed Çelebi	Mehmed zâde

Süleymân	'Ali bin	Şehr kethüdâsı	ve güyrihum
Dökmeci	'Abdullah	Mehmed	

s.127,h.52

Kastamonu kazâsında Zimyatbalat nâm karye sükkânından iken bundan akdem fevt olan Sinan nâm müteveffânın sulbî oğlu Ahmed nâm sagîrin kîbel-i şer'iden mensûbe vâsisi olan vâlidesi 'Aise nâm hatun mahfil kazâda vâki'u'l rakam El-hâc Hasan Efendi mahzarında ifrâd ve takrîr-i kelâm idüb oğlum sagîr-i mezbûrun nafakayı ziyâde zarûreti olmağla babasından ^{has} müteheddim olan mütevellilik ^{3,51} iki buçuk gurusâ mûmâileyh Hasan Efendi'ye ve ^{has} hasbiyle bey' ol dahi istirâ ve kabûl eyledikten sonra yemini olan meblağ-ı mezbûr iki buçuk gurusâ yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim didikde gıbbe't-tasdîk olunduğu ma-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâ'il şehr-i Rebi'u'l-âhir sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

.....Hüseyin Efendi
..... Ahmed

Yûsuf zâde
El-hâc Mehmed

Halil zâde
Mehmed Celebi

Süleymân 'Ali bin Sehr kethüdâsı ve gayrihum
Dede Dökmeci 'Abdullah Mehmed Beşe

s.127.h.59

Medine-i Kastamonu mahallâtından ibn Sa'dî mahallesi sükkâ-
nından iken bundan akdem fevt olan mütevellî Mehmed Ağa nâm
müteveffânın verâseti zevce-i metrûkası Havva binti Ebu's-
suud Efendi ve Raziye binti ^{الإسك} nâm hatunlar ile sulbî
sagîr oğlu Mehmed ve sulbiye sagîre kızları 'Aîşe ve Fatma-
ya münhasıra olduğu şer'â mübeyyin ve muhakkık oldukdan
sonra sagîre-yi mezbûre Fatma'nın kabl-i şer'den mensûbe
vâsisi ve vâlidesi merkûme Râziye tarafından vekîl-i şer'î-
si olan hâlâ zevci Hüseyin Ağa ve sagîr mezbûr Mehmed'in
sagîre mezbûre 'Aîşe'nin kabl-i şer'iden mensûbe vârisleri
olan mezbûre Havva tarafından husûs-u âtfu'l beyâna vekîl-i
şer'îsi olan mustafa Efendi mahfil kazâda iş bu sahibu'l-
kitâb Mustafa Ağa mahzarında her biri bi'l-vekâle ve ikrâr-
ı tam ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûr Mehmed
Ağa'dan bin doksan dört senesinde tamga-yı kirpas mukâta'a-
sı malı yüz yirmi üç bin akça mütevellîsi olup doksan bes
bin akça zahiriyeden ma'da bin üç yüz gurus mezbûr Mustafa
Ağa der'uhde ve iltizâm eyleyüb lakin makbûzu iltizâmından
noksan olmağla târih-i kitâbdan bir sene mukaddem (s.124)
sagîr ve sagîrelerin kabl-i şer'den mensûbe vâsileri olan
mezbûrî (?) zâde Mehmed Ağa'ya doksan bes bin akça zâhireyi

ve bin yetmiş esedi gurusu teslim idüb meblağı tām iki yüz
 esedi gurusu taleb ve da'vâ itmek sadediyle iki ^{سمر علی کوردورسا}
 idüb el-sulh ^{مرحومان} üzere sagır ve sagirelere ^{انواع}
 olmağın fedâ-yı yemin yüz yigirmi esedi gurusu üzere ^{اسار}
 'akd-i sulh eylediklerinde ol dahi sulh-u mezbûri kabûl ve
 bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yüz yirmi esedi gurusu
 mezbûr Mustafa Ağa mezbûru vekâletimde ve ^{صامر} hasebiyle
 ahz u kabz eyledik ba'de'l yevm husûs-u mezbûre müte'allik
 da'vâdan mezbûr Mustafa Ağa'nın ^{رس} ibrâ' ve iskât eyle-
 dik fi ba'd husûs-u mezbûre müte'allik tarafından da'vâ ve
 nizâ' sâdir olur iseler el-hükkâmü'l kirâm husûle mesmû'
 olunmasın didi didiklerinde gibbe't-tasdîk el-ser'i mâ-vâ-
 ki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâil-i Cemâziye'l
 evvel sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Hüseyin Ağa Mustafa Ağa ibn Hüseyin Ağa ibn Mustafa Bey
 Dizdâr Mehmed Mehmed

El-hâc Mehmed Bey Mehmed Bey ibn Mehmed bin
 Ibn Mehmed Ahmed Ahmed

s.128.h.54

Medine-i Kastamonu muzâfâtından Halaçlar nâm karye sükkâ-
 nından olub Hasan Ağa bin Veliüddin nâm sipâhi meclis-i
 ser'-hatir lâzımu't-tevkîrde is bu hâfızu'l-kitâb Yûsuf bin
 Mehmed nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ve'l-rızâ ikrâr-ı
 tām ve takrîr-i kelâm idüb zikr-i âti 'akdin sudûruna değin
 taht-ı tasarrufumuzda olub karye-i mezbûre toprağında Sul-
 tan Bâyezid Veli tâb-ı sarây Hazretlerinin evkâfı toprağın-

da olub iki göz değirmenin kapu tarafında olan yalnız bir göz değirmenimi senede evkâf-ı mezbûre mütevellisine nisf-ı esedi gurus virmek üzere mezbûr hâvî ve şurût-u müfsidden 'ârî bey'-bât sahîh-i şer'iyye ile bey' idüb ol dahi istirâ ve tesellüm ve kabûl itdikden sonra sümün olan meblağ-ı mezbûr yüz yigirmi esedi gurus müsteri-i mezbûr Yûsuf yedinden bi't-tamâm ve'l kemâl ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm zikr-i mürûr iden değirmeni müsteri-i mezbûr Yûsuf'un mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâyesâyı ve bahtiyâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîku's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Rebî'u'l-evvel li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Hüseyin Halife
bin Ahmed

Es-seyd Mustafa bin
Hâfız 'Ali

Hâcî Mehmed bin
Hâcî Hüseyin

İsmâ'il Aga
bin Mehmed

'Ömer Dede bin
Mehmed Dede

ve gayrihum

s.128.h.55

Sâhibu'l hayrât ve'l hasenât medine-i Kastamonu'da merhûm mağfurla Bike Çelebi evkâfından olub yine medine-i mezbûre sevkinde vâki' kapan dakik dimekle ma'rûf kârbân-ı sarâyın bi'l-fi'l mütevellisi olan Yahya Halife meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb zikr olan kârbân-ı sarâyın her tarafı olub ta'mîr ve termîm muhtâc olmağla kabl-ı şer'den üzerine varılub olan mevzû'ları keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur didikde savb-ı şer'den mevlânâ Ahmed Efendi ve mi'mâr-ı hâssa 'Abdî ve zeyl-i kitâbda enbiye ahvâline

vukûfu olan müslimîn ile üzerine varılıb keşf ve müşâhade olundukda sakfına lâzım tahta ve sırık ve ekseri (?) ve ki-remid ve mevzû'-ı mezbûrun kârlığı dahi müceddeden divâra muhtâc alub bi-nâzer 'iyâle altı zirâ' divârın dahi üstâdiye ve ırgadiye ve ta'âmiye ve tas ve kerpîç fi hasbu'l mecmû' yüz on gurus ile ancak ta'mîr eylediklerini Mevlânâ mezbûr mahallinde keşf ve tahrîr ve ma'ân irsâl olunan mi'mâr-ı mezbûr ile meclis-i şer'a gelüb 'Ali vukû' inhâ itmeleriyle mâ vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i sehr-i Rebi'u'l evvel li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

'Osmân bin Mehmed	ismâ'il bin ibrâhim	Mehmed bin Mahmûd	Ramazân bin Hâcî Ahmed
'Ali bin Ahmed	Mustafa bin 'Ömer	Dervîs bin Himmet	

s.128.h.56

Kastamonu kazâsına tâbi' Batak nâm karye sükkânından is bu râfi'u'l kitâb Mehmed bin Oruç nâm emirde meclis-i şer'-hattîr lâzımu'l-tevkîrde Kuşkara nâm karye sâkinelerinden İbrâhim bin El-hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb babam müteveffâ-yı mezbûreden müntakîl tahmînen on kil tohum isti'âb ider tarlamı mezbûr İbrâhim sekiz senedir zabt ve zira'at ider şer'iyeye su'âl olunub takrîr ve kasr-i yedine tenbîh olunması matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr İbrâhim cevâbında müdde'i-i mezbûrun babası Oruç hâl-i huyûtunda yigirmi gurus virdim kabul'u'l edâ fevt oldukda kimesne meblağ-ı mezbûr yigirmi bir

gurus mukâbelesinde tarla-yı mezkûru bana tefviz eyledi didikde sagîrin duyûn-u müsbetesi olmayub ve zarûret-i nafakası olmadıkça be-hasbu's-ser' ve'l-kanûn vâsisinin tefvizi câ'iz olmamağla tarla-yı mezkûreden mezbûr İbrâhim'in kasrı yedine tenbiye birle ma-hüve'l vâki' gibbe't-taleb ketb olundu tahrîren fî evâil-i şehri Rebiu'l-âhire li-sene seb'a ve tis('in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Şehr kethüdâsı Mehmed Celebi	Ahmed beşe bin Mehmed	Ahmed Celebi bin İbrâhim Halife
Mehmed bin Hasan	Mustafa bin Hasan bali	ve gayrihum

s.129.h.57

Tobcuoğlu Câmi'i şerîfin zimem-i senevî(?) olan akçası beyân ider tahrîren fî evâsıt-ı Rebi'u'l evvel sene 1097.

Hitâbet akçası Vürûd(?) Semerci Hâcî Muslî gurus 30	Devr-i hevân akçası Vürûd(?) Atabek mahallesinde çadırcı Pirîde gurus 10
---	---

Cüz' hevası akçası Vürûd İbn Neccar mahallesinde Bodur Mehmed'de gurus 10	Vürûd(?) Akça Mescid mü'ezzini Pirî Celebi oğlu Mehmed'de gurus 20
--	--

s.129.h.58

Kastamonu kazâsına tâbi' Halaçlar nâm karye sâkinlerinden Veliüddin bin Himmet ve oğlu Hasan Ağa nâm kimesneler meclis-i şer' lâzimu't-tevkîrde yine medine-i mezbûre sükkânından iş bu râfi'u'l kitâb Yûsuf ve Mustafa ibn Mustafa

nâm kimesneler mahzarında bi't-tav' ve'l rıza ikrârda i'-
tirâf (?) karye-i mezbûrede vâki' Sultan Bayezid Veli Tas
'kâ evkâfından olub Köylüözü nehri üzerine dâir taht-ı
tasarrufumuzda olan iki göz değirmenin kapu tarafında olan
yalnız bir göz değirmenimisi senede evkâf-ı mezbûre müte-
vellisine nisf-ı sedî gurus resm virilmek üzere mezbûrân
Yusuf ve Mustafa'ya ber-vech-i iştirâk yüz yigirmi 'aded
esedi gurusu tarafından icâb ve kabûl eyledikten sonra se-
men olan meblağ-ı mezbûrî bedellerinden ihtimâm ahz u kabz
eyledi ba'de'l yevm diğeri mürûr iden kapu kurbinde olan
bir göz değirmen-i mezbûrânın mülk-ü müsterâlarıdır keyf-ı
mâyesâyı ve bahtiyâr mutasarrıf olsunlar didiklerinde *سواء مردمان*
minvâl *محمد مراد ماری* olan ikrarlarını el-mes'ûl 'ale'l merhû-
mân Yusuf ve Mustafa *محمد مراد* tabdik ve kabûl eyledi ile
mahve'l-vâki' gibbe'ttaleb ketb olundu tahrîren fi evâil-i
Rebî'u'l âhir sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Hüseyin Halife ibn Ahmed	Es-seyd Mustafa bin Hâfız 'Ali	El-hâc Mehmed ibn El-hâc Hüseyin
-----------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------

İsmâ'il Ağa bin Mehmed	'Ömer Dede ibn Mehmed Dede	Mehmed bin İbrâhim	Mustafa bin Ahmed
---------------------------	-------------------------------	-----------------------	----------------------

ve gayrihum

s.129,h.59

Muhallefât-ı el-merkûm

Ahmed Çelebi bin El-hâc Ramazân mati'in (?) kabl-i sâkinen
mahalle-i Bey Çelebi ve terke zevce-i med'uvet Fatma 'Ab-
dullah ve ... *نورا* ... med'uvet Hatice vâhidu'l Ebu bin Râbi'a

ve'l verâsete münhasıra fehm vâki' tahriren fi evâsıt-ı Re-
bî'u'l-âhire sene 97.

Evânî kıymet 65 gurus kıymet 45	Kalay kıymet 39 gurus kıymet 39	Sabun kıymet 60 gurus kıymet 12	Basma beledi Donluk 22 gurus kıymet 10
Kilim 'aded kıymet 6 gurus	Köhne kilim 'aded kıymet 4 gurus	2 gurus kıymet 4	Yemeni yorgan 2 gurus kıymet 4
Köhne yorgan 3 gurus kıymet 23	Yemeni yasdık 6 gurus kıymet 4	Beledi faras 2 gurus kıymet 12	Köhne minder 3 reb' kıymet 4
Köhne 1 gurus kıymet 1	Köhne çuval 1 rub' kıymet 1	Köhne sûf kürk 1 gurus kıymet 1	Kırmızı 4 gurus kıymet 12
Salvar ma'a nîm kıymet 3 gurus	Köhne kebbân 2 sümün kıymet 8	Sîm bacak(?) 1 gurus kıymet 5	kalâk kuşak 1 gurus kıymet 23
Nahhas raht 1 gurus kıymet 1	Mâ'î peskir 1 gurus kıymet 1	Tırpan 'aded 16 gurus kıymet 8	Çivid(?) Hindî kıymet 4 gurus kıymet 7
1 rub' kıymet 3	Mizân ma'a 1 gurus kıymet 1	ma'a gurus kıymet 3	
Iskele kebâb kıymet gurus 1	Kanta 1 reb' kıymet 2	Köhne yorgan 2 gurus kıymet 2	Köhne sarık 1 gurus kıymet 1

Bez ^{سنانی} dolab
nısf gurus
kıymet
40

Menzilin sülüsân müteveffâ-yı mezbûr
Ahmed Çelebi'nin olub ve sülüs li-
ebeveyn kız karındaşlarıdır

Nakid gurus
10

kıymet gurus
400

Yekûn
621 gurus
2 sümün

Mahru'l-ihrâcât

Techîz ve tekfin
gurus
10

Resm-i kısmet
gurus
15

Ücret-i kadîm rasbi
ve Emine'ye
4 gurus

Kâtibiye ve mahzariye
sümün
8

Sâhidu'l-bâkî

5912 gurus 2 sümün

s.130,h.60

Hâlâ ber-vech-i aralık Kastamonu sancağında mutasarrıf olan
Ahmed Paşa Hazretlerinin huzûr-u 'âliyelerinde 'akd-i mec-
lis-i ser'-i şerif olundukda fi'l asl medine-i Sinop sükkân-
nından Satır İbrâhim Ağa nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mez-
kûrede Küretü'l nuhâs muzâfâtından is bu hâfızu'l-kitâb
Salgamlı nâm karye sükkânından Es-seyd Ahmed Halife bin Es-
seyd Hasan nâm kimesneye ihzâr ve mahzarında üzerine da'vâ
ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan iki sene mukaddem
gâ'ib ^م meclis-i-i mezbûr Ahmed Çelebi'nin babası Hasan
Çelebi ve Es-seyd Hâcî Mehmed Çelebi nâm kimesnelere ilti-
zâmında olan ^{نصر} mukâta'asına mezbûrlara istirâk üzere
yedi kese akca ve yüz elli gurus kusûra virdüm ba'de iki
kese akçasına bana teslim eylediler bâkî zimmetlerinde bes

kese akça yüz elli gurus kalmışdır oĝlu mezbûr Ahmed Celebi'den tahsîl olunub el virilmesi taleb iderim didikde gibbe's-su'âl mezbûr Ahmed Celebi'nin cevâbında ben babamdan on sene mukaddem ayrılıb âhar divanda Salgamlı nâm karyede sâkin olurum babam mezbûran nefsine ve malına kefil degilim didikde gibbe's-su'âl mer'î mezbûr İbrâhim Aĝa cevâbında mezbûr Ahmed Celebi babasının nefsine ve mâlına kefil degildir diyu ikrâr ve lâkin babasının emlâk ve erzâkına vaz'u'l yed olmaĝla taleb iderim mezbûr Ahmed Celebi'nin on beş sene mukaddem babasından ayrılıb âhar divânda sâkin olub emlâk ve erzâkına vaz'u'l yed eylediĝini bi'l-külliye münkir olunacak mezbûr Ahmed Celebi'den takrîr-i mesrûhane muvâfık beyne taleb olundukda 'udûl-u ricâlden Hasan Aĝa bin İbrâhim Aĝa ve Dervis Aĝa bin 'Abdulkâdir Celebi nâm kimesneler li-eclû's-sahâde meclis-i ser'a hâzırân olub istişahâd olunduklarında fi'l-hakika mezbûr Ahmed Celebi târih-i kitâbdan on beş sene mukaddem babası mezbûr Hasan Celebi'din ayrılıb âhar divânda sâkin ve babasının emlâk ve erzâkına vaz'u'l-yed eylediĝi yokdur mezbûrlar bu veche üzere şahidleriz sahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-yı sahâdet-i ser'iyeye eylediklerinde sonra ba'de't-ta'dîl tezkiye sahâdetleri hin-i kabûlde vâki' olmaĝın mer'î mezbûr İbrâhim Aĝa'ya bu veche mu'ârızadan men' birle ma-vâki' bi't-taleb ketb olunduĝu tahrîren fi evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 97.

Şuhûdu'l-hâl

Hasan Efendi
bin 'Abdurrahman

Süleymân Çelebi
bin Hâcî Muslî

Mustafa Çelebi bin
Sâlih Ağa

Emîn Mustafa
Ağa

İsmâ'il Bey
bin Mehmed

s.131.h.61

Medine-i Kastamonu mahallâtından 'Arz mahallesi sükkânından
olub Himmet bin Sefer nâm nâm kimesne meclis-i şer'-hatır
lâzımu't-tevkîrde iş bu hâfızu'l-kitâb mahalle-i mezbûre
sükkânından Hüseyin Çelebi bin El-hâc 'Ali mahzarında bi't-
tav' ve'l rızâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb taht-ı tasarru-
fumuzda olub mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafı müsteri
mezbûr mülkü ve tarafeyn tarîk-i 'âmm ile müntehi bir bâb
fevkânî ve bir bâb tahtanî ve bir mâ'i ve firun va havlu
müştümel mülk-ü menzilimi mezbûr Hüseyin Çelebi'ye yüz bes
esedî gurus tarafından icâb ve kabûl hâvi ve şurûtu-ı müf-
sidden 'ârî bey'-bât sahîh-i şer'î ile bey' idüb ol dahi
iştirâ ve tesellüm ve kabûl itdikden sonra semen olan
meblağ-ı mezbûr yüz bes esedî gurus müsteri-i mezbûr Hüse-
yin Çelebi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyle-
dim ba'de'l yevm menzil-i mezkûr müsteri-i mezbûr Hüseyin
Çelebi'nin mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâyesâyı ve bahtiyâr
mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı merkûmun minvâl-i muhar-
rer üzere cârî ve sâdir olan ikrârını el-mukırrla el-merkûm
Hüseyin Çelebi bi'l-muvâcehe ve bi'l müsâfehe tahkîk idecek
mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâsıt-ı
Rebî'u'l-evvel li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Halîl Halîfe el-mü'ezzin	Ibrâhim Çelebi bin Usta Mustafa	El-hâc Mehmed bin ibrâhim
Halîl bin Mustafa	Ahmed Çelebi bin ibrâhim	Hüseyin bin 'Ali

s.131.h.62

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kebkebirler mahallesi sâkinlerinden 'Ali bin Mehmed nâm kimesne mahfil kazâda Köpçügez mahallesi sâkinlerinden Ahmed Çelebi ibn Mehmed Efendi tarafından kethüdâları vekîl olub bi-mahu nehcü'l-subût ser'a vekâleti sâbite olan iş bu bâ'isu'l kitâb Ken'ân Bey ibn 'Abdullah nâm kimesneye ihzâr ve mahzarında üzerine davâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem babamızdan intikâl itme medine-i mezbûr sevkinde vâki' Kapanhanı evkâfından olub evkâf-ı mezbûr mütevellîsine ayda on akça icâreli bir dükkânına muttasıl olan penbeci dükkânının sülûsan bizim ve sülûs-ü âharı mezbûr Ahmed Çelebi'nin olub bize hissemizi virmeye te'allil ider su'âl olunub icrâ-yı hakk olunması matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Ken'ân Bey cevâbında fi'l-vâki' müdde'î mezbûr zikr eylediği dükkânı târih-i kitâbdan on yedi sene mukaddem müvekkilenin babası Mehmed Efendi Derviş nâm kimesneden istirâ idüb müdde'î mezbûrun babası müteveffâ Mehmedin muvâcehesinde bilâ nizâ' on beş sene tasarruf idüb ba'd-vefâta oğlu müvekkilem mezbûr Ahmed Çelebi iki sene onlar dahi zabt iderler deyü def'ale cevâb virecek gibbe's-su'âl müdde'î mezbûr cevâbında on yedi sene bilâ nizâ' zabt eylediğın münkir olacak vekîl-i mezbûrun takrîrine mevâkif bina taleb olundukda 'u-

dûl-i ricâlden El-hâc Mustafa ibn El-hâc 'Ali ve derviş Mehmed bin 'Ali nâm kimesneler li-eclü's-sahâde meclis-i ser'a hâzırân olub istişahâd olunduklarında fi'l hakika müdde'î mezbûr zikr eylediği dükkânı müteveffâ Mehmed Efendi târih-i mezbûrdan on yedi sene mukaddem El-hâc Derviş nâm kimesneden istirâ idüb on beş sene müteveffâ Mehmed Efendi bilâ nizâ' tasarruf idüb ve iki sene dahi oğlu Ahmed Çelebi tasarruf ider bizler bu husûsa bu veche üzere şahid-leriz şahâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şahâdet-i ser'iyeye eylediklerinden sonra ba'de't-ta'dil ve'l tezkiye şahâdetleri hayr-ı kabûlde vâka' oldukdan sonra müdde'î mezbûr 'Ali'ye bir veche mu'arızadan men' birle ma-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâsıt-ı Rebî'ü'l evvel sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Berber Hasan Çelebi ibn 'Avaz bin Sehr kethüdâsı
Mehmed 'Abdullah Mehmed Bey

Ser Muhzır Muhzır İsmâ'il Receb Muhzır ve gayrihum
Receb

s.131,h.63

Medine-i Kastamonu mahallâtından Aktekye mahallesi sükkâ-nından iken bundan akdem fevt olan tüccâr Bayram nâm müte-veffânın sagır oğulları Hasan ve Hüseyin'in vâlideleri 'Ai-se binti Hüseyin nâm hatun mahfil kazâda takrîr-ı kelâm idüb sagırân-ı mezbûrân nafaka ve kusûr ve sâ'ir levâzım-ı zarûriye icün babaları müteveffâ-yı mezbûr Bayram'dan be-hasbu'l-irs kendülere intikâl iden emvâlden mezbûre 'Aiseye

talebiyle beher yevm her birine sekizer akça nafaka farz ve takdir olunub meblağ-ı mezbûru vech-i levâzım-ı zarûriyelerine harc ve sarf ve hın-i zarûretde istedâneye vakt-i zaferde sagîretâne üzerine rücû'a meckûre 'Aîşe'ye kabl-i ser'den izn virilüb mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Cemâziye'l-evvel li-sene seb'a ve tis'in ve elf Siuhûdul-hâl

İbrâhim Efendi
el-hatib

Halil Halife
el-mü'ezzin

Hüseyin bin
Hâcî Ca'fer

Oruç bin
Mustafa

Bayram bin
Nedim

s.132.h.64

Sehr nâhiyeleri Akkaya

Defter-i rüsûmât kara arpa beyân olmuştur.

Aktas
kıymet
gurus
38

Sipah ma' Bürnik
kıymet
gurus
15

Çukurviran
kıymet
gurus
40

Kirandu
kıymet
gurus
5

Geyikli
kıymet
gurus
10

Burma
kıymet
gurus
35

Köylüözü
kıymet
gurus
32

kıymet
gurus
48

Kızıoğlu
kıymet
gurus
19

Atabekkavagı
kıymet
gurus
18

Darıbükü
kıymet
gurus
35

Bük ma' Cavundur
kıymet
gurus
30

Batak
kıymet
gurus
50

Akdoğan
kıymet
gurus
40

Has
kıymet
gurus
50

Egerciler
kıymet
gurus
30

Nahiye-i Kuzyaka

Karaevli ve Depe kıymet guruş 40	Alpu kıymet guruş 20	Gödel kıymet guruş 15	Evirialan kıymet guruş 12	Hamid kıymet guruş 35
---	-------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	--------------------------------

Bayındır kıymet guruş 20	Seremeddin kıymet guruş 28	Saraycık kıymet guruş 40	Öyükler kıymet guruş 40	Gökçeli kıymet guruş 15
-----------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

Burmacı kıymet guruş 40	Karaçomak kıymet guruş 30	Yekûn guruş
----------------------------------	------------------------------------	-------------

s.132.h.65

Medine-i Kastamonu mahallâtından mahallesi sük-
kânından iken bundan akdem fevt olan Muharremzâde Mustafa
Efendi nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkası Hatice
binti Ebubekir nâm hatun sulbî kebire oğulları Mehmed Efen-
di ve 'Abdullah Efendi ve Ramazân Celebi ve kebire kızları
Rahime ve 'Aise ve sulbî sagîr oğlu 'Ali'ye ve sulbiyye
sagîre kızları Fatma ve Saliha'ya münhasıra edildiği ser'a
mübeyyen ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûran 'Abdullah
Efendi ve Ramazan Celebi asâlete ve merkûmât Hatice ve Ra-
hime ve 'Aise tarafından husûs-u âtfu'l beyâna tasdîke ve-
kil olub be-mâhu nehcu'l-sübût ser'a vekâleti sâbite olan
mezbûr 'Abdullah Efendi sagîr ve sagîrelerin dahi kabl-i
ser'den mensûbe vâsileri olmağla mahfil kazâda iş bu bâ'i-
su'l kitâb mezbûr Mehmed Efendi mahzarında kendi tarafından
asâlete ve merkûmât taraflarından vekâlete ve sagîr ve sa-

gîreler taraflarından vesâyete ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb deynine vefâ itmemek ile orta nâhiye Dede Gündüzler Suyu dimekle ma'rûf nehr üzerinde dâ'ir iki göz değirmenin li-eclü't-ta'dîl bey'i lâzım gelmek ile beyne'l-nâs kirâren mirâren müzâyede olunub ragbât bi'l -külliye münkatı'a olub taleb âhiri olmamağla mezbûr Mehmed Efendi'nin üzerinde yetmiş 'aded gurusâ kararzâde olub ma'ru'z-zikr değirmende olan dört (s.133) sehinden iki buçuk hisse-yi ser'iyemizi tarafından icâb ve kabûl hâvî şurût-u müfsidden 'ârî bey'-bât sahîh-i ser' ile bey' eyledikde ol dahi istirâ ve te-sellüm ve kabûl itdikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yetmiş gurus bi'l-asâle ve bi'l-vesâye müsteri-yi mezbûr Mehmed Efendi'nin yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik ba'de'l yevm salifu'l-zikr değirmende olan dört sehinden iki buçuk hisse-i ser'iyye mezbûr Mehmed Efendi'nin mülk-ü müsterâsıdır keyf,i mâyesâyı ve bahtiyâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdik es-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i seferü'l-hayr li-sene seb'a ve tis-'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Vehbizâde Hâcî Mustafa Çelebi bin	Ahmed bin	Mehmed Halife
Mustafa Efendi Mehmed Efendi	Mehmed	el-mü'ezzin

Mehmed bin	Mehmed bin
Hâcî	'Ali

s.133,h.66

Araç kazâsına tâbi' Huruçviran nâm karye sükkânından Mahmûd Bey bin 'Osmân nâm kimesneye kazâ-i mezbûre tâbi' Belkavak

nâm karyeden Balcı Mustafa bin nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan on sene mukaddem karye-i mezbûreden Çalık 'Ali nâm kimesnede altmış 'aded gurusum olub taleb ittiğimde mezbûr Balcı Mustafa meblağ-ı mezbûr altmış gurusu kefil bi'l-mâl olmus idi mezbûr Çalık 'Ali karar idüb kefil-i bi'l-mâl olduğu meblağ-ı mezbûru mezbûreden taleb ittiğimde virmede te'allil ider su'âl olunub el virilmesi matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akibu'l inkâr müdde'i mezbûrun takrîr-i mübeyyen beyne taleb olundukda 'udûl-u ricâlden İbrâhim Efendi bin Mehmed ve Şahin Bey bin 'Ali nâm kimesneler li-eclü's-sahâde meclis-i şer'-i hâzirân olub istişahâd olunduklarında fi'l-hakîka mezbûr Mahmûd Bey Çalık 'Ali nâm kimesneden altmış gurus taleb eyledikde mezbûr Balcı Mustafa meblağ-ı mezbûr altmış gurus bizim huzûrumuzda kefil bi'l mâl oldu biz bu husûsa bu veche üzere sâhidleriz şahâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şahâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve'l tezkiye şahâdetleri hîn-i kabûlde vâki' olmagın mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tah-rîren fi evâhir-i Şevvalu'l-muharrem li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Satır Mehmed
Ağa

Karabaş zâde
Hasan Halife

Mehmed bin
'Ali

Hüseyin Bey
bin Hakkı

Durmus bin
Mehmed

Terzi Başı
Mehmed Celebi

s.133,h.67

Medine-i Kastamonu mahallâtından Cebrâ'il mahallesi sükkâ-nından Ahmed Beşe İbn Mustafa nâm kimesne meclis-i şer' ha-tıru'l lâzımu't-tevkîrde bâ'is hezau'r-rakim Mehmed Efendi İbn Mustafa Efendi mahzarında takrir-i kelâm idüb medine-i mezbûr sevkinde Çukur Oda dimekle ma'rûf mevzu'da vâki' silk-i mülk-ü sahîhimde münselik İki tarafı kendi mülk odam ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtanı odamı mezbûr Mehmed Efendi'ye altmış sekiz 'aded esedi gurus tarafından icâb ve kabûl hâvi bey'-bât sahîh-i ser'f ile bey' ve teslim ol da-hi İsteri(?) ve tesellüm ve kabûl İtdikden sonra meblağ-ı mezbûr altmış sekiz 'aded esedi gurus yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm salifu'z-zıkr oda müsteri-yi mezbûrun mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâyesâyı ve bahtiyâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı merkûmun minvâl-i muhar-rer üzere câri olan kelamını el-mukırrla el-merkûm Mehmed efendi ricâ ve terkîm olundu fi ile tasdik ve sıfâhen tah-kik itmeğın ma-vâki' Seferü'l-hayr li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Mefahirü'l kudât Hüseyinzâde
El-hâc Mustafa

Es-seyd Mûsâ Efendi
el-müderriş

Mustafa Celebi Mehmed Halife
İbn Mehmed Efendi el-mü'ezzin

Ahmed bin Mehmed bin
Mehmed Hâcı

'Abdî Efendi İbn Receb Halife
Mustafa Efendi el-mü'ezzin

Receb el-mahzar başı

ve gayrihum

s.133.h.68

İs bu orta boylu açuk kaşlı elâ gözlü râfi'

İs-

mâ'il mahrûse-yi Edirne'de meclis-i ser'ide kendüye rıkk olub 'abd memlûkî olmak üzere vazî'u'l yed olan El-hâc Ahmed bin İbrâhim el **الونقوى** mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bin fi'l emâsil vilâyet-i Rûm ilinde Tuna sâhilinde Akkırman kasâbasında sâkin ve hâlâ kasaba-yı mezbûrede El-hâc Mûsâ Câmî'inde imâm ve hatîb olan Sâdık Efendi ibn Mehmed'in zevce-i menkûhası 'Aise binti 'Ali hatundan mütevellid sulbî oğlu olmağla fi'l-asl olub üzerime aslâ rıkk târ(?) olmamışken işbu mezbûr El-hâc Ahmed bekârın olmak üzere be-gâyed-i hak vaz'iyet ider su'âl olunub kasd-ı yedine tenbiye birle sebilim tahliye olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr El-hâc Ahmed cevâbında (s.130) fi'l vâki' mevcûd mezbûri vilâyet-i Anadolu'da medine-i Kastamonu mahallâtından Büyük 'Imaret mahallesi ahâlisinden Kara Hüseyin nâm kimesne târih-i kitâbdan dört ay mukaddem medine-i Ankara'da **زعفران خاشه روق** olub yedine mülkü olmak üzere bana yüz kırk yedi esedi gurusâ bey'-i kat'i ile bey' ve teslîm idüb ben dahi istirâ ve kabz itmetle hâlâ 'abd-ı müsterâmdır diyu vaz'ı yedine ikrâr ve lâkin mevcûd mezkûrun bu veche tahrîr-i **ع.ب.ن** inkâr idecek mevcûd mezbûreden müdde'asına beyne taleb olundukda 'udûl-i müsli-minden ve kazâ-yı mezbûre mahallâtından Kayabek mahallesi ahâlisinden Süleyman ibn Dervîş ve Börizâde mahallesi ahâlisinden Ahmed Bey ibn Ramazân nâm kimesneler li-eclü's-sahâde meclis-i ser'i hâzirân olub **اشرف** istihâd fi'l vâki' işbu mevcûd mezbûr İsmâ'il Câmî'i mezkûrede hâlâ imâm ve

hatib olan mezbûr Sâdık Efendi ibn Mehmed'in zevce-i menkûhası 'Aîşe binti 'Ali nâm hatundan mütevellî sulbi oğlu olmağla ve'l asrıdır biz mevsûf mezbûrun hürriyetine bu veche üzere şahidleriz şahâdet dahi iderüz deyü her biri edâ-yı şahâdet-i ser'iyeye itdikde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkîr şahâdetleri makbûle olmağın mücebince mevsûf mezbûrun hürriyetine ba'de'l hakim eş-şer'î mezbûr El-hâc Ahmed'in kasrîdine birle sebili tahliye olunub mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l Rabi' fi Sevvâl mekrûm li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

El-hâc Mehmed bin
Ahmed

Mehmed Bese ibn
Dede

'Inâyet Bey
Tobcuzâde

El-hâc Mehmed ibn
El-hâc Yûsuf

'Ali Efendi
Mehmed Efendi

Es-seyd Salih Efendi
el-müderriş

ve gayrihum

s.134,h.69

Hâlâ ber-vech-i arpalık livâ-i Kastamonu mutasarrıf olan emîru'l ümera'il kirâm kebirü'l-küberâ'il fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibu'l 'az ve'l ihtisâm Ahmed Paşa Yesirullah mâyesâyı hazretlerinin meclis-i 'âlilerinde 'akd-i meclis-i ser'î olundukda medine-i Kastamonu mahallâtından Halife mahallesi sâkinelerinden Emine binti Himmet nâm hatun meclis-i mezkûrda Zile nâm kazâdan Kara Yılan dimekle ma'rûf Mehmed bin Receb nâm mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan yedi gün mukaddem medine-i mezbûre kazâsına tâbi' Bayındır nâm karyede Delikarı

oğlu Hâcî Mehmed nâm Bölükbaşı'nın karye-i mezbûrede sürsât akçası olub zevcim Nasuh bin Mehmed kimesneye meblağ-ı mezbûrun tahsiline gönderdikde varub karye-i mezbûrenin kethüdâsı Sa'bân bin Mustafa nâm kimesnenin odasında tahsil itmek üzere iken mezbûr Mehmed gece ile merkûm Nasuh'u hançer ile vurub mecrûh itdikde karye-i mezbûrede mahalle-i mezbûrede evine geldükde ol cerhden bes günden sonra fevt olunmuşdur su'âl olunub takrîr-i tahrîr ve icrâ-yı hak olması matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında fi'l-hakika müdde'iyeye-yi mezbûre zikr eyledi Nasûh karye-i mezbûrenin kethüdâsı Sa'bân'ın odasında akça tahsilinde iken ben dahi saman almağa varub geç kalmağa merkûm odada gece yatarken müteveffâ Nasûh ^{بنا} kasd ile üzerime düşüb bir vechile def' mümkün olmamağa hançerim ile iki kere bağrın küregine ve kolunun pazusuna vurub mecrûh idub ba'de elinden hâl-i hak oldum diyu be-tav' ikrâr ve i'tirâf itmeğın ma-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-sânî sehr-i beferü'l hayr li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

İmâmzâde	Hâcî 'Ali bin	Şa'bân bin	Derviş
Hasan Efendi	Mûsâ	Mustafa	Dede
Hasan Halife	Musâ Bey	ve gayrihum	
Hüseyin	bin Mahmûd		

s.134,h.70

Medine-i Kastamonu mahallâtından Mûsâ Fakih Mahallesi sükkânından El-hâc Mehmed bin mustafa nâm kimesne cânib-i ser'

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KÜLTÜR
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

ide takrîr-i kelâm idüb fi'l-asl Taşköprü kazâsına tâbi' Bekdemür nâm karye sükkânından olub kaynım 'Osmân bin 'Ömer nâm emred târih-i kitâbdan dört gün mukaddem misâferad tarîkıyla evime gelüb bi-emrullahi te'âlâ fevt olmağla hâlâ ber-vech-i arpalık Kastamonu sancağında mutasarrıf olan Emirü'l ümerâ'i'l kirâm kibîrû'l-küberâi'l fihâm zü'l-kadr ve'l ihtirâm sa'âdetlü Ahmed Paşa Hazretleri müteveffâ-yı mezbûru bundan akdem kudûz yapışub ol sebebden fevt oldu diyu mesmû'ları olmağla savb-ı ser'iden üzerine varılıb vâki' hâl keşf ve tahrîr olunmasını taleb idüb didikde kabl-i ser'den Mevlânâ Ahmed Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ve müsârûn-ileyh Paşa Hazretlerinin taraf-ı seriflerinden husûs-u mezbûre ta'yîn buyurulan İbrâhim Bey ibn 'Abdullah ve zeyl-i kitâbda mestûru'l-esâmi olan müslimûn ile mezbûr el-hac Mehmed'in evine varılıb müteveffâ-yı mezbûr 'Osmân'ın cemi' 'uzuvuna nazar olundukda kuduz yapışub ve yarasından bir eseri olmadığını Mevlânâ mezbûr mahallesinde ve tahrîr ve ma'an irsâl olunan mübaşir-i merkûm ile meclis-i ser'i gelüb 'ala vuku'a birle ma-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Saferü'l-hayr li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Ahmed Halife el-imâm	Mehmed bin Yûsuf	Sırrı Dede ibn	Mehmed bin Mustafa
'Ali Dede ibn Şa'bân Sûfî	Halîl bin İbrâhim	'Asab Sofu 'Ali	ve gayrihum

s.134,h.71

Hâlâ ber-vech-i arpalık Kastamonu sancağında mutasarrıf olan emirü'l-ümerâi'l kirâm kebirü'l küberâi'l fihâm zü'l kadr ve'l ihtirâm sâhibu'l ferd ve'l ihtisâm sa'âdetlü Ahmed Paşa Hazretlerinin taraf-ı seriflerinden husûs-u âtiü'l -beyân için mübâsir ta'yîn buyurulan Sa'bân Bölükbaşı mübâseretiyle Küre-i nuhas mukata'ası tevâbi'inden Aglu nâhiyesine tâbi' Sabuncular nâm karye ahâlilerinden Hasan bin İbrâhim ve diğer Hasan bin Mehmed ve Demirci nâm karye ahâlilerinden Mustafa bin 'Ömer ve Gölcük nâm karye ahâlilerinden Durmuş bir Receb ve Mehmed ibn Hâcî Mustafa nâm kimseler mahfil kazâda Paşa-yı müşârün-ileyh tarafından ta'yîn olunan mübâsir-i merkûm mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb Gölcük nâm ve Yevâni (?) karyelerinden Hüsnü nâm karye sükkânından Receb ibn Babucu(?) Mustafa nâm kimseler târih-i kitâbdan üç ay mukaddem bâlâda mezbûr Receb gâib olub ismi ve cümi nâbüd ve nâpeydâ olduğunu ahâl (s.135) mezbûrenin her biri be-tav' ikrâr ve i'tirâf eylediklerini mübâsir-i merkûm talebiyle iş bu ve sâkka-yı ^{انتم} 'ala mâ-hüve'l hakîka kitâb ve ber talebi vâki' olundu fi evâsıt-ı Saferü'l-hayr li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdul-hâl

El-hâc Ebubekir İbn Mustafa	Mehmed bin Hüseyin	'Ali bin Mehmed	İsmâ'il bin Hüseyin
--------------------------------	-----------------------	--------------------	------------------------

Hâcî İsmâ'il bin mehmed Receb Ser ve gayrihum
Kangırı

s.135,h.72

Fi'l-asl karye.i Yarlu'dan(?) olub Mehmed bin Şa'bân nâm kimesne mahfil kazâda isbu hâfîzu'l kitâb medine mahallâtından Cebrâ'il mahallesi sükkânından 'Ali bin mehmed nâm kimesne üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan altmış gün mukaddem bir re'is rûsi'l-asl Yûsuf nâm 'abd memlûk 'alîl ve marîz olub merkûm 'Ali'nin hanında bir odasına icare-i mâ'iyetesine virmek üzere 'abd-i mezbûru odasına iskân idüb hükm-ü mu'aleve itmek üzere emânet vaz' eyledim ba'de ben âhar diyâra gidüb geldiğimde 'abdi mezkûru 'Ali'den taleb eylediğimde virmede te'allil ider ser'iyle 'Ali'den su'âl olunub takrîr-i tahrîr 'abd-ı mezbûr el virilmesi matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl merkûm 'Ali cevâbında ve 'abd-i mezbûr 'alîl ve marîz olub han odasında iskan üzere olub 'iyaz Allah cezm-i **حرف** mübtelâ(?) olub hükm-ü mu'âceleden imtinâ' itmekle 'abd-ı mezzbûr bir gün karar eylemişdir ve yedimde müteveffâ-yı serîfim vardır deyü ibrâz idüb ba'de'l nazar-ı **مفقود** münfînde zir-i müste'cerin icâresinde olan hana 'Ömer ve 'abd-ı memlûkdur diyu 'alîl ve marîz olan bekrî zir-i mezkûre icâre-i mu'ifnesin virmek üzere hanın odasında iskân idüb âhar diyara gidekde gitmiş olsa hâlâ 'Ömer ve gelüb 'abd-i mezbûri ben sana emânet vaz' eyledim diyu zir-i da'vâ eyledikde zir-i bay' eylemedgüne ber-vech-i tea'dî ve hiyânet itmedigine yemin ile masraf olub zîrin mütâlebesinden halâs olur mu cevâb **مسئله** babında olur diyu buyurulmağın ber-mûceb fetvâyı serîf mezbûr Mehmed'e bey' ve ber-vechile te'addi ve

hiyânet itmedgüne yemin teklif olundukda ol dahi yemin
 billahu'l-âlâ el'azm itmegın ber-müceb-i fetvâ-yı serif
 müdde'i-i mezbûru mu'ârızdan men' birle mâ-vâki' bi't-ta-
 leb ketb olundu tahrîren fi evâhir-i Saferü'l hayr li-sene
 seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Hâfız Mustafa	Şa'bân Beyzâde	Receb Celebi	Halîl
Halîfe el-imâm	Mustafa Ağa	Yazıcı	halîfe

Ahmed Celebi bin ve gayrihum
 Hâcî Yûsuf

s.135.h.73

Livâ-i Kastamonu'da ve Küre kazâsına tâbi' Kimene nâm karye
 sükkânından Mehmed bin El-hâc 'Osmân nâm kimesne meclis-i
 ser'-hatir lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibu'l vesîka acık kas-
 lu gök gözlü sarışın orta boylu rûsu'l(?) asl Yıvan bin
 'Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm idüb babam müteveffâ-yı
 mezbûr hâl-i huyûtunda ve kemâl-i 'akl-ı sıhhatle târih-i
 kitâb üç sene mukaddem Varna nâm kasabada mezbûr Yıvan mâ-
 lından ihrâc ve i'tak ve zümre-yi ..^{وایر}... asliyâne ilhâk
 ve idrâk itmiş idi diyu ikrâr ve i'tidâf idüb fi ba'd mev-
 sûfe mezkûr Yıvan'ın üzerinde hak velâdet gayri hakkım kal-
 madı ba'de'l yevm ^{سایه} asliyân gibi hür(?) olsun dedi
 didikde hâkim mevki' sâdır kitâb kibelinden sıhat-i 'atîk
 mezkûre hükm birle mâ-vâki' gibbe't-taleb ketb olunub vâki'
 olundu tahrîren fi evâsıt-ı Saferü'l hayr sene seb'a ve
 tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Muslih Efendi Seferli	El-hâc İbrâhim Bey ibn El-hâc Yûsuf	Mustafa Bese bin İbrâhim
Mehmed bin Mustafa	İsmâ'il ve Receb İbn Maksûd	El-hâc Yûsuf oğlu El-hâc Mehmed
Receb Mahsar başı 'Abdullah	

s.135.h.74

Devrenkânî Araç kazâsına tâbi' iş bu bâ'isu'l kitâb Tobrak nâm karye ahâlilerinden Mûsâ bin İbrâhim ve Hamza bin Mustafa Deyuganlı nâm karye ahâlilerinden 'Ali bin El-hâc Sa'bân(?) ve Mûsâ bin İbrâhim ve Saltuklu nâm karye ahâlilerinden 'Abdulcelil bin İlyâs ve Köseler nâm karye ahâlilerinden 'Ali bin Himmet ve Boyacılı nâm karye ahâlilerinden Sa'bân bin Cenk ve Ma'den bin 'Abdulkerim Çatakviran nâm karye ahâlilerinden Satılmış bin 'Ömer ve Ahmed bin Garsah ve İhsahlu nâm karye ahâlilerinden Hâcî Sefer bin Hâcî İbrâhim ve Yûsuf bin Bostan ve Karagözlü nâm karye ahâlilerinden Satılmış bin Ahmed nâm kimesneler yediyle husûs-u atiu'z-zikri da'vaları fakre hitâben fermân-ı serif vârid olmağla imtisâlen emirü'l 'âlî iş bu bin doksan altısında Devrenkan-ı Araç ve ba'desi olan Musli Ağa'ya meclisi ser'-i serife ihtâr ve mahzarında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idüb bizlerin kanun-u pâdisahî üzere üzerlerimize edâsı lâzım gelen resm-i bennâklarımızdan ziyâde kendi rızalarımız ile (s.132) her biri bir nefer başına altışar sümün virir iken mezbûr Musli Ağa kana'at itmeyüb her birimizden hilâf-ı kanun birer buçuk gurus taleb ider ser'iyile su'âl olunub takrîr-i tahrîr ve yedimize olan fermân-ı se-

rif icrâ ve kira'at olunması matlûbumuzdur didiklerinde gibbe's-su'âl mezbûr Muslî Ağa cevâbında meblag-ı mezbûr altısar sümün alman didikde ahâli-yi mezbûrlar fermân-ı serifi ibrâz ve bi'l muvâcehe feth ve kira'ât olunub mazmûn-u şerifine emr ve defterden ziyâde alınmaya deyu buyurulmağın ber-mûceb-i fermân-ı şerif mûmâ-ileyh Muslî Ağa'ya cemâ'at-i mezbûranın rızâlarıyla verdiği altısar sümünden ziyâde talebinde men' birle ma-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî evâhir-i Saferü'l-hayr li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Es-seyd Mûsâ Efendi
el-müderris

Mehmed Efendi bin
Mustafa Efendi

Sa'dî
Efendi

Mustafa Bey
bin Veli Bey

Es-seyd 'Abdurrahman Ağa
bin mehmed Ağa

Ahmed Efendi

Mehmed Efendi

Mehmed Ağa bin Es-seyd 'Ömer Efendi

Ahmed 'Abdullah

s.136

Kazâ-i Ayandon

Resm-i Çift ma'a müslümân ma'a haric ez-defter-i bennâk
Tekmil-i rüsûm ba-fermân-ı 'âli

300 gurus

meblag
18700

Yekûn

787 gurus

Yalnız dört yüz seksen yedi gurusdur.

Kazâ-i Sinop

Ma'a kazâ-i Gerze ve Saray

Tekmil-i rüsûm ba-fermân-ı 'âli ber vech-i

maktû'
1000 gurus

Yalnız bin gurusdur.

Kazâ-i Akkaya

Tekmil-i rûsûm ba-fermân-ı 'âli ber-vechi maktû'
400 gurus
Yalnız dört yüz gurusdur

Kazâ-i Sâhil

Tekmil-i rûsûm ba-fermân-ı 'âli ber-vechi maktû'
400 gurus
Yalnız dört yüz gurusdur

Kazâ-i Huş Alaca

Resm-i çift ve bennâk ber-mûceb-i defter-i hakani meblağ
13000
Tekmil-i rûsûm ba-fermân-ı 'âli
300 gurus

Yekûn 431 gurus

Yalnız dört yüz otuz bir gurusdur

Kazâ-i Çaklı

Tekmil-i rûsûm ba-fermân-ı 'âli ber-vechi maktû'
450 gurus
Yalnız dört yüz elli gurusdur

Kazâ-i Cide

Tekmil-i rûsûm ba-fermân-ı 'âli ber-vechi maktû'
350 gurus
Yalnız üç yüz elli gurusdur.

Kazâ-i Genbolu

Tekmil-i rûsûm ba-fermân-ı 'âli ber-vechi maktû'
350 gurus
Yalnız üç yüz elli gurusdur.

Kazâ-i Boyabad ma'a Gökçeâğac

Tekmil-i rûsûm ba-fermân-ı 'âli ber-vech-i maktû'
900 gurus
Yalnız dokuz yüz gurusdur.

Kazâ-i Göl

Resm-i çift ve bennâk ve ösr ber müceb-i defter-i hakani

Tekmil-i rüsûm ba-fermân-ı 'âli meblağı
22500

850 gurus

Yekûn 986 gurus

Yalnız dokuz yüz seksen altı gurusdur.

Kazâ-i Mezkûre (?)

Resm-i çift ve bennâk ve 'ösr
ber müceb-i defter-i hakani

Tekmil-i rüsûm ba-fermân-ı 'âli meblağı
8000

750 gurus

Yekûn 830

Yalnız sekiz yüz otuz gurusdur.

Kazâ-i Daday

Resm-i çift ve bennâk ve 'ösr ve yaylak ve çayır
ber-müceb-i defter-i hakani

Tekmil-i rüsûm ba-fermân-ı 'âli meblağ
55880

433 gurus

Yekûn 980 gurus

Yalnız dokuz yüz seksen gurusdur

Kazâ-i Sorkun

Resm-i çift ve bennâk ve 'ösr ve yaylak
ber-müceb-i defter-i hakani

Tekmil-i rüsûm ba-fermân-ı 'âli meblağ
27050

350 gurus

Yekûn 620 gurus

yalnız altı yüz yigirmi gurusdur.

Kazâ-i Inebolu

Tekmîl-i rûsûm ba-fermân-ı 'âli

ber-vech-i maktû' 610 gurus

Yalnız altı yüz on gurusdur.

Kazâ-i Azdavay

Tekmîl-i rûsûm ba-fermân-ı 'âli

bervech-i maktû' 200 gurus

yalnız iki yüz gurusdur.

Mukata'a-ı kîst-ı duhân nefis-i Kastamonu ma'a ihtisâb

480 kîst-ı ihtisâb

240 kîst-ı duhân

720 gurus

Yalnız yedi yüz yigirmi gurusdur.

Mukâta'a-yı sehr-i Kastamonu

meblağı

50000

Yekûn 50 gurus

Yalnız elli gurusdur.

Cem'an

Yekûn 17000 gurus

Yalnız on yedi bin gurusdur.

Bâlâda zikr olunan maktû' akça iki kısım olup nisfı altı

ayda ve nisf-ı âhiri dahi altı ayda tamâmına deĝin cem'

olunmak üzere cümle a'yân ve esrâf ve re'âyâ ve berâyâ it-

tifakıyla kavlı karar olunduĝu ecilden bu mahale serh vi-

rildi fi'l-târihu'l mezbûr

Bâlâda zikr olunan defter-i fermân-ı serif ile mübâsir ol-

duğumuz hasebiyle imza idüb mühürleyüb Kastamonu kal'asında

emânete vaz' olunmuşdur lâzım oldukda nazar oluna

El-hakîr
Mehmed Beşe

dergâh

Harîr. ... eyleye . باقی باتقان . ileyh subhanehu
muharremü'l . me'nevveumur

s.137, h.75

Medine-i Kastamonu mahallâtından Cembrâ'il mahallesinde sâ-
kin iken bundan akdem vefât iden El-hâc 'Ali bin El-hâc
Mehmed nâm mütevefâtının sabî sagîr oğlu 'Abdurrahman nâm
sagîrin babası müteveffâdan be-hasbü'l-irs intikâl iden em-
vâl ve erzâkını zabt u rabt ve ahvâline hîfz ve hîrâsete
ber-vech-i lâzım ve mühim olmağın bu kitâb-ı müstetâbının
a'lâsı ve mevkî' olan hâkim is bu hâsılı hinde el-kitâb sa-
gîr-i mezbûrun dayısı Mustafa bin Hüseyin nâm recül sagîr-i
mezbûrun emvâl ve erzâkını zabt u rabt ve ahvalini hîfz ve
hîraseti her vechile müslimînin ihbârlarıyla mezbûr Mustafa
kîbel-i şer' den vâsi nasb ve ta'yîn ol dahi vesâyet-
i merkûmeye kabûl hidmet- lâzımesin edâya ve iltizâm itme-
ğın ma-vakî' bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Saferü'l-
hayr li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

İbrâhim Halife
bin Mustafa

Halîl bin
İbrâhim

Ahmed bin
Mehmed

Ahmed bin
Hüseyin

Mehmed bin
Hüseyin

Mustafa bin ve gayrihum.

s.137, h.76

Medine-i Kastamonu mahallâtından Tobcuoğlu mahallesi sâki-
nelerinden Emine binti Himmet nâm hatun mahfil kazâda
takrîr-i kelâm idüb zevcim Topal Nasûh târih-i kitâbdan on
beş gün mukaddem Delikarı oğlu dimekle ma'rûf El-hâc Mehmed
nâm kimesnenin medine-i mezbûreye tâbi' Bayındır nâm karye
ahâlilerinden doksan 'aded esedi gurus olmağla meblağ-ı
mezbûru tahsiline zevcem mezbûr Nasûhî irsâl olduğu varub
bir kaç günden sonra medine-i mezbûreye gelürken karye-i
mezbûreye karîb Dere nâm mevki'de iki nefer kitâ'u't-tarîk
eşkiyâsı yoluma inüb mızrak ile sağ küreğime vurub zahm ve
sol kolumun pazusuna kılıç ile vurub mecrûh eylediler ve
feryâd eylediğimde karye-i mezbûre kethüdâsı feryâdımı işi-
düb beni iki gece odasında alıkoyub ba'de karye-i mezbûre
ahâlilerinden iki nefer ve bölükbaşı ademlerinden iki nefer
adam beni kendi mülk-ü menzilime götürdüler diyü dört gün-
den sonra ol darbeden fevt olmuşdur savb-ı ser'iden üzerine
varılıb eser-i cerâhati keşf ve tahrîr olunması taleb ide-
rim didikde kabl-i ser'iden Mevlânâ Ahmed Efendi ta'yîn ve
irsâl olunub ve hâlâ ber-vech-i arpalık Kastamonu sancağına
mutasarrîf olan emirü'l ümerai'l kirâm kebirü'l küberâi'l
fihâm zü'l-kadr ve'l ihtirâm sa'âdetlü Ahmed Paşa Hazretle-
rinin taraf-ı şeriflerinden husûs-u mezbûre ta'yîn buyuru-
lan Mehmed bölükbaşı ve zeyl-i kitâbda mestûru'l esâmi olan
müslimûn ile menzil-i mezbûre varılıb maktûl-u mezbûrun
a'zâsına nazar olundukda fi'l-vâki' sağ küreğinde mızrak
zahmi ve sol kolunun pazusunda kılıç darb olunduğu keşf ve

müşâhade eylediklerinden sonra mezbûre Emine i'ân-ı kelâm idüb zevcim mezbûr Nasuh'un kâtilleri bâlâda zikr olunan kıtâu't-tarîk eşkiyalarıdır ahâli-i mahallenin bi'l-cümle sagîr kebirinden asla ve kat'â dem diye müte'allik da'vâ ve niza'm yokdur didiğine mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketm ve tahrîr ba'de mübâşir-i merkûm ile meclis-i şer' gelüb 'alâ vuku' inhâ ve takrîr itmeleriyle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l yevmi'l râbi' Saferü'l-hayr li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

s.137,h.77

Devrekânî kazâsı sâkinlerinden Süleyman bin nâm kimesne meclis-i şer'-hatîr lâzımu't-tevkîrde Küni kazâsı sükkânından Dervîş Bese bin 'Ali nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb on iki kantar penbe alub bir âhar hâne vaz' idüb gitdikden sonra dört kantar penbe ne olmuş su'âl olunub cevâbı tahrîr ve ele virilmesi matlûbundur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Dervîş Bese cevâbında fi'l vâki' on iki kantar penbe olub dört kantarını ben almak için ma'ân aldık ve dört kantar penbeye ben aldım didikde mezbûr Süleymân inkâr idecek mezbûr Dervîş Bese'den penbe taleb olundukda 'udûl-u ricâlden kapan kâtibi El-hâc Mustafa ve Yûsuf bin nâm kimesneler li-ecli's-sahâde meclis-i şer'a hâzırân olub istişâhâd olunmduklarında fi'l vâki' mezbûrlar on iki kantar penbe aldılar ve dört kantar penbe mezbûr Dervîş Bese virdi biz bu husûsa bu veche üzere

sâhidleriz şehâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şehâdet-i ser'iyye eylediklerinde gibbe'l- re'âyata merâsimü'l kabûl şehâdetleri hîn-i kabûlde vâki' olmağın bu veche mu'ârizadan men' birle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu ft evâil-i Safer sene 97.

Suhûdu'l-hâl

'Ali Bey bin	Mehmed bin	Hammâl	ve gayrihum
Veli	Ahmed	Mehmed	

s.138,h.78

Medine-i Kastamonu mahallâtından İsfendiyar Bey mahallesi sükkânından is bu bâ'isu'l-kitâb El-hâc Ahmed bin El-hâc Mustafa nâm kimesne mahfel kazâda medine-i mezbûre muzâfatından Geyikli nâm karye mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitabdan elli gün mukaddem mezbûr Mehmed beni degirmende buğdayı öğütmeğe vardığımda nevbetimi aldık deyü küskü ile vurub dişimi ihrâc ve sakalımı dahi yolub ve sâ'ir a'zâmı darb ve mecrûh idüb bana küllü garer ve hayf eylemişdir bi-hasbû's-ser'i su'âl olunub takrîr-i tahrîr ve müceb-i icrâ olunması matlûbumdur didikde gibbe's su'âl ve 'akîbu'l inkâr müdde'i mezbûrdan da'vâsına muvâfık mabeyn beyne taleb olundukda 'udûl-u ricâlden olub Eyük nâm karyeden Hasan bin Mustafa ve Himmet Beşe bin Ramazân nâm kimesneler li-eclû's-sahâde meclis-i ser'a hâzırân olub isru'l-istişahâd fi'l-hakîka târih-i mezbûrede zikr olunan degirmende bizler hâzır iken müdde'i mezbûr el-hac Ahmed buğday öğütmeğe geldikde mezbûr Mehmed nevbetimi aldık deyü bizim huzurumuzda küskü ile müdde'i mezbûrun on

disini vurub ihrâc ve sakalını dahi yolub sâ'ir a'zâsına darb eyledi bizler bu husûsa bu veche şahidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-yı şahâdet-i ser'iyeye eylediklerinden sonra ba'de't-ta'dil ve'l tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın ketb-i mu'teberâtda nısf-ı 'ösr-ü diyet bihasbü's-ser' mezbûr Mehmed üzerine hükm ve edâya tenbiye birle ma-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâhir-i Muharremü'l harâm li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Hâcî Ahmed bin Hâcî Ahmed	Mehmed Ağa bin 'ömer	Hüseyin Halife bin Ahmed
İbrahim Halife bin Mustafa	Mehmed Bey bin Hüseyin	Mehmed bin Mustafa

s.138.h.79

Göl kazâsına tâbi' Çağlayık nâm karye sâkinelerinden 'Aise nâm hatun tarafından da'vâya vekîl-i ser'iyeye olan vâlidesi Fatma nâm hatun makâm-ı kazâda is bu hâfızu'l kitâb El-hâc 'Abdulkerim nâm kimesneye ihzâr ve manzarında bi'l-vekâle üzerine tahrîr-i da'vâ idüb târih-i kitâbdan bir buçuk sene mukaddem surî kızım 'Aise nâm hatuna ve benim dahi rızâm ve iznim mezbûr 'Abdulkerim'in kendine 'akd-i nikâh izin virmis idik mezbûr 'Abdulkerim 'abd-i memlûka olan 'İvaz bilâ izn bana *سوله* ba'd-ı 'abd-ı mezbûr tatlık eylemiş hâlâ mührüne talep iderim virmede te'allil ider ser'iyeye su'âl olunub takrîr-iu tahrîr ve mûceb-i-i icrâ olunması matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr 'Abdulkerim cevâbında târih-i mezbûrede izn-i kadîye is bu hâzır bi'l-meclis olub

mezbûre 'Aise tarafından tesmiye-yi mühr ile anası Fatma'-nın izniyle 'akd-i nikâha vekil olub Receb Halife müslimîn huzûrunda 'abd-ı mezbûr 'ivaza 'akd-i nikâh idüb ol dahi nikâh kabûl idüb bir müddet taht-ı nikâhında olub ba'de tatlik eyledi didikde gibbe's-su'âl mezbûre Fatma 'abd-i mezbûre izn virdiklerini inkâr idecek mezbûr 'Abdulkerim'-den takrîr-i mesrûhuna mevâkif beyne taleb olundukda 'udûl-u ricâlden Hâcî İsmâ'il bin İbrâhim ve 'Ali bin Ahmed nâm kimesneler li-eclü's-sahâde meclis-i ser'a hâzırân olub isru'l istisahâd fi'l-hakika târih-i mezbûrda mezbûre Fatma ve müvekkilesi 'Aise mezbûr 'Abdulkerim'in 'abd-ı memlûkayı olan 'ivaza tesmiye-yi mihr ile merkûm Receb halife 'akd-i nikâha izn-i vekil idüb ol dahi vekâleti hasebiyle mezbûre 'Aise 'abd-i mezbûr 'ivaza nikâh idüb ol dahi nikâh kabûl ve bir müddet taht-ı nikâhında olub ba'de tatlik eyledi bizler bu husûsa bu veche üzere şahidleriz şehâdet dahi ideriz diyü her biri edâ-yı şehâdet-i ser' itdiklerinde ba'det-ta'dîl ve'l tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın 'abd-ı mezbûr üzerine mehr lâzım gelmez diyu fetvâ-yı serîfim vardır diyu ibrâz idüb ba'de'l nazar mazmûn-u münifinde 'abd-i memlûk üzerine mehir lâzım gelmez diyu buyurulmağın ber-mûceb-i fetvâ-yı serîf müdde'iyeyi mezbûreleri mu'ârizadan men' birle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâhir-i şehri Muharremü'l-harâm li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

'Ali Bey bin Ahmed Bey El-hâc Şa'bân bin 'Ali bin Mehmed bin Mehmed bin Mustafa

Receb Bey ve gayrihum
muhfer başı

s.139,h.80

Taraf-ı Saltanat-ı 'Aliyeden dergâh-ı 'âlî kapucubaşılarında kıldvetü'l emâcid ve'l ekârim Şa'bân Mehmed -zide mecdihu- hazretleri ile bu 'abd-i fakire hitâbe fermân-ı şerif vârid olub mefhûm-ı münifi Kastamonu sancağında kara arpa ve ta'âmiyye ve subaşı ve kışlak ve yaylak ve çayır ve sâ'ir mîr livâya 'âid olan tekâlif-i sâkka bi'l-cümle ref' olunub gayr-i ez-cürm galîz ve 'ösrüm diyet ve mâ takadümden mîr livâ-yı mezbûre mutasarrîf olanlara havass-ı kayd olunan resm-i çift ve bennâk ve mücerred ve 'ösr ve hâric ez-defter olan hukûk ve rüsûmları on yedi bin gurusâ takmîl maktû' olunmak için fermân olunmağla imtisâlen lede'l emr-i 'âlî mahrûse-i Kastamonu'ya varılıb 'akd-ı meclis-i şer' mübeyyen olunub livâ-yı mezbûreye ber-vech-i arpalık mutasarrîf olan emirü'l ümerai'l kirâm sa'âdetlü Hüseyin Paşa hazretleri tarafından mütesellim olan kıldvetü'l emâsil ve'l-akrân 'Osmân Ağa zide kadrehu muvâchesinde sancak-ı mezbûrede vâki' olan kazâların kudât ve a'yân ve esrâf ve re'âyâ ve berayâ mahzarında bi't-terâhi ve'l ittifak her kazâyâ tahammülüne göre mâl-i maktû'dan hisse-yi tahmîl olunduğu ki zikr olunub tahrîren fi gurre-yi zi'l-ka'de-yi şerif li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Kazâ-i Kastamonu

Resm-i çift ve bennâk ve 'öşr bâcine mezbûr

ber-mûceb-i defter-i hakani tekmil-i rûsûm bâ fermân-ı 'âli

meblağ 22000 1700 gurus

Yekûn

1920 gurus

Yalnız bin dokuz yüz yigirmi gurusdur.

Kazâ-i Devrekânî

Resm-i çift ve bennâk ve gurus ve cayır ve mukâta'a-yı
bâzâr

ber mûceb-i defter-i hakani tekmil rûsûm maktû' fermân bâ

meblağı 'âli 800 gurus
52650

Yekûn

1326.5 gurus

Yalnız bin üç yüz yirmi altı buçuk gurusdur.

Kazâ-i Taşköprü ma' Küni

Mukâta'a-yi zemîn nefis-i Taşköprü ve Bozhane ve Bac-ı bâ-
zâr ve kıst-ı kapan ve mâi ma' maktû' Cayırcık ve Öregir

tâbi' Küni ber mûceb-i defter-i hakani bâ-fermân-ı 'âli

tekmil rûsûm maktû' ba-fermân-ı 'âli

meblağ 13000 gurus
20200

Yekûn

1502 gurus

Yalnız bin beş yüz iki gurusdur.

Kazâ-i Arac

Resm-i çift ve bennâk ve mücerred ber-mûceb-i

defter-i hakani

meblağ 8500

Tekmil rûsûm bâ fermân-ı 'âli

650 gurus

Yekûn
835 gurus
Yalnız sekiz yüz otuz bes gurusdur

Kazâ-i Sirt

Resm-i çift ve bennâk ve mücerred bâ-fermân-ı 'âli meblağ 3000	Tekmil-i rûsûm ba- fermân-ı 'âli 300 gurus
--	--

Yekûn
330 gurus
Yalnız üç yüz otuz gurus.

Kazâ-i Boyalı

Resm-i çift ve bennâk ve mücerred ber müceb-i defter-i hakanî ve bâ-fermân-ı 'âli	Tekmil-i rûsûm bâ fermân-ı 'âli 220 gurus
---	---

meblağ
5000

Yekûn
280 gurus

Yalnız iki yüz seksen gurusdur.

Kazâ-i Küre-yi Cedîd

Resm-i çift ve bennâk ve mücerred ber müceb-i defter-i hakanî	Tekmil-i rûsûm bâ fermân-ı 'âli 40 gurus
--	--

mebyağ
1500

Yekûn
55 gurus

Yalnız elli bes gurusdur.

Kazâ-i Devrakâni Arac

Tekmil-i rûsûm ba-fermân-ı 'âli
70 gurus

Yalnız yetmiş gurusdur.

Kazâ-i Çekline

Tekmil-i rûsûm bâ-fermân-ı 'âli
ber-vech-i maktû'

130 gurus

Yalnız yüz otuz gurusdur.

Kazâ-i Eflâni

Rûsûm-u çift ve bennâk ve 'ösr

Ber müceb-i defter-i hakanî

Tekmil-i rûsûm bâ
fermân-ı 'âli

meblağ
3650

300 gurus

Yekûn

336.5

Yalnız üç yüz otuz altı buçuk gurus.

Kazâ-i Daday

Resm-i çift ve bacine-i mezbûr
ber müceb-i defter-i hakanî

Tekmil-i rûsûm bâ
fermân-ı 'âli

124 gurus

meblağı
960

Yekûn

133.5 gurus

Yalnız yüz otuz üç buçuk gurusdur.

Kazâ-i Akyürek

Tekmil-i rûsûm bâ fermân-ı 'âli
ber-vech-i maktû'

90 gurus

yalnız doksan gurusdur..

Kazâ-i Devrekânî

Resm-i bâzâr-ı Devrekânî ma'a Bozhane ve çeltik ve resm-i bennâk

meblag
12500

Tekmîl-i rûsûm bâ-fermân-ı 'âli
210 gurus

Yekûn
335 gurus

Yalnız üç yüz otuz bes gurusdur

Meblag-ı mezbûrdan dört yüz seksen akçası vakıf hissesi olub ma'dası mîrlivânındır.

s.140.h.81

Medine-i Kastamonu mahallâtından Hâcî Hamza mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Sâdık nâm müteveffânın verâseti sulbî oğlu Hüseyin ve sulbiye kızı Fatma nâm kimnelere mütehakkık olduğu ser'an müte'eyyin olunduktan sonra mezbûre Fatma makâm-ı kazâda müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vazîu'l-yed olan iş bu sahibu'l-kitâb mezbûr Hüseyin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ babamızın terekesinden olub bir evden ve yüz elli gurusdan intikâl iden sülûsan hisse-yi ser'iyem mukâbelesinde sıhhat-ı sulha câmi' ve mevâni'den 'ârî tehârüc-ü ser'i üzere sekiz kil mahsûl ve bir anbar ve iki sahan ve iki kilim ve bir tencereye insâ-yı 'akd-ı sulh eyledikde olduğu sulh-u mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan eşyâ-yı mezbûr Hüseyin yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim ba'-de'l-yevm müteveffâ babamın sâ'ir muhallelâtına müte'allik

da'vadan cüz'i vekil mezbûr Hüseyin'in zimmetini ibrâ ve
 iskat eyledim husûs-u mezbûre müte'allik tarafımdan asâlete
 ve vekâlete da'va ve nizâ' sâdır olur ise gibbedü'l-hükkâm
 makbûle ve mesmû'a olunmasın didikde gibbe't-tasdîkû's-ser'
 i mâ-vâki' bi't-taleb keth olundu fi evâhir-i cemâziye'l-
 âhir li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl(s.141)

Mi'mâr başı 'Abdî Çelebi	'Ali Halife Yüz Oglakdan	Receb bin Mehmed Eyükden
Mehmed Çelebi bin İbrâhim	Mehmed	Hüseyin bin Palaz

s.141.h.82

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kebkebirler mahallesi sük-
 kânından olup Hüseyin bese bin Mehmed nâm kimesne makâm-ı
 kazâda is bu bâ'isu'l-kitâb Mustafa bin 'Ali mahzarında
 ikrâr ve 'i'tirâfına mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı
 boyacı mülkü ve bir tarafı Dadaylı 'Ali mülkü ve iki tarafı
 tarik-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz olan bir bâb fevkâni ve
 tahtani ve havlusu ile müstemil mülk olan mezbûr Mustafa'ya
 kırk sekiz esedi gurusa tarafeynden icâb ve kabûl hâvi ve
 surût-ı müfsidden 'ârî bey'-bât. sahih-i ser' iye ile bey'
 idüb ol dahi ve teslim ve kabûl itdikden sonra sumûn olan
 meblag-ı mezbûr kırk sekiz esedi gurusa müsteri-yi mezbûr
 Mustafa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz idüb ba'-
 de'l-yevm menzil-i merkûm müsteri-yi mezbûr Mustafa'nın
 mülk-ü müsterasıdır keyf-i mâyesâyı ve bahtiyâr ve mutasar-
 rıf olsun didikde gibbe't-tasdîk ser'i mâ vâki'

bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evâil-i sehr-i Muharremü'l-haram sene 97.

Suhûdu'l-hâl

Es-seyd Mustafa bin Pîrî El-hâc Mehmed bin Mehmed 'Abdulkadir bin Mustafa

El-hâc Ebu Bekir bin Mustafa 'Ali Bese bin Mehmed ve gayrihum

s.141.h.83

Medine-i Kastamonu sükkânından olub Receb bin El-hâc Ebubekir mahfil kazâda söyle takrîr-i kelâm eylediği târih-i kâbdan bir gün mukaddem gâ'ib fi'l-meclis Bağcesaray sâkinlerinden Receb Bese nâm kimesneden iki Boğdan esiri fi (?) iki bin zira' Hamak bezi ve nakd otuz gurus olmak üzere istirâ itmiş idim mablağ-ı mezbûr otuz gurus merkûm Receb Bese'ye teslim itdikden sonra bezi dahi teslim itmek sadedinde (?) iken esir-i mezbûrlar bizler ilk re'âyâlardanız diyu cevâb virdiklerinde ben dahi hîn-i cevâblarında esir-i mezbûrları merkûm Receb Bese'ye teslim itdikden sonra meblağ-ı mezbûr otuz gurus taleb itmek sadedinde (?) iken firâr eyledi is bu hâzır bil-meclis olanlardan El-hâc Receb bin Mustafa ve Mehmed bin Ebubekir nâm kimesneler her biri cevâblarında fi'l vâki' târih-i mezbûrede merkûm Receb Bese iki re's Boğdan esirini iki bin zirâ' Hamak bizi ve nakd otuz gurus olmak üzere bizim huzûrumuzda bey' ve ol dahi istirâ itdikden sonra meblağ-ı mezbûr otuz gurus merkûm Receb Bese'ye teslim itdikde bâlâ olunan bezi dahi teslim itmek sadedirde iken esir-i mezbûrlar bizler ilk re'âyalar-

danız diyu cevâb virdiklerinde mezbûr Receb Bese dahi ol
 hinde esir-i mezbûrları merkûm Receb Bese'ye teslim itdik-
 den sonra meblağ-ı mezbûr otuz gurusu taleb itmek **موردتن**
 iken firâr eyledi deyü 'ali tariku's-sahâde her biri ihbâr
 itmeleriyle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i Mu-
 harrem sene 97.

Suhûdu'l-hâl

Mustafa Bese bin Mehmed	İbrâhim bin Mehmed	Mustafa bin Hasan	Hüseyn bin Sa'bân
----------------------------	-----------------------	----------------------	----------------------

Mustafa bin
Ahmed

s.141.h.84

Medine-i Kastamonu mahallâtından Hâcî Hamza mahallesinde
 sâkine Sâliha nâm hatun tarafından hal'-i âtiu'l-beyân ik-
 râra vekil olub mezbûrenin zâtını ma'rifet-i ser'iyye ile
 'ârifân olub Hasan Efendi bin Ahmed ve 'Isâ bin Ahmed nâm
 kimesneler şahâdetleriyle vekâleti sâbite olan mezbûrenin
 babası Mahmûd nâm kimesne mahfil kazâda iş bu bâ'isu'l-
 kitâb zevci muhallifi Hasan mahzarında bi'l-vekil ikrâr-ı
 tâm ve takrîr-i kelâm müvekkile-yi mezbûre Salih'in Hasan
 zimmetinde ma'kûd 'aliyye olan yigirmi esedi gurus mihr-i
 mü'eccelinden on altı gurus alub kabz idüb ba' nafaka-yı
 'iddetin ve mü'nit-i (?) **لیه** müvekkilenin kendi üzerine
 almak vechi üzere muhâla'a-yı sahihe-i ser'iyye olub muha-
 la'a idüb ol dahi hâl-i mezbûru kabûl itdikden sonra zevci-
 ne müte'allika cemi' de'âvi ve mütâlebâtıdan ve imân-ı muhâ-
 samâttan her biri âharın zimmetini ibrâ-yı 'âmm kat'-i il-

tizâmiyla ibrâ ve iskat eyledi fi ba'd birbirlerine hak ve 'alâka kalmadı didikde vekîl-i mezbûr Mahmûd'un cemi' kelîmât-ı mesrûhu mezbûr Hasan dahi vicâhen tasdik ve şifâhen tahkik idecek ma-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâsıt-ı sehr-i Muharremü'l-harâm li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Şa'bân bin Mehmed	Şa'bân bin Bayram	Ahmed bin Yunus	Mustafa bin Süleymân
Receb Bey bin Mehmed	ve gayrihum		

s.142.h.85

Medine-i Kastamonu mahallâtından Tâhir Fakih mahallesi sükânından olub iş bu bâi'su'l-kitâb Receb Efendi bin Ahmed Efendi makâm-ı kazâda yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine takrir-i da'vâ idüb mahalle-i mezbûrede vâki' olub mülk-ü evimin câr-i mülâsıkı bir tarafı kendi mülküm ve bir tarafı Usta Mehmed mülkü ve bir tarafı Mehmed Bese mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz mülk-ü evimi ben Göl kazâsında iken mezbûr Mehmed on bes buçuk gurus bey' idüb ben dahi geldiğimde bey'-i istimâ' itdiğim sa'at taleb-i şuf'a-ya (?) ishâd itdim ser' ile su'âl olunub meblağ-ı mezbûr on bes buçuk gurus virüb ve hudûd-ı erbâ'a ile zikr olunan evi alıvirilmesi matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında fi'l-vâki' mumâ-ileyh Receb Efendi'nin câr-i mülâsıkıdır diyu bey'ni ikrâr itdikde meblağ-ı mezbûr on

bes buçuk gurus mûmâileyh Receb Efendi mezbûr Mehmed'e teslim idüb ba'de kasrîdine tenbiye birle mâ-hüve'l-vâki' bi't taleb ketb olundu tahrîren fi evâil-i Zi'l-hicce li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Mehmed bin Mustafa	Receb bin 'Abdullah	Receb bin Mehmed	Hâcî Mehmed bin Mustafa
-----------------------	------------------------	---------------------	----------------------------

Hüseyin bin ve gayrihum
Mehmed

s.142.h.86

Medine-i Kastamonu mahallâtından Sâdî Bey mahallesi sâkine-
lerinden Sâliha binti 'Abdullah nâm hatun tarafından hisse-
yi âtfu'l-beyân vekil olub zât-ı mezbûre-yi ma'rifet-i ser'
iyye ile 'ârifân Mustafa bin Receb ve İsmâ'il bin Mehmed
nâm kimesneler şahâdetleriyle vekâleti sâbite olan Hasan
Efendi bin Mehmed nâm kimesne meclis-i ser'-hâtır lâzımı't-
tevkirde yine mahalle-yi mezbûrede sâkine râfi'tau'l rakam
Kerime binti Veli nâm hatun tarafından kezâlik vekil olub
sâhidân-ı mezbûran şahâdetleriyle sâbitü'l-vekâle vekil
olan mezbûre Kerime'nin karındası Mehmed Bese mahzarında
takrîr-i kelâm idüb müvekkilem merkûm Sâliha yedimde olan
defter-i kassâmda mevcûd esyâsını mersûm Kedime'ye hibe-yi
sahîha-i ser'iyye ile hibe ve teslim ol dahi ithâb(?) ve
kabz u kabûl eyledi ba'de'l-yevm defter-i kassâmda olan eş-
yâ-yı merkûmunun mülk-ü mevhubesidir keyf-i mâyesâyı ve
bahtiyar mutasarrıf olsun didi didikde vekil-i mezbûrun
minvâl-i muhavver üzere câri olan kelâmını mezbûr Mehmed

Bese bi'l-vekâle tasdik ve tahkik itmegin mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evâil-i Zi'l-hicce-yi serife li sene 97.

Suhûdu'l-hâl

Ma'den bin Mehmed	Mehmed bin 'Osmân	'Osmân bin 'Ali	ismâ'il bin Mehmed
----------------------	----------------------	--------------------	-----------------------

Mehmed bin ve gayrihum
Barâk

s.142.h.87

Medine-i kastamonu mahallâtından Cebra'il mahallesi sükkânından olub Ahmed Bese bin Mustafa nâm kimesne makâm-ı kazâda is bu bâ'isu'l-kitâb yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden El-hâc Mehmed bin Fazlı nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb medine-i mezbûr sevkinde Frenk ve Hamâmi kurbunda Çukurhan'da bir tarafı 'Abdullah Efendi odası ve bir tarafı bâ'y'-ı mezbûr odası ve bir tarafı tarik-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz mülk-ü odanın tahtânisi mezbûr El-hâc Mehmed'e altmış bir buçuk gurus tarafından icâb ve kabûl hâvi ve şurût-ı müfsidden 'âri bey'-bât sahih-i ser'iyye ile bey' ve tesellüm idüb ol dahi istirâ itdikden sonra sümün olan meblağ-ı mezbûr altmış bir buçuk gurus müsteri-yi mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm oda-yı mezkûr müsteri-yi mezbûr El-hâc Mehmed'in mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâyesâyı ve bahtiyâr müteferrik olsun didikde gibbe't-tasdiku's-şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i Zi'lhicce li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

'Osmân Efendi bin Hasan	Mehmed Bey bin Mehmed	Hâcî Mehmed bin Hâcî Ahmed	
Hüseyin bin Hâcî Hasan	Mehmed bin Hüseyin	Mehmed Çelebi bin 'Ali	Hâfız Yûsuf

s.143.h.88

Medne-i Kastamonu mahallâtından Cebrâ'ii mahallesinde vâki' Ağaç Mescid demekle ma'rûf mescidin bu ana gelince Akdoğan mütevellileri ta'mir idüb iş bu hâfızu'l-vesika mütevellî 'Osmân Efendi cânib-i ser' gelüb mescid-i mezbûrun ba'zı muvasıgları (?) harabe-müsrif olub ta'mire muhtâc olmağla ben dahi harâb olan muvasıglarını ta'mir itdiğimde harc ve sarf olunan kereste dört araba sırik üç gurusâ ve dört vâkiyye ekseri iki yüz akçaya ve bin bes yüz kiremid üç gurusâ ve tahta bahâ üç rub' ve ^{ماغنى} ekseri altmış akça ve lahm bahâ altmış akça ve ^{ضرب} bahâ sensen akça ve üzüm bahâ kırk akça ve ırgadiyye bes semen ve ustâiyye bir gurus semen müctemi' on gurus iki semen olub ve mescid-i mezbûrun muvasıglarını keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur didikde taraf-ı ser'iyeden mi'mâr başı 'Abdî Celebi ve mahzar başı Receb ve zeyl-i kitâbda isimleri mestûr ta'mir ahvâline vâkîf olan müslimin ile mescid-i mezbûrun üzerine varılıb ta'mir olunan muvasıgları nazar itdiklerinde mirü'l-vâki' bâlâda zikr olunan meblağ-ı mezbûr on gurus iki semen ile ancak olur noksan olmaz diyu mezburların takrir-i 'âli tarîku's-sahâde takvim-i sahîh ile takvim ve tahmin itdiklerinde meclis-i ser'a gelüb 'alâ vuku'a haber virdiklerin-

de mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu evâil'-i Zi'l-hicce sene 97.

Suhûdu'l-hâl

Hasan Efendi İmâmzâde	Helvazâde Mustafa Ağa	Mehmed Ağa bin Mehmed	İmâm Mehmed Efendi
--------------------------	--------------------------	--------------------------	-----------------------

Urgancızâde Mehmed	'Abdullah Halife	ve gayrihum
-----------------------	---------------------	-------------

s.143.h.89

Medine-i Kastamonu mahallâtından Bedirgazi mahallesi sâki-nelerinden Aise binti El-hâc Mustafa nâm hatun meclis-i ser'-hatir lâzımu't-tevkirde râfi'atu'l-kitâb vâlidesi Fatma binti El-hâc Mehmed nâm hatun muvacehesinde takrir-i kelâm idüb bundan akdem fevt olan babam El-hâc Mustafa'nın muhallefâtından olub bir Kelâm-ı kadim ve bir cuka ve bir kaftan ve dört *şer* inci ve kazgancı âlât ve on aded Frenki altun vâlidem Fatma'nın zimmetinde kalub ben dahi esyâ-yı mezbûreden hisse-yi ser'iyemi talep eylediğimde virmede te'alil itmegin beynemizde münâza'ât kesre ve muhâsamât *cuti* vâki' olmus idi el-hâleti *cin* beynimizde *este* müslimûn *الع* idüb es-sulh seydü'l-ahkâm *تو* üzere bir kilim ve bir gügüm ve altı gurus cem'â on gurus olmak üzere insâ-yı 'akd-ı sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan esyâ-yı mezkûru ve meblağ-ı mezbûr on gurus vâlidem Fatma'nın yedinden tamâmen ahz u kabz idüb zimmetini ibrâ-yı 'âmm kat'ü'l nizâ-mıyla ibrâ ve iskat eyledim ba'de'l-yevml husûs-u mezbûre müte'allik benden asâlete ve veklete da'vâ ve nizâ' sâdir

olur ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a makbûle olunmasın
didikde gibbe't-tasdik es-ser'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb
olundu evâhir-i Zi'lhicce-yi sene 97.

Suhûdu'l-hâl

İbrâhim Efendi bin 'Abdurrahman	Hüseyin Beşe	Hâcî 'Abdulkâdir bin Yûnus	Hâcî Hüseyin bin 'Ali
------------------------------------	-----------------	-------------------------------	--------------------------

Hüseyin bin Süleyman	'Ali Hâce bin Mehmed
-------------------------	-------------------------

s.143.h.90

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l kelâm
Kastamonu sancağında vâki' olan kadılar -zide fazlehum- ve
mefâhirü'l emâsil ve'l akrân ma'lûm olan bundan akdem memâ-
lik-i mahrûsemde vâki' Perakende(?) Irmağı ve Anadolu Rumu
medine-i mezbûre re'âyâsının maktû' ve ya da keferenin
yive karyesi cema'atı me'mûr olan kıdvetü'l emâcid ve'l
a'yân -zide mecdehu- der-sa'âdetime mühürlü tezkere gönde-
rüb zikr olunan kazâlarda mavâki' âhar diyardan küllü Pera-
kende Irmağı ve Anadolu rumu ve medine-i münevvere re'âyâ-
nın üzerlerine edâsı lâzım külli maktû'ları ve ya da kefe-
relerin yava cizyeleri şartü'l-ser' akca vâsil olmağın
hâlâ bin doksan yedi senesine mahsûb olmak üzere cem' ve
tahsil lâzım ve mühim olmağla tarafımızdan nâm
kimesneye der'uhde idüb zamânı hulûl itdikde vech-i mesrûh
üzere cem' ve tahsil itdirilmek bâbında bu serifim viril-
mekle ricâsına i'lâm ile eylemeğın emr-i kadîmden olageldi-
ği üzere tahsil itdirilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki
hükm-ü serifimle mübaşir-i merkûm vardıkda bu bâbda sâdir

olan emrim üzere 'amel idüb dahi zikr olunan kadılıklarda sâkin ve âhar diyârdan kâr u kesb için gelüb ve bir diyârdan âhar diyâra mürûr ve 'ubûr iden Parakende Irmağı ve Anadolu Rumu ve Kayseriyeli ve Vanlu ve *جوانالی* ve Teblis ve 'Arabgir ve *ننجهی* ve Kefeli ve 'alâitleyh(?) ve Macar ve Nemçe ve Eflâk ve Bogdan taraflarından gelüb ticâret ve kâr u kesb iden Ermeni tâ'ifesini ve Anadolu Rumu ve Medine-i münevvere re'âyâsının ve Karamanlı ve Erciş ve Edirneli ve Sivas ve Kayseriye'de (s.140) kırk altı nefer Ermeniden ma'adasından cihet-i ma'îset ve ve gulâmiyla dörder gurus tām maktû'ları târih-i mezbûre mahsûb olmak üzere makrûzu'l kalem ve makdû'u'l kadem *سربستان* üzere zabt ve nisf ve cem' ve tahsil itdirdüb âhara müdâhale itdirülmeye ve Parakende-yi medine-i mezbûre re'âyânın üslûb-u sâbık üzere cürm-ü cinâyet ve beytü'l mâlları zabt olunageldiği üzere zabt ve tasarruf ve cem' ve tahsil olunub min ba'd eger evkât-ı *کهن* ve zeyl-i a'zâm ve erbâb-ı tımar ve sâ'ir emlâk zâbitleri toprağımızdadır deyü ve yahud bundan sâki-tidir diyu ber-vechile müdâhale eylemeyenler ve itdirilmeye ve dahi zikr olunan kadılıklarda kasabât ve havâsında mütevattın ve gayri mütevattındır ticâret ve kâr u kesb için küllî pâre kefereden diğerk Rum ve Arnavud ve Sırp ve Bulgar ve sâ'irenin üçer gurus tām ya da cizyeleri ve on yaşında *اوردو و اصح* olub ser'i cizyeye müstehak olan Rum ve Ermeni og-lanlarından cihet-i ser'iyye mâcebince nisf-ı cizye alına ve on yaşından ziyâde olanlarından tamâm-ı cizye alınub

'inâd ve muhâlefet itdirilmeye ve Rum ili ve Anadolu ve Adalardan ticâret kâr ü kesb için külli ya da küfrden dahi veçh-i mesrûh üzere üçer gurus tam yava cizyeleri cem' tahsil itdirülüb biz sultanız vüzerâ ve evkâf-ı selâtin ve sâ'ir evkâf-ı emlâk karyeler re'âyâsiyuz veyahud parakende ve Atina ve Ezdini ve Sahinciyan ve ^{انجی} miyân ve Derbend miyân ve kasâb ve Çoban ve mumcu ve taşci ve Sinop ve Ürgüb ve Trabzon ve Haymana ⁶ Üsküdar ve hâsıl ve vüzerâ-yı ^{عطار} ve kapudanbası re'âyâsiyuz diyu biz, geldik geri giderüz diyu sözlerine 'amel olunmaya ber vechile te'alil ve nizâ' ve 'inâd itdirmeyesiz ve zikr olunan Ermeni maktû'unu(?) ve ya da keferenin yava cizyesi kadimden berminvâl üzere zabt ve tasarruf ve cem' ve tahsil olunagelmis ise gerü ol minvâl üzere zamânı hulûl eyledikde zabt ve tasarruf ve cem' ve tahsil itdirilüb min taraf-ı âhardan bir ferde ber-vechile müdâhale itdirilmeye ve dahi zikr olunan kadılıklarda sâkin ya da keferenin yava cizyeleri alub ve onlara kağıt virir Istanbul'a mürûr ve 'ubûr iden yolcu keferenin cizyeleri almayub ve kağıt dahi virilmeye eger hilâf-ı ^{نخستین} kağıt virilür ise hesâb olunub akçaları kendilerinden tahsil olunmak şartıyla mübâsir-i mezbûrun virdigi temessükde tasrih olunduğu üzere akçayı tahsil ve miri için ahz u kabz ^{ارزنده روی} mübâsir cihet-i ma'fseti için Ermeni ve ya da keferenin tahririne yigirmi altısar akça tefâvüt ^{تسلسل} cem' ve tahsil itdirilüb ziyâde ve noksan ikdirilmeye cânib-i miriye gadr ve zarar olmakdan ve

fermânımdan ve ya da talebiyle zulm ve te'addiden ihtiraz eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmü's-sâlis fi-sehr-i Recebü'l-mürecceb li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Be-makâm-i Edirne
el-mahrûse

s.144.h.91

Medine-i Kastamonu kazâsına tâbi' Sapaca nâm karye sâkinlerinden Himmet bin 'Abdulkadir ve 'Ali bin Mehmed ve Receb bin Mûsâ ve Mehmed bin 'Abdulhalim ve sâ'irleri meclis-i ser'a gelüb takrîr-i kelâm eylediler ki târih-i tahrîr günü karye-i mezbûre sâkinlerinden Mustafa bin 'Ali Can nâm kimesne kendi ceviz ağacından depesi üzerine düşüb başı yarılıb mecrûh olub bi-emrillahi te'âlâ ol eşerrden fevt olmuştur üzerine varılıb keşf olunması taleb ideriz dediklerinde muhkem nevâblardan(?) Receb Efendi irsâl ve zeyl-i kitâbda mastûru'l esâmî olan müslümanlar ile üzerine varılıb eşerr cerâhatına nazar eylediklerine fi'l-hakîka mezbûr Mustafa depesi üzerine düşüb başı yarılıb mecrûh olub ol eşerrden fevt olduğu müşâhade ve mu'ayene olunub keşf olunduğunu mûmâileyh Receb Efendi ve zikr olunan müslümanlar gelüb meclis-i ser'a haber virdiklerinde karye-i mezbûre ahâlisi talebiyle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Zi'l-ka'de li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Ali bin
'Abdullah

Ma'den bin
Süleyman

Mehmed Fakih bin
Mustafa ve gayrihum

s.144.h.92

Medine-i Kastamonu mahallâtından İsmâ'il Bey mahallesi sâ-kinlerinden bundan akdem vefât iden El-hâc Ahmed Aga'nın sulbî oğlu İbrâhim'in tesviye-yi umûr icûn kabl-i ser'den vâsi nasb ve ta'yîn olunmak ehemmiyet-i mühimmâtından olmağla 'isu'l vesika Hasan bin Mustafa nâm kimesne vesâyet-i mezbûreye her vechile mahall ve müstehakk olmağın savb-ı ser'iden sagîr-i mezbûreye vâsi nasb ve ta'yîn olunub ol dahi vesâyet-i mezbûreye kabûl ve hizmet-i lâzimesin edâya te'ahhüd ve iltizâm itmeğın ma-vâki' bi't-taleb ketb ve terkîm olundu tahrîren fi'l-'ösrin fi Zi'lka'de-yi es-şerife li sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

El-hâc İbrâhim Halife el-imâm	El-hâc Mehmed bin	İbrâhim Bey bin El-hâc Mehmed
----------------------------------	-------------------	----------------------------------

El-hâc Mustafa Fazlullah	Mehmed Efendi el-kâtib	ve gayrihum
-----------------------------	---------------------------	-------------

s.144.h.93

Medine-i Kastamonu mahallâtından Bekir Celebi mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan El-hâc Sa'bân nâm müteveffânın verâseti oğlu Mustafa ile kızları 'Aise ve Havva hatunlara irsa intikâl iden mahalle-i mezbûrede vâ-ki' sehr-i mezbûr nehrinden dâ'ir binâsı mülk ve 'arsasının Dede zâviyesine senevi akçâ mukata'ası olan iki göz mülk değirmenlerden mezbûr Mustafa bir göz değirmenden nıfs-ı hissesi bey' ve tevffiz ikrâra vekil olub mezbûrenin zâtını ma'rifet-i ser'iyye ile 'ârifân olub Mustafa bin 'Osmân ve

Veli bin Muslî nâm kimesneler şahâdetleriyle ser'a vekâleti sâbite olan mezbûr Mustafa ve yine mahalle-i mezbûreden Mehmed Bey bin 'Osmân nâm kimesne mezbûr 'Aîşe tarafından bey' ve tevfiz ikrâra vekil olub nehc-i ser'i mu'teber üzere vekâlet-i sâbite olan mezbûr Mehmed Bey ve mezkûr Mustafa meclis-i ser'-hatîr lazımu't-tevkîrde yine mahalle-i mezbûre sükkânından bâ'isu'l-kitâbu'l-seyh Mehmed Efendi bin 'Abdullah Efendi mahzarında her biri asâlete ve vekâlette ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zikr mürûr iden iki göz mülk degirmenlerimizi mûmâileyh Mehmed Efendi'ye yüz kıt'a esedi gurus bey' ve tevfiz eyledik ve mukâbelde olan yüz esedi gurusdan mezbûr Mustafa kendi hissem ancak elli esedi gurus asâleten ve mezbûre Havva icün yigirmi bes gurus vekâle alub kabz eyledim ve mezbûr Mehmed Bey dahi müvekkilem mezbûre 'Aîşe'nin degirmende nısf-ı hissesi icün yigirmi bes vekâle alub kabz eyledim deyü müsârünileyh Mehmed Efendi muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb ba'de'l yevm zikr mürûr iden degirmenler mûmâileyh Mehmed Efendi'nin mülk-ü müsterâsıdır. senevî akça mukâta'asını zâviye-yi mezbûre zâbitine edâ idüb keyf-i mâyesâ ve bahtiyâr mutasarrıf olsun didiklerinde müsârünileyh Mehmed Efendi dahi mezbûrün Mustafa ve Mehmed Bey'in asâleten ve vekâleten vâri ve sâdır olan ikrârlarını bi'l-muvâcehe tahkik ve ve bi'l-müsâfehe tasdik itmegin ssıhat-i bey' ve ta' vize (s.145) hükm birle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-'ısrîn fi Zi'l-ka'de sene 1097.

Suhûdu'l-hâl

İbrâhim bin Hâfız Ahmed bin Sa'bân Dede
'Ali 'Abdulkâdir bin Hâcî Mustafa

Hâcî Ebubekir bin Hâcî Mehmed bin 'Ali Çavuş
Mustafa Hâcî Hüseyin Mir

Müslihiddin İbrâhim Bey Mustafa Efendi Hâcî 'Ali bin
Efendi Sa'dî bin Ahmed el-hatîb Mehmed

Es-seyd Ahmed bin Ahmed bin
Mehmed Mehmed

s.145,h.94

Medine-i kastamonu mahallâtından Atabek mahallesi sâkinele-
rinden 'Aise binti Mahmûd nâm hatun meclis-i ser-kavîmde is-
bu bâ'isu'l-kitâb kızı oğlu Mehmed bin 'Isâ nâm kimesne
muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i
mezbûrede vâki' bir tarafı Es-seyd 'Ömer Efendi bir tarafı
Ma'den ve bir tarafı Ken'ân ve bir tarafı tarîk-i 'amm ile
mahdûd kendi silk-i mülkümde münselik bir bâb fevkânî ve
tahtânî mülk-ü menzilimi ve önünde bir oda eşcâr-ı müsmine
ve gayri müsmiresi ile kızım oğlu mezbûr Mehmed ba'de'l
tahliyye hibe-yi sahihe-yi ser'iyye ile temlik ve teslim
eyledim ba'de'l-yevm mülkü-ü mevhûbiden keyf-i mayesâyı ve
bahtiyâr mutasarrıf olsun didikde mukarrer-i merkûmun vech-
i mesrûh üzere sâdır olan kelimâtını el-mukırarla el-merkûm
Mehmed bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-müsâfehe tahkik ve ka-
bûl itmegin hende'l-vesika gıbbe't-taleb ketb ve terkîm
olundu tahrîren fi'l-'ısrîn mine'l-Sevvâlû'l-mükerrem sene
sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Sa'bân Dede ibn Mustafa Dede Kara Comakdan El-hâc Mustafa bin Ahmed

Es-seyd Mehmed Celebi ibn Ahmed Seydiler Ahmed bin Ma'den Mûsâ Fakih Mahallesi

El-hâc 'Abdulkerim bin El-hâc Veli İsmâ'il el-mahzar Receb mahzar başı

Diğer Receb el-mahzar ve gayrihum . *İB*...

s.145,h.95

Medine-i Kastamonu kazâsına tâbi' Gödel nâm karye sâkinlerinden Şeyh mehmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-kavimde Kastamonu mahallâtından Kebkebirler mahallesi sâkinlerinden Ahmed Bey bin El-hâc Sa'bân nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb yine karye-yi mezbûrede vâki' silk-i mülk-ü sahîhimde münselik bir bâb fevkâni menzil ve bir bâb anbar ve bir ahur ve bir samanhâne elli gurus bey'.bât sahîh-i ser'iyye bey' idüb ve yine karye-yi mezbûr hudûdu dahilinde ve bir tarafı Sarac oğlu Hasan Bey ve bir tarafı yine mezbûr Ahmed'in arazisine muttasıl olub taht-?ı tasarrufumda olan cümle arâzimi sâhib-i 'arz ma'rifetiyle yüz elli gurus mukâbelesinde mezbûr Ahmed Bey'e tefviz eyleyüb ol dahi tafviz kabz ve kabûl eyledikten sonrakabz semen ve teslim bey' eyledim ol dahi vech-i muharrer üzere istirâ ve kabûl ve tesellüm eyledi ba'de'l yevm zikr olunan bir bâb fevkâni menzil ve bir bâb anbar ve bir ahur ve bir samanhâne mezbûr Ahmed Bey'in mülk-ü müsterâsıdır ve arâzi-i merkûm dahi *موقوفه* keyf-i mâyesâyı ve bahtiyâr mutasarrıf olsun didikde mukarrer-i merkûmun vech-i muharrer

üzere sâdir olan kelimâtını el-mukırarla el-merkûm Ahmed Bey bi'l muvâcehe tasdik ve bi'l-müsâfaha tahkik itmeğin mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâhir-i Zi'lka'de-yi serife sene 97.

Suhûdu'l-hâl

Mustafa Aga
Ayna han

Ahmed Aga bin
Mustafa Aga

Mehmed Halife
bin Ahmed

Mustafa bin
Mehmed

Zülfikâr Bey
bin Sa'bân

İbrâhim Aga
bin Ahmed

Pîri Dede

s.145.h.96

Medine-i Kastamonu mahallâtından Seydiler mahallesi sâkin-
lerinden bundan akdem fevt olan İbrâhim nâm kimesnenin ve-
râseti zevcesi Fatma Binti Mustafa ve sagır oğlu Hasan'a ve
sagire kızı 'Aise'ye münhasra oldukdan sonra sagır sagire-
nin mensûbe vâsisi vâlidesi mezbûre Fatma Ak Mescid mahal-
lesi sâkinelerinden Belkis 'Abdullah nâm hatun tarafından
husus-u âti istirâ ve tasdika behc-i ser'i üzere vekâleti
sâbite olan oğlu Mustafa Celebi muvâcehesinde (?) asâleten
ve vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Belkis'in
zevcem müteveffâ İbrâhim zimmetinde altmış bir gurus hakkı
olub bir def'a yedi gurusunu ve bir def'a bes gurusunu vi-
rüb kırkdokuz gurus bâki kaldığını isbât ve yedine hüccet-i
ser'iyye aldıktan sonra sâkin olduğu menzîlinden gayri mâl
itlâk olunur bir şey kalmamağın mahalle-yi Seydiler'de vâ-
ki' tarafı Türkçebilmezzâde evine ve bir tarafı mescid-i
serif ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan bir bâb
fevkânî ve tahtânî menzîl-i mezbûru asâleten ve vesâyeten

deyni olan kırk dokuz gurus mukâbelesinde mezbûr Mustafa Celebi'ye bey' bât sahîh-i fer'a ile bey' idüb teslim bey' eyledim ol dahi teslim bey' eyledi ba'de'l yevm menzil-i mezbûr merkûm Mustafa Celebi'nin mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâyesâ ve bahtiyâr mutasarrıf olsun didikde mukarrer-i merkûmanın vech-i mesrûh üzere sâdır olan kelimâtını el-mukırri la el-mezbûr Mustafa Celebi bi'l-muvâcehe tasdik itmeği mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevm mi'l hâvi 'isrîn fi sehr-i Sevvâlû'l-mükerrem li-senee sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Mustafa Ağa
İbn Sa'bân Bey

El-hâc Sa'bân Efendi
İbn Hüseyin

Mustafe Ağa
Helvazâde

'Osmân bin Ahmed
Bazarbaşı

Mehmed bin
Ahmed

Şehir kethüdâsı
Mehmed Celebi

ve gayrihum

s.145.h.97

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kebkebirler mahallesi sâkinelerinden Sabiha binti İbrâhim nâm hatun tarafından husûs-u âtiu'l-beyân ikrâra ve berâ'et-i zimmete vekil olub mezbûrenin zâtına ma'rifet-i ser'iyye ile 'ârifân 'Ali Bey bin Mustafa ve Mehmed Bese bin Mehmed Bey nâm kimesneler sahâdetleriyle vekâleti sâbite olan Çetinzâde El-hâc 'Ali mahfil kazâda iş bu râfi'u'l rakam zâ'im(?) Ahmed Ağa bin nâm kimesne tarafından âtiu'z-zikre vekil olub nehc-i ser'i mu'ayyir(?) üzere vekâleti sâbite olan Mehmed Ağa bin Mustafa Bese mahzarında bi'l vekâle takrir-i kelâm idüb

bundan akdem müvekkilem câhiz için iki yüz gurusluk eşyâ alınub ve yine teslim (s.142) ol dahi tesellüm ve kabûl idüb babası müteveffâ-yı mezbûreden ve vâlidesi Havva nâm müteveffeyâdan bi-hasbü'l-irs-i ser'i intikâl iden cüz'i ve küllî hisse-yi ser'iyyesini câhizi için harc olunan meblag-ı mezbûr iki yüz gurus takas idüb mirasa müte'allika cemi' de'âvî ve mutâlebâtdan ve imân-ı muhâsamatdan müvekkil-i mezbûr Ahmed Ağa'nın zimmetini ibrâ-yı 'âmm kat'a iltizâ-mıyla ibrâ ve iskat eyledim ba'de'l yevm mîrasa müte'allika benden asâlete ve vekâlete da'vâ ve nizâ' sâdır olur işe-lerdi el-hükkâm el-kirâm makbûle ve mesmu'a olunmasın didi didikde vekil-i mezbûrun bi'l-vekile cârî ve sâdır olan ke-lâmını mezbûr Mehmed Ağa bi'l-vekâle tasdik itmegin sihat-i sulh ve ibrâya ba'de'l-hükkâm mâ-hüve'l vâki' gibbe't-taleb ketb olundu tahrîren fî evâil-i Zi'l-hicce es-serife li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Mehmed Efendi
bin Mûsâ

'Abdî bin
Hâcî 'Ali

Mehmed Bese
Cavus

Hâcî bin
Mehmed

Receb bin
'Abdullah

Ahmed Dede bin
Hâcî Ma'den

s.146.h.98

Elhamdülillahi rabbi'l-âlâ bâb essâlevatü's-selâm 'alâ min evtü'l(?) hükümed fahzil(?) hitâb ve 'alî a'lâ ve ashâbı hayr âl ve ashâb . . . bu vakfiyye-yi sahîha-yı ser'iy-ye ve vesika-yı . . . mer'iyyenin sâhibi ve . . . hasenâ-tın

Medine-i Kastamonu'da vâki' Kebkebirler mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden merkûm ve mağfurla Sa'bân Celebi ibn El-hâc Hüseyin nâm müteveffânın vakf-ı âtiu'z-zikrini tescil ve tefviz için savb-ı ser'den mütevellî nasb ve ta'yîn olan Kesikzâde El-hâc Mehmed meclis-i ser' Ahmed'i ve mahfil divân-ı Mehmedîde mezbûr Sa'bân Celebi'nin verasesinden vâlidesi Fatma binti Mustafa Celebi ibn Pîri Celebi ve kebire kızı Havva tarafından ser'a vekâleti sâbite olan Mehmed Celebi Bey zevce-i sagiresi Zeliha binti Ahmed tarafından ser'a Hatice binti Mehmed Efendi ser'a vekâleti sâbite mezbûr Mehmed Efendi mahzarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Sa'bân Celebi hâl-i huyûtunda ve kemâl-ı 'akl u sıhhatinde ratîb mâlinden yüz kıt'a esedi gurus talâvet icrâ-yı serife için vasiyet itmişdir su'âl olunub vasiyet-i mezbûr tenfiz ve meblağ-ı mezbûr yüz gurus mezbûr Sa'bân Celebi'nin muhalledâtından tahsil olunması matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl vukalâ-yı mezbûrun vasiyet-i mezbûreye bi'l-vekâlete inkâr eyledikleri ecilden mütevellî-yi mezbûrdan da'vâsına mevâkîf beyne taleb olundukda 'udûl-u ricâlden Mehmed Celebi ibn El-hâc Hidâyet ve Ahmed Celebi ibn Mehmed nâm kimesneler müteveffâ-yı mezbûr Celebi hâl-i huyûtunda(?) ve kemâl-ı 'akl u sıhhatinde mâlinden yüz gurus telâvet icrâ-yı serife için vakf-ı vasiyet eyledi biz bu husûsa bu veche üzere şahidleriz şahâdet dahi ıderiz didiklerinde ba'de't-ta'dîl ve'l tezkiye şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub ve meblağ-ı mezbûr yüz gurus

mezbûr Sa'bân Celebi'nin sülüs malına müsâ'id olmağın zikr olunan vekillerden tahsil olunub mütevellî-yi mezbûr El-hâc Mehmed'e ref' ve teslim ol dahi kabz ve kabûl idüb vâkıf-ı mezbûr Sa'bân Celebi söyle *نه* eylediği meblağ-ı mezbûr yüz esedi gurus on bir buçuk hesabı üzere istirbâh ve istikâl olunub rub' ve *نه* hâsıl olar dört ecz-i ihvân ve bir ser mahfil ve bir mütevellîye virilüb mezbûrlar dahi bir gün mahalle-yi mezbûrede vâkı' câmi'-i şerifde hâlâ imâm-hatîb olan vâ'iz Mehmed Efendiler El-hâc Ahmed *نه* olub yevmî ikiser akçasa mutasarrıf olduğundan ma'ada ecz-i invân mezbûruna ser mahfil ve noktacı(?) olub hatm tamâmında *نه* kalub yevmî birer akçaya dahi mutasarrıf ola ve mütevellî-yi mezbûrun sulbî oğlu Molla Mustafa ve El-hâc 'Alizâde Molla Mustafa ve yevm birer cüz'-i şerif tilâvet idüb yevmî ikiser akçaya mutasarrıf olalar ve kutbu'l-'ârifin es-seyh Sa'bân Efendi hazretlerinin makâm-ı *نه* secade-nisîn olan mir-i *نه* lâkin 'umdetü'l vâsileyne 'Aziz hazretleri Hasbi nazır olub ve her birinin 'azlu nasbı 'Azize müşarünileyh hazretlerinin yedinde *نه* olub ve *نه* mezbûrundan biri vefât eyledikte mûmâ-ileyh Es-seyd 'Aziz hazretleri diledikleri şeyi *نه* ta'yîn eyledikte mütevellî ve kavm-i meblağ-ı mezbûru kabz eyledikten sonra tarafından da'vâ ve nizâ'-i ser ve *نه* olduklarında hâkim-i mevki' a'liu'l-kitâb *نه* ve hasbü'l-me'ab 'âlimabi'l-hilâf beyne'l e'imme el-esrâf taraf-ı vâkıfı evvel görüb vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzumuna hükm idüb vakf-ı

mezbûr sahîh ve lâzım ve mecmû'a 'aliyye olub tebdil ve tagyir-i mecâl mümteni' el-ihtimâl oldu fi bedele ba'd mâ .. fi evâil-i sehr-i Sa' bânü'l-mu'azzam li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Hasan Efendi	El-hâc 'Ali bin	El-hâc 'Ali bin
ibn 'Abdurrahman	Ağa	El-hâc Mustafa
Efendi		

Sa'bân	Mehmed Efendi	Ebubekir Efendi	Ahmed Bey ibn
Bey		ibn Mustafa	El-hâc Sa'bân
		Halife	

ve gayrihum. *...*

s.146.h.99

Husûs-u âtiû'l-beyân ictimâ ve fasl icün fermân-ı 'âli sâ- dir olmağın medine-i Kastamonu mahallâtından Tobcuzâde câ- mi'i şerifi evkâfından berât-ı 'âlisân ile mütevellî olan fahru'l-kudât hâfız Mehmed Efendi ibn İbrâhim Efendi mec- lis-i şerif hâtîru'l-lâzım tevkîrde Kenare mahallesi sükkâ- nından El-hâc Mustafa ibn Yanık El-hâc muvâcehesinde üzeri- ne da'vâyı ve takrir-i kelâm idüb mezbûr Tobcuââde câmi'i şerifi evkâfına bundan akdem mütevellî olan Hoca Mustafa Efendi ba'zi ashâb-ı hayrın imâm ve hatîb ve mü'ezzin ve *refiâ* cami' ve mütevellî ve kabz-ı mühimmâtını vakf eyledikleri nukûdun müteveffâ-yı hoca Mustafa Efendi dört bin beş yüz gurus istihlâ idüb zimmetinde olmağın meblağ-ı mezbûru sâbika Kastamonu kadısı Boru 'Ali Efendi huzûrunda mütevellî-i vakf İbrâhim Efendi ve ahâli-i mahalle muhâse- besine görüb mal-ı vakf taleb olundukda müteveffâ-yı mezbûr hoca Mustafa Efendi bin otuz üç gurusuna ikrâr idüb meblağ-

ı mezbûrun nemâsından câmi'-i merkûmun kurbında vâki' tara-
fını tarîk-i 'âmm ve bir tarafı İbrâhim Çelebi menzili ile
mahdûd n'al-banthâne demekle ma'rûf hanı istirâ ve ta'mir
ve termim ve vakfın itdüğünü ikrâr ve i'tirâf (s.147) idüb
ikrâr-ı merkebesi olan meblağ-ı mezbûr ile han-ı merkûm
tahsil ve mütevelliyeye edâ ve teslime tenbiye olundukda mer-
kûm El-hâc Mustafa müteveffâ-yı merkûm hoca Mustafa Efendi-
ye kefil-i bi'l-mâl ve yedine dürer-i ser'i olunub ba'de
Hoca Mustafa Efendi hâl-i huyûtunda(?) yüz elli gurus imâm
-ı vakfa ve altmış gurus hatib virüb bâki sekiz yüz yigirmi
üç gurus zimmetinde iken fevt olunmanın meblağ-ı mezbûr
sekiz yüz yigirmi üç gurus ve han-ı merkûm mahdûdu kefil-i
bi'l-mal olan mezbûr El-hâc Mustafa'dan tevliyetim hasebiy-
le taleb itdim su'âl olunub alıvirilmesi matlûbumdur didik-
de gibbe's-su'âl merkûm El-hâc Mustafa kaziyeye minvâl-i
muharrer üzere olduğunu ikrâr velâkin kefil bi'l-i bi'l-mâl
ve yedine dürer-i ser'i olduğunu inkâr itmeğin mütevelliy-
merkûm Hâfız Mehmed Efendi'den mer'asını mübeyne biline ta-
leb olundukda 'udûl-u ricâlden El-hâc Mehmed bin Çetinzâde
El-hâc Hasan ve diger El-hâc Hüsameddin nâm kimesneler li-
ecli's-sahâde meclis-i ser'a hâzirân olub israu'l istihsa-
hâd (?) fi'l hakika sabika vakf-ı mezbûr mütevellisi müte-
veffâ Hoca Mustafa Efendi zamanı tevliyetine ba'zı ashâb-ı
hayrâtın câmi'-i merkûmun imâm ve hatib ve mü'ezzin ve mü-
tevellî ve ba'zı mühimmâtına vakf eyledikleri nukûduna
cem'â dört bin beş yüz gurus olmak üzere sabika Kastamonu

kadısı Boru 'Ali Efendi huzûrunda mütevellî-i vakf İbrâhim Efendi ile ahâli-yi mahalle muhasebesini görüb mal-ı vakfı taleb ve da'vâ eylediklerinde müteveffâ-yı merkûm Hoca Mustafa Efendi meblağ-ı mezbûrdan bin otuz üç gurusu ikrâr idüb ve meblağ-ı mezbûrun nemâsından câmi'-imezbûr kurbinde beynel ahâlisi ma'lûmu'l hudûd n'albandhâne demekle ma'rûf han istirâ ve ta'mir ol dahi vakfın idüğünü ikrâr ve ma'adayı nükûdu inkâr eyledikde ikrârı mertebe olan meblağ-ı mezbûrun bin otuz üç gurusu vakf için hükm ve edâya ve hana mezbûru vakfa teslimi tenbiye olundukda meblağ-ı mezbûrun otuz üç gurusu ve hana merkûm mezbûr El-hâc Mustafa bizim huzurumuzda kafil bi'l-mal olub ve yedine dürer-i ser'î olundu biz bu husûsa bu veche üzere şahidleriz ve sahâdet dahi ideriz diyü her biri edâ-yı sahâdet-i ser'iyye eylediklerini ba'de'l ve'l ta'dîl ve'l tezkiye sahâdetleri makbûle olmagın meblağ-ı mezbûr bin otuz üç gurusundan bâki kalan sekiz yüz yigirmi gurusu ile hana mahdûdî mezbûr Hâfız Mehmed Efendi'ye edâya teslimi hükm ve tenbiye birle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-'isrîn fi Sa'bânü'l-mu'azzam li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Fahru'l müderris Ahmed Efendi
İbn İbrâhim Efendi

Mefâhirü'l kudât Hasan
Efendi 'Abdurrahman Efendi

El-hâc 'Ali bin Şehir kethüdâsı Mehmed
El-hâc Mustafa Celebi İbn İbrâhim Celebi

'Osman Efendi
el-imâm câmi'
halife

'Umdetü'l 'ulemâ-yı
'Ömer Efendi el vâ'z

s.147.h.100

Medine.i Kastamonu mahallâtından Sâdi Bey mahallesi sakine-
 lerinden Saliha binti 'Abdullah nâm hatun meclis-i şer'ide
 Cebra'il mahallesi sükkânından Mehmed Bese bin Veli nâm
 kimesne muvacehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb târih-i
 kitâbdan bir sene mukaddem oglum Mehmed El-hâc Halîl Bese
 , hânında ticaret üzere iken ma'zallahu te'âlâ fevt olub ve-
 râseti bana ve karındaş Receb'e münhasıra olub ben İstan-
 bul'da ve karındaş Receb âhar diyarda bulunmağla muhallefâ-
 tını mezbûr Mehmed Bese kabz idesin diyu tarafımızdan vekîl
 eylemiş idik hâlâ ben bunda geldikde kabz eylediği esyâdan
 kırk buçuk gursa mezbûr Mehmed Bese yedinden bi't-tamâm
 alub zimmetinde müteveffâ oglum Mehmed'in esyâsından bir
 sey kalmadı husûs-u mezbûre müte'allik zimmetini ibrâ-yı
 'âmm kat'a iltizâmıyla ibrâ ve iskat eyledim ba'de'l-yevm
 mirasa müte'allik benden da'vâ sudûr ider iselerdi el-
 hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasun didikde mukar-
 rer-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere sâdır olan kelâmını
 el-mukırarla el-mezbûr Mehmed Bese bi'l-muvâcehe tasdik it-
 megin mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı zi'l-ka'-
 de sene 97.

Suhûdu'l-hâl

Şehr kethüdâsı
 Mehmed Celebi

İmâm Hasan Efendi
 bin Mehmed

'Ali Celebi bin
 'Osmân

Mehmed bin
 Hâcı Hasan

ve gayrihum fi'l hüzzâr(?)

s.147.h.101

Medine-i Kastamonu mahallâtından Şâdî Bey mahallesi sâkinelerinden Saliha binti 'Abdullah nâm hatun meclis-i şer'de Cembrâ'il mahallesi sâkinlerinden Mehmed Beşe bin Veli nâm kimesneye ihzâr ve mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan bir senesine mukaddem oğlu Mehmed mezbûr Mehmed Beşe'ye yüz gurusluk penbe bey' idüb ba'de El-hâc Halîl Beşe hânında ticaret üzere iken ma'zâlahu te'âlâ fevt olub penbe bahâsından yüz gurus mezbûr Mehmed Beşe zimmetinde kalmışdır su'âl olunub cevâb tahrîr ve ihkâk-ı hak olunması matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Mehmed Beşe cevâbında fi'l-vâki' mezbûr müteveffâ Mehmed'den yüz gurusluk penbe iştirâ eyledim idi lâkin müteveffâ-yı mezbûr Mehmed hâl-i hayatında iken bi't-tamâm edâ eyleyüb zimmetimde bir akça ve bir habbe bâkî kalmamışdır diyu def'ale (s.144) cevâb virecek müdde'î mezbûre Sâliha inkâr idüb mezbûr Mehmed Beşe'den beyne taleb olundukda 'udûl-u ricâlden 'Osmân Çelebi bin Ahmed ve Mehmed bin 'Osmân nâm kimesneler li-eclü's-şahâde meclis-i şer'a hâzırân olub istişahâd olunduklarında fi'l-hakîka Mehmed mezbûr Mehmed Beşe ile penbe bahâsından yüz gurus hesabımız var idi lâkin alub zimmetini ibrâ eyledim bir akça ve bir habbe alacağım kalmamışdır diyu bizi işhâd idi biz bu husûsa bu veche üzere şahîdleriz şahâdet dahi ideriz diyü her biri edâ-yı şahâdet-i şer'iyeye eyleiklerinden sonra ba'de't-ta'dîl ve'l-tezkiye şahâdetleri hîn-i kabûlde vâki' olmağın mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî evâsıt-

ı Zi'l-ka'de li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Hâcı Şa'bân bin mehmed	Imâm Hasan Efendi bin Mehmed	Mehmed bin Hâcı Hasan
---------------------------	---------------------------------	--------------------------

Seyyid Mehmed Çelebi bin Mustafa	'Ali Beşe bin Hasan	ve gayrihum
-------------------------------------	------------------------	-------------

s.148,h.102

Subaşı 'Osmân Ağa tarafından kethüdâsı Mehmed Çelebi nâm kimesne meclis-i şer'ide Sâdî Bey mahallesi sâkinlerinden iş bu bâ'isu'l kitâb Hâcı Islâm bin Ishâk ve zevcesi Balkız binti Yûsuf nâm kimesneleri meclis-i şer'i ihzâr ve mahzarında üzerine takrîr-i kelâm idüb mezbûr Hâcı Islâm'ın hatunu balkız binti Yûsuf nâm hatun dâima levendâd tâ'ifesiyle mu'âmelesi olup kendi halinde değildir mezbûr Islâm'dan ve zevcesi Balkız nâm kimesnelerden su'kl ve mezbûrenin dahi ahâli-i mahalleden keyfiyet-i ahvâli su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl ve 'akibu'l-inkâr mezbûr Mehmed Çelebi den levandân tâ'ifesiyle mu'âmelesi olduğuna beyne taleb olundukda ityân beyneden izhâr-ı 'aciz itmeğin ahâli-yi mahalleden imâm Hasan Efendi ve Mehmed bin Mehmed ve mustafa bin İdris ve Fazlı Dede İbn Ahmed nâm kimesnelerden mezbûrenin keyfiyeti ahvâli su'âl olundukda mezbûrlar cevâblarında mezbûr Hâcı Islâm'ın zevcesi Balkız nâm hatunun bu ana gelince asla bir su'âline muttali' olmadık ba'de'l yevm dahi mezbûreye mütekeffil oluruz diyu hüsn ü hâlini ihbâr itmeleriyle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâsıt-ı şehri Zi'l-ka'de-yi şerife li-sene sitte ve

tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Receb Efendi İsmâ'il bin Hâcî İsmâ'il bin Mahzar Mehmed
Mehmed 'Osmân

ve gayrihum min *هنا*....

s.148.h.103

Medine-i Kastamonu mahallâtından İsmâ'il Bey mahallesi sük-
kânından olub Derviş Bey bin Mehmed nâm kimesne meclis-i
şer'-hatir lâzîmü't-tevkîrde iş bu hâfîzu'l-kitâb İbrâhim
Efendi bin 'Abdurrahman Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve
takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı
Hâcî Mustafa mülkü ve bir tarafı Bulamaçoğlu mülkü ve bir
tarafı İsmâ'il Çelebi mülkü ve bir tarafı karîk-i 'âmm ile
mahdûd ve mümtâz bir oda ve bir ev ve bir ahur hadîkasıyla
ve eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle ve senede İsmâ'il
Bey evkâfına yeri akça icâre virmek üzere ve emlâk-i mezbû-
run nisfî benim olub ve nisf-ı âhiri gâ'ib fi'l-meclis ka-
rındaşım El-hâc Ahmed'in olmağla ancak gene hisse-yi
şer'iyemî mezbûr El-hâc İbrâhim Efendi'ye kırk beş esedî
guruş tarafından icâb ve kabûl ve şurût-ı müfsidden 'ârî
bey' bât-ı sahîh-i şer'iyeye ile bey' idüb ol dahi istîrâ ve
teslîm ve kabûl itdikden sonra ve semeni olan meblağ-ı
mezbûr kırk beş guruş İbrâhim Efendi yedinden bi't-tamâm
ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim bâlâda hudûd-ı erba'a ile
zîkr olunan mülk-ü *نصرت* mezbûr İbrâhim Efendi'nin mülk-ü
müsterâsıdır keyf-i mâyesâ ve bahtiyâr mutasarrîf olsun di-
dikde gibbe't-tasdîk eş-şer'î li-sene seb'a ve tis'in ve

elf.

Suhûdu'l-hâl

Mustafa Efendi bin Hasan Efendi	Es-şeyh Ishâk Efendi	Ahmed Halife bin Hâcı Ahmed
Hâcı Mehmed Halife bin mehmed	Mehmed bin Mustafa	

s.148.h.104

Medine-i Kastamonu kazâsına tâbi' Polatlar nâm karye sâkin-
lerinden Mustafa Beşe ve li-ebeveyn kızkarındaşları Sâre ve
Fatme binti Ahmed nâm hatunlar meclis-i şer'-hatir lâzi-
mu't-tevkîrde is bu bâ'isu'l kitâb 'Osmân halife bin İbrâ-
him mahzarında be-tav'u'l-sâf ikrâr ve i'tirâf idüb bundan
akdem fevt olan anamızdan bi-hasbu'l-irs intikâl iden kar-
ye-yi mezbûre toprağında vâki' bir tarafı Kılçı zimmi bağ-
çesine bir tarafı Sinanoğlu bağçesine ve iki tarafı tarîk-i
'âmm ile mahdûd olan mülk bağçemizin içinde mevcûd olan es-
câr-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle müteveffâ-yı mezbûr
düyûn-u mesiyyetesi için mezbûr 'Osmân Halifeye otuz esedi
guruş tarafından icâb ve kabûl hâvi ve şürût-ı müfsidden
'ârî bey' bât-ı sahîh-i ser'iyye ile bey' eyledik ol dahi
istirâ ve tesellüm itdikden sonra sümün olan meblağ-ı mez-
bûr otuz esedi gruş müsteri-yi mezbûr 'Osmân Halife yedin-
den tamâmen ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm bağçe-i merkûm
müsteri-yi mezbûrun mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâyeşâ-yı ve
bahtiyâr olsun didikde gıbbe't-tasdîk eş-ser'i mâ-hüve'l
vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Muharremü'l-harâm
sene 97.

Suhûdu'l-hâl

Kalaycı İbrâhim
bin Halûl

Terzi 'Abdurrahman
Celebi

Kazgancı
Usta Şa'bân

Kazgancı
Mehmed Celebi

Hâfız 'Ömer
Efendi

ve gayrihum

s.149,h.105

Defter oldur ki Kastamonu kazâsının hâne-yi 'avârız-ı esâ-
mîler şer'iyyesiyle ider tahrîr evâ'il-i Recebü'l-mürecceb
sene 1096

Mahalle

Mahalle-i Kebkebirler 2 hane	Mahalle-i İsmâ'il Bey 5 hane	Mahalle-i Sanraçlar 22 hane
Mahalle-i Akmesjid 42 hane	Mahalle-i Hâcî Dursun 32 hane	Mahalle-i İbn Neccar ma' Türbe 1 hane
Mahalle-i Gökdere 3 hane	Mahalle-i Tâhir Fakih 2 hane	Mahalle-i Cemal Ağa 2 hane
Mahalle-i Frenkşah 20 buçuklar(?) hane	Mahalle-i Atabek 3 hane	Mahalle-i Hâcî Hamza 2 hane
Mahalle-i seydiler 1 hane	Mahalle-i Bedir Gazi 2 hane	Mahalle-i Mûsâ Fakih 2 hane
Mahalle-i Sofular 12 hane	Mahalle-i 'Arızlar 32 hane	Mahalle-i Küpcügez 4 hane
Mahalle-i İbn Suli 1 hane	Mahalle-i Cebrâ'il 8 hane	Mahalle-i Şâdî Bey 32 hane

Mahalle-i Kayalu Mahalle-i Hansalar Mahalle-i Alaca Mescid
 1 hane 4 hane 2 hane

Mahalle-i Püre Mahalle-i İsfendiyar Mahalle-i 'Abdulcabbâr
 2 hane 32 hane 3 hane

Mahalle-i Aktekke Mahalle-i Kırıkçeşme Mahalle-i Deveciler
 4 hane 4 hane 42 hane

Mahalle-i Bekir Mahalle-i Atabek Müderris Mahalle-i Muzaf-
 Celebi feriddin
 32 hane 1 hane 2 hane

Mahalle-i Elbistan Mahalle-i Hasan Celebi Mahalle-i İbn
 Sa'di
 2 hane 2 hane 2 hane
 buçukdur

Mahalle-i Cevgâni Mahalle-i Diğer Saraçlar Mahalle-i Hamza
 Ağa
 12 hane 12 hane 2 hane

Mahalle-i Kenare Mahalle-i Halife Mahalle-i Zamiyân Balat
 1 hane 10 hane 2 hane

Nahiye-i Kuzyaka

Karye-i Gödel Karye-i Dıbağlar Karye-i Çavındır ma' müslü-
 man
 12 hane 2 hane 1 hane

Karye-i Sâhib Karye-i Karakuz Karye-i Evirialan
 3 hane 2 hane 2 hane

Karye-i Alpu Karye-i Seremeddin Karye-i Akçakese
 12 hane 3 hane 2 hane

Karye-i Türbe-yi 'Adil Bey Karye-i Karaevli Karye-i Samak-
çılar
32 hane 3 hane 3 hane

Karye-i Serti Karye-i Elbistan Karye-i Kara Çomak
32 hane 3 hane 3 hane

Karye-i Eyük 'alâ Karye-i Eyük Sufla Karye-i Çatakviran
32 hane 32 hane 40 hane

Karye-i Matrab Karye-i Bolacık Karye-i Yıva
2 hane 1 hane 1 hane

Karye-i Saraycık ma'a müsliman Karye-i Gömece
4 hane 1 hane

Karye-i Burmacı Karye-i Türklü Karye-i Kızılçaviran
52 hane 3 hane 12 hane

Karye-i Zimyan Karasu Karye-i Çatakviran Karye-i Ballak
3 reb' hane 3 hane 2 hane

Karye-i Hurmalu Karye-i İsmâ'il Karye-i Ahlat ma'a Müsli-
man
4 hane 1 hane 2 hane

Karye-i Baylar Karye-i Depe
12 hane 4 hane

Yekûn hane Kuzyaka 772

Nahiye-i Akkaya

Karye-i Has Karye-i Kuşkara Karye-i Havendir(?)
3 hane 2 hane 32 hane

Karye-i Halaçlar	Karye-i Boğaz	Karye-i Kuyucak
3 hane	2 hane	1 hane
Karye-i Yörükvirân	Karye-i Bozoğlak	Karye-i Bük
4 hane	72 hane	12 hane
Karye-i Alpagut	Karye-i Çukurviran	Karye-i Kızıoğlu
32 hane	5 hane	12 hane
Karye-i <i>Gül</i> viran	Karye-i Gelinviran	Karye-i Geyikli
1 hane	3 rub' hane	3 rub' hane
Karye-i Avcılar	Karye-i Dana söküsü	Karye-i Aynacı
1 hane	32 hane	5 hane
Karye-i Atabakkavağı	Karye-i Akçatas	Karye-i Alpagut
1 hane	4 hane	2 hane
Karye-i Akdoğan	Karye-i Kabalar	Karye-i Sapaca
32 hane	1 hane	1 hane
Karye-i Çatak	Karye-i Havli	Karye-i Eceoğlu
2 hane	1 hane	3 hane
Karye-i Burma	Karye-i Başviran	Karye-i Kızılcakilise
3 hane	1 hane	5 hane
Karye-i Eğerciler	Karye-i Darıbükü	Karye-i Elmayakası
3 hane	12 hane	2 hane
Karye-i Köylüüzü	Karye-i Hatır ma'a müslüman	
32 hane	6 hane	

Mehmed bin Seyfi fi karye-i Cerem

Kefiller

Karye-i mezbûreden Receb bin Hasan ve Ahmed bin Mehmed ve Ramazan bin Mustafa ve Mehmed bin 'Abdullatif

Karye-i Çatakviran ve Kızılçaviran

4 hane

12 hane

Nefer 1

Hüseyin bin Yahyâ fi karye-i mezbûre

Kefiller

Karye-i mezbûreden Bayram bin Receb ve Bünyâd bin Murâd ve Ramazân bin Bayram ve Mehmed bin Receb ve El-hâc Hasan Süleymân

Karye-i Öyük ve Gömece

32 hane

1 hane

1 nefer

Hüseyin bin 'Ali fi karye-i Dıbağ Ishâk

Kefiller

Karye-i mezbûreden Receb bin 'Ali ve Mustafa bin Mehmed ve İbrâhim bin Mehmed

Karye-i Öyükoğlu ve Türklü

32 hane

1 hane

1 nefer

Receb bin 'Abdulkadir fi karye-i mezbûre

Kefiller

Ahmed bin Rıdvan ve 'Osman bin Yûsuf ve Mustafa ibn El-hâc Mehmed ve mü'ezzin Mehmed Halife bin Hüseyin ve Sefer bin Mustafa

Karye-i Seremeddin ve Türklü

3 hane

2 hane

1 nefer

Sa'bân bin Hüseyin fî karye-i Çorumlu

Kefiller

Dubacılar Mahallesinden Mehmed bin Halil ve Kırık Çeşme mahallesi Sa'bân 'Abdullah bin Şemsi

Buçuk hanesini bize virmiştir.

Karye-i Saraycık ma' müslüman ve

5 hane

2 hane

1 nefer

'Abdullatif oğlu Mehmed fî karye-i Çorumlu

Kefiller

Karye-i mezbûreden Mehmed bin Seyfi ve El-Hâc 'Ali bin Mehmed ve El-Hâc Himmed bin Mustafa ve Mehmed

Karye-i Burma

52 hane

Sa'bân bin mehmed fî karye-i İsmâ'iller

Kefiller

Karye-i mezbûreden Ahmed bin Mustafa ve diğer Ahmed bin Sa'bân ve Receb bin Musli ve Burma'dan Mehmed bin halil ve babası Mehmed ibn Musli kefil

Karye-i Çorumlu ve Gödel

4 hane

12 hane

1 nefer

Mustafa bin mehmed fî karye-i mezbûrede

Kefil

İmâm Ahmed bin Mehmed ve El-Hâc 'Ali bin Mehmed ve Receb bin Hasan

Şehir nahyaları Akkaya

Rüsûmât-ı kara arpa beyân olunur.

Karye-i Aktas
38 gurus

Karye-i Çoban ma'a

Karye-i Geyikli
13 gurus

Karye-i Burma
----- gurus

Karye-i Köylüüzü
32 gurus

Karye-i Eyti
48 gurus

Karye-i Kızıoğlu
19 gurus

Karye-i Atabekkavağı
18 gurus

Karye-i Darıbükü
35 gurus

Karye-i Bük ma' Çavındır
33 gurus

Karye-i Batak
50 gurus

Karye-i Akdoğan
4 gurus

Karye-i Has
50 gurus

Karye-i Eğerciler
30 gurus

Nahiye-i Kuzyaka

Karye-i Karaevli ve Depe
40 gurus

Karye-i Alpu
20 gurus

Karye-i Gödel
15 gurus

Karye-i Evirialan
2 gurus

Karye-i Hâmid
35 gurus

Karye-i Bayındır
22 gurus

Karye-i Seremeddin
28 gurus

Karye-i Saraycık
45 gurus

Karye-i Öyükler
40 gurus

Karye-i Gömece
15 gurus

Karye-i Burma
40 gurus

Karye-i Karaçomak
25 gurus

Yekûn gurus

s.151,h.107

Kazâ-yı Kastamonu'da Bikli Sultan-ı 'aliyye er-rahmete ve'l

hazretlerinin âsitânesi karyelerinden sâkinlerinden

Es-seyd Receb Çelebi ibn Es-seyd İbrâhim Çelebi meclis-i

ser'-kavim lâzimü'l kazîmede yine karye-i mezbûre sükkânın-
dan râfi'u'l rakım fahrü'l müderrisin Es-seyd Mûsâ Efendi
ibn Es-seyd Ahmed Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm
idüb kazâ-yı mezbûrede Seremeddin nâm karyede vâki' silk-i
mülk-ü sahihinde münselik bir bâb menzil ve bir bâb anbar
ve sâ'ir emlakı ve karye-i mezbûre serâm (?) 'Alâaddin hu-
dûdu dâhilinde lede'l ahâli ve'l cirân ma'lûma el-hudûd
taht-ı tasarrufumuzda olan olan cümle arâzimi sâhib-i 'arz
ma'rifetiyle senede iki hatm-i şerif tilâvet itmeğin üzere
ba'de't-tahliye eş-ser'iyye mezbûr Es-seyd Mûsâ Efendi'ye
hibe-i sahiha-yı şer'iyye ile hibe ve teslîm ol dahi itti-
hâb(?) ve kabz ve kabûl eyledi ba'de'l yevm sâlifü'l zikr
emlak ve arâzi-yi mezbûre Es-seyd Mûsâ Efendi'nin mülk-ü
mevhûbesidir keyf-i mâyesâ-yı ve bahtiyâr mutasarrıf olsun
didikde mukarrer-i merkûmun menvâl-i muharrir üzere câri ve
sâdir olan kelâmı el-mukırarla el-merkûm Es-seyd Mûsâ Efendi
bi'l muvâcehe tasdik ve bi'l müşâfehe(?) tahkik ve kabûl
itmeğin hîne'l vesîka gibbe't-taleb ketb ve terkîm olundu
tahrî fi evâ'il-i Şa'bânü'l mu'azzam li-sene sitte ve tis'-
in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

'Amîdu'l 'ulemâi'l kirâm
Mehmed Efendi el-müftü

Fahru'l kudât vecizâde
El-Hâc Mustafa Efendi

Es-seyyid Mehmed Çelebi ibn
Es-seyyid Şeh 'Ali Efendi

Helvazâde
Mustafa Ağa

Hasan bin
Hüseyn

Mustafa Çelebi
İbn Mahmûd Efendi

Şa'bân dede
İbn Mustafa Dede

Hasan
bin 'İsâ

Mehmed Bey ibn ve gayrihum *Ne...*
Seyhi Bey

s.151,h.108

Medine-i Kastamonu mahallâtından Köpceğiz mahallesi sükkâ-
nından iken bundan akdem fevt olan Ahmed Bey nâm müteveffâ-
nın verâseti zevce-i metrukası 'Alime binti nâm hatun
le sulbiye kızı Havva'ya ve karındaşı Receb nâm kimesnelere
münhasır olduğu şer'a zâhir ve mütebeyyin oldukda sonra yi-
ne medine-i mezbûre mahallâtından Honsalar mahallesi sâkin-
lerinden Râfi'u'l kitâb El-Hâc Mehmed ibn 'Abdulnebi nâm
kimesne müteveffâ-yı mezbûrun muhallâtına vaz'u'l seyd olan
Receb ve merkûm 'Alime'ye Meclis-i şer'i kavim lâzimü't-
tekrîmeme ihzâr ve mahzarlarına üzerlerine da'vâ ve takrîr-
i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde emti'a bahâ-
sından altmış altı gurus ve altmış dört gurus nukd cem'an
yüz otuz 'aded esedi gurus hakkım olub taleb eylediğimde
virmede imtinâ' iderler su'âl olunub tereke vâfiyyesinden
elvirilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akibu'l
inkâr müdde'i-i mezbûrdan takrîrine mevâkıf beyne taleb
olundukda 'udûl-u ricâlden El-Hâc Ahmed bin Hâcî Mustafa ve
Himmat bin İbrâhim nâm kimesneler li-eclû's-sahâde hâzi-
rân olub irsu'l istişahâd fi'l hakika müdde'i-i mezbûr el-
hac Mehmed emti'â bahâsından altmış altı gurus ve altmış
dört gurus namd cem'â yüz otuz 'aded gurus müteveffâ-yı
mezbûr Ahmed Ahmed Bey'in yedine bizim huzûrumuzda teslim-i
kabz eyledim bizler bu husûsa bu veche üzere şahidleriz şa-
hâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şahâdet-i şer'iyeye

eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve'l tezkiyye şahâdetleri hayr-ı kabûlde vâki' oldukdan sonra meblağ-ı mezbûr yüz otuz esedi gurus ba'de'l hükm mezbûr Receb ve 'Alime ve Havva i'âde-yi kelâm idüb mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûre emlâkinden Hakhaklar mevki'inde vâki' bir tarafı El-Hâc 'Abdullah dükkânına ve bir tarafı İbrâhim Çelebi dükkânına ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd mülk-i fevkânî dükkânı yüz gurus ve otuz vakiyye kahve otuz gurus cem'â yüz otuz gurus mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun mezbûr El-Hâc Mehmed'e olan yüz otuz gurus deyn-i müsbetesi mukâbelesinde teslim eyledi ol dahi tesellüm kazbz-ı kabul eyledi didiklerinde gibbe't-tasdîku's-ser'î mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî evâil-i Sa'bânü'l mu'azzam li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

zîdetü'l-kudât Hasan Efendi Yazıcızâde Bosnakzâdeler
ibn 'Abdurrahman Efendi El-Hâc Ahmed Ağa

Şehir kethüdâsı Terzibaşı ve gayrihum .
Mehmed Çelebi Mehmed Çelebi

s.152

Mahalle-i Cebrâ'il ma' Ibn Suli ve Frenksah
10 hane 1 hane 2 hane
nefer 1

Mustafa bin Mehmed öi oğlu Enbiyâ mahalle-i mezbûre

Kefiller:

Terzi Mehmed Çelebi ibn 'Ali ve Mehmed bin 'Abdî ve Muslî
ibn El-Hâc Mehmed kefillere

Mahalle-i Alacamescid ve Kayalu ve Atabek ve Frenksah ve
 3 hane 1 hane 1 rub' 2 hane

karye-i Yıva

nefer 1

Hüseyin bin Hasan fi karye-i Köylüözü

Kefiller:

Karye-i mezbüreden Receb bin Hasan ve Mustafa bin Receb ve
 diğer Mustafa bin Mehmed ve İbrahim bin Himmet Ahmed bin
 Hasan

Mahalle-i Halife ma' Kenare
 10 hane 1 hane

nefer 2

İsmâ'il bin Mustafa bin Ma'den fi karye-i Halâc

Kefiller

Karye-i mezbüreden Mehmed bin İbrahim ve Mustafa bin İsmâ'-
 il ve 'Abbas bin 'Ömer 'Abdulkadir bin Himmet ve Mustafa
 bin Hüseyin ve Mehmed bin Mehmed.

Mahalle-i İsfendiyar Bey ma' mahalle-i Hüseyin Çelebi ma'
 4 hane 1 hane

karye-i Yıva
 2 hane

Kürekçi Hâmid bin nâm karyede Ahmed bin Sükr

Kefiller:

Mahhelle-i mezbüreden İshâk bin Mustafa ve Hüseyin bin el-
 hâc Mustafa ve karye-i mezbüreden Mehmed bin Hâcı nâm ki-
 mesneler kefilleri

Karye-i Akkaya

Karye-i Hâs ve Havli ve Kuyucak
 3 hane 1 hane 12 hane

nefer 1

'Ali bin Ma'den fi Karye-i mezbüre

Kefiller:

Karye-i mezbûreden El-Hâc İsmâ'il bin Mehmed ve diğeri Mehmed bin Ahmed kefdir

Karye-i Kuşkara ve Savındır
2 hane 3 hane

nefer 1

Kefiller:

Karye-i mezbûreden Mustafa bin Hüseyin ve Mehmed bin İbrâhim ve Halil bin İslâm ve 'Ömer bin Pirî İmâm oğlu kefillerdir.

Karye-i Halaçlar ma' Bük
32 hane 12 hane

1 nefer

Buçuk hanesini biz virmişizdir.

Mehmed bin 'Ömer fi karye-i mezbûre

Kefiller:

Mehmed bin Muslî ve Halil bin İslâm ve Mehmed bin İbrâhim ve Mustafa bin Hüseyin

Karye-i Alpagut ve Boğaz
32 hane 2 hane

nefer 1

Sa'bân bin El-Hâc Bayram fi karye-i Boğaz

Kefiller:

Karye-i mezbûreden El-Hâc 'Ömer bin Mûsâ ve Hüseyin bin İlyâs ve Kara Hasan bin İlyâs bin Hüseyin

Karye-i Gödekviran
4 hane
Nefer 1

Mustafa bin İbrâhim fi karye-i mezbûre

Kefiller:

Karındaş Hatîb Mehmed Halîfe ve Mustafa İbn El-Hâc 'Ömer ve Mehmed bin Hasan ve El-Hâc 'Osmân bin El-Hâc Mehmed.

Karye-i Bozoğlak
72 hane

1 Nefer Birbuçuk hanesi eğercilerdir.

Ahmed bin Hüseyin fi karye-i Halac

Kefeller:

Karye-i mezbûreden Mehmed bin İbrâhim ve Ahmed bin Dimyâd ve Bozoğlakdan İmâm 'Ali bin Mehmed

Karye-i Eğerciler ve Bozoğlak ve Yörükviran
32 hane 12 hane 2

Hüseyin bin hasan fi karye-i Alpagut

Kefiller

Karye-i mezbûreden Hüseyin bin Süleymân ve Mehmed bin Mustafa mezbûrlara dahi karye-i Eğercilerden İmam İsmâ'il bin 'Abdulşükür kürekcinin menzili ve nisf.

Karye-i Köylüözü ve Kızılkilise
32 hane 2 hane
Nefer 1

Kızılkilise'den Muharrem bin İbrâhim

Kefiller:

Karye-i mezbûreden Recep bin Hamza ve Ahmed bin Mehmed ve karındaşı Receb bin İbrâhim ve Cebra'il'den Mehmed Çelebi bin Receb

Karye-i Inceoğlan ve Darıbükü
4 hane 12 hane

Nefer 1

Mehmed bin Bünyad fi karye-i İsmâ'illi

Kefeller:

Karındaş Ahmed bin Bünyad ve Mehmed bin Himmet ve Ahmed bin Mustafa ve İsmâ'il bin 'Abdulhalim ve 'Osmân bin Mehmed ve Himmet bin Akcı

Karye-i Almayakası ve Evciler ve Gelinviran
3 hane 1 hane 1 hane

Buçuk hanesi bize verilmiştir.
Nefer 1

Hüseyin bin Mustafa fi karye-i Halaçlar

Kefiller:

Karye-i mezbûreden 'Ömer Dede ibn Mehmed ve Mustafa bin Mehmed.

s.154

Karye-i Kızıoğlu ve viran ve Atabekgazi ve Alpagut
1 hane 1 hane 1 hane 22 hane

1 Nefer

'Ömer bin Ahmed fi' (?) İsmâ'illi

Kefiller:

Mahalle-i Cebârâ'il'den Mehmed bin Halîl ve mahalle-i Deve-
viler'den Receb bin Hamza ve mezbûr 'Ömer'in babası Ahmed
bin Dimyâd.

Karye-i Akdoğan ve Kabalar ve Derbendkavağı
32 hane 12 hane 2 hane

Nefer 1

Buçuk hanenin akçasını virmişdir.

Ahmed bin Bünyad fi(?) karye-i Halaçlar

Kefiller:

Karye-i mezbûreden Mustafa bin Hüseyin ve 'Ömer bin Şa'bân
ve karındaşı Şa'bân bin Bünyad ve Halîl bin İslâm ve Mehmed
bin İbrâhim

Karye-i Burma ve Sapaca
4 hane 12 hane

Nefer 1

Mustafa bin Ahmed fi karye-i mezbûre

Kefiller:

Karye-i mezbûreden Mehmed bin Mustafa ve diğeri Mehmed bin 'Osmân vi diğeri Mehmed bin Mehmed ve Mustafa bin Mahmud

Karye-i Çukurviran ve Karındı
5 hane 2 hane (0.5) Buçuk hanenin akçasını
virmişizdir.

1 Nefer

Ramazan bin Muslî fi karye-i mezbûrede

Kefiller

Karye-i mezbûreden Himmed bin Yusuf ve Pirî bin Muslî ve Mehmed bin Ahmed ve İmâm 'İsâ bin Mehmed ve Bayram bin Oruc

Karye-i Fâtrî ma' müslüman ve Çapak ve Burnek
7 hane 3 hane 2 hane

Nefer 1

Ya'kûb bin İbrâhim karye-i mezbûreden

Kefiller:

Karye-i mezbûreden Yusuf bin Hacı ve İbrâhim bin Halîl ve Mehmed bin Mahmûd ve Hatîb 'İsâ İbn Hüseyin

Karye-i Akçatas ve Geyikli ve Burnek
4 hane 1 hane 2 hane

Nefer 1

Karye-i Eytî ve Başviran
5 hane 2 hane

1 Nefer

Kefiller:

Pîr Kaya bin Mehmed ve El-Hâc Mehmed bin 'Ömer ve 'Ali bin Hızır ve Mehmed bin Hüseyin ve Mehmed bin Şa'bân ve İlyâs bin 'Ali ve Mustafa bin Mehmed

Karye-i Karakuz ve Sâhib
2 hane 4 hane

1 Nefer

Mehmed bin Ahmed fi karye-i mezbûre

Kefiller:

Karye-i mezbûreden Bayram bin Mustafa ve 'Abdulkâdir bin Himmet ve Mustafa bin Muharrem ve Hasan bin 'Ali

Karye-i Dıbağ İshâk ve Alparslan ve Akçakilise
32 hane 2 hane 0.5 hane

Buçuk hanesini biz virmişizdir.
Nefer 1

'Abdulkâdir bin Ebubekir fi karye-i Hâmit

Kefiller:

Seki (?) Çelebi mahallesinden Hüseyin Halife İbn Hâfız Mehmed ve Kürekci karındaşı Mehmed bin Ebubekir

Karye-i Karaevli ve Bayındır ve Karakuz
3 hane 2 hane 2 hane (0.5)

Mustafa bin Hüseyin fi karye-i Karaçomak

Kefiller:

El-Hâc Mehmed bin Mustafa ve Çil Ahmed bin Muslî ve El-Hâc Mustafa bin Ahmed ve Karabucak Mehmed bin Ahmed ve Mustafe bin Süleymân ve Hasan Çelebi İbn Hüseyin

Karye-i Karaçomak ve Bulacık ve Zimyanıkarasu
32 1 hane 1 hane

1 Nefer.

Mustafa bin Yûsuf fi karye-i mezbûre

.....

Kefiller:

El-Hâc Mehmed bin Mustafa ve El-Hâc Mustafa bin Ahmed ve Çil (?) Ahmed bin muslî ve Mustafa bin Süleyman ve İsmâ'il İbn El-Hâc Ya'kûb

s.155

Mahalle-i Köpçegiz ma' Sofular
4 hane 12 hane

Nefer 1

Mustafa bin Sa'bân fi karye-i Has

Kefiller:

Karındaşı İsmâ'il ve Mehmed bin 'Ali ve El-Hâc Mehmed bin Mehmed

Mahalle-i Kebkebirler ma' Saraçlar
3 2.5

Nefer 1

Ahmed bin Mehmed fi Karye-i hâmid 'Abdulkâdir bin Himmed fi mahalle-i Saraçlar ve Himmed bin 'Abdulkerim ve Ramazân bin Mehmed ve El-Hâc Receb bin Şükrullah fi karye-i mezbûre ve Mehmed bin 'Ömer ve Himmed bin Fazlullah

Mahalle-i Sekimalı ma' Tahir Fakih ve İbn Sa'dî
3 hane 2 hane 0.5(?) hane

Nefer 1

'Osmân bin 'Ömer fi mahalle-i Alparslan

Kefiller:

Babası 'Ömer bin Mehmed ve ser mahzar Receb bin Hüseyin

Mahalle-i İsmâ'il Beşe ma' Mehmed Ağa
5 hane 2 hane

Nefer 1

Mustafa bin Hasan fi mahalle-i mezbûre menzili .....

Kefiller:

El-Hâc Ebubekir bin Mustafa dellâl ve El-Hâc Mehmed bin Yûsuf ve Sarâc Usta Hasan ve babası Hüseyin bin Mustafa ve Mehmed bin 'Ali ve Hüseyin bin Şa'bân

Mahalle-i Akmescid ma' Seydiler
4.5 hane 1 hane

Nefer 1

'Abdullah bin Mehmed fi mahalle-i Aktekye

Kefiller:

Mahalle-i mezbûreden El-Hâc Mehmed İbn El-Hâc Mahmûd ve Mehmed bin Muharrem ve İmâm İbrâhim bin Hâcî Mehmed imamı-

dır.

Mahalle-i Atabekgazi ma' Muzaffereddin
3 hane 2.5 hane

Nefer 1

Süleymân ibn El-Hâc İbrâhim fi mahalle-i Mûsâ Fakih

Kefiller:

Cemâl Ağa mahallesinden karındaş Hasan ibn El-Hâc İbrâhim
El-Hâc Mustafa bin

Mahalle-i Hâcı Dursun ma' Cemâl Ağa
3.5 hane 2 hane

Nefer 1

'Ali bin Mustafa fi karye-i Has

Kefiller:

Hüseyin Çelebi mahallesinden El-Hâc 'Ali bin 'Abdullah ba-
bası Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler.

Mahalle-i Gökdere ma' Bora
3 hane 2.5 hane

Nefer 1

İbrâhim bin Halîl fi karye-i Has

Kefiller:

Karye-i mezbûreden El-Hâc Mustafa bin 'Ali ve Mehmed Kaya
bin Mehmed ve Hüseyin bin Dâvûd ve babası Halîl bin Mahmûd
nâm kimesneler.

Mahalle-i 'Abdulcabbâr ma' Hâcı Hamza
3.5 hane 2 hane

1 Nefer

Mustafa bin Mehmed fi karye-i Çorumlu

Kefiller:

Karye-i mezbûreden El-Hâc 'Ali bin Mehmed ve Receb bin Ha-
san ve İmâm Ahmed bin Mehmed

Mahalle-i Kırıkçeşme ma' Mûsâ Fakih
3.5 hane 2 hane

Nefer 1

Kefiller:

Hasan bin Mustafa karye-i Halaç

Karye-i mezbûreden 'Ömer bin Şa'bân ve 'Osmân bin Hüseyin
ve Hasan bin Mustafa ve ve Mustafa bin İsmâ'il

Mahalle-i Deveciler ma' Alparslan
3.5 hane 2 hane

Nefer 1

'Ali bin *Ali* ... f? karye-i Eyti

Kefiller:

Mahalle-i mezbûredanel-hâc Mehmed bin 'Ömer ve karye-i mezbûreden 'Ömer bin İsmâ'il ve Mustafa bin Mehmed ve Mehmed bin Hüseyin

Mahalle-i 'Arz ma' Bedir Gazi ve İbn Nihâd
3 hane 3 hane 0.5 hane

Nefer 1

Mustafa bin 'Abdullatif fi mahalle-i Cebrâ'il

Kefiller:

Mahalle-i 'Arz'dan Mustafa bin Mehmed

Mahalle-i Hansalar ve Zimyat ve İbn Nihâd
4 hane 1 ha4ne 0.5 hane

Nefer 1

Mustafa bin Halil fi karye-i Havli

Kefiller:

Mahalle-i Akmescid'den Şa'bân bin Ahmed ve El-Hâc Mehmed bin Mehmed

Mahalle-i Aktekye ma' diğeri Saraçlar
4 hane 1.5 hane

Nefer 1

'Osmân ibn El-Hâc fi karye-i Boğaz

Kefiller:

Babası mezbûr El-Hâc 'Ömer bin Mûsâ ve karındaşı Bayram

Mahalle-i Şâdî Bey ma' Fevgânî
3.5 hane 2 hane

Nefer 1

Mehmed bin İbrâhim fi mahalle-i mezbûre

Kefiller:

Cebrâ'il mahallesinden Mehmed bin Veli kefil Seyyid Mehmed bin İbrâhim'n evi kefil Mehmed'in ^{زهد}. İmâm Hasan Efendi İbn Mehmed ... ^{مهم} kefil ve dükkân ahâlisi Mehmed'e kefillerdir.

Mahalle-i İsfendiyar Bey ve Hüseyin Çelebi ve karye-i Yuva
4 hane 1 hane 0.5 hane

Nefer 1

Karye-i Hâmid'den Ahmed bin Sükrullah

Kefiller:

Mahalle-i mezbûreden İshâk ve Mustafa ve Hüseyin İbn El-Hâc Mustafa ve karye-i mezbûreden Mehmed İbn El-Hâc

s.156,h.109

Kastamonu kazâsına tâbi' Geyikli nâm karye sükkânından Mustafa Beşe İbn İlyâs nâm kimesne meclis-i şer'-i kavîm lâzîmü't-tekrîmde ve karye-i mezbûreden bâ'is her kim mü'ezzin El-Hâc Mehmed bin El-Hâc 'Abdulcelîl nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan yigirmi üç sene mukaddem babamın mezbûr El-Hâc Mehmed'in zimmetinde üç yüz 'aded gurus olmağla meblağ-ı mezbûr babam

taleb ve da'vâ eyledikte babamı mezbûr El-Hâc Mehmed amd-i .. *اقتز* eylemişdir su'âl olunub cevâbı tahrîr ve icrâ-yı hak matlûbumdur didikte gibbe's-su'âl mezbûr El-Hâc Mehmed meblağ-ı mezbûr El-Hâc Mehmed meblağ-ı mezbûru ahz u kabz itdiğiniz bi'l-küllîye münkir oluncak müdde'î mezbûrdan takrîrine muvâfık ve talep olundukda etyânı binâ men-i izhâr 'aciz idüb istimplâk murâd eyledikte meblağ-ı mezbûr üç yüz gurus zimmetinde olmayub ve mer'î mezbûrun babası mezbûr İlyâs'ı katl itmediğine mezbûr El-Hâc Mehmed'e yemin teklîf olundukda ol dahi 'alâ vakfu'l-su'âl half.. *///* 'alâü'l 'âli itmeniz müdde'î mezbûr Mustafa Beşe'ye ber vech-i mu'ârızadan men' birle vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi evâ'il-i Cemâziye'l-âhir li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

El-Hâc Hasan Efendi İbn 'Abdurrahman Efendi	Receb Beşe İbn 'Abdî	Yûsuf Beşe İbn Mustafa Bey
El-Hâc Mustafa bin Fazlullah	El-Hâc Mustafa bin Mehmed	Hüseyin Halife İbn Mehmed
Sa'dî Halife İbn Mahmûd	Ahmed Bey İbn El-Hâc Veli	Mehmed bin Resûl
Mustafa bin İbrâhim	ve gayrihum. <i>///</i> ...	

s.156,h.110

Medine-i Kastamonu'da vâki' merhûm mağfurla Sultan Bayezid Han 'aliyye'l rahmete ve'l gufrân binâ eylediği kapanhâne dimekle ma'rûf hân evkâfından olub Hazret-i Resûl-i Ekrem Sallallahualeyhivessellem Hazretlerinin rûh-u serifleri için yevmî bir hatm-i şerif tilâvet iden ecz-i havâlisinden

El-Hâc Hasan Efendi ibn 'Abdurrahman Efendi ve Hâfız Mehmed Efendi ibn İbrâhîm Efendi ve'l-şeyh İshâk Efendi İbnu's-şeyh İbrâhîm Efendi ve Hâfız Mehmed Efendi ve Mehmed Efendi ibn El-Hâc Ahmed ve sâ'irleri bâ-serâhim bi'l-fi'l vakf-ı mezbûr mütevellisi Hüseyin Ağa nâm kimesneye meclis-i şer'î şerife ihzâr ve mahzarında üzerine her biri da'vâ takrîr-i kelâm idüb vakf-ı mezbûrun senevî hâsıl olan mahsûlâtından yevmî iki akça vazife hân-ı mezbûrede vâki' mescid-i şerifin imâmına ve yevmî bir akça mü'ezzine ve yevmî iki akça mütevellî-yi vâkîfa ve yevmî beş akça kâtib ma'dâ irâd-ı vakf-ı *ایرجوان*. beynelerinde 'ale'l seviyye tevrîh ve taksîm olunmak üzere yedimizde sûret-i defter-i hakanî ve mücebince fermân-ı 'âli olub vakf-ı mezbûrun senevî beş yüz gurus irâdı var iken mütevellî-yi mezbûrelere senede iki yüz yirmibeş gurus virüb ma'dasını kendisi ekl ve meblağ itdiğinden ma'da bin doksan senesinde mahsûlât ile irâd-ı vakf altı yüz guruşa bâliğ olub bundan akdem bin doksan üç senesinde vâki' zelzelede hân-ı mezbûrun divârında olan dükkândan üç bâb dükkânın kemeri 'arza birar zirâ' kemeri münhezim olub ve fevkânısında dahi olan üç bâb odanın şimâl tarafında olan tûla on iki zirâ' ve 'arza yedi zirâ' divârı münhezim olub mütevellî-yi mezbûr ta'mîr idüb altı yüz gurus harc ve sarf eyledim diyu vakf-ı mezbûr nâzırı olan dârü's-sa'âde agasına hilâf-ı inhâ ile vakf-ı mezbûre harc ve sarf olunan meblağ rakabe olub tamâm olmadıkça .. *ایرجوان* ... vazife virimesun diyu nâzır mûmâileyh tarafından mektûb gö-

türüb vakf-ı mezbûrede müsa'ade var iken bir senedir ki vazifemizi virmeyüb bize garer eylemişdir su'âl olunub cevâbı tahrîr ve ta'mîr ve termîm eyledim yedini enbiyâ üzerine varılıb ۲۷.... harcı sarf olmuştur keşf ve tahrîr olunub vazifelerimize el virilmek matlûbumuzdur didiklerinde gibbe's-su'âl mütevellî-yi merkûme cevâbında fi'l-hakîka vakfın üç 'aded kemeri zelzelede münhezim olub ve bâlâsı dahi taş divâr olmağın ta'mîr eylediğime altı yüz gurus sarfım olub meblağ-ı mezbûr tamâm olunca ۱۹۱۹.... vazifeleri virilmemek üzere nâzir-ı vakf olan Darü's-sa'âde Ağası mektûb virmişdir diyu cevâb virmemek medine-i mezbûrede mi'mâr olan 'Abdullah Çelebi ve zeyl-i kitâbda muharrerü'l esâmî olub enbiyâ ve sukûfa vâkıf ve su'ûr olan müslimîn ile üzerine varub keşf ve nâzir olundu üç bâb dükkânın birer zirâ' 'arza ol kemerleri ve fevkânîsinde olan odaların minvâl-i meşrûh üzere divârları münhezim olmağın her kime binâ zirâ'ıyla tûlen on iki ve 'arzen bir zirâ' olub her yirmi birer araba kemer taşı harc olunub üç kemere altmış üç tas ۱۹۱۹ kırk iki gurus ve bir ocak kirec on beş gurus ve ücret-i ustaiyye ve ırgâdiyye otuz beş gurus ve ta'âmiyyeleri yigirmi beş gurus ve kemerlere ۱۹۱۹ onaltı buçuk gurusun..... üç gurus ve kereste on (s.157) iki buçuk gurus ve kum kaşâne altı gurus cem'ân yüz elli beş gurus harc tarafı tahmin olunub ve kemerin fevkânîsinden olan oda divârlarının binâ zirâ'ıyla tûlen yigirmi ve 'arzâ on iki be-hesâb setrenci binâ zirâ'ıyla iki yüz kırk zirâ' olub

kıymet-i taş ve kirec ve ustaiyye ve ırgâdiyyesiyle beher zirâ'î beşer sümünden yüz gurus tahmin olunub kemerlere ve fevkânîsinde olan divârının haysü'l-mecmû' ikiyüz elli bes gurus tahmin olunub bundan ziyâde tahammülü olmadığına ihbâr ettiklerinden sonra beher kemerde olan dükkân sâhibleri otuz gurusdan doksan gurus vakfa imdâd idüb ve doksan altı senesinde bi'l-cümle irâd ve vakf-ı mezbûr altı yüz gursa bâliğ olduğu şer'an zâhir ve Daru's-sa'âde ağası hilâf inhâ itdiği bâhir olub rekabeden fazla mütevellî-yi mezbûr zimmetine üç yüz kırkbes gurus bâkî kalmagın mezbûrunun vazifelerini bi't-tamâm edâ ve teslîme mütevellî-yi mezbûr El-Hâc Hüseyin'e tenbiye birle mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu fi sene 96 Cemâziye'l âhir sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Fakrû'l. Hüseyin Ahmed Efendi Müftüzâde El-Hâc Ahmed
Ibn İbrâhim Efendi

El-Hâc Mehmed bin Mahmûd El-Hâc 'Ali Şehre Sagimzâde
Çetinzâde Şa'bân Çelebi

Mehmed Çelebi 'Ali Bey İbn Veli El-Hâc Mustafa Yazıcı
kethüdâ-yı şehr

Mehmed bin ve gayrihum
El-Hâc Ebubekir

s.157,h.111

Elhamdülillahi ve'ssalavatü'l-âli ala ve sıhati ecma'in ve ba'd is bu kitâb-ı sıhat-i nisâbın tahrîrine bâ'is budur ki fi'l asl vilâyet-i Ahadolu'da medine-i Kastamonu'da vâki' Tobcuzâde câmi'-i şerifinde imâm ve hatib olub hâlâ mahrû-

se-i Edirne'de müsâfîret ve ^{حجی} üzere sâkin olan sâhi-
bu'l hayrât zâhireü'l eimme ve'l-hatîb El-Hâc Hâfız Mustafa
Efendi İbn El-Hâc Ahmed mahrûse-i mezbûrede meclis-i şer'-
i şerîfde vakf ^{عائذ} li-eclü't-tescîl ve'l husûme müte-
vellî nasb ve ta'yîn eylediği Hâmid Efendi İbn Hüseyin mah-
zarında ikrâr-ı sahîh-i şer'i ve i'tirâf-ı sarîh mer'î idüb
kendi emvâ'idin üç mushaf-ı şerîf ve ketb-ı tesâvirden beş
kıt'a Kessaf ve iki cild Kadı ve iki kıt'a Ebussu'ud ve iki
kıt'a ^{بشوی} ve üç kıt'a Ebu'lli-sehr iki kıt'a şeyh ve iki
kıt'a Secaverdî ve ketb-i ehâdisden iki cild müsârik bir
cild Müsâbih ve iki müsârik İbn Mülkü ve ketb-i fakîhden
iki cild Hidâye ve iki cild Ekmel ve bir cild Berâyâ ve bir
cild Vekâyâ ve bir cild Sadrü'l-şeri'a ve iki cild Ahî has-
tası(?) ve bir cild Kenz ve bir cild Zeylî(?) ve bir cild
Gurer-i Durer ve bir cild Vâni ve bir cild 'Azmiâ ve bir
cild Islâh-ı izâh ve bir cild El-fetevâ-yı ve bir cild
Mecma'u'l fetavî ve bir cild Câmi'u'l-fevâvî ve bir cild
Mecmâ'u'l ^{مختون} ve bir cild Ebu'l-ilyâs Şerhi tevzîh(?)
Karamanî ve bir cild Mukaddemâ-yı Gaznevî Şerhi ^{منا} ma'-
nevî ve bir cildde Karaiz(?) ma' ^{بوزیجی} ve bir cild Karaiz
Seydî ve bir cild Eşbâh-ı Nezâir ve bir cild Hulviyât(?) ve
bir cild Mine(?) Şerhi İbrâhim Celebi ve ketb-i usûlden bir
cild telvîh ve bir cild tevzîh bir cild metin Minâr(?) ve
bir cild Minâr Şerhi İbn ve ketb-i Ma'âniden bir Mutavvel
ve bir muhtasar ve bir cild Miftâh ve bir cild Miftâh şerhi
Seyyid ve ket-i mantıktan bir cildde ^{ایں فتویٰ برحسام کاز} ve

bir cild küçük Hâsiye ve Kütbeddin ve ketb-i Kelâmdan bir
 cildde şerh-i 'Osmâniyye ma'Hayalî ve bir cild Hâsiye-yi
 Bahrü'l-Bekâr ve ketb-i Nahv'den bir cild Kâfiye ve Mesah
 (?) ve 'Avâmil ve bir cild Câmî ve bir cild Mutavassıt ve
 bir cild Kâfiye *مهر انشا* ve bir cild Kâfiye-yi Serh-i Sudûrî
 ve bir cildde *مص* 'avâmil ve şerh-i Surûrî ve bir cild
شع ve bir cild Iftidâh ve ma' Mu'arib-i şerh-i ebyât ve
 bir cild Seyyid 'Abdullah şerhi ve ketb-i Sarfdan bir
 cildde .Mîrac. ve Maksûd ve Emsile ve bir cild .Mîrac.şerhi
 Surûrî ve bir cild .وشتوزو. Hasan Paşa ve bir cildde Sa'â-
 deddin ve Zencânî şerhleri ve iki cildde Maksûd şerhleri ve
 ketb-i *موقفه در حرمه القلوب* ve bir cild Meskûtu'l Efvâr(?) ve bir cild
 .. *شهرج* .. El-Tezkirin ve bir cild Tenbiye .. *الظمان* .. ve bir
 cild Nisânü'l-'Arifin ve bir cild .*در الوافطين* . bir cild Düstû-
 rü'l Lügat ve bir cild Muhtar... *صحاح* .. ve bir cild ihtari ve
 bir cild Ni'metullah ve bir cildde .*حلي* . ma' defter-i sâ-
 nî ve bir cildde Sâhidî ma' şerhi *hosan* bir cild Gülistân
 serhi Surûrî ve Gülistân-ı şen'î ve bir cild Bostan ve şer-
 hi Şen'î ve bir cild Baharistan ve serhi Şen'î ve bir cild
 Vekâyiku'l Hakâyık ve ... *tezkeretü'l* seph 'Attar ve .. *پندنامه* ..
 Sen'î ve bir cild Menâkib-ı Seyh Sa'bân Efendi ketb-i menâ-
 kîb dört cild cild Muhammediye ve bir cild Fezâ'il.i Cihâd
 ve bir cild Menâkîb-ı Mevlânâ ve bir cild Menâkîb-ı Ebu'l-
 Vefâ ve bir cild Envâru'l .. *السنن* ve bir cild Rûzu'l-
 Ahbâr ve bir cild .*نخا* ... nasb Molla Mu'î Celebi ve bir
 cild Behçetü'l Envâr el-Sa'âdeddin Efendi ve bir cild Hi-

lâf-ı 'Azmizâde ve Ahlâk-ı Hüseyin ve 'İbret-nâme-yi Lâmi'î ve bir cild Hadikatü's-su'âdâ-yı ^{در دفتر الشیخ ابوالبرکات} mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Gazoz... İbrâhim ve bir taraftan Kerime hatun mülkleri ve tarafeyn tarîk-ı 'âmm ile mahdûd fevkânî ve tahtânî büyûn müstemel mülk-ü menzilime .. ^{کبیر} .. tevâbi' ve'l-levâhik ve yine mahalle-i mezbûrede harc-ı surda vâki' bir taraftan ^{میزان} Dedezâdeler ve bir taraftan Çetinogulları ve bir taraftan ba'zen El-Hâc 'Abdullah ve ba'zen El-Hâc 'Osmânoğulları mülkleri bir taraftan tarîk-ı 'âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve altında ahuru ve bir sofa ve iki kuyu ve zât(?) eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmire hadîka-yı havlı mülk-i menzilimi cemi' hukuk ve murâfıkı ile ^{ویض} medine-i mezbûrede eskiciler sevkinde vâki' binâsı kendi mülküm olub 'arsasının (s.154) mârâl-ı zikr Tobcuzâde câmi' mühimmâtına senede üçer akça mukata'ası olanları el-ahâlf-yi ve'l cirân ma'lûmu'l hudûd beş bâb dükkânlarımın mülk binâsını ve yine medine-i mezbûrede Takyeciler sevkinde Veli ^{kezalik} binâsı kehri mülküm olub 'arsasının Takyeciler mescidi mü'ezzinine mevkûfa senede sekiz akça mukâta'ası olanları el-ahâlf ma'lûm el-hudûd bir bâb ve dükkânımın kezâlik mülk binâsını sâ'ir emvâli ve emlâkımdan ifrâz ve kemâl-i imtiyâz ile mümtâz idüb hasbetullahi te'âlâ vakf-ı sahîh ile vakf ve hasb idüb söyle şart ve ta'yîn eyledim ki mâdem ki huyûtda olam evkâf-ı mezbûrem bâkî meşrût olub kendim mutasarrıf olam ve benden sonra menziline mezbûrun dükkânın merkûme kızım Râ-

bi'a'ya meşrût olub tasrûf ile ol dahi mukâbelesinde beher sene rızâ-yı Allah ve Hazret-i Peygamber şeh-i şerifleri için ve benim vâlidemin rûhları için beş hâtim-i şerif tilâvet eyleye ba'dehu fâtiha Râbi'a'nın evlâdına ve evlâd evlâdına ilaü'l inkırâz meşrût olub ve ba'de'l inkırâz menzilin mezbûrun ve dekâikin-i merkûme ve musâhif-ı şerife ve ketb merkûme 'âliden bir recü'l-sâliha tevcîh olunub ol dahi ketb-i mezbûreden eyyâm-ı mu'tâdede tedris-i 'ulûm idüb medine-i mezbûrede Nasrullah Câmi'i şerifinde haftada iki gün vâ'iz ve nâsh idüb ol mukâbelede evkâf-ı mezbûreye mütevellî ve mutasarrıf olub ve evkâf-ı mezbûrenin cümlesinin mütevelliyeti huyutda oldukca kendime ve benden sonra kızım mezbûr Râbi'a'ya ve ba'de evlâdına ve evlâd evlâdına ve ba'de'l-inkırâz vech-i muharrer üzere müderris vâ'iz oluna meşrût ola ve tebdîl ve tağyîr-i şurût yedimde ola diyu mukaddema itdikden sonra vefâtı (?) mezbûreye be-cümleşe(?) mütevellî-yi mezbûre teslim ol dahi kabz ve sâ'ir mütevellîler gibi *تجب* itmiş idi diyu ikrâr ve mütevellî-yi merkûm dahi tasdîk itdikden sonra vâkıf-ı mezbûr i'âde-yi 'alâm idüb vakf-ı 'akâr İmâm-ı A'zâm Hazretleri katında lâzım olmayub menzîl-i 'âriyyetde olmağın ve arz-ı vakf üzerinde olan enbiyanın ve mesâhif ve ketbin vakfiyeti câ'ir olmayub husûs-ı vâkıf menfa'at vakfı nefesine şart itmekle İmam Mehmed Hazretleri katında sahîh olmamağla vakf-ı mezbûrenin rücû' idüb cümlesine mülkûme evhâl murâd iderim didikde mütevellî-yi mezbûr cevâba tasaddî idüb ve hâl-i

minvâl-i muharrer üzeredir ve lâkin Imâmeyn ve *كاتبين* hazretleri katında vakf-ı 'akar sahîh ve lâzım olub ve ba'zen eimme ve mesâyah katlarında dahi vakf-ı *صالح* ve 'arz-ı mevkûfa üzere olan enbiyanın cihet-i ahrâya vakfiyeti câ'ri olub ve Imâm Yûsuf 'aleyhirrahmete kavî-i şerifinde vâkîf menfa'ati nisfına şart itmesi dahi sahîh olmağla anları kavî-i şerifleri üzere sa'adetden imtinâ' idüb hâkim-i mevkîu'l kitâb huzûrunda mütehasmâm oldukda hâkim-i müterâfi' ileyh hazretleri dahi ekâvil-i-i eimme ve mesâyah-i kirâm vâkîf ve 'âli olduğı halde cânib-i vâkîfı evveli görüb evvelâ vâkîf-ı 'akârın imâmeyn kavî-i şerifleri üzere sıhhat ve lüzûmuna..... mesâhif-i şerife ve ketb-i mezbûre vâkîfının cevâbına 'âlem-i Rabbân Imâm Mehmed 'aliyyu'l merhamete kavî-i şerifleri ile ve 'arzve vakf evlerde olan enbiyanın cihet-i *صالح* vakfiyesi tecvîz iden mesâyah-i kirâm kavî-i şerifleri ile vakf-ı menfa'ate nisfına şart..... eylemesi Hazret-i Imâm Yûsuf katında sahîh olmağla anın dahi cevâzına Imâm-ı müşârün-ileyh hazretleri kavî-i şerifleri üzere hükm itdikden sonra vâkîf-ı mezbûr tekrar *hasame* şurû' idüb menkûlât-ı mezbûrenin cevâzına ve sıhhatine hükm-i lüzûmuna müstelzim olmamağla alânen sahihu'l-rücû' murâd iderim diyu da'vî itdikde hâkim-i müterâfi' ileyh hazretleri sıhhat-i cevâz imâmeyn *كاتبين* kavî-i şerifleri üzere lüzûmdan müteferrik olmadığına binâ-yı lüzûma dahi hükm idüb vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım olub fi ba'd nakz-ı *نقض* mecâl ve mahâl oldu ... *عز*... bedele ba'demâ

sem'a ^{٦٦} 'alâeddin ... سيد لونه ... Allah semi'
 'alîm ve icrâ-yı vâkîf 'alîü'l-^{الحجوة المرمية ذلك} fi..gure. Recebü'l
 mürecceb li sene

Şuhûdu'l-hâl

'umdetu'l kuzât 'Abdurrahman Efendi
 ibn El-Hâc Mustafa el-hacı

Fahrü'l kuzât es-Seyyid Mehmed Efendi
 es-Seyyid Mehmed El-Hâc

Zahirü'l fazlehu Mustafa Efendi
 ibn Mehmed El-Hâc medine-i
 Kastamonu hâlâ

'Umdetü'l kuzât Mehmed
 Efendi ibn Mustafa el-
 kadı Daday sâbika

Mehmed Çelebi ibn Mustafa
 Zîdetü'l kuzât Hüseyin Efendi
 ibn Zeyne'l-âbidin

'Ali Efendi ibn Veli
 Fahrü'l
 es-Seyyid Mehmed Efendi
 ibn es-Seyyid Hüseyin

ve gayrihum.

s.158,h.112

Mahalle el-merkûm

İbrâhim El-Hâc Hasan el-kasabât mât sâkine mahalle-i Köpcü-
 gez fi mahallât-ı medine-i Kastamonu ve terk-i zevceye
 med'uvvat Rahime binti Halîl ve ebnâ kebîre med'uvva Hüse-
 yin ve nâ(?) sagîre med'uvvat Râbi'a ve'l verâse münhasıra
 fehîm ve refû'l yevmü'l sâni ve'l 'ısrîn fi şehri Rebi'u'l
 âhir li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Medine-i mezbûrede vâki' mülk-ü menzilden
 hisse gurus
 200

Mülk handan
 hisse gurus
 60

Bakkâl dükkânından
 hisse gurus
 30

Penbecilerde dükkân
 kıymet gurus
 70

Gulâm benâm şahin Def'a gulâm binâm Ken'ân ve Yûsuf'dan
kıymet gurus hisse kıymet gurus
80 60

Camûs ve inek ve merkeb ve dana Kuyucak nâm karyede
hisse kıymet gurus tereken hisse-yi kile
40 40 gurus

فردوس terekesinden Kuyucak'da anbâr Karye-i mezbûrede
kıymet gurus hissesi gurus hisse gurus
20 12 12

Samanlık ve ahur 'Araba ve âlât-ı çift
hisse gurus gurus
20 6

Çiftlik der karye-i Hâce müstakilen kendinin
110 gurus

Al-bargır Cevizi saf küregi Köhne tüfenk gibi ve köhne
gurus gurus gurus
15 5 2

Köhne **انقور** serhadi Köhne nâka peçesi kürek
cuka 4 gurus 5 gurus

Köhne levendât çiftler Bakır evanisi ve kıyye
2 gurus 3 gurus 4

Def'a bakır evnisinden Köhne kebir kalca ve kilim ve **بج**
hissesi kıymet hissesi gurus
40 gurus 40 6

Tilki ve kedi derisi Boylu tüfenk ve sagire çakmaklı ve
gurus kara kılıç ve kara raht
2 kıymet gurus
10

Köhne yorgandan hissesi Köhne yasdık ve köhne döşek ve
3 hırdavat menzil
gurus kıymet gurus
2 4

Nakid gurus 120 Yekûn gurus 950

s.158,h.113

Münhâl ihracât

Techîz ve tekfîn gurus 25 Dîn-i müsbete Hasan Efendi gurus 90

Dîn-i müsbet Hâcî 'Ömer gurus 39 Resm-i kısmet gurus 25 Ücret-i kadîm gurus 10

Ihzâr-ı hidâmiyye gurus 4 Yekûn gurus 192 Sümün(?) 1

Sâhubu'l bâki sümün(?) 1 beyne'l verese 758

Hisse-yi zevce-yi Rahime gurus 94.5 Hisse-yi Ibn Hüseyin gurus 442
.sümün 3 *.sümün* 2

Hisse-yi binti Râbî'a gurus 221
.sümün 1

s.158,h.114

Medine-i Kastamonu mahallâtından Köpcügez mahallesi sükkâ-
nından Derviş 'Ali bin Zeyne'l-âbidin nâm kimesne meclis-i
ser'-hatîr lâzimü't-tevkîrde Kırıkçesme mahallesi sâkinele-
rinden bâ'isu'l kitâb El-Hâc 'Ali bin Ahmed mahzarında tak-
rîr-i kelâm idüb medine-i mezbûre sevkinde Frenkşah hamamı
kurbinde vâki' lediu'l-ahâli ma'lûma el-hudûd zikr olunan
hamamı vâkıfına beher mâh almış akça icâra-yı merhalesi o-
lan bir bâb dükkânımı muvakkat mütevell ile mezbûr El-Hâc
'Ali'ye yüz otuz beş esedi gurusâ tefvîz ol dahi tefevvüz
ve kabûl idüb meblağ-ı mezbûr yüz otuz beş gurusdan yigirmi

beş gurusu mezbûr El-Hâc 'Ali yedinden alub meblağ-ı mezbûr bâki yüz on gurus dahi karındasım oğlu Mehmed zimmetinde olan mezbûr El-Hâc 'Ali'nin yüz on gurusunu ahz u kabza tarafından beni teslit eyledi dükkân-ı mezbûrun sümünü olan meblağ-ı mezbûr yüz ouz beş gurusdan mezbûr El-Hâc 'Ali'nin zimmetini ibrâ ve 'âmm ile ibrâ ve iskât eyledim ba'de'l yevm sâlifü'l zikr dükkân mezbûr El-Hâc 'Ali'nin mülk-ü ^{مقتضی} keyf-i mâyesâyı ve muhtâr mutasarrıf olsun didikte nefer-i merkûmun minvâl-i muharrer üzerer cârî olan külli-yemiz el-mukırrla el-merkûm El-Hâc 'Ali vicâhen ve sıfâhen tasdik ve tahsil ve tahkik itmeğın mâ-hüve'l vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu tahriren fi ivâhir-i cemâziye'l evvel li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Mustafa Efendi ibn es-Seyyid Mustafa 'Ali ibn
Hüseyin Resûl Efendi

El-Hâc Himmet bin 'Osmân 'Ali bin Pîrî
İbrâhim bin İsmâ'il Mustafa

El-Hâc 'Ali bin Veli Mehmed bin Terzi başı
Mehmed Celebi

Receb Efendi ve gayrihum.
el-mukarrir

s.158.h.115

Daday kazası sükkânından olub erbâb-ı tımârdan Mehmed bin nâm kimesne tarafından husûs-u âtiu'l-beyân da'vâda vekil ^{مجتبى} olan bâ'isu'l kitâb Ahmed Efendi ibn 'Abdulkâdir Halife meclis-i ser'-hatir lâzimu't-tevkırde hâlâ medine-i Kastamonu ^{مکتب} dizdârı Hüseyin Aga mahferinde bi'l-vekâle

takrîr ve da'vâ idüb Göl kazâsına tâbi' nefis-i Göl'de sâkin Canım 'Ali ve 'Ali Bey ve El-Hâc 'Ömer zâde ve mezdecî zâde ve Boşnak Bey ve İplikçi zâde ve Seyyid Mehmed ve diğêr Mehmed nâm kimesnelerin hâlâ taht-ı tasarruflarında olub Şehâbetlerin Mezre'ası dimekle ma'rûf mezre'a müvekkilemin yedinde olan sûret-i defter-i hakanîyede mestûr ve mukayyed olub ve tımâr-ı mezkûre bundan akdem mutasarrıf olan Ma'den bin Kıtâs bin ve sâ'irleri vech-i meşrûh üzere 'ösr ve zemîn ile gelmişler iken mezbûr Hüseyin Ağa taht-ı tımarında olan mezre'aan olmak ze'minden vaz'iyed murâd ider su'âl olunub mukarririne tenbiye olunmak matlûbumdur didiğime gıbbe's-su'âl mezbûr Hüseyin Ağa mezre'a-yı mezbûre taht-ı tımârımdadır dıya sûret-i defter idüb nazar olundukda zikri sebkât iden sehâdet-i mezre'ası defterinde mukayyed ve musarrâh olmamağla vekîl-i mezbûrun yedinde olan sûret-i deftere nazar olundukda sâlifu'z-zikr sehâdet-i mezre'ası mukayyed ve musarrâh olub ve mezre'a-yı fi mezbûrede hâlâ zabt ve tasrîf idenlerden isimleri mastûr olan Canım 'Ali ve 'Ali Bey ve El-Hâc 'Ömer zâde ve Mezdecî zâde ve Boşnak Bey ve İplikçi zâde ve Seyyid Mehmed ve diğêr Seyyid Mehmed nâm kimesneler ba'de'l istintâk zabt ve tasarruflarında olan mezre'a-yı (s.159) mezbûre vekîl-i mezbûrun defterinde olan mezre'a olduğu her biri ikrâr ve müvekkil-i mezbûr Mehmed Ağa'dan mukaddem mutasarrıf olan sipahilerden Ma'den Bey'e Kıtâs .. ... 'ösr ve resm ve zemîn ber-mûceb-i defter-i hakanî edâ idegeldiklerini i'tirâf itmeleriyle mezbûr

Hüseyin Ağa bi-vech-i mu'arızadan mn' birle mâ-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu fi evâsil şehri cemâziye'l âhire sene sitte ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

'umdetu'l kuzât El-Hâc Hasan Efendi
ibn 'Abdurrahman Efendi

Şehr kethüdası
Mehmed Çelebi

Terzi başı Topal 'Ali Penbeci
Mehmed Çelebi

Receb Efendi
el-mukayyed

ve gayrihum.

s.159,h.116

Medine-i Kastamonu mahallâtından Havli nâm karye sâkinele-
rinden 'Aîşe binti Ahmed nâm hatun vekîl nehec-i şer'i mu'-
teber üzere vekâleti sâbite olan zevci Yûsuf bin nâm
kimesne meclis-i şer'-hatîr lâzımu't-tevkîrde bâ'isu'l ra-
kam Hâcî Hamza mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Mehmed
nâm kimesne muvâcehesinde bi'l-vekîle üzerine da'vâ ve tak-
rîr-i kelâm idüb müvekkilem ve zevcem mezbûre 'Aîşe mukad-
demâ mezbûr Mehmed Dede'nin menkûhası olub tatlık itdikde
altı bin akça mehr-i mu'acceli ve mehr-i mu'accelinden bir
altun ve bir çift küpe ve iki inek ve bir kırmızı pestemal
ve bir sepet arı ve birer kat esvâb mezbûr Mehmed Dede'nin
zimmetinde kalub el-haleti hazihi taleb itdigimizde edâdan
imtinâ' ider şer'â su'âl olunub el-virilmek bi'l-vekâle
matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Mehmed Dede cevâ-
bında mezbûr 'Aîşe Hatun tatlık eyledigimizde on gurusluk
eşyâ-yı ma'lûm ile on gurus babası ve vekîli olan Ahmed nâm
kimesneye kendisi hâzır olduğu halde ref' ve teslim idüb

mehr-i mu'accelinde da'vet-i nafakasından ve mü'nit-i

كلمة ve bi'l-cümle zevciyyet-i matlûka câmi' da'vâdan mahfer müsliminde zimmetimi ibrâ ve iskât eyledi didikde gibbe's-su'âl vekîl-i mezbûr husûs-u mezbûri bi'l-küllîye münkir olacak müdde'î 'aliyyesi mezbûr Mehmed Dede'den beyne taleb olundukda Mûsâ Faki mahalllesi imâmı Ahmed Halife ve İbrâhim Halife bin Mehmed imâmlar meclis-i şer'î li-eclü's-şahâde hâzırân olub istişâhad olunduklarında fi'l hakîka mezbûr Mehmed Dede mezbûre 'Aîşe Hatun tatlık itdikde on gurusluk esyâ-yı ma'lûme ve on gurus nakd mezbûre 'Aîşe'nin babası vekil Ahmed nâm kimesneye kendisi hâzır oldduğu halde def' ve teslim idüb mehr-i mu'accelinden da'vet nafakasından ve *موت سكتا مندر* ve bi'l cümle zevciyyet-i muta'alika câmi' da'vâ mutâlebâtdan mezbûr 'Aîşe mezbûr Mehmed Dede'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledi mezbûr husûsa bu veche üzere şahidiz şehâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'd-ı ra'iiyet serâbetü'l-kabûl şahâdetleri makbûle oldukdan sonra bivch-i mu'arızadan men' birle mâ-hüve'l-vâki' ketb olundu fi evâ'il-i cemâziye'l âhire li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Ahmed bin
'Abdulbâkî

Muharrem Dede
bin Mehmed

İbrâhim Dede
bin Mahmûd

Mehmed Dede bin
Şa'bân

İbrâhim bin
Zeyne'l-âbidin

Mahmûd bin
Ahmed

Medine-i Kastamonu mahallâtından Gökdere mahallesi ahâli-sinden İmâm Mehmed Efendi ve mü'ezzin Mustafa Halife ve el-hâc Receb ve Süleymân ve Mehmed ve Hasan ve Hüseyin ve Mahmûd ve Receb ve 'Ali ve Mustafa ve Ahmed ve diğer Mehmed nâm kimesneler ve sâ'irleri meclis-i şer'-hatîr lâzımı't-tevkîrde yine mahalle-i mezbûre sâkinelerinden Esmâne binti

ve kızı 'Aîşe nâm 'avratlar muvâcehelerinde her biri takrîr-i kelâm idûb mezbûr Esmâne ve kızı Mersûme 'Aîşe pezevenklik idûb kendi hallerinde olmayıb fâcîre ve zâniye olub sâkine oldukları menziline leylek ve nihân levendât tâ'ifesi getürüb ve fuhs u fesâdları zâhir oldukda bin seksen altı ve seksen yedi târihlerinde huzûr-u hâkimü's-ser'â ihzâr ve mahalleden ihrâc ve emlâklarını tenbiye ve iki kît'a taht-ı şer'iyeye olundukda bir vechile mütenebbih olmayub ve fuhs u fesâdları yevmen fe yevmen ziyâde olmağla mahalle-yi mezbûreden ihrâcına fetvâ-yı şerife vardır diyu ibrâz ve nazar olunsun didiklerinde mefhûm münfînde hind-i fâcîre ve zâniye olub menzilde ecnebîler ile fîsk u fücûr idûb nice fitne ve fesâd-bâdî olacak ehl mahallesi hâkimu's-ser'a i'lâm ile tenbiye .. *...* birle tenbih itdirüb memnu'a olmayub fitne ve fesâdın dahi ziyâde ider olsa hâlâ ahâlî-yi mahalle huzûruma komadık her birini ihrâk ve yâhud hedm itdirüb veyâhud bey' itdirdüb bir ay hâkim ile mahallelerinden ihrâc itdirdüb sürdürmeğe kâfir (?) olur mu cevâbdır *...* olurlar diyu buyurulmağın ber-mûceb-i fetvâ-yı şerife merkûme Esmâne mahalle-yi mezbûrede vâki' bir ta-

rafı tenbelik(?) menzili ve bir tarafı gazanta(?) menzili ve bir tarafı mezâristan ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz havli ve müstemel bir bâb tahtânî menzili-ni sekiz gurus ile dört sümüne mezbûreden (s.156) istirâ ve tesellüm idüb meblağ-ı mezbûru yedine teslim eyledik didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûre Esmâne dahi cevâbından fi'l vâki' bâlâda zikr-i sâbık iden menzilimi sekiz gurus ve dört sümün mezbûrunlara bey' ve teslim idüb meblağ-ı mezbûrun yedlerinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm mülk-ü müsterâlarıdır keyf-i mâyesâyı ve bahtiyâr mutasarıf olsunlar didikde haze'l-vesika gıbbe't-taleb ketb olundu fi evâhir-i cemâziye'l-âhire li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Receb
el-muhzır

Ahmed bin Yûsuf
dillâl

Ahmed Halife
el-mü'ezzin

El-Hâc Hasan bin
Satılmış

Hâcı Receb

Yazıcızâde
Hâcı Ahmed Ibn.

s.160

..... el-ihracât

Berâyâ-yı techiz ve tekfin
gurus
30

Mehr-i mü'eccel müsbet Hatice
gurus
30

Mehr-i mü'eccel müsbet Zeliha
gurus
12

Dîn-i müsbet Çolak Mehmed
gurus
25

Dükkân kirâsı
rub' gurus
1 3.5

Resm-i kısmet
gurus
40

Kalemiye ve eminiye ve
gulamiye ve ihzâriye
gurus
10

Meblağ 210.5

Sâhibu'l-bâkî
guruş
933

Hisse-i Hatice nisf sümün rub' guruş 1 58	Hisse-i Zeliha nisf sümün rub' guruş 1 58	Hisse-i Seleb(?) sümün guruş akça 2 326 4
--	--	---

Hisse-i Sebel(?) sümün guruş akça 2 326 4	Hisse-i Ümmü sümün guruş akça 1 163 2
---	---

Müteveffâ-yı mezbûr Şa'bân Çelebi'nin zimîn nâsda olan ak-
larıdır ki 'Ali el-esâmi zikr olunur.

Ahmed Ağa rub' guruş 5 17	'Osman Sipahiden sümün guruş 1.5 4.5	Terzi başında sümün guruş 4 2.5
---------------------------------	--	---------------------------------------

Kulaksız 'Ali Ağada guruş 10	Eli güzel hazînedârı 'Ali Çelebi'de sümün guruş 4.5	Kahveci Mehmed de sümün 5
------------------------------------	--	---------------------------------

Inehâne zâde oğlu Ahmed Çelebi'de sümün 5	Boğazköyde hükm Oğlu Mehmed'e guruş 11.5	Yörükoğlu Hasan Ağada sümün 2
--	---	--

Ahmed Ağada guruş rub' 5 1	'Ömer Ağanın Yüsufunda rub' 1	Bosnakzâde 'Ali Ağada sümün guruş 5.5
----------------------------------	-------------------------------------	---

Nalband Receb'de guruş 2	Büyük Monla'da guruş 5.5	Devrekânî küçük Sipahide guruş 2.5
--------------------------------	--------------------------------	---

Terzi Murdeli'de sümün 3	Müsteci 'Ali'de sümün 1	Koca Oğlu İbrahim'de guruş 3.5
--------------------------------	-------------------------------	--------------------------------------

Seyhi Ağa'da guruş 5	Damadında guruş 3	Altı Parmak'da guruş 3	Yigit başında sümün 1
----------------------------	-------------------------	------------------------------	-----------------------------

Karaoğlan'da Kaynanasında sümün 4	Serdarzâde'de sümün 5	Serdarzâde'de sümün 8	Murat hanzâde Ahmed Ağa reb' gurus 1 2.5
Sa'bân Dede'de sümün 5.5	Baldızında rub' 1	Taşköprü kazasında Küçüksu nâm karyede Hâcı 'Osmân oğlu Ahmed Bey'de rub' 1	gurus 4.5
Kazaz Sofi'de gurus 155	meblağ-ı mezbûrun elli gurus tahsil olunmuşdur.		
Börekci zâde Mehmed Çelebi'de gurus 25	Yörük zimmide rub' 1	Topus Oğlunda sümün 6.5	
Kemerbaşında sümün 2	Kasabalı Emir Çelebi'de sümün 9	Seyfi oğlunda sümün 14	
Delâk 'Ömer Beşe'de sümün 7	Ma'rûf Oğlunda sümün gurus 10.5 1	Deli Emir'de sümün 2.5	
Seyyid Hasan Oğlunda rub' 1	Yörük Oğlu Çavuş'da sümün 10	Kara Mehmed'de sümün 3	
Eyüklü Mustafa Beşe'de sümün 5	Def'a Kulaksız 'Ali Ağa'da gurus 1.5 3.5		
Serdar Ağa'da bâkı gurus 2.5	Kiremidci Cuci Oğlu Ahmed gurus 12.5	Eyüklü Topal Himmec kefil olduğu Hüseyin Beşe'de gurus 12.5	
Dadaylı 'Abbas Oğlunda rub' 1	Bozacı Fers mü'ezzin 'Avradında sümün . 3 . 4 8	Bakkalzâde Çelebi'de gurus 1.5	
Resûl Efendi zâde Emir Çelebi'de sümün 4	Basköy'de Hâcı İmâm'da gurus 1	Hasan Bey'de gurus 1	

Sa'bân Beyzâde Yazıcısı Receb Çelebi'de guruş 60	Inehan Yegeni Ahmed Ağa'da sümün 10	Zarısı Yahyâ Efendi zâdede guruş 36
Terzi Yiğitbaşında rub' 1	guruş 2	Şehrî Mehmed Çelebi'de guruş 1
Mustafa Ağazâde Ahmed Ağa'da sümün 11	guruş 3	Kadı 'Osman Beşe'sinde guruş 4.5
Süleyman Bey'de guruş 1.5	Hazinedâr Yegeninde rub' 1	guruş 2
Araç Subaşı'sı 'Abdulkadir bir bahâsından guruş 20	sümün 14	Kıyas Oğlu ortağı Hüseyin'de sümün 5
Boyacılar'da guruş 6	Şehir kethüdâsından guruş 2.5	Kök boyacı Hasan'da guruş 2.5
Hâcî Mahmûd zâdede guruş 2.5	Şehir sığmazzâde Celebi'de guruş 1	Sa'bân sümün 2
Emir 'Ali Ağa'nın karındaşında guruş 2	Beyinde(?) guruş 2	Katırcızâde'de sümün 68
Sarık bahasında guruş 2.5	Seker bahasından sümün 22.5	Serden Geçti seferinde guruş 1
Vücûdî Çelebide guruş 4	Bali bey Oglunda sülüs 1	Türkçebilmez sümün 20
guruş 2.5	guruş 2.5	guruş

Yekûn
442 Dört yüz kırk iki guruşdur.

Hisse-yi zevce Hatice		Hisse-yi zevce Zeliha			
nısf sümün	guruş sümün	nısf sümün	guruş sümün		
27.5	1.5	27.5	1.5		
Hisse-yi bint(?)		Hisse-yi bint(?)		Hisse-yi	
gurus	sümün	sümün	gurus	gurus	sümün
154	8	8	154	77	4

zimem nâsda olan akçalar cem' ve tahsil olundukda varise-yi mezbûreden mâbeynlerinde bu minvâl üzere taksim ve tevzi' oluna

s.161,h.118

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kebkebirler mahallesinde sâmin iken bundan akdem fevt olan şa'bân Çelebi bin El-Hâc Hüseyin nâm müteveffânın sulbiye kızı 'Aîşe nâm sagfireye babası müteveffâ-yı mezbûreden isâbet iden hisse-yi şer'iy-yesine hıfz için kabl-i şer' mathardan(?) bir vâsi nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sagire-yi mezbûrenin vâlidesi râfi'u'l kitâb Saliha binti Ahmed nâm hatun süb-u şer'iden sagire-yi mezbûre 'Aîşe'nin babasından müntakil esyâsını hıfz ve tasfiye-yi umûr için vâsi nasb ve ta'yîn olunub ol dahi vesâyet-i mezbûreye kabûl ve hidmet-i lâzımesin edâya ~~ve~~ ve iltizâm itdikden sonra ve vasi-yi mezbûre üzerine bir nâzır ta'yîn olunmak lâzım olmağın Sa'bân Bey bin Hasan nâm kimesne hasbî nâzır nasb ve ta'yîn olunub ol dahi nezâret-i merkûmeye kabûl ve hizmetin edâya ta'ahüd ve iltizâm idecek mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olun-
du fi evâsıt-ı Saferü'l-hayr li-sene sitte ve tis'in ve elf Şuhûdu'l-hâl

Mehmed Efendi bin	Es-Seyyid Mustafa Çelebi	Ahmed Çelebi
Hâcî Ahmed	Pirî Çelebi	bin Mehmed

Ahmed Ağa bin Hâcı 'Ali bin Mehmed bin 'Ali
Hâcı Şa'bân Ahmed

s.161,h.119

Medine-i Kastamonu mahallâtından Halife mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Fatma binti El-Hâc Halîl nâm müteveffânın sadriyye oğulları Ahmed ve Halîl nâm sagırle- rin tasviye-yi umûrlar için kabl-i ser'den bir vâsi nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagırân mezbûrânın babaları bâ'isu'l vesîka Hasan bin Ahmed nâm kimesne vesâ- yet-i mezbûreye her vechile mahal ve müstehak olmağın sûb-u ser'den sagırân mezbûrâna vâsi nasb ve ta'yîn olunub ol da- hi vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hidemât lâzım ve mühimsin kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu fi'l yevmi'l-Râbi' cemâziye'l- evvel sene 1096

Şuhûdu'l-hâl

Mehmed Ağa 'Osmân Efendi Ahmed Halife bin
bin Mehmed el-imâm Mustafa

Hasan bin Islâm bin Ahmed bin Mustafa bin
Ma'den Mustafa Mustafa Ahmed

ve gayrihum.

s.161,h.120

Mahalle-yi merkûm

Fatma binti El-Hâc Halîl fi mâ't fi kabl-i sâkine 'amele-yi Halife ma' mahallât-ı medine-i Kastamonu ve terket zevce-yi mer'iden Hasan Bey bin Ahmed dâme mer'ide Emine Binti Muslî ve ..ابنیں. sagırin med'uva (?) Ahmed ve Halîl ve'l verâse münhasıra fehm vâki'u'l tahrîr fil yevmü'l hamin ma' cemâ-

ziye'l-evvel li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Alaca dirayı cām Mermeri Şam alacası cām
guruş 5 guruş 5

Telli kadife yorgan dökmele yeşil atlas
guruş 4 guruş 12

Kabe diracağı zibun menkıs köhne muhayyer Sarılı alaca cam
guruş 1 guruş 2 guruş 3

Kırmızı mukaddem kuşak Daka' sarılı alaca cam
guruş 2 guruş 3

Hamâm gömleği ve havlu mukaddem Al dirâye gömlek
guruş 10 guruş 5

Menkas gömlek Menkas boğça Menkas dülbend örtüsü
guruş 2.5 guruş 3 guruş 5

Menkas boğça yüzü Def'a gömlek Nakışlı diz ..
guruş 4 guruş 1 nakışlı
guruş 6

Dülbend parçası Menkas mukarrem Al çakı
guruş 0.5 4 guruş 6 guruş 0.5

Sım raht kuşak sım ok kuşak sırmalı ..
guruş 5 guruş 3 guruş 2.5

Sırmalı .. ve köhne .. Al çakı ve boğası bakiyesi
guruş 4 ve nezkeb
rub'
3

Beyaz demir(?) çentiyân Al dirâye çentiyân(?)
guruş 3 guruş 2

Kadife kavuk Ocak yaşmağı Altun bilezik
guruş rub' 1 1 guruş 2 musakkal guruş 20 38

Altun sac bağı ayacı 'aded musakkal 6 9 guruş 16	ökselik atcu guruş 9	Altun küpe ... ³ guruş 5.5
Alçak altun bilezik ... ¹ guruş 10	Sîm salkım guruş 1.5	sîm kuşak önü guruş 0.5
Sîm pazubend guruş 1.5	Sepet. ^{صندوق} ... 2	Ayna rub' 1
Sagîr köhne sepet guruş 1	Evânî vakiyye 25 guruş 30	Alaca kutu guruş 1
Baldır döşek 3 guruş 6	Yemeni yorgan 4 guruş 8	Kilim 2 guruş 3
... ^{مئذنة} guruş 2.5	Baldır yasdık 5 guruş 3	Kantar guruş 1
Sagîr çakmaklı tüfenk guruş 1	Müteveffâ-yı merkûmenin menzil ve dükkânından ber-mûceb-i def- ter-i sâbık guruş 385	
Hemşerisinden intikâl iden ber-mûceb-i defter-i sâbık guruş 215 guruş rub' 1 1	
Mahal mü'eccel ... ^{باقرار} e -zevc eL-mezbûr guruş 60		

Yekûn 904

.....Alaharat

Resm 'Adî guruş 16	Kalemiye ve ihzariyye ve gulâmiyye guruş 6	Yekûn 22
--------------------------	--	-------------

Hücmeyü'l-beyân
882 guruş

Hisse-i zevc
guruş
220.5

Hisse-i ümmü
guruş
147

Hisse-i ibn Ahmed
guruş
257

rub'
1

Hisse-i ibn Ahmed
guruş
257

rub'
1

s.162,h.121

Medine-i Kastamonu mahallâtından Gökdere mahallesi sâkinle-
rinden Mustafa Bey bin El-Hâc Şa'bân nâm kimesne meclis-i
şer'-i şerif nebevî ve mahfil dîn-i Muhammedide yine mahal-
le-yi mezbûre sükkânından olub câri mülâsaki olan râfi' ha-
ze'l rakam İbrâhim bin El-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında
ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr ile mâbeynimizde
meşâ' ve müsterik olan cidâri mezbûr İbrâhim hedm idüb ve
benden tarafa nisf-ı zirâ' mikdârı tecâvüz ve 'arsamdan
gasb ve cidâr-ı mezkûru mezbûr İbrâhim'in hedmi sebebiyle
menzilimden bir mikdâr eşyâ zâyi' oldu diyu da'vâ ve nizâ'
itmisdim **بلى** hazeri beynimize musallahat ve müslimün ta-
vassut idüb da'vâ-yı mezkûrumdan fâriğ oldum cidâr ve 'ar-
sa-yı eşyâya müte'allik mezbûr İbrâhim ile da'vâ ve nizâ'm
yokdur ve eğer ba'de'l yevm husûs-u mezbûre müte'allik ben-
den asâlete ve vekâlete da'vâ ve nizâ' sâdir olur iselerdi
el-hükkâmü'l kirâm mesmû' ve makbûle olmasun didikde gıb-
be't-tasdîk el-şer'î mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahri-
ren fi'l vâsıl cemâziye'l evvel li-sene sitte ve tis'in ve
elf.

Suhûdu'l-hâl

Hâfız Mehmed Efendi el-imâm	Hâcı Mehmed bin Hâcı Mustafa	Ahmed bin Mustafa	
Hasan bin Mehmed	Sefer Bey bin İbrâhim	Mehmed bin Muslî	Hüseyin bin 'Abdulcelîl

s.162.h.122

Kastamonu kazâsına tâbî' Agul nâm karye sükkânından râfi' haze'l kitâb El-Hâc Hüseyin bin El-Hâc Hasan nâm kimesne meclis-i şer' hatîr lâzîmu't-tevkîrde yine karye-i mezbûre sâkinelerinden Hüseyin Beşe bin Mustafa nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' mukaddemâ taht-ı tasarrufumda olan bir bâb menzil ve bir bâb saman hâne ve bir bâb anbârımı ve bir bâb ahuru işcâr zât-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle bağcemi ve yine taht-ı tasarrufumda olan 'arazimi târih-i kitâbdan iki sene mukaddem mezbûr Hüseyin Beşe'ye beher sene iki 'aded gurusâ harclık ve on beş kıl tereke ve kifâyet gurusâ safka-yı vâhide ile bay' ve tefvîz itmîsidim diyu fetvâ-yı ser'iyye ibrâz eyledikde yedinde olan fetvâ-yı serife nazar olundukda zîd-i 'ömürde vefâtına değin senede ma'lûm ekbel galle ve ma'lûmü'l 'aded akça ve esvâb virmek şartıyla emlâk ve 'arâzisini altmış gurusâ bedel mukâbelesinde safka-yı vâhide ile 'ömr ve mezbûre bay' ve tefvîz idüb yedine hüccet ve sâhib 'arâziden temessük elvirmiş olsa hâlâ ziyâde şart-ı mezkûre ile *بیکر مطلقا*... binâyen sart-ı mezkûrun sulb-u 'akidde olduğunu isbât idecek meblağı tefvîzinden rücû'a kâdir olduğumu cevâb bâ-sevâbında kâdir olur diyu buyurul-

mağın mezbûr Hüseyin Beşe'den su'âl olundukda şurût mezkûre sulb-u 'akideden olduğunu betû'a ve i'tirâf itmeğın ber müceb-i fetvâ-yı şerife emlâk ve 'arâzî merkûme müdde'î mezbûr El-Hâc Hüseyin ba'de'l hükm mezbûr Hüseyin Beşe'nin zikr olunan emlâk ve 'arâziden kasridine tenbiye birle mâvâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Rebi'ü'l-âhir li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

El-Hâc Hasan
Efendi bevvâb

Receb Bey bin
El-Hâc Derviş

Temurcu 'Ali
bin Ishâk

Çavuş Mehmed ve gayrihum
Beşe

s.163,h.123

Muhallefât-ı

El-merkûm Şa'bân Çelebi bin El-Hâc Hüseyin mât-ı Sâkinâ mahalle-i Kebkebirler fi mahallât-ı medine-i Kastamonu ve tereke-yi zevcenin med'uvatda Hatice binti Mehmed Efendi ve Zeliha binti Ahmed ve nebâta Kebire'nhin med'uvat Havva ve nebâta sagfirenin med'uvat 'Aişe ve eben(?) med'uvat Fatma binti Mustafa ve el-verâsete münhasıran fi evâsıt saferu'l-hayr li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Yeşil çukada Çalkafa kürek
meblağ gurus
22

Mushaf-ı şerif
meblağ gurus
7

Nısf-ı Mushaf-ı şerif
meblağ gurus
1

Ankûdî çuka tava
meblağ gurus
14

kürek

Gene tava(?) kürek
gurus
8

Yeşil ⁿⁱ kuşak
gurus
2

Kapan ^{16x...}
gurus
9

Kırmızı ihram gurus 1	Astar ma' pestemal gurus 1	Gene alaca pişkir ma' gurus 1		
Boğça ma' mukaddem gurus 0.5	Al dülbend gurus 0.5	Alaca çenber gurus 0.5		
Cedfid zene dirac cãm gurus 2	Halâlî kuşak gurus 0.5	Al dülbend paresi sümün 8		
Beyâz gurus 1.5	Hamam rahti gurus 6	Beyaz bez gurus 1		
Al hâre kutâf gurus 11	Sîm melih gurus 10	Sarı Bağdadî cãm gurus 3		
Kutnî ve Haleb atlas ve diracı gurus 17		Sırmalı 'ırkiye(?) gurus 3		
Dirayı Halebî gurus 1	Hare parası gurus 1	Bes paraları sümün 4	Al bez paresi sümün 4	
Nakkaşlı uçkur sümün 3	Boğçalık sümün 4	İblik sümün 3	Falça ma' falçateyn gurus 32	
Zeytûn ve alaca bağası gurus 12	Telli güzrehan gurus 15	Draya halebî 4 gurus 5		
Boğçalık sümün 4	İblik sümün 3	Diraye zibûn gurus 1.5	Fanûs gurus 1	Minder gurus 0.5
Bakır evânî vakiyye 11.5 gurus 11.5	Kabsız sincab kürk gurus 7	rub' 1	Kebir falça gurus 22	
Kahve ibriği gurus 0.5	Sansar kürk gurus 23	Siyah gurus 3	kürk	
Boyalı bez 'aded gurus 0.5	Kapama 3 gurus 5	Seccade ma' sagire gurus 5		

Gene sârik guruş 1	Don ve gömlek guruş 2	Mısır alacası parası guruş 0.5	
Çenberlik dülbend guruş 0.5	Alaca kuşak ma' boğası guruş 0.5		
Yemenî perde guruş 2	Gene perde guruş 0.5	Al dülbend sümün 4	Nezkeb ma' guruş 1.5
Cedid don ve gömlek ve boğası guruş 6	Beyaz bez guruş 1	Kitâne ma' hâre guruş 11	
Sîm raht guruş 10	Alaca cam ma' hırdavat guruş 3	Çûka çaşkır guruş 2	
Sırmalı.....ma' boğası guruş 3	Hare paresi guruş 1	Diraye pareleri sümün 4	
Al bez pareleri ma' uçkur sümün 7	Al diraye Halebî cedid dülbend guruş 10	20 4.5 Yeşil atlas Halebî 4.5 guruş 10	
Çaksırlık guruş 3	Çûka guruş 1	Bez guruş 1	Kırmızı bez guruş 1
Bakır vakiyye guruş 6			
Kırmızı kilim guruş 1	Yanbolu kebesi sümün 8	Yemeni yorgan guruş 1	
Dar yasdık ma' kahve ibriği guruş 0.5	Zile kilim guruş 2	Sagır tüfenk sümün 3	
Kürk pareleri guruş 12	Iblik sümün 2	Kırmızı iblik sümün 1	Diraye ve bez guruş 0.5
Diraye ve bez guruş 0.5	Dak'a bezler guruş 0.5	ilic ve düğme guruş 3.5	sakız sümün 3
Teraziler guruş 1	Kağıt deste sümün 4	Kütahya fincanı 'aded 72 guruş 3	Gene kavuk sümün 3

Boğası guruş rub' 1 1	Köhne sarık guruş 1	Beyaz ... ^{نعم} ...kavuk guruş 1	
Sim hançer ve sim bıçak guruş 10		Bakır evâni vakiyye guruş 8	
Sam'dan ve bese kahve ibriği guruş 2		... ^{لوزر} ...çakşır guruş 2.5	
Yemeni ma'kad sümün 9	Yanbalu kibesi guruş sümün 1 4	Yemeni yorgan guruş 1	
Kadife yasdık guruş 5	Kumaş dösek guruş 5	Sagır minder guruş 0.5	Çekmece guruş rub' 1 1
Sagır deri yasdık sümün 3	Köhne ocak yaşmağı guruş 0.5	Iblik sümün 2	
Kırmızı iblik sümün 1	Boğça ve bezler guruş 0.5	Boğası paresi sümün 3	
Kahve vakiyye 2.5 guruş 2.5	Seker vakiyye 3.5 guruş sülüs 4...	Kağıt deste sümün 3	
Havan Vandan guruş 1	Kütahya fincanı guruş 3	'aded 72	Ka'be fincanı 4 guruş 1
Kavuk sümün 3	Dırayı zıbın guruş 1.5	Boğası guruş rub' 1 1	Beyaz bez guruş 1
Köhne dülbend guruş 1	Sof küreği guruş 8	Sepet sandık guruş 1	Bakır evâni vakiyye guruş 19
Demir. ^{دور} guruş 2	Beyaz sade câm guruş 1.5	Kırmızı kilim guruş sülüs 3.5 1	Def'a kilim guruş 2
Alaca kilim sümün 7	Tüfenk kebe guruş sülüs 1 1	Kapu perdesi guruş 1.5	

Sarı seccade gurus 1.5	Yemeni yorgan gurus 2	Kumaş yasdık ve kadife yasdık 4	
Alaca peşkir sümün 8	Alaca minder gurus 0.5	Sim şemse ve sim sâ'at bendi 3	
Deri yasdık sümün 3	قبوة Sa'ati gurus 12	Nakid gurus rub' 10	Çivid vakiyye gurus 28 104
.....Menzil gurus 32	Iblikler ve düğmeler ve kaytanlar gurus 25		
Leğen ve İbrik gurus 3.5	Boğası gurus 50 60.5	Def'a boğası gurus 9 8	Def'a boğası gurus 7 6.5
برباد و ve odun ve hırdavat menzil gurus 10	Sofudan tahsil olunan gurus 50		
Boyacı tahsil olunan gurus 19	Hekim oğlu cavuşdan olunan gurus 12.5		
Katırcıoğlu nâm zimmiden alınan gurus sümün 15.5 2	Yekûn gurus 1143		

s.164.h.124

Medine-i Kastamonu sâkinlerinden şehir kethüdâsı Mehmed Çelebi ve sarf kethüdâlarından El-Hâc 'Ali ve El-Hâc 'Osmân ve İbrâhim ve 'Ali ve Mehmed ve 'Osmân nâm kimesneler ve sâ'irleri meclis-i ser'-i kavim lâzımü'l-kerimde taraf-ı saltanat-ı 'aliyyeden bâ-fermân-ı 'âlâ katır isterâsında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Süleymân Ağa yediyle iş bu sene-i mübârekede kazâ-yı Kastamonu'dan be-

her katır otuzar 'aded guruşa ve dörder gurus dahi rahtları çün altı re'is kâtır mükemmel rahtlarıyla zikr olunan altı re'is katır için ikiyüz dört guruşa mezbûr Süleymân Ağa yedinden ahz u kabz eyleyüb bizler dahi mârâl zikr altı re'is katırı mükemmel rahtlarıyla ıstablı 'âmireden ta'yîn olunan hazinede 'Abdî nâm kimesne ihtiyâr ile mübâşir-i merkûm Süleymân Ağa'ya bi't-tamâm edâ ve teslim eyledik didiklerinde mübâşir-i merkûm merkûmunun cemi' kelimâtını tasdik ve tahdik idecek mâ-vâki' gibbe't-taleb ketb olundu tahrîren fi gurre-yi Rebiu'l-evvel li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Hasan Efendi İmâmzâde	Müderriş Ahmed Efendi bin İbrâhim Efendi	Birâder-i Hâfız Mehmed Efendi
Şehzâde Mehmed Efendi	'Abdullah Efendi bin Mustafa Efendi	ve gayrihum

s.164,h.125

Medine-i Kastamonu mahallâtından Köpcügez mahallesi sâkinlerinden İbrâhim Celebi bin Receb Efendi meclis-i şer'-kavim lâzımu't-ta'zîmde râfi' haze'l rakım mezbûr Receb Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i fi'l merâm idüb hâlâ babam mezbûr Receb Efendi sâkin olub mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı ma'zâ El-Hâc Mahmûd mehzili ve sâ'imе-yi hâce menzili ve bir tarafı müselli ve tarafeyn tarik-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz mülk menzil vâlidemin olub ba'de vefâtı hârici(?) babam mezbûre ve sülûse-i erbâ'i bana intikâl itmekle menzil-i mahdûd mezkûrede ve esas beyt melbûsât ve mefrûsât ve evâni nuhâsiye ve gayri nuhâsiye ve

bi'l-ümle kalil(?) ve kesir ve celil ve hakir eyledim ba'-
de'l yevm yevm menzil mahdûd ve mezkûrede 'alâka ve müdâha-
lem kalmadı vâlidemin mihrine ve emlak ve erzâk ve bi'l-
cümle ism mâl itlâk olunur esyâsına müte'allika cemi' da'vâ
ve mütâlebâtdan ve imân-ı muhâsamâtdan mezbûr Receb Efendi'
nin zimmetini ibrâ-yı 'âmm kât'u'l nizâ' ile ibrâ ve iskât
eyledim didikde mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi
evâ'il-i şehri Rebîu'l evvel li-sene sitte ve tis'in ve
elf.

Suhûdu'l-hâl

Veli Efendi Cetinzâde	Hasan Efendi el-imâm	'Ali Halife el-mü'ezzin	El-Hâc Mehmed bin Hâcî Pîrî
Topal 'Ali bin Mehmed	Hasan Bey bin Hâcî Mahmûd	Receb bin Oruc	Ibrâhim Çelebi bin Hâcî Mahmûd
Mehmed Halife	Mehmed bin Mehmed	ve gayrihum fi(?) el-hazar	

s.164.h.126

Medine-i Kastamonu mahallâtından Püre mahallesinde sâkin
Hasan bin Ahmed nâm kimesne ile hemsîresi Rahime binti Ah-
med nâm hatun tarafından menzil-i âtfu'l beyânda olan his-
se-i ser'iyyesine bay'-ı vekil olub El-Hâc Ebubekir bin
Mehmed ve Ahmed Efendi bin 'Abdurrahman nâm kimesneler
sahâdetleriyle vekâlete sâbite olan sırrı oğlu Mustafa bin
'Abdullah meclis-i ser'-hatîr lâzımu't-tevkîrde bâ'isu'l
kitâb Ahmed bin İlyâs mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i
kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı El-Hâc Ebu-
bekir menziline ve etrafı sülûsân tarafı-i 'âmm ile mahdûd
olub bir beyt-i 'ulvî altında ahuru ve muhavvete-i

müştemel mülk-ü menzil bi-cümle et-tevâbi' el-levâhık-ı mezbûr Ahmed yüz yigirmi kıt'a esedi gurusâ her birimiz bay'-ı bāt kıt'a ile bay' ve teslim ol dahi ibtiyâ' bi't-tamâm yedinden alub kabz eyledik ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd müşteri-yi mezbûr Ahmed'in mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâyesâyı ve bahtiyâr mutasarrıf olsun didiklerinde mik-rân-ı mezbûrânın vech-i muharrir üzere câri ve sâdir olan kilemâtlarını el-mukırla el-mezbûr Ahmed dahi (s.165) bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkik idecek mâ hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu fi yevmi'l-hamse ve'l 'ısrın fi şehr-i Rebû'l-evvel li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Hâfız Mehmed Efendi
bin İbrâhim Efendi

'Abdullah Beşe
bin Kâsım

Mehmed Bin
Mehmed

'Abdul'aziz bin
Veli

Mehmed bin El-Hâc
Ebubekir

Hüseyin Aga
Halil ve gayrihum

s.165,h.127

Medine-i Kastamonu mahallâtından Köpcügez mahallesi sâkin-
lerinden Râf'ta haze'l rakam Fatma binti Mehmed nâm Bekir
Balga(?) tarafından husûs-u âtıu'l-beyân da'vâya vekil olub
Mustafa Halife bin mehmed ve Ahmed bin El-Hâc Ma'den nâm
kimesneler şahâdetler ile şer'â vekâleti sâbite olan Musli-
hiddin Efendi bin Sa'dî nâm kimesne meclis-i şer'-hatir lâ-
zimu't-tevkırde Gödel nâm karye sükkânından Kara Çavuşzâde
Hüseyin Beşe mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve tak-
rır-i kelâm idüb müvekkilem merkûme Fatma'nın babası mezbûr
Mehmed fevt olub Baylar nâm karye toprağından olub Dıbağ

ishâk nâm karye kurbinde vâki' Kazlar yeri demekle ma'rûf lede'l-ahâli ma'lûmuna el-hudûd müte'addid tarlaları mahlûl olub müstehak tapu olmağa müvekkilem mezbûre için eflâyinde sâkin sâhib-i 'arz olan Mehmed Bey'den temessük alınmış iken mezbûr Hüseyin Beşe müteveffâ babam sâhib-i 'arzdan temessük almış deyü tasarrufuma mani' olunub târih-i kitâbdan dört sene mukaddem medine-i mezbûrede hâkimü's-ser' olan Mustafa Efendi huzûrunda müvekkilemin vâsisi ve vâlidesi tarafından Mehmed Beşe nâm vekâlete mezbûr Hüseyin Beşe ile mürâfa'-yı ser'a olduklarında ibrâzı mezkûrenin sipahisi mezbûr Mehmed Bey'in hat ve hitmedi müstemel temessük ibrâz eyledikde mezbûr Hüseyin Beşe dahi bu temessükden mukaddem babam mezbûr Mehmed Bey'den tapulu virilmiştir diyu temessük ibrâz eylediğinde hâkim mûmâileyh huzûrunda davâ ve taleb itdiği târihden dokuz sene mürûr itmedikçe gerek sagîr ve gerek kibir olunan ecnebi yedinden babası tarlasını tapuyu müslini ba'de'l edâ almağa kâdir olmağa bermüceb-i kânûn-u Sultanî 'arâzi-yi mezkûre müvekkilem hükm olunub mezbûr Hüseyin Beşe'nin kasridine tenbih olunduğunu hâkim mûmâileyhin hatt ve hidmetini müstemel hüccet-i ser'-iyye olmuş iken itâ'at-ı ser' itmeyüb tasarrufuna mâni' olur her birine tenbih olunmak matlûbumdur didikde hüccet-i mezbûre mezbûr HüseyinBeşe muvâcehebinde meth ve kirâ'at olundukda derûn-u hüccetde müderrih olan vekil-i mezbûrun kavli-i meşrûhuna mutâbık ve mevâkık olmağın mezbûr Hüseyin Beşe kaziye-yi mahkiye(?) minvâl-i meşrûh üzere olduğunu

dahi ikrâr ve i'tirâf itmeğin 'arâzî-yi mezkûre müvekkile-yi mezbûreye hükm olunub mezbûr Hüseyin Beşe'nin kasr-ı yedine tenbih birle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâ'il-i Rebfü'l-âhir sene 1096.

Suhûdu'l-hâl

Sehr kethüdâsı Mehmed Çelebi	El-Hâc 'Ömer Boyacı	Hâcî Ebubekir dellâl	Hâcî Mehmed Yörük
Mehmed Beşe el-râcil(?)	'Amidizâde Mehmed Efendi	Receb bin 'Ali	Mehmed bin Ahmed

s.165,h.128

Medine,i Kastamonu mahallâtından Bekir Çelebi mahallesi sükkânından bâ'isu'l-kitâb mefâhîru'l kuzât Mehmed Efendi bin Hâfız Mehmed Efendi meclis-i şer'-hatîr lâzîmu't-tev-kîrde erbâb-ı ze'âmâddan olub gâ'ib el-meclis Dokuzkat-zâde Mustafa Aga'nın vekîli ve kethüdâsı olan Hüseyin bin Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i ke-lâm idüb Sorgun kazâsında zâ'im mezbûrun taht-ı ze'âmetinde Darbhaneciler dimekle ma'rûf Benefşe cem'ası kurbinde vâki' lede'l-ahâli ma'lûm el-hudûd olub pederimden müntakile taht-ı tasarrufumda olan 'arâziye ben mülâzemet için âsitâ-ne-yi sa'âdete revâne olduğumda zâ'im mezbûr ile vekîl mezbûr ile vekîl mezbûr Hüseyin ortakçılarım mâni' mezâhim olmağla üç senedir bu zühâle kaldı diyu bilâ izn şer'i zabt ve tasarruf idüb 'arâzî-yi mezbûreye mezbûr Hüseyin kethüdâ hâlâ zira'at eylemişdir mezbûreden su'âl olunub 'arâzi-yi mezbûreden kasr-ı yedine tenbih olunub noksân 'arz-ı hükm olunub matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Hüseyin

'arâzi-yi mezbûreye vaz'ıyyed idüb bir sene bilâ izn-i ser'i zirâ'at itdiğini be-tav'a ikrâr ve i'tirâf itmeğın 'arâzi-yi mezbûreden kasr-i yedine ba'de'l hükm tenbih olunub şer'a noksan 'arz-ı lâzım gelmeğın mâ-hüve'l vâki' bi't taleb ketb olundu fi'l yevmi'l-hamse şehr-i Rebiu'l-âhir li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

.....Çavuş bin	Mehmed Ağa bin Dâvûd	Mustafa Bey	Diğer Mehmed Çavuş
-------------------	-------------------------	----------------	-----------------------

Fahru'l kuzât Hasan Efendi	Fahru'l kuzât Mehmed Efendi	Şeyh Ebubekir Efendi bin Hâcı Mehmed Efendi
-------------------------------	--------------------------------	---

s.165,h.129

Medine-i Kastamonu mahallâtından Topcu Oğlu mahallesi sükânından râfi' haze'l kitâb 'Ali Beyzâde Mehmed Ağa meclis-i şer' kavim lâzimu't-tekrîmde bundan akdem fevt olan Türk-çebilmezzâde Ahmed Ağa'nın sulbî oğlu es-Seyyid Mustafa ve sulbiye kızı Serife 'Aîşe nâm sagire ve sagirenin kabl-i ser'den mensûbe vâsileri ve vâlideleri Şerife Saliha binti Mehmed Efendi nâm hatun tarafından husûs-u âtiu'l-beyân vekil olub zât-ı mezbûreye ma'rifet-i şer'iyye ile 'ârifân es-Seyd İsmâ'il Ağa bin ve es-Seyd İbrâhim Ağa ibni es-Seyd Süleymân Ağa nâm kimesneler şahâdetleriyle şer'a vekâleti sâbite olan Şa'bân Beyzâde Mustafa Ağa mahzarında takrîr-i da'vâ idüb müteveffâ-yı mezbûr (s.162) Ahmed Ağa'nın zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iyeden yüz elli 'aded esedi gurusum vardır hati mlüteveffâ-yı mezbûr hâl-i huyûtunda meblag-ı mezbûr yüz elli gurus zimmetinde vâcibu'l edâ bana

deyni olduğunu mahzar-i müsliminde ikrâr ve i'tirâf idüb hatt ve hatimini müstemel yedime temessük dahi virmişdir nazar olunub mûcib-i ser'isi ecrî olunmak matlûbundur didikde gibbe's-su'âl ve'l inkâr mer'î mezbûreden takrîrine mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-i ricâlden Mehmed efendi bin Receb ve Şa'bân bin Hasan nâm kimesneler li-ec-luş-şahâde hâzırân bi'l meclis olub esrû'l istişâhad fi'l vâki' vâki' müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Ağa hâl-i huyûtunda ve kemâl-i 'akl u sıhhatinde zimmetinde cihet-i karzdan mer'î mezbûr Mehmed Ağa'ya yüz elli gurus deynim vardır diyu bizim huzûrumuzda kerrânen ve merâren ikrâr ve i'tirâf idüb bizi eşahâd eyledi biz bu husûsa bu veche üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şahâdet-i ser'iyye eylediklerinde gab re'âyet merâsimü'l kabûl şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a oldukdan sonra mer'î mezbûr Mehmed Ağa'ya meblağ-ı mezbûr yüzelli gurus müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Ağa'dan ahz u istîğa itmeyüb ve taraf-ı ser'i-yeden bir vechile zimmetini ibrâ ve iskât eylemediğine mezbûr Mehmed Ağa yemîn teklîf olundukda ol dahi 'alî vakf elmes'ûl halef billahi'l 'aliu'l 'azam idecek müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden edâsına ba'de'l hükm ketb olundu fi evâ'il-i Rebfu'l-âhir li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Imânzâde
Hüseyin Efendi

Hüseyin Ağa bin
Mustafa Ağa

Mehmed Çelebi
bin 'Ali

Fazlullah Ağa bin
Derviş Efendi

Ken'an Bey
bin 'Abdullah

ve gayrihum

s.166,h.130

Medine-i Kastamonu muzâfâtından Burnek nâm karye sükkânından olub bundan akdem Sefer-i Hümâyûnda fevt olan Mehmed Ağa bin Yûsuf nâm müteveffânın verâseti zevce-yi metrûkası 'Aîşe binti El-Hâc 'Ali nâm Bekir Balga(?) ile li-ebeveyn kız karındaşı Fatma ve lâm kız karındaşı Emine binti 'Ali vecde-yi sahîhası Mü'mine binti 'Abdümü'min nâm hatunlara münhasıra olduğu şer'a zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra mezbûretân Fatma ve Emine ve mü'mine taraflarından husûs-u âtfu'l beyânı sulh ve ibrâya vekîl müscelleri olan Ramazân bin Hamza(?) nâm kimesne meclis-i şer' hatîr lâzımu't-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrûkası mezbûre 'Aîşe tarafından kezâlik vekîl-i müsecceli olub şer'an vekâleti sâbite olan babası râfi' haze'l kitâb mezbûr El-Hâc 'Ali mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve ta'bîr el-merâm idüb vekîl mezbûr El-Hâc 'Ali müvekkilesi merkûme 'Aîşe'nin müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde mütekârrir ve ma'kûd 'aliye olub mukaddemâ medine-i mezbûrede nâ'ibü's-şer'-i şerîf olan Ahmed Efendi huzûrunda benim muvâcehemîn şuhûd-u 'udûl ile isbât idüb terekesinden edâya hükm olunan beş yüz kıt'a esedi gurus mihr-i mü'ecceli ile reb'-i hisse-i şer'iyyesine vekîl-i mezbûr El-Hâc 'Ali vekâlet-i muhkiyem hasebiyle benden taleb-i da'vâ ittîğimde beynimizde münâza'ât kesre ve muhâsemât-ı şerîf vak'a olmuş idi el-halta hezehi beynimize musellemûn müslimûn tevâsıt idüb es-sulh Seydû'l hükâm fetvâsı üzere müvekkilelerimin rızâ ve ma'rifetleriyle

müvekkile-yi mezbûre 'Aîşe'nin mehr-i müsemâsı olan meblağ -ı mezbûr beş yüz gurus mukâbelesinde yüz elli gurus ve müteveffâ-yı mezbûrun mahmiye-yi bursa'da olan mahallefâtından ma'âda rab'i hisse,i ser'ıyyesi mukâbelesinde 'Ali tariku't-tahâric yüz seksen gurus hasbu'l mecmû'a üç yüz otuz 'aded esedî üzerine beni vekîl-i mezbûr ile sulh eylediklerinde ben dahi bi'l-vekâle sulh-u mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr üç yüz otuz gurus vekîl-i mezbûr El-Hâc 'Ali'ye tamâmen edâ ve teslim eyledi ba'de'l yevm husûs-u mezbûr müte'allik cemi' da'vâ ve mütâlebâtdan ve imân fehâsamâtdan(?) birbirimizin zeminlerini bi'l vekâle ibrâ-yı 'âmm kat'u'l nizâ'ıyla ibrâ ve ıskât eyledik didikde vekîl-i mezbûr El-Hâc 'Ali dahi vekîl mezbûr Ramazan'ın vech-i meşrûh üzere cârî ve sâdır olan cemi' kelmâtını bi'l muvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâvâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Safer li-sene 96. suhûdu'l-hâl

Imâmzâde
Hasan Efendi

Mehmed Efendi bin
Hüseyin

Hâcı Hasan
bin İbrâhim

Hâcı Mehmed
bin 'Ömer

Hâcı 'Ali
bin Ahmed

Hâcı Receb
bin Mehmed

s.166,h.131

Medine-i Kastamonu mahallâtından Akmescid mahallesinde sâkine Fatma binti Mehmed nân hatun tarafından vekîl olub be-mâhû nehc-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan babası mezbûr Mehmed meclis-i şer'-hatîr lâzimu't-tevkîrde yine meclis-i mezbûre sükkânından bâ'isu'l kitâb 'Ali Beşe bin Hidâyetul-

lah nâm kimesne mahzarında bi'l vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Ali Beşe kızım ve müvekkilem mezbûre Fatma'ya yigirmi gurus mihr-i mü'eccel ile tecviz idüb târih-i kitâbdan altı ay mukaddem mâbeynlerinde Hasan zindekânî olmamağla tatlık idüb mihr-i mü'ecceli olan meblağ-ı mezbûr yigirmi gurus ile nafaka-yı 'adeti ve bir kumas kaftan ve bir sım kumas mezbûr 'Ali beşe zimmetinde kalmışdır şer'an su'âl olunub el-virilmek bi'l vekâle matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr 'Ali Beşe cevâbında mezbûre Fatma'ya tatlık eylediğimde mihr-i mu'accel olan meblağ-ı mezbûr ile eşyâ-yı merkûm ve nafaka-yı 'iddet mukâbelesinde iki bin akçaya mahzar müsliminde sulh olub meblağ-ı mezbûr iki bin akçaya mezbûre Fatma'nın yedine teslim eyleyüb mihr-i mü'eccel ve nafaka-yı 'iddeti ve eşyâ-yı merkûme da'vâsından zimmtini ibrâ ve iskât eyledi didikde vekîl-i mezbûr sulh ve ibrâyı bi'l-küllîye münkir olacak mezbûr 'Ali Beşe'den takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda El-Hâc 'Abdulkadir bin Murtaza ve El-Hâc Islâm bin 'İsa nâm kimesneler li-eclü's-sahâde meclis-i şer'a hâzirân olub isru'l iştîşahâd müvekkile-yi merkûm Fatma'ya 'Ali Beşe tatlık itdiğinde mihr-i mü'eccele olan yigirmi gurus ile nafaka-yı 'iddeti ve eşyâ-yı mezbûre mukâbelesinde iki bin akçaya sulh olub ve meblağ-ı mezbûru mezbûre Fatma'ya teslim eyledikde mihr-i mu'accele ve nafaka-yı 'iddetim ve eşyâ-yı merkûme da'vâsından mezbûr 'Ali Beşe'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim diyu bizim huzûrumuzda

(s.167) ikrâr ve bizi işhâd eyledi biz bu husûsa şahidlerimiz şahâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şahâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gıbbe re'ayata şerâitu'l kabûl şahâdetleri hayz-ı kabûlde vâki' olmağın bu veche mu'ârizadan men' birle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Saferu'l-hayr li-sene seb'a ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Seyyid mustafa Çelebi
bin Pirî Çelebi

El-Hâc Halîl Beşe
bin Mehmed

Mehmed Beşe bin
Ahmed

Mahmûd bin
Mehmed

Receb bin
'Ali

ve gayrihum. ع el-hazâr

s.167,h.132

Medine-i Kastamonu mahallâtından Köpcügez mahallesi sükkânından 'Abdulkâdir bin Mustafa nâm emir ve meclis-i şer'-kavim lâzimu't-tekrimde râfi' haze'l rakam babası mezbûr Mustafa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb fevt olan vâlidem Râbi'a nâm hatunun on bin akça mihr-i müsemması ve sâ'ir muhallelâtından kırk gurusluk eşyâsı babam mezbûrun zimmetinde kalmış idi hâlâ meblağ-ı mezbûr ile eşyâ-yı mezkûreden hisse-i şer'iyeyi talep eylediğimde imtinâ' ider şer'â su'âl olunub el-virilmesi matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Mustafa cevâbında bundan akdem mezbûr 'Abdulkâdir ve gâ'ib ع el-meclis karındaşı Muslî nâm kimesneye bir sagır ve bir kebîr bakraç ve bir tas ve bir dökme ve bir el tâbesi ve bir frengi atlas kaftan ve bir sarı kaftan ve bir yeşil kaftan ve bir yeşil zıbûn ve bir

kulak kuşak ve bir kırmızı çuka ve bir tek altun küpe ve bir nezkeb ve bir yeşil takye ve bir *jj* boğça virüb meblağ-ı mezbûr ile eşyâ-yı mezkûre da'vâsından zimmetimi huzûr-u müsliminde ibrâ eylediler diyu def'ale mukâbele idecek gıbbe'l istintak ve'l inkâr mezbûr Mustafa'dan takririne muvâfık beyyine taleb olundukda 'udûl-u ricâlden İmâm Hasan Efendi bin 'Abdullah ve Hüseyin Efendi bin Ahmed nâm kimesneler li-eclü's-şahâde hâzırân-ı bi'l-meclis olub istişahâd olunduklarında fi'l hakika mezbûrân 'Abdulkâdir ve Muslî bundan akdem vâlideleri nâm müteveffâyanın on bin akça mihr-i mü'eccele ile kırk gurusluk muhallefâtını babaları mezbûr Mustafa'dan taleb eylediklerinde zikr olunan eşyâ-yı mezbûrâna teslim anlar dahi tesellüm ve kabûl idüb vâlidelerinin mihr-i mu'eccele ile sâ'ir eşyâsından zimmetini ibrâ-yı 'âmm kat'u'l nizâ'ıyla ibrâ ve ibkât eylediler bizs bu husûsa bu veche üzere sâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyu her biri edâ-yı şahâdet-i ser'iyeye eylediklerinde ba'de't-?ta'dil ve'l tezkiyye şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın mer'î mezbûru bu veche mu'arızadan men' birle haze'l vesika gıbbe't-taleb ketb olundu tahrîren fi evâil-i Rebî'u'l-evvel li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

El-Hâc Receb bin
Hâcî Hüseyin

'Ömer Dede bin
Mustafa

'Ali Çelebi bin
El-Hâc Mehmed

Mehmed el-mü'ezzin ve gayrihum.
direk

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kebkebirler mahallesi sükkânından Ahmed Bey bin El-Hâc Şa'bân nâm kimesne meclis-i şer'-i şerif lâzimu't-tesrîfde râfi' haze'l rakam Yanıkzâde El-Hâc Mustafa Ağa mahzarında ikrâr ve tekrîr-i kelâm Dibağ Ishâk divanında müsellemin yeri üzerinde medine-i mezbûre nehri üzerinde dâ'ir Kubât Değirmeni demekle ma'rûf sülk-ü mülk-ü sahîhimde münselik sakf ve ahidde vâki' iki yüz mülk değirmenimden kapu karibinde olan bir göz değirmenimi tarafından icâb ve kabûl hâvî bay'ı bât sahîh-i şer'î ile yüz on beş esedi gurusâ mezbûr Mustafa Ağa'ya bay' ve teslim ol dahi iştirâ ve tesellüm ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr yüz on beş gurusâ yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm salifu'z-zikr bir göz değirmen-i mezbûrun mülk-ü müsterâsıdır keyf-i mâyeşâyı ve bahtiyâr mutasarrîf olsun didikde mukarrer-i merkûmun minvâl-i muharrer üzere cârf ve sâdır olan kelâmını el-mukırarla(?) el-merkûm El-Hâc Mustafa Ağa bi'l muvâcehe tasdik ve bi'l müşâfehe tahkîk itmeğın iş bu vesikâ bi't-taleb ketb olundu fi evâ'il-i Rebî'u'l-evvel li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Hâcî Hüseyin Ağa
Baltacı

Seyyid Mustafa Çelebi bin
Resûl Efendi

Hâcî Mehmed Bey bin
Hâcî Mehmed

Mustafa Çelebi bin
Mustafa Ağa

El-Hâc Hüseyin bin
Satılmış

Derviş Efendi
bin İsmâ'il

s.167, h.134

Kastamonu kazâsına tâbi' Eyük Süfla(?) nâm karye sükkânın-

dan 'Abdulkerim Beşe bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-
hatîr lâzimu't-tevkîrde K pceġiz mahallesi sükkânından b '-
isu'l haze'l rakam El-Hâc Ramazan bin Muslihiddin n m ki-
mesne tarafından husûs-u  tfu'l-beyâna vekil olub Mehmed
Efendi bin ve Mehmed Bey bin Hüseyin nâm kimesneler
sahâdetleriyle vekâleti sâbite olan şehri Mehmed Celebi mah-
zarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkele-yi mezbûr
El-Hâc Ramazan'dan 'Ali tariku'l mud rebe(?) k 'idesi bey-
nimizde **متاصو** olmak üzere elli gurus alub ve ben dahi m -
l mdan kırk gurus hakkım olub meblaġ-ı mezkûr ile iki re'is
katır iştirâ alub zikr olunan katırları ahire yüz on gurus
bay'-ı murâd itdiġimde rızâ virmeyüb ben alırum yüz on be-
nim matlûbumdur didikde ben dahi zikr olunan katırları ken-
d ye def' ve teslim itmiş idim hâlâ meblaġ-ı mezbûr kırk
gurus ve f 'idesine kendüden da'vâ ve talep itdiġinde bey-
nimizde münâza'at kesre ve **في امانت تربيہ** v k 'a olmuş idi
el-h lta heze'l beynimize musellem m-ı m slim n tavassut
idüb es-sulh seydu'l-ahkâm **فويہ**  zere yigirmi sekiz 'aded
gurus ve bir reb' üzerine beynimizi ıslâh eylediklerinde
ben dahi sulh-u mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblaġ-ı
mezbûru yedinden tamâmen ahz u kabz idüb meblaġ-ı mezbûr
kırk gurus ve f 'idesi (s.164) da'vâsından zimmetini ibrâ-
yı ' mm kat'iu'l nizâ'ıyla ibrâ ve ıskât eyledim ba'de'l
yevm husûs-u mezbûra müte'allik benden asâlete ve vekâlete
da'vâ ve nizâ' sâdır olur ise lede'l hükkâmü'l kirâm mesmû'
a ve makbûle olunmasun didikde mukarrer-i merkûmun vech-i

münhasıra olub velâkin mezbûr El-Hâc Ahmed müteveffâ-yı mezbûrun cümle terekesine vâz'u'l-yed olmağla ketm ve ihfâ eylediginden ma'ada müvekkilemin yedinden ta'âmiyye için yüz elli gurus dahi ahz itmişdir şer'an mezbûreden su'âl olunub ihkâk-ı hak olunmak bi'l-vekâle matlûbundur didikde gibbe's-su'âl mezbûr El-Hâc Ahmed cevâbında müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in cümle mahallefâtından müvekkile-yi mezbûreye isâbet iden hisse-yi şer'iiyesi mukâbelesinde müteveffâ-yı mezbûrun emlakinden olub medine-i mezbûrede vâki' Hacı Dede câmi'i kurbinde lede'l ahali ve'l hayran ma'lûm el-hudûd mülk-ü menzil ile ana muttasıl hadîka kebîreye otuz bin akçaya on bin akça nukûd hasbu'l mecmu'a kırk bin akça müvekkile-yi merkûme Havva'ya mahzar-ı müsliminde def' ve teslim eyleyüb ol dahi yedimden meblağ-ı mezbûr ile me-zil-i mahdûd mezkûru ahz u kabz eyledikten sonra oğlu müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in mirâsına müte'allika cemi'da'vâ ve mutâliyatdan zimmetimi ibrâ ve iskât eyledi diyu def'ale mukâbele için gibbe's-su'âl vekîl-i mezbûr husûs-u mezbûru bi'l-külliyeye inkâr itmegin merkûm El-Hâc Ahmed'den takrîr-i meşrûhata muvâfık beyyine taleb olundukda mefahiru'l ve'l-kirâm 'umdetu'l müderrisü'l 'azâm Mehmed Efendi bin 'Abdullah Efendi ve Ali bin Hacı Muslî ve El-Hâc Abdullah bin 'Abdullah nâm kimesneler li-eclü's-şahâde meclis-i şer'a hâzırân olub istişahâd olunduklarında fi'l hakîka müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in cümle muhallefâtından mezbûre Havva'ya isâbet iden hisse-i şer'iiyesi mukâbelesinde Hacı

Dede Cami'i kurbinde vâki' ma'lûmu'l hudûd menzil ile ana muttasıl hadîka-i kebîreye otuz bin akçaya ve on bin akça dahi nukûd hasbu'l mecmû'a kırk bin akça merkûm Havva' ya bizim huzûrumuzda def' ve teslim ol dahi tesellüm ve kabûl idüb mirâsa müte'allik da'vâdan mezbûr El-Hâc Ahmed'in zimmetini ibrâ'eyledi biz bu husûsa bu veche üzere şahidlerimiz şahâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şahâdet-i ser' iyye eylediklerinde ba'd-ı re'âyata merâsimü'l kabûl-ü şahâdetleri makbûle olduktan sonra müdde'î mezbûrun talebiyle müteveffâ-yı mezbûr El-Hâc Derviş'in tarîk-i hücced vefât itdikde mahallefâtından bir şey ketm ve ihfâ itmeyüb yüz elli gurus dahi olmadığını mezbûr el-hc Ahmed'e yemin tek- lif olundukda ol dahi yemin billahü'l 'aliü'l 'azam itmeğin müdde'î mezbûru bu veche mu'ârizadan men' birle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi'l sâbi' fi Saferu'l hayr li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Ahmed Efendi
'Abdulkâdir

El-Hâc 'Ali
Hâcî Mustafa

Hasan Efendi
bin 'Abdullah

Hüseyin bin
Ahmed

Boşnakzâde
'Ali Ağa

s.168.h.136

Medine-i Kastamonu mahallâtından Püre mahallesi sükkânından râfi' heze'l rakam El-Hâc Yahyâ Beşe bin Mûsâ nâm kimesne meclis-i ser'-hatîr lâzîmu't-tevkîrde Eflânî kazâsına tâbi' **علي** nâm karye sâkinlerinden Ahmed Bey bin Ebu'l-kasım mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i

kitâbdan altı ay mukaddem mezbûr Ahmed beyin karındaşı gâ'ibu'l meclis Mehmed Bey'de bir re'is çâpkûn bârgir bahâsından seksen esedi gurus ile cihet-i karz-ı ser'iyeden iki yüz yetmiş gurus ^{هـ} hasbü'l mecmû'a üç yüz elli gurus hakkım olub mezbûr Ahmed Bey karındaşı merkûm Mehmed Bey'e keffil bi'l mâl olmağla bundan akdem mezbûr Ahmed Bey meblağ-ı mezbûrun yüz seksen bir gurusuna kefâleti hasebiyle bana def' ve teslim itmiş idi hâlâ meblağ-ı merkûm üç yüz elli gurusdan bâkî yüz altmış dokuz gurus dahi mezbûr Ahmed Bey'den taleb itdigimde edâdan imtinâ' ider su'âl olunub meblağ-ı bâkî yüz altmış dokuz gurus alı virilmek matlûbumdur didikde (s.169) gibbe's-su'âl mezbûr Ahmed Beş karındaşının üç yüz elli gurus deynine keffil bi'l-mâl olunduğunu bi'l-küllîye münkir olmağla müdde'î mezbûreden takririne mutâbık beyne taleb olundukda 'udûl-ü ricâlden Hüseyin Beşe bin El-Hâc Süleymân ve El-Hâc Mehmed bin El-Hâc Pîrî ve el-hâc Hüseyin bin Satılmış nâm kimesneler li-eclû's-sahâde hâzırûn bi'l-meclis olub istişahâd olunduklarında fi'l hakika mezbr El-Hâc Yahyâ Beşe altı ay mukaddem gâ'ib-i mezbûr Mehmed Bey'e seksen gurusu bir re'is çâpkûn baygır ile hüccet-i karz-ı ser'iyeden iki yüz yetmiş gurus hasbu'l mecmû'a üç yüz elli gurus teslim idüb meblağ-ı merkûm üç yüz elli gurusu mezbûr Ahmed Bey karındaşı Mehmed Bey bizim huzûrumuzda keffil bi'l-mâl oldu biz bu husûsa bu veche üzere şahidleriz şahâdet dahi ideriz diyü her biri edâ-yı şahâdet-i ser'iyeye itdiklerinde ba'd-ı re'âyat şera-

'itü'l-kabûl şahâdetleri kabûl şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın kefâleti hasebiyle meblağ-ı mezbûru müdde'î mezbûre edâya merkûm Ahmed Bey'e tenbih birle heze'l vesika gibbe't-taleb ketb olundu tahrîr fi evâsıt-ı Saferu'l hayr li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Ahmed Çelebi

El-Hâc Halîl Beşe
el-râcil

Receb Bey bin
Hâcî Derviş

ve gayrihum.

s.169,h.137

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kırık Çesme mahallesi sükkânından Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahfil kazâda Aktekye mahallesi sükkânından râfi' heze'l kitâb Ahmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mûrisim olub bundan akdem fevt olan emmim El-Hâc Hüseyin nân müteveffânın mezbûr Ahmed zimmetinde 'Ali tarîku'l müdârîbe üç yüz kıt'a esedi gurus vardır hâlâ müteveffâ-yı mezbûrun verâseti bana münhasıra olmağla meblağ-ı mezbûru verâsetim hasebiyle mezbûreden taleb iderim şer'â su'âl olunub el-virilmesi matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Ahmed cevâbında müteveffâ-yı mezbûr El-Hâc Hüseyin'den 'Ali tarîku'l müdârîbe yüz elli esedi gurus alub bir kaç sene i'mâl itdiğimden sonra hesâbımız görüb meblağ-ı mezbûr yüz elli gurusunu mahzar-ı müsliminde müteveffâ-yı mezbûre def' ve teslîm idüb ba'de'l yevm mâl-i müdârîbeden ve fâ'i-desinden zimmetinde bir akça ve bir habbe alacağım kalmadı zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim diyu ikrâr ve hâzır bi'l

meclis olan müslimîni dahi işhâd eyledi didikde gibbe's-su'âl ibrâya müdde'î mezbûr Mehmed inkâr idecek mer'î 'a-liyye mezbûreden kavî-i mesrûfu mübeyyen beyne taleb olundukda 'udûl-u ricâlden İbrâhim Halife bin Mustafa ve El-Hâc Hüseyin bin Satılmış nâm kimesneler li-eclü's-şahâde meclis-i şer'â hâzırûn olub istintâk olunduklarında fi'l hakîka mezbûr Ahmed 'Ali tarîku'l müdâribe zimmetinde olan yüz elli gurus müteveffâ-yı mezbûr El-Hâc Hüseyin'e bizim huzûrumuzda def' ve teslîm idüb ba'de'l yevm mâl-ı müdâribeden ve fâ'idesinden mezbûr Ahmed'in zimmetinde bir akça ve bir habbe alacağım kalmadı ibrâ ve iskât eyledim diyu ikrâr ve bizi işhâd eyledi biz bu husûsa bu veche üzere şahidleriz şahâdet dahi ideriz diyu her biri edâ-yı şahâdet-i şer'iyye eylediklerinde gibbe't-re'âyatü'l şahâde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâka' oldukdan sonra mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Saferu'l hayr sene 96.

Şuhûdu'l-hâl

'Ali bin Yûsuf	Mehmed Çelebi Sehr Kethüdâsı	Hâcî Ahmed bin Mustafa
Mehmed bin Ahmed	Hasan bin Mustafa	ve gayrihum fi'l hazar

s.169,h.138

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kırıkçeşme mahallesi sâkinelerinden 'Aîşe bint El-Hâc 'Ali nâm Bekir Balga tarafından husûs-u âtîu'l beyân ahz u kabz ve sulh ve ibrâya vekîl olub be-mâhû nehcü's-ser'î vekâleti sâbite olan mezbûr el-hâc 'Ali bin Ahmed mahfil kazâda medine-i mezbûre muzâfâ-

tından olub Burnek nâm karye sükkânından iken bundan akdem Sefer-i hümâyûnda fevt olan Mehmed Ağa bin Yûsuf Bey nâm müteveffânın li-ebeveyn kız karındaşı Fatma ve lâm kız karındaşı Emine bint 'Ali vecide-yi sahihası Mümine bint mümin nâm hatunlar taraflarından kezâlik veil-i müseccelle-ri olan râfi' heze'l kitâb Ramazan bin Hamza nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilemin müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa zimmetinde munkır ve ma'kûd 'aleyh olub mukaddemâ müteveffâ nâ'ib Ahmed Efen-di huzûrunda murâfa'a-yı ser' ve şuhûd-u 'udûl ile vekîl-i mezbûr muvâcehesinde mütabât olunub ve tereke-yi müteveffâ-yı mezbûreden edâsına hükm olunan beş yüz gurus mihr-i mü'accel ile bay' hisse-i ser'iyyesine taleb eylediğimde bey-nimizde münâza'ât-ı kesire vâka' olmuş idi el-hâleta heze'l beynimize müslimîn müzalemûn tavassut idüb es-sulh seyyidu'l ahkâm fetvâsı üzere müvekkilemin rızâsıyla mihr-i müsemması olan meblağ-ı mezbûr bes yüz gurus mukâbelesinde yüz elli gurus ve müteveffâ-yı mezbûrun mahmiye-yi Bursa'da olan ma'da reb'-i hisse-i ser'iyyesi mukâbelesinde 'alfi tarfku't-teharüc yüz seksen gurus min hayyisu'l mecmû'a üç yüz 'aded esedi gurus üzerine vekâleti muhkiyyem hasibiyle sulh olub meblağ-ı mezbûru mezbûr Ramazan yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm müvekkilemin mezkûr bes yüz gurus mihr-i mü'accel ile mahmiye-yi mezbûrede olan muhallefâtından ma'dâ reb'-i hissesi da'vâsından verese-i müteveffâ-yı mezbûrun zimmetlerini cemi' da'vâda mutâlabât-

dan ve imân (s.166) muhâsemâtdan ibrâ-?yı 'âmm kat'u'l-ni-zâ'ıyla ibrâ ve iskât eyledim husûs-u mezbûre müte'allika her birimizden asâlete ve vekâlete da'vî ve nizâ'm sâdır olur ise lede'l hükkâm mesmû'a ve makbûle olunsun didikde mukarrer-i merkûmun minvâl-i muharrer üzere bi'l-vekâle cârî olan hilâfına el-mukırla merkûm Ramazan bi'l-vekâle tasdik ve tahkik itmegin bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Saferu'l hayr li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Imâmzâde
Hasan Efendi

Mehmed Efendi
bin Hüseyin

Hâcî Hasan bin
İbrâhim

Hâcî Mehmed
bin 'Ömer

Hâcî 'Ali bin
Ahmed

Hâcî Receb
bin Mehmed

Hüseyin bin
Mehmed

s.170.h.139

Cüllidet el-evrâk-ı li-yektûbe fihe'l gazâya ve'l tescilât fi zemeni kıdvet kuzât ve'l Islâm zübdet-u vulati'l enâm mümeyyizu'l helâl 'ani'l harâm mu'înu'l za'afâ-yı ve'l-enâm Mehmed Efendi El-Hâc bi-yevme izn(?) beher sene Kasta-monu hamse-i ...Ul.ع. âfât vaki'u'l tahrîr fi gurre-yi Saferu'l hayr li-sene sitte ve tis'in ve elf. Allahümme yâ müfettiha'l ebvâb iftehlanâ sırre'l bâb yâ Allah.

s.170.h.140

Devrekânî kazâsına tâbi' Kasablar nâm karye sükkânından bâ'is heze'l rakam Hüseyin Bey bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-kavim lâzimu't-tekrîde cebeci tahrîrine me'mûr olan Halîl Aga'nın bayrakdarı 'Abdulkâdir Beşe bin Receb

mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i ki-
 tâbdan bes gün mukaddem yine karye-i mezbûreden Topal 'Ab-
 dulbâkî'ye devlet tarafına ihzâr için cebeci başından mü-
 hürlü mektûb ve mücebince fermân-ı 'âli ile karyemize gelüb
 merkûm Topal 'Abdulbâkî'ye medine-i Kastamonu'ya götürmüstü
 bi-emrullahi te'âlâ fevt olub min(?) cihet-i zevi'l-erhâm
 vâris olub verâseti bana münhasıra olmagla metrûkâtını ta-
 leb eylediğimde imtinâ' ider su'âl olunub civâbı tahrîr ve
 el virilmesi matlûbundur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbu'l
 inkâr müdde'i mezbûreden takrîrine mutâbık beyne taleb o-
 lundukda 'udûl-u ricâlden olub karye-i mezbûreden Mehmed
 Beşe bin Ahmed Beşe ve Nuh bin Süleymân nâm kimesneler li-
 eclü's-şahâde meclis-i şer'a hâzır olub istişahâd olunduk-
 larında fi'l hakîka merkûm Hasan'ın müteveffâ-yı mezbûr
 Topal 'Abdulbâkî kız karındaşı oğludur müteveffâ-yı mezbûr
 Topal 'Abdulbâkî'nin vâlidesi ismi Rıdvan ve Rıdvan'ın ba-
 bası ismi Mustafa'dır ve mezbûr Hüseyin'in babası ismi Mus-
 tafa'dır Rıdvan ile Hüseyin karındaşlardır mezbûr 'Abdulbâ-
 kî'ye merkûm Hüseyin min(?) cihete zevi'l-erhâm vârisdir
 verâseti mezbûr Hüseyine münhasıradır vâris âhiri olduğu
 ma'lûmumuz degildir biz bu husûsa bu veche üzere sâhidleriz
 şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-yı şahâdet-i ser'iyye
 eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve'l tezkiye şahâdetleri hay-
 yiz-i kabûlde vâka' olmagın müteveffâ-yı mezbûrun ber-müce-
 bi defter-i metrûkatı mezbûr Hüseyin'e teslim merkûm 'Ab-
 dulkâdir Beşe'ye tenbih birle heze'l vesika gibbe't-taleb

ketb olundu tahrîren fi'l yevmi'l sâlis Saferü'l-hayr li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Vehizâde Erbzâde 'Abduttahî Efendi
Mustafa Efendi Mustafa Ağa Küre kadısı

Seyhzâde Mehmed bin El-Hâc
Mehmed Efendi Mustafa ve gayrihum

s.171,h.141

Medine-i Kastamonu mahallâtından Püre mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Sa'bân bin nâm müteveffânın verâseti li-ebeveyn kız karındaşı fatma nâm hatun ile lâb kız karındaşı Rahime nâm hatun münhasıra olduğu ser'â zâhir ve met'in oldukdan sonra mezbûre Rahime tarafından husûs-u âtiü'l-beyân da'vâya vekil olub nehc-i ser'â üzere vekâleti sâbite olan Sırrı Oğlu Ahmed Bey bin Mehmed nâm kimesne meclis-i ser'-hatir lâzimu't-tevkîrde merkûme Fatma muvâcehesinde bi'l vekâle üzerine da'vâ ve takrir-i telâm idüb müteveffâ-yı mezbûrun muhallelâtından beher yük bir kantar olmak üzere on altı yük sâbûn ve bir mücevher istifân ve kırk miskal altun bilezik ve bes altun hâtem ve bir incü kafes ve dört sim kemer raht kusak ve yüz elli 'aded nakd gurus ve bes kumâş kaftan ve bir çûka çamasır ve bir kara kılıç ve bir köhne yeşil çuka ve iki kadife köhne kavuk ve bir mukdem ve bir sârik ve bir menzil ve bir mikdâr hırdavat beynimizde taksîm olunmayub mezbûre Fatma keth ve ihfâ eylemişdir su'âl olunub cevâba tahrîr ve ihkâk-ı hâk olunması murâdımdır didikde gibbe's-su'âl mersûbe Fatma

esyâ-yı mezkûreden ancak bir kara kılıc ve bir köhne yeşil cukâ zimmetinde olub menzil dahi taksim olunmadığını ikrâr ve ma'dâyı bi'l-küllîye inkâr idecek müdde'î mezbûreden takrîr-i mesrûhu mübeyyen beyne taleb olundukda ityân bey-neden izhâr-ı 'aciz idüb istihlâf murâd eyledikde müteveffâ-yı mezbûr Sa'bân'ın muhalledefâtından esyâ-yı mezkûreye ihfâ itmeyüb ve taraf-ı ser'iyeden bir tarîkiyle icrâ virmedi-gine merkûme Fatma'ya yemin teklif olundukda ol dahi 'ali vefku'l-su'âl halef bi'llahu'l 'aliü'l a'lâ itmeğin müvek-kile-yi merkûmeye bu veche mu'arızadan men' birle bi't-ta-leb ketb olundu fi'l sâbi' Saferu'l hayr li-sene sitte ve tis'in ve elf.

Suhûdu'l-hâl

Dizdâr
Hüseyin Ağa

Veli Bey
bin Mehmed

Mustafa Bey
bin Mehmed

Mustafa Ağa
bin hüseyin

Beyzâde
Mehmed Bey

El-Hâc Mehmed
el-mü'ezzin

ve gayrihum.

s.171.h.142

Medine-i Kastamonu mahallâtından Kırık Çesme mahallesi sâ-kinelerinden iş bu bâ'isu'l rakam 'Aîşe bin El-Hâc 'Ali nâm Bekir Balga tarafından husûs-u âtiü'l-beyân vekil olub bi-mâhû nehcü's-ser'î vekâleti sâbite olan babası El-Hâc 'Ali meclis-i şer'-hatir lâzımu't-tevkîrde medine-i mezbûre mu-zâfâtından Burnek nâm karye sükkânından iken bundan akdem Sefer-i hümâyûnda vefât iden Mehmed Ağa bin Yûsuf Bey'in li-ebeveyn kız karındaşı Fatma ve lâm kız karındaşı Emine

binti 'Ali ve cedde-i sahîhisi Mü'mine binti Mü'min nâm hatunlar tarafından vekîl-i ser'iyeleri olan Ramazan bin Hamza nâm kimesne mahzarında bi'l vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre 'Aise'nin müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa zimmetinde mütekarrir ve ma'kûd 'aliyye bes yüz esedî gurus mihr-i mü'eccelini târih-i kitâbdan dokuz ay mukaddem Kastamonu mahkemesinde nâ'ubü's-ser' Ahmed Efendi huzûrunda bi'l-vekâle da'vâ ba'de'l inkâr isbât idüb nâ'ib-i merkûm meblağ-ı mezbûr bes yüz gurus hükm ve bana edâya tenbih ve yedime hüccet-i ser'iyeye virmiş idi hâlâ mezbûr Ramazan meblağ-ı merkûmu edâdan imtinâ' ider su'âl olunub cevâbı tahrîr ve el virilmesi matlûbumdur dîdikde gibbe's-su'âl mezbûr Ramazan cevâbında fi'l hakika târih-i mezbûrede merkûm El-Hâc 'Ali bi'l-vekâle mihr-i mezbûr bes yüz gurus benden da'vâ idüb nâ'ib Ahmed Efendi huzûrunda ba'de'l isbât hükm ve edâsı lâzım geldükde müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa hâl-i hayâtında merkûm El-Hâc 'Ali'ye bir menzil iştirâsı için bes yüz gurus irsâl idüb ve bes yüz gurus bendedir diyu ikrâr ve i'tirâf idüb mihrde olan bes yüz gurusu ikrâr eylediği bes yüz gurus takas olundu diyu cevâb virmemek mezbûr El-Hâc 'Ali benim bu makûle ikrârdan ve bana müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa bes yüz gurus irsâl eylediğinden haberim yokdur ve ikrâr dahi eylemedim ikrâr da'vâsı istimâ' olunmamak için yedimde seyhü'l islâmdan müteveffâ-yı serîfem vardır deyü ibrâz ve feth ve kirâ'at olundukda zirî müteveffânın verasesi 'ömrüden vere-

semiz zirî sana su kadar akça irsâl eylemiş zirôs zir-i mezbûr bana su kadar akça göndermiş ol kadar akça bendedir diyu ikrâr eyledik diyu 'ömr ve münkir 'umurudan(?) da'vâ eyleseler verese-yi mezbûrenin 'umurun üzerine ikrâr da'vâ-sı ser'â istimâ' olunur mu cevâbında ikrâr-ı nakl-i mülk degildir olunmaz diyu buyurulub ve sûret-i mezbûrede şahâdet iden sâhidlerin sahâdetlerine i'tibâr ve i'timâd olunur mu cevâbında olunmaz diyu buyurlmağın ber-muktezâ-yı fetvâ-yı serife ikrâr da'vâsı istimâ' olunmadıktan sonra müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa istirâ idiyoruz bes yüz gurus gönder müdde'î ve müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde akçası yokdur diyu mezbûr El-Hâc 'Ali'ye yemin (s.168) teklif olundukda halef billahü'l 'aliü'l a'lâ itdikden sonra bes yüz gurus da'vâsından merkûm Ramazan mu'ârizadan men' tenbiye olundukdan sonra müvekkile-yi merkûmenin müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa'nın zimmetinde mütekarrir ve ma'kûd-u 'aliyye olan bes yüz gurus mihrine vekil ve babası El-Hâc 'Ali'ye edâya merkûm Ramazan tenbiye birle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi'l yevmi's-sâmin Safer li-sene 96.

Suhûdu'l-hâl

İnâmzâde
Hasan Efendi

Mehmed Celebi bin
'Abdurrezzâk

Hasan Bey
bin Hâcî Mehmed

Ken'ân Bey
'Abdullah

Bozacızâde
Ahmed Celebi

Sa'bân Besê
'Abdurrezzâk

Ahmed Halife
el-mü'ezzin

s.172

Tâ'ife-i Hazâf

Bâh ulu ayak Hisse 1 Akça 80	Rüzgâr Hisse 1 Akça 60	Ulu Orta Hisse 1 Akça 55	Zergirdân Hisse 1 Akça 45
--	------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------

Zene merdâne hisse 1 Akça 40	Zene hisse 1 Akça 45	Cindah(?) Hisse 1 Akça 20	Göne gene(?) Hisse 1 Akça 18
--	----------------------------------	---------------------------------------	--

Tâ'ife-i bakkalât

Üzüm Bal Helvâ-yı ceviz

Tâ'ife-i bakkalât gurru-yi Muharrem sene seb'a ve tıs'ın ve elf.

Üzüm Bal
kıyye kıyye
11 18

Tâ'ife-i Börekciyân fi'l yevm Muharrem li-sene 97

Yağlı çörek
dirhem
35

Cemâl Ağa mahallesinden Arabacı El-Hâc Mehmed Beşe hâne ..
Şavarîza. on gurus deyn olduğu ikrâr ve ahâli mahallenin ta-
lebiyle *2/10/15*...

Tâ'ife-i bakkalât

Üzüm Pirinç Leblebi Üzüm balı Yağ
20 24 24 28 46

Helva ceviz 'Asel
48 52

'izzet me'âb serif nisâb Kastamonu kazâsı Mehmed Efendi kâ-
iyâb

Tahiyyat-ı safiyyad ve müslümân .. *2/10/15*..... ithâfıyla emr...
olunur ki nefis-i Kastamonu kazâsının umûr-u kısmet-i 'aske-

riyesi is bu sene seb'a ve tis'in ve elf Saferü'l hayrın gurrelerinden ... sipâris olunmusdur ki gereği vâki' olan mevtâ-yı 'askeriye muhallefâtını tahrir ve terkîm ve bey-nü'l verese 'ali bâ. ferman. *26*'tevzi' ve taksim idüb tarafımıza 'âid olan rusûm-u mu'tâdiye irsâl eylesesiz ve'sselâm tahriren fi'l tacihül mezbûr. ileyh el-merkûm

El-hakîr İbrahim a'lâ
'Asker-i Anadolu

sinop mukâta'ası malından Sa'bân bölükbaşı mübâseretiyle tahsil olunub küllî yediyüz elli gurus 'ayân-ı vilâyet Vasfi Efendi Hazretleri ve kethüdâ yeri ağa muvaffatıyla(?)

Sinop mukâta'ası malından Sa'bân bölükbaşı mübâseretiyle bin doksan yedi senesinde tahsil olunub medine-i Kastamonu da mübâsir-i mezbûr ma'rifetiyle yediyüz elli gurus yirmli altı sümün noksan akça Vasfi Efendi hazretleri ve kethüdâ yeri ve a'yân-ı vilâyet ma'rifetiyle mûmâileyh kethüdâ yeri ağaya müslimimizdir(?)

Tahriren fi 25 Muharremü'l-âhire sene 97.

Suhûdul-hâl

Ahmed Bey bin
El-Hâc Sa'dî

Es-seyd Mustafa Bey

Dede birâderi
El-Hâc Mehmed

.....
Mehmed

Hasan Bey

s.173

bin doksan altı senesinin mâh-ı Şa'bân-ı mu'azzamının ibtidâsı günü pazarertesi salı gecesi mu'ayyene olduğu Şa'bân Dede

Kastamonu sancağının tahsildâr olan kapcubası Şa'bân Mehmed

Ağa'nın mihamdârı için vakf eylediği akçadır ki 'aliu'l zikr olunur.

Kefe yokusu başında	Seydiler mescidi kurbinde
Tevhanenin(?) kapusu kurbinde	Atabek câmi'i şerifine va-
küçük çeşminin mirkati için	rinca değin olan kaldırım
	mirkati için

ve Atabek kurbinde iken ayakyolu sularının mirkati için

Zikr olunan mirkatler(?) için rızaen Allahu te'âlâ on bes gurus vakf idüb on bes gurusun mirâcesinden mezbûr mirkatler için sarf olunub üzerlerine celb Mustafa Ağa'ya hasbe-tullah nâzır eyleyüb ve Seydiler imâmı İbrâhim Efendi'ye mütevellî idüb zikr olunan on bes gurusun iki gurusunun mi-racasını mütevellî İbrâhim Efendi'ye ta'yîn olunmuşdur ve on üç gurusun miracasını salifuz-zikr mirkatlara nikbin o-lunmuşdur sene 1096.

Suhûdu'l-hâl

Mehmed Dede ع.ع.	Muslî Celebi ع.ع.	Sa'bân Bey ع.ع.
mahalle-i Atabek	Mahalle-i mezbûr	mahalle-i mezbûr

Timur Bey ع.ع.	Mustafa Ağa nâzır-ı mezbûr ع.ع.
mahalle-i mezbûr	mahalle-i Seydiler ...

Na'linci Receb ع.ع.	Ahmed Celebi imâmzâde ع.ع.
mahalle-i mezbûr	Mahalle-i mezbûr

Mehmed Dede imâmzâde	Çilingir	Usta 'Ali
.ع.ع. mahalle-i mezbûr	Ahmed	

Hâcı Mehmed	Şehir kethüdâsı
Metin zâde	Mehmed Çelebi

Zikr olunan mirkatler için su yolcusu(?) Receb nâm kimesne ta'yîn olunmuşdur ta'yîn olunan on üç gurus miracası mezbûr Receb olub mirkât levâzimatını sarf eyleye.

Göl kazâsında Göcer(?) nâm karye kurbinde olan köprü harâb
olub ta'mir eyleyüb ve on gurus vakf eyleyüb müzedcizâde
Mustafa Efendi'ye teslim olundu ve bunları dahi üzerine
celb Mustafa Ağa hasbî nâzırdır.

Seydiler mescidine yedi gurus vakf eyleyüb Murahabasından
senede iki vakiyye bâ y mûma idüb biri mihrâbın bir tarafına
ve mbiri dahi bir tarafına bakalar

Nasrullah câmi'i şerifinin keneflerinin ferasene Rızatullah
on esedi gurus vakf eyleyüb miracasından bir akça yevmi fe-
rase ta'yîn olunmuşdur mezbûr on gurus Kihâr Mehmed Çelebi-
ye teslim olunmuşdur.

Suhûdu'l-hâl

Şehir kithüdâsı Ebubekir Efendi Baltacı Hüseyin Ağa
Mehmed Halîl

Celeb Mustafa Ağa

Oldur ki İbn Neccâr mahallesinde vâki' câmi'i şerifin mü'-
ezzinine vakf olan akçanın mütevellisi mü'ezzin Mehmed ma-
kâm-ı kazâda Ahmed bin Şa'bân fi Râbihu'l vakt sekiz yük
akça virdüm su'âl ikrâr ve Muhmed bin Mustafa nâm kimesneye
dahi iki buçuk gurus virdüm su'âl ikrar fi'l yevmü's-sâlis
14 fi mâh-ı Muharremü'l harâm

 kazâsında vakf Sarıkavak'tan Mehmed bin Mehmed nâm
kimesne mütevellisi Mehmed Halife mahzarında nâm mezbûre-
remizden Ahmed Seyyid'in zimmetimde(?) on gurus deynim var-

dir deyü **اورا**...

درد nâm karyeden Sâlih bin 'Abdulhalim **دس و اس و اس**

ikrâr ve yine. karye-i mezbûreden
12

Mehmed bin serâm nâm **کندی**. Ahmed Seyyid'in
gurus **minval**. ikrâr ve yine. **medinede** Mehmed Halife Celebi gurre
3
fi evâ'il-i Rebî'u'l evvel sene 97.

. **درد**. mezbûr Akça kilise'den Mehmed bin 'Osmân sene tahrî-
ren fi akça **semed**. gurus **minval**. ikrâr

ve yine **درد** mezbûrun bu **zamane** **kadu** olmadan **ستاد**.....
Süleymân bin akça resim **درد** ikrâr....

s.174

Bin doksan altı senesi Ramazân-ı serifin gurreci **bermitin**....
gecesi **gâym**. olub dizdâr Hüseyin Ağa es-Seyyid Mehmed Ce-
lebi ibn Mustafa Ağa müsârün-ileyh ve **دس و اس و اس**. degin bizi
haber ve bir vekilleri **درد**....

Ahlât nâm karyeden hafr(?) oğlu mollâ Mustafa'ya yedi gurus
deyni olmağla bir doru kısrak rehin koyub sartına dahi vefâ
eylemediği ecilden mezbûr kısrığı monlâ Mustafa dahi 'Isâ
oğlu Mehmed beher yevm yegirmişer akça nafaka ile vaz' o-
lunduğu **فینت** tahrîren fi gurre-yi(?) Zi'l-ka'de sene 1096

Sene 907

Cemâziye'l âhirenin yigirmi dördüncü günü yevmü'l **البتة**
.... **lehm**.. ganem ve için

b) XVII.Yüzyıl Kastamonu Ser'iyye Sicili Hükümlerinin
Kısa Özetleri:

<u>H.Say.</u>	<u>Varak s.No:</u>	<u>h.nr</u>	<u>Tarih</u>	<u>Hükümün Konusu</u>	
1	1-A	1	1	15 CA 1096 19 Nisan 1685(1)	Donanma kadırgaları için nefer ve muavenet bedeli ile küeür hane bedelinin toplanması.
2	1-A	1	2a	Evahir S 1096 21-30 Tem.1685	Önceden aynı kürekçi ve muavenet bedeli ödeyen kazalardan bunların tekrar istenmesi
3	1-A	1	2b	----	Dizdar Ağa'ya teslim edilenler.
4	1-B	2	3	1 L 1096 31 Ağus.1685	Ölen askerlerin miraslarının taksimi
5	1-B	2	4a	1096 1684-1685	Ölen askerlerin mallarının sayımı ve paylaşımından sonra devlete ait olanların yollanması.
6	1-B	2	4b	----	Askeri işlerin serikanuna göre düzenlenmesi
7	1-B	2	5a	1 CA 1096 5 Nisan 1685	Kısmet-i askeriye'nin taksimi ve mütaad verginin defter ile teslim edilmesi
8	1-B	2	5b	1 CA	Ölen askerlerin mallarının sayımı ve paylaşımından sonra devlete ait olanların gönderilmesi
9	1-B	2	6a	----	Tahsil edilen verginin köy halkından tekrar alınması

10	1-B	2	6b	2 N 1096	Kastamonu'dan kara kerç bargiri alınması
11	2-A	3	7	Evahir Z 1095	Halktan fazla vergi alınmaması ve mütesellime toplanan verginin yarısının verilmesi.
12	2-A	3	8	ZA 195	Enferus seferi için yenicileri serdengeçtisinin gönderilmesi ve bunlara verilecek ulufe ve zam miktarları.
13	2-B	4	9	Evasıt ZA 1095 11-10 Kas.1684	Yukarıdaki hüküm konusunda ferman çıkarılmıştır.
14	2-B	4	10	Evasıt RA 1096 11-20 Sub.1685	Kastamonu'dan sekiz baş katır istenmesi.
15	3-A	5	11	10 M 1096 17 Ara.1684	Beypazarı tahrircisinin eskiya tarafından öldürülmesi üzerine sarıca, sekban ve levendat taffesinin kontrol edilip kefil istenmesi.
16	3-A	5	12	24 S 1096 30 Ocak 1685	Sefer için Kastamonu ve çevresinden nefer toplanıp Edirne'de hazır olması.
17	3-A	5	13	B 1095 Haziran 1684	Sefer için kazalara yakın yarlardan aynı sürsat, uzak yerlerden ise bedellerinin toplanması
18	3-B	6	14	N 1095 Ağustos 1684	Avarız ve nüzul bedellerinin emlak ve arazi si olan kadı, asker, imam ve hatip ve seyidler de dahil olmak üzere herkesten alınması.
19	3-B	6	15	7 B 1095 20 Haz.1684	Nüzul bedellerinin toplanması. Halktan başka ad altında vergi toplanmaması.
20	4-A	7	16	3 S 1096 9 Ocak 1685	Donarın kadırgaları için on haneden nefer nefer kürekçi alınıp

					nevruza kadar bunların tersaneye gönderilmesi ve bunlara verilecek para.
21	4-A	7	17	M 1096 Aralık 1684	Baharda yapılacak sefere dergah-ı mu'alla müteferrikaları, çavuşları, divan-ı hümayunun hakani defteri katipleri, sakirdleri, sipah ve silahdar neferatının da memur ve tayin olması.
22	4-B	8	18	16 S 1096 22 Ocak 1685	Engerus seferine katılmakla görevli olan memurlar.
23	4-B	8	19	Evail M 1096 1-10 Ara.1684	Engerus üzerine baharda yapılacak sefer için asker toplanması. Gelmeyenlerin dirliklerinin ellerinden alınacağı.
24	5-A	9	20	4 RA 1096 8 Subat 1685	Donanma kadırgaları için illerden kürekçi nefer toplanıp nevrudan önce tersaneye teslim edilmesi.
25	5-A	9	21	16 RA 1096 20 Subat 1685	Donanma kadırgaları için kazadan kürekçi nefer alınarak tersaneye teslim edilmesi.
26	5-B	10	22	B 1092 Temmuz 1682	Kastamonu'da Ferhat Fassa'nın yaptırdığı camiye gündeliği 1 akça ile müezzini tayin edilmesi.
27	5-B	10	23	Z 1096 Eylül 1685	Sefere gitmeyip firar eden kişinin tımarının alınıp faydası görülen bir başka kişiye sefere katılması şartıyla verilmesi.
28	6-A	11	24a	20 B 1095 3 Temmuz 1684	Silahtar zümresinde bir emekliye ayrılması ve yevmi bes akça ulufe ile emekli edilmesi.
29	6-A	11	24b	1096 1684-1685	Subası tayin edilmesi.

30	6-B	12	25	Evasıt S 1096 11-20 Oc.1685	Baharda yapılacak sefere matılmakla görevlendirilen sipah ve silahdarların Edirne'de hazır bulunmaları.
31	6-B	12	26	26 R 1096 3 Nisan 1685	Baharda yapılacak sefere katılmakla görevlendirilen sipah ve silahdarların zamanında Edirne'ye gelmeleri.
32	6-B	12	27	----	Sefere gelecek olan sipah ve silahdarların bayrak,mızrak ve seferde lazım olacak bütün harp araçlarıyla Edirne'ye gelmeleri.
33	7-A	13	28	6 RA 1096 10 Şubat 1685	Kastamonu sancağında merkeze bağlı olan mukata'aların verilmesi.
34	7-B	14	29	Evahir RA 1096 21-30 Oc.1685	Kastamonu sancağında adı geçen livanın arpalık olarak verilmesi.
35	7-B	14	30	Evahir R 1096 21-30 Mar.1685	Kastamonu sancağı mutasarrıfı Ali Paşa kapıkethüdası olunca yerine mütesellim atanması.
36	7-B	14	31	16 R 1096 22 Mart 1685	Anadolu'dan Engerus seferi için asker toplamakla görevlendirme.
37	8-A	15	32	10 R 1096 16 Mart 1685	Kastamonu'da yol kesen eskiyaların yoldan geçen kişilerin mal ve canlarına zarar verdikleri.nerede bulunursa orada yakalanmaları.
38	8-A	15	33	CA 1096 Nisan 1685	Baharda yapılacak sefer için kaza ve köylerdeki bütün askerlerin Edirne'ye gelmesi.
39	8-A	15	34	R 1096 Mart 1685	Sefere gelmeyen askerlerin cezalandırılması.
40	8-B	16	35	16 R 1096 22 Mart 1685	Ölen kişinin varisi olmadığından mallarının devlet hazinesine al.

41	8-B	16	36	----	Kastamonu'ya vekil tayin edilmesi.
42	9-A	17	37	CA 1096 Nisan 1685	Ze'amet olarak verilen köylerden vergilerin toplanması.
43	9-A	17	38	CA 1096 Mayıs 1685	Subası tayini. Ayrıca şehir, nahiye ve bütün kazaların vergileri.
44	9-B	18	39a 1096 39b 1684-1685		Yararlılığı görülen bir kişiye 3 bin akça tımar verilmesi. Fakat sefere gelmemesi üzerine tımarın geri alınması. Sefere katılırsa tekrar geri verilebileceği. Tımarların faydası görülenlere verilmesi.
45	9-B	18	40	1096 1684-1685	Kastamonu kadısına Kastamonu sancağının askerlik işlerinin verilmesi.
46	10-A	19	41	20 R 1094 20 Nisan 1683	Kastamonu'da üzüm kapınının başına gündeliği 2 akça ile tayin. Burası vakıf muhasebesine kayıtlıdır.
47	10-A	19	42	Evasıt L 1096 11-20 Ağ. 1684	Medreseye gündeliği 1 akça ile kapıcı tayini.
48	10-A	19	43	Evail M 1096 1-10 Ara. 1684	Yol keken eskiyaların adam öldürme ve yağma olayları.
49	10-A	20	44a	1096 1684-1685	Firar eden askerler ile eskiyaların yakalanması
50	10-B	20	44b	3 R 1096 9 Mart 1685	Eskiyalar tarafından tüccarların can ve mallarına zarar verilmesi.
51	11-A	21	45	18 B 1096 20 Haz. 1685	Eskiyaların üzerine gidilip bunların yakalanması.
52	11-A	21	46	S 1096 Temmuz 1865	Miras taksimi.

53	11-B	22	47	Evahir B 1096 21-30 Haz.1865	Deniz kenarında bulunan kale,köy ve önemli yer- lerin korunması.
54	11-B	22	48	Evahir C 1096 21-30 May.1865	Kastamonu'da İsmail Bey vakfına vergi tahsildar- ı atanması.
55	12-A	23	49	B 1096 Haziran 1865	Gündeliği 3 akça ulufe ile mutasarrıf tayini.
56	12-A	23	50	23 Ş 1096 25 Tem.1865	Karadeniz shilinde teh- likede olan yerlerin korunması.
57	12-A	23	51	1096 1684-1685	Kastamonu ve Çankırı sancaklarına bağlı bazı köylerin vergilerinin toplanması.
58	12-B	24	52	20 C 1096 24 Mayıs 1685	Mukata'a vergilerinin toplanması.
59	12-B	24	53	4 Ş 1096 6 Temmuz 1685	Sipahilerden 49.bölükte gündeliği 12 akça maas olan bir sipahinin e- mekli olması.
60	12-B	24	54	20 N 1096 20 Agus.1685	Sipahilerden 53.bölükte gündeliği 8 akça maas olan bir sipahinin e- mekli olması.
61	13-A	25	55	CA 1097 Mart 1686	Mirs taksimi.
62	13-B	26	56	10 CA 1097 14 Nisan 1685	Sefere çıkacak donanma kadırgaları için kürek- çi, yardım bedeli ve küsür hanelerin toplan- ması.
63	13-B	26	57	Ş 1096 Temmuz 1685	Kastamonu'da aynı nefer kürekçi, yardım bedeli, tersane harcı,küsür ha- ne akçalarının toplan- ması.Toplanmış olanla- rın tekrar alınmaması.
64	13-B	26	58	S 1096 Ocak 1685	Kastamonu sancağında nüzül bedellerinin top- lanması.

65	14-A	27	59	Avail S 1096 1-10 Tem.1685	Kastamonu sancağındaki vergi tahsildarı ve ilmiye sınıfının halktan bedava yem ve yiyecek almamaları.
66	14-A	27	60	----	Bir önceki konuyla ilgili olarak vakıf reayasına kötü davanılması.
67	14-B	28	61	Evasıt S 1096 11-20 Tem.1685	Kastamonu sancağının arpalık olarak verilmesi.
68	14-B	28	62	20 RA 1096 24 Subat 1685	Kastamonu sancağındaki mukata'aların toplanma işinin bir önceki kişiye verilmesi.
69	14-B	28	63	----	Vakfa ait mukata'aların ve vergilerin müsellen tarafından toplanmaması gerektiği.
70	15-A	29	64	Evasıt S 1096 11-20 Tem.1685	Subası tayini.
71	15-A	29	65	Evail RA 1096 1-10 Sub.1685	Serdengecti yazılıp daha sonra firar edenlerin yakalanması.
72	15-A	29	66	21 B 1096 23 Haz.1685	Yol kesen eskiyelerinin yakalanması.
73	15-A	29	67	22 N 1096 22 Ağus.1685	Arpalık olarak verilen Kastamonu sancağına vergi tahsildarının atanması.
74	15-B	30	68	Evahir N 1096 21-30 Ağ.1685	Kastamonu livasına kaymakam ve vergi tahsildarının atanması.
75	15-B	30	69	S 1096 Temmuz 1685	Kastamonu damgası mukata'asına tayin edilmesi
76	15-B	30	70	Evasıt S 1096 11-20 Tem.1685	Kanuna uymayan vergi alınmaması.
77	16-A	31	71	25 L 1096 24 Eylül 1685	Sefere gelmeyen yenice-ri serdarlarının yerine yeni nefer alınması.

78	16-A	31	72	Evasıt B 1096 11-20 Haz.1685	İran tüccarlarından ölenlerin mirasının ülkelerine verilmesi, başka ad altında vergi alınmaması.
79	16-B	32	73	Evasıt S 1096 11-20 Oc.1685	Ölen İranlı tüccarların miraslarına devlet hazinesi emirlerinin el koymaması.
80	17-A	33	74	Evail ZA 1096 1-10 Ekim 1685	Resm-i çift ve diğer ser'i hukuk vergileri.
81	17-A	33	75	23 B 1097 15 Haz.1686	Mustafa Efendi Tekkesi'nin yanında sarhoş ve ahlaki düşük kişilerin bulunması ve bunların buradan kaldırılması.
82	17-B	34	76	20 Z 1096 18 Ekim 1685	Kastamonu'daki İsfendiyar Bey vakfına müteveli tayin edilmesi.
83	17-B	34	77	Evasıt Z 1096 11-20 Eyl.1685	Kethüda yeri tayini.
84	18-A	35	78	Evail ZA 1096 1-10 Ekim 1685	Beylerbeyi rütbesiyle Kastamonu'ya mutasarrıf tayini.
85	18-A	35	79	----	Kendisine ortaklık olarak verilen Kastamonu sancağına mütesellim olarak tayin edilme.
86	18-A	35	80	1 ZA 1096 29 Ekim 1685	Dergah-ı ali cebecileri üzerine zabıt tayini.
87	18-A	35	81	1097 1685-1686	Kastamonu ve çevresinin vergilerinin toplanması
88	18-B	36	82	Evahir L 1096 21-30 Ağ.1685	Kastamonu, Boyabat ve Ayancık kazaları yenice-ri serdarı sefere katılmayınca görevden alınıp yerine başkasının tayini.
89	18-B	36	83	Evail C 1096 1-10 May.1685	Vakıf mütevellisinin ölmesi üzerine yerine yenisinin tayini.

90	19-A	37	84	Evahir 2 21-30 Eylül	Halka zayıf ve hastalıklı koyun ve keçi satılıp belirtilen narh üzerinden et satılması.
91	19-A	37	85	Evail C 1096 1-10 May.1685	Askerlere ne kadar tımara kadar izin varsa o kadarının verilip fazlasının verilmemesi.
92	19-A	37	86	25 R 1097 31 Mart 1685	Mütesellim tayini.
93	19-B	38	87	Evail M 1097	Yol kesen eskiyelerinin yakalanıp cezalarının verilmesi. Halktan yem. yiyecek ve zahire alınmaması.
94	19-B	38	88	Evahir R 1094 21-30 Mar.1683	Mescidin camiye cevrilmesi.
95	19-B	38	89a	Evahir Z 1096 21-30 Eyl.1685	Gündeliği bir akca ile camiye hatip tayini.
96	20-A	39	89b	Evasıt M 1097 11-20 Kas.1685	İlkbaharda yapılacak sefer için asker toplanması ve bunlara verilecek maaş ve zam miktarları.
97	20-A	39	90	Evasıt M 1097 11-20 Kas.1685	Yapılacak sefer için asker toplamada kayıtsızlık gösterilmemesi.
98	20-B	40	91	Evasıt M 1097 11-20 Kas.1685	İlkbaharda yapılacak sefer için askerlerin bütün harp aletleriyle hazırlanıp Edirne'ye gelmeleri.
99	20-B	40	92	Evahir M 1097 21-30 Kas.1685	Yapılacak sefer için asker toplanması ve gelmeyenlerin cezalandırılması.
100	21-A	41	93	Evahir ZA 1096 21-30 Ek.1685	Engerus üzerine yapılacak sefer için gündeliği sekizer akca ile üç bin nefer cebecinin berdergah olması..

101	21-A	42	94	---	İlkbaharda yapılacak sefer için Kastamonu sancağına bağlı kazalardan cebeci bedergah olması.
102	21-A	42	95	Evahir ZA 1096 21-30 Ek.1685	Macaristan'a yapılacak sefer için cebeci yazılması. İsteyen gönüllülerin yazılabileceğinin belirtilmesi.
103	21-B	43	96	S 1097 Kasım 1685	Kastamonu ve bağlı nahiyelerde bulunan altı bölük yoldas üzerine zabıt ve kethüda tayini
104	21-B	43	97	1 S 1097 28 Ara.1685	Cebecilerin yönetimi.
105	22-A	44	98	Evail RA 1097 1-10 Oc.1686	Yeniçeri serdarının görevden alınıp yerine yeni bir serdar tayini.
106	22-A	44	99	Evail S 1097 1-10 Ara.1685	Yol kesen eskiyaların yakalanıp cezalandırılması.
107	22-B	45	100	Evail S 1097 1-10 Ara.1685	Engerus üzerine yapılacak sefer için görevlendirilen kişilerin E-dirne'de hazır bulunmaları.
108	23-A	46	101	Evahir RA 1096 21-30 Haz.1685	Sofular Mescidine gündeliği 1 akça ile imam tayin edilmesi.
109	23-A	46	102	25 CA 1096 29 Nisan 1685	Tokat-Sivas.Niksar. Karahisar-ı Şarkî ve Ünye'deki papaz, keşis ve diğer ümmilere iyi davranılıp haksız vergi alınmaması. Kassamların uyarılması.
110	23-B	47	103	26 RA 1097 20 Şubat 1686	Yol kesen eskiyanın yakalanarak mübaşire teslim edilmesi.
111	23-B	47	104	Evail R 1097 1-10 Sub.1686	Kastamonu'da ticaret yaparken ölen zımminin esyaları.

112	24-A	48	105	RA 1097 Ocak 1686	Kastamonu, Boyabat ve İstefan'daki yeniceri serdarının görevinden alınıp yerine başkasının tayini.
113	24-A	48	106	Evasıt RA 1097 11-20 Oc.1686	Bir önceki hüküm hakkında ferman verilmesi.
114	24-A	48	107	1097 1685-1686	Engerus üzerine yapılacak sefer için sipah ve silaptar halkın zamanında Edirne'de hazır bulunması.
115	24-B	49	108	Evail R 1097 1-10 Şub.1686	Bir önceki hüküm hakkında ferman.
116	25-A	50	109	20 S 1096 26 Ocak 1685	Nüzül hanelerin belirlenip bedellerinin toplanması.
117	25-A	50	110	1097 1685-1686	Mukata'a vakfa ait olan vergilerin vakıf için toplanması.
118	25-A	50	111	1097 1685-1686	Mescide gündeliği 1 akca ile imam tayini.
119	25-B	51	112	Evasıt RA 1097 11-20 Oc.1686	Düzenlenecek sefer için asker toplanıp bu konuda kayıtsız kalınmaması
120	25-B	51	113	1097 1685-1686	Mütesellim tayini.
121	26-A	52	114	Evasıt R 1097 11-20 Mar.1685	Yapılacak sefer için asker toplanıp bu konuda kayıtsız kalınmaması
122	26-A	52	115	Evahir S 1097 21-30 Ara.1685	Kastamonu'da Honsalar mahallesindeki okulda ölen muallim yerine yeni muallim tayini.
123	26-B	53	116	Evahir R 1097 21-30 Şub.1686	Kastamonu sancağında mutasarrıf olan Ahmed'in Sinop kazası ve diğer kazalardaki mukataa mallarını alması.

124	26-B	53	117	CA 1097 Mart 1686	Kürekçi bedeli avarız- ve mu'avenet bedelleri- nin toplanması.
125	27-A	54	118	Evasıt R 1095 11-20 Mar.1684	Sefere gelmeyen tımar sahibinden tımarın geri alınıp yararı görülen kişiye verilmesi.
126	27-A	54	119	R 1097 Şubat 1686	İyi bir kisinin kassam tayin edilmesi.
127	27-A	54	120	CA 1097 Mart 1686	Nüzul bedellerinin top- lanması.
128	27-B	55	121	CA 1097 Mart 1686	Yapılacak sefer için yakın yerlerden aynı, uzak yerlerden nakit o- larak sürsat bedelleri- nin toplanması.
129	28-A	56	122	Evasıt S 1096 11-20 Tem.1685	Esinden boşanan kadının daha sonra eşinin ölme- si üzerine mirastan hak istemmesi.
130	28-A	56	123	1097 1685-1686	Kastamonu ve sancağın- daki Kuskara ve Kimene adlı mukata'aların fay- dası görülen kişiye ve- rilmesi.
131	28-A	56	124	Evahir RA 1097 21-30 Oc.1686	Kastamonu'daki Aktekye vakfına nazır tayini.
132	28-B	57	125	----	Çeşmenin tamirini hal- kın yapması üzerine vergi toplarken müsama- ha gösterilmesi.
133	28-B	57	126	12 R 1097	Çeşmeyi tamir eden halktan vergi alınmama- sı.
134	28-B	57	127	Evail C 1097 1-10 Nis.1686	Kastamonu livasına mü- teselylim tayini.
135	28-B	57	128a	7 C 1097 2 Mayıs 1686	Düzenlenecek sefer için mütesellim tayin edilip vergilerin toplanması.
136	29-A	58	128b	1097 1685-1686	Kastamonu'yu gece bazı suçlulardan korumak i- cin adam tayini.

137	29-A	58	129	1096 1684-1685	Ölen askerlerin miras- larının paylaşılması
138	29-A	58	130	Evasıt C 1097 11-20 Nis 1686	Kastamonu kazasındaki mahkeme katibinin göre- vini kötüye kullanması nedeniyle görevden al- ınması.
139	29-A	58	131	Evahir C 1097 21-30 Nis.1686	Kastamonu mahkemesinin katibinin görevden alı- nıp yerine başkasının tayini.
140	29-B	59	132	Evahir C 1097 21-30 nis.1686	Kastamonu mahkemesinin mahkemesi katibinin ye- rine başkasının tayini.
141	29-B	59	133	22 C 1097 17 Mayıs 1686	Honsalar vakfına müte- velli tayini.
142	29-B	59	134	R 1097 Şubat 1686	İbrahim Bey vakfına na- zır tayini.
143	30-A	60	135	S 1097 Haziran 1686	Vergilerin toplanması.
144	30-A	60	136	Evail R 1097 1-10 May.1686	Eskiyanın yakalanması.
145	30-A	60	137	8 S 1097 30 Haz.1686	Yakalanan eskiyalara cezalarının verilmesi.
146	30-B	61	138	17 S 1097 10 Temmuz 1686	Eskiyelerin yakalanması için avcılarının tayin e- dilmesi ve yakalananla- rın cezalandırılması.
147	30-B	61	139	Evahir R 1097 21-30 May.1686	Tavukcular mescidinin imamı sarap içip ahlak- sızlık yaparak görevini yerine getirmediğinden görevden alınıp yerine başka birinin tayini.
148	30-B	61	140	14 S 97 7 Temmuz 1686	Sefere katılmayıp evle- rinde kalanların ceza- landırılması.
149	31-A	62	141	13 S 97 6 Temmuz 1686	Yol kesen eskiyelerin yakalanması için re'aya ve berayanın at ve si- lah ile donanıp eskiya- yakalanması.

150	31-A	62	142	Evasıt R 1097 11-20 May.1686	Askerlerin toplanıp se- fere ve sınır boylarına yollanması.
151	32-B	63	143	Z 1097 Eylül 1686	Borca kefil olma.
152	32-B	63-93	Sayfalar arası		Mahalle ve köylere göre sefere alınan askerler.
153	1-A	108	1	Evail S 1097 1-10 Haz.1686	Sürsat ve mevkufat tah- sili.
154	1-A	108	2	Evahir R 1097 21-30 May.1686	Aktekye mahallesinden Hüseyin'in para ve ça- kısını Yusuf'un alması ve bunun geri istenmesi
155	1-A	108	3	Evasıt S 1096 11-20 Tem.1685	Miras taksimi.
156	1-B	109	4	Evahir R 1097 21-30 May.1686	Miras taksimi.
157	2-A	110	5	Evahir R 1097 21-30 May.1686	Miras taksimi.
158	2-A	110	6	Evahir B 1097 21-30 May.1686	Dükkân ve arsa satımı.
159	2-A	110	7	Evahir B 1097 21-30 May.1686	Arsa ve dükkân ile bazı esyalaların satımı.
160	2-B	111	8	Evahir B 1097 21-30 May.1686	Nafaka verilmesi.
161	2-B	111	9	Evahir B 1097 21-30 May.1686	Dükkân satımı.
162	2-B	111	10	Evahir C 1097 21-30 Sub.1686	Mescid imamının içki icmesi ve ahlaksız ol- ması nedeniyle görevden alınması.
163	2-B	111	11	Evail S 1097 1-10 Haz.1686	Bakkal dükkânının satı- mı.
164	3-A	112	12	----	Kastamonu ve sancağın- daki subaşılardan halk- tan haksız vergi alma- maları.
165	3-A	112	13	Evail B 1097 1-10 May.1686	Mülk satımı.

166	3-A	112	14	Evahir B 1097 21-30 May.1686	Mülk satımı
167	3-A	112	15	Evahir B 1097 21-30 May.1686	Dergah damgası ve zaviye mallarının ölen kişinin zimmetinde kalması ve bunun geri istenmesi.
168	3-B	113	16	----	Kefil olan kişiden borç olarak verilen paranın istenmesi.
169	3-B	113	17	1097 1685-1686	Livanın mütesellimliğinin verilmesi.
170	3-B	113	18	1097 1685-1686	Borç olarak verilen paraya kefil olma.
171	4-A	114	19	20 C 1097 14 May.1686	Vakfa verilen paranın kazancından bir miktar istenmesi.
172	4-A	114	20	1 B 1097 24 Mayıs 1686	Mülk satımı.
173	4-B	115	21	1 Z 1096 29 Eylül 1685	Mir liva ve rüsum huku-ku ile ilgili anlaşmazlıkların çözülmesi.
174	4-B	115	22	1 Z 1096 29 Eylül 1685	Mir liva ve rüsum ile ilgili anlaşmazlıkların çözülmesi.
175	5-A	116	23	Evasıt C 1097	Miras taksimi ve varis belirleme.
176	5-A	116	24	Evasıt C 1097 11-20 Nis.1686	Miras taksimi.
177	5-B	117	25	20 C 1097 14 Mayıs 1686	Mülk satımı.
178	5-B	117	26	Evahir C 1097 21-30 Nis.1686	Mülk satımı.
179	5-B	117	27	1 Z 1096 28 Eylül 1685	Mirliva ile halk arasındaki anlaşmazlıkların çözülmesi ve vergilerin toplanması.
180	6-A	118	28	Evail C 1097 1-10 Nis.1686	Mülk paylaşımı.

181	6-A	118	29	Evasıt C 1097 11-20 Nis.1686	Boşandığı eşinden kadının üç bin akça mehir istemesi.
182	6-A	118	30	Evasıt C 1097 11-20 Nis 1686	Güherçile tesliminden sonra temessük teslim edilmemesi.
183	6-B	119	31	Evasıt C 1097 11-20 Nis.1686	Boşandığı eşinden, daha sonra ölümü üzerine mirastan hak istemesi.
184	6-B	119	32	Evasıt C 1097 11-20 Nis.1686	Vasi tayini.
185	6-B	119	33	Evasıt C 1097 11-20 Nis.1686	Mülk satımı.
186	6-B	119	34	Evasıt C 1097 11-20 Nis.1686	Vasi tayini.
187	7-A	120	35	Evail C 1097 1-10 Mart 1686	Mülk satımı.
188	7-A	120	36	10 CA 1097 6 Nisan 1686	Yumruk ile vurup öldürme.
189	7-A	120	37	Evasıt C 1097 11-20 Nis.1686	Miras paylaşımı.
190	7-B	121	38	Evail C 1097 1-10 Nis.1686.	Mülk satımı.
191	7-B	121	39	Evail C 1097 1-12 Nis.1686	Mülk satımı.
192	7-B	121	40	Evail C 1097 1-10 Nis.1686	Vasi tayini.
193	8-A	122	41	Evasıt CA 1097 11-20 Mar.1686	Miras taksimi.
194	8-A	122	42	Evasıt CA 1097 11-20 Mar.1686	Miras taksiminde verilen paranın verilmemiş gibi gösterilerek yeniden istenmesi.
195	8-B	123	43	Evasıt CA 1097 11-20 Mar.1686	Malın üçte birinin satımı.
196	8-B	123	44	Evasıt CA 1097 11-20 Mar.1686	Kastamonu'da bulunan bazı çeşmelerin tamir edilmesi.

197	9-A	124	45	Evahir S 1097 21-30 Ara.1685	Camide imam,hatip.müez- zin. evkafın mütevellisi ve diğer bazı çalışanlar ücretlerinin artırılması için dava açmıştır.
198	9-B	125	46	Evasıt C 1097 11-20 Mar.1686	Malın hibe edilmesi ve hibe edilen kişi ölünce bunun paylaşımı.
199	9-B	125	47	Evail C 1097 1-10 Mar.1686	Sefer sırasında ölen askerin parasına. va- rislerine götürmesi i- çin verilen kişinin el koyması.
200	10-A	126	48	Evasıt R 1097 11-20 Şub.1686	Ölen kişinin borçları olduğu için çocuklarına mirasından nafaka kal- maması.
201	10-A	126	49	Evahir R 1097 21-30 Şub.1686	Ölen kişinin kızı oldu- ğunu iddia ederek mi- rastan pay istemesi.
202	10-B	127	50	Evasıt R 1097 11-20 Şub.1686	Ölen kişinin babaannesi olduğunu belirterek ba- zı eşyalarını kendisine hibe ettiğini iddia et- mesi.
203	10-B	127	51	Evail R 1097 1-10 Şub.1686	Avarizhane borcunun ö- denmesi.
204	10-B	127	52	Evail R 1097 1-10 Şub.1686	Nafaka istenmesi.
205	10-B	127	53	Evail CA 1097 1-10 Mar.1686	Alacak davası.
206	11-A	128	54	Evahir RA 1097 21-30 Oc.1686	Değirmen satışı.
207	11-A	128	55	Evahir RA 1097 21-30 Oc.1686	Yıkılmak üzere olan kervansarayın tamiri.
208	11-A	128	56	Evail R 1097 1-10 Şub.1686	Kendisi küçükken vasi- sinin satmış olduğu tarlanın geri istenmesi
209	11-B	129	57	Evasıt RA 1097 11-20 Oc.1686	Topcuoğlu Camiinin se- nelik akça beyanı.

210	11-B	129	58	Evail R 1097 1-10 Sub.1686	Vakfa ait değirmenin ortak olarak satışı.
211	11-B	129	59	Evasıt R 1097 11-20 Sub.1686	Evde bulunan esyalar.
212	12-A	130	60	Evail RA 1097 1-10 Oc.1686	Babası ölen kişiden babasının borçlarının ödenmesini isteme.
213	12-B	131	61	Evasıt RA 1097 11-20 Oc.1686	Mülk satımı.
214	12-B	131	62	Evasıt RA 1097 11-20 Oc.1686	Hisse satımı.
215	12-B	131	63	Evahir CA 1097 21-30 Mar.1686	Nafaka davası.
216	13-A	132	64	----	Köylere göre kara arpandan alınan rüsumat miktarı.
217	13-A	132	65	Evahir S 1097 21-30 Ara.1685	ölen babalarının borcu bıraktığı para ile karşılanmayınca ödemek için değirmen satışı.
218	13-B	133	66	Evahir M 1096 21-30 Ağ.1685	Alınan borca kefillik yapma.
219	13-B	133	67	Evahir S 1097 21-30 Ara.1685	Mülk satımı.
220	13-B	133	68	4 L 1096 3 Eylül 1685	Mal ve köle satımı.
221	14-A	134	69	2 S 1097 29 Ara.1685	Hançer ile vurup öldürme.
222	14-A	134	70	Evasıt S 1097 11-20 Ara.1685	Misafir olduğu evde kuzudan ölmek.
223	14-A	134	71	Evasıt S 1097 11-20 Ara.1685	Köyden bir kmisinin habersiz yok olması.
224	14-B	135	72	Evail S 1097 1-10 Ara.1685	Köle davası.
225	14-B	135	73	Evasıt S 1097 11-20 Ara.1685	Köle azad etme.
226	14-B	135	74	Evahir S 1097 21-30 Ara.1685	Fazla vergi istenmesi.

227	15-A	136	--	----	Cesitli kazalardan toplanan vergilerin yekunu
228	15-B	137	75	Evasit S 1097 11-20 Ara.1685	Vasi tayin edilmesi.
229	15-B	137	76	4 S 1097 1 Ocak 1686	Eskiya saldırısı ve adam öldürme olayı.
230	15-B	137	77	Evail S 1097 1-10 Ara.1685	Pamuğun kantarında azalmanın sebebinin sorulması.
231	16-A	138	78	Evahir M 1097 21-30 Kas.1685	Değirmende buğday öğütmeye giden kişinin dövülmesi.
232	16-A	138	79	Evahir M 1097 21-30 Kas.1685	Nikah konusunda dava.
233	16-B	139	80	1 Z 1096 6 Mart 1685	Kastamonu sancağında toplanan cesitli vergilerin kazalara göre miktarları.
234	17-A	140	81	Evahir C 1096 21-30 May.1685	Miras taksimi.
235	17-B	141	82	Evail M 1097 1-10 Kas.1685	Mülk satımı.
236	17-B	141	83	Evasit M 1097 11-20 Kas.1685	Satin alınan esirlerin ilk reayalarına dönmesi
237	17-B	141	84	Evasit M 1097 11-20 Kas.1685	Nafaka ve iddet davası.
238	18-A	142	85	Evail ZA 1096 1-10 Ek.1685	Mülk satımı.
239	18-A	142	86	Evail ZA 1097 1-10 Ek.1686	Kassamda olan mülkün geri istenmesi.
240	18-A	142	87	Evail ZA 1096 1-10 Ek.1685	Mülk satımı.
241	18-B	143	88	ZA 1097 Ekim 1686	Cebrail mahallesindeki Ağaç mescidin onarımı.
242	18-B	143	89	Evahir ZA 1097 21-30 Ek.1686	Mirasa el konulması.
243	18-B	143	90	R 1096 Mart 1685	Gayri müslimlerden vergilerin toplanması.

244	19-A	144	91	Evasıt Z 1096 11-20 Eyl.1685	Ağactan düşen bir kişinin ölmesi dolayısıyla muayene edilmesi.
245	19-A	144	92	20 Z 1096 18 Ekim 1685	Vasi tayini.
246	19-A	144	93	20 Z 1096 10 Ekim 1686	Hisseli olan değirmenin satılması.
247	19-B	145	94	20 L 1096 19 Eylül 1685	Hibe olarak mülk satımı
248	19-B	145	95	Evahir Z 1097 21-30 Eyl.1686	Mülk satımı.
249	19-B	145	96	10 L 1096 19 Eylül 1685	Mülk satımı.
250	19-B	145	97	Evail ZA 1096 1-10 Ek.1685	Miras davası.
251	20-A	146	98	Evail S 1096 1-10 Tem.1685	Vasiyet davası.
252	20-A	146	99	20 S 1096 22 Tem.1685	Vakfa ait caminin onarılması.
253	20-B	147	100	Evasıt Z 1097 11-20 Eyl.1686	Varisler arasında miras taksimi.
254	20-B	147	101	Evasıt Z 1096 11-20 Eyl.1685	Satılan pamuğun parçasının zimmette kalması.
255	21-A	148	102	Evasıt Z 1096 11-20 Eyl.1685	Mahalleden bir kadının levendan taifesiyle ilişkisi olduğuna dair bir hüküm.
256	21-A	148	103	Evail M 1097 1-10 Kas.1685	Mülk satımı.
257	21-A	148	104	Evahir M 1097 21-30 Kas.1685	Mülk satımı.
258	21-B	149	105	Evail B 1096 1-10 Haz.1685	Kastamonu kazasının avarızhane bedellerinin mahallelere ve nahiyelerdeki köylere göre miktarı.
259	22-A	150	106	----	Köylerin hane sayısı, kara arpadan alınan para miktarı.

260	22-B	151	107	Evail S 1096 11-20 Tem.1685	Mülkünü hibe ile satması.
261	22-B	151	108	Evail S 1096 1-10 Tem.1685	Mirasta kendisine düşen gerek nakit gerekse aynı mikarın verilmesi.
262	23-A-B 24-B	152-153 155	-	----	Mahallelerde ve köylerde bulunan haneler ve kefillerin adları.
263	25-A	156	109	Evail C 1096 1-10 May.1685	Zimmetinde olan paranın geri istenmesi.
264	25-A	156	110	C 1096 Mayıs 1685	Vakfa ait handa bulunan mesciddeki görevlilere verilen maaş miktarları Zelzele sonucu yıkılan duvarın tamiri.
265	25-B	157	111	----	Kitap isimleri.
266	26-A	158	112	2 R 1096 8 mart 1685	Karyelerde çeşitli eşyalardan alınan miktarlar.
267	26-A	158	113	----	Hisse dağıtım miktarı.
268	26-A	158	114	Evahir CA 1096 21-30 Nis.1685	Mülk satımı.
269	26-B	159	115	Evasıt C 1096 11.20 May.1685	Timarı olduğunu iddia ettiği mezreanın kendisine bırakılması.
270	26-B	159	116	Evail C 1096 1-10 May.1685	Mihr ve nafaka davası.
271	27-A	160	117	Evahir C 1096 21-30 May.1685	Mahallede levend taifesi ve yabancılarla ilişkisi bulunan kadınlar hakkında dava.
272	27-B	161	118	Evasıt S 1096 11-20 Oc.1685	Vasi tayini.
273	27-B	161	119	4 CA 1096 8 nisan 1685	Vasi tayini.
274	27-B	161	120	CA 1096 Nisan 1685	Eşya fiyatları.
275	28-A	162	121	CA 1096 Nisan 1685	Bir baskasının arsasına el koyma.

276	28-A	162	122	Evahir R 1096 21-30 Mar.1685	Mülk satımı.
277	28-B	163	123	Evasıt S 1096 11-20 Oc.1685	Eşya fiyatları.
278	28-B	163	124	1 RA 1096 4 Şubat 1685	Katır satımı ve fiyatları.
279	29-A	164	125	Evail RA 1096 1-10 Şub.1685	Hisseli arazi ve işyalarının paylaşılması.
280	29-A	164	126	20 RA 1096 24 Şubat 1685	Mülk satımı.
281	29-A	164	127	Evail R 1096 1-10 Mar.1685	Tarlanın mülkiyetini alma.
282	29-B	165	128	5 R 1096 11 Mart 1685	Tarlayı ziraat etme hakkı.
283	29-B	165	129	Evail R 1096 1-10 Mar.1685	Zimmetinde olan paranın geri istenmesi.
284	29-B	165	130	Evail R 1096 1-10 Mar.1685	Evlenirken verilen nikah bedeli(mihir) hakkında dava.
285	30-A	166	131	Evahir S 1097 21-30 Ara.1685	Mehr-i Muaccel ve nafaka davası.
286	30-A	167	132	Evail RA 1096 1-10 Şub. 1685	Ölen annesinin mehr-i müsemma ve esyasının babasının zimmetinde kaldığını belirterek bunun istenmesi.
287	30-B	167	133	Evail R 1096 1-10 Mar.1685	Değirmen satışı.
288	30-B	167	134	RA 1096 Şubat 1685	Katır satışında meydana gelen anlaşmazlık.
289	30-B	167	135	7 S 1096 13 Ocak 1685	Tereke hissesinin paylaşılması.
290	31-A	168	136	Evasıt S 1096 11-20 Oc.1685	Bargir alırken paranın eksik olarak verilmesi ve bu miktarın istenmesi.
291	31-A	168	137	Evasıt S 1096 11-20 Oc.1685	Varisin mirastan hakkını istemesi.

292	31-B	169	138	Evasıt S 1096 11.20 Oc.1685	Seferde iken ölen kişinin mallarının taksim edilmesi için kız kardeşleri ve eşinin dava acması.
293	31-B	169	139	1 S 1096 6 Ocak 1685	
294	32-A	170	140	6 S 1096 12 Oc.1685	Miras davası
295	32-B	171	141	7 S 1096 13 Ocak 1685	Ölen kişinin mallarının taksimi.
296	32-B	171	142	S 1096 Ocak 1685	Mehr ve miras davası.
297	33-A	172	143	1 S 1097 27 Ara.1685	Kastamonu askerlik işlerinin taksimi.
298	33-A	172	144	----	Sinop mukataası malının tahsili.
299	33-A	172	145	25 M 1097 22 Aralık 1685	Sinop mukataası malının tahsili.
300	33-B	173	146	1096 1684-1685	Kastamonu sancağında vakıf akçalarının toplanması.
301	33-B	173	147	----	Göl kazasındaki Göcer nam karyedeki köprünün tamiri.
302	33-B	173	148	----	Seydiler meclisine vakfedilen miktar.
303	33-B	173	149	----	Nasurullah Camiine vakfedilen miktar.
304	34-A	174	150	14 M ?	Necar mahallesindeki cami müezzinine vakfedilen akça miktarı.
305	34-A	174	151	1 N 1096 1 Ağustos 1685	Rehin koyulan kısrığa el konması.

XXVII. YÜZYILIN İLYARISINDA KASTAMONU KAZASI

